

БРАЙЪН ХЪРБЪРТ
КЕВИН АНДЕРСЪН
ДЮНА: РОДЪТ
АТРЕИДЕС

ФАНТАСТИКА

®

АРГУС

БРАЙЪН ХЪРБЪРТ, КЕВИН АНДЕРСЪН ДЮНА: РОДЪТ АТРЕИДЕС

Превод: Владимир Зарков

chitanka.info

*Посвещаваме тази книга
на нашия учител Франк Хърбърт —
толкова чаровен и задълбочен човек,
колкото и чудесната вселена на Дюна,
която той създаде.*

БИСЕР С НЕПОМРЪКВАЩ БЛЯСЪК

Повече от десетилетие се носеха слухове, че ще пиша роман от Вселената на Дюна, която създаде моят баща — продължение на шестата книга в поредицата. Вече бях публикувал няколко добре приети научно-фантастични романа, но съвсем не бях сигурен, че искам да се захвана с нещо толкова плашещо по размаха си. Все пак „Дюна“ е *opus magnum*, една от най-сложните и многопластови творби, създавани някога. Тя е съвременна версия на мита за дракона и пазеното от него съкровище, великолепен бисер с блясък чак до сърцевината си...

Преди безвременната смърт на баща ми през 1986 г. той обмисляше роман с работното заглавие „Дюна 7“ и дори вече бе сключил предварителен договор с „Бъркли Букс“, но не знаех да си е водил бележки. С татко неведнъж си говорихме за съвместна работа върху роман за пясъчната планета, но не определяхме срокове, нито уточнявахме нещо. Искаше първо да довърши „Дюна 7“ и други свои проекти.

По-късно често се замислях за недовършената поредица, особено през петте години, когато писах. „Мечтателят от Дюна“ — биография на този толкова разностранен и загадъчен човек. Естествено трябваше да подложа на анализ произхода и основните теми в поредицата. След дълго умуване вече възприемах като чудесна идеята да се заема с книга, основаваща се върху събитията, които баща ми бе описал с толкова дразнеща любопитството пестеливост в Приложенията към „Дюна“. В този нов роман щях да се върна десет хилядолетия назад чак до времето на Бътлъровия джихад, легендарния Велик бунт срещу мислещите машини. Митична епоха в една митична Вселена, когато възникват повечето велики школи, сред тях Бене Гесерит, ментатите и майсторите на меч...

Щом научиха за намеренията ми, мнозина изтъкнати автори ми предложиха да работим съвместно. Колкото и да си подхвърляхме идеи обаче, не си представях как този проект ще стигне до успешен

завършек. Всички те бяха превъзходни писатели, но в общуването с тях не долавях онова взаимно вдъхновение, необходимо за справянето с толкова мащабна задача. Затова все започвах нещо друго и отлагах голямата си мечта. И макар татко да остави множество изкусително незавършени сюжетни линии в петата и шестата книги от поредицата, той написа неочакван дори за мен послеслов към „Дюна: Домът на Ордена“ — трогателно посвещение на покойната ми майка Бевърли Хърбърт, негова съпруга през почти четири десетилетия. Бяха истински творчески екип — тя редактираше създаденото от него и оценяваше извиращите от въображението му идеи... Но и двамата вече ги нямаше. Казвах си, че може би е най-добре всичко да си остане такова, каквото е.

Само че един приятел на име Ед Крамър не ме оставяше на мира. Изтъкнат редактор и спонсор на конгреси на любителите на научна фантастика и фентъзи, той искаше да състави сборник от разкази, чието действие се развива на Дюна — всеки написан от различен, добре познат на публиката автор. Убеди ме, че идеята си струва усилията, дори се чудех дали да не стана съредактор. Имаше много подробности за уточняване — и творчески, и правни. Насред споровете Ед ми каза, че получил писмо от автора на бестселъри Кевин Дж. Андерсън, който бил сред поканените да участват в сборника. Кевин се интересувал от възможността да разшири творбата си до роман, като предпочитал тя да е продължение на шестата книга...

Въодушевлението му от Вселената на Дюна направо преливаше от страниците. Аз обаче отлагах решението цял месец, защото не бях сигурен как да му отговоря. Въпреки че той се бе доказал като писател, продължавах да се колебая. Вече знаех, че искам да участвам в този проект, и то така, че да създадем роман, който да е верен на духа на поредицата. А наред с „Властелинът на пръстените“ на Дж. Р. Р. Толкин и още няколко творба „Дюна“ бе сред най-големите творчески постижения и може би най-блестящият пример за създаване на фантастичен свят в цялата история на литературата! Заради наследството на моя баща не биваше да сгреша в избора си. Прочетох всичко написано от Кевин, до което успях да се добера, поразпитах за него. Скоро осъзнах, че той е чудесен писател, а и репутацията му беше безупречна. Реших да му се обадя по телефона.

Постигнахме разбирателство от самото начало — и лично, и професионално. Освен че ми стана много симпатичен, долавях и как творческата енергия протича помежду ни, как се зараждат нови и нови идеи в руслото на поредицата. След като получихме съгласието на моето семейство, двамата с Кевин решихме да напишем роман-пролог, но не за древните епохи преди „Дюна“. Предпочетохме да се върнем към събитията тридесет-четиридесет години преди да започне действието в първата книга — любовната история между родителите на Пол, пристигането на планетолога Пардот Кайнс на Аракис, причините за унищожителната вражда между династиите Атреидес и Харконен и какво ли не още...

Преди да съставим подробен план, препрочетохме шестте романа за Дюна, написани от баща ми, и аз се нагърбих със задачата да подготвя изчерпателен „Указател за Дюна“ — своеобразна енциклопедия на всички герои, места и чудеса от Вселената й. Смятахме, че е най-важно да установим как татко си е представял края на поредицата. Ясно ни беше, че е водил действието към величава развързка в „Дюна 7“, но неволно ни е оставил нерешена загадка.

В началото на май 1997 г. се срещнахме с Кевин Дж. Андерсън и съпругата му, писателката Ребека Моеста. Идеите за новата история просто изригнаха от нас. Тримата драскахме като пощурели или ги записвахме направо на диктофон. От тези бележки започнаха да се оформят отделни сцени, но ние още се чудехме и обсъждахме накъде точно е щял да насочи поредицата моят баща.

В последните две книги „Еретиците на Дюна“ и „Дюна: Домът на Ордена“ той въведе нова заплаха — зловещите почитаеми мами, които опустошават огромни сектори от галактиката. Към края на „Домът на Ордена“ главните герои бяха натикани в ъгъла, почти разгромени... и тогава читателят научаваше, че почитаемите мами бягат от още по-страшна и тайнствена опасност, която надвисваше и над основните действащи лица в книгата — повечето от тях свети майки от Бене Гесерит.

Съвсем изненадващо само две седмици след нашата среща ми се обади адвокатът, който се занимаваше със завещанията на моите родители. Съобщи ми, че в едно предградие на Сиатъл имало два сейфа в трезор, наети на името на Франк Хърбърт. Никой от нас дори не бе подозирал този факт! Уговорих се с управата на банката и много

развълнуван присъствах на отварянето. Вътре намерихме книжа и компютърни дискети стар формат, които съдържаха подробни записки за непубликуваната „Дюна 7“ — дългоочакваното продължение на „Домът на Ордена“! Вече не се налагаше двамата с Кевин да умуваме какво е възнамерявал да създаде Франк Хърбърт. Можехме да вплетем събитията от нашия роман-пролог в бъдещия величествен завършек на поредицата.

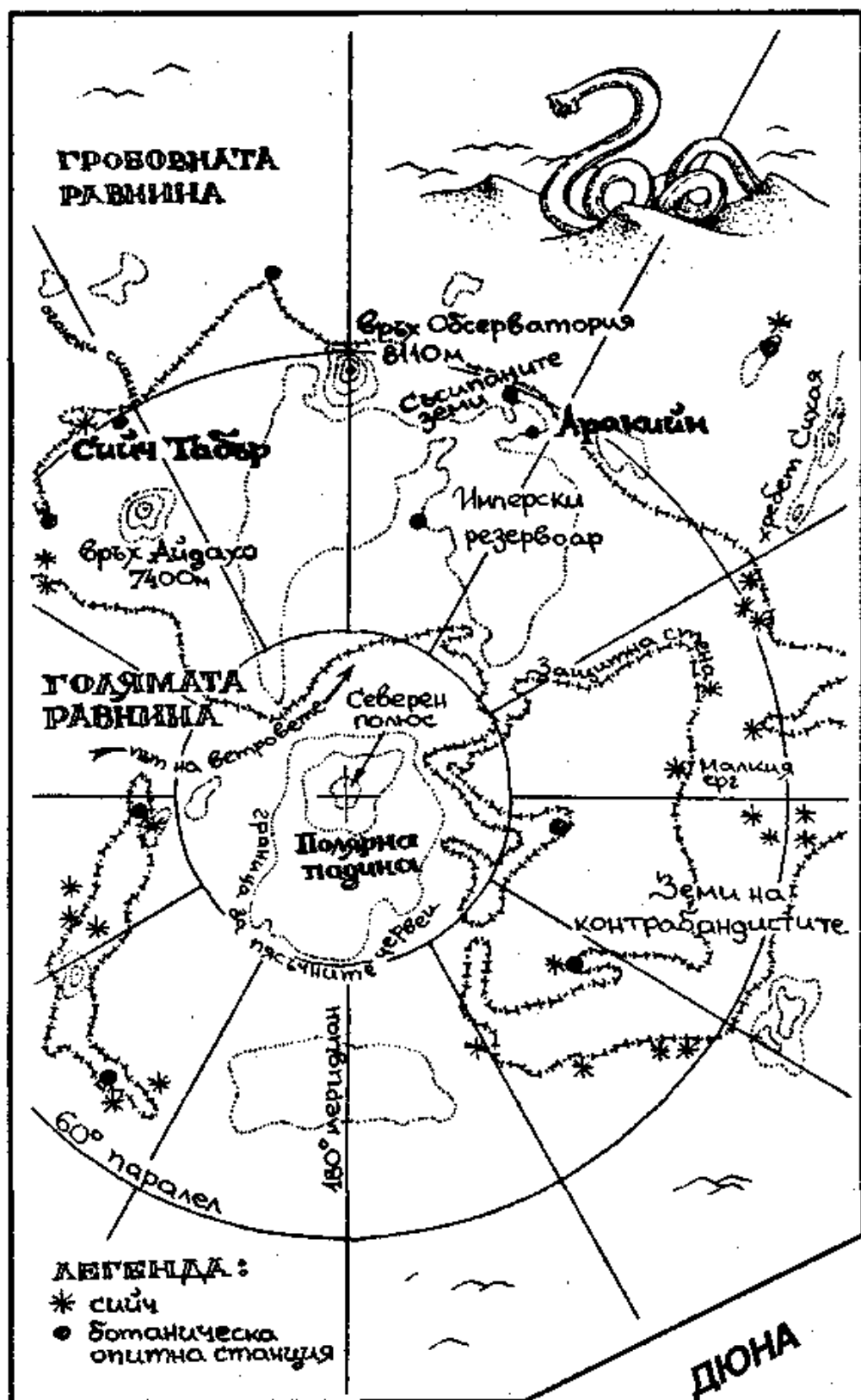
Още по-въодушевени, захванахме се да съставим предложение, което бихме могли да покажем на издателите. През това лято трябваше да пътувам из Европа — така със съпругата ми Джейн отпразнувахме годишнината от сватбата ни. В багажа си имах преносим компютър и свръхлек принтер. С Кевин си разменяхме куриерски пратки по „Федерал Експрес“ през цялото лято. И когато се върнах у дома, разполагахме с огромно резюме за трилогия, побрало се на цели 141 страници. В усилията си по съставянето на „Указател за Дюна“ бях стигнал до половината, но оставаха още доста месеци напрегната работа, за да го завърша.

Докато очаквахме да събудим интереса на някой издател, спомнях си за многото дни на съвместна писателска работа с моя баща, за романите си от началото на 80-те години, значително подобрени от неговите съвети, изречени с обич. Всичко, което бях научил, щеше да ми послужи сега в това огромно начинание!

Брайън Хърбърт

СЪОБЩЕНИЕ

ДО ГАЛАКТИЧЕСКАТА КОРПОРАЦИЯ

„ПОЧТЕН СЪЮЗ НА ИНИЦИАТИВНИТЕ ТЪРГОВЦИ“ (ПОСИТ)

ОТ КОСМИЧЕСКОТО СДРУЖЕНИЕ

Конкретната ни цел в тази неофициална мисия беше да проучим неизследвани досега светове, търсейки друг източник на подправката меланж, от която Империята е изпаднала в толкова голяма зависимост. Бе извършен оглед на стотици планети. Но и досега диренето е безуспешно. Пустинната планета Аракис все още е единственият известен ни източник на меланж в цялата Оpoznата Вселена. Сдружението, ПОСИТ и всички други потребители остават в плен на монопола, който в момента има династията Харконен.

Все пак проучването на нови звездни системи има и самостоятелна ценност. Не се съмняваме, че приложените на ридулиански кристали отчети и карти ще бъдат от полза за ПОСИТ.

Тъй като изпълнихме своята част от договора при условията, за които се споразумяхме, с настоящото ви уведомяваме, че очакваме ПОСИТ да преведе съответната сума в централата на нашата банка на Свързващия възел.

ДО НЕГОВО ЦАРСТВЕНО ВИСОЧЕСТВО

ПАДИШАХ-ИМПЕРАТОРА ЕЛРУД IX,

ПОВЕЛИТЕЛ НА ОПОЗНАТАТА ВСЕЛЕНА

От верноподаника сиридар-барон Владимир Харконен, планетарен губернатор на Аракис, официален предводител на династията Харконен и владетел на Гайъди Прайм, Ланкивейл и съюзните им планети

ПОВЕЛИТЕЛЮ,

Позволете ми още веднъж да заявя своята твърда решимост да ви служа вярно на пустинната планета Аракис. Трябва да призная със срам, че през седемте години след смъртта на нашия баща моят лишен от способности полубрат Абулурд допусна да се появят затруднения в производството на подправката. Загубите на оборудване бяха прекалено високи, а доставките на меланж спаднаха до отчайващо равнище. Като се знае зависимостта на Империята от меланжа, това можеше да има твърде сериозни последствия. Бързам да ви уверя, че нашият род предприе необходимите мерки, за да подобри положението — Абулурд бе освободен от задълженията си и прехвърлен на планетата Ланкивейл. Благородническата титла му бе отнета, но е възможно да заслужи впоследствие управлението на известна част от фамилните ни владения.

Аз вече се занимавам лично с делата ни на Аракис и ви гарантирам, че ще използвам необходимите средства — пари, воля и железен юмрук, — за да достигне или да надмине производството на меланж предишните рекордни равнища.

Както вие мъдро изтъкнахте — потокът от подправка не бива да секне!

Меланжът^[1] е финансовото средоточие в разнообразните дейности на ПОСИТ. Без тази подправка светите майки от Бене Гесерит ще загубят способността си за изумителна прозорливост и самообладание, навигаторите от Сдружението няма да откриват безопасни маршрути в пространството, а милиарди поданици на Империята ще умрат поради привикване към отнетото им вещество. Дори глупците са наясно, че подобна зависимост от един-единствен продукт води до злоупотреби. Всички сме изложени на опасност.

Из „Икономически анализ на ПОСИТ
за моделите в продуктооборота“

Жилавото мускуесто тяло на барон Владимир Харконен се гърбеше на предната седалка до пилота на орнитоптера. Баронът се взираше с въгленочерните си очи през разядения и надраскан стъклопласт и вдишваше всепроникващата миризма на прахоляк и пясъци.

Бронираният топтер летеше високо над безмилостните дюни, от които бялото слънце на Аракис се отразяваше почти заслепяващо. Напеченият пейзаж, който сякаш съскаше в жегата, заплашваше да прогори очните ретини на височайшия пътник. Цялата местност наоколо, дори и небето, бяха лишени от цвят. Нищо не успокояваше погледа.

„Адско място.“

Искаше му се да се е върнал в индустриалния уют и цивилизованата сложност на Гайъди Прайм, средищния свят на рода Харконен. А дори и принуден да остане тук, би могъл да си намери къде-къде по-приятни занимания в местната родова резиденция в град Картаг — развлечения, с които да задоволи поне отчасти страстната си натура.

Но добивът на подправката имаше предимство пред всичко. Винаги. Особено огромно находище, за каквото бяха докладвали неговите търсачи...

И в тясната кабина-баронът се бе наместил удобно и уверено, без да обръща внимание на друсането и люшкането от въздушните течения. Механичните криле на топтера махаха с ритъма на оса. Тъмната кожа на дрехата му се опъваше около стегнатите гръдни мускули. Макар да бе прехвърлил четиридесетте, все още не губеше порочната си хубост. Червеникаво-златистата му коса беше подстригана и сресана според строгите изисквания, за да подчертае възголемичкия перчем. Кожата му беше гладка, високите скули се очертаваха добре под нея. По врата и дори по челюстите му играеха жилести мускули, които бързо се превръщаха в свирепа гримаса или сурова усмивка според обстоятелствата.

— Колко още остава дотам?

Стрелна с кос поглед пилота, който явно се изнервяше.

— Находището е в дълбоката пустиня, господарю барон. Всички данни сочат, че е един от най-богатите залежи, открити досега.

Крилата машина се разтресе при навлизането във възходящ горещ поток над масив от оголен черен базалт. Пилотът преглътна тежко и съсредоточи цялото си внимание в управлението на орнитоптера.

Баронът се отпусна на седалката и потисна нетърпението си. Радваше се, че току-що откритото съкровище е далеч от досадни чужди погледи, от имперските чиновници или служителите на ПОСИТ с техните двама по-досадни архиви. Защо императорът, онзи изкуфял дъртак Елруд IX, трябва да научава до последната проклета дреболия как Харконен добиват подправката на Аракис. С помощта на грижливо обработени доклади и подправени счетоводни отчети — е, и с подкупи, разбира се — баронът съобщаваше на намиращите се далеч от планетата надзорници само онова, което искаше да узнаят.

Пилотът явно беше притеснен, че трябва да се грижи за толкова важен и избухлив пътник. Усили подаваната от двигателите мощност. Провери отново данните на картографската холограма и се взря напрегнато в очертанията на пустинния терен, прострял се до хоризонта.

Баронът също бе огледал холограмите и остана недоволен от липсата на подробности. Как някой би могъл да се ориентира в тази пустош, напомняща му за зараснала гигантска рана? Как е възможно планетата, която е толкова важна за икономическата устойчивост на

Империята, да остане на практика непроучена? Поредната немарливост на онзи слабак, по-младия му полубрат Абулурд.

Но Абулурд вече не беше тук и сега той, Владимир Харконен дърпаше конците. „Аракис сега е мой и ще подреда всичко както трябва.“ Веднага след завръщането в Картаг щеше да възложи на хората си задачата да направят нови проучвания и да съставят подобри карти. Стига онези демони, свободните, да не изстребят преди това картографите и да не унищожат опорните им бази.

От четиридесет години този пустинен свят беше квазифеодално владение на рода Харконен — политическо назначение по волята на императора и с благословията на могъщия ПОСИТ, Почтения съюз на инициативните търговци. Мрачна и неприятна планета, Аракис си оставаше една от най-важните скъпоценности в имперската корона.

Но след смъртта на Дмитрий Харконен, бащата на сегашния барон, императорът — вероятно поради умствената си немощ — предаде властта в ръцете на мекушавия Абулурд. За някакви си седем години некадърникът почти съсипа добива на подправка. Печалбите намаляваха стремително, защото Абулурд всъщност бе отстъпил контрола на контрабандисти и саботьори. Накрая изритаха позорно този тъпа нар и го прогониха без никаква титла на Ланкивейл, понеже дори той не би могъл да навреди кой знае колко в отдавна уреденото местно производство на кожи от мъхнати китове...

Незабавно след като му повериха Аракис, барон Владимир Харконен се зае да преобърне всичко. Имаше намерение да заличи злощастното наследство от грешки и нелепи решения.

В цялата Империя само Аракис — макар мнозина да смятаха назначението на този същински ад по-скоро за наказание, отколкото за някакво служебно израстване — си оставаше източник на незаменимия меланж, струващ повече и от най-рядката скъпоценност. Повече дори от водата в един изпепелен от жегата свят!

Без меланж космическите полети биха станали невъзможни... а без междузвездните превози Империята би се разпаднала. Подправката даваше дълголетие, съхраняваше здравето и внасяше тръпка на жизненост във всекидневието. Баронът я използваше умерено и я ценеше много. Разбира се, тя предизвикваше и страшно пристрастяване, затова цените си оставаха главоломни...

Бронираният топтер прелетя над назъбена планинска верига, прилична на натрошено чене с изгнили зъби. В далечината вече се виждаше пращият облак, издигнал се като наковалня в небето.

— Ето я и групата за добив, господарю барон.

Няколко черни точки се спуснаха с бързината на соколи и много скоро се превърнаха в щурмови топтери, закръжили в безцветните висини. Комуникаторът изпищя и пилотът побърза да предаде идентификационния код. Наемниците, които бяха получили строги заповеди да отпъждат всякакви натрапници, се върнаха на защитните си позиции.

Докато родът Харконен поддържаше у останалите илюзията за напредък и нарастващи печалби, не беше невъзможно Космическото сдружение да не научава за всяко ново находище. Същото се отнасяше за императора и ПОСИТ. Баронът смяташе да задържи за себе си добитата тук подправка и да я добави към огромните си запаси.

След проточилата се с години немощ на Абулурд, ако постигнеше дори *половината* от онова, на което беше способен, ПОСИТ и Империята пак щяха да виждат само набиващото се на очи подобрение. Грижеше ли се всички те да са доволни, едва ли щяха да забележат как присвоява с размах; не би им хрумнало и да заподозрат за тайните му хранилища. Е, разкриеха ли го, можеше да се изложи на голяма опасност... но барон Владимир Харконен знаеше как да се опази от любопитните погледи.

Когато доближиха прахоляка, той взе бинокъл и фокусира маслените лещи. Увеличението му позволяваше да наблюдава как работи групата за добив на подправка. Механичното чудовище с грамадни вериги и изумителна товароносимост беше невероятно скъпо... и си струваше всеки соларий, похарчен за него и за поддръжката му! Именно ескаваторите му разхвърляха пушилката от жълтеникаво-червен прах, сивкав пясък и кремъчни късчета, докато разравяха повърхността на пустинята и пресяваха ароматната подправка.

Наземните екипи щъкаха около машината, забиваха сонди, вземаха проби, отбелязваха точните граници и количества на находището. Над тях кръжаха в готовност огромни товарни орнитоптери, понесли по-тежкото оборудване. По далечната периферия на групата бдителни наблюдатели кръстосваха напред-

назад с возилата и топтерите си и дебнеха за първите гънки в пясъка, издаващи дирята на приближаването. Някой от големите пясъчни червеи на Аракис можеше да изгълта всичко струпаш тук наведнъж...

— Господарю — пилотът му подаде аудиоблокчето на комуникатора, — шефът на групата иска да говори с вас.

— Тук е вашият барон. — Харконен нагласи слушалката поплътно в ухото си. — Кажете ми последните данни. Какво съдържа находището?

Яхналият пясъците с машината си началник на групата заговори грубовато, дразнещо безразличен към положението на събеседника си.

— От десет години съм в групи за добив, но тези залежи надхвърлят и най-богатите, които съм виждал. Лошото е, че са надълбоко. Сигурно знаете, че обикновено стихии ги оголват. Находището е учудващо плътно, но...

Баронът изчака само секунда, преди да се сопне.

— Какво има?

— Сър, тук става нещо странно. Говоря за химическите процеси. Отдолу се просмуква въглероден двуокис, май сме върху газов мехур. Комбайнът успява да разгребе повърхностните слоеве, за да стигнем до подправката, но има и водни пари.

— Водни пари ли?!

Това беше нещо нечувано на Аракис, където и в най-меките дни във въздуха на практика не можеше да се открие никакво съдържание на влага.

— Сър, вероятно сме се натъкнали на много древен водоносен слой, запушен досега от плътна скала.

Баронът никога не си бе въобразявал, че и под повърхността на Аракис някога ще бъде открита течаща вода. Умът му бързо започна да прехвърля възможностите за продажбата ѝ на населението. Така несъмнено би объркал сметките на наложилите се търговци на скъпоценната течност, които бездруго твърде явно се пъчеха с положението си.

Басовият му глас изръмжа:

— Да не мислиш, че замърсява подземното находище?

— Засега не сме сигурни. Подправката си е особено вещество, а и за пръв път виждам такива залежи. Нещо... не е наред.

Баронът се обърна към пилота.

— Свържи се с наблюдателите. Питай ги забелязват ли диря на приближаването.

— Никакви признаци, сър — отвърна водачът му, щом погледна данните на екрана.

На челото му бяха избили ситни капки пот.

— Откога работи тук комбайнът?

— От почти два стандартни часа, сър.

Дяволите да го вземат! Все някой червей трябваше да е върхлетял досега...

Пилотът неволно бе оставил комуникатора включен и на другата честота. Шефът на групата потвърди рязко:

— Никога не съм имал и толкова време, сър. Червеите винаги идват. Винаги! Явно нещо става под нас. Газовете се просмукват по-силно. Вече се надуват и във въздуха.

Баронът вдиша преработения от климатика въздух на кабината и усети тежкия мускусен дъх на канела — миризма, присъща на суровата подправка, извлечена от недрата на пустинята. Орнитоптерът се задържаше неподвижно няколкостотин метра над колосалния комбайн.

— Засичаме вибрации под земята — добави шефът на групата, — някакъв резонанс. Сър, не ми харесва тук.

— Не ти плащам, за да ти харесва! — сръза го баронът. — Да не е червей, проникващ отдолу?

— Не ми се вярва, сър.

Харконен се взря в данните на екрана, предавани от комбайна. Почувства как главата му се замайва.

— От един-единствен залеж добиваме колкото от всички останали находища.

Забеляза, че потропваше ритмично с пръсти по дясното си бедро.

— Въпреки това, сър, предлагам да се подготвим за напускане на находището. Можем да загубим...

— Забранявам категорично! Няма никакви признаци за приближаването на червей, а комбайнът е почти пълен. Ще ви пратим транспортър с празна машина, ако се наложи. Няма да зарежа това истинско съкровище от подправка само защото си изнервен... и те мъчат лоши *предчувствия*. Ама че глупост!

Досадникът се опита да настоява, но баронът го прекъсна:

— Ако си такъв плашлив слабак, значи си си сбъркал професията, а и рода, на който служиш. Продължавайте работата.

Изключи комуникатора и отбеляза мислено, че трябва да смени този човек колкото се може по-скоро.

Във въздуха над групата обикаляха транспортъори, готови да отнесат комбайна и околните екипи веднага щом бъде забелязана появата на червей. Но защо не идваше нито един? Нали те винаги бранеха подправката?

Подправката... Сякаш вкушваше думата и с ума, и с езика си.

Обвито в суеверия, веществото и досега си оставаше неизвестна величина, нещо като съвременно съответствие на приказния еднорог от древността. Аракис пък беше достатъчно негостоприемен свят, за да попречи да бъде разгадай произходът на меланжа. Из цялата неимоверна плетеница на Империята нито един изследовател или търсач не бе го открил на друга планета, а въпреки столетните усилия никой не бе успял и да го синтезира изкуствено. А и докато родът Харконен управляваше планетата, баронът нямаше никакво желание да бъде измислен заместител на подправката или да се окаже, че тя се среща и другаде.

Опитните пустинни групи откриваха меланж, Империята го изкупуваше... Другото не го засягаше. Екипите по добива винаги рискуваха — или червеят нападнаше прекалено рано, или транспортърът се повреждаше и не успяваше да вдигне навреме комбайна. Изненадващи пясъчни бури налитаха със стъписваща сила. Жертвите и загубите на оборудване бяха тежко бреме за рода Харконен... но меланжът можеше да покрие и немислими щети.

Орнитоптерът обикаляше с равномерно боботене, а баронът оглеждаше индустриалното оживление долу. Изгарящото слънце хвърляше мътни отблясъци по прашния корпус на комбайна. Наблюдателите кръстосваха във въздуха и на земята, проучвателните екипи се спираха тук-там, за да вземат проби.

Все още нямаше признаци за приближаването на червей — с всяка спечелена минута групата събираше нови количества подправка. Работниците щяха да получат премии — с изключение на опърничавия си началник, — а родът Харконен щеше да увеличи богатството си. Имаше време да подправят архивните записи.

Баронът се обърна към пилота.

— Обади се в най-близката ни база. Повикай друг транспортър с празен комбайн. Щом досега не ни е навестил червей, може би има време да...

Шефът на групата отново се обади — този път на общодостъпната честота, защото баронът го бе изключил от своята.

— Сър, сондите отбелязват покачване на температурата дълбоко под нас, и то доста рязко! Долу е започнала някаква химическа реакция. А един от проучвателните екипи току-що се натъкна на гнездо, пълно с пясъчни твари.

Баронът изръмжа от ярост — глупакът предаваше по некодирана линия! Ами ако шпионите на ПОСИТ ги подслушваха? Пък и на кого му пукаше за пясъчните твари? За него пихтиестите същества, заравящи се в пясъците, имаха значение не повече от рояк мухи, бръмчащи около разложен труп.

Реши да отдели повече внимание на този негодник; не само да му отнеме групата и да го лиши от премия. „Мръсният пъзльо сигурно е бил лично избран от Абулурд...“

Виждаше под себе си мъничките фигурки на хората от екипите да търчат в различни посоки като мравки, подлудени от изпаренията. Някои се втурнаха обратно към комбайна. Един скочи направо от облепения с прах всъдеход върху капака на веригата и влетя през отворен люк на огромната машина.

— Какво правят тези типове?! Защо зарязват работата? Искam да видя отблизо какво става!

Пилотът наклони топтера и се спусна досущ като страховит бръмбар към дюните. Хората долу се превиваха, кашляха и давеха, опитвайки се трескаво да нагласят филтърните покривала върху лицата си. Двама се свлякоха на колене в пясъка. Мнозина припряно изключваха механизмите на комбайна.

— Спуснете транспортъра! Спуснете транспортъра! — крещеше нечий глас по радиото.

Наблюдателите се обаждаха един през друг.

— Не виждам диря на приближаването.

— Нищо опасно засега.

— И пред мен всичко е чисто — съгласи се трети.

— Но защо подготвят евакуация? — Баронът се обърна към пилота, сякаш можеше да получи смислен отговор от него.

— Тук нещо се мъти — изрева шефът на групата. — Къде е тоя транспортър? Искаме го веднага!

Земята подскочи. Четирима работници плъснаха по лице в пясъка, преди да достигнат наклонената рампа към вътрешността на комбайна.

— Вижте, господарю барон! — сочеше стъписаният пилот.

Харконен откъсна поглед от страхливците и забеляза, че пясъкът навсякъде около комбайна се тресе като кожа на тъпан. Механичното чудовище се наклони настрани и се хлъзна. Сред дюните се отвори разлом и цялата местност започна да се издува — надигаше се във въздуха подобно на газов мехур в някоя вряща кална яма на Салуса Секундус.

— Да се махаме оттук! — извика баронът, но пилотът все още зяпаше втрещено и той стовари лявата си длан върху бузата му. — Мърдай!

Чак тогава водачът посегна към пулта и топтерът рязко се издигна. Съчленените криле махаха яростно.

А под тях мехурът се раздуваше все повече... и в един миг се пукна, разхвърляйки високо на всички страни комбайна, подвижните екипи и останалото оборудване. Гигантски пясъчен гейзер понесе надробени скали и разпратена оранжева подправка. Великанската машина се пръсна на парчета, размятани като парцали в кориолисова буря.

— Какво е това, по дяволите?!

Черните очи на барона зейнаха от изумление при вида на невероятното бедствие. Приказното находище на меланж бе изчезнало за броени мигове. Всички машини бяха унищожени. Отбеляза мимоходом и погубените хора, най-вече заради напразно пропилените пари за обучението им.

— Дръжте се здраво, господарю! — изграчи пилотът. Кокалчетата на юмруците му побеляха от напрежение.

Вятърът се стовари като чук върху тях. Бронираният орнитоптер се преобръщаше с безпомощно разперени криле. Двигателите виеха и скимтяха от претоварване. Пясъчни зрънца биеха със силата на сачми по стъклопласта на прозорците. Задавени от праха, моторите сякаш се закашляха болнаво. Топтерът губеше височина и вече пропадаше към врящата пустиня.

Пилотът крещеше нещо неразбираемо. Баронът се вкопчи в предпазните ремъци, вторачен в земята, която напираше като обърнат надолу ботуш, за да ги смаже.

Предводителят на рода Харконен много пъти досега бе очаквал да умре от ръката на наемен убиец. Но да стане жертва на непредвидима природна катастрофа? Струваше му се направо смешно!

Видя как пустинята се отваря с грозотата на спукан цирей. Термичните потоци и химическите реакции в пясъка засмукваха навътре праха и подправката. Богатият залеж внезапно се превръщаше в прокажена зурла, зинала да ги погълне.

Пилотът, сторил му се малодушен и несъсредоточен, сега се бе вцепенил в зла решителност, само пръстите му пробягваха по бутоните за управление на задкрилките и двигателите. Стараеше се да оседлае буйните въздушни течения и ловко променяше мощността, за да продума мръсотията.

Най-сетне орнитоптерът се стрелна успоредно на земята, стабилизира се и се отдалечи с бърснец полет от опасното място. Пилотът си позволи шумна въздишка на облекчение.

А там, където страшната дупка бе открила множеството слоеве в пясъците, баронът зърна блещукащи полупрозрачни телца, сякаш личинки пълзяха по мъртвец — пясъчните твари се струпваха. Скоро щяха да припълзят насам и огромните червеи. Не биха могли да устоят на такава съблазън!

Топтерът набра височина и зави към оределите въздушни наблюдатели, скупчили се около транспортъора. Бяха сварени напълно неподготвени. Не успяха да приберат комбайна и скъпоценния му товар преди взрива, а баронът нямаше кого да обвини за това... освен себе си. Сам им бе заповядал да не припарват долу.

— Слушай, пилот, ти току-що ми спаси живота. Как се казваш?

— Крюби, сър.

— Крюби, значи... Виждал ли си някога подобно нещо? Какво се случи в онези пясъци? Каква според теб е причината за взрива?

Водачът на топтера си пое дълбоко дъх, преди да отговори.

— Чувал съм свободните да приказват за „меланжов удар“. Винаги е ставало в дълбоката пустиня, затова малцина са го виждали.

— Кой слуша бръщолевенето на свободните? — устните на барона презрително се свиха, когато си представи мърлявите скиталци

сред пясъците. — Втръснало ми е от приказки за тези меланжови удари, само дето още не съм срещал човек, който ги е виждал със собствените си очи. Тъпи суеверия!

— Да, но и в основата на суеверията обикновено има някакви факти... Онези хора се натъкват на какви ли не неща в пустинята.

Баронът нехайно се възхити на прямотата на Крюби, който несъмнено знаеше за необуздания и отмъстителен нрав на височайшия си пътник. Дали няма да е благоразумно да го повиши?...

— Твърдят, че меланжовият удар е химическа експлозия — продължи пилотът — и вероятно го причинява натрупването на предмеланжова маса под повърхността.

Владимир Харконен се позамисли. Нямаше как да отрече случилото се пред очите му. Все някой ден щяха да разберат що за чудо е подправката и тогава лесно биха предотвратили подобно бедствие. Засега находищата изглеждаха неизчерпаеми, стига човек да е готов да направи неизбежните усилия за разработването им. Никой не си бе губил времето в усърдни и задълбочени анализи, защото и без това имаха под ръка несметни богатства. Вярно, родът държеше монопола върху Аракис, но... този монопол се крепеше върху невежеството.

Изскърца със зъби. Знаеше, че върне ли се в Картаг, ще трябва да уталожи бесовете си, да компенсира натрупаното напрежение в „развлечения“, може би доста по-разгорещени, отколкото му се искаше допреди малко. Налагаше се да подбере специален кандидат за този случай — не сред постоянните си любовници, а човек, от когото повече не би имал нужда. Така щеше да забрави за всякакви задръжки.

„Вече няма причина да крием това находище от императора.“

Щяха да го регистрират официално и да приложат пълни записи за гибелта на групата и оборудването. Защо да фалшифицират архивите? Дъртакът Елруд щеше да се поразсърди, а родът Харконен трябваше да поеме още едно финансово бреме.

Пилотът отново закръжи над пустинята; оцелелите долу пресмятаха щетите. От комуникатора се сипеха мрачни числа за загинали хора, унищожени машини и загубени огромни количества подправка. Баронът едва потискаше кипящия си гняв.

„Проклет да е Аракис, и меланжът, и зависимостта ни от него!“

[1] Тъй като във всяка от предишните шест книги за Дюна публикувахме РЕЧНИК, сметнахме за ненужно да го повторим и тук.
— Б. пр. ↑

Ние сме любители на обобщенията. Но не можете да очертаете със спретнати линии проблеми от планетарен мащаб. Планетологията е наука, която крои по мярка.

Пардот Кайнс,

„Монография за екологичното възстановяване
на Салуса Секундус след бедствието“

На императорската планета Кайтен грамадните здания сякаш целуваха небето. Великолепни изваяния и пищни многоетажни фонтани обрамчваха кристалната настилка на булевардите като в съновидение. Човек можеше да ги разглежда с часове.

Пардот Кайнс обаче успя да зърне съвсем откъслечно гледките, защото имперските гвардейци го водеха с отсечена маршова стъпка към двореца. Не биха изтърпели някакъв планетолог да задоволява любопитството си. Имаха задача без забавяне да го съпроводят до огромната куполообразна тронна зала. Императорът на Оpoznатата Вселена не можеше да чака, докато поданиците му се зазямват наляво и надясно.

Мъжете от ескорта на Кайнс носеха униформи в черно и сиво, безупречно чисти и украсени с медали и ширити. Всяко копче беше старателно излъскано, всяка лентичка — изгладена и опъната. Петнадесет сардаукари, елитните воители на императора, го обкръжаваха като малка армия.

Въпреки това блясъкът на този столичен свят бе зашеметил планетолога. Той подхвърли на най-близкия гвардеец:

— Обикновено лагерувам някъде на открито или газя в блатата на планети, където никой друг не иска и да стъпи.

Когато обикаляше из суровите затънтени местности, не си бе и представял, че има такава красота. Войникът не отговори на високия кльоцав чужденец. Сардаукарите се обучаваха за свършени бойни машини, не за светски приказки.

— Ето — продължи Кайнс, — сега съм тук, изтъркан чак до третия подкожен слой и натруфен като благородник.

Подръпна дебелия рипсен плат на тъмносинята си куртка, за да подуши аромата на чиста кожа. Пипна и орediaлата си пясъчноруса коса, сресана право назад над високото чело.

Ескортът припряно изкачваше привидно безкраен водопад от полирани каменни стъпала, украсени със златни шарки и искрящи скъпоценни сукоази. Кайнс отново заговори войника отляво:

— За пръв път идвам на Кайтен. Обзалагам се, че вече не забелязвате тукашните прелести, щом ги виждате всеки ден...

Да, сякаш говореше на глух.

Пардот Кайнс беше изтъкнат и уважаван експерт по екология, геология и метеорология, познаваше добре ботаниката и микробиологията. Изучаваше с маниакално увлечение загадките на цели светове. Но хората и до днес си оставаха недостъпна тайна за него... например тези гвардейци.

— Кайтен е много... уютен в сравнение със Салуса Секундус. Между другото, там отраснах. Бил съм и на Бела Тегойзе — почти същата унила картинка, мрачна планета с две слънца-джуджета. — Накрая се примири, загледа се напред и замърмори единствено на себе си: — Падишах-императорът ми заповяда да прекося половината галактика, за да дойда тук. Поне да знаех защо...

Никой не бе благоволил да му обясни досега.

Минаха под проядена от времето арка. Кайнс вдигна глава и опитът на геолог веднага му подсказа откъде е редкият червен вулканичен камък — опустошената Салуса Секундус. Учуди се, че някой е пожелал да съхрани реликва от почти недостъпната планета-затвор със съсипана екосистема. Изведнъж се почувства глупаво — ами да, Салуса е била имперското средище, макар и преди хилядолетия... преди катастрофата да промени всичко. Несъмнено династията Корино бе пренесла арката невредима чак дотук като спомен за миналото или пък, за да покаже на другите как императорският род се справя и с нещастия, погубващи цели планети.

Преди да пристъпи под украсените със скъпоценни камъни тавани на самия дворец, той погледна за миг чистата синева на небето. Докато пътуваше, усамотен в изолиран отсек на един хайлайнер на Сдружението, той отдели време да научи нещо повече за столичната планета. Досега не бе прилагал уменията си на планетолог към толкова цивилизовано място. Кайтен бе изискано планиран и усъвършенстван

— с обрамчени от дървета булеварди, прекрасна архитектура, обилно напоявани градини, цъфтящи живи плетове... и какво ли не още.

Официалната императорска пропаганда твърдеше, че тук е винаги топло, климатът — неизменно умерен. Няма бури, никакви облаци не загрозяват небесата. Отначало се усъмни, че това е само реклама, но още докато изящната совалка на Сдружението се спускаше към повърхността, забеляза безбройните метеоспътници. Технологиите за климатичен контрол поддържаха спокойствието и уюта на Кайтен.

Знаеше, че инженерите по управление на климата лесно могат да бъдат вкарани в капана на нечия глупава заблуда кое е най-добро за хората. И те наистина го правеха... създавайки среда, която накрая сломяваше ума, духа и тялото. Императорският род никога не би могъл да забележи опасността. Членовете му продължаваха да се изнежват под слънчевото си небе, разхождаха се в добре напоените с вода паркове и дори не подозираха за екологичната катастрофа, която дебнеше съвсем близо до притворените им в наслада очи. Кайнс си помисли, че би било чудесно предизвикателство да остане тук и да проучи последиците, макар да не му се вярваше император Елруд IX да го е призовал, за да му възложи такава задача...

Ескортът навлизаше все по-навътре в ехтящия дворец, покрай безброй статуи и класически картини. Ширналата се зала за аудиенции би могла да послужи като арена за гладиаторски битки на древните. Подът представляваше шарено поле от каменни квадрати — всеки донесен от различна планета.

Подминаваха придворни в смайващи одежди от нишки на скъпи метали. Служители разнасяха всевъзможни документи и си шепнеха доверително, сякаш единствени те можеха да осъзнаят значението на поверените им дела. Кайнс се чувстваше като чуждо тяло в този свят на политиката. Предпочиташе своята дива пустош. Великолепието го смайваше, но жадуваше за самотата, за неизбродените земи и изненадите от непознати растения и животни. Чувстваше, че скоро ще го заболи глава от шетнята наоколо.

Сардаукарите го въведоха в продълговатото фоайе под призматични светилници. Резките ритмични крачки звучаха като оръдейни изстрели, само неуверените стъпки на планетолога не бяха в съзвучие с тях.

Пред него на висок подиум от синьо-зелен кристал се издигаше Тронът на Златния лъв, издялан от един-единствен къс хагалски кварц. На този ослепителен шедьовър седеше Елруд Корино IX, император на Опознатата Вселена.

Кайнс се взря в човека отсреща. Императорът беше смущаващо слаб, превърнат почти в скелет от старостта, с тежка едра глава върху тънка шия. Сред такъв неимоверен разкош и драматично изтъкнато богатство твърде възрастният владетел изглеждаше някак незначителен. Но с едно незабележимо помръдване на показалеца с разкривени стави той имаше властта да обрече цели планети на унищожение, както и да изстреби милиардите им обитатели. Елруд заемаше Трона на Златния лъв почти век и половина. А колко ли планети обхващаше Империята? Повелител на колко живи същества беше този мъж? Кайнс се питаше дали някой изобщо би успял да осмисли такива смразяващи числа, дори и да ги знаеше.

Изправиха го пред подножието на подиума. Той се усмихна неуверено към Елруд, преглътна тежко, извърна се и направи дълбок поклон. Никому не хрумна да му подсказе как подобаваше да се държи, а планетологът не бе свикнал със светските обноски. Лек канелен дъх стигна до ноздрите му от халбата с меланжова бира, поставена на масичка до трона.

Един паж пристъпи напред, кимна на командира на ескорта и изрече гръмогласно на галах, общия галактически език:

— Планетологът Пардот Кайнс!

Споменатият изопна рамене и се постара да застане по-изпъчен, въпреки че се почуди защо ли беше нужно да го представят толкова надут. Императорът явно знаеше кого са му довели, иначе би ли го повикал? Умуваше какво приветствие ще е подходящо, но реши да изчака.

— Кайнс. — Гласът на Елруд IX беше слабоват и дрезгав, сякаш преуморен от резките заповеди, изричани десетилетия наред. — Явяваш се пред мен с недвусмислени препоръки. Съветниците ни проучиха мнозина кандидати, но сред всички предпочетоха *именно теб*. Е, какво ще кажеш?

Пардот смънка неловко колко е поласкан, прокашля се и зададе въпроса, който не му даваше мира:

— Но, господарю, за какво всъщност съм бил избран?

Императорът се разсмя хрипкаво и се облегна на трона.

— Приятно разнообразие е да видя човек, който е по-загрижен да задоволи любопитството си, отколкото да каже само най-правилните за случая думи или да се умилка на тъпите угодници, с каквито съм заобиколен. — От усмивката лицето му се разтегна като гума и бръчките се проточиха още повече. Кожата имаше сивкавия оттенък на пергамент. — В досието ти е отбелязано, че си израснал на Салуса Секундус и си написал изчерпателни, дори неоспорими трудове за екологията на планетата.

— Да, повелителю... тоест Ваше величество. Родителите ми бяха административни служители, изпратени на работа в имперския затвор на Салуса. Аз бях още дете и те ме взеха със себе си.

От дочутите недомлъвки Кайнс се бе досетил, че майка му или баща му са разгневили с нещо Елруд и заради недоволството му са попаднали на планетата за наказания. Но там младият Пардот просто се бе захласнал по опустошените територии. Щом наставниците привършиха с обучението му, той почти не напускаше изтерзаните от катастрофата земи — събираше факти, изучаваше насекомите, бурените и издръжливите животни, успели да оцелеят след атомната буря, вилняла в древността.

— Да, да! — махна с ръка Елруд. — После са ги прехвърлили на друг свят.

— Така е, повелителю — кимна Кайнс. — На Хармонтеп.

— Но ти си се върнал на Салуса по собствено желание?

— Ами, ъ-ъ, имаше още много да се изследва там. Пардот се възпря навреме, преди да свие рамене от притеснение. Задълго оставаше съвсем сам в затътената пустош, за да събере в съзнанието си цялата загадъчна картина на климата и екосистемите. Преживял бе много лишения и трудности, веднъж дори го подгониха лаза-тигри, но успя да се спаси. По-късно издаде обстоен трактат за годините си на Салуса, пълен със забележителни прозрения за някога прекрасния, а сега почти обезлюден бивш столичен свят на Империята.

— Дивата суровост на планетата изостри интереса ми към екологията. Несравнимо по-плодотворно е да се изследва... съсипан свят. Трудно ми е да науча нещо в място, което е прекалено цивилизовано.

Елруд се изкикоти и се озърна, затова всички придворни побързаха да последват примера му.

— Например Кайтен, така ли?

— Е... Сигурен съм, повелителю, че и тук се намират любопитни кътчета — промърмори Пардот с надеждата да не е сбъркал непростимо.

— Добре казано! — изведнъж отекна гласът на императора. — В твоё лице, Кайнс, съветниците ми са направили точен избор.

Планетологът не измисли уместен отговор и само се поклони непохватно.

След десетте години на Салуса Секундус се бе прехвърлил в заблатения хаос на мъждиво осветената Бела Тегойзе. Откри и други светове, които му допаднаха. Навсякъде успяваше да се изхрани с каквото раждаше земята, не беше капризен. Най-важно винаги си оставаше натрупването на научни данни, надничането под камъните и търсенето на нови тайни, породени от природните процеси.

Любопитството му все повече растеше. Защо все пак го бяха довели пред височайшето присъствие?

— Ваше величество, ако позволявате да ви попитам отново... Какво точно смятате да ми възложите? — Спря за миг и добави припряно: — Разбира се, ще служа с радост на своя повелител където и да било!

— Ти, Кайнс, си всепризнат като човек, разчитащ книгата на непознатия свят. Способен си да подложиш на анализ и най-сложните екосистеми, за да бъде извлечена от тях полза за Империята. Избрахме те да отидеш на пустинната планета Аракис и там да приложиш магиите си.

— Аракис! — не сдържа изумлението си (и искрената си радост) Кайнс. — Мисля, че скитащите свободни я наричат Дюна.

— Каквото и да е името ѝ — по-рязко изрече императорът, — тя е един от най-неприятните, но и най-важните светове в Империята. Разбира се, известно ти е, че е единственият източник на подправката меланж.

— Отдавна се питам — кимна планетологът — защо никой от търсачите не намери тази подправка другаде... а и защо досега не проумяхме как тя възниква и се натрупва.

— Желанието ни е ти да откриеш това! — натърти Елруд. — Крайно време е.

Пардот внезапно се запита дали не е прекалил със свободното си държание и малко се стресна. Намираше се в най-величествената тронна зала сред цял милион планети и дори *разговаряше* с император Елруд IX. Някои придворни го гледаха с неприязън, други с ужас, а трети — злорадо, в очакване да си навлече жестоко наказание. Но още в следващия миг той се замисли за просторите от нажежен пясък, за величествените дюни и чудовищните пясъчни червеи. Досега бе ги виждал само във филмокнигите. Забравил неучтивостта си, затаи дъх, за да вникне в подробностите.

— Жизнено важно за бъдещето на Империята е да разкрием тайната на меланжа — подхвана пак Елруд. — И до днес никой не е отделил за това достатъчно време и усилия. Хората смятат Аракис за неизчерпаем извор на богатство и не ги интересува защо е така. Недалновидно мислене! Ето го предизвикателството пред теб, Пардот Кайнс. Назначаваме те за официален имперски планетолог на Аракис.

Докато изричаше решението си, императорът се вглеждаше в обветреното лице на този мъж на средна възраст и отново се опитваше да го прецени. Убеди се веднага, че Кайнс не е потаен човек — чувствата и пристрастията му тутакси проличаваха. Съветниците също изтъкваха, че планетологът няма никакви политически амбиции или обвързаност. Интересувала го само работата му... и стремежът да разбере естественото устройство на Вселената. Имал почти детинско влечение към враждебни и сурови природни системи. Ще се заеме със задачата си с безгранично въодушевление и ще изразява мнението си откровено.

Елруд бе прекарал твърде голяма част от живота си сред престорено засмени блюдолизци, безмозъчни усти, вечно изричащи „да“. Но този корав мъж с грубовати обноски по нищо не приличаше на тях.

Беше извънредно важно да проникнат отвъд известните факти за подправката, за да подобрят добива ѝ. Некадърното управление на Абулурд Харконен, последвано от грешките и произшествията заради прекомерното настървение на по-младия барон Владимир, можеха да доведат до безизходица. А притокът на подправката не биваше да секва.

Сдружението имаше нужда от огромни количества, за да запълва контейнерите на своите мутиралаи навигатори. Самият той, както всички от висшите съсловия на Империята, употребяваше всекидневни нарастващи дози, за да се поддържа бодър и да удължи живота си. Школата Бене Гесерит използваше подправката, за да подготвя още свети майки. Ментатите също съсредоточаваха умовете си с нейна помощ.

Макар да не одобряваше много от скорошните безмилостни промени, извършени от младия барон, Елруд не можеше просто да поеме сам управлението на Аракис. Благодарение на десетилетия политически интриги родът Харконен бе получил планетата след отнемането ѝ от рода Ричиз.

От цяло хилядолетие губернаторството на Аракис беше истински дар на Империята за избран род, който изтръгваше богатствата от пясъците ѝ не по-дълго от век. Всеки път, когато владението трябваше да премине от едни ръце в други, се надигаше същинска буря от молби и настоявания за връщане на услуги. Подкрепата на Ландсрада винаги се получаваше с множество прикачени за нея връзки и някои от тях Елруд усещаше по-задушаващи от примка.

Вярно, беше император, но властта му зависеше от внимателно поддържаното и неустойчиво равновесие на съюзите с множество сили, сред тях Великите и Малките династии в Ландсрада, Космическото сдружение и всеобхватните търговски конгломерати като ПОСИТ. Още по-трудно му беше да се справя с другите сили, които предпочитаха да не излизат на сцената.

„Трябва да наруша равновесието. Тази история с Аракис се проточи прекалено.“

Императорът се приведе напред и внезапно прозря, че Кайнс направо ще се пръсне от радост и нетърпение. Най-искрено желаше да отиде на пустинния свят. Толкова по-добре!

— Научи всичко възможно за Аракис и ми изпращай редовно доклади. На рода Харконен ще бъде наредено да ти съдейства и да те подкрепя с необходимото. — „Дори изобщо да не им харесва, че имперски наблюдател ще се вре навсякъде.“ Барон Харконен отскоро управляваше планетата и засега императорът можеше да го върти на пръста си. — Ние ще ти осигурим всичко, от което се нуждаеш за

пътуването. Състави списъка си и го предай на моя камерхер. А пък на Аракис Харконен ще ти осигурят останалото.

— Нямам големи потребности — отвърна Кайнс. — Изглежда се нуждае само от мозъка и очите си.

— Разбирам, но все пак помисли дали баронът няма да ти е полезен с нещо!

Елруд отново се усмихна и отпрати планетолога. Забеляза, че на излизане походката на Кайнс бе много по-енергична.

И не сътворявай машина по подобие на човешкия разум.

Първа заповед, наложена след Бътлъровия джихад и вписана в Оранжевата Католическа Библия.

— „Страданието е великият учител на човеците“ — произнесе в един глас хорът от старци на сцената.

Обикновени жители на града под замъка Каладън, те бяха репетирали усърдно за годишното представяне на официалната родова пиеса. Театралните им костюми бяха пъстри и пищни, макар и не напълно автентични. В декорите — фасадата на Агамемноновия дворец и настлания с каменни плочи двор — имаше правдоподобие само доколкото можеше да го постигне ентузиазмът, опиращ се на няколкото запазени във филмокнигите снимки на останки от древна Гърция.

Представлението на Есхиловата трагедия продължаваше от доста време, публиката в театъра се сгорещи, ставаше задружно. Светоглобуси огряваха сцената и редовете, но от факлите и маслените лампи около актьорите се разнасяше ароматен дим.

Макар звуците наоколо да бяха достатъчно силни, похъркването на стария, дук достигаше до ушите на изпълнителите.

— Татко, събуди се! — прошепна Лето Атрейдски и леко сръга дук Паулус в ребрата. — Още не сме дори по средата...

Паулус се размърда на креслото в личната си лежа и седна поизправено, изтръсквайки въображаеми прашинки от дрехата си. Сенки от факлите заиграха по ръбестите очертания на лицето му и по гъстата прошарена брада. Носеше черната атрейдска униформа с гербовия червен ястреб отляво върху широките си гърди.

— Момко, те бездруго само стърчат и приказват... — Примига към сцената, където старците наистина не помръдваха. — А и нали гледаме едно и също всяка година?

— Скъпи Паулус, по-важно е, че хората гледат теб — обади се майката на Лето, седнала от другата страна на дука. Тя очевидно се бе настроила да слуша сериозно тържествените слова на хора в древната

пиеса. — Обърни малко внимание на представлението. Това е твоята родова история, не моята.

Лето поглеждаше ту баща си, ту мургавата лейди Хелена в прекрасната ѝ рокля. Знаеше, че и историята на рода Ричиз, от който произхождаше майка му, е богата на величие и провали като атрейдската. Нищо че напоследък Ричиз бяха изпаднали от доходоносния си „златен век“ до икономическа немощ.

Атрейдската династия твърдеше, че може да проследи корените си цели дванадесет хилядолетия назад в миналото, чак до синовете на Атрей на Старата Земя. Родът помнеше всичко в дългата си история въпреки многобройните печални и позорящи събития в нея. Дуковете въведоха традицията всяка година да се изпълнява класическата трагедия за Агамемнон — най-прочутия син на Атрей и един от пълководците, превзели Троя.

С гарвановочерната си коса и тясното лице Лето много приличаше на майка си, макар да имаше орловия нос и хищния профил на баща си.

Сега седеше навлечен в неудобния празничен костюм и се опитваше да проумее смътно познатия му исторически фон на пиесата. Древният автор явно бе разчитал публиката да разбира веднага неясните отпратки. Лето знаеше само, че генерал Агамемнон е бил велик командир в легендарна война много преди създаването на мислещите машини, поробили хората, и естествено преди Бътлъровия джихад, върнал свободата на човечеството.

За пръв път през своите четиринадесет години той почувства тежестта на преданията върху раменете си, долови връзка с личностите и героите от изпълненото със злочестини минало на собствения си род. Някой ден щеше да наследи баща си и също да се превърне в част от историята на атреидите. Виждаше ясно, че всяка случка отчупва парченце от детството му, за да го извае в мъж.

Преди да отплава към Троя, Агамемнон принесъл в жертва дъщеря си, та боговете да му изпратят по пътен вятър. А неговата обезумяла от мъка съпруга Клитемнестра десет години го чакала, увлечена в кроежи как да му отмъсти. След последната битка по брега пламнали сигналните огньове — вест за победата.

— Интересното се случва само зад сцената — промърмори Паулус, който не беше нито запален читател, нито критичен ценител на

литературата. Живееше заради настоящето, изстисквайки от него всяка капчица опит и успехи. Предпочиташе да прекарва времето си със своя син или с войниците. — А всички стърчат пред декорите и чакат Агамемнон.

Той определено се гнусеше от бездействието. Често повтаряше на Лето, че и неправилното решение е по-добро от колебанието. Сега синът му си мислеше, че дукът сигурно съчувства най-силно на великия пълководец от пиесата, защото такъв тип герой му допада.

Хорът не млъкваше. По едно време излезе и Клитемнестра за сърцераздирателен монолог, после старците продължиха. Уж слязъл от кораба вестносец се появи на сцената, целуна земята и захвана да витийства.

— О, Агамемнон, славни владетелю! Колко заслужено ще е за теб радостното ни приветствие, защото ти унищожи Троя и земите троянски. Светилищата на враговете ни са в руини, пусти са душите им и няма утеха за боговете им.

Сражения и хаос... Лето неусетно се замисли за младостта на баща си, воювал в битките на страната на императора. Смазал кървавото въстание на Еказ рамо до рамо с приятеля си Доминик, който сега беше маркграф от династията Верниус на планетата Икс. Останеше ли насаме със сина си, дукът му разказваше тогавашните си преживелици с искрено умиление.

В сенките на ложата си Паулус изтърва твърде гръмка въздишка, без да прикрива обзелата го скука. Лейди Хелена го изглежда отровно и демонстративно се съсредоточи отново в представлението. Все пак се постара усмивката ѝ да е по-блага от погледа, защото някой може би я наблюдаваше точно в този момент. Лето се ухили заговорнически на баща си, който пък му намигна. Дукът и съпругата му играеха привичните си роли.

А на сцената Агамемнон най-сетне пристигна тържествуващ в своята колесница, придружен от бойната плячка — една полусмахната наложница, пророчицата Касандра. Клитемнестра пък толкова отдавна се подготвяше за появата на омразния си съпруг, че щом го видя, обсипа го с пресилена нежност и обич...

— Паулус понечи да разкопчае яката на униформата си, но Хелена се пресегна бързо и дръпна ръката му, без лицето ѝ дори да трепне. Лето също се засмя безмълвно, щом видя този познат ритуал.

Майка му вечно се бореше за „спазване на приличието“, а баща му държеше далеч по-малко на строгите правила. От него Лето учеше уменията на държавника и предводителя, лейди Хелена пък го запознаваше с изискванията на протокола и тънкостите на религията.

Тя бе достойна потомка на рода Ричиз — Велика династия, загубила почти изцяло влиянието и богатствата си заради провали в борбата с конкуренцията и задкулисни интриги. След отнемането на губернаторската власт над Аракис родът все пак спасил частичка от достойнството си чрез уредения брачен съюз с династията на атреидите. Няколко от сестрите на лейди Хелена се бяха омъжили за потомци на други изтъкнати родове.

Въпреки видимите за околните раздори, старият дук веднъж бе признал пред сина си, че в първите години наистина е обичал съпругата си. С времето обаче чувствата му позавехнали и това станало причина да се разтушава с доста любовници, вероятно зачевайки и немалко незаконни деца, макар Лето да беше единственият му официално обявен наследник. С годините между съпрузите явно се бе разпалила враждебност, превърнала се в непреодолима пропаст за връзката им. Запазваха брака си само по политически съображения.

„И без това, момко, се ожених за нея по политически причини — бе изтърсил откровено баща му. — Друго и не би ми хрумнало. За хора с нашето положение бракът е инструмент. Ти също гледай да не оплескаш всичко, като се опиташ да намесиш любовта!“

Понякога Лето се питаше дали в началото лейди Хелена също е била привързана към своя дук или са я поблазнили само титлата и влиянието му. Доста отдавна тя се бе нагърбила най-вече с ролята на надзирателя в семейството — стремеше се неуморно Паулус да има достоен и представителен вид и поведение. Нали от това все пак зависеше и нейното добро име!

На сцената Клитемнестра простираше лилави пътеки пред съпруга си, за да не стъпва той по земята. Агамемнон влезе с пищна тържественост в двореца си, а онемялата от ужас Касандра отказваше да припари до входа. Предусещаше и гибелта на пълководеца, и своята, но както винаги не й вярваха...

Майката на Лето не пропускаше да поддържа политическите контакти с други династии, докато Паулус укрепваше близостта си с простолюдието на Каладън. Дуковете от рода Атреидес управляваха

поданиците си, като им служеха и отделяха за себе си само справедливо ограничен дял от родовите финансови начинания. Семейството беше богато, но без никакви излишества и не за сметка на поданиците си.

На сцената пълководецът влезе в банята, където коварната му жена го оплете в лилава роба, а после намушка до смърт и него, и неговата любовница-пророчица.

— О, богове! Нанесоха ми смъртен удар! — нададе вой Агамемнон някъде зад кулисите.

Паулус се подсмихна и се наведе към ухото на сина си.

— Убил съм мнозина на бойното поле, но такъв вик не съм чувал никога.

Хелена тутакси му изшътка.

— Закриляйте ме, богове! — крещеше Агамемнон. — Ще умра!

Публиката се захласваше по трагедията, а Лето се опитваше да проясни мислите си, за да долови как ставащото на сцената е свързано със собствения му живот. Нали то уж беше част от миналото на рода му? Клитемнестра пък вече признаваше престъплението си пред всички и заяви, че е отмъстила за своята принесена в жертва дъщеря, за блудствата на Агамемнон в Троя и за наглостта му да доведе Касандра в нейния дом.

— О, величави владетелю — вайкаше се хорът, — безкрайна е нашата обич към теб, не ще пресъхнат сълзите ни. Ти бе оплетен в пагубна паяжина...

Лето почувства как го присви стомахът. Атреидите бяха извършили ужасни злодеяния в далечното минало. Но родът се бе променил, може би подтикван неумолимо от витаещите в историята му призраци. Старият дук беше почтен човек, уважаван в Ландсрада и обожаван от поданиците си. Юношата се надяваше да не му отстъпва, когато дойде неговият ред да управлява.

Бяха изречени последните реплики, актьорите се събраха на сцената и се поклониха на отбраната си публика.

— Е, радвам се, че най-после свърши — въздъхна Паулус, когато по-силните светоглобуси обляха с лъчите си залата. Стана и целуна ръка на своята съпруга, преди двамата да излязат от ложата. — Скъпа, изчакай ни в приемната, ще говоря нещо с Лето.

Хелена се озърна за миг към сина си и продължи по коридора на древния театър, съграден от камък и дърво. Погледът ѝ издаваше, че знае отлично какво ще каже Паулус, но се примирява със старомодния му навик за чисто мъжки разговори по „важните дела“.

Търговци, едри предприемачи и други местни величия запълваха коридора, отпиваха каладънско вино и хапваха ордьоври.

— Оттук, момко — посочи Паулус.

Свърнаха зад сцената, минаха край двама атреидски стражи, които им отдадоха чест, и изкачиха с подемника четири етажа до една богато украсена гримьорна. Светоглобуси от балутски кристал огряваха всичко с меко оранжево сияние. Покоите, някога обитавани от един легендарен каладънски актьор, сега се използваха само от Атреидес и най-приближените им съветници за разговори на спокойствие.

Лето се питаше защо баща му беше го довел точно тук.

Щом затвори вратата, Паулус се настани в зелено-черно суспенсорно кресло и посочи отсрещното на сина си. Юношата издигна креслото си по-високо, за да са очите му наравно с тези на дука. Иначе не си позволяваше това никога, дори в присъствието на майка си, която би го сгълчала за проявената непочтителност. А старият дук смяташе дръзката напереност на своя син за забавно напомняне как самият той се е държал на млади години.

— Лето, вече си достатъчно голям. — Паулус извади красива лула от ниша в облегалката на креслото. Не си губеше времето в празни приказки. — Трябва да опознаеш не само нашия заден двор. Изпращам те на Икс да продължиш обучението си.

„Икс! — Пулсът на Лето се ускори. — Планетата на машините, толкова странна и различна...“ Всеки в Империята бе чувал за невероятните технологии и изобретения на тайнствения свят, но там допускаха малцина чужденци. Изведнъж се почувства объркан, сякаш беше в лодка наред буря. Дукът обичаше да стоварва такива изненади, може би за да провери как синът му ще реагира на неочакваните обрати.

Иксианците обвиваха с плътното було на секретността всички свои производства. Ако се вярваше на слухове, стъпваха по самите граници на законното и създаваха устройства, съвсем близки до погазване на останалите от джихада забрани срещу мислещите

машини. „Но защо баща ми ме праща тъкмо там, а и как ли е било уредено? И защо никой не ме попита искам ли?“

Робомасичка изникна от пода до него с чаша студен сок от сидрит. Предпочитанията на младия наследник бяха известни, както се знаеше, че дукът само ще пуши лула. Лето отпи от тръпчивата течност и неволно сви устни.

— Ще бъдеш там една година — продължи Паулус, — съгласно традицията на съюзените помежду си Велики династии. Животът ти на Икс ще бъде напълно различен от опита ти на нашата твърде пасторална планета. Извлечи си поуки.

Дукът се вторачи в лулата си от елакскa джакаранда — шарките в тъмнокафявото дърво блещукаха под светоглобусите.

— Вие сте били там, сър! — усмихна се Лето, щом си спомни. — За да се видите с приятеля си Доминик Верниус, нали?

Паулус докосна сензора за запалване в чашката и вдиша дълбоко дима — не беше тютюн, а златисто водорасло, богато на никотин.

— Да, неведнъж. Знаеш ли, иксианското общество е затворено, не обича много натрапниците. Затова се налага да преминеш през множество процедури по сигурността, разпити и попълване на въпросници. Те добре помнят, че дори моментната небрежност може да се окаже пагубна. И Велики, и Малки династии ламтят за онова, което Икс има, и биха им го отнели с удоволствие.

— Например Ричиз... — проточи Лето.

— Само не споменавай това пред майка си. Ричиз вече е сянка на миналото си величие, защото Икс ги смаза в безпощадна икономическа война. — Дукът се приведе напред и се вторачи в очите му. — Иксианците са майстори на промишления саботаж и защитата чрез патенти.

Напоследък Ричиз ги бива само в направата на евтини подобия, понеже нямат нововъведения.

Лето се замисли за неизвестните му страни от действителността, които сега бегло опознаваше. Дукът издиша дима, издул бузи.

— Момко, за да пощадим чувствата на майка ти, досега внимавахме какво ще научиш. Родът Ричиз е истинска демонстрация на немарливостта. Дядо ти — граф Илбан, повече се занимаваше с многобройната си челяд, вместо да се грижи за деловите си интереси.

Не е чудно, че децата му пораснаха разглезени, а богатствата му се изпариха.

Лето кимна. Както винаги, вслушваше се внимателно в думите на баща си. Но вече знаеше повече, отколкото дукът подозираше — от холозаписи и филмокниги, които обучаващите го проктори не успяваха да направят недостъпни за него. Хрумна му, че нарочно са постъпвали така. Разкривали са пред него историята на майчиния му род полека, като отварящ се цвят. А открай време интересът му към Икс беше не по-слаб! Доскорошен равностоен конкурент на Ричиз, родът Верниус от Икс бе го победил като център на технологична мощ. Властващата иксианска династия беше сред най-богатите в Империята. Ето къде щеше да учи той...

— Партньор в обучението — прекъсна мислите му дукът — ще ти бъде принц Ромбур, наследник на благородната титла на Верниус. Дано се погаждате. На една възраст сте.

„Принцът на Икс.“ Лето се надяваше да не е някой глезльо като повечето деца на могъщите династии, представени в Ландсрада. Защо поне не е принцеса, и то с лице и фигура като на онази дъщеря на банкера от Сдружението, която срещна миналия месец на бала по случай слънцестоеенето?

— И... що за човек е този принц Ромбур?

— Де да го знам! Отдавна не съм гостувал на Доминик и на съпругата му Шандо. — Дукът се засмя сякаш на ясна само за него шега. — Шандо... Беше наложница на императора, но Доминик я отмъкна изпод носа на Елруд.

— Той отново прихна грубовато. — Сега имат син... да, и дъщеря. Казва се Кайлеа. — Усмивката му стана многозначителна. — Много още трябва да учиш, момчето ми. След година двамата с Ромбур ще дойдете на Каладън, за да продължите обучението си. Ще минете през стопанствата за пунди-ориз в равнинните мочурища на южния континент, ще поживеете в колиби, ще поработите на полето... Ще пътувате под водата в Нелсови камери, ще се гмуркате за коралови скъпоценни камъни. — Тупна сина си по рамото. — Някои неща не можеш да схванеш от филмокниги или от преподаватели!

— Да, сър.

Лето се понамръщи, надявайки се димът от лулата да прикрие изражението му. Не харесваше особено тази рязка промяна в живота

си, макар че уважаваше решението на своя баща. Бе запомнил веднъж завинаги суровия урок — старият дук знаеше какво върши и не отстъпваше от пламенното си желание синът му да продължи по неговите стъпки.

Паулус се отпусна назад върху облегалката на креслото и то лекичко заподскача.

— Момко, виждам, че не си много въодушевен, но тези години ще бъдат изключително полезни и за теб, и за сина на Доминик. На Каладън и двамата ще научите най-голямата ни тайна — как поддържахме нерушимата вяност на нашите поданици и защо им отвърщаме с пълно доверие, неприсъщо за иксианците. — В очите на дука вече нямаше дори помен от веселие. — Синко, уверявам те, че това е по-интересно от всичко останало на онзи индустриален свят, защото хората са по-важни от машините. Някой ден и ти ще бъдеш дук, ще оглавиш рода Атреидес, ще бъдеш уважаван член на Ландсрада... Ще имаш глас наравно с другите владетели на Велики династии. Това е голяма отговорност.

— Ще се справя.

— Уверен съм в това, Лето... но понякога се отпускай. Хората ни ще познават, когато не си щастлив. А щом на дука му е тежко, на народа също не му е леко. Не се оставяй натискът да те смазва, пропускай го през себе си. — Паулус размаха укорно пръст. — Забавлявай се повече.

„Да се забавлявам ли?“ Лето отново си спомни за дъщерята на банкера, представи си привлекателните извивки на гърдите и бедрата ѝ, влажните нацупени устни, изкусителните погледи. Май не беше толкова сериозен, колкото си мислеше баща му...

— Сър, всеизвестно е колко сте почтен, а атреидите са прочути с верността към своите съюзници. Тогава защо иксианците ни подлагат на всички тези процедури за сигурност? Вие мислите ли, че някой от нас може да стане предател въпреки онова, което е заложено в същността му? Възможно ли е да се уподобим на... харконите?

Старият дук се озъби мрачно.

— В отминалите времена не сме се различавали кой знае колко от тях, но ти още не си готов за тези мръсни истории. А засега не забравяй пиесата, която гледахме. — Паулус пак вдигна пръст. — В

Империята всичко е променливо. Съюзите се създават и разпадат... дори по нечия прищявка.

— Не и *нашите* съюзи.

Паулус срещна съсредоточения поглед на сивите очи и се извърна към гъстите димни вихри в ъгъла на стаята.

Лето въздъхна. Искаше да узнае толкова много неща, и то веднага, но му ги пробутваха на дребни хапки, досущ като петифурите на превзетите приеми, давани от майка му.

По коридора хората напускаха театъра, за да бъде подготвен той за следващото представление на „Агамемнон“. Актьорите отдъхваха и сменяха костюмите си за срещата с нова публика.

Седнал тук с баща си, Лето се почувства мъж повече от когато и да било преди. Може би пък следващия път ще запали лула или ще пийне нещо по-силно от сидритов сок! Дук Паулус го наблюдаваше с горд блясък в очите. Младежът отвърна на усмивката му. Опитваше се да си представи какво би означавало да е владетел... Изведнъж се почувства непоносимо гузен — нали баща му трябва да умре, за да сложи той дукския пръстен на ръката си? Изобщо не желаше това да се случи и му олекна, че дотогава има много време. Твърде далечно бъдеще, за да го предъвква отсега.

Космическото сдружение: един от краката на триножника, крепящ Великото Споразумение. Сдружението било втората школа за психо-физическа подготовка (вж. Бене Гесерит), възникнала след Бътлъровия джихад. Налагането на монопола на Сдружението върху космическите полети и превози, както и върху галактическото банкерство, се смята за началната точка на имперското летоброене.

Из „Терминология на Империята“

От височината на Трона на Златния лъв император Елруд IX гледаше намръщено широкоплещестия и явно доста самоуверен мъж в подножието на подиума, чийто ботуш — вероятно с мръсна подметка — опираше на първото стъпало. Плешив като мраморно кълбо, маркграф Доминик Верниус и досега имаше маниерите на популярен и увенчан с награди герой от войните, макар те да бяха далечно минало. Елруд се съмняваше, че някой още помни безразсъдната храброст на този човек.

Имперският лорд-камерхер Акен Хезбан, блед мъж с обрамчена в дълги увиснали мустаци уста, побърза да отиде до посетителя и грубо му заповяда да смъкне оскърбителния крак от стъпалото. Маркграфът се подчини, но продължи да зяпа най-свойски императора. Гербът на Икс — спирала в лилаво и медно — украсяваше яката на туниката му. Макар династията Корино да беше несравнимо по-могъща от властващия на Икс род, Доминик имаше вбесяващия навик да се отнася с императора като с равен, сякаш общото им минало, добро или лошо, му даваше право да пренебрегне дворцовия етикет. Лорд-камерхерът изобщо не одобряваше поведението му.

Преди десетилетия Доминик бе командвал имперски legionи по време на безмилостните междуособни войни и оттогава не изпитваше особено уважение към Елруд. Императорът се бе оплел в политически неприятности заради брака с четвъртата си жена Хабла и се бе наложило неколцина от предводителите на Ландсрада да свикат родовите си армии, за да възстановят мира и спокойствието.

Династията Верниус беше сред тези верни съюзници. Както и династията Атреидес.

Доминик се подсмиваше под чудато оформените си мустаци и поглеждаше с досада към Елруд. Старият лешояд не бе заслужил трона си с величие или с човештина. А Гелорд, брат на дядото на маркграфа, веднъж бе подхвърлил: „Ако си роден за властник, трябва да докажеш с добрите си дела, че заслужаваш властта... или да се откажеш от нея. Иначе нямаш съвест.“ Застанал на шарения под от каменни квадрати — всеки би трябвало да е докаран от различна планета, — Доминик чакаше императора да заговори. „Милион светове ли? Не е възможно тук да са се побрали толкова плочи, макар че не ми се ще аз да съм човекът, който ще ги брои!“

Лорд-камерхерът пък се взираше в него с поглед, който сякаш подсказваше, че се храни само с вкиснало мляко. И маркграф Верниус беше майстор в тази игра. Нито проявяваше нетърпение, нито питаше защо е повикан. Само се усмихваше на стареца. Изражението му и веселите искрици в очите намекваха, че е научил доста повече срамни тайни за дъртака, отколкото Шандо някога бе склонила да сподели... но подозрението боцкаше Елруд като елакски шипохраст.

Движение вдясно привлече вниманието на Доминик — под една странична арка се появи жена в черна роба. Вещица от Бене Гесерит. Лицето ѝ трудно се различаваше под качулката. Светите майки бяха прочути с трупането на тайни, с вечната си близост до средищата на властта. Наблюдаваха... и манипулираха.

— Верниус, няма да те питам дали чутото от мен е истина — изрече накрая императорът. — Източниците ми заслужават доверие и знам, че си извършил най-лошото. Иксиански технологии?! Пфу!

Доминик дори не изви нагоре очи, изпълнени с досада. Елруд често надценяваше въздействието на мелодраматичните си жестове. Маркграфът се усмихна, откривайки всичките си зъби.

— Повелителю, не мога да преценя коя от постъпките ми може да е „най-лошата“. Питай своята жрица на истината, ако желаеш.

Стрелна с поглед жената от Бене Гесерит.

— Игра на думи, Доминик! Не се преструвай на глупак. Маркграфът явно чакаше императорът да го обвини недвусмислено. Елруд изпръхтя, лорд-камерхерът също.

— Проклети да сте! Новите ви хайлайнери дават на Сдружението, дяволите ги взели заедно с монопола им!, възможност да товарят по шестнадесет процента повече за всеки полет...

— Всъщност, господарю — поклони се усмихнатият Доминик, — постигнахме увеличение на товара от осемнадесет процента. Значително подобрене в сравнение с предишния модел не само заради новия корпус, а и защото защитните устройства тежат по-малко и не заемат толкова място. По-висока ефективност — това е сърцевината на иксианските технологии, станали основа за издигането на династията Верниус.

— Вашите промени намаляват броя на полетите, с които Сдружението ще превозва един и същ товар.

— Естествено, повелителю. — Доминик си позволи да покаже с поглед, че старецът е прекалено муден в мисленето. — Елементарна аритметика.

— Новаторството ви създава големи затруднения за императорската династия — намеси се Акен Хезбан, стиснал церемониалната верижка на врата си, сякаш е кърпичка.

— Е, повелителю — натърти Доминик, без дори да погледне към нищожеството Хезбан, — май разбирам лишените от далновидност подбуди за твоята загриженост.

Имперският данък зависеше от броя на полетите, а не от количеството товари, и новият модел хайлайнери означаваше сериозно намаление на доходите за династията Корида.

Маркграфът разпери яките си, покрити с белези ръце и си придаде изражение на пресилена сговорчивост.

— Но нима очаквате най-грубо да задушаваме прогреса? Имаме пълната подкрепа на Космическото сдружение и Ландсрада.

— Направил си това, макар да си знаел колко ще ме разгневиш, нали? — изхриптя Елруд и още повече заприлича на лешояд.

— О, не, господарю! — засмя се Доминик с очевидно пренебрежение към тегобите на императора. — Личните чувства нямат никакво място в борбата за напредък.

Елруд се изправи на подиума; царствените одежди висяха като драперии по кльощавото му тяло.

— Верниус, не мога да предоговоря със Сдружението данъка, за да зависи той от товарите. Съвсем наясно си с това!

— И аз не мога да променя ясните закономерности на икономиката и търговията. — Доминик поклати лъскавата си глава и вдигна рамене. — Бизнесът на първо място, Елруд.

Ченетата на придворните вече увисваха от откровеността и фамилиарността на маркиграф Доминик Верниус спрямо императора.

— Дръжте се подobaващо! — предупреди го лорд-камерхерът.

Но посетителят се престори, че не го е чул, и продължи:

— Тези промени в конструкцията засягат мнозина, повечето от тях за добро. За нас са важни само прогресът и стремежът да свършим възможно най-качествено работата на клиентите ни от Сдружението. Цената на един нов хайлайнер надхвърля значително дохода на повечето звездни системи за цяла стандартна година.

Елруд се вторачи отвисоко в него.

— Дали не е време моите администратори и контрольори по лицензите да дойдат на проверка в заводите ти? — Гласът му натежа заплашително. — Научих, че иксианските учени тайно създават незаконни мислеци машини в нарушение на заповедите, завещани ни от джихада. Има и оплаквания, че потискате класата на субоидите. Нали така, Акен?

— Да, повелителю — кимна навъсеният лорд-камерхер.

— Няма как да са плъзнали такива слухове — ухили се Доминик, макар и не толкова наперено. — Защото са абсолютни лъжи.

— Уви, съобщенията бяха анонимни, затова в архивите не са посочени източниците им. — Императорът събра върховете на дългите си пръсти и за пръв път усмивка плъзна по лицето му. — Да, смятам, че е най-добре да пратим необявена предварително инспекция на Икс, преди да ги предупредиш да скрият нещо.

— Вътрешните дела на Икс — наежи се Доминик, макар да запазваше спокойствие — са ти недостъпни съгласно отдавна действащ договор между Империята и Ландсрада.

— Аз не съм подписвал такъв договор — Елруд старателно си разглеждаше ноктите, — а пък съм император доста отдавна.

— Сторил го е твоят предшественик, значи обвързва и теб.

— Мога и да сключвам, и да разтрогвам договори. Май забравяш, че съм падишах-императорът и волята ми е закон.

— И Ландсрадът ще има какво да каже за решението ти, Руди.

Доминик мигновено съжали, че изтърва този прякор, но беше твърде късно. Зачервен от ярост, Елруд отново скочи от трона и насочи треперещия си показалец към маркграфа.

— Как смееш?!

Сардаукарите наоколо посегнаха към оръжията си.

— Щом настояваш за имперска инспекция — маркграфът махна пренебрежително с ръка, — ще възразя чрез официално оплакване до съда на Ландсрада. — Той се поклони и отстъпи. — Много съм зает, повелителю. Оттеглям се, ако разрешаваш.

Императорът го проследи със свиреп поглед, жестоко жилнат от прякора. И двамата знаеха, че някога го изричаше само бившата наложница на Елруд, красивата Шандо... а в момента — лейди Верниус.

След въстанието на Еказ императорът награди младия храбрец Доминик и му разреши да включи във феодалните си владения и други светове от системата Алкарупс. По негова покана маркграфът остана задълго в двореца като живо украшение на пиршествата и церемониите. Сърдечният младок беше желан гост, горд и весел събеседник в банкетните зали.

Но в двореца той срещна Шандо, една от многото наложници на Елруд, който по онова време нямаше съпруга. Неговата четвърта и последна жена Хабла бе умряла пет години по-рано, оставяйки го с двама наследници. (По-големият — Фафнир, щеше да бъде отровен същата година.) Заобикаляха го тълпи красавици, макар и само заради показността, защото рядко викаше в спалнята си Шандо или друга от тях.

Доминик и Шандо си позволиха опасния лукс да се влюбят един в друг, но запазиха чувствата си в тайна месеци наред. Елруд явно губеше интерес към наложницата след петте ѝ години тук. Точно тогава тя сама помоли да бъде освободена от ролята си, за да напусне двореца. Макар и озадачен, Елруд се съгласи. Бе настроен много доброжелателно към нея и не виждаше защо да не изпълни молбата ѝ.

Почти всички решиха, че Шандо е глупачка, щом се отказва от разкоша и богатствата. Тя обаче им се бе наситила, искаше истинска връзка и деца. Разбира се, Елруд никога не би се оженил за нея.

Щом Шандо се освободи от дворцовите си задължения, Доминик Верниус сключи брак с нея — извършиха обетите си без никакви

излишни церемонии, затова пък безукорно законно. Когато научи, че и друг мъж я е пожелал, Елруд изведнъж се поддаде на самолюбие то си, но нямаше как да се намеси. Оттогава се отнасяше враждебно към маркграфа, чувстваше се измамен и ядно умуваше какви ли тайни от постелята му споделя със съпруга си Шандо. „Руди...“

Вещицата от Бене Гесерит, която се бе притаила близо до трона, отстъпи в по-дълбоките сенки зад колона от канидарски гранит. Доминик не би могъл да познае дали закачулената жена се е развеселила или подразнила от случката. Принуди се да не крачи припряно, подмина уверено двама застанали на пост сардаукари и излезе във фоайето. Биха могли да го убият на място при най-малък знак от страна на Елруд.

Вече вървеше забързано. Хората от династията Корида се славеха с безразсъдните си постъпки. Неведнъж бяха плащали с част от огромното си родово богатство за прибързани и неразумни решения. А императорът несъмнено бе способен да прибави към списъка на безумията си и убийството на предводител на Велика династия по време на аудиенция... Само да не беше Космическото сдружение, което се настройваше все по-благосклонно към Икс и бе приело охотно новия модел хайлайнер! Дори Елруд и безмилостните му сардаукари не можеха да се противопоставят на Сдружението.

Каква ирония при цялата военна мощ на династията Корино... Самото Сдружение нямаше бойни сили и изобщо не притежаваше оръжия. Но без навигаторите му, които откриваха безопасни проходи в Огънатото пространство, не би имало никакви полети между звездите, никакво галактическо банкерство, а значи и Елруд не би имал империя, над която да властва. Сдружението можеше в един миг да откаже услугите си и така да сложи край на всяка военна операция. Каква полза от сардаукарите, ако са приковани към Кайтен?

За съжаление закрилата на Сдружението не беше всеобхватна.

„И аз имам своите връзки — мислеше Елруд, втренчил се във врага си. — Защо да не подкупя някои от работниците, които произвеждат части за усъвършенстваните хайлайнери?... Е, вероятно ще се окаже трудничко, тъй като за субоидите твърдят, че били тъпи твари. Нищо, Доминик, ще намеря други, които небрежно си

отстранил от пътя си и си забравил за това. Неведнъж си бъркал, когато си подценявал противниците!“

Представяше си прелестната Шандо, припомняйки си най-хубавите им моменти на близост, макар оттогава да бяха минали десетилетия. Като император можеше да има всяка жена, която пожелае... и бе предпочел нея. Две години тя беше любимата му наложница, и то още преди Хабла да умре. Нисичка и с дребни кости, приличаше на крехка порцеланова кукла и съзнателно подчертаваше тази особеност на външността си през годините, прекарани на Кайтен. Но Елруд познаваше и силата на здравомислието ѝ, душевната ѝ издръжливост. С удоволствие например бяха играли на полиглотски езикови игри.

Шандо обаче произхождаше от простолюдието и беше крайно неподходяща за негова съпруга. Изобщо не би му хрумвало да умува над това. Дори предводителите на Велики династии рядко встъпваха в брак с наложниците си, а за императорите беше направо немислимо да постъпват така. Младият герой Доминик с хитрини и ласкателства бе убедил Шандо да си върне свободата чрез лукавство, после бе я отмъкнал на Икс, където скришом се ожени за нея. Доста по-късно в Ландсрада се изумиха на остарялата новина, но въпреки разразилия се скандал двамата не се разделиха. И тъй — вече толкова години...

Ландсрадът не стори нищо, макар императорът да настояваше. В края на краищата Доминик бе взел момичето за законна съпруга, докато Елруд нямаше подобни намерения. Всичко беше в пълно съгласие със законите. Колкото и да го мъчеше ревността, императорът нямаше никакви основания да обвини Шандо в прелюбодейство.

Но Доминик Верниус знаеше интимния му прякор! Какво ли още е разказала Шандо на мъжа си? Въпросът го гризеше отвътре като поритрински гнойник.

Виждаше на екранчето на ръчния си монитор за сигурност как бледите лъчи се плъзгат по Доминик на главния изход — скенерът беше поредното иксианско изобретение. Можеше да изпрати сигнал и лъчевите сонди щяха да изтрият съзнанието на маркграфа, да го превърнат в идиот. „Неочакван скок в мощността, ужасна злополука...“ Нямаше ли да е смешно, ако срази владетеля на Икс с иксианска машина? О, как му се искаше да го направи! Не, сега не беше моментът. Мнозина щяха да задават неудобни въпроси, можеха

дори да започнат разследване. Възмездието изисква изтънченост и обмисляне. Така ще бъде несравнимо по-удовлетворен от своята изненадваща и разгромна победа.

Император Елруд IX изключи монитора и екранчето потъмня. Застаналият до трона лорд-камерхер Акен Хезбан дори не се и запитва на какво се усмихва неговият господар.

*Висшето предназначение на екологията е вникването в
последствията.*

Пардот Кайнс,
„Екологията на Бела Тегойзе —
предварителен доклад до имперските власти“

Над хоризонта, напомнящ за полегнало острие, трепкащият въздух се изпълваше с меките оттенъци на изгрева. За един мимолетен миг на чист покой топла светлина обля набръчканата земя... после се превърна в потоп от яркост и жегата. Бялото слънце се надигна тремаво, без продължителна игра на цветовете, в сухата атмосфера.

Пардот Кайнс започваше да свиква с пустинния свят. Вдиша дълбоко и веднага си напомни да опъне маската по носа и устата си, за да предотврати твърде голямата загуба на влага. Лекият ветрец рошеше рядката му коса. Беше на Аракис едва от четири дни, но вече се досещаше, че за разнищване на загадките на уж безплодната планета нямаше да му стигне цял един дълъг живот.

Би предпочел да е сам. Искаше му се да кръстосва Големия блед с инструментите и дневниците си, за да изучава видовете вулканични скали и слоевете в дюните.

Но когато Глосу Рабан, племенник на барона и най-вероятен негов наследник в династията Харконен, обяви намерението си да навлезе в дълбоката пустиня на лов за някой от легендарните пясъчни червеи, Кайнс не можеше да устои на изкушението.

Чувстваше се неловко сред тези хора, защото беше учен, а не воин. Пустинният отряд на харконите бе взел предостатъчно оръжия и експлозиви от централното укрепление. Качиха се в голяма бойна машина. Щеше да ги води мъж на име Текар, който твърдеше, че е живял в пустинно селище, макар сега да беше търговец на вода в Картаг. Нещо у него действително подсказваше, че е от свободните.

Рабан нямаше особено точен план как да се добере до някое от огромните чудовища. Не биваше да доближава находище на меланж, за да не наруши работата на групата. Пък и искаше сам да убие страшната твар.

Няколко дни по-рано дипломатическата совалка с Кайнс на борда бе кацнала в мръсния, макар и сравнително нов град. Планетологът гореше от нетърпение да се захване със задачата си и веднага представи заповедта за своето назначение на самия барон. Жилавият червенокос мъж дълго чете документите, не пропусна да провери и имперския печат. Сви устни, преди неохотно да обещае подкрепата си.

— Стига да не се месите в истинската ни работа тук...

— Господарю барон — поклони се Кайнс, — и аз предпочитам да работя сам и на спокойствие, без да преча никому. Първите два дни остана в града — купуваше пустинно оборудване, разговаряше с хора от по-затънтените селища, стараяше се да научи повече за преданията на пустинята, за опасностите, обичаите, неразгаданите тайни. Разбираше колко е важна подготовката и похарчи доста пари, за да се снабди с възможно най-добрия влагосъхраняващ костюм, задължителен за оцеляването му тук. Купи и паракомпас, воден дестилатор и надеждни записващи устройства.

Според мълвата множество племена на свободните живееха из недостъпната пустош. Кайнс искаше да поговори надълго и нашироко с тях, да разбере как отвоюват съществуването си в такава сурова среда. Но свободните, дошли в града, сякаш не се чувстваха на мястото си и бяха извънредно сдържани. Отдръпваха се припряно, щом се опитаха да ги заприказва.

Градът никак не допадна на планетолога. Харконите бяха построили набързо средището си тук преди четири десетилетия, когато интригите на Сдружението предадоха в ръцете им Аракис като квазифеодално владение. Личеше, че Картаг е издигнат с бързината на безмилостно прахосван труд, без никаква изтънченост и внимание към подробностите — четвъртити сгради от не най-качествените материали, пригодени само за най-строга функционалност. И с очевадна липса на изящество.

Картаг не се вписваше тук. Архитектурата и разположението му дразнеха изострения усет на Кайнс, който имаше вродената способност да долавя мрежата от връзки във всяка екосистема, да си представя как се съединяват в едно отделните природни елементи. Това сборище на хора беше като цирей върху кората на планетата.

Аракийн, отдалечен град на югозапад, беше по-първобитен, но разраснал се бавно и естествено, сгушен до планинската верига, която

всички тук наричаха Защитната стена. Кайнс се питаше дали не трябваше да отиде първо там. Ала политическите ограничения му наложиха да се установи близо до управниците.

Е, сега поне можеше да се надява, че ще види пясъчен червей!

Огромният топтер с ловната дружина на Рабан излетя и скоро планетологът зърна за пръв път същинската пустиня. Взираше се през стъклопласта в гънките на безжизнения простор. Опитът от други планети му помагаше да открива записаното от природата в дюните — форми и извивки, които разкриваха всякакви подробности за сезонните особености на ветровете, преобладаващите въздушни течения и силата на бурите. Толкова много можеше да научи от тези криволици! Притискаше лице към илюминатора, докато никой друг не си правеше труда дори да погледне надолу.

Харконските войници не ги свърташе на едно място, сгорещяваха се в своите тежки сини униформи и брони. Оръжията им дрънчаха и чегъртаха по пода. Изглеждаха притеснени без личните си защитни полета, но присъствието на невидимите щитове с Холцманово поле докарваше намиращите се наблизо червеи до убийствена ярост. А днес Рабан искаше да е ловецът...

Глосу Рабан, двадесет и една годишният син на предишния нескопосан планетарен губернатор, седеше отпред до пилота и дебнеше за появата на желаната плячка. Беше широкоплещест, с дълбок глас и съвсем късо остригана коса. Отличаваше се с избухлив нрав. Ледените бледосини очи контрастираха на потъмнялото от слънце лице. Видимо се старееше във всичко да бъде пълна противоположност на баща си.

— Ще открием ли дيريا на червей отгоре? — попита той.

— Пясъците се разместват — отвърна седналият зад него Текар — и скриват следите. А и червеите често се движат надълбоко. Няма да ги усетите, докато не излязат на повърхността, за да нападнат.

Кайнс се заслушваше напрегнато и мислено отбелязваше всичко интересно. Щеше му се веднага да запише чутото в дневника си, но трябваше да потърпи.

— Щом е така, как ще открием червей? Чувал съм, че пустинята гъмжи от тях...

— Не е толкова проста, господарю Рабан — увери го водачът. — Големите червеи си имат собствени територии, които понякога се

разпростираат на стотици квадратни километри. Намират и убиват всички натрапници, навлезли в земите им.

Рабан се озърна раздражено, лицето му потъмня още повече.

— Е, добре, как ще познаем, че сме попаднали в територията на някой червей?

Текар се усмихна и в неговите тъмни очи се мярна особена отчужденост.

— Цялата пустиня принадлежи на Шай-хулуд.

— На кого?! Я престани да увърташ!

На Кайнс му се стори, че Рабан ей сега ще цапардоса водача.

— Господарю Рабан, толкова отдавна сте на Аракис, нима не знаете това? Свободните смятат големите пясъчни червеи за богове — невъзмутимо обясни Текар. — И ги наричат със събирателното име Шай-хулуд.

— Значи днес ще убием един бог! — гръмко изрече Рабан и другите от ловната дружина, седнали по-назад, се развикаха одобрително. Младежът пак се обърна рязко към водача. — След два дни се връщам на Гайъди Прайм и трябва да отнеса трофей оттук. Този лов ще бъде успешен.

„Гайъди Прайм... — разсея се за миг Кайнс. — Дом на династията Харконен от прастари времена. Щом се връща там, поне той няма да ми е на главата.“

— Ще имате своя трофей, господарю — обеща Текар.

— Не се и съмнявам — проточи малко зловещо Рабан.

Седнал в дъното на кабината, планетологът се чувстваше твърде неловко в такава компания. Изобщо не го интересуваха маниите, обзели племенника на барона... но ако по време на тази глупава разходка успееше да разгледа добре някое от пустинните чудовища, може би щеше да си спести месеци напразни усилия.

Рабан отново се вторачи в стъклопласта пред себе си и кожата около очите му образува дебели гънки. Преценяваше пустинята, сякаш тя беше поднесена на трапезата му вкусна гозба и сигурно изобщо не би предположил, че Кайнс открива красота в такава местност.

— Хрумна ми нещо — подхвърли младежът и превключи комуникатора на честотата за връзка с наблюдателните топтери, пръснали се наоколо над дюните, подобни на старчески бръчки. — Чуйте какво ще направим. Онези скали — посочи на войниците в своя

топтер и прочете координатите им на останалите — ще бъдат нашата база. Ще кацнем на около триста метра от тях и ще оставим Текар с една джунджурийка, която той нарича кречетало. После ще се вдигнем на безопасно място върху скалите. Там червеят няма да ни докопа.

— Ще ме оставите в пясъците? — сепна се водачът. — Но, господарю, аз не съм...

— Ти ми подсказа идеята — прекъсна го Рабан и пак се обърна към отряда си. — Текар разправя, че тази измишльотина на свободните, кречеталото, щяла да привлече червей. Ще струпаме около нея достатъчно експлозиви, за да се справим със звяра, когато дойде. Текар, ти включваш взривателите и кречеталото. Ще успееш да притичаш до скалите, преди червеят да се е появил, нали?

— А-аз — заекна мъжът — м-ай нямам друг избор.

— Дори да не ти стигне времето, червеят сигурно ще се насочи първо към джунджурийката и експлозивите ще го довършат, преди да ти обърне внимание.

— Това ме успокоява донякъде, господарю — промърмори Текар.

Изобретението на свободните събуди любопитството у Кайнс. Питаше се дали не би било добре и той да се снабди с подобно кречетало. Жалко, че нямаше да наблюдава отблизо как този човек ще тича по пясъка, как ще се изплъзва на „стареца на пустинята“, дето е толкова чувствителен към вибрациите! В момента обаче главната му грижа беше да не попадне пред погледа на Рабан, иначе разгорещеният млад харкон, току-виж, го пратил да помага на водача...

А баторът — командирът на малкия отряд — и подчинените му преглеждаха донесените оръжия и си избираха лазестрели. Подготвиха и експлозивите, които Текар трябваше да върже за приличащия на обикновен кол механизъм.

Хм, *кречетало*... Кайнс внимателно го разглеждаше. Видя, че устройството се навива с пружина и може да издава силни ритмични звуци. Щом бъде забито в пясъка, праща трептенията си надълбоко, където да ги чуе Шай-хулуд.

— Когато кацнем, побързай да приготвиш всичко — подхвърли Рабан на водача. — Двигателите на орнитоптерите ще бъдат чудесна примамка за червея дори без тази играчка.

— Знам това, господарю — смънка Текар. Мургавата му кожа беше добила сивкавия мазен оттенък на ужаса.

Подпорите на орнитоптера докоснаха пясъка и вдигнаха пращен облак. Люкът се отвори и Текар, внезапно обзет от отчаяна решимост, сграбчи кречеталото и изскочи навън, приземявайки се широко разкрачен на податливата повърхност. Озърна се мигновено с копнеж към крилатата машина, после се загледа към трудно достижимото скално убежище на цели триста метра от него. Баторът подаде експлозивите на извадилия лош късмет пустинен водач, докато Рабан подканяше с жестове и двамата да побързат.

— Приятелю — подсмихна се харконът, — надявам се да не станеш храна за червея.

Още преди люкът да се е затворил докрай, пилотът вдигна орнитоптера и остави Текар сам в пясъците.

Кайнс и войниците се скупчиха пред илюминаторите отдясно, за да наблюдават припренените действия на изоставения човек. Пред очите им водачът като че се преобрази в настръхнал от свирепост звяр.

— Извинете — не сдържа любопитството си планетологът, — но колко взрив е необходим, за да убие пясъчен червей?

— Дадохме му предостатъчно — вдигна рамене баторът.

— Биха му стигнали да вдигне във въздуха цял градски площад.

Кайнс отново се съсредоточи в разигравашата се долу драма. Топтерът се издигаше, а Текар работеше с бясно темпо — струпваше експлозивите, връзваше ги с шигърова жица и ги зареждаше. Дори и от тази височина планетологът виждаше как по детонаторите замигаха контролните светлини. После кльощавият мъж заби кречеталото до купчината с такава сила, сякаш искаше да пониже сърцето на пустинята.

Крилатото возило се наклони и зави направо към скалния масив, откъдето великият ловец Рабан щеше да зяпа на спокойствие. Текар отпусна езичето на произвеждащото шум устройство и се втурна да бяга. В кабината няколко войници започнаха да се обзалагат какво ще го сполети.

След броени секунди топтерът кацна върху почернелите разядени канари, щръкнали като риф наред меките очертания на дюните. Пилотът изключи двигателите и люковете се отвориха. Рабан

разблъска войниците, за да стъпи пръв на нажежената скала. Другите се изсулиха след него. Кайнс ги изчака и излезе последен.

Всички си избраха удобни за наблюдение позиции и фокусираха маслените лещи на биноклите си към тичащата фигурка. Глосу Рабан стоеше изпъчен, стиснал в ръцете си мощен лазестрел. Кайнс се запита за какво ли му е притрябвало оръжието в момента. След малко всички се вторачиха в тракащото кречетало и тъмната опасна купчинка до него.

Един от обикалящите нависоко наблюдателни топтери предаде, че е забелязана вероятна дияра на приближаването два километра на юг.

А долу Текар тичаше лудешки. Напредваше към островчето на безопасността наред пясъчното море... но му оставаха още много минути дотам.

Кайнс не пропусна да забележи странния начин, по който стъпваше свикналият с пустинята мъж. Наглед той се мятеше и подскачаше хаотично като сгърчено от спазми насекомо. Планетологът предположи, че пълната липса на ритъм е предназначена да обърка връхлитащия пясъчен червей. Дали всички пътешественици си служеха с този похват? И кой ли може да го научи на него? Трябваше да знае всичко за тази планета и обитателите ѝ, за пясъчните червеи, подправката и дюнните — не само защото изпълняваше волята на императора, а *заради самия себе си*! Захванеше ли се с поредната си задача, Пардот Кайнс намразваше останалите без отговор въпроси.

Отрядът чакаше, времето се точеше мудно. Полека-лека войниците се разбъбриха. Пустинният водач продължаваше чудноватия си бяг и бавно доближаваше канарите. Кайнс усещаше как многослойният влагосъхраняващ костюм засмуква капчиците пот от кожата му.

Приклекна и се взря отблизо в кафеникавата скала под краката си. В този лавов базалт имаше малки кухини от остатъчните газови мехури на някога разтопената маса. А пък по-меките места сигурно са били допълнително издълбани от легендарните кориолисови бури на Аракис.

Взе шепа пясък и го остави да изтече между пръстите му. Както и очакваше, зрънцата бяха кварцови частици, блещукащи под слънцето и размесени с по-тъмни петънца, може би магнетит.

И на други места виждаше ръждиви оттенъци, ивици в кафяво, оранжево и коралово, подсказващи за разнообразни окиси. Допускаше, че цветовете се дължат отчасти на разпръснати от бурите залежи подправка, въпреки че още не бе виждал как изглежда несъбраният меланж в пустинята. *Засега.*

Най-сетне наблюдателните топтери потвърдиха, че се е появил червей. Беше голям и се движеше бързо.

Войниците побързаха да се изправят. Кайнс се вгледа в размазаната от трептящия въздух далечина и видя как пясъкът се накъдря, все едно гигантски пръст минаваше под повърхността и разбъркваше горните слоеве. Стъписа се от размерите на следата.

— Насочил се е право към Текар! — викна Рабан в прилив на жестоко злорадство. — Попадна точно между червея и кречеталото. Ох-ох, ама че лош късмет...

Широкото му лице издаваше тръпка на нетърпение, твърде различно от ловната страст.

И от такова голямо разстояние Кайнс видя ясно как водачът ускори бясно темпото, забравил неравната си походка, щом зърна подвижния хълм над червея да напирва все по-бързо към него. Представяше си отчетливо ужаса в очите на човека от пустинята.

В пристъп на мрачно упорство, породено от отчаянието, Текар спря изведнъж, легна неподвижно на пясъка и впери очи в небето. Може би се молеше трескаво на Шай-хулуд.

Когато леките трептения от тичането му изчезнаха, за червея кречеталото сигурно започна да отеква с мощта на имперски параден оркестър. *Туп, туп, туп...* Той се поколеба за момент и после зави право към купчината експлозиви.

Раменете на Рабан помръднаха — нехайно примирение с дребната загуба на предвкушаното зрелище.

Кайнс чуваше подземното съскане на пясъчните слоеве, разместени от грамадната твар. Червеят налиташе като желязна стружка към смъртоносен магнит. Доближи кречеталото, гмурна се по-надълбоко, заобиколи и изскочи да смаже онова, което будеше у него влечение, ярост или каквато там инстинктивна реакция можеше да изпитат тези слепи великани.

Надигна се от пясъците и всички видяха паст, достатъчно широка да погълне космически кораб. Гъвките челюсти я разтваряха

в гигантско подобие на цвете. Кристалните зъби сияеха като мънички тръни, скриващи се на спирали в бездънното гърло. За частица от секундата пастта налага нищожната точица на кречеталото заедно с всички експлозивни.

От триста метра личаха сравнително добре дори ръбовете на древната кожа, досущ припокриващи се броневни плочи, предпазващи чудовището при промушването му през дълбините. Червеят започна да се заравя.

Рабан се хилеше демонично, докато превключваше нещо на дистанционния взривател. Горещият ветреца полепваше песъчинки по зъбите му. Той натисна бутона.

Пустинята трепна от далечния тътен. По дюните се засвличаха миниатюрни лавини. Поредицата от взривове разкъса вътрешностите на червея и нацепи коравите му пръстени. Когато прахът се разнесе, Кайнс зърна гърчовете на умиращото чудовище сред хълмове от разровен пясък. Напомняше му за изхвърлен на брега кит.

— Дълъг е повече от двеста метра! — ревна Рабан, щом премери на око плячката.

Войниците закрепяха възбудено. Харконът се завъртя на пети и тупна Кайнс по гърба толкова невъздържано, че за малко да му изкълчи рамото.

— Е, господин планетолог, на *това* казвам аз ловен трофей! Ще си го отнеса на Гайъди Прайм.

Текар най-сетне се домъкна почти незабелязано, препотен и останал без дъх. Покатери се на скалите, но начесто се озърташе с трудно разгадаемо чувство към мъртвия червей, проснат в пустинята.

Рабан поведе тълпата, щом се увери, че гърчовете са спрели. Разпалените войници препускаха по пясъка и викаха с все сила. Кайнс също жадуваше по-скоро да разгледа отблизо изумителното същество. Препъваше се по неравната пътека, проправена от харконската ловна дружина.

След няколко минути застана сгорещен и стъписан пред неимоверното туловище. Кожата се оказа люспеста, покрита с впили се камъчета и устойчиви на изтъркване мазолести слоеве. Но в пробитите от експлозивите рани видя нежна розова плът. А зейналата уста на червея напомняше отвор на шахта, осеяна с кристални остриета.

— Ето я най-страшната твар на тая окаяна планета! — тържествуващо кресна Рабан. — Но аз я убих!

Войниците зяпаха, никой не пристъпваше по-близо от няколко метра до чудовището. Кайнс не си представяше как племенникът на барона би могъл да отнесе такъв трофей. Познаваше обаче склонността на харконите към крайности и предполагаше, че Рабан все ще измисли нещо. Озърна се — изтощеният Текар се довлече при тях. Очите му проблясваха сребристо, сякаш отразяваха странен вътрешен огън. Дали целият свят не се бе преобърнал в съзнанието му след твърде близката среща със смъртта и гибелта на бога на свободните, унищожен от харконските експлозивни?

— Шай-хулуд... — прошепна водачът. Обърна се към планетолога, може би открил у него сродна душа. — Този е от старците на пустинята. Един от най-древните.

Кайнс доближи още малко, за да разгледа загрубялата кожа и ясно откроените дялове от туловището. Трябваше някак си да уреди дисекцията и анализа на подобен великолепен образец. Нима Рабан би възразил? Сигурно ще се наложи, да напомни, че е назначен лично от императора, за да стане този младок по-отстъпчив.

Тъкмо се канеше да докосне червея и забеляза как кожата му трепти и се мести. Странното същество не беше живо... но външните му слоеве като че се стапяха.

Кайнс се втрещи — от туловището се сипеха в някакъв чудноват дъждец почти прозрачни клетъчни ивички и потъваха в рохкавия пясък.

— Какво става тук? — изръмжа Рабан, а лицето му придоби почти виолетов оттенък.

Шай-хулуд направо се разпадаше пред очите им. Кожата му провисваше на дребни парченца, подобни на уголемени амеби, които накрая попиваха в пустинята като разтопен калай. Древният великан полака изчезваше. Накрая от него останаха само скелетоподобни хрущялни ребра и млечнобели зъби. Но и тези останки се превръщаха бавно в купчини хлабав желатин, покрити с пясък.

Харконските войници неволно се бяха отдръпнали назад. На Кайнс му се стори, че наблюдава хилядолетно гниене, събрано в броени секунди. Ускорена ентропия... Гладната пустиня сякаш

бързаше да погълне и последното доказателство, че хората са победили пясъчен червей!

Планетологът се почувства по-скоро объркан и изумен, отколкото ядосан от пропуснатата изследователска възможност. Тепърва му предстоеше да научи много неща за Аракис...

А Глосу Рабан кипеше от бяс. Мускулите на врата му се изопнаха като насилени стоманени въжета.

— Трофеят ми!

Сви юмруци, скочи към Текар и с един удар го просна на пясъка. За миг Кайнс помисли, че харконът наистина ще убие пустинния си водач, но Рабан внезапно пренасочи яростта си върху разпадащата се купчина плът на червея. С изтънял до вой глас я обсипваше с псувни и проклетия. Планетологът внимателно го наблюдаваше и долови как непреклонна злоба изстуди очите му. Загорялото лице на якия младеж се зачерви още повече.

— Когато се върна на Гайъди Прайм, ще изляза на лов за нещо много по-приятно...

Сякаш забравил веднъж завинаги пясъчния червей, Рабан се обърна и се отдалечи.

Наблюдаваме оцеляващите и се учим от тях.

Максима на Бене Гесерит

От легендарния един милион светове, обхванати от Империята, Дънкан Айдахо познаваше само Гайъди Прайм — просмукана от петрол, покрита с промишлени инсталации планета, претъпкана с изкуствени човешки творения, прави ъгли, метал и пушеци. На харконите техният свят им допадаше тъкмо такъв. Затова и Дънкан не бе виждал друго през своите осем години живот.

Но сега би се зарадвал и на тъмните и изпоцапани улички. След като с цялото си семейство прекара толкова месеци в затвора, вече се чудеше ще излезе ли някога от огромния робски град Барония. Не знаеше и дали ще доживее деветия си рожден ден, който май приближаваше. Прокара пръсти през къдравата си черна коса и усети, че е подгизнала от пот.

И продължи да бяга. Ловците бяха наблизко.

Беше под града-затвор, а преследвачите — някъде зад него. Тичаше по възтесните тунели за поддръжка и се чувстваше досущ като дребния бодлив гризач, който неговата майка му позволи да държи вкъщи, когато беше на пет години. Промъкваше се през миниатюрни отвори, вонящи отдушници и плетеница от тръби със силови проводници в тях. Едри мъже с издути подплатени брони не можеха да го последват тук. Одра си лакътя в металната стена, докато пълзеше из пролуките, които изобщо не бяха предназначени за подобна цел.

Повтаряше си, че не ще се остави харконите да го хванат... не и днес! Мразеше игрите им и отказваше да бъде жертва. Ориентираше се в тъмата по инстинкт, воден от миризмите, помагаше му и спареният вентрец от вентилацията.

Ехото му подсказваше, че и други малки затворници бягат отчаяно. Уж трябваше да са в един отбор, но предишните провали научиха Дънкан да не разчита на онези, чиято дива свирепост не може да се сравнява с неговата.

Заричаше се този път да се изплъзне, но знаеше, че никога няма да излезе на свобода. В тази напълно контролирана среда щяха да го

залавят отново и отново. Наричаха това „тренировка“. Изобщо нямаше представа за какво тренират.

Десният хълбок го болеше от предишната гонитба. Бе пострадал сериозно, но мъчителите му го пъхнаха в машина за клетъчно възстановяване, сякаш го ценяха като породисто животинче. Ребрата му още не бяха съвсем наред и все пак се оправяше. Поне до днес...

С радиофара, имплантиран в мускулите на дясното му рамо, Дънкан нямаше никаква надежда да се измъкне. Барония беше гигантска конструкция от пластостомана и бронестъклит, висока 950 етажа и дълга 45 километра. Напълно липсваха изходи към подножието ѝ. Момчето винаги намираше предостатъчно скривалища по време на харконските игри, но не и път към свободата.

Харконите имаха безброй затворници и владееха до съвършенство садистичните похвати за подчиняването им. Надзирателите бяха обещали на Дънкан, че ако победи в този тренировъчен лов, тоест ако не позволи на преследвачите да го заловят, той и семейството му ще се върнат към предишния си начин на живот. Всички деца чува същото обещание. Избраните за тренировката имаха нужда от цел, за която да се борят.

Пробягваше по тайни проходи, стараейки се да не стъпва прекалено шумно. Съвсем наблизо зад себе си чу бумтенето и съскането на зашеметител, последвани от пронизителен детски писък и тракане на зъби, което съпровождаше гърчовете. Значи бяха повалили поредното момче.

Спипат ли те ловците, ще пострадаш сериозно... а може да стане и по-лошо, зависи с колко „трениращи“ разполагат. Не е като в детските играчки на криеница. Поне не за жертвите.

Осемгодишният Дънкан вече знаеше, че животът и смъртта си имат цена. На харконите не им пукаше дали и колко малчугани ще наранят по време на подготовката. Такива бяха техните правила. Момчето разбираше от жестоки забавления. Бе виждал и други да се развличат така, особено по-затворените деца, които късаха крилцата на буболечки или подпалваха малки гризачи. Харконите и войниците им му приличаха на подобни пораснали момчета, но с повече сили, въображение и злоба.

Откри ръждясала отвесна стълба и тутакси се покатери безшумно в мрака. Трябваше да постъпва необичайно, да се крие там,

където ще ги затрудни. Разядените от годините прътове нараняваха кожата на ръцете му.

В тази част от древния град Барония още имаше работещи устройства. Силови проводници и суспенсорни тръби пронизваха основната структура като червееви проходи — прави, извити или разклоняващи се под всевъзможни ъгли. Всичко наоколо представляваше огромна триизмерна полоса на препятствията, където войниците можеха да стрелят по жертвите си без риск да повредят по-важните съоръжения.

В главния коридор горе трополяха тежки ботуши, гласове говореха приглушено по комуникаторите в шлемовете, внезапно се разнесе вик. Звънко писукане подсказа, че са го засекли.

Нетърпимо горещ лъч на лазестрел проби тавана и стопи металните плочи. Дънкан се пусна от стълбата и падна. Един войник откърти горещия остатък от плочата и посочи надолу. Друг срязва с лазестрела си прътовете и стълбата също рухна.

Момчето тупна в долната шахта и стълбата се стовари върху него. Насили се да не извика от болка — би показал на преследвачите къде е... Но и без това нямаше шанс да се крие още дълго заради неспирно излъчващия радиофар в рамото си. Нима изобщо можеше да има други победители освен харконите в тази игра?

Изправи се и затича с пламнала отново трескава жажда за свобода. Изведнъж застина на място — тесният проход стигаше до поширок тунел. Лошо! Там и едрите мъжаги можеха да се проврат.

Зад него пак се развикаха и затропаха, после започнаха да стрелят и нечий вик се задави в клокочене. Ловците уж използваха само зашеметители, но от началото на днешната гонитба бе минало много време и повечето жертви бяха заловени. Залогът се повишаваше...

Трябва да оцелее, да бъде най-способният! Иначе не може да се върне при майка си. Ако надхитри тези мръсници, може би семейството му ще си възвърне свободата... доколкото служителите на харконите я имаха на Гайъди Прайм.

И други деца бяха побеждавали ловците в жестоката игра, а после изчезваха някъде. Ако можеше да се вярва на обясненията, те и затворените им семейства напускали ада на Барония. Е, нямаше никакви доказателства, затова пък съществуваше изобилие от причини

да се съмнява в приказките на харконите. Но момчето *искаше* да вярва, иначе как да не се откаже от надеждите си?

Не проумяваше защо бяха натикали родителите му в този затвор. С какво толкова са се провинили като дребни служители на властта, че да заслужат подобно наказание? Помиеше само, че един ден животът беше нормален и сравнително поносим... а на следващия всички те се превърнаха в роби.

Помнеше и последния следобед на старателно окосената полянка на една висока тераса в град Харко. Владетелите на планетата рядко позволяваха на поданиците си да поддържат тези миниатюрни паркове. Градинките и живите плетове изискваха грижи, защото растенията не вирееха добре в просмуканата от отпадъци почва на отдавна озлочестения свят.

Родителите му и другите от семейството хвърляха самонасочващи се топки по мишени в тревата, но заради вътрешните ентропийни устройства топките отскачаха напосоки. Дънкан мислеше колко сухи и подредени са развлеченията на възрастните в сравнение с безгрижните детски лудории.

До него стоеше млада жена и наблюдаваше играта. Имаше коса с шоколадов цвят, мургава кожа и високи скули. Киселото изражение и безжалостният поглед отнемаха доста от иначе безупречната ѝ красота. Не знаеше почти нищо за нея. Казваше се Джанис Милам и май работеше с родителите му.

Дънкан се заслуша в кикота на възрастните и ѝ се усмихна.

— Те се учат как да станат старци.

Джанис явно не се интересувахе от мнението му, защото веднага го скастри.

Момчето не изпускаше от поглед играта под бледото слънце на мъгливия следобед, но тази непозната продължаваше да дразни любопитството му. Долавяше напрежението ѝ. Джанис само зяпаше отстрани и начесто се озърташе, сякаш очакваше нещо да се случи.

След малко нахлуха харконски войници, сграбчиха него, майка му и баща му, дори чичо му и двамата братовчеди. Интуицията му подсказа, че тъкмо Джанис е причинила злощастната им, макар и незнайно защо. Повече не я видя, защото бяха затворени тук от половин година...

Зад него изсъска току-що разтворен люк. Двама преследвачи в сини униформи се промушиха през отвора, посочиха го и се ухилиха ликуващо. Втурна се напред на зигзаг. Лъч на лазестрел се отрази от стената и прогори като мълния пода на коридора.

Замириса на опърлен метал. Ако някой такъв лъч го улучеше, щеше да умре. Мразеше ловците, които се кискаха, все едно си правеха безобидни шегички.

Друга двойка преследвачи изскочи от страничен тунел само на метър-два пред него, но Дънкан беше прекалено пъргав за тях. Не реагираха навреме. Блъсна се в коляното на единия набит мъжага и се промуши на бегом между двамата. Войникът се олюля и кресна, защото следващият изстрел улучи бронята му.

— Не стреляй, бе, идиот! Ще ни затриеш!

Дънкан препускаше както никога досега. Досещаше се, че с детските си крака няма да надбяга мъже, обучени за бойци. Все още обаче не искаше да се предаде. Не му беше в кръвта!

В края на коридора ярката светлина подсказваше за кръстовище. Спря рязко, но откри, че е достигнал не тунел, а суспенсорна тръба — цилиндрична шахта с Холцманово поле по надлъжната ѝ ос. Левитационни влакове фучаха по нея от единия край на града-затвор до другия, без да срещат никакво съпротивление.

Нямаше други врати или коридори. Бягството му свършваше дотук. Мъжете се втурнаха към него с насочени оръжия. Не знаеше дали няма да го застрелят, дори да се предаде. „Сигурно ще ме гръмнат, защото им кипнах кръвчицата.“

Суспенсорното поле блещукаше по средата на водоравно разположената шахта. Дънкан имаше само смътна представа как действа то. Оставаше му един-единствен изход; не беше съвсем сигурен какво ще го сполети, но хванеха ли го, щяха да го накажат... или още по-вероятно — да го накълцат с лазестрелите.

Вдиша дълбоко, за да събере смелост, замахна с късичките си ръце за засилване и скочи в откритата шахта. Насрещният вятър разроши черните му къдрици. Падаше и крещеше отчаяно... и ликуващо. Нека умре тук, поне ще се отърве!

В един миг Холцмановото поле го спря със силен тласък. Той увисна като оплетен в невидима мрежа. Струваше му се, че червата му са се качили наред гърдите. Застина в неутралната ос на тръбата.

Тъкмо тази сила поддържаше влаковете, носещи се из неимоверната грамада Барония. Щеше да крепи и него!

Войниците спряха в края на платформата и се развикаха яростно. Един го заплаши с юмрук, други двама се прицелиха с оръжията си.

Дънкан трескаво махаше с ръце в полето, все едно се опитваше да плува.

Един от преследвачите кресна уплашено и наведе лазестрела на друг към пода. Явно бе чувал какъв кошмар настава, ако лъчът срещне Холцманово поле — взаимодействието беше не по-малко унищожително от взрива на забранените атомни оръжия...

Затова ловците започнаха да стрелят със зашемети-телите си. А Дънкан неспирно се извиваше във въздуха. Макар да нямаше опора, поне беше трудна мишена с хаотичното си въртене. Лъчите се огъваха и отклоняваха наоколо в полето. А самият той внезапно усети промяна в налягането, долови и нови въздушни течения от друго движещо се тяло. При поредното завъртане видя устремилите се право към него светлини на шеметно бърз влак.

Беше точно в средата на шахтата!

Още по-отчаяно размаха ръцете и краката си. Понесе се полека към отсрещния край на левитационната зона, отдалечавайки се от войниците. Промените в налягането още повече изкривяваха лъчите на зашеметителите. Мъжете в униформи нагласяха нещо по оръжията си.

Виждаше под себе си други люкове, наклонени рампи и площадки, по които можеше да се шмугне някъде из вътрешностите на Барония... стига да успее да се изтръгне от полето.

Поредният лъч разцепи въздуха до него и този път закачи косо гърба му близо до рамото. Мястото се вцепени, струваше му се, че по кожата лазят хиляди жилещи насекоми.

Най-сетне се измъкна от полето и падна. Зърна ръба на площадката точно навреме. Изпъна докрай незасегнатата си ръка и се вкопчи в парапета. Влакът се стрелна с вой край него. Подмина го на сантиметри.

Не бе набрал голяма инерция при падането и въпреки това ръката му едва не се откъсна от рамото. Покатери се мъчително и нахлу в първия изпречил му се тунел. Озова се обаче в къса ниша, чийто люк беше плътно затворен. Заблъска го с юмрук, но вече нямаше накъде да продължи. Външният люк тресна на мястото си, затваряйки го в

малката кухня с непоклатими стени. Сам се бе пъхнал в капана! Свърши се...

Скоро войниците отвориха люка, който бе сложил край на бягството му. В очите им се смесваха гневът и възхищението. Момчето примирено чакаше да го застрелят. Капитанът, отговарящ за ловните тренировки, се озъби в нещо подобно на усмивка.

— Поздравявам те, хлапе. Ти издържа изпита.

Изтощеният Айдахо седеше в килията при родителите си. Дояждаха дневната дажба от зърнена каша, нишестени питки и белтъчни плочки. Храната им стигаше да се заситят, но сякаш злонамерено беше направена с гаден дъх и без никакъв вкус. Момчето не бе научило нищо друго от заловилата го група, освен че е „издържало изпита“. Това навярно означаваше свобода. Трябваше да се надява!

Килията беше мръсна. Майка му и баща му се опитваха да поддържат чистота, но нямаха дори метла или парцал, камо ли сапун, а и оскъдната дажба вода не биваше да се прахосва за хигиена.

През тези месеци Дънкан беше подложен на неспирни и болезнени „тренировки“, а семейството му го чакаше със страх да се върне, без да има с какво да запълни дните си. Дадоха им затворнически номера и ги натикаха в килията. Не ги караха да вършат нищо. Просто чакаха да настъпи някаква промяна... и много се бояха от нея.

Момчето гордо и разпалено разказа на майка си за своите приключения — как бе надхитрило ловците, как се оказа по-изобретателен дори от най-неуморните преследвачи на харконите. Нито едно от другите деца не беше успяло този ден. Дънкан обаче вярваше, че е сторил необходимото, за да откупи свобода за себе си и за своите родители.

Всеки момент щяха да ги пуснат. Мъчеше се да си представи как ще стоят заедно навън и ще гледат ясното нощно небе, обсипано със звезди.

Бащата се гордееше с него, майка му обаче явно не очакваше нищо добро. Имаха горчив опит с обещанията на харконите.

Скоро светлините в килията примигаха, мътното поле на вратата стана прозрачно и изчезна. Неколцина стражи в синьо стояха около засмения капитан, който бе ръководил лова. Сърцето на Дънкан сякаш подскочи. „Ще ни освободят ли?“

Усмивката на капитана обаче никак не му хареса.

Стражите се отдръпнаха почтително, за да направят път на плещест мъж с грамадни мускули и учудващо дебели устни. Лицето му беше загоряло и червендалесто — явно този човек прекарваше повечето си време далеч от Гайъди Прайм.

Бащата на момчето се изправи бързо и непохватно се поклони.

— Господарю Рабан!

Очите на мъжа като че не забелязваха нищо освен кръглото лице на хлапето.

— Капитанът ми каза, че си най-способният — ухили се той.

Влезе в килията и стражите го последваха припряно.

— Господарю — поклати глава капитанът, — не сме имали толкова настървено паленце досега.

Рабан кимна.

— Номер 11368, прегледах досието ти и записи на твои тренировки. Как са раните? Оправяш се, а? Малък си, ще заздравеят бързо. — Погледът му внезапно изстина. — Тепърва има да се забавляваш. Да видим как ще се справиш тогава. — Обърна се да си ходи и гърбом добави:

— Идваш с мен, момче. Веднага.

— Името ми е Дънкан Айдахо, не съм някакъв си номер! Тъничкият гласец звънтеше от отчаяна дързост и родителите на Дънкан онемяха. Стражите също го зяпнаха. Момчето се огледа към майка си, като че очакваше подкрепа, а тя едва успя да му изшътка.

Рабан невъзмутимо измъкна лазестрела от ръцете на най-близкия страж и мигновено простреля бащата на Дънкан в гърдите. Тялото се блъсна в стената и преди да се е свлякло, следващият лъч изгори главата на майката. Момчето изпищя. Родителите му бяха се превърнали в купчини овъглена плът.

— Вече нямаш име, номер 11368 — процеди Рабан. — Тръгвай!

Стражите го сграбчиха, преди да скочи към мъртъвците. Не му оставиха време дори да заплаче.

— Тези хора ще те подготвят, за да започнем по-скоро забавата. Искам най-после да си уредя свестен лов.

Извлякоха ритация Дънкан от осмърдяната килия. Чувстваше се напълно безжизнен... в леденото ядро на омразата, която внезапно бе съсухрила докрай детското у него.

Поданиците трябва да вярват, че владетелят е по-велик от тях, иначе защо ще го следват? А пък владетелят трябва да е умел във външната показност, за да даде на хората си хляба и зрелищата, от които те имат нужда.

Дук Паулус Атреидски

Седмиците на подготовка за заминаването сякаш профучаха в смътен поток за Лето. Опитваше се да натрупа запас от спомени, които да му стигнат цяла година, да запечати в паметта си гледките от дома на неговия род. Щяха да му липсват влажният солен дъх на Каладън, мъгливите сутрини, мелодичното шумолене на дъжда следобед. Как би могла мрачната и безцветна планета на машините да се сравни с всичко това?

Сред многото дворци и резиденции за отдих тъкмо Каладънският замък, кацнал на висока канара над морето, беше мястото, с което Лето се чувстваше сраснал. В този замък беше и истинското средище на властта. Когато след време сложи на ръката си пръстена с дукския печат, ще бъде двадесет и шестият поред атреидски дук в този замък...

Майка му Хелена прекарваше много време в суетене около него, виждаше поличби в какво ли не и неуморно му цитираше важни според нея текстове от Оранжевата Католическа Библия. Беше разстроена, че ще се прости със сина си за цяла година, но не би си позволила да се опълчи срещу волята на дука, особено пред свидетели. Личеше й колко е угрижена и Лето се досещаше за причината на измъчващата я тревога — как тъй Паулус бе избрал да изпрати момчето точно на Икс?

„Това място е истински мравуняк на подозрителни новости“ — бе споменала веднъж тя, когато съпругът ѝ не можеше да я чуе.

„Мамо, а не се ли дразниш просто защото Икс е основният съперник на династията Ричиз?“ — бе попитал Лето.

„Не е в това проблемът! — Пръстите ѝ, нагласящи елегантната му яка, застинаха за миг. — Родът Ричиз разчита само на отдавнашните, проверени и допустими технологии. Никой не би дръзнал да оспори техния стремеж да се придържат към заветите на

джихада. — Строгите ѝ очи изведнъж плувнаха в сълзи. Погали рамото на сина си, който напоследък почти се бе изравнил с нея на ръст. — Не искам да загубиш невинността... или дори душата си. Залогът е твърде голям.“

По-късно, по време на спокойната семейна вечеря в трапезарията (поднесоха им задушена риба и бисквити), Хелена отново се примоли на дука да изпрати сина им другаде. Паулус обикновено се подсмиваше на безпокойството ѝ, но кроткият ѝ отказ да се съгласи с доводите му сега го докара до истинска ярост.

„Доминик ми е приятел и — в името Божие! — не бих търсил подобър наставник за своя син!“

Лето се смути от упоритостта на майка си, но въпреки това подкрепи дука.

„Мамо, самият аз искам да отида там. — Остави полека приборите до чинията си и си послужи с присъщия за нея израз: — Това е за мое добро.“

Паулус бе вземал много решения за възпитанието на Лето, от които Хелена се възмущаваше — пращаше момчето да работи със селяните, водеше го да побъбрят с жителите на града, позволяваше му да се сприятелява с хора от простолудието, поощряваше го да върши черна работа без никакво притеснение. Самият Лето виждаше, че това е разумно, защото някой ден именно той ще бъде дукът, но Хелена измисляше всевъзможни възражения и често се позоваваше на Оранжевата Католическа Библия.

Майка му не се отличаваше с търпение и се отнасяше хладно към единственото си дете, макар че се държеше с него безупречно при официални церемонии и публични срещи. Постоянно се занимаваше с външността си и не пропускаше да заяви, че за нищо на света не би родила отново. Отглеждането на един-единствен син и управлението на дукското домакинство и без това отнемаха твърде много от скъпоценното ѝ време, което иначе би могла да посвети на Библията и други религиозни текстове. Нямаше съмнение, че Хелена го е родила само заради дълга си към династията Атреидес, а не за да му се радва.

Нямаше и нищо особено чудно в желанието на дука да търси компанията на жени с не толкова чепат характер...

Случваше се нощем Лето да чува гръмките им спорове дори през дебелата, направена от многослоен елакски тик, врата. Лейди Хелена

можеше да си възразява до припадък срещу заминаването на сина им за Икс, но именно старият дук Паулус олицетворяваше атрейдския род. Думата му беше закон и в замъка, и навсякъде по Каладън въпреки опитите на съпругата му да го разубеди.

Лето знаеше, че са сключили брак по сметка — всъщност сделка между две от Великите династии в Ландсрада. Отчаян ход в търсене на престиж за потъващите Ричиз, докато за атрейдската династия пък оставаше надеждата известният с технологичните си постижения род да си възвърне миналото величие.

„В благородните династии няма място за замайването и романтиката, в които по-дребните хорица изпадат, подтиквани от хормоните си“ — бе натъртила веднъж лейди Хелена, докато му обясняваше политическите аспекти на брака.

Лето разбираше, че същото предстои и на него. Баща му напълно подкрепяше съпругата си по този въпрос, дори беше още по-настойчив.

„Момко, помниш ли първото ни правило?“

И той трябваше да повтори познатите думи:

„Не се жени по любов, иначе ще съсипеш династията си.“

Четиринадесетгодишният Лето още не се бе влюбвал, макар вече да изпитваше поривите на страстта. Баща му открито го подтикваше да се закача със селските момичета, дори да се впуска в интимни игрички с по-привлекателните измежду тях, но никога нищо да не обещава. Като несъмнен наследник на династията, момчето се досещаше, че дори да се влюби, едва ли ще е в жената, която ще избере за съпруга...

Една сутрин — седмица преди отпътуването — старият дук стисна рамото му и го поведе със себе си на обиколка. Слязоха само с неколцина стражи в крайбрежното градче под замъка. Дукът пазаруваше сам, поздравяваше поданиците си и те му отвърщаха със същото. Под бледосиньото небе сега той се смееше някак по-охотно, излъчваше заразително прекрасно настроение. И хората се усмихваха, когато този сърдечен мъж минаваше покрай тях. Вървяха край сергиите за зеленчуци и прясна риба, разглеждаха превъзходните гоблени, изтъкани от влакна на понджи и огнени нишки. Паулус често купуваше от пазара разни дрънкулки за съпругата си, особено след поредната свада, но май не познаваше достатъчно добре предпочитанията на Хелена и рядко сполучваше в избора.

Пред една сергия със стриди старият дук спря внезапно и се вторачи в рехавите облачета по небето. Явно го бе осенило блестящо хрумване. Широка усмивка раздели буйната му брада.

— Момко, трябва да те изпратим с подобаващо представление! Твоето заминаване ще остане в паметта на Каладън.

Лето се застави да не трепне. Бе чувал, неведнъж смахнати идеи от баща си и знаеше, че никакви разумни доводи няма да го разколебят.

— Какво намислихте, сър? И какво точно се иска от мен?

— А, нищо! Ще обявя празник в чест на моя син и наследник. — Гласът му загърмя през гълчавата наоколо. — Ще уредим бой с бикове, тази прастара забава за тълпите. Навсякъде по Каладън ще има празненства и холопрожекции от арената.

— Със салусански бикове ли? — поиска да се увери Лето. Веднага си представи зверовете с шипове по гърба, множество рога и фасетъчни очи на черните глави. Като малък понякога се отбиваше в оборите да погледа чудовищните същества. Майстор Ириск, стар служител на рода Ричиз, се грижеше за бикове и ги подготвяше за зрелищата, в които участваше дукът.

— Разбира се! — потвърди Паулус. — Сам ще се бия с тях.

— Замахна изящно, сякаш отмяташе пъстра пелерина. — Тези стари кости още са достатъчно пъргави да се опазят от една тромава буна месо. Ще кажа на Ириск да ми подготви бик... или искаш ти да го избереш, момчето ми?

— Мислех, че вече няма да правите това. Мина цяла година, откакто...

— Откъде го измисли?

— Ами говорих със съветниците ви, сър. Твърде опасно е. Нали затова други се бият с бикове на арената?

Старият дук се засмя.

— Що за щуротия! Не стъпвах на арената по една-единствена причина — бикове бяха негодни заради някакъв неустойчив ген. Докарахме обаче нови, още по-страховити. Ириск твърди, че са готови за бой. И аз съм готов. — Обгърна с ръка все още тесните рамене на Лето. — Има ли по-добър повод за *корида де торос* от изпращането на моя син? Ще гледаш първия си бой с бикове! Този път майка ти не може да увърта, че си малък.

Лето кимна неохотно. Никой нямаше да надделее над прищевките на баща му. Е, поне беше умел боец, а и щеше да носи личното си защитно поле.

Самият Лето бе влизал в множество тренировъчни схватки срещу учители и познаваше предимствата и недостатъците на полето. То отразяваше мощните лъчи и скоростните взривометни оръжия, но обикновено острие със скорост под праговата проникваше и достигаше незащитената плът... А побеснелият салусански бик можеше да нападне с измамна мудност и да промуши рогата си и през най-добре настроеното поле.

Преглътна тежко, щом се замисли за новата, по-съвършена порода бикове. И предишните бяха излишно опасни — убиха трима матадори, които лично познаваше...

Увлечен от новата си приумица, дук Паулус я съобщи по оповестителната система на пазара. Хората се развикаха радостно, очите им заблестяха. Предвкушаха и зрелището, и веселбите през почивния ден.

Лето знаеше, че майка му ще се ядоса много — Паулус ще се бие, а синът ѝ ще го гледа! Разбираше обаче и че възраженията ѝ само ще настървят още повече стария дук. Огромният вдлъбнат овал на „Пласа де Торос“ се простираше под прижурящото обедно слънце. Редовете се точеха толкова надалеч, че препълнените ги хора в далечината изглеждаха като цветни пикселчета на екран. На дука и през ум не би му минало да им иска пари, за да гледат представлението му — твърде много се гордееше с уменията си и определено му харесваше да ги проявява пред публика...

Великански черно-зелени флагове се полюшваха в бриза, от високоговорителите гърмяха фанфари. Наскоро излъсканите и пребоядисани атреидски ястреби по колоните блестяха. Хиляди букети, набрани от ливадите край града, бяха наредени по парапетите край арената — доста явен намек, че дукът обича зрителите да му хвърлят цветя, когато повали бик.

До арената Паулус се подготвяше за схватката. Лето стоеше наблизко зад силовата преграда и слушаше шумотевицата на нетърпеливото гъмжило.

— Татко, неспокоен съм заради риска, който поемате. Не би трябвало да го правите... особено пък заради мен.

— Момко — небрежно махна с ръка дукът, — длъжен си да проумееш, че за да управляваш народа и да спечелиш верността му, не стига само да подписваш документи, да събираш данъци и да седиш на сесиите в Ландсрада. — Оправи гънките на алената си пелерина и се изпъчи пред огледалото. — Разчитам на тези хора да произведат всичко, което може да ни даде Каладън. И да го вършат охотно, да са усърдни в безкрайното усилие... не само заради печалбата, а и заради честта си. Ако се наложи атрейдската династия отново да участва във война, тези хора ще проливат кръвта си за мен. Ще загиват под нашия флаг... Би ли ми помогнал за бронята?

Лето хвана вървите на задната кожена плоча, дръпна ги и стегна възлите. Кимна безмълвно, че е разбрал думите на баща си.

— Като техен дук — продължи Паулус — аз също трябва да им дам нещо, да се покажа достоен. Не го правя за забава, а за да им втълпя веднъж завинаги, че съм човек... благословен от Бога да властва над тях. Трябва да се проявявам, и то по различни начини. Не можеш да си водач, ако оставаш бездеен. — Паулус нагласи удобно колана на полето си и се усмихна. — „Никой не е твърде стар, за да се поучи.“ Помниш ли, казаха го в пиесата за Агамемнон? Не винаги съм глух, когато изглеждам задрямал...

Туфир Хауът, коравият експерт по бойни изкуства, стоеше до дука. Като предан ментат не би си позволил да оспорва решенията на своя повелител. Вместо това се постара да му помогне със съвети — шепнеше на Паулус какви особености е забелязал в движенията на новите, явно мутирали салусански бикове.

Лето знаеше, че майка му е в дукската лежа. Сигурно носеше великолепни одежди с пъстри воали и наметало, играеше си съвестно ролята и махаше на поданиците. Предишната нощ отново бе имало разгорещен спор зад затворената врата на спалнята. Накрая Паулус просто ѝ изръмжа да млъкне. И заспа, за да събере сили за днешното изпитание.

Дукът сложи на главата си шапката със зелен кант и избра каквото му беше нужно за победата над дивия бик — късите си копия и украсената с пера вара, чийто връх бе намазан с невротоксин. Туфир Хауът бе предложил майстор Ириск да упои леко животното, за да притъпи желанието му да напада безогледно. Паулус обаче обожаваше предизвикателствата. Как тъй ще излезе срещу полузаспал противник!

Той окачи активирация модул на колана си и включи захранването на полето. Беше само частична защита и го пазеше отляво. Отдясно се бе наметнал с мулета в крещящи разцветки.

Поклони се първо на сина си, после на своя ментат, накрая и на помощниците, чакащи до изхода към арената.

— Време е за представлението.

Лето го гледаше как се наежва като петел през размножителен сезон и излиза бодро под небето на „Пласа де Торос“. Щом се появи, гръмотевичният рев на тълпата можеше да заглуши дори мученето на цяло стадо салусански бикове.

Момчето застана пред силовата преграда и примига от ярката слънчева светлина. Усмихна се — баща му правеше почетна обиколка на арената, покланяше се, поздравяваше своите изпаднали във възторг поданици. Душата на Лето почти мигновено се сгръ от обичта и възхищението към смелчагата, тъй ясно доловими у множеството.

И, както чакаше на сянка, се зарече да изучи всички тънкости в успехите на стария дук, за да заслужи и той някой ден същото уважение и преданост. Внушаваше си трескаво, че и днес баща му ще постигне поредната си победа. Не успя обаче напълно да потисне тревогата. Твърде много неща можеше да се случат заради мигновено трепкане в защитното поле, неочаквано движение на главата с ужасните рогове, случайно подхлъзване на копито...

Отекна сигнал и гласът на разпоредителя обяви подробностите от предстоящата *корида де торос*. Дукът посочи с ефектно подчертан жест широката укрепена порта в отсрещния край.

Лето се премести под друга арка, за да вижда по-добре. Нямаше никакви хитрости в приближаващия сблъсък. Баща му щеше да се бие за живота си.

Майстор Ириск бе избрал лично един от добре гледаните бикове за днешния бой. Паулус одобри животното, значи и тълпата щеше да остане доволна от свирепостта му. Предвкушваше тази схватка...

Тежката врата се отвори с чегъртане на суспенсорните водачи, салусанският бик изскочи на арената и разтърси своята увенчана с много рогове едра глава. Фасетъчните му очи блещукаха от ярост. Люспите по черното тяло пречупваха лъчите в шарени миниатюрни дъги.

Дук Паулус подсвирна и размаха мулетата.

— Насам, тъпако!

Зрителите се разсмяха.

Бикът се обърна, наведе глава и изпръхтя силно и бълбукащо.

Лето забеляза, че баща му още не е включил защитното си поле. Вместо това размахваше с плющене пъстрото късо наметало, за да ядоса животното. Салусанският бик ровеше с копита пясъка по арената, после внезапно нападна. Младежът едва не извика. Нима опитният боец се бе разсеял? Как ще оцелее без полето?

Звярът изтрополи тежко край Паулус, който отклони вниманието му с изящно размаханата мулета. Извитите рогове разръфаха края на наметалото. Още преди бикът да се завърти тронаво, дукът му обърна гръб в показна самоувереност. Поклони се присмехулно, преди да се изопне отново в готовност... и без да бърза включи защитното си поле.

Животното врхлетьа отново. Този път Паулус използва едно от късите си копия — забодя го в дебелата люспеста кожа и прокара в нея плитка, но болезнена драскотина.

„Все още бикът е прекалено бърз, за да пробие защитата — помисли Лето. — Но ако се умори и стане по-бавен, опасността нараства...“

Виждаше, че баща му се опитва да проточи до краен предел зрелището, за да накара публиката да настръхне от удоволствие. Старият дук явно можеше да повали звяра когато пожелае, но разтегляше забавлението и заради самия себе си. А по реакциите на хората личеше, че дълго-дълго ще си припомнят какво са видели... Рибарите от брега и селяните от оризищата живееха еднообразно, в тежък труд. Този ден обаче щеше да запечата още по-силно яркия образ на техния владетел в паметите и сърцата им. Гледайте как се представи стария Паулус, щяха да казват, въпреки годинките, дето ги е натрупал!

Бикът започваше да губи сили, очите му кръвяха, пръхтеше по-накъсано и пръскаше скъпоценна кръв по арената. Паулус реши, че е време да завърши схватката. Бе успял да отлага края почти цял час. И от него капеше пот, но запазваше величествен вид и не издаваше умората си.

А в ложата си лейди Хелена размахваше знаменце на династията със застинала върху устните ѝ усмивка.

Салусанският бик вече беше влудена машина за смърт, беснеещо чудовище с твърде малко уязвими места по яката като броня кожа. За кой ли път се втурна с клатушка не към мъчителя си. Дук Паулус отскочи вляво и после се върна светкавично на мястото си. Пусна мулетата на пясъка и стисна с две ръце дръжката на дългото копие. Вложи цялата си сила в удара. Изпълни го безупречно. Острието проникна в мека точка на туловището, плъзна се между гръбнака и черепа, за да прониже и двата отделени един от друг мозъка на съществото — най-трудния и изтънчен начин да убиеш салусански бик.

Звярът се закова на място с хъркащо сумтене. Все още прав, макар и вече мъртъв. Сетне рухна като изживяла времето си къща.

Дукът стъпи върху рогатата глава, издърпа окървавената вара и я захвърли. Извади меча си от ножницата и тържествуващо го размаха.

Зрителите наскочаха като един, виеха, крещяха и свиреха пронизително. Знаменца и букети застилаха арената. Всички скандираха неспирно името на своя дук.

Предводителят на атрейдския род блаженстваше в преклонението им, обръщайки се на всички страни. Едва сега бе позволил на украсената си куртка да се разтвори, за да се види опръсканата с кръв и подгизнала от пот риза. Вече беше героят на деня и нямаше нужда да се перчи с изящната дреха.

Врявата продължи дълги минути, а когато най-сетне стихна, дукът вдигна меча и започна да сече с него, докато отрязва главата на бика. Накрая заби изцапаното острие в пясъка, сграбчи два от роговете на чудовището и вдигна трофея.

— Лето! — кресна той през рамо и гласът му се разнесе навсякъде в акустичния овал на „Пласа де Торос“. — Излез, синко!

Момчето се поколеба за миг в сенките, но изопна рамене и тръгна към баща си. Гъмжилото отново нададе тържествуващ рев. Старият дук поднесе окървавената глава на сина си.

— Представям ви Лето Атрейдски! — провикна се към тълпата. — Вашия бъдещ дук!

Синът също стисна роговете. Двамата вдигнаха високо трофея, от който продължаваха да падат гъсти червени капки. Лето с трепет слушаше как хилядното множество скандира името му и за пръв път в живота си се запита дали така се чувстват предводителите.

Н'кий: бавнодействаща отрова, която се натрупва в надбъбречните жлези; един от най-коварните токсини, разрешени съгласно условията на мира, наложен от Сдружението и ограниченията на Великото Споразумение (Виж „Войната на убийците“).

„Наръчник на убиеца“

— Хм, Шадам, знаеш ли... императорът май изобщо не се кани да умира. — Дребничкият, със стряскащо огромни очи на тясното си лице Хазимир Фенринг седеше срещу кронпринца. Разделяше ги игралната машина. — Не и докато си достатъчно млад да се порадваш на трона.

Острият шарещ поглед на Фенринг се впи в черната топка, която накрая спря в отвор, даващ малко точки. Наследникът на Империята беше видимо недоволен от постижението си. А и Хазимир знаеше как да отклони вниманието му в подходящия момент!

От последния етаж в луксозните покои на Фенринг Шадам виждаше светлините на бащиния си дворец, разположен километър понагоре по полегатия склон. Преди много години се бе отървал от по-големия си брат Фафнир пак с помощта на Фенринг, а Тронът на Златния лъв изглеждаше все така недосегаем.

Излезе на терасата и вдиша с пълни гърди. Макар и вече прехвърлил с няколко години тридесетте, имаше сякаш изсечени с длето черти на лицето, брадичка, говореща за твърд характер и орлов нос. Червеникавата му коса беше късо подстригана и оформена в съвършено подобие на шлем. Външността му чудато напомняше за бюстовете на баща му отпреди век.

Вечерта тепърва започваше, две от четирите луни на Кайтен висяха ниско над хоризонта встрани от гигантския дворец, откъдето Шадам понякога тайно изчезваше, за да не се задуши.

— От сто тридесет и шест години е падишах-император — продължи Фенринг с носовия си говор. — А и бащата на стария Елруд е властвал повече от столетие. Числа, които те карат да се замислиш,

хм, а-а-а... Баща ти е седнал на трона едва деветнадесетгодишен, а ти си вече на почти два пъти по толкова. Това не те ли притеснява малко?

Шадам не отговори, само зяпаше хоризонта. Дали да не се върнат към играта? Но сега двамата с приятеля си участваха в несравнимо по-важно състезание. Фенринг добре знаеше, че наследникът на императора не може да обмисля сложни проблеми, ако го обсебват други занимания. „Е, добре, стига сме се разсейвали...“

— Мой ред е.

Вдигна прът от своята страна на трепкащото кълбовидно силово поле и го промуши навътре, за да улови поредния въртящ се диск. Ловко подхвърли нагоре една от черните топки. С точната преценка на майстор издърпа лоста навреме и топката тупна в овалния отвор по средата, който даваше най-много точки.

— Дяволите те взели, Хазимир, пак си непобедим — промърмори върналият се в стаята Шадам. — Дали когато стана император, ще бъдеш достатъчно благоразумен да губиш понякога?

Грамадните очи на Фенринг и изражението му на невестулка издаваха бдителността на хищник. Макар и генетичен евнух, стерилен заради вродените си увреждания, той беше един от най-опасните бойци в Империята, толкова неукротимо див в боя, че с лекота надделяваше и над сардаукари.

— *Когато* станеш император ли? — Свързваха ги гибелни тайни и дори не им хрумваше да крият мислите си един от друг. — Шадам... чуваш ли изобщо какво ти говоря? Ти си на тридесет и четири години, а седиш и чакаш животът тепърва да започне, за да получиш полагащото ти се по право. Елруд като нищо ще изкара още три десетилетия. Най-малко. Жилавият дърт бурсег така се налива с меланжова бира, че може да надживее и двама ни.

— Тогава защо да си губим времето в приказки? — Шадам разсеяно опипваше лоста от своята страна, явно му се искаше да поиграе още. — Имам всичко, от което се нуждая.

— Аха, ще се захласваш по игрички чак до старостта си, така ли? Като че не ти предстоят по-хубави неща, хм, ъ-ъ-ъ... Или не носиш в кръвта си предопределението на рода Корино?

— Да, бе — горчиво се сопна Шадам. — А ако не сбъдна... *предопределението* си, какво ще стане с теб?

— Ще се справя някак, благодаря.

Майката на Фенринг се бе обучавала в Бене Гесерит, преди да постъпи на служба като придворна дама при четвъртата съпруга на Елруд. Бе подготвила сина си за велики дела в живота.

Но Хазимир все повече се вбесяваше от приятеля си. Преди да навърши двадесет години, Шадам много по-амбициозно се домогваше до Трона на Златния лъв. Дори бе подтикнал Фенринг да отрови поголемия син на императора — Фафнир, който тогава беше на четиридесет и шест и също жадуваше за короната.

Фафнир обаче беше мъртъв от петнадесет години, а старият лешояд изобщо не се канеше да умира. Защо Елруд не абдикира, та да прояви поне веднъж добро възпитание? Шадам вече губеше настървението си, предпочиташе да си запълва времето с лесно достъпни удоволствия. Нямаше тегоби и задължения. Фенринг искаше много повече за своя приятел... както и за самия себе си.

Шадам го изглежда ядно. Хабла, майката на кронпринца — останал единственото й дете от Елруд — нямала желание да се занимава с него още от самото му раждане, затова нейната придворна дама Чаола Фенринг дори го откърмила. От невръстни момченца Шадам и Хазимир обсъждаха какво ще вършат, когато наследникът седне на трона. *Падишах-император Шадам IV...*

Вече не откриваше магията на детските мечти в подобни приказки. Налегнаха го дългите години на униние, на безцелно чакане. Надеждата и желанието да хване нишките на властта избледняваха в безразличие. Защо да не се увлича по игри?

— Ама че си гадняр... — процеди той към Хазимир. — Хайде да започнем отначало.

Фенринг сякаш не чу молбата му, а направо изключи пулта.

— Може и да съм гадняр, но в Империята са назрели твърде много кризи, на които трябва да обърнем внимание, а ти знаеш не по-зле от мен, че баща ти започна да се оплесква. Ако шефът на някоя корпорация си вършеше работата, както Елруд управлява Империята, щяха скоро да го изритат. Я си спомни онзи скандал в ПОСИТ заради кражбите на сукоази...

— Е, да. В случая си прав, не споря — въздъхна Шадам.

— Мошеници, представящи се за благородни особи — дук, дукеса... цяло фалшиво семейство, и то под носа на баща ти. Кой трябваше да бъде нащрек? Накрая отпрашиха към някоя незнайна

планета извън пределите на Империята. Не биваше да се случва, хм, ъ-ъ-ъ... Представи си само загубите на Бузел и съседните системи. Къде блее Елруд?

Шадам се извърна. Не му се искаше да обременява ума си със сериозните проблеми на Империята. Заболяваше го главата. При продължаващата жизненост на баща му да си навлича такива грижи му се струваше твърде неподходящо занятие. Но Фенринг упорстваше.

— Изглежда, че нямаш шанс да подобриш управлението. На сто петдесет и пет години здравето му е изумително. Фондил III пък е живял цели сто седемдесет и пет. Слушай, кой е първенец по дълголетие в династията Корино?

Шадам се намръщи и погледна с копнеж машината.

— Знаеш, че не ме интересуват тези подробности, колкото и да се сърдят наставниците ми.

Фенринг протегна ръка с изпънат показалец към него.

— Чуй какво ти казвам — Елруд ще изкара до двеста! Доста си загазил, друже... освен ако започнеш да ме слушаш.

Тънките му вежди се извиха многозначително.

— Ясно, ще ми подхвърляш още идейки от „Наръчник на убиеца“. Внимавай какво предлагаш, за да не загазиш ти самият!

— На плахите хора се пада най-скучната работа. А за мен и теб, Шадам, бъдещето е отредило несравнимо повече. Обмисли възможностите... съвсем абстрактно, разбира се. Пък и какво толкова ѝ е лошото на отровата? Действа безотказно, и то само на набелязаната жертва, както изисква Великото Споразумение. Няма случайно пострадали, печалбите не намаляват, не се съсипва наследствена собственост. Прелестно!

— Отровите са за уреждане на сметки между династиите, не за каквото ти си намислил.

— Но не се оплакваше, когато се погрижих за Фафнир, хм, ъ-ъ-ъ... Сега щеше да е над шейсетгодишен и още да се облизва край трона. И *ти* ли искаш да чакаш толкова?

— Стига! — опъна се Шадам. — Дори не си го помисляй. Не е редно по този начин...

— Значи редно е да ти се отказва рожденото право? Що за император ще бъдеш, ако не си упражнявал властта чак докато изпаднеш в старческо слабоумие... като баща си? Виж какво стана на

Аракис. Докато махнем оттам Абулурд Харконен, той навреди сериозно на добива на подправката. Не умееше да размахва камшика и работниците му не го уважаваха. Сега пък баронът го размахва прекалено усърдно и нещата съвсем се вкиснаха — масови бягства и саботажи. Не бива обаче да обвиняваме харконите. Причината е в баща ти, падишах-императора, и в неправилните му решения. — Хазимир спря за момент и продължи по-спокойно. — Длъжен си да се погрижиш за устойчивостта на Империята.

Шадам неволно вдигна поглед към тавана, като че търсеше „очи“ или други наблюдателни устройства, макар да знаеше колко старателно Фенринг защитава покоите си.

— За каква отрова говорим? Питам съвсем абстрактно, разбира се.

Отново се вторачи над осветения град в двореца отсреща. Виждаше сияйната грамада като легендарен, недостижим граал.

— Нещо съвсем бавно, хм, ъ-ъ-ъ... Ще изглежда, че Елруд просто си остарява. Никой няма да задава въпроси, защото той и без това е престарял. Остави това на мен. Като бъдещ император не би трябвало да се заравяш в подробностите. Винаги съм го вършил вместо теб, нали?

Шадам по навик се зае да дъвче устните си. Никой в Империята не познаваше този човек по-добре от него. Но дали приятелят му би могъл да се обърне един ден и срещу... Не е изключено... само че Хазимир знаеше прекрасно кой е най-правият път към властта — ръка за ръка с Шадам! Как обаче да контролира излишно амбициозния си приятел, как винаги да го изпреварва с една крачка? Истинско предизвикателство...

Император Елруд IX също беше наясно със смъртоносните дарби на Хазимир Фенринг и го включваше в множество тайни операции, до една завършили успешно. Може би дори подозираше ролята му в смъртта на Фафнир, но се примиряваше с престъплението като част от имперската политика. През изминалите години Хазимир бе изстребил поне петдесет мъже и дузина жени, а преди смъртта си по няколко жертви и от двата пола му бяха любовници. Донякъде се гордееше, че може да убива и лице в лице, и в гръб без никакви угризения.

От време на време на Шадам му се приискваше никога да не се е сприятелявал с нахакания Фенринг. Така нямаше да умува толкова

често над трудни решения. Да беше го зарязал още когато и двамата прохождаха. Освен че рискуваше много в компанията на подобен безмилостен унищожител на хора, чувстваше се и някак омърсен от дружбата им.

Все пак Хазимир му беше приятел! Свързваше ги нещо, което не се поддаваше на определение, макар понякога да търсеха думи за него. Засега му се струваше по-лесно да се надява, че *наистина* има приятел насреща си, а не да прекъсне връзката, с което би могъл да си навлече немислими опасности.

Гласът до ухото му го сепна.

— Любимото ви бренди, принце.

Изви очи — Фенринг му поднасяше голяма чаша с опушения тъмен оттенък на бренди от кирана. Взе я, но се загледа с подозрение в течността. Нямаше ли струйка с различен цвят, която още не се е размесила? Подуши брендито като ценител, опитвайки се да забележи дъх на чужд примес. Миризмата беше съвсем нормална. Но Фенринг би се погрижил и за това, нали? Пипаше сръчно и умело.

— Шадам, ако искаш, да придърпам детектора за отрови — промълви Хазимир с влудяващата си усмивка. — Не бих казал обаче същото за баща ти...

— А, да. Бавна отрова значи. Предполагам, че вече си избрал и конкретното вещество. Колко ще живее той след началото на процеса? Тоест... ако изобщо се захванем с това.

— Две-три години. Достатъчно, за да е естествено всичко.

Шадам вирна брадичка, придавайки си царствен вид.

— Сигурно разбираш, че мога да обмислям такова изменническо начинание единствено за благо на Империята. Трябва да предотвратим бедите, които ще причини баща ми.

— Разбира се.

— Две-три години... Времето ще ми стигне да се подготвя за тежките отговорности на управлението... докато ти изпълняваш по-неприятния дълг към Империята.

— Няма ли да го пиеш това бренди?

Шадам срещна пронизващия поглед на прекалено големите очи и усети тръпката на страха по гръбнака си. Достатъчно много беше затънал, за да не се доверява на своя приятел. Въздъхна пресекливо и отпи от ароматната течност.

Три дни по-късно Фенринг се промъкна като призрак между защитните полета и детекторите за отрови в двореца и застана над спящия император, заслушан в дишането му.

„Този май си няма грижи...“

Никой друг не би успял да проникне в строго охраняваната спалня на стария властник. Фенринг обаче владееше разнообразни похвати — тук подкуп, там преправен график, внезапно разболяла се наложница, отвлечено внимание на страж, лорд-камерхерът повикан заради някакво спешно съобщение... Бе го вършил неведнъж, подготвяйки се за неизбежното. Всички в двореца свикнаха с внезапните му появи и не смееха да задават излишни въпроси. Сега, според прецизните му изчисления, достойни дори за ментат, имаше три минути. С малко късмет — четири.

Стигаха му, за да промени хода на историята.

Със съвършен усет за точния миг, проявен в упражненията с кукли и с две злополучни прислужници от кухните, той се вслушваше в дишането на жертвата — досуц като готов за нападение лаза-тигър. С едната си ръка придържаше внимателно свръхтънка игла, с другата — газов контейнер. Елруд лежеше по гръб в идеалното за целта положение и приличаше на мумия с обтегнатата по черепа му кожа.

Фенринг доближи контейнера. Броеше наум и чакаше.

Между едно издишване и вдишване натисна лостче и пръсна мъглица от мощно обезболяващо в лицето на стареца. Нямаше видима промяна, но той знаеше, че нервите мигновено са загубили чувствителността си. Време беше! Самонасочващата се игла влезе в носа на жертвата, мина през кухината на синуса и проникна в предния дял на мозъка. Без протакане Фенринг изпразни химическата бомба със закъснител и издърпа иглата. Няколко секунди и... готово! Нито следи, нито болка. Незабележимата многослойна молекулярна машинка се бе задействала. Миниатюрният катализатор започваше да подготвя гибелта, подобно на първата увредена клетка в гниеца ябълка.

При всяко отпиване от любимата си меланжова бира императорът щеше да получава от собствения си мозък микродоза каталитична отрова. Така постоянната съставка от диетата му се

превръщаше в чомарки — отрова в питието. Съзнанието му щеше да се срина постепенно — процес, носещ наслада единствено за осведомения наблюдател.

Фенринг обичаше да си изпипва работата.

Квизац хадерах: „скъсяване на пътя“. Това е изразът, с който в Бене Гесерит обозначават упорито търсеното генетично решение — бене-гесеритка, но от мъжки пол, чиито естествено присъщи психически сили ще преодолеят пространството и времето.

„Терминология на Империята“

Поредното студено утро. Малкото бяло-синьо слънце Лаоджин едва-едва надничаше над керемидените покриви през дъждеца.

Светата майка Анирул Садоу Тонкин вдигна още по-високо яката на черната си роба, за да се опази от наситения с влага вятър, който налиташе от юг и размяташе бронзово-кестенявите ѝ къдрици. Забързаните ѝ стъпки звучаха глухо по мокрите плочи и я водеха право към сводестия вход на административната сграда.

Закъсняваше, затова почти тичаше, макар да беше неприлично жена с нейното положение да бъде видяна как бърза подобно на изчервена от неудобство ученичка. Старшата майка и подбрани нейни съветнички я очакваха в залата на Ордена, и то за среща, която не можеше да започне без присъствието ѝ. Само тя носеше у себе си пълните размножителни програми на Сестринството и съответстващото им от Другите Памети знание.

Разпрострелият се нашироко комплекс на училището за свети майки на Уалах IX беше и базата за операциите на Бене Гесерит из цялата Империя. Историческото първо убежище на Сестринството бе изградено тук още в дните след Бътльоровия джихад, в зората на великите школи, заели се с развитието на човешкото съзнание. Някои от сградите бяха на хиляди години и сякаш отекваха от духове и спомени. Стилът на издигнатите в по-късни векове грижливо наподобяваше първоначалния. Пасторалният вид на комплекса въплъщаваше едно от основните правила на Сестринството — минимална показност, максимално съдържание. Същото можеше да се каже и за външността на Анирул — удълженото ѝ лице излъчваше кротостта на гълъбица, но големите очи таяха дълбините на хилядолетията.

Зданията бяха с вградени във външните си стени колони, измазани с хоросан, с мъх по керемидите и островърхи светоусилващи прозорци, събиращи лъчите и топлината на малкото слънце. Простичко разположените улици и алеи, както и старомодната архитектура с нищо не издаваха трудната за разгадаване плетеница и тежкото бреме на историята, която се преподаваше зад тези стени.

Всъщност навсякъде в Империята Сестринството внимаваше да не си вири много-много главата, макар да присъстваше на всички важни места; накланяше везните на политиката в решителните моменти, наблюдаваше, побутваше тук-там и обикновено постигаше собствените си цели. Беше добре, че другите ги подценяваха — така сестрите срещаха по-малко пречки по пътя си.

Въпреки трудностите и лишенията на живота тук Уалах IX си оставаше идеалното средище за развитие на духовните сили, необходими на светите майки. Сложно съчетаните структури от градежи и посветили се на своите дела труженици бяха прекалено ценни, прекалено наситени с история и традиции, за да бъдат лесно заменени с нещо друго. Е, да, имаше по-гостоприемни светове с мек климат, но ако една послушница не можеше да понесе условията на тази планета, значи нямаше да издържи и страданията, суровата среда и често болезнените решения, с които живееше истинската бене-гесеритка.

Контролирайки учестеното си дишане, светата майка Анирул пробяга нагоре по хлъзгавите от дъжда стъпала на административната сграда и се озърна за миг към площада. Макар винаги да ходеше гордо изправена, раменете ѝ сякаш се огъваха под товара на миналото и паметта... впрочем за бене-гесеритките между двете почти нямаше разлика. Предишните поколения оставаха будни в Другите Памети — многогласие на мъдрост, опит и мнения, достъпно за всяка света майка; а тя, Анирул, го чуваше особено отчетливо.

Точно тук първата старша майка Ракела Бето-Анирул (бе наречена на нея!) изричала легендарните си слова към зараждащото се Сестринство. Ракела създаде новата школа от група отчаяни и фанатични последователки, които още не можели да се отърсят от кошмарните столетия под игото на мислещите машини.

„Дали тогава си разбираше на какво даваш начало? — помисли Анирул. — Толкова кроежи, толкова планове... и си заложила всичко

на една-единствена тайна надежда!“ Понякога заровеното дълбоко в паметта присъствие на старшата майка Ракела ѝ отвърщаше. Не и днес.

У Анирул гласовете на миналото говореха сякаш по-гръмко. Намираше утеха и опора в гъмжилото от спомени, а и съвет в труден момент. Така отбягваше глупавите грешки.

Ако не отидеше навреме на срещата, сигурно щяха да я обвинят, че се разсейва ненужно. Някои и без това подхвърляха, че е прекалено млада, за да бъде светата квисац майка, но тъй или иначе Другите Памети ѝ разкриваха повече, отколкото на останалите. Всъщност бене-гесеритките от миналото ѝ бяха открили всичко, докато огромното мнозинство от сестрите не достигаха до такива подробности. Идеята за квисац хадерах се бе зародила като мечта на Сестринството преди много хилядолетия — още по време на тайните сбирки, предшествали победоносния джихад. Бене Гесерит провеждаше разнообразни размножителни програми, за да подбере и усилва различни способности на човечеството, и никой не можеше да ги обхване изцяло с мисълта си. А генетичните линии в проекта за създаването на новия месия бяха най-ревностно пазената тайна в цялата история на Империята. Дори гласовете от Другите Памети не я издаваха на носителките си.

На Анирул обаче разкриха цялата схема и значението ѝ. От своето поколение тя бе избрана за светата квисац майка, която да ръководи напредъка към най-важната цел.

Все пак известността и влиянието ѝ в Сестринството нямаше да я оправдаят, ако закъснее. Наистина доста голяма част от другите свети майки смятаха, че е недозряла и поривиста...

Отвори тежката врата, покрита с йероглифи на език, който само сестрите помнеха и разбираха. В преддверието я чакаха десет от тях, също облечени в грубовати закачулени черни роби. Тихите им разговори сякаш придаваха живот на невзрачното здание. „Съкровища могат да се крият и под грозна черупка“ — гласеше една от максимите на Бене Гесерит.

Отдръпнаха се, когато Анирул мина между тях — досущ плувец, порещ водата. Сетне влязоха след нея в осмоъгълната зала на Ордена. От прастари времена тук се събираха ръководителките на Сестринството.

Край стените на овехтялото от времето помещение бяха наредени скамейки от бяло елакско дърво. Старшата майка Харишка се настани на една от тях като обикновена послушница. Лицето ѝ издаваше, че в нея се е смесила кръвта на няколко човешки раси. Беше възстара и прегърбена, но тесните извити очи надничаха зорко изпод качулката.

Другите свети майки също седнаха на свободните скамейки. Шумоленето на дрехите им стихна, смълчаха се. Отнякъде в древната сграда се чуваше тихо поскърцване.

— Анирул, очаквам доклада ти — най-сетне промълви старшата майка с едва доловим намек за недоволство от забавянето. Харишка заповядваше на цялото Сестринство, но Анирул имаше властта да взема окончателни решения за *проекта*. — Обеща да ни представиш генетичните обобщения и прогнози.

Светата майка застана в средата на залата. Над нея сводестият таван се разтваряше като цвете към готическите прозорци от пъстър стъклопласт. Около всеки от тях бяха наредени родовите гербове на велики предводителки в историята на Ордена.

Потисна напрежението, вдиша дълбоко и накара гълчавата в съзнанието си да секне. Много от сестрите в Бене Гесерит нямаше да харесат словата, които щеше да изрече след секунди. Гласовете от миналото я подкрепяха и успокояваха, но ѝ предстоеше да защити собствените си съждения. Трябваше да бъде искрена докрай — старшата майка имаше изтънчен усет и за най-лекото отклонение от истината. По-точно казано, тя забелязваше всичко, а сега бадемовите ѝ очи просветваха от нетърпеливо очакване.

Анирул се прокашля и закри с длан устата си. Заговори с насочен шепот, който стигаше единствено до ушите на седналите край стените. Нито звук не би попаднал в скрито устройство за подслушване. Събралите се тук знаеха достатъчно за работата ѝ, но въпреки това изреждаше и подробностите, за да подчертае колко е важно съобщението.

— Хилядолетията на грижлив подбор ни приближиха повече от всякога до нашата цел. Вече деветдесет поколения осъществяваме плана, замислен още преди воините на Бътльоровия джихад да ни поведат към освобождение от робството на мислещите машини. В Сестринството създаваме собствено оръжие — свръхсъществуото, което

ще проникне през пространството и времето само със силата на съзнанието си...

Думите се редяха монотонно, другите бене-гесеритки не помръдваха, но явно им дотягаше с обичайното резюме на проекта. „Ами добре, сега ще пробудя надеждите.“

— Установих, че с играта на ДНК почти сме стигнали до целта. От нея ни делят най-много три поколения. — Пулсът ѝ се ускори. — Скоро ще имаме нашия квизац хадерах.

— Внимавай, когато говориш за тайната на тайните! — предупреди я старшата майка, но не можа да скрие радостта си под обичайната маска на строгост.

— Внимавам с всяка подробност от нашата програма, старша майко — отвърна Анирул.

Усети се бързо и изтри високомерното изражение от лицето си, но другите доловиха грешката. Отново щяха да мърморят за нейната припряност, младост и неподготвеност за отговорната роля...

— Затова съм уверена какво ни предстои да направим. Гениите проби са анализирани, всички вероятности са разгледани и пресметнати. Пътят е по-ясен от когато и да било. Разполагам с имената на последните генетични двойки — обяви Анирул. — Според указателя на възможните съчетания те дават най-висока вероятност за успех.

Млъкна и се наслади на съсредоточеното им внимание. За всеки външен наблюдател тя би била просто една от многото свети майки, неразличима от сестрите си, а и не особено надарена в някоя област. В Бене Гесерит умееха да пазят тайна, пък и светата квизац майка трябваше да бъде скрита най-добре.

— Необходима ни е конкретна кръвна линия от древна династия. Ще се роди дъщеря — нашето съответствие на майката на Дева Мария, на която впоследствие ще подберем партньор. Те двамата ще бъдат бабата и дядото. Тяхното дете, също дъщеря, ще бъде подготвено на Уалах IX. И именно тази бене-гесеритка ще стане майката на квизац хадераха — отгледано от нас и изцяло под наш контрол момче.

Анирул изрече последните думи с бавна въздишка. Осъзнаваше съдбовното им значение. Само няколко десетилетия и... Може би тя самата ще е още жива! Връщаше се назад по тунелите на Другите Памети и разстиляше тъканта на времето, подготвила основата за

събитието. Ясно ѝ беше какъв шанс има, че живее тъкмо сега. Нейните предшественички сякаш се редяха на призрачна опашка в съзнанието ѝ, жадно наблюдаваха и очакваха.

Когато безподобната размножителна програма даде своя плод, Бене Гесерит ще се отърси от принудата да бъде само ненатрапчиво, манипулативно присъствие в политиката на Империята. Всичко вече ще принадлежи на тях, а отдавна остарялата галактическа феодална система ще рухне.

Другите не продумваха, но Анирул виждаше угрижените проницателни очи на сестрите си — явно ги измъчваха съмнения, които никоя не се осмеляваше да сподели.

— Коя е тази кръвна линия? — попита старшата майка. Анирул не се поколеба, само се изопна още повече.

— Трябва да имаме дъщеря от... барон Владимир Харконен.

Лесно разчиташе изненадата им. Харконите ли? Разбира се, тази династия също беше част от цялостния процес на генетичен подбор. Но на никоя бене-гесеритка не би ѝ хрумнало, че мечтаният спасител ще се роди от семето на такъв човек. Какво ли предвещаваше подобен произход за техния квисац хадерах? Ако свръхчовекът има и гени от харконите, ще успеят ли да го контролират напълно?

Тези въпроси, както и много друга прехвърчаха между сестрите беззвучно, но съвсем явно за Анирул.

— Както всички вие знаете — продължи тя след малко, — барон Харконен е опасно лукав интригант. Съвсем сигурно е, че поне в общи черти е осведомен за многобройните размножителни програми на Бене Гесерит, но е немислимо да му разкрием основния си замисъл. И все пак е задължително да измислим как определена сестра да зачене от него, без да му обясняваме защо искаме това.

Старшата майка сви съсухрените си устни.

— Сексуалните желания на барона са насочени изцяло към момчета и млади мъже. Не би проявил никакъв интерес към любовница, особено пък ако му е натрапена от нас.

Анирул кимна.

— Нашите умения в съблазняването ще бъдат подложени на нечувано изпитание. — Изглежда предизвикателно всевластните свети майки в залата. — Има обаче и по-лесни способности. Не се съмнявам, че

със средствата, събрани в ръцете на Бене Гесерит, ще открием начин да постигнем целта си.

В отговор на строгата забрана, наложена от Бътлърския джихад над машините, изпълняващи психически функции, няколко школи създадоха усъвършенствани човешки същества, които овладяха повечето функции на компютрите. Сред ключовите школи, дължащи възникването си на джихада, са Бене Гесерит с тяхната доведена до крайност психическа и физическа подготовка, Космическото Сдружение със способността за предвиждане на сигурни пътища през Огънатото пространство, и ментатите, чиито подобни на компютри съзнания постигат смайващи умозаклучения.

Икбхан, „Трактат за съзнанието“, първи том

Лето се опитваше да не губи самообладание, докато се подготвяше да напусне за цяла една година дома си. Знаеше, че новото време в живота му ще бъде много важно за него и разбираше защо баща му избра да продължи обучението си на Икс. Но Каладън щеше ужасно да му липсва.

Не пътуваше за пръв път до друга звездна система. С баща си бе обхождал световите на Гаар, както и обвитата в мъгли планета Пиларго. Тогава обаче просто се разхождаше за удоволствие.

Но необходимостта да замине задълго, и то сам, го тревожеше повече, отколкото очакваше. Не смееше да покаже чувствата си. „Някой ден и аз ще бъда дук.“

Облечен в официални дрехи с атрейдските цветове, той стоеше до стария дук на областния космодрум в Кала и чакаше совалката, която щеше да го отнесе в хайлайнер на Сдружението. Два суспенсорни куфара се рееха до краката му.

Майка му настояваше за придружители, множество сандъци с премени и любими дреболии, също и запаси от най-добрата каладънска храна... А Паулус се разсмя и обясни как на годините на сина си оцелявал месеци наред на бойното поле само с вещите в собствената си раница. Все пак посъветва младока да сложи на колана си кания с традиционния рибарски нож.

Както обикновено Лето се съгласи с баща си и реши да вземе малко багаж. Пък и Икс беше богата промишлена планета, не някаква пустош. Не вярваше да му липсва нищо.

Пред поданиците си лейди Хелена понасяше решението със стоическо добродушие. Сега беше дошла сред изпращачите във великолепните си одежди и пелерина в преливащи се цветове. Лето знаеше, че майка му наистина се страхува за неговото бъдеще, но въпреки това успяваше да се държи безукорно.

Настрои маслените лещи в полевия бинокъл на баща си и го отмести нагоре от пастелните оттенъци на изгрева. Лъскава прашинка се движеше сред звездите. Докосна сензора за увеличение и разпозна хайлайнер в ниска орбита с леко размити очертания заради защитните полета, които го обграждаха.

— Видя ли го? — попита Паулус.

— Да, там е... с включени на пълна мощност щитове. Нима се боят от военна операция? Тук?!

Поначало му беше трудно да си представи, че някой ще нападне кораб на Сдружението, защото страшните политически и икономически санкции бяха всеизвестни. Космическото Сдружение не поддържаше собствени бойни сили, но откажеше ли транспортните си услуги на някоя звездна система, щеше да я съсипе почти мигновено. А с усъвършенстваните си засичащи устройства откриваше и разпознаваше всеки нападател и веднага изпращаше съобщение до императора, който на свой ред стоварваше мощта на сардаукарите си върху виновника в пълно съгласие с договора между Империята и Сдружението.

— Момко, не подценявай тактиката, вдъхновена от отчаянието — промърмори старият дук, без да се впуска в обяснения.

Понякога разказваше на сина си истории за скалъпени обвинения срещу предварително набелязани хора, когато императорът и Сдружението съвместно унищожавали „враговете“ си. Лето си помисли, че най-много ще му липсват небрежно подхвърлените кратки поучения на баща му, водещи го към собствени прозрения.

— Империята се поддържа отвъд обикновените закони — продължи дукът. — Не по-малко важна и здрава основа за съществуването ѝ са мрежите от съюзи и взаимни услуги, както и религиозната пропаганда. Убежденията са по-силни от фактите.

Лето продължаваше да се взира в далечния величествен кораб. Намръщи се. Понякога истината толкова трудно се различаваше от измислиците...

Забеляза оранжевото зрънце, което се спусна от гигантското туловище, застинало в стационарна орбита. Ивицата светлина постепенно се превърна в совалка и тя скоро увисна над космодрума. Полето ѝ замъждука и се изключи. Белият обтекаем апарат се плъзна по площадката към платформата за пътници, където Лето и родителите му стояха пред почетната стража. Тълпа зяпачи и доброжелатели викаше и ръкомахаше по краищата на космодрума. Подвижна връзка съедини совалката и платформата, отвори се люк.

Лейди Хелена пристъпи напред да се сбогува със сина си и го прегърна безмълвно. Множеството закрещя още по-силно — тези хора също изпращаха наследника. Дук Паулус и съпругата му се държаха за ръце и отвърщаха на поздравите.

— Синко, не забравяй какво ти казах — последно-бащинско напомняне за напрегнатите часове, през които посвещавахе момчето в най-различни тънкости. — Учи се от Икс, учи се от... *всичко!*

— И питай сърцето си кое е истина — добави майка му.

— Винаги! — зарече се Лето. — Много ще ми липсват. Но ще се държа така, че да се гордеете с мен.

— Ние и сега се гордеем с теб, момко.

Дукът се върна при почетната стража и размени със сина си атрейдското приветствие — изпъната до дясното слепоочие длан. Всички войници отдадоха чест...

Само мигове по-късно пилотираната от робот совалка се издигна над черните зъбери, разпенените вълни и затулените в облаци ниви на Каладън. Лето седеше в луксозно кресло наред панорамния салон и плъзгаше поглед по илюминаторите. Орбиталният кораб навлезе в мастилената чернилка на космоса и скоро металният остров на хайлайнера ги посрещна с резки слънчеви отблясъци по корпуса си. Щом доближиха, тъмна дупка зейна отдолу в туловището. Великанският кораб погълна совалката. Лето си спомни видяното в една филмокнига за Аракис — пясъчен червей на лапва цял комбайн за добив на подправка. Изникналото от подсъзнанието сравнение го смути.

Совалката се плъзна плавно в модула за скачване на уейканския пътнически кораб, който висеше в определения му в гигантската кухня на трюма док. Лето влезе, куфарите му се плъзгаха след него над пода. Бе решен да изпълнява съвета на баща си. „Учи се от всичко.“

Изостреното му любопитство надделя над притеснението и той се качи в големия пътнически салон, където веднага си намери място до един илюминатор. Наблизо двама търговци на сукоази разговаряха на скорострелен жаргон. Старият дук искаше синът му да се научи да се оправя сам в живота. Затова сега пътуваше без никакви специални привилегии, дори без да се споменава, че е наследник на Велика династия.

Майка му бе изпаднала в ужас от това решение на съпруга си.

Уейканци с тъмни очила и слушалки обхождаха пътниците и им предлагаха закуски и ароматизирани напитки на безумни цени. Лето едва се отърва от някакъв настойчив разносвач, макар уханието на бульоните и шишчетата да беше главозамайващо. Дочуваше музиката от аудиосистемата на уейканеца, чиито глава, рамене и крака неспирно потръпваха с ритъма, проникващ в мозъка му. Тези хора си вършеха работата, а и успяваха да живеят в собствена сетивна какофония. Предпочитаха вътрешната си Вселена пред изкушенията на действителността.

Уейканците бяха остатъци от пропаднала Велика 98 династия, чиито планети били унищожени през Третата война в мъглявината Въглищарски чувал. Оттогава скитаха приютени в хайлайнерите на Сдружението. Условиата на древния мирен договор им забраняваха да стъпват на която и да било планета от Империята, но по незнайни подбуди Сдружението им бе осигурило убежище. Вече безброй поколения те не проявяваха никакво желание да молят императорите за амнистия или за смекчаване на наложените им жестоки ограничения.

Лето надникна през илюминатора. Виждаше мъждиво осветения трюм на хайлайнера — вакуумна камера с такива размери, че пътнически кораб се губеше в нея подобно на зрънце пунди-ориз в корема на едра риба. Можеше да различи тавана, но не и стените, отдалечени на километри. Всякакви космически съдове, големи и малки, се бяха наредили в трюма — фрегати, товарачи, совалки, лихтери... дори бронирани крайцери. До главните външни люкове

имаше и съединени грамади от „балистични сандъци“. Хайлайнерите изстрелваха тези безпилотни товарни контейнери от ниска орбита направо към повърхността на планетата, за която бяха предназначени.

Правилникът на Сдружението, гравирен върху ридулиански кристали, можеше да се прочете на стената във всяко помещение. Забраняваше се на пътниците да напускат своите кораби, докато са в хайлайнера.

Уейканците завършиха обиколката си и всички зачакаха. Преходът през Огънатото пространство отнемаше около час, но подготовката за него понякога траеше денонощия.

Изведнъж без никакво предупреждение Лето долови слабичко равномерно бръмчене, долитащо сякаш от безмерна далечина. Усещаше го във всеки мускул от тялото си.

В изолираната си камера навигатор от Сдружението, плуващ сред наситен с меланж газ, обхващаше пространството със съзнанието си. Откриваше и прокарваше безопасна многоизмерна нишка през космическата тъкан, за да пренесе хайлайнера и товара му на огромно разстояние.

Предишната вечер, когато седяха в трапезарията на замъка, майката на Лето изрече на глас съмненията си дали навигаторите не нарушават по някакъв начин забраните на Бътлъровия джихад над определени функционални връзки човек-машина. Понеже момчето ѝ заминаваше за Икс и се излагаше на опасността да опетни душата си, тя изрече въпроса невинно, както похапваше задушена с лимон риба. Обикновено говореше с най-разсъдливия си тон, щом решаваше да подхвърли поредната провокация; все едно пускаше камък в спокоен вир.

„Глупости, Хелена! — отсече дукът. — Какво щяхме да правим без навигаторите?“

„Паулус, привикването към някакво обстоятелство не е равнозначно на моралното му оправдание. В Оранжевата Католическа Библия не се споменава нито дума за обуславянето на нравствеността от личното удобство.“

Преди баща му да се разгорещи, Лето ги прекъсна.

„Досега съм си представял, че навигаторите само виждат безопасния път. А движението на кораба всъщност зависи от Холцмановите генератори.“ — Той също реши да си послужи с цитат

от Оранжевата Католическа Библия. — „Висш господар на материалния свят е човешкото съзнание, а тварите от дивата пустош и машините от града завинаги му остават подвластни.“

„Разбира се, скъпи, така е“ — съгласи се майка му и заговори за друго.

Не забеляза никаква промяна при преминаването в Огънатото пространство. Преди да осъзнае напълно факта на прехода, хайлайнерът вече беше в друга звездна система — според графика, трябваше да е Хармонтеп.

Минаха пет часа, през които товарачи и совалки излитаха и кацаха, в трюма се настаняваха нови пътнически кораби и дори една суперфрегата. После хайлайнерът се пренесе в нова система — Кирана Алеф, и там цикълът се повтори.

Лето подремна в сектора за почивка. Купи си две още цвъртящи шишчета и чаша от силната ободряваща напитка стий. След третия преход една от разпоредителките го намери и му заповяда да се качи в автоматична совалка. Беше неприветлива и немногословна жена в безвкусна униформа. Слушалките на нейната глава чак туптяха от гръмката мелодия.

— Това ли е Икс? — попита Лето, побутвайки куфарите си.

— Сега сме в системата Алкаурупс. — Очите на жената не се виждаха зад тъмните очила. — Икс е деветата ѝ планета. Слизаш тук. Вече изстреляхме балистичните сандъци.

Лето се подчини, макар че му се искаше да го бяха предупредили по-рано и с повече подробности. Не знаеше какво му предстои в света на висшите технологии, но очакваше да го посрещне маркграф Верниус или поне някой от приближените му.

Постара се напрежението му да не проличи.

Роботизираната совалка изскочи от трюма на хайлайнера и се гмурна към планета, чиято повърхност беше изпъстрена със заледени планини под разкъсани облаци. Автоматът имаше ограничен набор от команди и във функциите му не бяха предвидени разговори. Единствено Лето щеше да кацне на Икс. Планетата на машините не приемаше често гости.

Докато оглеждаше обстановката през илюминатора, той изведнъж се стресна. Нещо не беше наред. Уейканската совалка се спускаше към високо плато с алпийски гори в закътани долини. Не се

виждаха никакви постройки, нямаше и помен от огромни промишлени съоръжения. Не забелязваше дори признаци на цивилизация.

Изобщо не му се вярваше да пристига на Икс. Настръхна в готовност да се отбранява, ако се наложи. Дали са го измамили? Подлъгали са го да дойде тук, за да го изоставят?

Совалката вече кацаше, на мрачна поляна с петнисти гранитни отломъци и малки туфи бели цветчета.

— Трябва да излезете, господине — обяви роботът.

— Къде сме? — сопна се Лето. — Пътувам до столицата на Икс!

— Трябва да излезете, господине.

— Отговори ми! — Дали гръмовният глас на баща му би изтръгнал никакви сведения от тази тъпа машина? — Това не може да е столицата на Икс.

— Господине, до десет секунди трябва да напуснете този летателен апарат, иначе ще задействам системата за принудителното ви отстраняване. Сдружението спазва точен график. Хайлайнерът вече е подготвен за преход до следващата звездна система.

Лето замърмори ругатни под носа си, но избута почти безтегловния си багаж през люка м стъпи на осеяната с камъчета пръст. След броени секунди бялата обтекаема совалка се смали до ярка оранжева точица в небето и изчезна от погледа.

Свеж полъх се плъзна по косата му. Беше съвсем сам.

— Ей!... — викна той, но не дочака отговор. Потръпна, когато се вгледа в снега и глетчерите по планинските грамади наоколо. Каладън беше планета на океаните и не можеше да се похвали с такива величествени върхове. Все пак не беше дошъл да се радва на гледките.

— Здравейте! Аз съм Лето Атрейдски от Каладън! Има ли някой?

От лошото предчувствие сякаш обръч го стегна през гърдите. Озовал се бе на безмерно разстояние от родния си свят в напълно непозната среда, без никакъв шанс да определи на кое точно място във Вселената е попаднал! „Дали е Икс все пак?“ Вятърът ставаше по-студен и пронизващ, а тишината тегнеше в разрежения въздух на платото.

Цял живот бе слушал приспивния шум на вълните, крясъците на чайките, врявата на градове и села. Сега обаче никой не го посрещна, нямаше следи дори от първобитна цивилизация. Планетата изглеждаше недокосната и напълно безлюдна.

„Дали спасителните групи ще имат и нищожен шанс да ме открият, ако нарочно са ме зарязали тук?“

Облаците се трупаха нагъсто и скриваха небето, но през пролуките им все още се виждаше малкото синкаво слънце. Отново потрепери и се зачуди какво би трябвало да направи и къде да отиде. Щом като му предстоеше да бъде дук някой ден, време беше да се научи да взема решения!

А от облаците вече се стелеше рехава снежна пелена.

Четката на историята е обрисувала Абулурд Харконен в особено неблагоприятна светлина. Ако го сравним с по-възрастния му полубрат, барон Владимир и със собствените му деца Глосу Рабан и Фейд-Рота, Абулурд се оказва коренно различен човек. Задължително е да преосмислим често срещаните твърдения за неговата слабост, некадърност и нелепи решения с оглед на пълния провал на рода Харконен. Въпреки че е бил прогонен на Ланкивейл и лишен от каквато и да било действителна власт, Абулурд е извоювал победа, недостижима за никой друг от многолюдния му род — научил се е да живее щастливо.

„Енциклопедия на Великите династии“,
издание на Ландсрада от периода след Бътльоровия
джихад

Харконите бяха страховити противници на арената на манипулациите, подмолните действия и дезинформацията, но пък бене-гесеритките си оставаха ненадминатите майсторки в тази борба.

За да направят следващата крачка във величавата си размножителна програма, замислена десет поколения преди погрома над мислещите машини, те имаха нужда от лост, с който да премоделират барона според волята си.

Не се наложи да търсят дълго слабото му място.

Представяйки се за прислужница, дошла на ветровития Ланкивейл, младата Марго Рашино-Зий проникна в домакинството на Абулурд Харконен. Прекрасната Марго, избрана лично от квизац майката Анирул, бе обучена изкусно да разузнава и да измъква сведения, като свързва откъслечните данни в цялостна картина.

Освен това владееше шестдесет и три начина да убива хора с голи ръце. Сестрите работеха упорито, за да поддържат образа си на умислени интелектуалки, но същевременно подготвяха непобедими командоси. Марго беше сред най-способните в този занаят.

Вилата на Абулурд Харконен се издигаше на обрулено парче земя до тесния и дълбок фиорд Тула. Рибарско селище се гушеше

около дървената сграда. Навътре в каменистите долини имаше и земеделски стопанства, но на тази планета добиваха храната си преди всичко от полузамръзналите морета. Цялата икономика на Ланкивейл зависеше от богатия улов на мъхнати китове.

Абулурд живееше в подножията на вечно влажни планини, чиито върхове рядко се виждаха през стоманеносивите облаци и вездесъщите мъгли. Вилата и селището бяха подобие на столица в този примитивен свят.

Тук рядко се мяркаха нови лица и Марго положи доста усилия да остане незабелязана. Беше по-висока от набитите мускулести аборигени — прикри го с леко прегърбване. Потъмни меднозлатистата си коса и я подряза, защото местните жени предпочитаха тази практична прическа. С химикали придаде на бледата си гладка кожа обветрена мургавина. Сля се със средата и вече никой не се заглеждаше в нея. За една бене-гесеритка не беше особено трудно да мами с външността си.

Освен нея, още много шпиони се пръснаха из обширните владения на харконите, където трябваше тихомълком да прегледат всички делови архиви. Баронът не би очаквал подобно наблюдение — в момента нямаше разпавии със Сестринството. Разкриеше ли обаче някоя от агентките, щеше да я изтезава неумолимо, за да получи обяснения. Естествено Марго знаеше, че всяка жена от Сестринството ще предпочете сама да спре сърцето си, преди болката да я принуди да издаде и най-незначителната тайна.

Харконите по традиция бяха любители на интригите и секретността, но тя не се съмняваше, че ще намери необходимите й улики. Други сестри настояваха да ровят по-близо до основните средища на противника; Марго обаче стигна до извода, че именно Абулурд е идеалният източник. В края на краищата по-младият полубрат на барона бе ръководил седем години добива на подправка на Аракис. Непременно разполагаше с информация. А и ако нещо трябваше да се укрие, баронът най-вероятно би го скътал именно тук, под носа на Абулурд.

Когато Бене Гесерит потвърдеше някои от грешките на династията Харконен и докажеше финансовите хитрини на барона, щеше да се сдобие с достатъчно материал за изнудване, за да продължи по плана си.

Облечена като селянка в няколко ката боядисани вълнени и кожени дрехи, Марго се вмъкна в грамадната старинна вила до пристанището. Камините във всяка стая насищаха въздуха със смолист дим, а настроените за оранжев оттенък светоглобуси не успяваха да навакнат оскъдицата на слънчеви лъчи.

Марго чистеше, бършеше, помагаше в готвенето... и търсеше финансови архиви. Два дни поред дружелюбният полубрат на барона я срещаше по коридорите и я поздравяваше засмян. Не подозираше нищо. Известен с наивната си доверчивост, той изобщо не се грижеше за безопасността си, допускаше местни и чужди хора да влизат навсякъде из къщата, дори да се навъртат около него. Носеше пепеляворусата си коса пусната до раменете, а червендалестото му лице вечно грееше в лека усмивка. Говореше се, че бил любимецът на баща си Дмитрий, който го подготвял да поеме управлението на родовите владения. Абулурд обаче прекалено често бъркал в избора си, уповавал се в решенията си на хората, а не на деловите подбуди. Затова се провалил.

При среща с него Марго неизменно свеждаше сивозелените си очи, чийто цвят контактните лещи бяха променили в кафяв. Можеше да се представи тук и като неустоима златокоса красавица. Бе обмисляла възможността да съблазни Абулурд и просто да измъкне информацията от него, но се отказа. Той изглеждаше много привързан към своята тантуреста и благоразумна съпруга Еми Рабан, майката на Глосу. Преди много време се бе влюбил в нея пак тук, на Ланкивейл, и я бе водил със себе си от свят на свят през цялата своя хаотична кариера. Май си оставаше неуязвим за други изкушения.

Марго се задоволи с простишко обаяние и мълчалива невинност, за да получи достъп до архивите. Никой не се усъмни.

Възползва се от всяка минута и накрая стигна до онова, което търсеше. С умението за мигновено запаметяване, развито на Уалах IX, тя копираше в съзнанието си купчините изписани ридулиански кристали и поглъщаше неизброими колони от числа, товарителници, списъци на доставено или бракувано оборудване, отчети за подозрителни загуби и щети от бурите.

В околните помещения други жени чистеха риба, режеха подправки, белеха корени и кисели плодове за врящите казани с рибена чорба, с която Абулурд и съпругата му изхранваха цялото

домочадие. Двамата упорстваха в навика си да ядат същото и в една трапезария с работниците и слугите си. Марго свърши с ровенето из документите още преди гонгът за вечеря да зазвъни из цялата грамадна къща.

Когато се усамоти в отредената ѝ стая и се заслуша във виещата навън буря, тя се зае да прегледа съхранените от паметта данни. Проучи по-задълбочено архивите за добива на подправка през годините, които Абулурд бе прекарал на Аракис, сравни ги със скорошните доклади на барона до ПОСИТ и с приблизителните оценки на количествата меланж, които различните групировки на контрабандистите успяваха да изнесат от планетата.

Всеки друг път би отложила обработката на информацията до момента, когато цели екипи от Сестринството ще имат възможността да задълбаят в скрития ѝ смисъл. Сега обаче Марго искаше да открие истината самостоятелно. Наглед сякаш спеше, ала всъщност бе изпаднала в дълбок унес и увлечено се вкопчи в проблема.

Сведенията бяха подправени остроумно, но се оказа достатъчно да смъкне тънкото було на лукавството, за да стигне до отговора. Не беше трудно за една бене-гесеритка! Съмняваше се обаче, че дори най-опитните финансови съветници на императора или банкерите на Сдружението биха се справили със задачата да разкрият лъжата.

Освен ако не им наврат носовете в измамата.

Разкритията ѝ доказваха много голямо занижаване на данните за добива на подправката в докладите, изпращани на ПОСИТ и императора. Харконите или продаваха нелегално част от меланжа (в този случай опасността от разобличаване би била неприемливо голяма), или старателно трупаха собствени тайни запаси.

„Интересно“ — подсмихна се тя и изви присмехулно вежди. Застана пред укрепения прозорец и се загледа в морето, сякаш излято от разтопен метал. Вълните бяха уловени в капана на тесните фиорди, облаците висяха тежко над назъбените крайбрежни канари. В сивия простор на океана мъхнатите китове надаваха смразяващите звуци на своите тътнещи песни.

На следващия ден отлетя с първия хайлайнер на Сдружението, Още докато се издигаше с товарната совалка, пренасяща обработени кожи от китове, си възвърна истинската външност. Не и се вярваше

някой на Ланкивейл да е запомнил пристигането, както и отпътуването
й.

*Четири неща не могат да се скрият — любов, дим,
висок огън и пътник в открития блед.*

Мъдрост на свободните

„Сам насред безмълвната сурова пустиня...“ Точно така му се искаше. Пардот Кайнс отдавна бе установил, че работи най-добре насаме с мислите си и когато разполага с достатъчно време, за да ги прехвърля в ума си. Другите хора го разсейваха досадно, пък и малцина от тях имаха същите цели и упоритост.

А като имперски планетолог на Аракис той трябваше да просмуче необятните простори на планетата във всяка пора от тялото си. Щом стигнеше до правилната нагласа, започваше да усеща пулса на поредния изследван от него свят.

Жилавият обветрен мъж стоеше върху неравна издатина на червено-черните скали, щръкнали от околната падина, и се оглеждаше във всички посоки. Навсякъде пустиня.

На екрана на картата му това планинско било беше обозначено като Западната крайна стена. Алтиметърът му показваше, че най-високите върхове са доста над шест хиляди метра... но не виждаше сняг, глетчери или лед, както и никакви следи от валежи. А дори най-суровите и обгорени от атомните взривове върхове на Салуса Секундус бяха заснежени. Тук обаче въздухът оставаше толкова отчайващо сух, че водата не се задържаше по повърхността в каквата и да било форма.

Взря се на юг над пясъчния океан към частта от пустинята, известна като Погребалното поле. Нямаше съмнение, че картографите биха могли да установят достатъчно отличителни особености, за да разделят местността на по-малки дялове със собствени имена. Само че твърде малко от хората, дръзнали да навлязат в дълбоката пустиня, се завръщаха оттам. Това беше царството на червеите. Точни карти не бяха нужни никому.

Обърканият Кайнс си спомни за древните морски описания от най-ранните епохи на Старата Земя. Тайнствените неизследвани райони били отбелязвани само с „Тук ще да има чудовища“. Сети се и

за убития от Рабан невероятен червей. „Ами да, на Аракис чудовищата си ги има...“

Извади запушалките на влагосъхраняващия костюм от носа си и почеса раздразненото място, което филтърът претриваше упорито. Дръпна и покривалото от устата си, за да вдиша препечения, сякаш чуплив въздух. Всички наставления за оцеляване в пустинята бяха против подобна загуба на вода, но той изпитваше необходимост да попие уханията и трептенията на Аракис, да стигне с усета си до сърцевината.

Надушваше горещ прах, соления дъх на минерали, ясения вкус на пясък, ухабен от климата базалт и втвърдена някогашна лава. В този свят напълно липсваха влажните миризми на растяща или гниеща зеленина. Нищо не подсказваше за цикъла на живота и смъртта. Само пясък, скали и още пясък.

Но внимателното виждане откриваше гъмжащ живот и в най-враждебната пустиня — особени специализирали се растения, приспособили се животни и насекоми, намерили оскъдни екологични ниши. Приклекна и разгледа няколко сенчести вдлъбнатини в камъните — тук биха могли да се задържат за малко почти невидими капчици утринна роса. Да, подобия на лишей се бяха вкопчили в грапавата повърхност!

Разпозна в няколко твърди топченца изпражненията на малък гризач, вероятно кенгурова мишка. Не беше изключено и насекоми да живеят на тази височина, а също треви, чиито семена са били довеяни от бурята, или пък отделни, особено жилави бурени. По отвесните зъбери пък се срещаха дори прилепи, които изскачаха по здрач и ловяха нощни мушици. Понякога в синия емайл на небето забелязваше тъмна точица — ястреб или лешояд. За по-големите животни оцеляването тук сигурно беше особено трудно.

„Но как тогава оцеляват свободните?“

Бе виждал прашните им фигури да крачат по улиците, ала обитателите на пустинята винаги бяха затворени и мълчаливи, свършваха си работата в селищата и изчезваха. Забелязваше, че „цивилизованите“ жители се отнасят към пришълците различно, но не долови дали това е резултат от почит или от презрение. Стара поговорка на свободните гласеше: „Блясъкът идва от градовете, мъдростта — от пустинята.“

Бе намерил съвсем оскъдни антропологически проучвания за тукашното население. Свободните изглежда бяха останки от един древен скиталчески народ — зенсуни, поробен отдавна и разкарван от свят на свят. След като били освободени (а може би избягали), зенсуни столетия наред си търсели дом, но навсякъде ги потискали и тормозели. Накрая се установили на Аракис... и открили начин да виреят тук.

Веднъж той дори се бе опитал да заговори жена от свободните, ала погледът на сините зеници в също тъй сини от подправката очи сякаш го прободе и от главата му изхвърчаха всички въпроси. Преди да й каже нещо, жената го подмина забързано, увивайки още по-плътно кафявата орфана джубла около влагосъхраняващия си костюм.

Кайнс дочуваше слухове, че цели средища на свободните били скрити из падините и скалните грамади на Защитната стена. Значи живееха с каквото им даде земята... Но земята на Аракис имаше твърде скромни възможности. Как изобщо оцеляваха?

Тепърва му предстоеше да опознае тази планета и беше уверен, че свободните ще го научат на много неща. Ако успееше да ги открие.

В мръсния и недодялан Картаг харконите не проявиха особено желание да оборудват кой знае колко разточително изтърсилия се на главите им планетолог. Началникът на складовете се вторачи озъбен в императорския печат на заповедта и му отпусна дрехи, влагосъхраняваща палатка, аварийен пустинен комплект, четири еднолитрови херметични манерки, няколко дажби дехидрирани храни и поочукан едноместен орнитоптер с допълнителни горивни контейнери. За чуждия на разкоша Кайнс обаче това беше предостатъчно. Вниманието му не се отклоняваше и за миг от задачата да опознае Аракис.

Прочете прогнозите за очакваните бури, посоката и силата на преобладаващите ветрове и излетя с орнитоптера на североизток към вътрешността на планинските масиви, обкръжаващи северния полярен район. Земите около екватора и средните ширити представляваха нажежена пустош и обитаваните от хората места естествено се скупчваха близо до полюсите.

Вслушваше се в ситното бръмчене на двигателите и пляска на подвижните криле на старичката машина. Във въздуха още по-отчетливо възприемаше уединението си. Именно така най-ясно

запечатваше в съзнанието си прострялата се долу местност, за да си създаде всеобхватна представа за геоложките явления и особености, цветовете на скалите, формите на клисурите.

През изподраскания от песъчинки преден илюминатор виждаше сухи корита и проломи, алувиални ветрила на наноси от прастари пълноводни потоци. По някои от стръмните стени на каньоните личеше, че са издълбани от вода — все едно опъната шигърова жица бе срязала и оголила пластовете. Случи се и да зърне люшкац се в далечината мираж — май беше покрито със солена кора дъно на някогашно море. Стигна докъдето можа в тази посока, но не откри нищо.

Все повече се убеждаваше, че някога на тази планета е имало вода. И то в изобилие! Всеки планетолог би разпознал следите. Но къде се бе дянала?

Полярните шапки съдържаха съвсем незначително количество лед, изкопаван полека-лека от търговците на вода и докарван в града, където го продаваха на невероятни цени. Значи и с полярния лед не можеше да се обясни изчезването на океаните и пресъхването на реките. Дали действително местната вода беше си отишла от планетата... или само се бе скрила?

Кайнс обикаляше с орнитоптера, вглеждаше се и търсеше неуморно. Усърдно запълваше дневниците си с бележки за всяка интересна находка и място. Щяха да минат години, докато събере материал за обосновано обобщение, но през последния месец изпрати на императора два доклада — просто за да покаже, че си върши работата. Почти не го интересуваше дали Елруд или съветниците му са ги прочели.

Често се губеше. Картите и топографските схеми бяха плачевно непълни или дори абсолютно сбъркани, а това го озадачаваше. Щом Аракис беше единственият източник на меланж, една от най-важните планети в Империята, защо повърхността ѝ е толкова зле проучена? Сдружението не би се затруднило да пусне още няколко спътника. Изглежда никой не знаеше защо всички търпят подобно окаяно положение.

Но за проучванията на планетолога нямаше особено значение дали се е загубил. Нали беше изследовател на непознати места и трябваше да броди без предварителен план и посока? Упорстваше и

когато орнитоптерът започнеше да трака застрашително. Йонните реактивни двигатели бяха здрави и доста похабената машина се крепеше учудващо добре дори в мощни вихри и резки отвесни потоци нагорещен въздух. Горивото щеше да му стигне за много седмици.

Кайнс никога не забравяше годините сред жестоката природа на Салуса, когато се мъчеше да осъзнае последствията от катастрофата, съсипала планетата преди столетия. Бе виждал стари стереоснимки, знаеше колко красива е била някогашната метрополия. В паметта му обаче оставаше завинаги сегашният безмилостен ад.

Нещо разтърсващо бе сполетяло и Аракис, но нямаше запазени свидетелства и следи от старото бедствие. Сериозно се съмняваше то да е резултат от ядрени взривове, макар че хипотезата просто се натрапваше. Нали войните в древността преди Бътлъровия джихад и по време на бунта наистина са били опустошителни, превръщали са цели звездни системи в хаос от отломки и прахоляк...

Не! Тук бе станало нещо съвсем различно.

Минаваха още дни в скиталчество. Веднъж Кайнс стъпи върху стръмен връх на гол безмълвен гребен в северното полукуълбо. Приземи топтера си на плоска, осеяна с едри отломки седловина и се покатери по склона, търсейки предпазливо опора за ръцете и краката си, понесъл на гръб дрънчащите инструменти.

Първите картографи не бяха насилвали прекалено въображението си. Затова извитата скална издатина между Хабания Ерг и голямата падина Циелаго бе наречена веднъж завинаги Фалшивата западна стена. Мястото беше добро за автоматичен колектор на данни.

Усещаше умората в мускулите на краката си, чуваше щракането на влагосъхраняващия костюм и знаеше, че трябва здравата да се е изпотил. Въпреки това защитната дреха поглъщаше и преработваше цялата отделена влага и Кайнс се чувстваше що-годе добре. А когато вече не издържаше, засмукваше глътка топла вода от тръбичката в устата си и продължаваше по неравния склон. „Най-доброто място за съхранение на водата е тялото ти“. Поредното правило на свободните, което бе споделил с него човекът, продал му влагосъхраняващия

костюм. Вече свикваше да усеща задължителното тук облекло като своя втора кожа.

Когато стъпи на каменистия връх, алтиметърът отчиташе хиляда и двеста метра височина. Спря при естественото прикритие, оформено от пречупено парче твърда скала, и постави преносимата си метеостанция. Аналитичните устройства щяха да записват скоростта и посоката на вятъра, промените в температурата, атмосферното налягане и относителната влажност.

По цялото сушаво кълбо бяха пръснати биологически опитни станции, създадени преди векове, още преди да бъдат открити свойствата на подправката. Тогава Аракис бил смятан за невзрачна пустинна планета без почти никакви природни богатства. Никой не се интересувал от нея освен най-отчаяно търсещите свой дом заселници. Повечето опитни станции бяха изоставени и повредени, някои дори забравени.

Кайнс не очакваше информацията, събрана в тях, да е особено достоверна. Засега искаше да натрупа данни със собствените си прибори. Мъничкият смукател забръмча, погълна малко въздух и на екрана веднага се появи процентното съотношение — 23 на сто кислород, 75,4 на сто азот, 0,023 на сто въглероден двуокис и незначителни следи от други газове.

Тези числа му се струваха твърде странни. Разбира се, въздухът беше свършено годен за дишане. Именно такъв състав на атмосферата можеше да се очаква на нормална планета с процъфтяващи екосистеми. Но в този нажежен свят подобен факт пораждаше стъписващи въпроси. Нямаше морета и дъждовни бури, липсваха големи маси планктон, дори растителна покривка... Е, тогава откъде беше този кислород?

Единствената по-едра форма на живот, която познаваше, бяха пясъчните червеи. Дали пък чудовищата не са толкова много, че тяхната обмяна на веществата влияе значително върху състава на атмосферата? Или пясъците на дълбоката пустиня гъмжат от някакъв чудат вид планктон? Отдавна беше известно, че в находищата на меланж има органични съставки, но Кайнс изобщо не си представяше какъв може да е източникът им. „А съществува ли връзка между тези червеи и подправката?“

Аракис беше истински лабиринт от екологически загадки.

Щом закрепил метеостанцията, Кайнс се огледа. И с внезапно смайване осъзна, че привидно естествено възникналото кътче на този усамотен връх всъщност е *създадено*.

Коленичи като зашеметен и опипа грубите вдлъбнатини. *Стъпала, врязани в скалата!* Човешки ръце ги бяха дълбали не чак толкова отдавна, за да улеснят достъпа до това място. Може би за да го превърнат в наблюдателен пост? На свободните ли?

Струйка ледена пот плъзна по гърба му и влагосъхраняващият костюм я попи мигновено. Изпита и тръпката на вълнението — ами ако свободните се окажат съратници, корав народ със същите цели като неговите, със същата неустоима необходимост да разберат и усъвършенстват?...

Кайнс се озърна, внезапно почувствал се прекалено открит и уязвим.

— Има ли някой? — подвикна, но му отвърна само мълчанието на пустинята.

„Как се напасват всичките тези факти? И какво всъщност знаят свободните?“

Кой би могъл да знае дали на Икс не прекаляват? Крийт съоръженията си, поробват работниците си, присвояват си правото на секретност. Нима не биха се изкушили в такива обстоятелства да престъпят забраните, наложени от Бътлъровия джихад?

Граф Илбан Ричиз, трети апел до Ландсрада

„Използвай каквото имаш, но преди всичко ума си“ — бе му повтарял старият дук. Сам и треперещ в безлюдната местност, Лето се чудеше как да се измъкне от положението, в което беше изпаднал.

Обмисляше неочакваната си самота в планинската пустош на Икс или където и да бе попаднал. Случайно ли го зарязаха тук, или беше предателство? Какъв е най-лошият възможен вариант? Сдружението трябва да знае точните координати на мястото, където бе го стоварило толкова безцеремонно. Баща му и войските на атрейдската династия ще се вдигнат, за да го издирят, щом не пристигне навреме там, закъдето се бе запътил, но... колко време ще мине дотогава? А ако Верниус стои зад този коварен ход, дали изобщо ще съобщи, че гостът му е изчезнал?

Обнадеждаваше се, но знаеше, че ще мине твърде много време, докато го спасят. Нямаше храна и топли дрехи, дори преносим заслон. Трябваше сам да се справя с всичко.

— Ей! — кресна пак.

Огромното смълчано пространство погълна думите му, без дори да върне ехото. Колебаеше се дали да не потърси някоя по-забележима особеност в местността или обитавано от хора място, но реши засега да не тръгва наникъде. Изреди наум какво носи в куфарите и дали има нещо подходящо, с което да обозначи забележимо присъствието си.

В един миг откъм синьозеления гъсталак от бодливи растения, бореци се за оцеляване в планинската тундра, се разнесе шумолене. Сепнатият Лето отскочи назад и се взря напрегнато. Убийци? Или група, която иска да го плени? За дукския наследник биха могли да измъкнат цяла грамада соларии... и да си навлекат унищожителния гняв на Паулус Атрейдски.

Извади кривия рибарски нож от канията на колана си и се пригответи за схватка. Сърцето му биеше все по-силно, докато се стараеше да предвиди опасността. Като атрейд отдавна му бе внушено да не се гнуса от неизбежното проливане на кръв.

Клонките и островърхите листа се разместиха и откриха кръгъл люк. Забуча механизъм и се подаде прозрачната кабина на асансьор — изглеждаше крайно нелепо сред дивия пейзаж.

Набит младеж се хилеше приветливо от кабината. Русата му коса изглеждаше рошава въпреки грижливото вчесване. Носеше панталон с военна кройка и маскировъчна риза с променливи цветове. Бледото лице не бе загубило напълно бебешката си закръгленост. На лявото му рамо висеше раница, държеше втора в ръка. С Лето май бяха на една възраст.

Асансьорът спря и извитата врата се плъзна встрани. Топъл въздух лъхна лицето и ръцете на неволния гост. Той приклепна леко, готов да удари с ножа, макар че му се стори немислимо този наглед безобиден непознат да е убиец.

— Ти си Лето Атрейдски, нали? — попита младежът на галах, общия език на Империята. — Искаш ли да се поразходим сред природата?

Момчето присви очи към лилаво-медната иксианска спирала върху яката на непознатия. Прикри огромното си облекчение и се постара да си придаде недоверчив вид. Отпусна надолу върха на ножа, към който другият подчертано не поглеждаше.

— Аз съм Ромбур Верниус — представи се младежът. — Такова де... питах се дали ще искаш да се поразтъпчем, преди да се настаниш долу при нас. Чух, че ти харесвало да живееш на открито. Аз пък предпочитам да съм под земята. Може би като поживееш тук, ще се почувстваш уютно в пещерните ни градове. На Икс е хубаво и под земята. — Ромбур изгледа неприязнено облаците и снежинките. — Ох, защо пък трябваше да завали?! Адска гадост, изобщо не понасям непредсказуемата среда! — Завъртя глава с отвращение. — Помолих онези от климатичния контрол да ти осигурят топъл слънчев ден. Моля те да приемеш извинението ми, принц Лето... но това време ме потиска. Дали да не слезем направо в Големия дворец?

Младежът изглежда се смути, че бърбори неспирно, пусна двете раници в кабината и бутна суспенсорните куфари на Лето до тях.

— Слушай, много се радвам, че най-после се запознахме. Моят баща ми проглуши ушите: „Атреидите това, атреидите онова...“ Ще учим заедно, може да ни занимават с родословните дървета и политиката в Ландсрада. Между другото аз съм осемдесет и седми поред в наследяването на Трона на Златния лъв, но ти трябва да си понапред на опашката, а?

Тронът на Златния лъв... Великите династии бяха подредени в наследяването му според изключително заплетената система, договорена между ПОСИТ и Ландсрада, а всяка династия имаше своя йерархия, основаваща се на първородството. Лето наистина се намираше значително по-близо до трона от иксианския наследник, защото по майчина линия всъщност беше правнук на Елруд IX чрез една от трите му дъщери от неговата втора съпруга Ивет. И какво от това? Императорът имаше твърде много правнуци. Нито той, нито Ромбур биха седнали някога на трона. Лето си помисли, че ще му бъде доста трудничко дори и като дук на атрейдската династия.

Стиснаха си ръцете според разпространения в Империята обичай. Иксианският принц носеше пръстен с огнен камък на дясната си ръка и Лето не усети никакви мазоли по дланта му.

— Аз пък си помислих, че съм попаднал не където трябва — призна си той и най-сетне позволи смущението му да проличи. — Заблудих се, че съм захвърлен на някаква необитаема скала. Но... такъв ли е наистина Икс? Планетата на машините?

Махна с ръка към величавите върхове, снега, канарите и тъмнеещите гори. Спомни си какво бе казал баща му за иксианската пристрастеност към сигурността, защото Ромбур за момент се подвоуми.

— Ами... сам ще видиш! Внимаваме да не се набиваме на очи.

Принцът го покани с жест да влезе пръв в кабината и стъклопластовата врата се плъзна на мястото си. Спуснаха се устремно през дебел цял километър скален пласт. Ромбур говореше невъзмутимо въпреки шеметното пропадане.

— Нашите производства са такива, че пазим безброй тайни и имаме много врагове, които се стремят да ни унищожат. Затова крием и работата, и постиженията си от любопитни погледи.

Минаха през сияеща изкуствена конструкция, подобна на пчелна пита, и попаднаха във великанска кухня — истинска приказна страна,

стаена дълбоко в кората на планетата.

Широки корони от изящни подпорни греди се свързваха с колони от диамантена решетка, толкова високи, че основите им не се виждаха. Кабината вече се рееше свободно, носена от иксианския си суспенсор. Заради прозрачния под Лето се поддаде на смразяващата илюзия, че пада с краката надолу. Стисна силно парапета в кабината.

Над главата му се простираше небето на Икс, малкото бяло-синьо слънце надничаше през облаците. Скрити на повърхността предаватели излъчваха картина в реално време на свършените екрани по скалистия таван на пещерата.

Пред този огромен подземен свят дори трюмът на хайлайнер изглеждаше мъничък. Под тавана висяха сгради с обърната геометрия — населени кристални сталактити, свързани помежду си с пешеходни и транспортни тръби. Капковидни въздушни возила се стрелкаха между постройките и опорите. Навсякъде се плъзгаха делтапланери с ослепително ярки цветове.

Много далеч под тях се разстилаха езеро и няколко реки. И всичко това беше недостъпно за наблюдение от космоса!

— Верний — промълви Ромбур. — Нашият столичен град. Кабината се промушваше между висящите здания, а Лето едва различаваше наземните коли и издигащата се над тях система от тунели за скоростни капсули. Струваше му се, че е попаднал във вълшебна снежинка с неимоверни размери.

— Тук е невероятно красиво — подхвърли на спътника си, а очите му жадно поглъщаха всяка подробност. — Винаги съм си представял Икс като шумна промишлена бъркотия.

— Ние, хм, поддържахме тази представа у чужденците. Създадохме материали, които не само са приятни за окото, но се отличават с лекота и якост. Под земята сме в безопасност.

— А и планетата ви е недокосната на повърхността — добави Лето.

Ромбур обаче като че ли не смяташе това за особено предимство.

— Благородниците и администраторите живеят във висящите здания — продължи той. — Работниците, началниците им и всички субоиди са долу в пещерните си жилища. И работят заедно за благоденствието на Икс.

— Значи под този град има други нива? И хората в тях са се заровили още по-надълбоко?

— Е, не са точно хора, а субоиди — пренебрежително натърти Ромбур. — Отгледали сме ги, за да вършат черната работа, без да се оплакват. Истински успех на генното инженерство. Не знам какво щяхме да правим без тях.

Реещата се кабина заобиколи една транспортна тръба и продължи нататък под илюзорното небе. Доближаваха най-бляскавия от стесняващите се надолу дворци — оттук приличаше на увиснала древна катедрала. Лето попита без увъртане:

— Сигурно вашите инквизитори вече ме очакват? Досега не са ме подлагали на дълбоко психосканиране.

Ромбур се ухили.

— Ъ-ъ, стига да искаш, ще ти уредя да минеш през психосондата, щом ти е приятно да се мъчиш... — Взря се по-сериозно в Лето и поклати глава. — Ако поначало не ти се доверявахме, нямаше да стъпиш на Икс. Мерките за сигурност доста са се променили от времето на баща ти. Не вярвай на всички зловещи истории за нас, повечето от които сами разпространяваме. С тях плашим потенциалните натрапници.

Кабината най-после се отпусна върху обширна тераса със сложен орнамент от плочки и Лето почувства как се включи някакъв притеглящ я механизъм. Плъзнаха се към сградата от бронепласт. Отново му се налагаше да скрие една въздишка на облекчение.

— Добре, Ромбур, разчитам на твоята преценка за необходимото.

— Както ще сторя и аз, когато отидем на твоята планета. Вода, риба, открито небе. Каладън сигурно е... чудесен.

Тонът на момчето обаче подсказваше, че мисли точно обратното.

Домашни прислужници в черно-бели ливреи се устремиха като поток от вътрешността на зданието. Подредиха се бързо и точно от двете страни на транспортната линия и се изопнаха.

— Ето ти го и Големия дворец — обади се Ромбур. — Нашите служители ще се грижат за изпълнението на всяко твое желание. Ти си единственият ни гост в момента и сигурно здравата ще те разглезим.

— Всички тези хора ще се грижат за мен?...

Лето неволно си спомни как се случваше сам да почисти и опече уловената риба, за да има какво да яде.

— Ами ти си видна личност! Син на дук, приятел на семейството ни, съюзник в Ландсрада. Нима очакваше да те посрещнем по друг начин?

— Аз съм потомък на не особено богата династия и идвам от планета, чийто блясък е в нейните рибари, берачи на плаващи пъпеша „парадан“ и селяни, газещи из нивите с пунди-ориз.

— Я, колко скромни си бил! — искрено се засмя Ромбур.

Изкачиха три широки елегантни стълби и влязоха в Големия дворец. В просторното преддверие Лето веднага се загледа в полилеите от иксиански кристал — най-ценения в цялата Империя. Кристални бокали и вази украсяваха масички от мраморпласт, а пред него се издигаха статуи в естествен ръст от лазурен нефрит. Изобразяваха маркиграф Доминик Верниус и съпругата му лейди Шандо.

Слугите в ливреи се върнаха незабележимо и заеха местата си. В отсрещния край на преддверието се отвори двукрила врата и плещестият плешив маркиграф влезе тъй, сякаш дух изскачаше от запечатана стомна. Носеше туника без ръкави в златисто и сребристо с неизменната иксианска спирала на гърдите.

— Аха, това значи бил нашият млад гост! — възкликна той с грубоватото добродушие.

От усмивката ситни бръчици плъзнаха като ветрила около очите му. Двата с Ромбур много си приличаха, само че пълното му лице се бе нагънало на червендалести издатини и ямички, а тъмните пищни мустаци образуваха странна рамка за белите зъби. Беше и една педя по-висок от сина си. Отличаваше се видимо от атреидите и династията Корино с техните тесни рязко очертани лица, защото произхождаше от друг род, древен още преди Коринската битка. Зад него вървеше Шандо, пременена в официална рокля. Деликатните черти, правият нос и розовеещата кожа ѝ придаваха царствена хубост, която би била забележима и в най-невзрачните одежди. Въпреки привидната ѝ крехкост личеше колко е жизнена и решителна.

Дъщерята Кайлеа като че се старееше да засенчи майка си в своята богато извезана виолетова рокля, подчертаваща тъмномедния цвят на косата ѝ. Изглеждаше малко по-млада от Лето. Пристъпваше със съсредоточено изящество, плод на дългогодишно обучение, сякаш за нищо на света не би дръзнала да се отклони дори за миг от протокола. Имаше тънки извити вежди, стряскащо зелени очи и сочни,

някак котешки устни над малката брадичка. Направи реверанс и си позволи само намек за усмивка.

Лето кимаше почтително, докато се запознаваше официално с домакините си, и се насилваше да не зяпа Кайлеа. Попретупа представянето си, за което майка му го подготви, и побърза да отвори единия от куфарите. Извади обсипана със скъпоценни камъни кутийка — едно от фамилните съкровища на атреидите.

— Лорд Верниус, това е за вас. Съдържа уникални изделия от нашата планета. Нося подарък и за лейди Верниус.

— Прекрасно! — Доминик видимо се бе отегчил от церемонията. Прие подаръка и повика с жест един слуга да го отнесе. — Ще му се наслажда довечера, когато ми остане свободно време. — Потри широките си длани. Лето помисли, че щеше да изглежда повече на мястото си в някоя опушена ковачница или на бойното поле, а не сред този разкош. — Е, момче, как мина пътуването ти дотук?

— Безинтересно, сър.

— А, това е най-препоръчителният вид пътувания — подсмихна се маркграфът.

И Лето се засмя, но вече не беше сигурен как да се държи, за да направи добро впечатление на този мъж. Прокашля се смутено, преди да сподели отминалата тревога.

— Накрая, сър, се заблудих, че съм изоставен нарочно, защото виждах наоколо само дива природа.

— Тъй, тъй! Помолих баща ти да не споменава нищо. Беше малка шега. Така постъпих и с него при първото му гостуване при нас. — Доминик грейна от удоволствие. — Като те гледам, млади човече, не си уморен. На твоята възраст смяната на денонощния цикъл не е проблем. Преди два дни ли тръгна от Каладън?

— Да, сър.

— Хайлайнерите просто изяждат разстоянията. Направо невероятно. А и ние ги подобряваме непрекъснато, за да носи всеки от тях повече товар. Вторият кораб от този модел ще бъде завършен днес — поредната ни победа. Ще ти обясним всички промени като част от обучението при нас!

Лето се усмихваше, но главата му сякаш щеше да се пръсне. Не знаеше още колко нови впечатления за един ден ще може да понесе.

Вече се досещаше, че след годината, прекарана на Икс, ще бъде съвсем различен човек.

Има оръжия, които не са в ръцете, а в ума.

Максима на Бене Гесерит

Совалката кацна на строго охранявания космодрум в град Харко няколко минути преди полунощ местно време.

Баронът продължаваше да недоумява какво ли искат проклетите вещици от него, тъкмо след като се бе върнал от пустинния ад на Аракис. Стоеше на защитен със силово поле балкон на върха на харконската крепост и зяпаше светлините на совалката.

Около него могъщи кули от черна пластостомана пръскаха резки отблясъци в задимения мрак. Тротоарите и пътищата бяха покрити с навеси и филтриращи платнища, за да предпазят хората от промишлените боклуци във въздуха и киселинните дъждове. С още малко въображение и внимание към дреболиите по време на изграждането му град Харко сигурно щеше да изглежда потресаващо. Сега обаче потискаше.

— Бароне, имам необходимите ви данни — чу носов, но отчетлив глас зад гърба си, сякаш през охраната се бе промъкнал убиец.

Стреснатият губернатор се извъртя, вдигнал за удар мускулестите си ръце. Устните му оголиха зъбите. Кльоцавата фигура на личния му ментат Пайтър дьо Врие се очертаваше в рамката на вратата.

— Пайтър, не смей да ме издебваш така! Промъкваш се като червей. — Сравнението го подсети за пустинната ловна експедиция на Рабан и твърде съмнителния ѝ успех. — Както знаеш, харконите убиват червеите.

— И аз дочух нещичко по въпроса — сухо отбеляза Пайтър. — Но понякога безшумното промъкване е най-добрият начин да се сдобиеш с информация.

Кисела усмивка изкриви устните му, яркочервени от сока на сафо, с който ментатите усилваха способностите си. Баронът също търсеше неуморно нови удоволствия и пристрастявания. Веднъж опита сок от сафо, но напитката се оказа горчива и гадна.

— Света майка с придружители — кимна дьо Врие към совалката. — Петнадесет сестри и послушници заедно с четирима мъже-телохранители. Не засякохме никакви познати оръжия.

Дьо Врие бе обучен за ментат в Бене Тлейлакс — школата на гениите магьосници, които създаваха някои от най-добрите хора-компютри в Империята. Но баронът не искаше машина за обработка на данни с човешки мозък. Имаше нужда от хитроумен и коварен човек, който да схваща и предвижда последиците от харконските интриги, но и да напруга поквареното си въображение, помагайки му да постига целите си. Пайтър дьо Врие беше особен продукт на Бене Тлейлакс — един от печално известните „извратени ментата“.

— Какво искат? — промърмори баронът, без да отделя поглед от совалката. — Вещиците явно са станали много самонадеяни, за да ми се изтърсят тук. — Войници в сини униформи обкръжиха космическия апарат като вълча глутница, преди някой от пътниците да излезе. — Можем да ги изтрием от лицето на земята за секунда, и то с по-обикновените оръжия.

— Господарю, и бене-гесеритките не са безпомощни. Говори се, че самите те са живи оръжия. — Дьо Врие вдигна поучително тънкия си показалец. — Изобщо не е благоразумно да си навличате гнева на Сестринството.

— Знам това, идиот такъв! Как се казва светата майка и какво иска?

— Гайъс Хелън Мохайъм. Сестринството не пожела да съобщи предварително целта на посещението й.

— По дяволите и тях, и тайните им! — избоботи баронът и тръгна по коридора към изхода, за да посрещне досадницата.

— Една бене-гесеритка — усмихна се Пайтър зад гърба му — често говори с двусмислици и гатанки, но в думите й се крие истината. Само трябва да я изровим.

Баронът изсумтя, без да забавя крачките си. Дьо Врие го последва, обзет от изострено любопитство. Премисляше отново известното му за тези облечени в черно вещици. Бене Гесерит се занимаваше с множество размножителни програми, сякаш отглеждаше особени човешки породи за неясните си цели. Освен това притежаваше една от най-внушителните бази данни в Империята и чрез сложно подредените си библиотеки успяваше да проследи

процесите, обхващащи големи маси хора, както и да оцени резултатите от разнопосочните действия в галактическата политика. Ментатът Пайтър щеше да се прехласне от радост, ако можеше да докопа тази информация. С такова съкровище би могъл да извършва безукорни умозаклучения... и може би да постигне пълен погром над самото Сестринство.

Но Бене Гесерит не допускаше никого в архивите си, те бяха недостъпни дори за императора. И най-ловкият ментат трябваше да се задоволи с оскъдна основа за изводите и прогнозите си... Можеше само да гадае какви са намеренията на вещиците.

Бене-гесеритките предпочитаха да дърпат конците на политиката и на цялото общество иззад сцената, така че само отделни хора мъгляво да се досещат за похватите им. Но светата майка Гайъс Хелън Мохайъм знаеше и как да се представи внушително, когато това е необходимо. Полите на черната ѝ роба шумоляха, от двете ѝ страни крачеха яки телохранители, а послушниците я следваха неотлъчно, докато влизаше в приемната на харконската крепост.

Баронът седеше зад бюро от черен стъклопласт, встрани стояха гнусният му ментат и неколцина елитни стражници. За да покаже крайното си презрение и безразличие към посетителите, Владимир Харконен бе навлякъл торбест всекидневен халат. Нямаше напитки и закуски, изобщо никакви церемонии.

„Така да бъде — каза си светата майка. — Може би е по-добре срещата да си остане напълно неофициална.“

Представи се със звучния си глас и се отдели на една крачка пред другите. Лицето ѝ издаваше вътрешна сила, без да е нито грозно, нито хубаво. В профил носът ѝ изглеждаше въздълъг.

— Барон Харконен, нашето Сестринство иска да обсъди с вас един делови въпрос.

— Нямам желание да въртя бизнес с вещици — отсече мъжът.

Подпираше брадичка върху единия си юмрук, погледът му шареше по телата на двамата и телохранители. Пръстите на другата му ръка потропваха нервно по бедрото.

— Въпреки това ще ме изслушате.

В гласа ѝ се прокраднаха нови, сякаш стоманени нотки. Пайтър дьо Врие долови неудържимия гняв, напирал у господаря му, и също пристъпи напред.

— Света майко, нима е нужно да ви напомням къде се намирате? Впрочем не сме ви канили.

— Може би аз трябва да ви напомня — сръза го тя, — че сме в състояние да извършим подробен анализ на всички дейности по добива на подправката, извършвани на Аракис от династията Харконен. Използваното оборудване и вложеният труд ще бъдат съпоставени с добитите количества, посочени в отчетите до ПОСИТ, които пък ще сравним със собствените си точни изчисления. Всяко разминаване в данните би било... твърде красноречиво. — Веждите ѝ се вдигнаха многозначително. — Вече имаме предварителните изводи от достоверни сведения, които получихме... — тъничка усмивка — ... от собствени източници.

— Значи *шпиони* — сърдито избуча баронът.

Светата майка видя, че той мигновено съжали за изтърваната дума, с която издаваше, че е гузен. Владимир Харконен стана и разкърши рамене, но преди да отговори на откровеното изнудване, ментатът дьо Врие се намеси.

— Не е ли най-уместно да проведем срещата само между светата майка и барона? Излишно е да превръщаме неофициалния разговор в представление... и тема за обсъждане.

— Съгласна съм. — Мохайъм изгледа с намек за одобрение „извратения ментат“. — Бароне, защо да не се уединим във вашите покои?

Пълните устни на домакина се нацупиха в подобие на тъмна роза.

— А защо трябва да допускам бене-гесеритка в покоите си?

— Защото нямате друг избор — изрече тя тихо и твърдо.

Стъписаният барон поумува над дързостта ѝ и се разсмя.

— Що пък не? Кому са нужни превземките?

Дьо Врие ги наблюдаваше съсредоточено. Осмисли наново предложението си, преся данните в своя ум и прецени различните вероятности. Вещицата се вкопчи прекалено охотно в идеята му. *Искаше* да остане насаме с губернатора на Аракис. Защо? Какво се канеше да му каже на четири очи?

— Господарю, позволете да ви придружа.

Пайтър се примъкна към коридора, по който през проходи и суспенсорни шахти се стигаше до личните покои на барона.

— Най-добре е всичко да си остане между него и мен — възрази светата майка и за момент Владимир Харконен се вцепени от наглостта ѝ.

— Слушай, вещице, няма да заповядваш на моите хора — изръмжа той заплашително.

— Е, тогава какво ще му заповядате вие? — невъзмутимо попита тя.

Баронът се поколеба за миг и намери решението:

— Ще удовлетвори молбата ти за частна аудиенция.

Гостенката кимна едва-едва в знак на съгласие и се озърна към послушниците и телохранителите си. Дьо Врие забеляза лекото помръдване на пръстите ѝ — таен сигнал на вещиците. Птичите ѝ очи се вторачиха в неговите и той неволно се вцепени.

— А ти, ментат, можеш да свършиш нещо полезно. Бъди така любезен да се погрижиш някой да нахрани и настани спътниците ми. Няма да се бавим дълго тук. Трябва да се върнем възможно най-скоро на Уалах IX.

— Направи го — потвърди баронът.

Вещицата обърна гръб на Пайтър, сякаш, отпъждаше най-нищожния слуга в Империята, и последва господаря му.

Щом влязоха в неговите лични покои, Владимир Харконен зърна с удоволствие мръсните си дрехи, свити на топка. Мебелите бяха разбутани, а припряното почистване не бе заличило напълно няколкото червени петна по стените. И без това му се искаше да подчертае, че натрапницата не заслужава по-учтиво отношение.

Опря юмруци на стегнатите си хълбоци и вирна брадичка.

— Хайде, света майко, казвай какво искаш. Нямам време за словесни игрички.

— Словесни игрички ли? — усмихна се тя скъпернически. Харконската династия имаше усет за тънкостите на политиката... Е, може би с изключение на добродушния Абулурд, но за барона и съветниците му това важеше без никакво съмнение.

— Да бъде както желаете. Сестринството реши, че трябва да оползотвори вашата наследственост.

Млъкна и се наслади на потреса, изписан по лицето му. Преди да ѝ отвърне с необмислен поток от думи, побърза да му обясни внимателно подбрани части от замисъла. Самата тя не знаеше главната причина, нито ненужни подробности.

— Убедени сме, че сте осведомен как от дълбока древност Бене Гесерит съхранява важните кръвни линии. Така нашите сестри събират в себе си целия генен спектър на благородните представители на човечеството. Запазваме благоприятните белези на почти всички Велики и Малки династии, допуснати до Ландсрада. Имаме и потомци на рода Харконен, макар и отпреди много поколения.

— Ще се опитате да подобрите породата, а? — предпазливо подхвърли баронът. — Към това ли се стремите?

— Разбрахте ме правилно. Трябва да имаме ваше дете. Дъщеря.

Той едва не се задави от усилията да сдържи кикота си, но само прихна и избърса сълза от едното си око.

— Уви, ще трябва да си потърсите някой друг. Нямам деца, а и не ми се вярва някога да имам. Процесът на размножението, в който участват и жени, ме отвращава.

Мохайъм познаваше наклонностите му. За разлика от повечето благородници той наистина нямаше потомство, дори незаконно, сред простолюдието по разните подвластни му планети.

— И все пак — продължи спокойно след малко тя — ние искаме момиче с харконски гени. Няма да е наследница, нито дори претендентка, не се тревожете за никакви... династични амбиции от наша страна. Проучихме кръвните линии много внимателно и ни е необходимо конкретно съчетание. Аз трябва да забременея от вас.

Веждите на барона се качиха чак до средата на челото му.

— А защо, дано изчезнат всички луни в Империята, би ми се приискало да върша това? — Погледът му се плъзна като скалпел по тялото ѝ. Мохайъм, меко казано, нямаше впечатляваща външност. Беше по-възрастна от него, вероятно в края на детеродната си възраст. — Особено пък с теб...

— В Бене Гесерит определяме тези потребности въз основа на генетиката, а не на симпатии или влечения.

— Е, аз обаче ще откажа! — Харконен скръсти ръце на гърдите си. — Махай се. Прибери окаяните си слуги и се разкарайте от Гайъди Прайм.

Мохайъм го погледа още няколко секунди, докато с периферното си зрение отбелязваше всяка дреболия в покоите. С аналитичните методи на Бене Гесерит вече бе научила много неща за характера на своя събеседник, основаващи се на склонността му да поддържа такава миризлива бърлога. Без да подозира, разкриваше ѝ истинско богатство от информация за себе си.

— Както предпочитате, бароне. Следващото кацане на совалката ми ще бъде на Кайтен, където вече имаме уговорен час за аудиенция при императора. Моят архив в кораба съдържа копия от всички документи, които доказват, че вие трупате лични запаси от меланж, както и че подправяте съзнателно данните за добива, за да укриете значителни количества от ПОСИТ и династията Корино. Дори *предварителният* ни анализ е достатъчен, за да предизвикаме цялостна проверка на вашите действия от страна на банката на Сдружението, както и отнемане на временния ви директорски пост в ПОСИТ.

Баронът я гледаше втренчено. Привидно бяха изпаднали в патова ситуация, защото никой от двамата не отстъпваше. Той обаче знаеше, че му е казала истината. Явно вещиците се бяха възползвали от дяволските си интуитивни методи, за да разкрият как прави Елруд IX на глупак. Беше убеден, че Мохайъм без никакво колебание ще изпълни заплахата си.

„Копия от всички документи...“ Дори да унищожи кораба, нищо няма да постигне. Демоничното Сестринство е скътало други копия на сигурни места.

Чудеше се дали в Бене Гесерит не са събрали и данни, с които да изнудват династията Корино, може би сведения за важни, но неудобни за разгласа операции на Космическото сдружение и могъщата корпорация ПОСИТ. „За да имат с какво да се пазарят!“ Сестринството определено го биваше да открива слабостите на потенциалния противник.

Вбесяваше се, че тази вещица го натика в ъгъла, но нямаше какво да стори. Можеше да го разгроми само с няколко думи и накрая пак ще го принуди да им даде генетичен материал...

— Сигурно ще ви олекне да научите — сговорчиво подхвана Мохайъм, — че контролирам напълно своите телесни процеси. Мога да предизвикам овулацията си когато реша и ви уверявам, че няма да

се наложи повторно да изпълнявате тази неприятна задача. И едно-единствено сношение с вас ще е достатъчно, за да родя дъщеря. Повече няма да ви безпокоим.

За Бене Гесерит беше известно, че сложно скроените им планове са като вложени една в друга топки и никога нищо не е ясно докрай. Баронът се намръщи, прехвърляйки всевъзможни варианти в ума си. Щом толкова настояват да имат негова дъщеря, дали вещиците — колкото и да отричат — не възнамеряваха да се сдобият с незаконородена наследница и да сграбчат в лапите си династията Харконен през следващото поколение? Ама че нелепост! Вече подготвяше Рабан за своето място и никой не можеше да му оспори наследството.

— Аз... Трябва да помисля. Ще говоря със съветниците си.

Мохайъм едва не вдигна очи към тавана от досада, но с безмълвно кимане потвърди, че баронът може да умува докогато пожелае. Избута на пода някаква окървавена хавлия и се настани поудобно на дивана, докато го чака. Колкото и противен да беше като човек, барон Владимир Харконен имаше привлекателна външност, мускулесто тяло и приятно лице. В Бене Гесерит обаче вкореняваха в съзнанието на всички сестри убеждението, че сексът е само инструмент за подчиняване на мъжете и осигуряване на потомство, което да бъде прибавено към генетично свързаната паяжина, неуморно разширявана от Сестринството. Мохайъм бездруго нямаше да търси удоволствието в това сношение. Харесваше ѝ обаче, че приклещи барона и го принуди да се подчини на волята им.

Светата майка се облегна, затвори очи и се съсредоточи върху играта на хормоните в тялото си и състоянието на детеродните органи... Подготвяше се.

Знаеше какво ще бъде решението на Владимир Харконен.

— Пайтър! — Баронът трополеше яростно по коридора. — Къде, по дяволите, е този ментат?

Дьо Врие се изсули от съседната стая, където се бе приготвил да наднича през потайните пролуки към покоите на барона.

— Тук съм, господарю — отвърна и надигна малко шишенце. Привичният вкус на сафо предизвика желаните реакции в мозъка му.

— Какво поиска вещицата?

Най-сетне Харконен можеше да отприщи гнева си.

— Иска да забременее от мен! Тази крава!

„Да забременее ли?“ Пайтър допълни системно подредените в паметта му данни. Обмисли проблема със смайваща бързина.

— Трябвало да роди дъщеря от мен! — беснееше баронът. — Представяш ли си? Знаят и за запасите ми от меланж!

Дьо Врие бе преминал изцяло в особеното състояние, присъщо на ментата.

Факт: без тази принуда баронът не би имал деца. Гнуса се от жените. Освен това е предпазлив от политически съображения и не би пръскал безразборно свои отрочета.

Факт: Бене Гесерит притежават обширни генеалогични и генетични архиви на Уалах IX и размножителни програми, чиито резултати не могат да се тълкуват еднозначно. Ако имат и дете на барона — защо обаче дъщеря вместо син? — какво биха постигнали?

Съществува ли някакъв недостатък (или предимство) в харконските гени, който ще им бъде полезен? Или просто постъпват така, понеже не са измислили по-унизително наказание за губернатора Харконен? Но с какво толкова той е оскърбил Сестринството?

— Само от мисълта за това ми се повръща! — ръмжеше междувременно господарят му. — Да пъхтя над тази разплодна кобила! Пощурявам от любопитство! За какво им е тази глупост?!

— Не мога да стигна до достоверно заключение... Данните са прекалено оскъдни.

Харконен като че щеше да го зашлеви, но се въздържа.

— Няма да се правя на жребец заради Бене Гесерит!

— Бароне — започна невъзмутимо Пайтър, — ако наистина са събрали информация за вашите запаси от подправка, не можете да позволите да ви разобличат. Дори да са блъфирали, вашата реакция им е подсказала истината. Представят ли доказателствата си на Кайтен, императорът ще доведе тук сардаукарите, за да ликвидира династията Харконен, и ще назначи друга Велика династия да управлява Аракис, както преди време махна оттам Ричиз. Не се съмнявам, че на Елруд много ще му хареса. Той и ПОСИТ могат по всяко време да разтрогнат

договорите си с всичките ви владения. Ами ако дадат Аракис и подправката на... да речем, на атреидите, ей така — напук?

— На атреидите! — изфуча бясно баронът. — Никога не бих позволил моя собственост да попадне в техни ръце!

Дьо Врие знаеше, че е напипал чувствителната струна в душата му. Враждата между харконите и атреидите бе започнала още по времето на трагичната Коринска битка.

— Трябва да изпълните желанията на вещицата — настоящия ментатът. — Бене Гесерит ни победиха, в този рунд. Първостепенната ви задача сега е да опазите своята династия, контрола над Аракис и незаконните си запаси от подправка. — Дьо Врие се усмихна. — Отложете отмъщението.

Баронът сякаш посивя, кожата му изведнъж се нашари с петна.

— Пайтър, още от този миг започваш заличаването на следите и преместването на запасите ни. Разпръсни ги там, където никому не би хрумнало да ги търси.

— Дори и по съюзните планети ли? Не препоръчвам подобен ход. Твърде сложно е да се уреди, а и съюзите се разпадат...

— Прав си! — Черните очи на Владимир Харконен блеснаха. — Почти всичко ще бъде пренесено на Ланкивейл, под носа на тъпия ми брат. Никой не би заподозрял Абулурд в лукавство.

— Да, господарю. Това е чудесна идея.

— Разбира се, че е чудесна! — Баронът се заозърта. Кой знае защо, щом спомена своя полубрат, се сети за любимия си племенник. — Къде е Рабан? Защо вещицата да не използва неговата сперма?

— Съмнявам се — въртна глава Пайтър. — Размножителните им програми обикновено са строго конкретни.

— Добре де, къде е той? — Харконен крачеше по коридора, сякаш търсеше върху кого да се нахвърли. — От вчера не съм го виждал.

— Пак се занимава с глупавия си лов в Горския стражеви пост. — Ментатът потисна усмивката си. — Господарю, най-добре се върнете в спалнята и изпълнете дълга си към поколенията.

*Основно правило: никога не подкрепяй слабостта,
винаги подкрепяй силата.*

Бене Гесерит,

„Книгата Ажар — сборник на великите тайни“

Лекият кръстосвач излетя към забулените от нощта диви земи, където не се виждаха градските светлини и пушеците, типични за Гайъди Прайм. Затворен сам в търбуха на въздушното возило, Дънкан Айдахо гледаше през илюминатора ужасната грамада на Барония, смаляваща се под него като огромен цирей, претъпкан с измъчени хора.

Поне родителите му вече не бяха затворници. Рабан ги уби нехайно, само за да го ядоса и настрои за борба. И докато го подготвяха за лова, Дънкан наистина освирепяваше.

Голите метални стени на товарния сектор се заскрежаваха. Но момчето не усещаше студа — нервите му не можеха да се отърсят от шока, дори кожата му сякаш бе чужда обвивка. Бученето на двигателите вибрираше в целия корпус на кръстосвача. Чуваше над себе си нетърпеливите ловци, които шаваха на седалките и отъркваха подплатените си брони. Носеха оръжия с нощни прицели. Смееха се и бърбореха, обсъждайки предстоящата игра в мрака. И Рабан беше при тях.

За да дадат на малкия Дънкан „равен шанс“, ловците му тикнаха в ръцете тъп нож (понеже не искали да се пореже), фенерче и късичко въже. Всичко, от което има нужда едно деветгодишно хлапе, за да избяга от цял взвод професионални следотърсачи на харконите, и то на собствената им, добре проучена ловна територия...

Рабан седеше в мекото затоплено кресло и се усмихваше, щом си помислеше за ужасеното и разярено момче. Ако Дънкан Айдахо беше по-голям и силен, щеше да е опасен като истински звяр. Детето се оказва кораво и неукротимо за годините си. Водеше за носа и най-добрите тренъори в лабиринтите на Барония, а особено се прояви с онази суспенсорна тръба.

Резерватът беше разположен на високо плато — гъсталак от тъмни ели, тук-там отвесни варовикови канари, надупчени от пещери и подземни потоци. Грижливо поддържаната дива природа дори приютяваше подбрани екземпляри от генетично променени хищни видове, лакоми за меката плът на момчето не по-малко от разпалените ловци.

Кръстосвачът кацна на камениста ливада и се килна за миг настрана, но стабилизаторите тутакси го изправиха. Рабан изпрати сигнал по ръчния си комуникатор. Хидравличната врата пред Дънкан изсъска и се дръпна. Мразовитият въздух заципа бузите му. Бореше се с изкушението да се втурне право напред, да се скрие между дърветата и да потъне в дрямка под дебел слой сухи иглички. Може би Рабан очакваше точно това от него. Дънкан знаеше, че няма да стигне далеч. Засега трябваше да се довери на хитростта си. Още не беше време за неочаквани постъпки, породени от отчаянието.

Реши да чака до кръстосвача, за да му обяснят правилата, макар и сам да се досещаше какво ще поискат от него. Просто по-дълго преследване с по-висок залог... Онова, за което го тренираха в град-затвор.

Горният люк също се отвори и в рамката се появиха два силуета — познатият му капитан от Барония и якият мъжага, убил родителите му. *Рабан*.

Момчето се извърна от ярката светлина, за да не отвикнат очите му от мрака. От движението едва зарасналите ребра го заболяха, но се постара да не мисли за това.

— Сега сме в Горския стражеви пост — подхвана капитанът. — Все едно си на почивка сред природата. Радвай й се, докато можеш! Това е игра, момче — оставяме те тук, даваме ти преднина, после излизаме на лов за теб. Само не ме разбирай криво! Няма да е като на тренировките в Барония. Загубиш ли, ще те убием, а препарираната ти глава ще окачим на стената при другите трофеи на господаря Рабан.

Племенникът на барона се усмихваше на Дънкан с дебелиите си устни и трепереше от възбуда. Лицето му аленееше.

— Ами ако ви избягам? — чу се тъничко гласче.

— Няма — ухили се Рабан още по-широко.

Дънкан не упорстваше с въпросите. И без това щяха да го излъжат. Избяга ли, сам ще си измисля правилата.

Оставиха го на заскрежената ливада. Имаше само тънките си дрехи и износените обувки. Студът сякаш го блъскаше с чукове отвсякъде.

— Оцелей по-дълго, момче! — подвикна Рабан от кръстосвача и се дръпна навътре, а шумът на двигателите се усили. — Искam добър лов. Предишният беше пълен провал.

Дънкан не помръдна, докато машината не отлетя към строго охраняваната ловна хижа. Там Рабан и хората му щяха да пийнат и да се отпуснат, а после да излязат, за да дебнат своя дивеч. Може би харконите възнамеряваха първо да си поиграят с него, за да се порадват на забавлението... или пък щяха скоро да премръзнат, да жадуват за нещо топло в стомасите си и набързо да го насекат на парченца.

Момчето се втурна към закрилата на гората. Стъпканият скреж по тревата оставяше след него издайническа диря. Разравяше дори дебелия слой иглички по земята, докато се катереше към неравните скали.

В лъча на фенерчето виждаше студените облачета на дъха от устата и ноздрите си. Упорито напредваше към най-стръмните зъбери. Вкопчваше се във всяка издатина на ронещите се камъни. Тук поне нямаше да оставя следи.

Този нацепен рид стърчеше като часови над плътния килим на гората. Вятърът и дъждът бяха изровили по него дупки и ниши — някои колкото да свие гнездо дребен гризач, ала други биха побрали и зрял мъж. Дънкан пълзеше все нагоре, докато дишането му почти секна от изтощение.

Изкачи се върху ръждивокафява скала, клекна и се зае да огледа околността. Питаше се дали ловците вече са излезли от хижата. Не биха искали да го гонят дълго, нали?

Някъде виеше животно. Дънкан изключи фенерчето, за да го скрие мракът. Старите рани по ребрата и гърба му сякаш пламтяха, усещаше тежко туптене и в рамото си, където беше имплантиран радиофарът.

Зад него се издигаха още по-тъмни канари, целите на дупки и ръбове, а от тях стърчаха разкривени дръвчета като косми от бенка на лицето. Оттук до най-близкия град с космодрум пътят беше твърде дълъг.

Горският стражеви пост... Бе чувал от майка си за този ловен резерват наред пущинака, любимото местенце на Рабан. „Стреми се да бъде най-жестокият, защото все доказва, че не е като баща си“ — говореше му тя.

Момчето бе преживяло своите първи девет години в гигантски здания, бе дишало многократно пречистван въздух с остатъчна воня на смазка, разтворители и отпадъчни химикали. Досега не подозираше колко студено може да бъде на тази планета... и колко ясно е небето ѝ. Над него се простираше безмерен черен купол, изпъстрен със сякаш застинала виелица от светли точки. Из тези безкрайни пространства навигаторите на Сдружението напругаха мисълта си, за да насочват големи колкото градове хайлайнери от звезда към звезда.

Дънкан не бе виждал кораб на Сдружението, не бе напуснал Гайъди Прайм... и май вече се съмняваше, че някога изобщо ще му се случи такова приключение. Не знаеше как да се ориентира по съзвездията, а и му беше все едно коя посока ще избере.

Опря колене в гърдите си и ги обви с ръце, за да се стопли, но треперенето продължаваше. Отсреща в гористата долина, пред тъмните очертания на ловната хижа заподскача върволица от светоглобуси. Преследвачите се бяха стоплили и излизаха въоръжени до зъби. Не бързаха. Беше им весело.

Айдахо ги наблюдаваше и чакаше самотен и унил. Не знаеше дали още му се живее. Какво ще прави? Къде да отиде? Нима някой би се грижил за него? Лазестрелът в ръцете на Рабан не остави нищо от лицето на майка му. Никога вече нямаше да чуе как го нарича „миличкият ми Дънкан“. Сега харконите искаха да сторят същото с него, а той не можеше да им попречи. Беше малко момче с тъп нож, фенерче и въже. Ловците носеха детектори, произведени от династията Ричиз, отоплени брони и мощни оръжия. И бяха мнозина. Нямаше никаква надежда.

Ще е по-лесно, ако просто си седи тук. След малко ще го намерят по сигнала от радиофара... но поне ще им отнеме удоволствието. Като се откаже и хвърли в лицата им презрението си към техните варварски развлечения, ще си извоюва единствената възможна победа. На друго май не биваше да разчита.

А можеше и да се бори, да тормози подгонилите го харкони... Майка му и баща му не получиха дори нищожна възможност да се

бият за живота си, но Рабан неволно му бе дал шанс да отмъсти. Смяташе го за безпомощно дете. Ловците щяха да се забавляват с възможността да застрелят деветгодишно момче!

Изправи се на вдървените си крака, изтупа дрехите си и се насили да не трепери. „Няма да им се дам лесно. Ще ги накарам да се задавят със смеха си.“

Съмняваше се, че мъжете носят защитни пояси. Не би им хрумнало, че ще имат нужда от силово поле срещу толкова лесна жертва. Напипа твърдата дръжка на ножа. Беше безполезен срещу здравите им брони. Затова пък можеше да свърши друга работа с острието, колкото и болезнена да бе тя. Да, ще им даде да се разберат!

Запълзя нагоре, залавяйки се за корените и клоните на ниските дървета, като внимаваше да не се плъзга по сипеите. Стигна до малка вдлъбнатина в разядения от времето варовик. Бе се погрижил да не стъпва по наветия връху издатините сняг, а само на втвърдената от студа гола пръст. Радиофарът и без това щеше да ги доведе право при него, накъдето и да бяга.

Над плитката пещера имаше скален навес, какъвто търсеше — със струпани отгоре хлабави ръбести късове. Бяха ужасно тежки, но сигурно би успял да помръдне някой...

Вмъкна се в плитката пещера — вътре изобщо не беше по-топло, само по-тъмно. Отворът бе нисък и на голям мъж би му се наложило да влезе с пълзене. Нямахме друг изход. Разбира се и тук не беше в безопасност. Трябваше да побърза!

Опря гръб на стената, включи фенерчето, смъкна изпоцапаната риза и извади ножчето. Напипа бучката на радиофара в дясното си рамо малко над трицепса. Кожата му бързо ставаше безчувствена от студа, а съзнанието му сякаш избледняваше заради преумората. Но когато заби върха на острието в мускулите си, сякаш огън пробяга по нервите му. Стисна зъби, за да удържи на инстинктивното желание да спре мъчението и започна да ровичка с ножчето още по-надълбоко.

Зяпаше неясните сенки в мъждивата светлина, а лявата му ръка се движеше непохватно, за да изчовърка мъничкия радиофар.

Най-сетне окървавеното метално кубче с микросхеми падна върху навятата навътре пръст. Усъвършенствана технология от Ричиз. Дънкан взе камък и понечи да смаже радиофара. Но за миг размисли и напъха кубчето в дъното на пещерата. Щеше да бъде примамка!

Измъкна се навън и събра топка зърнест сняг. По каменния перваз пред бърлогата му падаха червени капки. Притисна снега към раната на рамото си и студът поуспокои болката. Между пръстите му обаче се стичаха розови струйки. Не го интересуваше, че оставя следи. Харконите бездруго щяха да дойдат тук. Така поне можеше да спре кръвта...

Когато се покатери над пещерата, внимателно провери дали не личи накъде е тръгнал. Видя, че подскачащите светлини в долината се разпръснаха. Ловците си избираха различни маршрути за изкачване. Над зъберите избръмча орнитоптер без никакви сигнални светлини.

Дънкан бързаше, но се грижеше и да не оставя кървави следи. Чудеше се дали горските хищници няма да надушат отдалеч миризмата на храна и на свой ред да връхлетят отгоре му. Засега не му се и мислеше за подобна възможност.

Изпод краката му издайнически изскачаха дребни камъчета, когато заобиколи отгоре и стигна до навеса над малката пещера. Инстинктът го подтикваше да бяга, да бяга слепешком, докъдето му стигнат силите. Не му се подчини. Седна зад хлабавите тежки камъни, напъна един, за да провери ще може ли да го търкулне, и зачака.

Скоро първият ловец стигна до пещерата. Суспенсори облекчаваха тежестта на бронята му. Мъжът държеше лазестрел. Погледна скенера на китката си, улавящ сигналите на радиофара.

Дънкан затаи дъх. Не помръдваше, за да не бутне някое камъче надолу. Усещаше горещата струйка на кръвта по ръката си.

Ловецът спря пред пещерата, огледа изпотъпкания сняг и кръвта. Момчето не виждаше неговото лице, но знаеше, че устните му се кривят в презрително-самодоволна усмивка.

Ловецът се наведе тромаво — бронята му пречеше. Легна по корем и пъхна лазестрела в дупката. Пропълзя още малко навътре.

— Сипах те, момченце!

Дънкан напъна до скъсване мускулите на краката си и събори обраслия с лишеи камък от ръба. Скочи към втория и го ритна яростно, за да падне и той от отвесната канара. Чу грохот, съпроводен с гаден пукот. Мъжът долу изохка и се задави.

Надникна над ръба. Единият камък се бе търколил встрани и още увличаше чакъл по сипея. Другият се бе стоварил върху кръста на ловеца, раздробявайки гръбнака му въпреки бронята.

Момчето се втурна надолу по обиколния път. Хлъзгаше се, падаше, едва успяваше да си поеме дъх... Завари врага си още жив, макар и парализиран. Краката му потръпваха конвулсивно, ботушите му чегъртаха по смръзналата се земя. Не, вече не се боеше от този човек.

Напъха се край едрото, обвито в броня тяло и освети изцъклените от болка и изумление очи с фенерчето. Това не беше игра. Знаеше какво ще му сторят, защото видя как постъпи Рабан с родителите му. Връщаше си на харконите по техните правила.

Умиращият изграчи нещо неразбрано. Дънкан изобщо не се поколеба. Вмъкна се още по-навътре и ножчето му опря в шията на ловеца, който се сгърчи, но отметна глава. Сякаш приемаше отреденото му от съдбата. Тъпото острие с мъка разпори кожата и сухожилията. Кръвта бликна от вените в тъмна локвичка по пода на пещерата.

Момчето нямаше време да мисли какво бе сторило току-що. Ровеше в чантичките по колана на убития. Намери малък медицински комплект и пакет концентрирана храна. Издърпа и лазестрела от вкочаняващите се пръсти. С приклада смаза радиофара. Вече нямаше нужда от примамката. Нека преследвачите се помъчат да го открият, без да имат предимство!

Хрумна му, че може и да харесат предизвикателството, когато се опомнят от яростта...

Измъкна се от дупката, а високото почти колкото него оръжие дрънчеше по камъчетата. Рехавата ивица от светоглобуси приближаваше.

Въоръжен и опиянен от невероятната си победа, Дънкан отново затича в мрака.

Много структури в Империята си въобразяват, че притежават най-висшата мощ: Космическото сдружение със своя монопол над междузвездните полети; ПОСИТ с непоклатимите си позиции в икономиката; Бене Гесерит със своите тайни; ментатите с пълния си контрол над интелектуалните процеси; родът Корино с трона си; Великите и Малките династии в Ландсрада с огромните си владения. Горко ни, ако някой ден дори само една от тези сили реши да докаже надмощието си.

Граф Хазимир Фенринг,
„Послания от Аракис“

Оказа се, че Лето ще има не повече от час да си почине и да се освежи в новото си жилище.

— Ъ-ъ, извинявай, че те припирам — смънка Ромбур на излизане към коридора с кристални стени, — но такова нещо не е за изпускане. Създаването на нов хайлайнер ни отнема много месеци. Съобщи ми по комуникатора, когато си готов да отидем в панорамната зала.

Останал за малко сам, обърканият новодомец огледа небрежно стаята си, порови из багажа. В куфарите имаше повече вещи, отколкото щяха да са му потребни, дори разни накити, писма от майка му и надписан от нея екземпляр на Оранжевата Католическа Библия. Бе й обещал да прочита по някой стих всяка вечер, преди да заспи.

Нямаше представа кога ще свикне с новата си среда — *цяла година далеч от Каладън* — и реши засега да не пипа нищо. Щеше да има предостатъчно време.

Уморен от дългото пътуване, потресен от чудатостта на това подземно царство, той съблече удобната си риза и се просна на леглото. Едва успя да опита колко мека е постелята и да нагласи удобно възглавницата, когато Ромбур настойчиво почука на вратата.

— Лето, ела по-бързо!

Скоростен вагон ги пренесе по една от тръбите до висящо здание в края на града. Слязоха с асансьор до второто равнище, чиито сгради имаха панорамни зали на долните си етажи. Водачът му припряно си

пробиваше път през гъмжилото. Лицето му беше запотено; почти без дъх попита събралите се пред широките прозорци:

— Колко време остава? Да не закъсняхме?

— Има още десет минути.

— Навигаторът вече е тръгнал. Сега придвижват херметичната му камера по площадката.

Мърмореше благодарности и извинения, докато дърпаше озадачения си гост към огромен прозорец от метастъкло в извитата външна стена.

В отсрещния край на залата се плъзна врата и тълпата се отдръпна, за да пропусне двама дребнички тъмнокоси младежи — неразличими на пръв поглед близнаци. Те гордо придружаваха Кайлеа, сестрата на Ромбур. Бе успяла да се преоблече в не толкова претенциозна, но също тъй изискана рокля. Близнаците видимо се омайваха от присъствието ѝ, а самата Кайлеа като че нямаше нищо против обожанието им. Усмиваше се поред и на двамата.

Ромбур заведе госта си да застане до тях, макар че явно го интересуваше гледката отвън, а не кой е сред зрителите. Лето прецени, че всички тук трябва да са някакви видни особи. Загледа се надолу, за да разбере най-после какво става.

Там, където трябваше да се срещнат илюзорното небе и подът на огромната кухня, вместо хоризонт се откриваше друга величествена пещера. В нея беше настанен нов-новеничък хайлайнер с размерите на астероид, подобен на кораба, с който Лето бе пристигнал тук.

— Това, ъ-ъ, е най-голямата промишлена инсталация на Икс — започна да му обяснява Ромбур. — Единствената в цялата Империя, способна да побере хайлайнер. Дава допълнителна сигурност и спестява много разходи. Другаде са принудени да използват орбитални докове за целта...

Блестящият нов кораб запълваше почти изцяло гигантската подземна клисура. На корпуса му изпъкваше виолетово-медната иксианска спирала, вплетена в бялата полегнала осморка на Сдружението, символизираща безкрайността.

Туловището се опираше на суспенсорни повдигачи и под него имаше място за минаване дори на големи машини. Екипи от субоиди в сребристо-бели униформи проверяваха нещо по корпуса с ръчни

апарати. Навсякъде около инсталацията се виждаше бялото блещукане на енергийните прегради срещу нежелани натрапници.

Повечето механизми бяха прибрани и наредени до стените на пещерата, като че корабът се подготвяше за нещо... За старт ли? Лето помисли, че при подобни размери това е неосъществимо начинание. Но хиляди работници вече разчистваха площадката.

Гълчавата в панорамната зала се засилваше, значи несъмнено предстоеше нещо вълнуващо. Чак сега той забеляза многото екрани, предаващи изображения от суспенсорни камери. Леко зашеметен от видяното, попита неловко:

— Как ще го измъкнете оттук? Толкова е голям... Над нас има дебел скален пласт, а всички стени ми изглеждат плътни.

По-нетърпеливият от близнаците му се усмихна самоуверено.

— Почакайте още малко и ще видите!

Двамата младежи имаха раздалечени очи на квадратните си лица, еднакво напрегнато изражение и свити вежди. Бяха с няколко години по-възрастни от него. И тяхната бледа кожа подсказваше, че са прекарали досегашния си живот под земята.

Застаналата между тях Кайлеа изглежда брат си.

— Ромбур, къде са ти обноските?

Споменатият изведнъж се сети за задълженията си на домакин.

— О, да!... Това е Лето Атреидес, наследник на атреидската династия от Каладън. А това са К'тер и Д'мур Пилру. Баща им е посланик на Икс на Кайтен, а майка им работи в банката на Сдружението. Живеят в едно от крилата на Големия дворец и може би ще се виждате често.

Двамата кимнаха едновременно и сякаш инстинктивно застанаха по-близо до Кайлеа.

— Сдружението ще ни подложи на изпитанието си през някой от следващите месеци — сподели К'тер. — Надяваме се един ден да пилотираме такъв кораб.

Кимна към огромния корпус. Момичето се взря неспокойно в близнаците — може би не й допадаше идеята да станат навигатори. Лето почувства необясним отзвук в съзнанието си от решимостта на К'тер. Другият брат изглежда не беше настроен да общува, интересуваше го само хайлайнерът.

— Ето я и камерата на навигатора — все пак промълви след секунди той.

Обемистият черен контейнер се плъзгаше на мощни суспенсори по специално разчистената за него пътека. Навигаторите от Сдружението по традиция криеха външността си в гъсти облаци меланжов газ. Мнозина вярваха, че за да стане някой такъв, трябва да се подложи на метаморфоза, която го отдалечава от всичко човешко и го превръща в по-висше същество. Сдружението нито потвърждаваше, нито отричаше тези догадки.

— Вътре не се вижда нищо — оплака се К'тер.

— Но в камерата има навигатор! — възкликна Д'мур. — Долавям присъствието му.

Той се долепи напрегнато до метастъклото, сякаш искаше да излети през прозореца. Пренебрегната от близнаците, Кайлеа срещна погледа на Лето с искрящите си изумрудени очи. Ромбур пък сочеше кораба и бърбореше възбудено.

— Баща ми е много въодушевен от новия модел с по-голяма товароносимост. Не знам колко задълбочено си изучавал история, но хайлайнерите отначало са били произвеждани от... ъ-ъ, Ричиз. Ние от Икс сме се конкурирали с тях за поръчките на Сдружението и постепенно сме постигнали надмощие, защото сме впрегнали всички сили на нашето общество — субсидии, принудителен труд, увеличени данъци... Накратко, каквото е било необходимо! Не обичаме да спираме наред пътя.

— Да, освен това съм чувал, че сте майстори на промишления шпионаж и на отмъкването на патентни права — подхвърли Лето, спомнил си твърденията на лейди Хелена.

Ромбур невъзмутимо завъртя глава.

— Лъжи на завистници. Алени адове да ги глътнат дано, не ни се налага да крадем идеи или патенти! Водили сме само технологична война срещу Ричиз и сме победили без едничък изстрел. Но сме им нанесли такива смъртоносни удари, все едно сме стоварили цялото си атомно оръжие върху тях. Или те, или ние. Преди едно поколение са загубили управлението на Аракис, както и преднината си в технологиите. Сигурно се дължи на некадърността на предводителите им.

— Моята майка произхожда от династията Ричиз — доста сухо го осведоми Лето.

Ромбур се изчерви от неудобство и се почеса по темето, за да намери работа на ръцете си.

— О, извинявай... Забравих.

— Няма нищо — успокои го Лето. — Не съм сляп и разбирам за какво намекваш. Ричиз оцелява и досега, но в много стеснен обхват на дейността си. Излишък на бюрокрация и недостиг на новаторство. Майка ми така и не пожела да ме заведе там на гости, дори само за да се запозная с нейното семейство. Предполагам, че спомените й не са никак приятни. Може би се е надявала, че бракът с баща ми ще обърне съдбата на нейния род.

Долу камерата с тайнствения навигатор вече влизаше в кораба през отвор в предната му част. Лъскавият черен контейнер изчезна в търбуха на хайлайнера като водорасло в устата на кит.

Макар че беше по-млада от своя брат, Кайлеа заговори не по-малко делово от него:

— Новата програма за производство на хайлайнери ще ни осигури нечувани досега печалби. Династията Верниус ще получи като премия и една четвърт от всички соларии, които ще спестим-на Сдружението през първото десетилетие.

Смаяният Лето се замисли за Каладън — жътвата на пунди-ориз, натоварените с риба траулери... и възторжените приветствия на поданиците към дук Паулус след коридата.

Стържещ вой отекна навсякъде в огромната кухня. Подобно на железни стружки в магнитно поле, субоидите се пръснаха на всички страни от готовия за полет кораб. Из панорамните зали наблизиха плътни редици от хора се притискаха към прозорците.

Всички се смълчаха.

— Какво трябва да се случи сега? — обърна се Лето към водача си.

— Навигаторът ще изведе кораба — простичко обясни К'тер.

— Време е този хайлайнер да започне редовните си полети — потвърди Д'мур.

Лето се зазяпа в скалния таван, тази наглед непреодолима преграда на планетарната кора... Изглеждаше невъзможно. Вече се долавяше едва различимо жужене.

— Извеждането на такъв кораб не е особено трудно — увери го Ромбур. — Е, не и за някой от тях. Несравнимо по-лесно е от наместването на хайлайнер в ограничено пространство като това долу. Само най-способните щурмани биха се справили.

В този момент разбра, че е забравил да диша досущ като хората наоколо, а хайлайнерът трепна, очертанията му се размиха... и той изведнъж изчезна!

В пещерата се разнесе тежък тътен от внезапното нахлуване на въздуха на мястото на великанския корпус. Подът на залата се раздруса, ушите на Лето заглъхнаха.

В празната кухня нямаше и помен от кораба, останаха машините и някакви странни безцветни петна по пода и стените. Д'мур забеляза стъписването му.

— Спомни си как управлява навигаторът...

— Огъва пространството — подсказа К'тер. — Хайлайнерът изобщо не мина през кората на планетата. Навигаторът просто го премести оттук... в следващата точка.

Ромбур довольно посочи освободената площадка.

— Можем да започнем следващия!

— Чисто и просто закони на икономиката... — Кайлеа стрелна с поглед Лето и се извърна с пресилена свенливост. — Не си губим времето, нали?

Робините-наложници, които баща ми можеше да има съгласно уговорката между Сдружението и Бене Гесерит, разбира се, нямаше да родят наследник на трона, но интригите бяха неуморни и потискащи с еднообразието си. Майка ми, сестрите ми и аз станяхме извънредно сръчни в избягването на изтънчени оръдия на смъртта.

Из „В дома на моя баща“ от принцеса Ирулан

В образователния комплекс на кронпринца сигурно би се побрало цяло селце от друга планета. Наследникът се мусеше пред пулта на учебната си машина, а Фенринг го гледаше.

— Баща ми още ме кара да зубря като детенце. — Шадам се намръщи към играещите по машината светлинки. — А трябваше вече да съм женен. И да имам наследник...

— Защо? — подсмихна се Хазимир. — За да прескочим едно поколение и на трона да седне направо синът ти, щом достигне разцвета на силите си?

На тридесет и четири години кронпринцът май трябваше да чака още колкото живота на обикновен човек, за да стане император. С всяка глътка меланжова бира старецът активизираше по малко от тайната отрова... но вложената в мозъка му *н'кий*, действаща от месеци, сега-засега само правеше поведението му по-смахнато. Тъкмо от това нямаха нужда!

Тази сутрин например Елруд сгълча сина си, че не влага достатъчно усърдие в обучението.

— Наблюдавай и се учи! — Поредната изтъркана от повторение глупост на дъртака... — Поне веднъж се изравни в нещо с Фенринг.

От ранното им детство Хазимир Фенринг се занимаваше заедно с кронпринца — за да не страда Шадам от липсата на компания. Така доби остър усет за дворцовите интриги и политиката. Винаги поглъщаше знанията по-успешно от приятеля си. Това комай бе единственият му шанс някой ден да постигне повече.

Майка му Чаола, затворена в себе си придворна дама, се бе настанила в тих усамотен дом и живееше от имперската си пенсия,

останала ѝ след смъртта на Хабла, четвъртата съпруга на Елруд. Бе дала на сина си шанса да се издигне до немислимо високо положение. Преструваше се, че изобщо не подозира с какво се занимава Хазимир, макар че беше възпитаничка на Бене Гесерит. Фенринг беше твърде хитър, за да не проумее, че майка му има представа от много повече тънкости, отколкото подсказваха житейските ѝ занимания, както и че доста планове и размножителни програми са били пуснати в действие с нейно знание, без той да има възможност да се осведоми за тях.

Шадам изпъшка жално и обърна гръб на учебната машина.

— Защо спаружената твар не вземе да умре и да ми облекчи най-сетне живота?

Притисна длан към устните си, щом осъзна какво бе изрекъл. Фенринг крачеше из залата и се озърташе към наредените флагове на Ландсрада. Кронпринцът би трябвало да познава цветовете и гербовете на всички Велики и Малки династии, ала Шадам трудно задържаше в паметта си дори имената им.

— Търпение, приятелю. Всичко с времето си. — Хазимир спря пред малка ниша и драсна с нокът по самозапалващото се конусче с дъх на ванилия. Вдиша дълбоко ароматния дим. — Засега изучавай онези от бъдещите си поданици, които ще бъдат особено важни за твоята императорска власт. Информацията ще ти е твърде полезна в близко бъдеще, хм-а-а...

— Хазимир, не издавай тези звуци. Досадно е.

— Хммм?

— Дразнеше ме още като дете, а сега направо ме вбесяваш. Престани!

В съседната стая, зад уж непроницаемо поле наставникът на Шадам се кискаше, чуваше се шумолене на чаршафи и отъркване на влажна кожа. Следобедите му запълваше една стройна и потресаващо красива жена с официално признати сексуални умения на майстор-експерт. Шадам ѝ бе дал подробни нареждания и момичето се грижеше наставникът да не се пречка, а кронпринцът и Фенринг разговаряха откровено и на спокойствие — сериозно постижение в дворец, претъпкан със зорки очи и наострени уши.

Наставникът обаче не знаеше, че момичето е трябвало да бъде подарено на Елруд като съвършено попълнение за неговия харем. Малката уловка даваше в ръцете на Шадам тежък камшик, с който да

разиграва скучния си учител. Винаги би могъл да го заплаши, че императорът ще узнае...

„Умението да дърпаш конците на хората е съществена част от изкуството на управлението“ — изтъкваше Фенринг, когато му подхвърляше поредната идея. И Шадам разбра поне това. „Ако кронпринцът слуша съветите ми — казваше си Хазимир, — все пак от него може да излезе свестен владетел.“

Екраните преливаха от влудяващо безинтересни статистически данни за основния износ на главните планети, придружени с холографски снимки на всевъзможни стоки — от най-фината боядисана кожа на мъхнати китове до иксианските звукови драперии... мастилени лози, шигърова жица, приказни произведения на изкуството от Еказ, пунди-ориз, магарешка тор. Учебната машина бълваше данни като отприщен извор на изобилието, сякаш кронпринцът беше длъжен да запомни всичко. „Нали ще имам съветници и специалисти около себе си!“

Фенринг се взря в екраните.

— Шадам, според теб кое в Империята е най-важно, хм-а-а?

— Сега пък ти ли ще ми бъдеш наставник?

— Ако един ден станеш превъзходен император, от това ще имат полза всички твои поданици... включително и аз.

Леглото отгатък издаваше разсейващи ритмични звуци.

— Мирът и спокойствието — изсумтя Шадам. Фенринг натисна бутон на пулта. Нещо избръмча в учебната машина. Появи се холограма на пустинна планета. *Аракис*. Той седна до приятеля си.

— Подправката меланж. Ето ти го най-важното. Без нея Империята ще се разпадне.

Наведе се и пръстите му затанцуваха по клавиатурата. Гледаха записи от добива на подправка. Шадам позяпа как гигантски червей погълна наведнъж комбайн в дълбоката пустиня.

— Аракис е единственият известен ни източник на меланж във Вселената. — Фенринг удари с юмрук по плота от мраморпласт. — Но *защо*? С толкова много изследователи и търсачи и при чудовищната награда, обявена от династията Корино преди много поколения, защо никой не е открил подправката другаде? В края на краищата, щом Империята обхваща милиард светове, *непременно* я има още някъде.

— Милиард ли? — усмихна се скептично Шадам. — Измислици за пред простолюдието. Истинският им брой е около милион.

— Милион, милиард — все тая, хъммм... Опитвам се да ти подсказва, че подправката е вещество, което намираме в естествено състояние. Следователно трябва да я има не само на едно място. Чувал ли си за планетолога, когото баща ти изпрати на Аракис?

— Разбира се. Пардот Кайнс. Очакваме всеки момент да получим поредния му доклад, понеже минаха няколко седмици от предишния. — Шадам се наду от гордост. — Старая се да чета докладите му веднага щом ги получим.

В другата стая се задъхваха и смееха, местеха се тежки мебели, нещо тупна на пода. Кронпринцът си позволи още една усмивчица. Наложницата наистина беше обучена великолепно.

Фенринг завъртя големите си очи и пак посочи машината.

— Шадам, внимавай, моля те. Подправката е жизнено необходима, обаче цялото ѝ производство е под контрола на една династия и на един-единствен свят. Вероятността да изпаднем в безнадеждно положение е висока въпреки имперския надзор и натиска на ПОСИТ. За да сме уверени в устойчивостта на Империята, имаме нужда и от друг източник на меланж. Ако се наложи, ще синтезираме тази проклетата подправка. Не бива да се лишаваме от избор. — Обърна се към кронпринца и очите му блеснаха. — Особено ако *владеем* алтернативния източник.

Шадам се увличаше по тези разговори много повече, отколкото по скованите лекции на наставника си.

— Ами да! Друг източник на меланж би променил напълно съотношението на силите в Империята, нали?

— Правилно! ПОСИТ, Сдружението, Бене Гесерит, ментатите, Ландсрада, дори династията Корино се боричкат за добива и разпределението на подправката... от единствената засега планета, където сме я открили. Но ако новият източник е само в ръцете на императорския род, ще станете *истински* владетели, а не марионетки, с които да си играят други политически сили.

— Не сме марионетки! — сопна се Шадам. — Не можеш да кажеш това дори за изкуфелия ми баща. — Стрелна с неспокоен поглед тавана, като че там се бяха скупчили „очи“ и „уши“, макар приятелят

му да бе проверил прилежно има ли наблюдаващи устройства. — Уф... дано живее още дълги години.

— Както кажеш, драги ми кронпринце — вдигна рамене Хазимир, но не позволи да се отклонят от темата. — Ако още сега задвижим тромавия механизъм, ще се радваш на облагите, когато седнеш на трона. — Пак натисна някакъв бутон на пулта. — Наблюдавай и се учи! — изписка със скърцащия фалцет и нравоучителния тон на императора.

Шадам се засмя на подигравката. Учебната машина показваше постиженията на Икс — всички нови изобретения и усъвършенствани модели, откакто династията Верниус бе се впуснала да трупа печалби.

— Защо според теб иксианците все не успяват да впрегнат технологиите си, за да създадат заместител на меланжа? Колко пъти им е заповядвано да анализират състава му и да го възпроизведат изкуствено, а те си играят с навигационни машинки и засукани часовничета! Кому е нужно да знае колко е часът на всяка планета от Империята? Нима тези играчки са по-важни от подправката? Поне от гледна точка на твоите потребности родът Верниус се провали напълно.

— И тази учебна машина е иксианска. Отвратителните нови хайлайнери също. Както и много удобната ти наземна кола...

— Не мислиш за същността — завъртя глава Фенринг. — Убеден съм, че династията Верниус изобщо не влага технологичните си ресурси, за да търси заместител на подправката. За тях това не е първостепенна цел.

— Значи баща ми трябва да им напомни по-твърдо техните задължения. — Шадам сплете пръсти зад гърба си и се постара да изглежда величествено в пристъпа на неискрено възмущение. — Когато седна на трона, ще се погрижа хората да не забравят кое стои на първо място. О, да — лично ще направлявам всички дейности, които са важни за Империята и династията Корино.

Фенринг заобиколи учебната машина с дебнещите стъпки на лаза-тигър.

— Старият Елруд също е изричал подобни самохвалства в първите си години, но е спрял само до приказките. Е, все пак в началото поискал от иксианците да се заемат с този проблем. И обявил много съблазнителна премия за всеки търсач, който се натъкне дори на

предходна меланжова каша на някоя неизследвана планета. — Хазимир пусна в устата си една захаросана фурма, облиза лепкавите си пръсти и глътна сладкия плод. — Само че и досега — нищо...

— Баща ми трябва да увеличи наградата — подхвърли Шадам. — Не влага достатъчно усилия за намирането на решение.

Фенринг внимателно огледа безупречния си маникюр и чак тогава вдигна поглед към кронпринца.

— А не е ли по-правдоподобно допускането, че Елруд IX просто не желае да обмисли *всички* налични възможности?

— Той е некадърен, но не е тъпак. Защо го подозираш?

— Ами ако някой му подсказе да използва. Бене Тлейлакс например? И то като единствения достъпен изход?

Хазимир се облегна на най-близката каменна колона и зачака реакцията на Шадам, чието лице за миг се сгърчи от погнуса.

— Мръсните тлейлаксианци ли?! Защо пък би искал да си има вземане-даване с тях?

— Защото може и да стигнат до отговора на нашите въпроси.

— Сигурно се шегуваш! Как би могъл да се довериш на тлейлаксианците?

Кронпринцът си представи сивокожите джуджета с мазни коси, очички като мъниста, чипи нослета, остри зъби. Поддържаха изолацията си, а средищните им планети бяха напълно недостъпни. Съзнателно копаеха канавка за себе си в обществото, за да се въргалат на воля в нея.

Въпреки това бяха същински вълшебници в генното инженерство, охотно прибегваха до нетрадиционни и често смразяващи кръвта методи, занимаваха се с жива или мъртва плът, дори с биологически отпадъци. В своите загадъчни, но неизменно ефективни аксолотлови резервоари отглеждаха клонинги от живи клетки и голи от мъртви. Тлейлаксианците бяха извратливи твари. „Но как да се отнесеш сериозно към тях?!“

— Шадам, замисли се — нима те не са майстори в органичната химия и клетъчните механизми, хъм-а-а? Чрез собствената си шпионска мрежа научих, че джуджетата, независимо колко се гнусим от тях, са създали нова методика. И аз, както знаеш, имам някои... умения. Затова допускам, че тлейлаксианският подход може да се приложи и в едно бъдещо производство на изкуствен меланж... Ето го

нашия източник. — Ярките очи на Фенринг се вторачиха в кронпринца. — Или и ти ще бягаш от всестранный анализ на проблема, за да оставиш всичко в ръцете на баща си?

Шадам сгуши глава в раменете си. Не знаеше какво да каже. Предпочиташе да поиграят на нещо. Не му харесваше да мисли за джуджетата. Тези религиозни фанатици бяха нетърпимо потайни. Не ги интересуваше как се отнасят към тях на другите светове. Най-безочливо изпращаха представителите си да се пазарят за главоломни цени на уникалните биоинженерни продукти, които предлагаша. Навсякъде бе плъзнала мълва, че нито един чужденец не е виждал тлейлаксиянска жена. Никога. Предполагаше, че са или фантастично красиви, или... неопишимо грозни.

Фенринг забеляза тръпката на отвращение и размахна пръст.

— Шадам, не падай в същия капан като баща си! Щом съм твой приятел и съветник, просто съм длъжен да огледам и пренебрегнатите досега пътища, нали? Забрави тези предразсъдъци и помисли за невероятното ни надмощие, ако успеем — победа над Ландсрада, Сдружението и ПОСИТ, както и над онези интриганти — харконите... Ах, колко ще е забавно, ако всички усилия на династията Харконен да се сдобие с Аракис след прогонването на Ричиз се окажат напразни! — Заговори още по-кратко и разсъдливо. — Какво значение има, че вероятно би се наложило да преговаряме с тлейлаксиянците, стига династията Корино да се отърве от задушавания монопол и да има свой източник на подправката?

Шадам се вторачи в него, обърнал гръб на учебната машина.

— Това сигурно ли е?

— Не е! — озъби се Фенринг. — Няма как да е сигурно, преди да бъде направено. Но нека поне разнищим тази идея, за да не пропуснем шанса си. Ако не ние, все някой ще се сети... рано или късно. Може би дори самите тлейлаксиянци. Трябва да се погрижим за оцеляването си.

— Как ли ще се разстрои баща ми, когато научи? Такива хрумвания не му допадат.

Старият Елруд бездруго не се отличаваеше със самостоятелно мислене, а отровата на Фенринг още повече вцепеняваше мозъка му. Открай време императорът беше жалка пионка, местена насам-натам от противоборстващи политически сили. Може би слабоумният лешояд е сключил тихомълком сделка с харконите и им е дал контрола

над добива на меланж. Шадам не би се учудил ако открие, че младият могъщ барон върти баща му на пръста си. Династията Харконен бе натрупала легендарни богатства и си служеше с неизчерпаем арсенал от средства, за да наложи влиянието си.

„Няма да е зле да ги посмачкаме малко...“

— Мога да задвижа целия този замисъл — заяви Фенринг с ръце на кръста. — Имам връзки. Ще успея да доведа тук пълномощник на Бене Тлейлакс, без да се разчуе. Нека той изложи идеята ни пред императора... а ако баща ти откаже, ще научим кой всъщност му дърпа конците. Уликите направо ще лъснат. Хъм-а-а, да уредя ли срещата?

— Да, да, действай! — натърти Шадам, явно взел решението си. — Да не протакаме. И не издавай тези звуци...

— Ще мине малко време, докато подредя всички фигури върху дъската, но си струва да потърпим.

До ушите им стигна пронизващ стон от съседната стая, последва го тъничък писък на блаженство. Сякаш и стените вибрираха.

— Нашият наставник явно се е научил как да задоволява малката си любимка — изръмжа Шадам. — Или тя се преструва?

Фенринг се ухили и въртна глава.

— Не беше тя, приятелю. Чуваш *неговия* глас.

— Ще ми се да видя какви ги вършат онези двамата...

— Не се притеснявай, всичко се записва, за да се — позабавляваш на спокойствие. Ако любимият ни учител бъде послушен, просто ще гледаме записите. Ако започне да се инати, ще изчакаме наложницата да бъде подарена на баща ти като лична играчка... и ще покажем подбрани моменти на император Елруд.

— Тъй или иначе — ще имаме каквото искаме — сви рамене Шадам.

— Именно, кронпринце.

Занимаващият се с практическа планетология има достъп до много източници, данни и прогнози. Най-важният инструмент в ръцете му обаче са хората. Само чрез насаждането на екологическа грамотност сред населението той може да спаси цяла една планета.

Пардот Кайнс, „Случаят Бела Тегойзе“

Докато трупаше бележки в дневника си, за да напише следващия доклад до императора, Кайнс се натъкваше на все по-убедителни признаци за почти недоловимо екологическо въздействие. Подозираше свободните. Кой друг би могъл да върши това в пустините на Аракис?

Вече му беше ясно, че жителите на пустинята са далеч повече, отколкото си въобразяват наместниците на харконите... и имат свои намерения. Но като планетолог още се съмняваше, че са съставили и приложим *план* как да ги осъществят.

Ровеше в геоложките и екологическите загадки на този свят и постепенно се убеждаваше, че е по силите му да вдъхне живот на опърлените от слънцето пясъци. Аракис не беше мъртвата скална топка, каквато изглеждаше за повърхностните наблюдатели. Представяше си планетата като *семе*, способно да избуи в чудни цветове... стига околната среда да получи необходимите грижи.

Харконите не биха си направили труда за това. Макар да управляваха Аракис от десетилетия, баронът и капризните му лакеи се държаха като невъзпитани гости. За експерт от ранга на Кайнс всичко беше ясно. Те просто плякосваха този свят, изтръгваха от него колкото се може повече меланж за все по-кратки срокове, без дори да помислят за бъдещето.

Политическите машинации и преразпределението на силите можеха съвсем внезапно и с лекота да прекроят съществуващите съюзи. Нямаше съмнение, че след още няколко десетилетия императорът ще прехвърли добива на подправка под попечителството на друга Велика династия. Харконите не биха спечелили нищо от дългосрочни вложения тук.

Мнозина обитаваха Аракис като пришълци. Контрабандистите и търговците можеха лесно да си съберат багажа и да се прехвърлят на някой бурно развиващ се новооткрит свят. Състоянието на планетата не ги засягаше — за тях Аракис беше находище, което трябва да бъде изчерпано и изоставено.

Кайнс предполагаше, че свободните са настроени съвсем различно. Саможивите пустинници се славеха с решимостта и свирепостта си. Бяха пребродили много звездни системи през дългата си история, за да намерят окончателно избавление от робството едва на Аракис. Всъщност от дълбока древност самите те наричаха тази планета Дюна. И имаха какво да губят от хищническото ѝ разграбване.

Ако измисли как да си осигури помощта им (и ако наистина са толкова многобройни, колкото предполагаше), глобалните промени ставаха напълно възможни. Щом натрупа данни за климатичните особености, съдържанието на атмосферата и сезонните отклонения, ще успее да състави график по нови правила, за да извае от Аракис земя на изобилния живот.

От седмица обикаляше Защитната стена — грамадните планини около полярния район. Повечето обитатели на планетата предпочитаха каменистите възвишения. Кайнс предполагаше, че те са недостъпни за червеите.

За да се запознае отблизо с тези земи, пътуваше с едноместна наземна кола. Возилото пърпореше в подножията на върховете, а планетологът извършваше измерванията си и вземаше проби. По ъглите на скалните пластове се опитваше да определи силата на геоложките процеси, издигнали на повърхността каменната стена.

Надяваше се, че е въпрос само на време и старание, за да открие слоеве с вкаменелости — черупки на примитивни океански твари от несравнимо по-влажното минало на планетата. И сега ненатрапчивите свидетелства за наличието на вода през древните геоложки ери бяха напълно достъпни за изострения му от опита поглед. Но намирането на останки от морски животни би се превърнало в ключов момент на неговата хипотеза, в неопровержимо доказателство...

Една ранна сутрин караше колесното си возило, оставящо следи по рохкавия камънак, свлякъл се от склона. В тази област всички големи градчета или скътани паланки бяха отбелязани грижливо на картата — несъмнено за да събират харконите по-успешно данъците си

и да тормозят населението. Все пак му харесваше да се ориентира бързо поне веднъж досега.

Озова се близо до място на име Кръстовище на ветровете — харконски стражеви пост и казарма в пораждаща напрежение, близост до пустинно селище на свободни. Кайнс си тананикаше нещо без думи и оглеждаше скалите, бученето на двигателя го успокояваше почти до унес. Изкачи поредното било, заобиколи голям кръгъл камък и се сепна — натъкнал се бе на малък сблъсък, наглед напълно безнадежден за едната страна. Шестима мускулести войници в пълна харконска униформа и лични защитни полета размахваха назъбените си мечове и си играеха с трима младежи от свободните, които бяха натикали в дълбока ниша, за да не им избягат.

Кайнс спря рязко колата. Гнусната сцена му напомни как бе наблюдавал играта на охранен лаза-тигър с кльоцава полска мишка на Салуса Секундус. Звярът не се нуждаеше от тази дребна мръвка, но притисна гризача между няколко камъка и го задраска с дългите си извити нокти, отваряйки дълги, но не и смъртоносни рани... Планетологът наблюдаваше няколко минути през мощния си бинокъл, докато накрая на хищника му омръзна — отхапа главата на мишката и остави жертвата на мършоядите.

Тримата младежи се съпротивяваха далеч по-непримиримо. Какво ли можеха да направят обаче с жалките си ножове без защитни полета, дори без брони? Бойните похвати и оръжията на харконите ги лишаваха и от нищожен шанс.

Но не се предаваха! Вземаха камъни от земята и ги мятаха със смъртоносна точност; само че те отскачаха от блещукащите безплътни прегради. Харконите настъпваха усмихнати.

Кайнс излезе от колата незабелязано за участниците в схватката. Отпусна ремъците на влагосъхраняващия си костюм, за да са по-свободни движенията му. Погрижи се покривалото да е пред лицето му, но да не е стегнато. Засега не знаеше да остане ли само свидетел... или да помогне някак.

Харконите бяха два пъти повече от свободните и ако се опиташе да подкрепи младежите, или щеше да пострада, или началниците на тези главорези биха го обвинили, в незаконна намеса. Имперските планетолози не биваше да се месят в местните дела.

Отпусна ръка върху дръжката на собственото си оръжие. Беше готов да връхлети и все пак се надяваше, че всичко ще се ограничи с размяна на обиди и заплахи.

Само след миг обаче ситуацията се промени... и Кайнс осъзна колко глупаво е било да се надява. Харконите се бяха настървили за кръв. Шестимата се скупчиха около жертвите и мечовете им заблестяха. Свободните се отбраняваха яростно. След секунди един от тях падна и от срязаната артерия на шията му бликна яркочервена кръв.

Кайнс едва не кресна, но се прекъсна вбесен и почувства как му причернява пред очите. Докато караше преспокойно край планините, бе премятал в ума си величествени замисли как пустинният народ ще сподели идеите му, как той самият ще вдъхнови тези хора да работят за екологичната промяна на планетата. Те трябваше да станат негови доброволни и въодушевени помощници. А тъпите харкони безпричинно избиваха бъдещите му работници, с които щеше да преобрази Аракис! Не биваше да допусне това.

Двамата младежи, които още се държаха на крака, нападناха с диво безумие, от което дори Кайнс се втрещи. Крещяха нещо, звучащо като „Такуа!“.

Двама харкони се проснаха върху камъните от изненадващата атака, другите четирима не успяха да ги подкрепят навреме. Доста стреснати, те предпазливо обкръжиха свободните.

Планетологът вече не обмисляше постъпките си. Плъзна се безшумно изотзад към наглите убийци. Включи защитното си поле и извади от канията късия кинжал, който носеше за самозащита. Оръжието беше предназначено именно за бой със защитни полета и имаше отрова на върха. Трудните години на Салуса Секундус го бяха научили как да се бие и да убива.

Не нададе боен вик, за да не загуби предимството на изненадата. Държеше ножа ниско. Не се смяташе за особено смел, но трудно отстъпваше от веднъж взетите решения. Острието на ножа мина някак лениво през полето на най-близкия харкон, чак тогава Кайнс мушна по-силно и нагоре — през мускули, хрущяли и кости. Срязва бъбрека на войника, после и гръбнака му.

Измъкна рязко оръжието и се завъртя наляво, за да го забие в хълбока на втория харконски нападател, който чак сега се обръщаше

към него. Силовата защита забави движението, но планетологът натисна с все сила, намушка противника в корема и го разпори.

Двама от главорезите се гърчеха в агония на земята, преди някой от тях да е успял да издаде звук. Оставаха още двама, които зяпаха потресени от наглостта на високия непознат. После изреваха, размениха си бойни знаци и се разделиха, за да го нападнат от две страни. За миг престанаха да обръщат внимание на свободните, които обаче на свой ред налетяха със същия крясък: „Такуа!“.

Планетологът отскочи от удара с меч. Гневът и възбудата от победата над първите двама воители му даваха допълнителна пъргавина. Мушна нагоре, пробиха полето и с точно движение на китката срязва гърлото на войника, който изтърва меча и се хвана за шията в напразен опит да спре кръвта. Свободните несъмнено щяха да се разправят с последния си враг. Кайнс се наведе над ранения младеж.

— Спокойно, ей сега ще ти помогна.

Имаше медицински комплект за спешни случаи на колана си. Веднага намаза раната със съединител за тъкани, после зареди пневмоинжектора с кръвна плазма и силни стимуланти, които щяха да поддържат живота на пустинния обитател. Напипа пулса на китката му. Беше силен и равномерен. С учудване забеляза, че младежът не е загубил толкова много кръв, колкото предполагаше. Разбира се, без медицински грижи щеше да умре след броени минути, но и оцеляването му досега беше истинско чудо. „Кръвта им се съсирва необичайно бързо.“ Съхрани този факт в паметта си — дали и той не беше резултат от приспособяването към условията на пустинята, за да не се губи скъпоценна влага?

— Ииййяя!

— Не! Не...

Виковете на ярост и болка го накараха да се обърне. Другите двама младежи бяха извадили очите на последния харкон с върховете на ножовете си, а сега го деряха жив и прибираха ивиците розова кожа в чантички на коланите си.

Злобата на свободните, щом положението се обърна в тяхна полза, го принуди да се замисли дали бе постъпил правилно. Виждаше в очите им невъздържания бяс на диви животни. Ще се опитат ли да убият *и него*, въпреки че им помогна? Нали изобщо не го познаваха?

Изчака да свършат с кървавата церемония, срещна погледите им и се прокашля неуверено, преди да заговори на галах, езика на Империята.

— Аз съм Пардот Кайнс. Императорът ме назначи за планетолог на Аракис.

Реши да не им протяга ръка. В тяхната култура жестът можеше и да е оскърбителен.

— Много се радвам да се запозная с вас — добави. — Отдавна исках да се срещнем.

По-лесно ни сплавя врагът, от когото се възхищаваме.

Туфир Хауът,
ментат и началник на сигурността в атрейдската
династия

Скрит в гъстата борова гора, Дънкан Айдахо бе коленичил върху мекия килим от иглички, за да се постопли поне малко. Във вледенения въздух едва-едва се усещаше уханието на смола; тук поне вятърът не режеше като с нож. Бе избягал надалеч от онази пещера, сега можеше да спре и да събере сили. За малко!

Харконският ловен отряд едва ли щеше да почива. След като уби един от тях, останалите щяха да се настървят още повече. „Тъкмо ще им хареса! Особено на Рабан.“

Отвори медицинския комплект. Взе тубичката с кожен заместител и намаза нарязаното си рамо. Мазилото веднага се втвърди и свърза тъканите. После изгълта кубчетата концентрирана храна и натъпка опаковките по джобовете си.

Включи фенерчето и огледа лазестрела. Никога не бе стрелял с такова оръжие, но бе виждал как го правят войниците по време на тренировки. Опря го на сгъвката на левия си лакът, с дясната ръка опипа лостчетата и бутоните. Трябваше да се научи, ако искаше да се бие с харконите.

От внезапно подадената мощност белият лъч се заби в горните клони на дърветата. Те мигом избухнаха в пламъци, по земята нападаха тлеещи иглички. Момчето извика и изтърва оръжието. Побърза обаче да го сграбчи отново, докато не е забравил комбинацията.

Над него боровете горяха като сигнален огън и бълваха гъсти пушеци. Нямаше смисъл да бъде предпазлив. Този път се прицели, преди да стреля, за да е сигурен, че знае как. Тромавото оръжие явно не беше предназначено за деветгодишни момчета, особено ако ги болят раменете и ребрата, но все някак трябваше да се справи. Иначе...

Харконите щяха да се втурнат към пламъците, затова се измъкна изпод запалените дървета и потърси друго укритие. Отново се катереше към скалите. Застана на ръба и видя пръснатите светоглобуси на ловците. Вече знаеше точно къде е всеки един от тях. „Но защо са толкова празноглави, защо се издават?“ Или... все още вярвах, че лесно ще го надвият? Тази самонадеяност също можеше да му бъде от полза. Очаквах той да действа по техните правила, а накрая да умре безропотно. Зарече се да ги разочарова. „Този път ще поиграем както аз реша!“

Не забравяше да заобикаля преспите и да не доближава шумолящите хрусталаци. Но, както се бе съсредоточил в наблюдението на ловния отряд, не забеляза навреме истинската опасност. Сепна се чак когато чу пукот на съчки зад гърба си, после чегъртането на нокти по гол камък, съпроводено с тежко хрипкаво дишане.

Друг хищник в гората бе надушил кръвта му.

Спря като закован и трескаво затърси с поглед чифта светещи очи в сенките. Обърна се към скалната издатина над главата си едва когато оттам се разнесе гъгниво ръмжение. Трудно различи силуета на мускулеста дива хрътка. Козината на гърба ѝ стърчеше като разрошена перушина, мътно лъщяха двата дълги зъба за разкъсване на плячката. Огромните очи се взираха в слабото същество с нежна плът.

Дънкан отстъпи заднешком и стреля. Лошо насоченият лъч дори не мина особено близо до дебнещия звяр, но от скалата пръснаха нажежени късчета. Хищникът изквича от болка и отскочи. Момчето завъртя лазестрела и този път на десния хълбок на хрътката се появи обгорена дупка. Животното изрева гръмогласно и се понесе с жален вой в мрака.

Шумът и светлината непременно щяха да насочат ловците насам. Дънкан отново побягна.

Рабан оглеждаше трупа. Яростта сякаш го гореше отвътре... но с нея се смесваше и някаква жестока радост. Хитрото детенце бе подмамило глупака в клопка. Работи му главицата! Бронята не бе спасила ловеца от тежкия ръбат камък и от тъпото острие на ножчето.

Бесня безмълвно още няколко секунди, докато се опитваше да прецени по-точно предизвикателството. Нали точно това искаше

всъщност — истинска съпротива?

Друг мъж от отряда се вмъкна по-навътре в дупката и я освети. Веднага се откриха кървавите петна и парченцата плат.

— Ето какво е станало, господарю. Паленцето е изчовъркало радиофара от рамото си. — Ловецът се поколеба, но продължи: — Бива си го тоя дребосък. Добър дивеч.

Рабан позяпа ядно, опипвайки бузите си, които още се белеха от аракийското слънце. Внезапно прихна.

— Едно недорасло хлапе само с хитростта си и няколко боклуци в ръце победи мой войник!

Разсмя се още по-силно. Останалите стояха смутени в яркото сияние на светоглобусите.

— Момчето е родено за такъв лов — обяви Рабан и срита с върха на ботуша си трупа. — А този дръвник не е заслужавал да бъде сред ловците. Оставете го да си гние тук. Ще нахрани лешоядите.

В този миг двама от следотърсачите едновременно зърнаха подпалините дървета. Рабан също ги посочи.

— Я вижте! Малчото май иска да се постоиш. — Отново се разсмя гръмко и другарите му от ловния отряд се престрашиха също да се ухият. — Ей, казвам ви, очертава се вълнуваща нощ...

Застанал нависоко, Дънкан се взираше в почти обратна на ловната хижа посока. Някаква силна светлина примигваше, изчезваше за петнадесетина секунди и се появяваше отново. Сигналът не беше от преследвачите, чиито светоглобуси той виждаше добре; наоколо на голямо разстояние нямаше никакви селища. Неволно се поддаде на любопитството. „Кой ли още се е домъкнал тук?“

Горският стражеви пост беше резерват, достъпен единствено за членовете на рода Харконен. Откриха ли нарушител, убиваха го на място или го включваха в следващия лов. Дънкан гледаше проблясъците и се чудеше. Съобщение... Но от кого и за кого?

Въздъхна. Колкото и да преливаше от дързост, чувстваше се твърде дребен сред безкрайния враждебен свят. Засега се изплъзваше на ловците... но не вярваше да му остава още много време. Скоро харконите щяха да докарат други отряди, орнитоптери, биодетектори,

може би дори ловни кучета, които ще се втурнат по кървавата диря и ще го открият, както бе сторила дивата хрътка.

Реша да тръгне към загадъчния сигнал, надявайки се да е за добро. Не си представяше кой би пожелал да му помогне, но защо да се примирява? Току-виж намерил начин да избяга оттук!

Първо обаче трябваше да заложи още един капан на ловците. Убие ли неколцина, ще увеличи шансовете си за спасение. Огледа напрегнато скалите, преспите, дърветата. Избра най-доброто за засада място. Насочи лъча на фенерчето надолу, за да няма издайническа светлинка.

Преследвачите не бяха далеч. Приглушен вик наруши тишината, а подскачащите светоглобуси им показваха пътеките в гората. Точно сега Дънкан искаше те да се досетят накъде е тръгнал... защото никога нямаше да им хрумне какво ще ги сполети. Спря до особено рохкава преспа и натика фенерчето дълбоко в снега — дотам, докъдето успя да провере ръката си. Лъчът вътре се разсейваше като вода през гъба. Ледените кристалчета пречупваха светлината и сякаш я усиляха. Пряспата приличаше на фосфоресциращо островче в тъмнината.

Той притича обратно към плътната стена от дървета. Легна по корем на игличките, опря дулото на лазестрела върху плосък камък и зачака.

Мъжете се появиха точно откъдето ги очакваше и изведнъж осъзна, че си е разменил ролите с тях. Сега той беше ловецът, а те — дивечът. Прицели се и докосна с пръст бутона за стрелба. Отрядът бе излязъл на полянката. Всички се скупчиха учудени около пряспата, мъчейки се да познаят каква хитрина е измислила жертвата им.

Двама веднага се загледаха в гората, сякаш предчувстваха нападението. Всички силуети се очертаваха чудесно, бяха идеални мишени.

Малко по-назад стоеше едър мъж с властна поза. *Рабан!* Дънкан в миг си спомни как падаха родителите му, отново усети вонята на овъглена плът... и натисна бутона.

Но точно в този миг един от ловците пристъпи пред Рабан, за да му каже нещо. Лъчът прогори бронята му, тя пламна и задимя. Войникът конвулсивно разпери ръце и диво извика.

Рабан се хвърли настрана смайващо бързо, а лъчът проби тялото на улучения и в пряспата засъска свръхпрегрятата пара. Дънкан завъртя

дулото и уцели втори ловец, застанал само на крачка от снега. Другите отвърнаха със стрелба напосоки към гората.

Момчето се зае да унищожава светоглобусите на отряда. Повали още двама врагове, преди останалите да се разпръснат в търсене на укритие.

Досещаше се, че зарядът в лазестрела му трябва да е намалял опасно и затова се покатери обратно към билото, а после се прехвърли от другата му страна. Втурна се лудешки към мигащата светлина, която бе видял. Каквото и да означаваше сигналът, той беше единственият му шанс.

Харконите сигурно нямаше да се опомнят още минута-две, пък и вече не биха бързали толкова да го догонят. Втора подобна възможност нямаше да получи, затова забрави предпазливостта и затича с всички сили. Пързалия се по замръзвания склон, блъскаше се в камъни, без да усеща болката. Не би могъл да прикрие следите си в снега, а и изобщо не мислеше за това.

Вече беше доста далеч от враговете си, когато чу ръмжение и вой, а ловците яростно се развиваха. Май бе ги налетяла цяла глутница диви хрътки, привлечени от пролятата кръв. Дънкан злорадо се засмя и продължи към проблясъците. Предполагаше, че почти е стигнал края на гората.

Преди да застане на открито, забави крачки. Пред него имаше тъмен скоростен топтер за няколко пътници, а отгоре мигаше лампа. Не се виждаше никой. Почака малко и излезе предпазливо от сенките между дърветата. Дали хората са отишли някъде? Или е харконски капан? Но защо да правят това, щом са предполагали, че ще го догонят много по-рано?

А може би някой незнайно защо е решил да го спаси?

Бе напрягал докрай силите си тази нощ и сега вече се чувстваше като претръпнал. Отлично знаеше, че не умее да управлява летящата машина. Но вътре можеше да има още храна и оръжия...

Облегна се безшумно на корпуса и огледа околността. Люкът бе отворен подканящо, ала кабината на странния топтер тъмнееше. Съжали, че се е лишил от фенерчето си и за всеки случай мушна мрака вътре с дулото на лазестрела.

Нечии ръце се протегнаха и изтръгнаха оръжието, преди Дънкан да успее да се стресне. Одраната кожа на дланите го засмъдя, но той

стисна зъби. Човекът в кабината пусна лазестрела на пода и се протегна да хване раменете на момчето, което чак сега изохка от грубия допир до прясната рана.

Вдигна поглед към злото лице на висока жилава жена. Позна я веднага — Джанис Милам. Същата, която стоеше до него и гледаше играта с топки... миг преди войниците да арестуват цялото му семейство и да го затворят в Барония.

Тази жена го бе тикнала в ръцете на харконите.

Джанис запуши устата му с длан, за да не извика, и изви едната му ръка зад гърба. Нямах да й избяга.

— Хванах те! — прошепна му дрезгаво.

Отново, за втори път го погубваше.

Разглеждаме различните светове като генетични фондове, като източници на учения и учители, като извори на възможности.

Анализ на Бене Гесерит, Архиви на Уалах IX

Барон Владимир Харконен бе вършил по своя воля какви ли не гнусотии. Въпреки това принудата да се подчини на възмутителното искане го разгневяваше повече от всяко предишно неприятно положение в живота му. Сякаш нещо избиваше опората изпод неговите крака.

Как можеше непоносимата света майка да се държи толкова невъзмутимо... и самодоволно?

Скован от смущението, той отпрати чиновниците и стражите, за да отстрани от тази част на крепостта всички вероятни свидетели. „И къде е Рабан, когато трябва да ми е под ръка? Отишъл на лов!“ Върна се начумерен в личните си покои, без да протака повече. Мъчеха го киселини в стомаха.

От нервно напрежение пот избиваше по челото му, когато мина под украсената с резба арка и включи силовата защита. Ако угаси светоглобусите и се престори, че върши съвсем друго...

Олекна му, когато видя, че вещицата не си е свалила дрехите и не се е излегнала съблазнително на изцапаната постеля. Седеше си облечена както подобава на превзета бене-гесеритка и го чакаше. Само че устните ѝ потрепваха във влудяващо снизходителна усмивка.

Прищя му се да премахне тази усмивка с нещо по-остро. Пое си дъх, ужасен от умението на неканената гостенка да го направи толкова безпомощен.

— Като компромис съм склонен — започна сопнато, за да покаже, че се владее — да ти предложи своята сперма. Сама се погрижи да забременееш. И това ще ви свърши работа. — Отметна надменно глава.

— Предложението е неприемливо, бароне — отвърна светата майка и седна още по-сковано на дивана. — Известно ви е какво повелява канонът. Не сме тлейлаксиянци, отглеждащи потомството си

в резервоари. В Бене Гесерит се придържахме към раждането единствено чрез естествени процеси, въпреки че вие едва ли ще разберете подбудите ни.

— Способен съм да разбера какво ли не! — изръмжа той.

— Но не и това.

Не бе очаквал да постигне нещо с увъртане.

— Имате нужда от харконски гени... Какво ще кажеш за племенника ми Глосу Рабан? Още по-добре е да отидеш при баща му Абулурд. Върви на Ланкивейл и зачевай колкото си щеш.

— И тези варианти са неприемливи — отсече Мохайъм, а студеният ѝ поглед беше неумолим. — Бароне, не съм дошла да се пазаря с вас. Изпълнявам заповеди. Задължиха ме да се върна на Уалах IX с вашата дъщеря в утробата си.

— Но... ако аз не...

Тя го прекъсна с повелителен жест.

— Вече обясних какво ще се случи, ако откажете. Решавайте.

Спалнята му изведнъж се бе превърнала в чуждо и заплашително място. Той разкърши рамене, стегна бицепсите си. Беше в чудесна форма, силен и бърз. Инстинктите му подсказваха, че единственият начин да се отърве е да пребие тази жена, за да не го изнудва повече. Бе се наслушал обаче на разкази за бойните умения на бене-гесеритките, особено за стъписващите техники с крака, които владееха... В ума му се мярна обезсърчаващото съмнение дали при сблъсък с тази вещица именно той ще бъде победител.

Светата майка стана и безшумно прекоси стаята, за да седне предпазливо на разхвърляното легло.

— Ако това ще ви утеша донякъде, не ми е по-приятно, отколкото на вас.

Мохайъм вече бе дала осем дъщери на Бене Гесерит. Всичките ѝ деца бяха отгледани от други сестри на Уалах IX или в центровете за подготовка на различни планети. Нито веднъж не се опита да научи какво е станало с тях. Бене-гесеритките не постъпваха така. По същия начин, щеше да се отнася и към дъщеря си от барон Харконен.

Както много други напреднали в подготовката си сестри Мохайъм владееше способността да управлява точно и най-недоловимите телесни процеси. За да се превърне в света майка, тя трябваше да промени биохимията на организма си, за да е в състояние

да преобразува отрова, разширяваща обсега на съзнанието. Едва тогава бе успяла да-проникне *навътре* в себе си към далечните отгласи на смесилите се в нея кръвни линии, за да чуе гласовете на прародителките — шумния призрачен живот на Другите Памети.

Можеше да подготви правилно органите си, да предизвика овулация във всеки избран от самата нея момент и дори да предопредели пола на зародиша още при проникването на сперматозоида в яйцеклетката. Бене Гесерит искаше от нея дъщеря на Владимир Харконен и Мохайъм щеше да я роди.

Имаше достъп до ограничени сведения за многообразието от размножителни програми и не знаеше защо Сестринството се нуждае от това конкретно съчетание на гени, защо са избрали именно нея и защо никой друг от династията Харконен не е подходящ за баща на детето. Просто изпълняваше дълга си. За нея баронът беше инструмент, донор на сперма, който също беше длъжен да изпълни отредената му роля.

Вдигна полите на черната си дреха и се отпусна по гръб върху леглото. Пъхна възглавница под тила си и го погледна.

— Хайде, бароне, да не губим повече време. В края на краищата искаме от вас незначителна дреболия. — Нарочно се вторачи в слабините му и той се изчерви от гняв. Мохайъм продължи кротко: — Мога и да засиля удоволствието ви, и да го потисна напълно. Резултатът за нас ще бъде един и същ. — Усмихна се с тънките си устни. — Мислете за скритите си запаси от меланж, които ще имате, без императорът да научи за тях. — Гласът ѝ изстина. — Или се опитайте да си представите как ще постъпи старият Елруд с династията Харконен, ако открие, че го мамите отдавна.

Лицето на барона се разкриви, той разпаса халата си и пристъпи непохватно към леглото. Мохайъм затвори очи и зашепна бене-гесеритски благослов, за да се успокои и съсредоточи върху обмяната на веществата си.

Владимир Харконен беше далеч по-отвратен, отколкото възбуден. Изобщо не му се гледаше голотата на вещицата. За щастие тя остана почти облечена, както направи и той. Помогна с ръце на пениса му да се втвърди достатъчно. Баронът също затвори очи по време на чисто механичния акт. Нямахме друг избор, освен да си припомним предишни удоволствия — болката на измъчваните, властта... Всичко, което му

помагаше да не участва съзнателно в противното сношение с тази жена.

Би било нелепо да се каже, че се любеха — това беше изпълнен с отегчение ритуал между две тела, за да смесят генетичния си материал. Трудно можеше да се нарече дори сексуален акт.

Но Мохайъм получи каквото искаше.

Пайтър дьо Врие се долепи незабелязано до еднопосочното стъкло. Като ментат умееше да се плъзга подобно на сянка, да надзърта невидим. Открит още в древността закон на физиката гласеше, че самото наблюдение променя наблюдаваните параметри. Но способният ментат знаеше как да се взира и в голямото, и в малкото, без да се издава пред обектите на проучването си.

Често гледаше оттук сексуалните лудории на барона. Понякога му се гадеше от гледката, случваше се да види и нещо интересно... а от време на време даже заимстваше приумиците на Владимир Харконен.

Не откъсваше поглед от мъничките отвори, за да не пропусне нито една подробност от принудителното сношение на барона с бене-гесеритката. Взираше се развеселен в господаря си, радваше се на унижението му. Жалко, че нямаше време да донесе и записващото устройство, за да си пуска забавното зрелище отново и отново.

Още когато чу за какво настоява вещицата, Дьо Врие не се усъмни и за миг в крайния резултат. Сестринството се бе постарало да позволи на барона само ролята на пешка, без да му остави дори нищожна възможност за съпротива.

„Но защо?“

Дори могъщият ум на ментат не му помагаше да разбере какво се стреми да изтръгне Бене Гесерит от династията Харконен и защо толкова са се настървили да имат нежеланото от господаря му дете. Тази наследственост не беше чак толкова изключителна, нали?

Засега се задоволи просто да гледа представлението.

Много изобретения са подобрявали избирателно конкретни дарби и способности, усилвайки една или друга тяхна страна. Нито едно нововъведение обаче дори не е засегнало сложната приспособимост на човешкото съзнание.

Икбхан, „Трактат за съзнанието“, втори том

Лето стоеше до гвардейския капитан Жаз в единия край на тренировъчната зала. Бойният наставник беше ъгловат мъж с щръкнала кестенява коса, дебели вежди и водоравно подрязана брада. И той като учениците си носеше само бежови впити шорти по време на упражненията. Миризмата на пот и нагорещен метал тегнеше във въздуха въпреки климатизатора. Както в повечето случаи наставникът наблюдаваше, а не участваше в схватките. Оставяше черната работа на тренировъчните автомати.

На Лето му харесваше да се разнообразява с уморителното натоварване и предизвикателствата в залата след учебните занимания. Свикна с режима си на Икс — часове наред подготовка на ума и тялото с помощта на високи технологии, освен това поучителни обиколки за запознанство с различни производства и беседи за основите и духа на деловите начинания. Ромбур будеше симпатия у него с наивния си ентузиазъм, но често се налагаше да участва в обясненията на някои по-трудни идеи. Не че водачът му беше напълно лишен от схватливост... просто множество въпроси от практиката си оставаха недосегаемо далечни за него.

Всяка трета сутрин влизаха в автоматизираната тренировъчна зала. Лето се радваше на бурния приток на адреналин в кръвта си, а Ромбур и дори наставникът Жаз не криеха, че според тях това е старомодна добавка към програмата, вмъкната само заради спомените на маркграф Верниус от бойните полета.

Сега капитанът и атрейдският наследник гледаха как иксианският принц размахва златисто копие срещу загладения и реагиращ светкавично автомат. Жаз се придържаше към убеждението, че ако той и подчинените му сили за сигурност си свършат добре

работата, никому от династията Верниус не би се наложило да участва в подобни варварски ръкопашни схватки. Все пак помагаше в програмирането на машините.

В покой автоматът представляваше гладко въгленочерно яйцевидно тяло без крайници или подобие на глава. Започнеше ли схватка обаче, иксианското устройство си оформяше груби израстъци и променяше формата си чрез обратна връзка според данните от — скенерите, за да постигне победа над противника. Стоманени юмруци, ножове и гъвкави метални въжета можеха да изскочат без предупреждение от всяка точка на корпуса му. Неживото лице или изчезваше, или израженията по него семеняха — от заблуждаваща тъпота до яростен червен блясък в очите, та дори и злорадство. Автоматът тълкуваше данните и реагираше, като се учеше непрекъснато.

— Помни — никакви шаблони! — кресна Жаз на Ромбур. — Не му позволявай да предвиди действията ти!

Принцът се присви — две стрелички с притъпени върхове профучаха край главата му. Изненадващо изскочил нож одраска рамото и оттам потече червена струйка. Въпреки раната Ромбур направи лъжливо движение и нападна. В този миг Лето се гордееше с приятеля си, който не си позволи дори да охне...

Ромбур неведнъж му искаше съвети, молеше го да посочи недостатъците в бойните му похвати. Лето говореше откровено, но не забравяше, че не е умел наставник... нито пък искаше да разкрие прекалено много от тайните на атрейдската бойна школа. Иксианският принц можеше да научи всичко това от Туфир Хауът, когато отидат на Каладън.

Острието в ръцете на Ромбур улучи уязвима точка в тялото на автомата, който падна „мъртъв“.

— Добре беше! — провикна се Лето.

— Много добре — закима и Жаз.

Атрейдът вече бе победил два пъти автомата тази сутрин, и то на по-високо равнище на трудност, отколкото си позволяваше иксианецът. Жаз прояви любопитство как е стигнал до такива умения, но Лето отговори немногословно. Не беше склонен към самохвалство. Тук се убеди, че атрейдската методика на подготовка е по-съвършена въпреки смразяващото подобие на интелект, проявявано от тренировъчния

автомат. Лето владееше рапири, ножове, пистолети с нискоскоростни куршуми, защитни полета... а Туфир Хауът беше несравнимо по-опасен и непредсказуем противник от каквато ще да е машина.

Тъкмо взе оръжието си за следващата схватка и вратата на асансьора се отвори. Влезе Кайлеа, облякла удобна дреха, ослепително открояваща красотата ѝ. Цялата беше в искрящи скъпоценности. Носеше перо и ридулианско записващо устройство. Престори се на учудена, че заварва тримата в залата.

— О, извинете. Искях само да погледна схемите на автомата.

Дъщерята на маркграфа се отдаваше на интелектуални и културни занимания. В момента изучаваше бизнес и изкуство. Лето трудно се въздържаше да не я изяде с поглед. Понякога в очите ѝ се мяркаше намек за кокетство, но много по-често тя не го забелязваше толкова подчертано, че у него се зароди приятна надежда — увлечението май беше взаимно!

В Големия дворец те се срещаха в трапезарията, на откритите панорамни тераси, при библиотечните машини. Ограничаваха се с кратки и — поне за Лето — смуцаващи разговори. Пренебрегнеше ли изкусителните искрици в зелените ѝ очи, той трябваше да признае, че Кайлеа с нищо не го поощрява. Въпреки това все мислеше за нея.

Сега влязлата се съсредоточи върху неподвижния автомат.

— Помолих татко да помисли уместно ли е да пуснем в продажба новите модификации. — Гледаше машината, но с тъглчето на окото не пропускаше благородния профил на Лето Атреидски. — Нашите учебни автомати са по-добри от всяко друго устройство за бойна подготовка — приспособими, разностранни и самообучаващи се. Най-добре имитират схватката с човек в сравнение с всичко, появило се след джихада.

Гърбът на Лето неприятно изстина — спомни си в миг всички предупреждения на майка си. Представи си как би посочила обвинително с пръст и би закимала удовлетворено, ако можеше да се озове някак в залата. Той също се озърна към автомата.

— Нима искаш да кажеш, че създанието има собствен мозък?

— В името на всички светци и грешници, как тъй ще нарушим заветите на Великия бунт? — мрачно се възмути капитан Жаз. — Казано е: „И не сътворявай машина по подобие на човешкия разум.“

— Ние, ъ-ъ, сме много внимателни — обади се Ромбур, който още попиваше потта от врата си. — Няма причини за тревога.

Лето обаче не беше настроен особено сговорчиво.

— Щом този автомат наблюдава реакциите на хората и предвижда действията им, как точно обработва информацията? Ако не с компютърен мозък, с какво друго? Поне знам, че не функционира чрез проста обратна връзка. Учи се и приспособява похватите си в нападение.

Кайлеа си записа нещо на кристалната подложка и нагласи един от златните гребени в медната си коса.

— Лето, има много гранични зони и ако навлизаме в тях съвсем предпазливо, династията Верниус може да извлече невероятни печалби. — Тя плъзна пръст по извивката на горната си устна. — Но не е зле първо да опипаме почвата, като пуснем немаркирани екземпляри на черния пазар.

— Няма за какво да се притесняваш, приятелю — подхвърли Ромбур с явното желание да не задълбават в неудобната тема. — Династията ни си има цял куп ментати и правни съветници, които следят да спазваме всяка буква от закона.

В някои от заниманията Лето бе учил за междупланетни патентни спорове, уловки чрез позоваване на формални изисквания, трудно откриваемите вратички в законите. Нима иксианците бяха тръгнали по коренно различен път при използването на механизми за обработката на данни, без да будят призрака на мислещите машини, поробили някога човечеството за много столетия? Колкото и да умуваше, не си представяше на Икс да създадат самообучаващ се приспособим боен автомат, без да нарушат забраните, останали от джихада.

Ако майка му научеше какво става тук, сигурно щеше да го върне обратно въпреки гнева на дука...

— Я да видим колко е добра стоката — промърмори той с гръб към Кайлеа и си избра оръжие.

Усещаше погледа ѝ по голите си рамене, по мускулите на врата. Жаз го наблюдаваше нехайно. Лето прехвърли копие от ръка в ръка и подскочи към средата на залата. Зае класическа стойка и извика желаното равнище на трудност.

— Седем точка две четири!

Беше с осем единици повече от предишния път. Автоматът не помръдна.

— Прекаляваш. — Брадата на бойния наставник щръкна напред. — Изключих по-опасните равнища.

Лето се смръщи. Жаз не се стремеше да постави на изпитание учениците си или да рискува нещо повече от драскотина. Туфир Хауът щеше да се разкикоти, ако присъстваше.

— Не се ли опитваш да се изфукаш пред младата дама? — подкачи го капитанът. — Така може и да си докараш белята.

Лето се озърна към Кайлеа и пресиленото ѝ учудване го подразни. Тя побърза да сведе поглед към ридулианския кристал и отново си отбеляза нещо. Момчето усети бузите му да се сгорещяват. Наставникът му подхвърли мека хавлия.

— Край на заниманието. Неуместно е да се разсейваш, защото ще пострадаш сериозно. — Жаз се вторачи в принцесата. — Лейди Кайлеа, настоявам да не влизаш в тази зала, когато Лето Атреидски тренира с автоматите. Излишъкът от хормони му пречи. — Този път гвардейският капитан дори не скри усмивката си. — Присъствието ти е по-опасно от всякакъв враг.

Длъжни сме да извършим на Аракис нещо, което не е правено досега в мащабите на цяла планета. Трябва да използваме хората като съзидателна екологична сила, за да внасят в средата приспособени към нея тераформиращи видове: тук растение, там животно, на онова място — човек. Така ще преобразуваме водния цикъл, за да съградим съвсем нова земя.

Доклад от имперския планетолог Пардот Кайнс
до падишах-императора Елруд IX
(неизпратен)

Когато опръсканите с кръв младежи наредиха на Пардот Кайнс да тръгне с тях, той не разбра дали е техен гост или пленник. Все едно. Възможността просто го грабна. Най-сетне щеше да влезе в пряк досег с тази тайнствена култура.

Единият свободен бързо и ловко отнесе ранения си приятел до малката наземна кола на планетолога. Другият вече ровеше в багажника отзад и изхвърляше грижливо събираните геоложки образци, за да освободи място. Кайнс беше прекалено слисан, за да възрази, освен това искаше не да се кара с тези хора, а да научи повече за тях.

Бяха натъпкали трупове на убитите харконски войници в багажника. Явно свободните имаха нужда от тях. „Дали ще продължат с някакво ритуално унижение на враговете?“ Веднага отхвърли нелепото предположение, че младежите просто ще погребат мъртвците. „Може би ще ги заровят на някое скрито място, за да избегнат възмездието?“ И това изглеждаше неправдоподобно, колкото й малко да знаеше за обитателите на пустинята. „А може би ще ги използват, като извлекат водата от телата им...“

Без да поиска разрешение, да благодари или изобщо да продума, първият навъсен младок подкара нанякъде колата с ранения и трупове, пръскайки пясък и чакъл изпод колелетата. Кайнс само го изгледа как се отдалечава — там бяха принадлежностите му за

оцеляване в пустинята и всички карти, повечето съставени от самия него.

Остана сам с третия свободен. За надзирател ли трябваше да го смята или за приятел? Ако младежите искаха да го лишат от припасите му, не след дълго щеше да е мъртъв. Вероятно би могъл да се ориентира и да стигне пеша до Кръстовището на ветровете, но по време на пътуванията си почти не обръщаше внимание къде са разположени селищата. „Твърде безславен край за един имперски планетолог...“

Дано младежите бяха намислили друга участ за него. Новите му мечти за бъдещето на Аракис го подтикваха да се стреми непреклонно към опознаване на свободните и странните им нрави. Не се съмняваше, че този народ е скътал скъпоценна тайна далеч от очите на силите в Империята. Затова очакваше да посрещнат идеите му възторжено.

Младежът извади необходимото от чантичка на колана си и сръчно закърпи разпорения по крака му влагосъхраняващ костюм.

— Ела с мен. — Гледаше към стръмна скала наблизо. — Не изоставай, иначе ще умреш тук. — Озърна се през рамо с изцяло сините си очи и подхвърли с мрачно лукава усмивка: — Да не мислиш, че харконите ще се забавят с отмъщението?

Кайнс побърза да го настигне.

— Почакай малко, ти дори не ми каза името си.

Младежът го опари с чудноватия си поглед. Обрулената кожа на лицето го състаряваше далеч над годините му.

— Струва ли си да научаваме взаимно своите имена? Свободните вече знаят кой си ти.

Планетологът примига слисан.

— Но аз току-що ви спасих живота. И това ли нищо не означава за вашия народ? Повечето хора не биха подминали с пренебрежение такава случка.

Младежът явно се смути и отстъпи.

— Прав си. Ти изкова връзката на водата помежду ни. Наричат ме Турок. Време е обаче да побързаме.

„Връзката на водата ли?“ Кайнс отложи въпросите си за по-подходящ момент и тръгна до спътника си. Турок ловко скачаше от камък на камък към отвесния зъбер. Планетологът обаче се

подхлъзваше понякога на чакъла. Чак когато доближиха, забеляза процепа в разядената от времето скала, прикрит от прахоляка и избледнялата повърхност.

Свободният се вмъкна вътре с ловкостта на пустинен гущер. Тласкан от любопитството си и нежеланието да бъде изоставен, Кайнс го последва. Така му се искаше да срещне още пустинни хора, да ги опознае! Изобщо не помисли, че Турок може би е решил да го вкара в клопка без изход. Какъв смисъл би имало? Младежът винаги можеше да го убие с лекота.

По едно време той спря в дълбока хладна сянка, за да даде възможност на планетолога да го настигне. Посочи няколко места на скалата. Не провери дали чужденецът го е разбрал, а започна да се изкачва по незабележимите опори, сякаш се плъзгаше плавно нагоре. Кайнс се напегна да не изостане. Този младок май си играеше с него, искаше да го изпита.

Успя обаче да изненада свободния! Не беше разплут от вода чиновник, нито нескопосан гражданин, на когото не му е мястото в дивата пустош. Бе пребродил някои от най-враждебните към живота планети в Империята и никога не си позволяваше да се отпусна.

Успяваше да се издърпа дори и ако имаше къде да закачи само върховете на пръстите си. Няколко секунди след като Турок приклепна на тясна издатина, Кайнс седна до него, мъчейки се да потисне хъркането в гърдите си.

— Вдишвай през носа и издишвай през устата — доста по-благо го посъветва свободният. — Така ще имаш повече полза от филтрите. — Кимна със сдържано одобрение. — Мисля, че ще издържиш до нашия сийч.

— А какво е сийч?

Смътно се досети, че думата е от древния език чакобза, но не бе изучавал нито археология, нито лингвистика. Нямахше нужда от такива знания за проучванията си.

— Скривалище, където си в безопасност. Там живее племето ни.

— Значи говориш за дома си?

— Не. Пустинята е нашият дом.

— Горя от нетърпение да беседвам с твоите съплеменници — не пожела да чака повече Кайнс. — Имам вече обща представа за този

свят и измислих план, който може би ще е интересен за всички жители на Аракис.

— *Дюна* — поправи го младежът. — Само хората на императора и харконите наричат планетата Аракис.

— Добре, нека да е *Дюна*!

Дълбоко в скалния масив, към който се провираха, ги очакваше корав застаряващ мъж с прошарена коса. Празната кухня на лявото му око беше покрита от сбръчкан задебелял клепач. Хейнар, найбът на сийч Червена стена, бе загубил на млади години също и два пръста на едната си ръка при двубой с кристални ножове. Но бе оцелял, а противниците му — не.

Славеше се като безсърдечен, ала умел вожд на племето си. Откакто пое властта, сийчът благоденстваше, населението не намаляваше, а тайните водни резервоари се пълнеха с всеки цикъл на луните.

В пещерата на болните две старици се грижеха за неразумния Стилгар, докаран с кола преди малко. Провериха сложената от чужденеца биопревръзка и я подсилиха с някои от своите лекове. Пошепнаха си нещо и кимнаха на вожд.

— Момчето ще оживее, Хейнар — промълви едната. — Раната щеше да е смъртоносна, но за него са се погрижили навреме. Непознатият го е спасил.

— Непознатият е спасил един немарлив глупак — изсумтя найбът и се вторачи в младежа на нара.

Седмици наред до ушите му стигаха смущаващи сведения за любознателния чужденец. А ето че сега водеха този мъж — Пардот Кайнс, по обиколна пътека към сийча. Постъпката му беше стъписваща — имперски слуга, а убива харкони...

Омун, който докара кървящия Стилгар, чакаше наежен в сенките. Хейнар изви единственото си здраво око към него, оставяйки стариците да се грижат за пострадалия.

— И защо на Турок му е щукнало да води чужд човек в сийча?

— А какво трябваше да сторим? — учуди се Омун. — Нали взех колата на оногова, за да спася Стилгар?

— Можехте да вземете и колата му, и всичките му вещи, а водата му да дарите на племето — с равен глас натърти вождът.

— Не е късно да му вземем водата — изграчи едната баба, — щом Турок го въведе при нас.

— Но той уби харкони! — запъна се Омун. — И тримата щяхме да срещнем смъртта си, ако не се бе намесил в онзи миг! Нима не е речено, че врагът на моя враг е мой приятел?

— Нито мога да вярвам на човек със задължения като неговите. — Хейнар скръсти жилестите си ръце на гърдите, — нито дори разбирам кому е предан. Казват, че е имперски планетолог. Стъпил е на Дюна само защото харконите са принудени да го оставят да си върши работата. И отговаря единствено пред своя император... ако изобщо се подчинява някому. Около този човек витаят много въпроси без отговори.

Вождът се отпусна уморено на каменна скамейка, издълбана в стената. Пъстра завеса от усукани меланжови нишки закриваше входа на пещерата и даваше относително уединение. Така още от първите дни на живота си обитателите на сийча разбираха, че възможността да се усамотиш се корени в съзнанието, не в околната среда.

— Ще говоря с Кайнс и ще науча какво иска от нас и защо е защитил трима безотговорни мърлювци от хора, с които не е принуден да враждува. След това ще обсъдим в Съвета на старейшините що да сторим. Трябва да изберем онова, което е най-добро за племето.

Омун преглътна тежко — не забравяше колко храбро се сражаваше чужденецът срещу жестоките убийци. Но пръстите му неволно опипваха торбичката с пръстенчетата на водните жетони. Племето зачиташе само такова богатство.

Ако старейшините накрая решаха да убият Кайнс, тримата с Турок и Стилгар щяха да си поделят водата му заедно с истинското съкровище — телата на шестимата войници...

Когато Турок най-сетне го преведе през охраняваните пролуки и влязоха през херметична врата в самия сийч, Кайнс се почувства тъй, все едно бе попаднал във вълшебна пещера от приказките. Миризмите бяха гъсти и наситени, сякаш крещяха за присъствието на живеещи натясно хора: занаяти, готвене, грижливо изхвърляни отпадъци и дори

химическа преработка на останките от смъртта. Разсеяно отбеляза, че догадката му е била правилна. Младежите не отмъкнаха труповете на войниците за някакъв първобитен ритуал, а заради водата им. „Иначе щеше да се похаби...“

Досега предполагаше, че скритите средища на свободните са примитивни, с почти срамна липса на удобства. Но в тази огромна кухня с преградни стени и лабиринт от тунели, пронизващи планината, пустинното племе живееше в аскетичен уют. Както му се стори, свободните имаха едва ли не по-приятни жилища от харконските чиновници в Картаг. И изглеждаха несравнимо по-естествени.

Крачеше замаян след водача си, а вниманието му скачаше от една чудна гледка на друга. Разкошни тъкани килими покриваха скалата на много места. Страничните стаи бяха пълни с възглавници и ниски маси от метал и полиран камък. Имаше и изделия от безценно чуждопланетно дърво — изваян пясъчен червей и дъска за непозната на Кайнс игра с изящно резбовани от кост фигурки.

Очевидно древни машини пречистваха въздуха в сийча и не изпускаха нито капка влага навън. Навсякъде надушваше острата канелена сладост на суровата подправка, която обаче не заличаваше напълно вонята на немити тела в затвореното пространство.

Чуваше женски разговори, детски гласчета, дори бебешки плач — всички звуци отекваха приглушено. Свободните обсъждаха помежду си чужденеца и го гледаха недоверчиво. По-възрастните хора дори му отправяха зловещи усмивчици, които малко обезпокоиха планетолога. Кожата им имаше толкова обветрен вид, сякаш беше продъбена, за да се лиши от излишната влага. Всеки чифт очи беше наситено син.

Накрая Турок вдигна ръка с длан напред, за да го спре. Стигнаха до огромна зала, несъмнено предназначена за общи сбирки, с естествен куполовиден свод. Помещението би побрало стотици, дори хиляди хора. Первази и тераси се редяха по отвесните червеникави стени. „Но колко души живеят в този сийч?!“ Кайнс вдигна глава към високия балкон отсреща. Трябваше да е нещо като подиум за говорещите.

След малко един старец гордо пристъпи на оградената площадка и надменно погледна натрапника с единственото си око. Държеше се

като предводител.

— Това е Хейнар — прошепна Турок в ухото му, — найбът на сийч Червена стена.

Кайнс вдигна ръка за приветствие и изрече гръмко:

— Щастлив съм да срещна вожда на този прекрасен град на свободните.

— Какво търсиш при нас, имперски служителю?

Гласът на наиба прозвуча безмилостно и властно, думите му звъннаха като стомана в каменните стени. Планетологът си пое дъх с пълни гърди. Откога чакаше такъв шанс. Защо да отлага? Колкото по-дълго мечтите остават само видения, толкова по-трудно е да ги пресъздадеш в действителността.

— Аз съм Пардот Кайнс, планетолог, изпратен тук от императора. И нося в себе си мечта, господине — мечта за бъдещето на вашия народ. Искам да я споделя с всички свободни, ако пожелаете да ме изслушате.

— По-добре да слушаме как вятърът свири в креозотов храст, отколкото да си пилеем времето със словата на глупака — изрече вождът.

Този път думите натежаха многозначително — може би повтаряше древна поговорка на своя народ. Кайнс присви очи насреща му и бързо се постара да съчини отговор в същия стил.

— А когато някой откаже да чуе словата на правдата и надеждата, не е ли още по-голям глупак?

Турок ахна тихо. И другите наоколо се вторачиха изцъклено в чужденеца, дръзнал да говори така на техния наиб.

Лицето на Хейнар потъмня. Неприязънта се разпали у него и той сигурно вече си представяше как този наглец се е проснал мъртъв наред пещерата... Дясната му ръка стисна дръжката на кристалния нож.

— Нима предизвикваш вожда?

Взе решението си и извади със замах закривеното оръжие от канията. Кайнс дори не трепна.

— Не, господине. Предизвиквам *въображението* ви. Ще ви стигне ли смелост да вникнете в словата ми, или ще се уплашите още преди това? — Наибът държеше високо ножа и пронизваше с поглед

пленника, който пък му се усмихваше открито. — Господине, малко е трудно да разговаряме толкова отдалеч.

Накрая и Хейнар се подсмихна и погледна острието.

— Веднъж изваден, кристалният нож трябва да се напие с кръв.

Бързо драсна предмишницата си, капките кръв се съсириха след броени секунди. Очите на Кайнс блеснаха от вълнение, отразявайки сиянието на гроздовете от светоглобуси в залата.

— Добре, чужденецо. Говори, докато имаш дъх в гърдите си. Още не сме решили твоята участ и ще останеш в нашия сийч, докато Съветът на старейшините обсъди какво да те правим.

— Но първо ще ме изслушате — напомни Кайнс с изумително самообладание.

Хейнар се обърна, понечи да се махне от балкона, но подхвърли през рамо:

— Чудак си ти, Пардот Кайнс. Имперски слуга и гост на харконите... Подразбира се, че си наш враг. Но уби харконски войници. С две думи, голяма главоблъсканица!

Наибът направи два-три отсечени жеста и изръмжа заповеди да бъде подготвена малка, но удобна стая за любопитния планетолог, който щеше да бъде хем затворник, хем гост на племето.

Когато се отдалечи, не преставаше да размишлява. „Който предложи на свободните слова на надежда след толкова поколения мъки и скиталчество, трябва да е с твърде оскъден ум... Или пък — истински храбрец.“

Мисля, че баща ми имаше само един приятел — граф Хазимир Фенринг, генетичния евнух и един от най-опасните бойци в Империята.

Из „В дома на моя баща“ от принцеса Ирулан

И в имперската обсерватория мекият блясък на даещата се в изобилие столица затъмняваше звездите. Построена преди столетия от просветения падишах-император Хасик Корино III, обсерваторията не бе често посещавана от потомците му... Или поне те не идваха тук, за да изучават загадките на Вселената.

Кронпринцът кръстосваше пода от студен патиниран метал, а Фенринг боравеше с пулта на космоскопа, мънкайки монотонно.

— Би ли престанал да издаваш тези звуци? — не се стърпя Шадам. — Фокусирай най-последно проклетите лещи.

Фенринг продължи да си тананика, но по-тихо.

— Маслените лещи трябва да бъдат съвършено настроени, хъм-а-а... По-добре космоскопът да е в идеално работно състояние, отколкото да припираме.

Кронпринцът изпръхтя грубо.

— Не зачиташ желанията ми!

— Прецених вместо теб. — Хазимир реши, че е калибрирал фазовата оптика и се поклонил с дразнеща церемониалност. — Господарю принц, предлагам ви орбитален изглед. Вижте сам.

Шадам зърна в очуларите учудващо ясен образ. Атмосферните потоци успяваха да го разсеят само за частица от секундата.

Гигантският хайлайнер наистина беше голям колкото астероид. Висеше над Кайтен и очакваше по-малките кораби да го доближат откъм повърхността. След малко движението на далеч по-дребни тела привлече вниманието на кронпринца — от Кайтен бяха излетели фрегати с дипломати и емисари, следвани от лихтери с товар от столичния свят на Империята. Фрегатите също бяха огромни, съпроводени от рояци по-дребни орбитални съдове, но извивката на очакващото туловище ги превръщаше в джуджета. Други кораби пък се спускаха от трюма на хайлайнера към града.

— Разни делегации — подхвърли Шадам. — Носят своята дан на баща, ми.

— По-точно, плащат си налозите — поправи го Фенринг. — Разбира се, едно и също е поне в по-стария смисъл на тези думи. Елруд все още е техният император, хъм-а-а...

— Докога? — озъби му се кронпринцът. — Десет години ли ще минат, докато го довърши гадната ти чомарки? — Сниши глас, макар че генераторите на бял шум уж пречеа на подслушването. — Не можа ли да намериш друга отрова? Поне малко по-бързодействаща? Това чакане ме подлудява! Май вече цяла година не съм се напивал нормално!

— Намекваш, че трябваше да извършим убийството напълно неприкрито ли? Неблагоразумно... Крайно неблагоприятно! — Фенринг зае мястото му зад пулта и настрои системата да следи автоматично хайлайнера. — Търпение, господарю принц. Преди да споделя плана си с теб, беше готов да чакаш десетилетия. Какво са годи-на-две пред продължителността на бъдещото ти царуване?

Шадам го избута и надникна през космоскопа, за да не поглежда съзаклятника си в очите.

— Щом веднъж задвижихме нещата, иска ми се баща ми да умре колкото се може по-скоро. Не ми оставяй прекалено много време да умувам и да съжалявам за решението си! Ще се задуша, преди да съм седнал на Трона на Златния лъв. Предопределен съм да властвам, Хазимир, но някои вече шепнат, че това никога няма да ми се случи. Затова ме е страх да се ожения и да имам деца.

Дори и да бе очаквал Фенринг да разсее опасенията му, неговият приятел го разочарова. Проговори след доста дълго проточило се мълчание.

— *Н'кий* е измислена именно като бавна отрова. Работихме упорито, за да успеем, а твоето нетърпение може само да ни навреди. По-прибързаните ни постъпки биха събудили подозрения в Ландсрада, хм-а-а... Ще се вкопчат в някакъв повод, за да отслабят твоята позиция...

— Аз съм наследникът на династията Корино! — дрезгаво зашепна Шадам. — Как тъй ще оспорват правата ми?

— Но ще наследиш трона заедно с целия натрупан товар — задължения, раздори, предубеждения... Не се заблуждавай, приятелю.

Императорът е само една от по-устойчивите сили, от които е изтъкана крехката паяжина на нашата Империя. Ако всички останали династии се обединят срещу нас, дори прехвалените легиони от сардаукари на баща ти може да не се окажат чак толкова непобедими. Такъв риск е недопустим.

— Когато аз стана император, ще укрепя властта си. Ще добавя и няколко по-остри зъба към кухнята титла!

Фенринг поклати глава с неискрена печал.

— Готов съм да заложа пълен лихтер с най-фината кожа от мъхнати китове, че повечето ти предшественици са се заричали същото пред съветниците си още от Великия бунт, та чак досега. — Той въздъхна и присви очи. — Дори при минималния срок на въздействие за такова количество *н'кий* ще чакаш поне още една година... затова се успокой. Утешавай се с все по-явните признаци на остаряване у баща ти. И му напомняй да си пие меланжовата бира.

Вкиснатият Шадам пак се вторачи през фазовата оптика в емблемите на Икс и Космическото сдружение върху корпуса на хайлайнера. Трюмът сигурно беше препълнен с флотилии от фрегати на различни династии, товари на ПОСИТ и скъпоценни попълнения за библиотеките на Уалах IX.

— Между другото в този кораб има един интересен пътник — подхвърли Фенринг.

— Нима?

Хазимир скръсти ръце пред тесния си гръден кош.

— Наглед най-обикновен продавач на пунди-ориз и корени от чикамба, отправил се към една от междинните станции на тлейлаксиянците. Носи твоето послание до техните Майстори. Предлагаш им среща, за да обсъдите неподлежащото на разгласа имперско финансиране на голям проект, чиято цел е създаването на изкуствен заместител на подправката меланж.

— Нищо не съм им предлагал! — с погнуса избълва Шадам.

— Хм-а-а... Вече го стори, господарю принц. Ах, като си помисля за перспективата да се възползваме от техните нетрадиционни подходи! Идеята ти е чудесна! Ще покажеш на баща си колко си находчив.

— Хазимир, не прехвърляй вината върху мен. Ти го измисли.

— Значи не желаеш славата?

— В никакъв случай.

— Но все пак си настроен решително — изви вежди Фенринг. — Искаш да скъсаш със зависимостта от Аракис и да осигуриш на императорската династия собствен неизчерпаем източник на меланж, нали?

— Разбира се! — ядоса се кронпринцът.

— Значи тайничко ще доведем един тлейлаксиански Майстор, за да направи предложението на баща ти. Скоро ще научим докъде е готов да стигне старият Елруд.

Слепотата има и други форми освен неспособността да виждаш. Фанатиците често са заслепени в мислите си, водачите — в сърцата си.

Оранжевата Католическа Библия

От месеци Лето живееше в подземния град Верний като почетен гост на Икс. Свикна с чудатостите на новата си среда, с присъщия ѝ ритъм и подразбиращата се от само себе си сигурност... свикна дотолкова, че да стане непредпазлив.

Принц Ромбур се успиваше редовно, а гостът му се будеше рано като рибарите на Каладън. Атрейдският наследник бродеше сам из подобните на сталактити здания, надничаше през панорамните прозорци и наблюдаваше работата по създаване на нови модели космолети или сглобяването на утвърдените образци. Знаеше как да се придвижва със сложната транспортна система и откри, че дадената му от маркграф Верниус биокарта му осигурява достъп почти навсякъде.

Трупаше повече полезни знания от обиколките си, подхранващи вечно будна неговата любознателност, отколкото от заниманията с различни наставници. Не забравяше заръката на баща си да се учи от всичко. Където нямаше самонасочващи се асансьорни кабинни, използваше оградени проходи, товарни левитатори или дори стълби, за да мине от едно равнище на друго.

Една сутрин се събуди преливащ от енергия и излезе на открита панорамна площадка. Макар иксианците да живееха в пещери, пространствата тук бяха толкова необятни, че възникваха въздушни течения и устойчиви ветрове. Разбира се, не можеха да се сравнят с естествените стихии, брулещи кулите на замъка в Каладън. Вдиша дълбоко, но за жалост въздухът тук винаги миришеше на скален прах. Или само си го въобразяваше...

Протягаше се и гледаше към огромната кухня, където с всеки ден се оформяше поредният хайлайнер за Сдружението. Скелетът на туловището беше почти готов, екипи от субоиди го довършваха с работливостта на мравки.

Точно под терасата мина товарна платформа, която се спускаше плавно към далечната работна площадка. Лето се наведе — по нея бяха наредени материали, добити от кората на планетата. Внезапен подтик го накара да прескочи парапета и да тупне два метра по-надолу върху металните греди и плочи за обшивка. Не се съмняваше, че ще успее да се върне с помощта на биокартата и знанията си за подредбата на града. Пилотът на платформата седеше в кабина отдолу. Или не забеляза, или не обърна внимание на неочаквания пътник.

При спускането към по-топлата повърхност хладен повеи разроши косата му. Лето си представи ветровете в океана и въздъхна. Под неимоверния простор на скалния таван се почувства по-свободен, сякаш седеше някъде на брега. Домъчня му за Каладън, за шумотевицата на селските пазари, за тътнещия смях на баща му и дори за строгата загриженост на майка му.

Двамата с Ромбур прекарваха твърде много време затворени в сградите на Икс, а Лето често копнееше за чист въздух. Защо да не помоли Ромбур да се качат отново на повърхността? Можеха да поскитат сред недокоснатата природа и да гледат безкрайното небе. Там сигурно щеше да усети истинската топлина на слънчевите лъчи, а не да вижда само холографския образ на светилото...

Замисли се за новия си приятел. Иксианският принц нямаше неговите бойни умения, но изобщо не беше глезено синче, както твърде често се случваше във Великите династии. Увличаше се по различни неща; между другото усърдно попълваше колекцията си от минерали. Държеше се приветливо и искрено, никога не губеше оптимизма си, а в привидно мекия му характер се криеше яка сърцевина от несломима решителност и желание да се прояви достойно във всичко.

В гигантската пещера подпорите и суспенсорните повдигачи крепяха хайлайнера, който бързо придобиваше обичайния вид на тези несравними с нищо кораби. Различни апарати бяха подредени в готовност до холосхемите, светещи във въздуха. Дори с неизчерпаемите ресурси и огромната численост на субоидите минаваше почти цяла стандартна година, докато бъде завършен поредният хайлайнер. Разходите за създаването му надхвърляха доходите на множество звездни системи, събрани накуп. Затова само

ПОСИТ и Сдружението можеха да финансират такива проекти, а династията Верниус извличаше от поръчките фантастични печалби.

Кастата на покорните работници на Икс беше по-многобройна от администраторите и благородниците. В стените около пода на пещерата се редяха ниски арки, от които се влизаше в жилищата им. Лето никога не бе попадал в секторите, предназначени за субоидите, но Ромбур го уверяваше, че и низшата класа има всичко необходимо, за да поддържа живота си. Трудеха се денонощно на смени по кораба. Наистина бяха извънредно полезни на династията Верниус!

Платформата докосна меко равната скална основа и около нея веднага се събраха групи от работници, за да разтоварят материалите. Лето скочи и огледа отблизо странно кротките субоиди. Имаха бледа кожа, обсипана с лунички. Поглеждаха го безизразно, но нито задаваха въпроси защо е тук, нито възразяваха. Просто си вършеха работата.

От приказките на Кайлеа и Ромбур той беше готов да си ги представи едва ли не като мускулести неандерталци с неразвито съзнание. Хората около него обаче наглед по нищо не се отличаваха от нормалните. Е, явно нямаша способностите на блестящи учени или хитроумни дипломати, но и не приличаха на животни.

Наблюдаваше внимателно изграждането на хайлайнера, като се стараеше да не пречи. Възхищаваше се на управлението и техническата подготовка, с които иксианците успяваха да преодолеят проблемите в невероятно трудната задача. В по-тежкия и прашен въздух долу надуваше лютивата миризма на лазерни заварки и самоспояващи се сплави.

Общият производствен план бе разпределен на последователни операции, които субоидите изпълняваха една по една като насекоми от кошер. Изобщо не се тревожеха, че им предстои много работа, и то наглед непосилна. Не бърбеха, не пееха, не се закачаха като рибарите, селяните и работниците на Каладън. Впрочем бледите хора май не губеха време за нищо друго, освен за труд...

Неизвестно как долавяше дълбоко скрито недоволство, тлеещ гняв зад невъзмутимите лица и все пак не се страхуваше да обикаля сам тук. Дук Паулус винаги бе поощрявал сина си да играе с децата от селата, да излиза в морето с рибарски корабчета, да общува свободно с търговците и занаятчиите на пазара. Накара го и да поработи цял месец в оризищата. „За да се научиш да властваш — казваше му

неведнъж, — първо трябва да опознаеш хората, над които ще имаш власт.“ Майка му се мръщеше, разбира се. „И какво, ако *нашият* син се научи да чисти риба? Той ще бъде предводител на Велика династия!“ Паулус обаче умееше да внушава, че на Каладън думата му е закон.

Лето признаваше, че въпреки смъдящите мускули, болките в гърба и парещата от слънцето кожа получаваше от тежката работа удовлетворение, каквото липсваше в пиршествата и приеми на замъка. И се надяваше, че вече разбира донякъде обикновените хора, знае какво мислят и как се трудят до изнемога. Затова ги уважаваше, а не ги презираше. Старият дук пък явно се гордееше, че синът му е прозрял една от основните истини в живота...

Опитваше се по същия начин да разбере и субоидите. Видя вход на спускащ се тунел и понеже никой не го попита какво търси на производствената площадка, възползва се от удобната възможност да научи нещо повече за културата на подчиненото съсловие. Защо пък да не открие подробности, които дори Ромбур не подозира в собствения си свят?

Изчака да се източи върволица от хора в работни дрехи и се шмугна вътре. Слизаше все по-навътре в плетеницата от коридори, минаваше край издълбани в скалите жилища — еднакви и равномерно разположени стаи, които веднага му напомниха, за килийките на кошер. Забелязваше и дреболиите, които ги разнообразяваха — пъстри завеси, няколко рисунки, орнаменти по стените. Ухаеше на добре сготвена храна, чуваха се тихи разговори, но нямаше никаква музика, нито смях.

Замисли се за дните, които прекарваше в учене и почивка из обърнатите надолу грамадни здания под тавана на пещерата, за гладките лъскави подове, за прозорците от метакром и кристалопласт, за меките легла и удобните дрехи, за изтънчените гозби...

На Каладън поданиците можеха да се обърнат с молба към своя дук по всяко време. Когато Лето обикаляше с баща си пазарищата и говореше с хората, всички ги виждаха като живи — от плът и кръв — себеподобни, а не като някакви безлики управници.

Не му се вярваше Доминик Верниус дори да забелязва колко е различен от отдавнашния си приятел Паулус. Сърдечният маркграф отделяше вниманието и бликащата си енергия само за своето семейство и обкръжението си, занимаваше се единствено с

производството и деловите стратегии, благодарение на които богатството на Икс набъбваше неспирно. За него субоидите си оставаха просто поредното средство. Да, полагаше достатъчно грижи за тях... както се стараеше и скъпоценните машини да са в отлично състояние. Лето вече се съмняваше дали Ромбур и близките му изобщо смятат субоидите за хора.

Бе се спуснал много етажи във вътрешността на лабиринта и усещаше неприятната тежест на застоял въздух. Тунелите ставаха потъмни и безлюдни. По тихите коридори стигна до просторни помещения, откъдето долитаха слети гласове и шумове от присъствието на голяма тълпа. Реши, че е време да тръгне обратно, защото му предстоеше ден, запълнен с лекции за технологии и промишлени процеси. Сети се обаче, че Ромбур сигурно тепърва закусва.

Любопитството го накара да спре под арката. Видя много субоиди, събрани в залата. Нямаше столове или пейки, затова всички стояха прави. Заслуша се в еднообразния и странно безстрастен глас на нисък мускулист мъж, застанал пред гъмжилото. Но в пламналия му поглед долови чувства, които някак не се съчетаваха с наученото досега за покорните работници.

— *Ние* правим хайлайнерите — все по-гръмко казваше мъжът. — Ние произвеждаме всичко, но *нищо* не решаваме. Вършим каквото ни заповядат дори когато знаем, че е неправилно! — Слушателите му замърмориха и се размърдаха. — А някои от новите технологии са отвъд забраните на Великия бунт. Вече създаваме *мислещи машини*. Не е нужно да разбираме чертежите и проектите, защото знаем как действат тези творения!

Лето се подвоуми и се отдръпна по-назад в сенките. Не се боеше от простолюдието, но тук се мътеше нещо необичайно. Искаше му се да избяга, ала трябваше да чуе повече...

— Ние сме субоиди, затова не участваме в разпределението на печалбите. Живеем простичко. Четем Оранжевата Католическа Библия и със сърцата си узнаваме кое е праведно. — Ораторът вдигна мазолестия си юмрук. — Затова знаем, че много от нещата, които ни карат да правим на Икс, са *грешни*!

Хората пак се разшаваха, зашепнаха по-сърдито. Ромбур твърдеше, че подчинената каста нямала собствени възгледи и

стремежи. Сега Лето се убеждаваше, че това просто не е вярно. А говорещият продължи още по-зловещо:

— Е, какво да правим? Да зададем въпроси на господарите си и да настояваме за отговори ли? Или ще сторим и друго?

Плъзна поглед по слушателите си... и изведнъж очите му се заковаха като стрели в подслушващия Лето.

— Ти кой си?

Младежът заотстъпва и вдигна ръце в жест на помирение.

— Съжалявам, загубих се. Изобщо не исках да дойда чак дотук.

Всички се обърнаха към него и пролича, че полека-лека проумяват значението на случилото се. Явно разбираха към какво ги подтиква ораторът и какво може да ги сполети, щом непознатият е чул всичко.

— Наистина много съжалявам — смънка Лето. — Нямах намерение да ви се натрапвам.

Няколко субоиди тръгнаха към него с движенията на автомати, крачейки все по-бързо. Той им се усмихна предразполагащо.

— Ако искате, ще говоря с маркиграф Верниус от ваше име, ще му обясня тревогите ви...

Групичката доближи опасно, той се завъртя на пети и побягна. Завиваше наслуки по ниските тунели, а субоидите го търсеха безуспешно и ръмжаха от ярост. Пръснаха се навсякъде, а Лето отдавна вече не си спомняше как да се върне към основната пещера.

Може би се спаси тъкмо защото се луташе. Преследвачите се опитваха да го намерят в тунелите, които водеха нагоре. А той не знаеше накъде върви, понякога се криеше дори в дълбоки, задънени ниши. Накрая стигна до малка вратичка и щом я отвори, лъхна го прашен задух под рязкото сияние на индустриални светоглобуси.

Неколцина субоиди забелязаха как силуетът му се очерта в яркия правоъгълник и закрепяха отдолу, но Лето вече препускаше към кабината на един аварийен асансьор. Пъхна биокартата си в процепа на скенера и получи достъп до горните равнища.

Целият се тресеше от неистовия приток на адреналин в кръвта. Още не можеше да повярва в чутото и направо не му се мислеше как щяха да постъпят с него субоидите, ако го бяха заловили. Достатъчно се стъписа от техния гняв, дори свирепост. Разсъдъкът му странеше от

предположението, че щяха да го убият — него, сина на атрейдския дук, госта на династията Верниус! А и нали, им предложи помощта си?

Но у тях несъмнено беше вкоренена неизтребимо способността да си служат с насилие — плашеща тъмна бездна, която бяха успели да скрият от безгрижните си повелители в техните кристални сталактити.

Със страх се питаше дали няма и други ядра на зараждащи се размирици, други групи с не по-малко убедителни водачи, които да разпалят простодушното недоволство на огромната маса от субоиди...

Взря се надолу през прозрачните стени на кабината — работниците невинно вършеха каквото им е наредено, изпълняваха задачите си за този ден. Беше длъжен да сподели с домакините си какво е чул, но... щеше ли да му повярва някой?

Присви го стомахът, щом осъзна, че вече научава за Икс несравнимо повече, отколкото бе очаквал.

Надеждата може да се превърне в най-могъщото оръжие на угнетените или да стане най-опасният враг на онези, които са пред провал. Винаги трябва да виждаме и предимствата, и ограниченията ѝ.

Из личните дневници на лейди Хелена

След седмиците бродене в пространството, товарният кораб най-после се спусна от застиналия в орбита хайлайнер и се понесе към облачните вихри на Каладън.

Проточилите се мъки на Дънкан Айдахо като че щяха да имат край. Момчето, скрило се в задръстения товарен отсек, избута някакъв тежък сандък. Металните ъгли чегъртаха по обшивката, но накрая успя да освободи малък илюминатор. Почти долепи нос до бронепласта и се вторачи в изобилието от океански простори на планетата. Едва сега си позволи да повярва.

„Каладън. Новият ми дом.“

Дори от орбита Гайъди Прайм му се стори мрачна и отблъскваща като възпалена рана. Но Каладън, родината на легендарните атреидски дукове, смъртни врагове на династията Харконен, приличаше на сапфир, събрал светлината на своето слънце.

След всичко, което го сполетя, още не можеше да повярва, че намръщената и коварна Джанис Милам спази обещанието си. Спаси го по свои дребнави подбуди, за да се наслади злобно на отмъщението. Все едно. Вече беше *тук*.

Преживяваше всичко отново по-страшно и от кошмар през дългите дни, докато хайлайнерът скачаше от система към система и доближаваше Каладън по обиколен маршрут.

Когато жената го сграбчи ненадейно от кабината на топтера, Дънкан започна бясно да се съпротивява, но с учудваща сила Джанис го вкара вътре и блокира ключалките на люковете. Момчето виеше като хванато в капан животинче, дори зарита люка в безумната си

стръв да изскочи отново в нощта, където го дебнеха въоръжените до зъби ловци.

Нищо не постигна. Задъханата жена го пусна, разтърси глава, за да намести оплетените си кичури, и го изглежда жлъчно.

— Айдахо, ако не се укротиш веднага, ще те метна направо в ръчичките на ония харконски гадове.

Извърна се презрително и включи двигателите. Неприятни вибрации плъзнаха по корпуса на малкото возило. Момчето се сви в дъното на кабината.

— Ти вече ме предаде веднъж на харконите! Заради теб онези войници арестуваха родителите ми и ги убиха. Заради теб ме докараха тук да им бъда дивеч. *Знам* какво направи!

— Тъхъ, тъй си е, но положението се промени. Не помагам повече на харконите, след като се отнесоха така с мен.

Разгневеният Дънкан стисна юмруци. Кръвта от отворената му рана се просмукваше в оръфаната риза.

— Че *на теб* какво са ти сторили?!

Не вярваше да е непоправимо като смъртта на майка му и баща му.

— Няма да разбереш. Още си малък и ставаш само за пионка в лапите им. — Джанис се ухили и издигна топтера над поляната. — Но ще им го върна, като те отмъкна.

Той й се оплези ядно.

— Може да съм малък, ама цяла нощ се изплъзвах на ловците! И гледах как Рабан уби мама и тате. А какво ли са направили на чичовците, лелите и братовчедите ми?

— Съмнявам се, че на Гайъди Прайм ще оживее друг освен теб с фамилията Айдахо... особено щом си ги засрамил така днес. Жалко, но такъв им бил късметът.

— Нямало е нужда! — сопна се Дънкан, за да прикрие мъката си. — И без това не познавах другите си роднини.

Отдалечаваха се в бръснещ полет от ловния резерват.

— В момента ти помагам да избягаш от ловците, затова млъкни и се радвай. А и не мисля, че имаш друг избор.

Летяха без опознавателни сигнали, затова пък с маскировъчни заглушители на двигателите. На Дънкан обаче не му се вярваше, че ще се измъкнат от всевиждащия поглед на харконите. Нали уби неколцина

от ловците, а отгоре на всичко надхитри и унижи Рабан? Позволи си за миг самодоволна усмивка. Премести се отпред и се сгуши изтощен в креслото до Джанис.

— И защо да ти вярвам?

— Да не съм те молила? — Жената го изгледа навъсено. — Сега съм ти полезна, стига си се заяждал!

— Нищо ли няма да ми кажеш?

Тя издигна машината още малко. Мълча дълго.

— Ами... вярно е. Издадох родителите ти на харконите. Надуших, че майка ти и баща ти са сбъркали в нещо, което много ще ядоса началниците им. А те никак не обичат да се ядосват. Търсех начин да се издигна и ми се падна сгоден случай. Пък и твоите родители си бяха виновни. Аз само се възползвах. Ако не бях побързала, друг щеше да го направи.

Устните на Дънкан се изопнаха. Ех, защо не му стигаше смелост да забие ножчето си в тази проклетница! Но щеше да умре с нея, ако топтерът падне на земята. Тя беше единственият му изход. Засега.

Забеляза, че лицето ѝ нервно потрепваше.

— И как ми отвърнаха харконите? Да не би да получих награда или пък повишение? Нищичко! Все едно ме сригнаха в зъбите. Дори едно „благодаря“ не чух. — Мимолетното смущение в очите ѝ изчезна като облаче, разнесено от вятъра. — Не си мисли, че ми харесваше. Само че на Гайъди Прайм рядко имаш шанс, а на мен много отдавна не ми вървеше. Ей това трябваше да ми преобърне живота. Но когато им се подмазах с надеждата да сторят нещичко за мен, те ме изритяха и заповядаха повече да не им досаждам. Всичко беше напразно и затова ми става още по-криво. — Ноздрите ѝ се раздуха. — Никой не може да прави такива неща с Джанис Милам, без да си го отнесе.

— Аха, значи не го правиш заради мен! — наежи се Дънкан. — Дори не защото си гузна, че заради теб пострадаха толкова хора! Искаш само да си го върнеш на харконите...

— Хлапе, споходи ли те сполуката, използвай я.

Той млъкна и се зае да тършува в кабината, докато не откри две плочки плодово-оризов сладкиш и кутийка сок. Без да попита, започна да се тъпче. Сладкишът леко ухаеше на канела — имитация на меланжова храна.

— Да, заповядай, вземи си — язвително подхвърли Джанис.

Дънкан не отговори, защото бузите му бяха издути. През цялата нощ скоростният топтер летеше ниско над равнините към зловещия град Барония. За миг момчето се уплаши, че тя се кани да го върне в затвора, където щеше да страда невъобразимо. Пъхна ръка в джоба и напипа дръжката на тъпото ножче. Но Джанис дори не доближи грамадния комплекс, а зави на юг, подминавайки поред десетина градове и села.

Кацнаха чак на зазоряване и за да не ги засекат, попълниха припасите си от малка пътна станция. Джанис му даде син гащеризон, почисти и превърза раната. Каза, че го правела, за да не привлича външността му нежелано внимание.

По здрач излетяха отново и продължиха далеч на юг към един свободен космодрум. Дънкан не знаеше имената на тези места. Никой не го бе учил на география. Зададеше ли въпрос на Джанис, тя или му се зъбеше, или мълчеше.

На космодрума се усещаше дух на грубо търгашество и суровото присъствие на Сдружението, но нямаше и помен от безвкусиците на харконите. Тук всичко беше създадено и подредено да служи и да издържа, разкош не се виждаше никъде. А коридорите и помещенията бяха разширени дотолкова, че да минават херметичните контейнери на навигаторите.

— Върви с мен! — заповяда Джанис. Двамата се запромъкваха през привидно шумния хаос на космодрума. — Уредила съм нещо, но загубиш ли се, няма да те търся.

— Защо пък да не ти избягам? Не ти вярвам.

— Ще те кача в кораб, който ще те отведе далеч от Гайъди Прайм и харконите. — Ухили му се подканящо. — Избирай, хлапе. Но не искам накрая да ми натресеш някоя неприятност.

Дънкан стисна зъби и Продължи с нея. Джанис откри поовехтял товарен космолет, в който цели орди работници вкарваха някакви сандъци. Влачеха тежките палети на суспенсорни подложки и ги струпваха почти безразборно в просторния трюм.

— Вторият помощник-капитан — вметна тя — ми е старо приятелче. И ми дължи услуга.

Дънкан не си направи труда да попита що за хора биха сметнали Джанис Милам за своя приятелка... или как си е заслужила услугата.

— Айдахо, няма да се изръся и едничък соларий за пътуването ти. Заради твоето семейство си окалях съвестта, скарах се с големи клечки сред харконите, а в края на краищата нямах никаква полза от цялата история. Но приятелят ми Рено каза, че можеш да се свреш при товара, ако се задоволиш само с аварийни дажби и не пречиш.

Дънкан зяпаше разсеяно оживлението из космодрума. Не можеше и да си представи какъв ще е животът в друг свят. Корабът изглеждаше стар и мърляв... но щом с него щеше да отлети от Гайъди Прайм, значи беше истинска райска птица!

Джанис стисна силно рамото му и го поведе към рампата. Болката пак затуптя в раната.

— Пълнят тази браква с отпадъчни материали и ще ги стоварят за преработка на Каладън — планетата на атрейдската династия... върли врагове на харконите. Чувал ли си за враждата им? — Дънкан кисело въртна глава и тя се засмя. — Ами да, откъде дребно мишле като теб ще научи нещо за Ландсрада и Великите династии? — Спря един от работниците, който теглеше претоварена суспенсорна платформа. — Къде е тоя Рено? Кажу ми, че Джанис Милам е тук и иска да го види веднага. — Сведе за миг поглед към момчето и то се изпъна, за да изглежда по-високо. — Предай му, че донесох пакета, който му обещах.

Мъжът докосна комуникатора на яката си и замърмори нещо. После продължи навътре в кораба, без да ги погледне. Дънкан чакаше и наблюдаваше какво става наоколо, Джанет се мръщеше и пристъпяше от крак на крак. Скоро се появи друг мъж, нацапан с разноцветни смазки и плувнал в пот.

— Рено! — махна му жената. — Крайно време беше! Той я награби в грубовата прегръдка, подсилена и с дълга влажна целувка. Джанис се отдръпна и посочи момчето.

— Ето го. Заведи го на Каладън. — Ухили се доволно. — Не си представям по-хубавичко отмъщение — Айдахо да е там, където изобщо не очакват... и където не могат да го пипнат.

— Джанис, игричките ти са опасни — вдигна рамене Рено.

— Ама пък ми харесват! — Тя го тупна с юмрук по рамото. — Да не се изтървеш пред някого, а?

Той се смръщи лукаво.

— Че какъв смисъл има да минавам през тази вонясала дупка, ако ти не ме чакаш? Кой ще ми прави компания през дългите самотни нощи? Хич не си струва да те изтропам на копоите. Сега обаче ти ще си ми длъжница!

Преди да си тръгне, Джанис приклепна, за да погледне Дънкан в очите. Май се опитваше да изтръгне съчувствие от самата себе си.

— Хлапе, ето какво искам да направиш. Щом стъпиш на Каладън, настоявай упорито да те приеме самият дук Паулус Атрейдски. Чу ли — атрейдският дук! Кажи, че си бил при харконите, и помоли да те вземе на служба в домакинството си.

Веждите на Рено подскочиха чак до корените на косата му, но той само смънка нещо неясно.

Джанис пък се стараеше лицето ѝ да лъха на искрена загриженост. Искаше ѝ се да пробута тази последна жестока шегичка на хлапето, чийто живот бе съсипала. Не се съмняваше, че няма и нищожен шанс опърпано момче от улицата дори да пристъпи в замъка Каладън, но инакче като него би се опитвало безброй пъти... може би години наред.

Вече бе постигнала жадуваната победа, като го отвлече под носа на Рабан и ловците му. Знаеше кога ще отведат Дънкан в Горския стражеви пост и се постара да го спаси и да го прати при най-заклетите врагове на харконите. Не я интересуваше какво ще го сполети отсега нататък, но се забавляваше при мисълта за несполуките му, преди той да се примири.

— Хайде, да вървим — неприветливо промърмори Рено и хвана Дънкан за ръката. — Ще ти намеря скривалище в трюма.

Момчето изобщо не се озърна към Джанис. Чудеше се дали тя не очаква да се сбогува с нея или дори да ѝ благодари, но нямаше да я огрее. Бе му помогнала не от човещина, дори не и заради угризенията си. Защо да ѝ се подмазва? Никога нямаше да ѝ прости за смъртта на своето семейство. Ама че смахната жена...

Вървеше нагоре по рампата и гледаше право напред. Не знаеше накъде е тръгнал. Залутан в света, останал сам; без никаква представа какво ще прави, Дънкан Айдахо се отправяше на път.

Рено не си губеше времето да го развлича с разговори, хранеше го оскъдно, но поне не го тормозеше. А от всичко в безкрайната Вселена Дънкан се нуждаеше най-много от възможност да се опомни — поне няколко дни, за да подреди скорошните случки в паметта си и да свикне с живота без онези, които не можеше да забрави.

Спеше скрит като плъх в товарния отсек на стария кораб, заобиколен от ръждясал метал и всевъзможни други отпадъци. Не намери нищо меко и въпреки това си отспиваше до насита на голия под, опрял гръб в хладната стена. Отдавна не се бе радвал на такова спокойствие.

А когато корабът се снижи към повърхността на Каладън, за да остави товара си и да го зареже сам на непознатата планета, той почувства, че е готов да се справи с всичко. Имаше решимостта и жизнеността си и нищо не би го спряло в новия му устрем.

Оставаше само да открие дук Паулус Атреидски.

*Историята ни позволява да забележим очевидното...
но за жалост едва когато е станало твърде късно.*

Принц Рафаел Корино

Ромбур огледа щръкналата във всички посоки коса на Лето, запрашените му дрехи и мръсните струйки от засъхнала пот по бузите му. Не се сдържа и прихна. Не искаше да обиди госта си, но явно не желаше и да повярва на смехотворната история, която току-що бе чул.

— Алени адове! Лето, не мислиш ли, че... малко се увличаш?

Застана пред един широк прозорец. В нишите покрай всички стени на стаята бяха подредени събраните от иксианския принц минерали, кристали и скъпоценни камъни — неговата най-голяма радост и гордост. Би могъл да си купи далеч по-редки и смайващи образци, но предпочиташе да попълва колекцията си, като обикаля пещерите и тунелите.

Макар да се завираше навсякъде из подземния свят на Икс, Ромбур подобно на останалите от семейството си оставаше сляп за броженията сред субоидите. Сега Лето проумя много по-добре защо старият дук изискваше от него да разбира поданиците си и винаги да познава настроенията им. „Момко, да си го кажем направо — властваме по тяхна милост. Да се благодарим, че повечето от тях не го схващат. А ако си достатъчно умел управник, поданиците ти изобщо няма да си задават подобни въпроси.“

Сякаш засрамен от драматичната новина и разчорления вид на госта си, Ромбур се загледа в работниците по площадките долу. Всичко изглеждаше спокойно и подредено както винаги.

— Виж сам... — Посочи с пълничкия си показалец наглед съвсем доволените от живота субоиди, които се трудеха подобно на автомати. — Те дори не могат да решат самостоятелно какво да вечерят, камо ли да се обединят и да подготвят бунт. Не им достига... предприемчивост.

Лето поклати глава. Още усещаше влажните кичури да лепнат по челото му. Чувстваше се дори по-потресен сега, прегърбен в удобното приспособяващо се кресло. Докато бягаше, за да отърве кожата, го

водеха инстинктите. А в момента се мъчеше да си възвърне хладнокръвието, макар че все още усещаше пулса си ускорен.

— Ромбур, само ти казах какво видях и чух. Не съм склонен да измислям опасности. Преживявал съм истински, затова не ми трябва съчинени. — Впи погледа на сивите си очи в своя нехаен приятел. — Нещо се мъти долу! Субоидите обсъждат как да свалят от власт династията Верниус, да унищожат създаденото от вас и да си присвоят Икс. С една дума, готвят се за насилие.

Ромбур се колебаеше, сякаш още се надяваше да чуе, че всичко това е нескопосана шега.

— Е, добре де, ще предам на баща си. Ако пък искаш, разкажи му ти. Аз... ъ-ъ, съм сигурен, че той ще проучи въпроса.

Лето посърна. Дали маркграфът няма да си затваря очите за проблема, докато не стане твърде късно? Ромбур приглади лилавата си туника и се усмихна, после се почеса безпомощно по темето. Издаваше се с каква неохота говори на тази тема и явно искрено се озадачаваше, че тя изобщо е могла да възникне.

— Ами. Щом си слизал долу, значи си видял как се грижим за субоидите. Освен работата те си имат храна, подслон, семейства. Вярно, на нас се пада лъвският пай от печалбите... но така е подреден светът! И такова си е нашето общество. Ние обаче не ги потискаме. За какво тогава ще се оплакват?

— Нищо чудно тяхното мнение много да се различава от твоето — настоя Лето. — Телесните страдания не са единственият вид потисничество.

Ромбур изведнъж се оживи.

— Да вървим! Това май ще придаде любопитен обрат на днешните ни занимания по политология.

Лето тръгна с него. Чувстваше се по-скоро натъжен, отколкото разсърден от лекомислието на иксианеца. Боеше се, че тук наистина няма да открият в преживелиците му нищо особено, освен повод за интересна беседа.

Маркграф Доминик Верниус управляваше своята промишлена империя, скрит от любопитните погледи. В момента едрият мъж крачеше напред-назад по прозрачния под на кабинета си, увиснал като

прекрасна кристална топка под свода на пещерата. Съвършено излятото иксианско стъкло без никакви съединения или деформации създаваше илюзията, че се рее над владенията си. Доминик понякога наистина се чувстваше като божество във висините, обхващащо с поглед сътворения от него свят.

Дъщеря му Кайлеа седеше кротко в суспенсорното си кресло и го наблюдаваше. Той одобряваше стремежа ѝ да вниква в иксианските делови начинания, но днес беше прекалено разтревожен, за да се впуска в спорове. Бръсна пухче от облечената преди малко чиста туника без ръкави, обърна се и пак мина край бюрото с цвят на живак.

Кайлеа просто го гледаше и не му натрапваше съветите си, макар добре да разбираше пред какво затруднение са изправени.

Доминик не очакваше стария „Руди“ да приеме безропотно загубата на данъчните постъпления заради новия модел хайлайнери, разработен на Икс. О, не! Императорът щеше да измисли как да превърне съвсем естествения делови проект в лично оскърбление, но маркиграфът още не се досещаше за формата на отмъщението, нито къде точно ще бъде насочен ударът. Елруд открай време си беше непредсказуем.

— Просто трябва да го изпреварваш с една крачка — промълви накрая Кайлеа. — Умееш да правиш това.

Помисли си за лукавството, с което баща ѝ бе отмъкнал наложница на императора, а Елруд така и не забрави случката. Лека сянка на недоволство натежа в думите ѝ. Би предпочела да израсне на прекрасния Кайтен, а не тук, в пещерата.

— Как да го изпреваря, щом не знам накъде е тръгнал? Маркграфът сякаш плуваше във въздуха с главата надолу, защото равният скален таван беше над него, а под краката му нямаше нищо.

Кайлеа отново се зачете в товарителниците и отчетите за доставени партии. Надяваше се да открие по-ефективна схема за разпространението на иксианските технологии. Маркграфът, разбира се, не очакваше тя да измисли по-добро решение от многобройните му експерти, но нямаше нищо против дъщеря му да си запълва времето с нещо смислено. Идеята ѝ да пуснат няколко самообучаващи се тренировъчни машини на черния пазар беше направо гениална.

Позасмя се малко горчиво и дългите му мустаци хлътнаха в гънките около устата. Дъщеря му беше смайващо красива, сякаш

предопределена да сияе до някой предводител на Велика династия... а се отличаваше и с остър ум. Съзнаваше, че у Кайлеа странно се смесват очарованието от придворните интриги, величието, всичко останало, свързано с Кайтен, и несломимата ѝ решимост да разбере докрай основата на успеха на династията Верниус. Макар и съвсем млада, тя бе схванала, че за една жена задкулисните машинации в бизнеса са истинският ключ към успеха... освен ако не реши да стане бене-гесеритка.

Доминик беше убеден, че дъщеря му не проумява желанието на майка си да напусне императорския двор и да дойде с него на Икс. Защо една от любовниците на най-всесилния човек във Вселената бе предпочела да се откаже от блясъка и разкоша и да се омъжи за военен герой, който живее под повърхността на планетата си? Понякога и той самият се озадачаваше, но обичта между него и Шандо не избледняваше с времето, а и често чуваше от жена си, че нито за миг не е съжалявала за решението си.

Струваше му се, че Кайлеа е пълна противоположност на Шандо във всичко освен във външността. Не вярваше да ѝ е удобно в тези стряскащи дрехи и накити, но тя винаги носеше най-хубавите си премени, като че се боеше да не пропусне нещо. Сигурно би предпочела да я изпрати под нечие покровителство в императорския дворец. Забелязваше, че си играе с увлечението на синовете на посланика Пилру. Но К'тер и Д'мур трябваше скоро да се подложат на изпитанието на Космическото сдружение. Успееха ли, щяха веднага да напуснат планетата. А и Доминик не се съмняваше, че ще уреди далеч по-изгоден брак за единствената си дъщеря. Защо не дори с Лето Атреидски...

На стената замига жълт сигнал и прекъсна размишленията му. Беше важно съобщение, допълващо тревожните слухове, които плъзнаха като отрова в резервоар.

— Да? — обади се маркграфът.

Без той да я повика, Кайлеа прекоси невидимия под и застана до него, за да прочете холотекста над бюрото. Изумрудените ѝ очи се присвиха от напрежение. Слабият аромат на парфюма ѝ и блещукането на гребените в бронзовата ѝ коса го накараха да изпита бащинско умиление. Каква млада дама! И каква делова жена...

— Дете, защо да се безпокоиш и за това?

Би искал да я опази от нерадостните вестии. Управлението на работниците беше несравнимо по-трудно от поощряването на техническите нововъведения. Кайлеа само го изгледа сърдито.

Прочетоха много повече подробности за наученото по-рано през деня, макар че самият той още се насилваше да повярва в разказа на Лето. Сред подземните му инсталации наистина назряваха размирици. Субоидите започваха да се оплакват — нещо нечувано...

Момичето си пое дъх и се опита да съсредоточи мислите си.

— Щом са толкова недоволни, защо не са избрали някого да говори от името на всички? И защо не заявят официално за какво настояват?

— Дете, те само мърморят. Твърдят, че ги заставяме да сглобяват машини, с които нарушаваме забраните на Бътлървия джихад. Не желаят да вършат „светотатства“.

Екранът угасна, щом прочетоха обобщения доклад. Кайлеа опря ръце на кръста си и изфуча:

— Как са си набили в главите подобни нелепости?! Нима си въобразяват, че могат да разберат тънкостите и тълкуванията на такива проблеми? Родени и обучени са на Икс. Кой тогава им втълпява тези глупости?

Доминик тръсна лъскавата си глава. Дъщеря му бе задала извънредно уместен въпрос.

— Права си. Не са способни да стигнат до такива изводи.

— Не им ли е ясно — кипеше от гняв Кайлеа — колко много им даваме? И колко ни струва това? Погледнах отново таблиците. Нямат си и представа на какво ниво са в сравнение с работниците на други планети! — Тя впи поглед през пода в подредената шетня далече долу. — Може би трябва да посетят Гайъди Прайм... или Аракис. Тогава няма повече да се жалват от ставащото на Икс.

Маркграфът обаче не искаше да изтърве нишката на разговора.

— Те би трябвало да са със съвсем ограничен интелект, колкото да си вършат работата, и то безропотно. Такива се раждат. — На свой ред се вторачи в гъмжилото около хайлайнера. — Дали нашите биодизайнери не са пропуснали нещо важно? Или субоидите имат право? Определенията за машинния интелект обхващат много широка област и границите ѝ са твърде размити...

Кайлеа нетърпеливо завъртя глава.

— Нашите ментата и правни съветници са особено внимателни при спазването на ограниченията, наложени от джихада. Методите ни за контрол също са безупречни. Имаме твърда почва под краката си и ще докажем всяко свое твърдение.

Доминик по навик си подъвка устните.

— Поне не сме престъпвали съзнателно чертата...

— Защо не възложиш на капитан Жаз и група инспектори да разровят всичко, да проучат всяка страна от проектирането и производството? Ще докажем на субоидите, че напразно ни обвиняват.

Той се замисли над идеята й.

— Разбира се, нямам желание да притискам прекалено работниците. Не ни трябва репресии, камо ли бунтове в отговор... Ще продължим да се отнасяме човешки с тях.

Тя му отвърна с поглед на напълно зрял човек.

— Да — промълви студено. — Така работят по-добре.

Наред с опознаването на аз-а, сийчът дава здравата основа, на която стъпваш, за да навлезеш в околния свят и във Вселената.

Мъдрост на свободните

Пардот Кайнс така се захласна по културата, религията и всекидневието на свободните, че пренебрегваше спокойно споровете за живота и смъртта му, бушуващи в сийча. Наибът Хейнар му разреши да говори с хората и да им обяснява идеите си... затова се възползваше от всеки удобен случай.

Цял лунен цикъл свободните си шепнеха из пещери и ниши или направо изкрещяваха мнението си при среща със старейшините. Някои от спорещите колебливо одобряваха словата на странния чужденец.

Макар участието му да висеше на косъм, Кайнс не губеше време в тревоги. Водачи от сийча му показваха много неща, чрез които пробуждаха неговата любознателност в определени области, но планетологът се спираше да разпитва и жените в цеховете за влагосъхраняващи костюми, старците, на които бе възложена грижата за водните запаси, съсухрените бабички до пещите за метал...

Трескавото оживление в изолираните от пустинята пещери го изумяваше. Някои работеха по извличането на гориво от меланжовата утайка, други се занимаваха с ферментацията на подправката. Тъкачите използваха човешка коса, дългата козина на мутирали плъхове, оскъдни влакна пустинен памук и дори ивици кожа от дивни твари, за да създават здрави платове. Разбира се, имаше и училища за малчуганите — попиваха знания за пустинята, както и жестоки бойни похвати.

Една сутрин Кайнс се събуди бодър и свеж след нощта; прекарана върху постелка на твърдия под. Поне през половината си живот бе спал на открито, направо върху коравата земя. Тялото му отдавна свикна да се отпуска удобно почти навсякъде. Закуси с изсушени плодове и питки, опечени в слънчеви фурни. Прекара длан по лицето си и усети наболата брада.

Млада жена на име Фрийт постави пред него поднос със старателно приготвено меланжово кафе в красива каничка. През целия ритуал сините ѝ очи останаха сведени към пода. Вършеше това всяка сутрин, откакто Кайнс бе се появил в сийча. Изобщо не му беше хрумвало да търси нещо по-особено в грижите ѝ, докато някой не му прошепна: „Тя е неомъжената сестра на Стилгар, чийто живот ти спаси от харконските псета.“

Фрийт имаше чудесно лице с гладка мургава кожа. Ако разплетеше косата си от водните пръстени по нея, сигурно можеше да я пусне чак до кръста. Държеше се кротко, вършеше умело работата си. Втурваше се да изпълни и най-незначителното му желание, често без той дори да узнае за това. Ако не беше толкова увлечен да забележи всичко наоколо, сигурно щеше да види и колко красиво е момичето.

Планетологът допи до утайката ароматната течност, подправена с кардамон, и извади електронния си бележник, за да запише няколко нови идеи. Някакъв шум го накара да се озърне. Жилавият, младеж Турок стоеше на входа.

— Заръчаха ми да те заведа където поискаш, стига да не напускаш сийч Червената стена.

Кайнс се усмихна. Не се притесняваше, че е пленник. Подразбираще се, че никога няма да излезе от сийча, освен ако свободните не го приемат и ие му се доверят докрай. Стане ли един от тях, помежду им не могат да се изпречват тайни. Ако пък решат да го убият, защо да крият нещо от очите на бъдещ мъртвец?

Вече бе разгледал тунелите, складовете за храна, денонощно охраняваните водни запаси, дори *хуануите*, където извличаха водата от трупове. Бе се взирал като омагьосан в живота на семейните групи — всеки от коравите мъже на пустинята имаше по няколко жени. Бе ги виждал да се молят на Шай-хулуд. В ума му се оформяше все още грубовата скица на тази култура, на семейните и политическите обвързаности в сийча. Съзнаваше обаче, че ще са му нужни десетилетия, за да различи всички неуловими връзки, тънкостите на задължения, поети от праотците преди много поколения.

— Защо да не се качим върху скалите? — предложи той, припомнил си своите obligations на имперски планетолог. — Ако взема някои апарати от колата — нали са непокътнати? — мога да

разположа тук климатична станция. Задължително е да събирам данни за времето — температурни колебания, атмосферна влага и типични особености на вятъра — от колкото се може повече точки.

Турок го изгледа, сякаш не вярваше на ушите си. Сетне сви рамене.

— Както желаш.

Младежът познаваше привързаността на старейшините към традициите и не предвиждаше дълъг живот за този въодушевен, но лишен от прозорливост човек. Каква загуба на сили — да продължава неуморно работата си! Но щом това го прави щастлив през неговите последните дни...

— Да вървим. Облечи си влагосъхраняващия костюм.

— Е, нали ще бъдем навън само няколко минути... Турок се намръщи сурово и като че в миг се състари.

— Всяко неуловено дихание е прехосана влага. Не сме толкова богати, че да пилеем вода.

Кайнс се зае да навлече гладката дреха. Не се справи веднага с всички уплътнения. Водачът въздъхна тежко и му се притече на помощ. Обясни му как да нагласи най-правилно костюма, за да има максимална полза от него.

— Купил си нещо свястно. Изработен е от свободни. Поне в този случай си направил добър избор.

Отидоха до склада, където бяха оставили наземната му кола. Цялото оборудване бе подредено в кутии, внимателно огледано и описано. Явно жителите на сийча вече обмисляха за какво да употребят всяка негова дреболия!

„Още се чудят дали да не се отърват от мен. Нима не разбраха дори една думичка от онова, което им казах?“ Не изпадна в униние, нито се уплаши. Просто отбеляза този факт като поредното предизвикателство. Няма да се предаде — твърде много работа имаше да върши. Ще ги накара да проумеят!

Намери частите на климатичната станция и ги отдели, без да спомене нищо за ровичкането из вещите му. Знаеше, че свободните се възприемат преди всичко като общност — притежаваното от един беше собственост и на останалите. Ала бе живял толкова дълго сам, разчитайки единствено на своите сили, че трудничко осмисляше подобна нагласа.

Турок не предложи да си поделят товара, а тръгна пред него по стръмните стъпала, изсечени в скалата. Кайнс се задъхваше, но не се оплакваше. Водачът отдръпваше многобройни препятствия, отваряше водни уплътнения и херметични врати. Огледа се през рамо и щом се увери, че планетологът не изостава, ускори крачка.

Най-сетне излязоха от процеп сред осеяните с чакъл канари. Младият свободен остана на сянка, а Кайнс излезе под палещото слънце. Навсякъде камъкът имаше меднокафяв цвят, само оскъдните лишей го изпъстряха тук-там. „Добър знак!“ Първите следи на настъпваща биосистема.

Погледът му се зарея към Голямата падина. Имаше сивкавобели и кафеникави дюни от наскоро надробени скални парчета, както и масленожълти — от по-стар, вече окислен пясък.

Кайнс беше убеден, че присъствието на червеите и изобилният пясъчен планктон в богатите находища на подправка са сигурно доказателство — Дюна има основата за сложна екосистема! Необходими бяха само няколко леки тласъка в правилната посока, за да разцъфне този дремещ свят.

Свободните можеха да го постигнат.

— Имперски служителю — обади се пристъпилият към него Турок, — какво виждаш, когато съзерцаваш така пустинята?

Кайнс отговори, без да отклони поглед.

— Безгранични възможности.

В заключената дълбоко под скалите стая Хейнар седеше в челото на каменната маса и се взираше пронизващо с единственото си око. Не искаше да го въвлекат в разгорещения спор, затуй само слушаше как другите старейшини крещат и се карат помежду си.

— Знаем кому е верен онзи човек! — заядливо настояваше старецът Джерат. — Работи за Империята. Известно ви е какво научихме за него. И е тук като гост на харконите...

Носеше сребърна халка в лявото си ухо — скъпоценност, отнета от убит в двубой контрабандист.

— И какво от това? — сопна му се Алиид. — Ние, свободните, не се ли маскираме и преструваме? Ако оцеляването го изисква, значи

е задължително да го сторим. Поне от теб не очаквах да съдиш за някого по такива повърхностни белези.

Дългокосият и наглед вечно уморен Гарнат, опираше острата си брадичка върху свит юмрук.

— Бесен съм на онези трима недорасли слабоумници и на глупавата им постъпка, след като планетологът им е помогнал да победят харконските убийци. Всеки зрял и здравомислещ мъж би махнал с ръка и би пратил сянката на чужденеца там, където вече са се пренесли шестимата гадове... С нажалено сърце, разбира се, но това е верният избор! — Той въздъхна. — Неопитни сукалчета, че и зле отгледани. Не би трябвало да излизат сами в пустинята.

Ноздрите на Хейнар се раздуха.

— Гарнат, несправедливо е да порицаваш решението им. Изпълнили са дълга си, както са го разбирали — Пардот Кайнс все пак им е спасил живота. Макар и безразсъдни, поне са усетили водния товар, легнал върху плещите им.

— А какво ще кажеш за дълга им към сийча и нашите хора? — настоя Гарнат. — Нима задължението им към някакъв си имперски слуга натежава повече от верността към нас?

— Не за момчетата е редно да говорим сега — прекъсна ги Алиид. — Омун, Турок и Стилгар са постъпили както са намерили за добре. Трябва да решим участта на планетолога.

— Той е луд! — изтърси Джерат. — Не чухте ли какви ги дрънка? Иска дървета, вода на открито, напояване, посеви... Представа си обвита в зеленина планета вместо пустиня. — Изпръхтя и опипа халката в ухото си. — Казвам ви, луд е!

Алиид сви недоволно устни.

— След хилядолетното скиталчество, довело ни тук и превърнало ни в народа, който сме... как имаш душа да поругаваш нечий мечти за рая?

Джерат също се намръщи, но прие упрека.

— Може би Кайнс *наистина* не е с всичкия си — вметна Гарнат, — но ако безумието му е свято? Ако е достатъчно луд да чува божиите слова, за които ние сме глухи?

— Не ни е по силите да откриваме такива истини! — Хейнар най-последно се намеси с властния тон на наиб, за да ги вразуми. — Сега решаваме не за откровение, пратено ни от бог, а за оцеляването на

нашия сийч. Пардот Кайнс опозна дома ни, живя с нас в убежището. А по заповед на императора е длъжен да му изпраща доклади при всяко свое завръщане в градовете. Помислете колко е опасно това.

— Ами виденията му за рая? — не се отказваше Алиид. — Водни простори, обхванати от тревата дюни, палмови горички, натежали от фурми, канати за напояване на пустинята...

— Бръцолевене на смахнат — изсумтя Джерат. — Този човек знае твърде много и за нас, и за всички свободни, пък и за самата Дюна. Недопустимо е да носи толкова тайни в себе си.

Алиид отново намери за какво да се заинати.

— Но той уби харкони! Нима не обвърза целия сийч с воден дълг, като спаси трима от нашето племе?

— Че откога сме започнали да дължим нещо на Империята? — промърмори Джерат и пак опипа сребърната си халка.

— Всеки може да убива харкони — вдигна рамене Гарнат и опря брадичка на другия си юмрук. — И аз съм го правил.

Хейнар се приведе напред.

— Добре, Алиид, да обсъдим приказките му как Дюна щяла да разцъфне. Къде е водата? Възможно ли е Кайнс да успее?

— Не сте ли го слушали, та се чудите? — присмехулно се обади мрачният Гарнат. — Разправя, че водата през цялото време си е била тук и е много повече от мизерните количества, които събираме, за да преживеем...

Джерат се разсмя.

— Тъй ли? Постоял един-два месеца на нашата планета и вече знае къде да открие безценното съкровище, което свободните не са намерили след толкова поколения живот в пустинята? Да не е зърнал някой оазис на екватора? Ха!

— Той спаси трима от нас — напомни Алиид за кой ли път.

— Трима глупаци, изпречили се пред харконския юмрук — повтори своето и Гарнат. — Не, не смятам, че съм му задължен! А освен това той е видял кристални ножове. Знаеш добре закона — който е видял ножа, трябва да бъде пречистен или да умре...

— Верни слова изричаш — съгласи се Алиид.

— Кайнс пътешества сам и навлиза в много негостоприемни земи — сви рамене и Хейнар. — Ако изчезне, никой харконски или имперски чиновник няма да заподозре нищо.

— Ще го запишат като злополука — потвърди Гарнат.

— Нашият свят не е милостив.

— Възможно е дори — подсмихна се Джерат — харконите да се зарадват, че са се отървали от досадника. Нищо не ни застрашава, ако го убием.

Мълчанието сякаш сгъсти прашния въздух.

— Каквото е редно, това ще стане — изправи се Хейнар.

— Ясно ви е. Няма друг отговор, няма и да се колебаем повече. Над всичко е благополучието на нашия сийч — на каквато и да е цена, каквато и да е горчилката в сърцата ни. — Скръсти ръце на гърдите си и изрече: — Вече е решено. Кайнс ще умре.

Проучени са двеста тридесет и осем планети, повечето ограничено годни за живот. (Местоположението им на триизмерните звездни карти е отбелязано в отделен доклад.) Данните сочат наличие на разнообразни ценни суровини. Много от планетите заслужават по-подробна преценка с оглед на добива на минерали или бъдещото им заселване. Както и при предишните проучвания обаче, никъде не бе открита подправката меланж.

Отчет от третата експедиция на независими търсачи,
изпратен на император Фондил Корино III

Хазимир Фенринг подкупи стражата и придворните на стария Елруд, за да уреди, както сам се изрази, „изненадваща тайна среща с важен, макар и неочакван представител“. Мъжът с лице на невестулка се възползва без задръжки от омайващата си реч и несломимата си воля, за да прекрои напълно графика на императора и да отвори пролука в него. Повече от три десетилетия се въртеше из двореца, а и близостта с кронпринца му даваше огромно влияние. С различни средства убеди всеки, от когото зависеше тази среща.

Само дъртакът Елруд не подозираше нищо.

В часа, когато трябваше да пристигне пратеникът на тлейлаксианците, Фенринг се погрижи двамата с Шадам да присъстват в залата за аудиенции — усърдни чираци в бюрокрацията, решени да израснат до способни ръководители на Империята. Елруд предпочиташе да си въобразява, че ги наставлява в решаването на важните държавни дела. Нямаше и представа, че му се надсмиват скришом.

Фенринг почти долепи устни до ухото на кронпринца.

— Ще бъде много забавно, хъм-а-а...

— Да наблюдаваме и да се учим — назидателно произнесе Шадам, вирна брадичка и се ухили.

Огромните гравирани крила на портата се разтвориха, пръскайки отблясъци от сукоази и дъждовни кристали. Стражата от сардаукари в

сиво-черни униформи се изпъна още по-сковано, за да посрещне новия посетител.

— Представлението започва — прошепна Хазимир.

И той, и Шадам се помъчиха да сподавят кикота си. Пажове в ливреи пристъпиха напред.

— Господарю император, повелителю на милион светове, пред вас е Майстор Хидар Фен Аджидика, пълномощник на Бене Тлейлакс. Явява се по ваша заповед за частна аудиенция.

Сивокож мъж с ръст на джудже влезе гордо в залата, следван от привидно невзрачни телохранители и помощници. Присъстващите тихичко споделяха учудването и неприязънта си. Лорд-камерхерът Акен Хезбан кипеше от възмущение зад трона и изяждаше с поглед съветниците по протокола, сякаш ги подозираше в нечистоплътна хитрост.

А Елруд IX се изопна и пожела да види отново графика за деня със собствените си очи.

„Сварихме го неподготвен — зарадва се Хазимир. — Може би изкуфелият загубеняк се е стреснал достатъчно, за да изслуша дребосъка.“ С учудваща проникателност Хезбан се вторачи във Фенринг, но срещна само неуязвимо равнодушие.

Аджидика чакаше търпеливо, шепотът и приглушените възклицания го обтичаха като вода около скала. Дългият му нос се открояваше на тясното лице, черната брада стърчеше. Кафеникавата надиплена роба, падаща до пода, дискретно говореше за достолепие. По кожата на ръцете му се виждаха безцветни петна — изглежда честото излагане на силни химикали бе заличило меланина. Въпреки дребната си фигура тлейлаксианският Майстор се държеше така, като че имаше неоспоримо право да се намира в императорската зала за аудиенции.

Шадам сбърчи нос — явно и до него бе стигнала неизтребимата миризма на твърде особени гозби, присъща на всички тлейлаксианци.

— Господарю император, нека единственият истински Бог ви обсипе със светлината на всички слънца в Империята.

Хидар Фен Аджидика се поклони, докато изричаше цитата от Оранжевата Католическа Библия. Спря пред трона от монолитен хагалски кристал и отново зачака.

Тлейлаксианците бяха печално известни навсякъде поради заниманията си с трупове и събирането на мъртъвци като клетъчен материал, но никой не оспорваше смайващите им постижения в генетиката. Едно от техните първи творения беше необичаен нов източник на храна — свинохлите („най-вкусното месо под небесата“), кръстоска между гигантски гол охлюв и земна свиня. Хората обаче и досега си представяха тварите като отгледани в резервоари мутанти — грозни създания, които изхвърлят от телата си слузести смрадливи отпадъци, а многобройните им усти неуморно поглъщат всякакви боклуци. Тази представа белязваше образа на Бене Тлейлакс в мислите им дори когато похапваха мариновано месо на свинохли със сосове от изискани каладънски вина.

Елруд изпъчи костеливите си рамене и се начумери срещу посетителя.

— Този какво търси тук? Кой го вкара? — Огледа ехтящата зала с блеснали от яд очи. — Нито един от Майсторите на тлейлаксианците досега не е бил допускан за частна аудиенция при мен. Откъде да знам дали не е лицетанцър? — Озърна се свирепо към личния си секретар, после и към лорд-камерхера. — А щом някак се е вмъкнал в графика ми, как да съм сигурен, че и вие не сте лицетанцъри? Възмутително!

Потресеният секретар сгуши глава в раменете си и неволно отстъпи. Дребничкият Аджидика наблюдаваше безизразно императора. Отново пролича, че враждебността и предразсъдъците изобщо не го засягат.

— Повелителю Елруд — подхвана той, щом настъпи тишина, — съществуват тестове, с които да докажем, че никой от нашите формоменители не си е присвоил самоличността на нито един от вашите придворни. Уверявам ви, че и аз не съм лицетанцър, както не съм убиец или ментат.

— А защо си тук? — изръмжа императорът.

— Бе ми заповядано да се явя, тъй като съм един от водещите учени на Бене Тлейлакс. Обмислям амбициозен план, от който могат да се облагодетелстват както императорската династия, така и моят народ.

— Това не ме интересува — отсече падишах-императорът.

Погледна към сардаукарите и понечи да вдигне съсухрената си ръка в знак, че наглецът трябва да бъде изведен насила. Придворните

замряха в жадно очакване на зрелището.

Хазимир Фенринг разбра, че има само секунда за намесата си.

— Повелителю Елруд, разрешавате ли ми да говоря? — Не изчака съгласието на императора, а продължи: — Самата дързост на този тлейлаксианец събуди любопитството ми. Питам се какво ли би могъл да ни каже.

С тъглчето на окото си поглеждаше към недостъпното за чувствата лице на Хидар Фен Аджидика. Сивокожият Майстор с нищо не издаваше, че е смутен заради неприязненото отношение към него. Държанието му не подсказваше каквато и да е връзка със самия Фенринг, който бе му подхвърлил идеята за синтетичната подправка — идея, в която тлейлаксианските учени веднага се вкопчиха охотно.

Кронпринцът Шадам пое предварително уговорената си роля. Взря се невинно и едва ли не простодушно в баща си.

— Татко, винаги си искал да се уча на управление от твоите дела. Сега за мен ще е много полезно да видя как ще проявиш непредубеденото си съждение и твърдата си воля.

Елруд повдигна над облегалката ръката си, обсипана с пръстени. Пръстите му леко трепереха.

— Така да бъде. Ще изслушаме краткото обяснение на този тлейлаксианец. Казах *кратко*, защото ще има сурови наказания, ако реша, че е загубил ценното ми време. Наблюдавай и се учи. — Императорът погледна строго сина си и отпи глътка меланжова бира.

„Вярно, татенце. И без това не ти остава много време.“

— Господарю император — промълви Аджидика, — необходимо е да ме изслушате насаме, защото въпросът е деликатен.

— Аз решавам дали е така — срязва го Елруд. — Хайде, нека чуем що за план си измъдрил.

Майсторът прибра ръцете си в широките ръкави на робата.

— Повелителю, слуховете плъзват като епидемия и често са не по-малко смъртоносни. За предпочитане е да се вземат някои предпазни мерки, вместо по-късно да се извършва всеобхватно прочистване.

Аджидика млъкна и дори с позата си показва, че няма да проговори повече, докато залата за аудиенции не бъде опразнена. Императорът подкани с нетърпелив жест всички чиновници, пажове, посланици и стражи да се махнат. Само доверените му сардаукари

останаха на входовете. Другите излязоха недоволни. Забръмчаха силови екрани, които пречеха на желаещите да подслушват.

Фенринг и Шадам седнаха в подножието на трона в ролята си на усърдни ученици, макар и двамата да бяха прехвърлили вече тридесетте. Тлейлаксианецът не възрази. Нетрепващият му поглед не се отделяше от очите на императора, който пък му отвърщаше с показна досада. Майсторът започна изложението си.

— Ние от Бене Тлейлакс нито за ден не прекратяваме експериментите си във всички области на генетиката, органичната химия и мутациите. Създадохме извънредно нетрадиционни методи за синтез на... да речем, *необикновени* вещества. Първоначалните резултати ни убеждават, че не е немислимо да бъде синтезирано и съединение, което във всичките си съществени свойства ще бъде неотличимо от подправката меланж.

— Подправката ли? — Елруд вече слушаше напрегнато дребосъка. Шадам забеляза лек спазъм в бузата под дясното му око. — Добита в лаборатория? Невъзможно!

— Не е невъзможно, господарю. При подходящи условия за създаването му след време можем да имаме неизчерпаем източник на синтетична подправка, и то на ниска цена... под изключителния монопол на династията Корино, стига такова да е желанието ви.

Елруд заприлича на мумифицирана хищна птица.

— Осъществимостта на подобен проект е била неизменно отричана досега.

— Анализите ни показват, че меланжът има органичен произход и основа. Убедени сме, че с внимателно обмислени експерименти и съответното им практическо осигуряване нашите аксолотлови резервоари ще бъдат приспособени за производството на подправката.

— Както отглеждате някой гола от клетки на мъртвец ли? — намръщи се от погнуса императорът. — Или клонинги?

Изненаданият Шадам се обърна за миг към Хазимир. „Аксолотлови резервоари...“

— Да, начинът, общо взето, е същият — отвърна Аджидика, без да мигне.

— Тогава защо ми го казвате? — заяде се Елруд. — Бих очаквал от демони на коварството като вас да запазят за себе си заместителя на подправката и да поставят на колене цялата Империя.

— Повелителю, ние от Бене Тлейлакс не сме могъща раса. Ако открием технология за производство на меланж и я запазим в тайна, ще си навлечем гибелния гняв на Империята. Вие лично ще заповядате на своите сардаукари да изтръгнат тайната и да ни унищожат. А Космическото сдружение и ПОСИТ ще ви помогнат с огромно удоволствие... както и харконите, които биха искали да запазят монопола си на всяка цена. — Майсторът се усмихна мрачно.

— За ваше добро е, че разбирате подчиненото си положение — кимна Елруд. — И най-богатата Велика династия не може да организира военна сила, която да се противопостави на сардаукарите.

— Затова проявихме благоразумие и предпочетохме да се поставим под крилото на най-могъщите в галактиката — императорското семейство. Така ще пожънем и най-големи облаги от новите си изследвания.

Потънал в размисъл, Елруд докосна с дългия си показалец своите сухи като пергамент устни. На тлейлаксиянците не можеше да се отрече способността за смайващи открития. Започнат ли да произвеждат подправката само за династията Корино, *при това евтино*, ще дадат в ръцете му много здрава тояга. Икономическите промени ще са неимоверни. Ще стъпче в калта харконите. Аракис ще загуби изцяло своето значение. Ако джуджето изпълни обещанието си, Ландсрадът, ПОСИТ, Сдружението, ментатите и Бене Гесерит ще бъдат принудени да се умилкват на императора, за да получат необходимия им меланж.

Почти всички членове на влиятелните династии бяха отдавна пристрастени към подправката и той, Елруд, щеше да стане единственият им доставчик! Изведнъж се ободри от обзелата го възбуда, но в този момент Аджидика прекъсна умуването му.

— Повелителю, позволявам си да изтъкна, че си поставяме тежка задача. Неописуемо трудно е да се анализира изчерпателно химическата структура на меланжа, а е наложително и да отделим важните му съставки от съпътстващите. За да постигне тази цел, Бене Тлейлакс ще се нуждае от огромни ресурси, както и от свобода на действие и достатъчно време.

Фенринг изви глава и погледна отдолу нагоре стария император.

— Господарю, вече разбирам защо Майстор Аджидика настояваше за дискретност. Подобно начинание трябва да се

осъществява в строга секретност, за да съхрани династията Корино монопола си над новия източник. Ъ-ъ... някои сили в Империята не биха се спрели пред нищо, за да ви попречат, хъм-а-а...

Фенринг виждаше, че Елруд осъзнава огромните политически и икономически предимства, които би могъл да извлече от предложението на Аджидика... въпреки инстинктивното отвращение на императора към тлейлаксиянците. Равновесието се нарушаваше и слабоумният старец стигаше точно до изводите, желани от него. „Да, тази древна твар все още се поддава на манипулации.“

В момента императорът наистина преценяваше сложното взаимодействие на много елементи. Харконите бяха твърде честолюбиви и непокорни. Би предпочел да повери Аракис на друга Велика династия, но баронът явно щеше да задържи планетата още много десетилетия. Политическите машинации го бяха принудили да предаде това квазивладение на династията Харконен, след като го отне от Ричиз, а новите управници се бяха окопали там изненадващо дълбоко. Чак прекалено! Дори злополучното губернаторство на Абулурд не доведе до желания резултат. Всъщност събитията се развиха противно на желанията му, щом барон Владимир Харконен се бе домогнал до властта.

„Но какво да правя с Аракис по-нататък? Бих искал да имам пълен контрол и над тази планета. Щом престане да бъде единственият източник на меланж, едва ли ще ми струва скъпо да се сдобия с нея. Вероятно ще измисля за какво да я използвам... Дали не е подходяща за тренировъчен военен лагер с нечовешките си условия?“

— Хидар Фен Аджидика — сериозно подхвана императорът, — правилно постъпи, като ни изложи идеите си. — Не му и хрумна да се извини за грубостта си в началото. — Моля те да ни представиш и подробен списък на всичко, от което ще се нуждаят вашите учени.

— Да, господарю император. — Джуджето отново се поклони. — Най-важно е да разполагаме с оборудване и средства... както и с място, където да провеждаме изследванията си. Подходяща технологична и промишлена база. Бихме предпочели тя да е вече изградена и с добре подготвена отбранителна система.

Елруд се замисли. Сред всички планети в Империята все трябваше да има такъв свят на високите технологии...

И тогава всичко се намести в ума му. Съзря как може да разгроми старите си врагове — династията Верниус и да си отмъсти на наглия Доминик, който бе му отмъкнал наложницата Шандо. Така щеше да му го върне тъпкано и за новия модел хайлайнери, застрашаващ доходите на императорския двор. „О, но това е просто великолепно!“

Хазимир Фенринг не се досети защо Елруд се усмихва толкова самодоволно. Мълчанието се проточи. Питаше се дали не е заради въздействието на бавната отрова, разяждаща психиката му. Старецът би трябвало да става все по-налудничав и подозрителен. После щеше да умре. „В ужасни мъки, надявам се.“

А дотогава всичко щеше да бъде задвижено в правилната посока.

— Да, Хидар Фен Аджидика — кимна Елруд, — можем да ти предложим такова място. Подхожда идеално за вашите нужди.

„Доминик не бива да узнае, докато не е станало твърде късно. Едва накрая ще научи кой го е насадил така. Малко преди да пукне,“

Точният избор на момента, както в много други имперски дела, беше задължителен.

Космическото сдружение от векове полага усилия да обвие в мистика нашите навигатори. Те са обект на обожание — от най-низшия пилот до най-надарения щурман. Живеят в контейнери с меланжов газ, виждат пътища през пространството и времето, превеждат по тях корабите до най-далечните граници на Империята. Но никой не знае човешката цена, която плащат навигаторите. Трябва да запазим пази тайна, защото научат ли я другите, ще започнат да ни съжбяват.

Наръчник на Космическото сдружение
по подготовката на щурмани
(поверителен)

По аскетичните си очертания посолството на Сдружението беше в пълен дисонанс с иксианската пищност на този град от кристални сталактити. Зданието беше невзрачно, строго функционално и сивееше сред искрящите обърнати кули. Космическото сдружение изглежда смяташе за важни други неща.

Днес К'тер и Д'мур Пилру щяха да се подложат на изпитанието с надеждата, че са достойни да станат навигатори. Двамата все още се мятаха между вълнението и ужаса...

Близнаците вървяха рамо до рамо по закрит кристален коридор. Кой знае защо К'тер внезапно реши, че сградата на посолството е прекалено отблъскваща и дори за миг се изкуши да се обърне и да се махне. При невъобразимото богатство на Сдружението такава липса на вкус му се струваше чудата, дори обезпокояваща.

Брат му явно мислеше за същото, но от съвсем различна гледна точка. Погледна го и промълви:

— Щом чудесата на космоса са открити за съзнанието на навигатора, нима са му потребни украси? Как някакви завъртулки биха могли да се сравняват с великолепието, достъпно за него в едно-единствено пътешествие през Огънатото пространство? Вселената! Цялата Вселена...

К'тер кимна, признавайки правотата му.

— Ами да, отсега нататък ще трябва да прилагаме други мерки. „Излез от кутията на мислите си!“ Помниш ли как ни гълчеше старият Дейви Рого? Всичко ще се промени за нас.

Ако успееше, щеше да се покаже достоен, макар че нямаше никакво желание да напусне прекрасния град Верний. Майка му Стина заемаше важен пост в банката на Сдружението, баща му пък беше достопочтен посланик. Ех, само дето самият той искаше цял Икс да се гордее с него! Може би след време ще нарекат на тях двамата някоя странична пещера или ще им издигнат статуи...

През годините бяха идвали много пъти в посолството, за да се видят с майка си. Но само като гости — досега. Този път влизаха с несравнимо по-значима цел.

След няколко часа щеше да се определи бъдещето на К'тер. Банкерите, ревизорите и търговците бяха обикновени хора, бюрократи. Но навигаторите...

С каквито и хитрости да крепеше увереността си, изобщо не беше сигурен дали ще издържи на преобръщащата психиката проверка. Кой беше в края на краищата, та да си въобразява, че ще влезе в най-висшия елит на Сдружението? Влиянието на родителите им даде на близнаците само *възможност*, не и гаранция. Ще прескочи ли препятствието? Достатъчно ли е надарен? Прокара пръсти през тъмната си коса и кожата му се овлажни от пот.

„Ако се представите добре, ще заемете високо положение в Сдружението — бе казала майка им с усмивка на неистова гордост. — Много високо!“

И Кайлеа Верниус им пожела успех. К'тер подозираше, че иксианската принцеса чисто и просто ги води за носа, но двамата с Д'мур въпреки това продължаваха да флиртуват с нея. Шеговито ги настройваше един срещу друг, а те добродушно си съперничеха за вниманието ѝ. К'тер обаче се съмняваше семействата им да дадат съгласие за нещо по-сериозно, затова в тези игрички едва ли имаше бъдеще. Ако близнаците влязат в Сдружението, завинаги ще се отдалечат от Икс и подземното царство, което толкова му допадале. За навигатора нищо не е същото...

Появиха се в приемната на посолството половин час преди определеното време. Д'мур изглеждаше съсредоточен само върху мислите и стремежите си. Колкото и да бяха неразличими по

външност, тъкмо той винаги беше по-силният, готовият да се справи с всякакви затруднения. К'тер твърде често се опитваше да му подражава.

И сега, преглъщайки на сухо, си повтаряше неспирно думите, които бе споделил с брат си тази сутрин като свещена мантра: „Искам да бъда навигатор. Искам да вляза в Сдружението. Искам да напусна Икс и да бродя по звездните пътеки, слял съзнанието си с Вселената.“

На седемнадесет години и двамата се чувстваха твърде млади, за да преминат през строгия подбор, който щеше да ги закрепости завинаги към поетия път, дори и ако по-късно се разколебаят. Сдружението търсеше гъвкави и приспособими умове в достатъчно съзрели тела. Онези, които започваха подготовката си за навигатори рано, често се оказваха най-способните и достигаха висшия ранг на щурмани. Но *прекалено* подранилите понякога мутираха ужасяващо и бяха подходящи само за рутинна работа. От най-тежките случаи се отърваваха чрез евтаназия.

— Готов ли си, братко? — попита Д'мур.

К'тер за кой ли път почерпи въодушевление от своя непоколебим близък.

— Напълно. Днес и двамата знаем, че ще бъдем навигатори.

К'тер си внушаваше упорито, че именно това е най-голямото му желание... но не смогна да прогони витаещия призрак на съмненията. Всъщност не искаше да напусне Икс. Баща им бе насадил у синовете си възхищението от подземните инженерни чудеса, от неспирния поток новости, от технологичното превъзходство на планетата... Нямаше друг свят като Икс.

А заминеше ли, щеше да загуби безвъзвратно и Кайлеа.

Повикаха ги да влязат в лабиринта на посолството и те минаха през портала, изведнъж почувствали се самотни. Нямаше кой да ги поздрави за победата или да ги утеши след поражението. Посланикът бе заминал наскоро за Кайтен, за да участва в заседанието на някаква комисия на Ландсрада.

Сутринта закусиха в покоите на семейството си и майка им С'тина пусна холозапис, оставен от техния баща. К'тер наостри слух за някой изтърван намек, но леко потрепващият образ на Камар Пилру само ги насърчи с изтъркани от употреба думи, сякаш повтаряше отгласи от безбройните си дипломатически послания.

Майка им ги прегърна, преди да се заеме със задълженията си в банката. С'тина бе настояла да е със синовете си преди изпитанието, но пълномощниците на Сдружението ѝ забраниха. Всеки кандидат се подлагаше самостоятелно на проверката и трябваше да разчита единствено на себе си. Затова майка им щеше да чака в своя кабинет — може би погълната от работата си, а може би разтревожена...

Когато се сбогуваше с тях, тя почти успя да прикрие отчаяното си съжаление. К'тер забеляза мимолетния гърч на лицето ѝ и се запита какво ли бе крила досега. „Нима предпочита да се провалим?“

Навигаторите бяха легендарни образи, обвити в загадки и суеверия, които Сдружението внушаваше неуморно. Но и К'тер, разбира се, бе чувал плашещи слухове за уврежданията, които постоянното потапяне в наситен с меланж въздух може да причини на организма. Нито един външен човек не бе зървал навигатор. Как тогава беше се разнесла мълвата за промените, настъпващи в телата на онези, които проявяват върховни психически сили? Двамата с Д'мур се подиграваха на глупавите измислици и взаимно се убеждаваха колко нелепи са те.

„Дали не е така все пак? От какво се страхува мама?“

— Не се разсейвай! — скастри го брат му. — Изглеждаш много унил.

— Унил ли? — с преливащ от сарказъм глас отвърна К'тер. — И аз се чудя защо... Предстои да преминем най-трудното препятствие в живота ни, а никой не знае как да се подготви предварително за него. Просто се притеснявам, че не съм си назубрил урока...

Д'мур се вторачи още по-разтревожен в брат си и стисна до болка ръката му.

— Изпускаш си нервите, братко, и те ще те подведат! В изпитанието за навигатори не е важно какво си научил. Проверят природната ни дарба и смелостта да обхванем всичко със съзнанието си. Трябва да се чувстваме сигурни наред космическата пустош. Сега е твой ред да си спомниш какво ни казваше Дейви Рого: „Ще се справиш само ако разчупиш преградите, с които другите се ограничават доброволно.“ Освободи въображението си и прескочи тези прегради заедно с мен!

К'тер нямаше друг избор освен да кимне покорно. Дейви Рого... От години не си бе припомнял сакатия чудак, един от най-прочутите

изобретатели на Икс. Близнаците се запознаха с него, когато бяха десетгодишни. Баща им ги представи на стареца, направи няколко холоснимки за рафта със сувенири на посолството и отпърха да си побъбри с други видни личности. А момчетата оживено се заприказваха с изобретателя. Накрая той ги покани да му гостуват в неговата лаборатория. И през следващите две години неусетно се превърна в техен неофициален наставник — чак до смъртта си...

„Рого щеше да ме смъмри много здраво за съмненията ми.“

— Помисли! Как да се подготвиш предварително за прехвърлянето на гигантски кораби от една звездна система в друга за време колкото да кихнеш? — Д’мур му намигна палаво. — Ще се справиш. И двамата ще успеем. Настрой се отсега нататък цял живот да се рееш в меланжов газ!

Посрещна ги много съблазнителна жена в сив костюм, която се оказа прокторка на изпитанието. Символът на безкрайността — и на Сдружението — беше извезан на яката ѝ. Не носеше никакви отличителни знаци или накити.

— Добре дошли — поздрави ги тя, без да се представи. — Сдружението издирва най-способните за най-важната работа. Без нас, без космическите полети, тъканта на Империята ще се разнищи. Вникнете в това и ще разберете защо сме толкова придиличиви.

Дори не се усмихваше. Тъмночервената ѝ коса беше късо подстригана. Във всеки друг момент К’тер би се загледал във формите ѝ, но сега не можеше да мисли за нищо.

Съпроводи ги до изолираните камери.

— Всеки сам се подлага на изпитанието. Невъзможно е да ни заблудите или да си помогнете взаимно.

Не особено доволни, че ги разделят, Д’мур и К’тер се спогледаха и безмълвно си пожелаха сполука.

Тежката врата се затвори зад него със стряскащ тътен. Ушите му заглъхнаха от разликата в налягането. Макар да остана сам, той знаеше, че ще преодолее и това предизвикателство.

„Увереността е половината от победата.“

Забеляза бронираните стени и липсата на вентилация. От единствения струйник на тавана засъска газ, сгъстяващи се оранжеви

облаци с остър мирис, който подразни ноздрите му. Отрова? Наркотик? След миг Д'мур се досети какво му е подготвило Сдружението.

Меланж!

Затвори очи и вдиша канеления аромат на скъпоценната подправка. Камерата се пълнеше с огромно, немислимо количество от нея. Знаеше от майка си колко струва меланжът и жадно пое газа с пълни гърди. Проумя защо Сдружението не желаше да подлага на изпитанието първия срещнат — разходите за един кандидат надхвърляха цената на огромен жилищен комплекс на планета с прекрасен климат.

Отново го смаяха богатствата, които сдруженците трупаха от банката си, превозите и проучванията на нови светове. Всички в Империята зависеха от тях. И Д'мур искаше да стане такъв! Ами да, за какво са им разните безсмислени украси, щом имат подобно изобилие от меланж?

Почувства как неизброими възможности се завъртяха около него сякаш върху релефна карта, преливаха се и се пресичаха, събираха се във фокус и се разпръсваха в пътеки сред пространството. Отприщи съзнанието си, за да позволи на подправката да го отведе навсякъде из безкрая. Беше толкова естествено да го стори!

Оранжевата мъгла го обгърна и той вече не виждаше гладките стени на камерата. Меланжът проникваше във всяка клетка на тялото му. Прекрасно!. Чувстваше се като почитан от всички навигатор, достигнал със силата на ума си отвъд пределите на Империята, проникващ във всичко...

После се понесе незнайно накъде, без да напуска камерата; или поне така му се стори.

К'тер за нищо на света не би предположил, че ще се почувства толкова зле. Никой не му подсказа какво се очаква от него. Задави се от меланжовия газ, зави му се свят, едва се владееше. Свръхдозата го направи напълно безчувствен, дори не помнеше кой е и как е попаднал тук.

Когато се опомни, дрехите му бяха чисти, кожата на лицето и косата му — току-що измити. (Дали Сдружението искаше да си прибере всяка частичка от твърде скъпата подправка?) Хубавата

прокторка го гледаше отгоре надолу. Усмихна му се мило, но натъжено, и завъртя глава.

— Ти прегради съзнанието си за въздействието на газа и така сам се окова към света на нормалното. — Следващите й думи прозвучаха като смъртна присъда. — Безполезен си за Сдружението.

К'тер понечи да седне и се разкашля.

— Съжалявам. Никой не ми обясни...

Тя му помогна да се изправи, сякаш бързаше да го изведе от посолството. Стори му се, че усеща разтопено олово в сърцето си. Не беше нужно прокторката да казва нищо повече. Озърташе се, за да открие брат си, но в приемната нямаше никой друг.

И осъзна, че собственият му провал не е най-страшното, с което ще трябва да се примири.

— Къде е Д'мур? Той поне успя ли? — попита, без сам да знае на какво се надява.

— Представи се великолепно — кимна жената. Посочи му изхода, но той отстъпи встрани и погледна към коридора с камерите. Искаше да поздрави брат си. Все пак единият от тях щеше да стане навигатор.

— Повече няма да го видиш — ледено отсече прокторката и му се изпречи на пътя му. — Д'мур Пилру е наш.

К'тер мигаше объркано, все още замаян от прекаленото количество подправка в организма си. Не помнеше как се озова в кристалния коридор пред стъпалата на посолството. Чувстваше се по-самотен от всякога.

Жената стоеше на площадката пред входа, сякаш за да не му позволи да се върне. Макар че майка му работеше вътре, К'тер знаеше, че вече няма какво да търси тук.

— Радвай се за брат си — малко по-сърдечно го посъветва прокторката. — Той проникна в друг свят. Ще пътешества из места, които ти дори не можеш да си представиш.

— Значи никога повече няма да поговоря с него? — попита юношата с глас на човек, когото разкъсват на парчета.

— Съмнявам се. — Жената сви рамене и скръсти ръце пред гърдите си. — Освен ако... не стане жертва на обратния процес. Но той още първия път се потопи толкова дълбоко в меланжа, че

незабавно започна... да се променя. Сдружението в никакъв случай няма да се лиши от такъв талант.

— Моля ви, върнете го за малко! — От очите на К'тер вече се стичаха сълзи. — Само за мъничко!

Толкова искаше да се радва заедно със своя близък, да се гордее с него! Д'мур бе издържал изпитанието, което означаваше всичко и за двамата...

А бяха тъй близки — как ще продължат един без друг? Дали майка им не можеше да използва влиянието си в Сдружението, за да им бъде позволено поне да се простят?

Знаеше обаче, че това няма да се случи. С'тина също го знаеше и навярно се боеше, че ще загуби и двамата.

— В почти всички случаи процесът е необратим — довърши прокторката.

Двама стражи на Сдружението застанаха ненатрапчиво до нея, като че се опасяваха К'тер да не обезумее и да не нахълта пак в посолството.

— Повярвай ми — промълви жената, — ти сам не би искал да видиш брат си сега.

Човешкото тяло е машина, система от органични вещества, течни проводници, електрически импулси. Така и правителството е машина от взаимодействащи общества, закони, култури, награди и наказания, шаблони на поведение. В крайна сметка и самата Вселена е машина с планети около звездите, които пък образуват купове, а те заедно с отделните звезди формират цели галактики... Нашата задача е да поддържа машината в работно състояние.

Висша школа на Сук, Основни принципи

Кронпринцът Шадам и лорд-камерхерът Акен Хезбан, и двамата намръщени, чакаха да ги доближи миниатюрният мършав човечец, вървящ по-наперено и от мутелиански великан. След годините на обучение и психоподготовка всички лекари от училището Сук несъмнено започваха да се вземат много насериозно.

— Този Елас Юнгар прилича повече на цирков артист, отколкото на уважаван професионалист в медицината — отбеляза Шадам, щом огледа извитите вежди, черните очи и събраната в опашка сива коса. — Дано поне знае какво върши. Искam най-добрите грижи за горкичкия ми болен баща.

До него Хезбан подръпна единия си дълъг мустак и премълча. Носеше дълга до пода тъмносиня роба със златни кантове. Открай време кронпринцът изпитваше неприязън към самонадеяния придворен, който винаги се навърташе близо до баща му. Бе се зарекъл още със сядането на трона да си подбере нов лорд-камерхер. Ако и този доктор от Сук не успееше да открие причината за все по-лошото състояние на Елруд, той щеше скоро да наследи старата развалина.

Хазимир Фенринг го уверяваше, че и доведените до съвършенство умения на малцината лекари, принадлежащи към Висшата школа на Сук, са безсилни да спрат започналия процес. Каталитичното вещество в мозъка на императора оставаше неуловимо за който и да е детектор на отрови, защото само по себе си не беше смъртоносно — бе опасно единствено в съчетание с меланжовата бира.

А колкото по-зле се чувстваше Елруд, толкова повече се наливаше с нея.

Съсухреният наглед лекар не беше много по-висок от един метър. Имаше гладка кожа, но твърде стари очи, сякаш огромната медицинска информация, натъпкана в мозъка му, тежеше непосилно. В средата на челото му се открояваше черната ромбовидна татуировка на училището Сук. Косата, прихваната в опашка със сребърния пръстен на училището, почти метеше пода.

Без да губи време за безсмислени любезности, Елас Юнгар подхвана темата, която занимаваше мислите му.

— Подготвихте ли заплащането ни? — Той погледна мимолетно към лорд-камерхера и се вторачи в кронпринца. — Всичко трябва да бъде преведено по нашите сметки още преди започването на лечението. С оглед на твърде преклонната възраст на императора, то може да се проточи... както й да се окаже безрезултатно. А той трябва да плаща като всеки от поданиците си. Владетел, миньор, плетач на кошници — все ни е едно. Всички хора искат да са здрави, а ние не смогаме да лекуваме нуждаещите се. Нашите грижи са достъпни само за онези, които са склонни и способни да си платят.

Шадам докосна ръкава на Хезбан, за да го възпре.

— Акен, разбира се, че няма да пестим от здравето на баща ми. Всичко вече е уредено.

Стояха под арката на входа към вътрешните покои, в самия край на залата за аудиенции, под величествените фрески с епохални събития в историята на рода Корино — кръвопролитията на джихада, отчаяната последна битка за моста Хретгир, унищожаването на мислещите машини... Шадам неизменно изпитваше досада от древното минало на Империята, което просто нямаше никаква връзка със сегашните му цели.

В ехтящата зала прекрасният, инкрустиран със скъпоценни камъни трон на падишах-императора беше съблазнително празен. Придворните и няколко бене-гесеритки щъкаха из страничните галерии и ниши, стараейки се да останат незабелязани. Двама тежко въоръжени сардаукари стояха пред стъпалата на подиума. Шадам се питаше дали биха му се подчинили в момента, след като знаят, че баща му лежи болен в покоите си. Реши да не проверява. „Твърде рано е.“

— Всички знаем колко струват обещанията — отвърна лекарят.
— Бих желал първо да се уверя, че ще платите.

Несговорчив тон, нахален поглед, впит в кронпринца. Юнгар си позволяваше прекалено явно да натрапва силната си позиция, но скоро щеше да се изложи...

— Говорите за парите, преди дори да сте погледнал пациента?!
— най-сетне избухна Хезбан. — Кое е по-важно за вас?

Докторът благоволи да извие очи към лорд-камерхера.

— И преди сте си имали работа с нас. Знаете какви са разходите за обучението на един-единствен напълно подготвен лекар от училището Сук.

Като наследник на Трона на Златния лъв Шадам бе запознат с имперската повеля, която се залагаше в психиката на възпитаниците на тази школа. Тя гарантираше абсолютна преданост към пациента. През изминалите столетия никой не бе успял да поквари лекар Сук.

Но мнозина в императорския двор не смятаха, че легендарната вярност оправдава и неутолимата алчност на тези лекари. Хората от Сук никога не отстъпваха от явното, макар и рядко изразявано убеждение, че не бива да се грижат за никого — дори за императора — разчитайки само на обещания. Най-надеждните лечители в Империята не предлагаха услугите си на кредит.

Юнгар отново замънка с дразнещо носовия си глас.

— Може и да не сме съвсем равни на ментатите или на Бене Гесерит, но училището Сук си остава една от най-великите школи в Империята. Само апаратурата ми струва повече от почти всяка планета. — Той посочи суспенсорния контейнер до краката си. — Естествено, няма да се възползвам лично от заплащането. В случая съм само пълномощник, комуто е поверено да получи парите. Цялата сума ще постъпи в училището ни и ще бъде употребена за доброто на човечеството.

Хезбан го изгледа с неприкрито отвращение, лицето му се зачерви, краищата на мустаците заподскачаха.

— Или поне за доброто на онази част от човечеството, която може да си позволи услугите ви.

— Съвършено прав сте, лорд-камерхер.

Шадам направо изтръпна пред тази неуязвима, но и нетърпима самонадеяност. Замисли се дали когато седне на трона, не би могъл да

внесе някои дребни промени, за да си знаят тварите от Сук мястото... Укроти невъздържаните си мисли. „Всичко с времето си!“

Въздъхна. Баща му бе изтървал твърде много нишки. Фенринг казваше истината. Колкото и да се гнусеше Шадам от кръвта по ръцете си, премахването на изкуфелия император беше абсолютна необходимост.

— Ако цената на лечението е основният ви проблем — измънка лекарят, за да вбеси окончателно Хезбан, — защо не наемете някой от по-евтините специалисти за императора на Оpoznатата Вселена?

— Стига сме се препирали! — властно се намеси Шадам. — Елате с мен, докторе.

Юнгар кимна и обърна гръб на лорд-камерхера, като че изхвърляше от ума си някое нищожество.

— Сега знам защо си татуирате тези диаманти на челата! — изръмжа Хезбан. — Не мислите за друго освен за забогатяване!

Кронпринцът ги въведе в охранявана стая и стигна през кодирана преграда от силово поле до трезора вътре. На златна маса в средата бяха наредени ковчежета с опафири, херметични съдове с меланж и развързани кесии, в които блещукаха сукоази.

— Това е задоволително — отсъди миниатюрният доктор, — освен ако лечението се окаже много по-продължително от очакваното. — Обърна се да излезе, следван от суспензорния контейнер като послушно кученце. — Знам как да стигна до покоите на императора.

Качи се забързано по пищно украсената стълба към пазената от сардаукари спалня, където се възстановяваше Елруд. Шадам и Хезбан го последваха по-спокойно. Фенринг вече чакаше до ложето на императора, издаваше неприятните си звуци и внимаваше нищо, което щеше да стори лекарят, да не помогне на жертвата.

Престарелият Елруд се бе проснал върху огромно легло с балдахин от превъзходна мерх-коприна, извезана в старинната земна традиция. Резбованите опори бяха от ука, бързорастящо елакско дърво с много твърда сърцевина. В нишите на стените шепнеха и бълбукаха успокояващо фонтанчета с прясна вода. Ароматизирани светоглобуси, настроени на най-меко сияние, се рееха в ъглите.

Шадам и Фенринг се отдръпнаха, а лекарят отпъди с нетърпелив жест някакъв лакей с ливрея и изкачи двете ниски стъпала към леглото. Три прелестни наложници не се делиха от стареца, сякаш самото им присъствие би могло да му върне чезнещата жизненост. Миризмата на Елруд тегнеше във въздуха въпреки вентилационните системи и уханията.

Императорът носеше сатенена пижама и старомодна шапчица, която покриваше белязаното с тъмни петънца теме. Лежеше върху завивките, защото все се оплакваше, че му е горещо. Изглеждаше изнемоощял, едва държеше очите си отворени.

Шадам тайно се зарадва, че здравето на баща му се бе разклатило толкова бързо след срещата с пратеника на тлейлаксиянците. Но Елруд все още имаше и по-добри дни, умееше владяващо да набира сили дори след продължителен тежък период.

Висока чаша със студена меланжова бира стърчеше до стърчените му пръсти. Другата вече беше празна. От балдахина се провесваше като пипало на насекомо сензорът на детектор за отрови.

„Сигурно си жаден, татенце. Пийни си още бира...“

Лекарят отвори суспензорния контейнер — вътре имаше лъскави инструменти, бръмчащи скенери, разноцветни ампули за тестове. Извади малък бял апарат и го прокара над тялото на императора. После смъкна нощната шапчица, за да огледа главата му отвсякъде. Смаленият, слаб и преди всичко много *стар* Елруд изсумтя недоволено.

Шадам се питаше как ли ще изглежда и той след сто и петдесет години... за предпочитане в края на дълго и славно царуване. Сдържа усмивката си, дори затаи дъх по време на прегледа. До него Фенринг стоеше все така хладнокръвен и леко отчужден от ставащото. Само лорд-камерхерът продължаваше да се зъби.

Лекарят прибра скенера и прегледа информационното кубче с всички данни за състоянието на пациента. След малко заговори на замаяния старец:

— Повелителна, дори меланжът не може да ви дари вечна младост. На вашите години е съвсем естествено здравето ви да се разклати... И то бързо.

Шадам си позволи беззвучна въздишка на облекчение. Елруд се понадигна с мъчително усилие и наложниците веднага пъхнаха зад

гърба му възглавници с пискюлчета. Лицето, сякаш вече обезобразено от трупното разложение, сърдито се сбръчка.

— Допреди няколко месеца се чувствах великолепно!

— Остаряването не е равномерно затихване на процесите. Има пикове и падове, възстановяване и влошаване. — Докторът дръзваше да говори с тон на всезнайко, сякаш намекваше, че Елруд няма да проумее толкова сложни понятия. — Човешкото тяло е химическа и биоелектрическа смес, резките промени често започват поради привидно незначителни отклонения. Да не сте се претоварвал напоследък?

— Ами аз съм императорът! — заяде се Елруд и този път неговият тон подсказваше, че събеседникът му е учудващо тъп. — Тежат ми всевъзможни отговорности. Как да не съм претоварен?!

— Тогава започнете да прехвърляте повече задължения на кронпринца и на доверените си помощници, например на Фенринг, когото виждам тук. Сам знаете, че не сте безсмъртен, макар и император. Грижете се и за бъдещето. — Шадам едва потисна желанието си да разцелува мъничкия доктор. — Ще оставя подробни указания за вашия режим и устройства, които ще подобрят състоянието ви.

— Не ме учете как да живея, имам нужда само от повече меланж в бирата — заяви Елруд, надигна чашата и примлясна шумно.

— Както желаете — вдигна рамене лекарят от Сук. Извади пакет от контейнера си и го остави на масичката. — Тези апарати успокояват мускулите и уталожват болките. Използвайте ги при необходимост. Инструкцията за употреба е вътре. Нека наложниците ви я прочетат.

— Добре, добре — махна с ръка императорът. — Сега ме оставете на мира. Имам работа.

Доктор Юнгар се поклони и слезе заднешком по стъпалата.

— С ваше разрешение, повелителю, ще се оттегля.

Наложниците си шепнеха и разглеждаха новите апарати. Шадам полугласно заповяда на един лакей да напомни на лорд-камерхера, че трябва да уреди плащането. Хезбан явно се канеше да остане в спалнята, за да обсъжда документи, договори и други държавни дела с болния старец, а кронпринцът искаше да се отърве от киселия придворен.

Елруд погледна сина си.

— Шадам, този доктор каза и нещо разумно. Тъкмо ще обсъдя един проблем с теб и Хазимир. Започнатото от нас трябва да продължи независимо от болестите ми. Споменах ли ти какво подготвяме за Икс — бъдещото му предаване в ръцете на тлейлаксианците?

„Разбира се, малоумнико! Двамата с Фенринг вече свършихме почти цялата работа. И без това беше наша идея да пратим лицетанцъори на Икс, за да проникнат сред работниците.“

— Да, татко. Познаваме плана.

Елруд го повика с пръст да се приближи, лицето му помрачня. Шадам забеляза как Фенринг прогони набързо наложниците от спалнята.

— Тази сутрин получих кодирано съобщение от нашите агенти на Икс. Чувал си за враждата ми с маркграф Верниус.

— О, да, татко, и двамата с Хазимир сме осведомени.

— Кронпринцът се прокашля уж смутен. — Отдавнашна обида, някаква отвлечена жена...

Сълзящите очи на Елруд блеснаха.

— Нашият наглец Доминик съвсем се е разпасал и е започнал да си играе с огъня. Обучава войниците си с бойни автомати, които следят реакциите на противника и вероятно обработват данните с машинен мозък. Отгоре на всичко продава своите „умни механизми“ на черния пазар.

— Светотатство, повелителю! — промърмори Фенринг.

— Това е явно погазване на Великото Споразумение.

— Несъмнено — съгласи се императорът. — И не е единственото им прегрешение. Династията Верниус създава усъвършенствани модули-киборги. Тоест механични заместители на части от тялото. Ще им ги натикаме в гърлата.

Шадам сви вежди.

— *Киборги* ли? Но нали *човешки* мозъци управляват механичните тела? Не виждам с какво нарушават заветите на джихада.

Елруд се усмихна.

— Както научаваме, допуснали са някои... компромиси. Все едно дали е вярно, нашите агенти имат чудесен повод да си изпълнят задачата. Сега е моментът. Династията Верниус виси над пропастта и ще рухне от най-нищожния тласък.

— Интересно, хм-ага — отбеляза Фенринг. — И тлейлаксианците ще си помогнат с иксианска техника в своите изследвания.

— Извънредно важно е — закима Елруд. — Наблюдавайте и се учете. Планът се осъществява. Субоидите са... да речем, *смутени* от слуховете, а ние подклаждаме недоволството им.

Императорът допи бирата и изведнъж го налегна дрямка. Нагласи възглавниците си по-удобно и потъна в неспокоен сън.

Шадам се спогледа многозначително с приятеля си. Мислеше за техния заговор, скрит зад отмъщението на Елруд — участието им в събитията на Икс, уреждането на срещата между императора и Аджидика. Тлейлаксианците вече бяха изпратили своите генетични изроди — формоменителите, да вдъхват религиозна ярост в душите на субоидите. И за самите фанатици от Бене Тлейлакс мислещите машини и творците им от Икс бяха черно дело на сатаната.

Когато излязоха от спалнята, Фенринг се засмя на собствените си мисли. „Наблюдавайте и се учете“ — бе казал глупавият старец.

„Елруд, преливащ от снизхождение мръснико, и ти имаш още много да учиш... само че не ти остана време за това.“

Водачите на Бътлървия джихад не са дали пълно определение за изкуствения интелект, защото не са предвидили всички възможни пътища пред едно надарено с въображение общество. Следователно остават значителни проблемни области, в които да маневрираме.

Поверително иксианско правно становище

Макар взривът да беше приглушен от разстоянието, ударната вълна разтресе масата, на която имаше образци от разнообразни материали. От току-що появилия се процеп в тавана западаха парченца декоративен пластобетон. А в един от стъклопластовите прозорци плъзна назъбена пукнатина, подобна на замръзнала мълния.

— Алени адове! — викна Ромбур. — Това пък какво беше?

Лето вече бе скочил, събаряйки образците на пода. Взираше се през панорамните прозорци и търсеше поразеното от взрива място. В отсрещния край на подземната кухня няколко сгради се сриваха в купчини отломки. Двамата младежи се спогледаха слисани.

— Подготви се... — процеди през зъби Лето.

— Ъ-ъ, за какво да се подготвя?

Другият също не знаеше.

Бяха излезли заедно в една от учебните зали на Големия дворец. Отначало се занимаваха с философия на математиката и физическите основи на Холцмановия ефект, после със системите на производство и разпределение на Икс. По стените около тях висяха древни картини в херметично затворени рамки, имаше дори творби на прастарите земни майстори Клод Моне и Пол Гоген.

Кой знае защо Лето си помисли, че откакто бе разказал за приключението си в тунелите на субоидите, не чу някой да е обсъждал или разследвал проблема... Може би маркграфът се надяваше, че всичко ще отmine от само себе си?

Следващото сътресение беше по-силно. Ромбур хвана масичката, за да не се катурне. Гостът му се втурна към прозореца.

— Ела да видиш!

Някой изпищя от близката тръба, свързваща две сгради. По-наляво неуправляема транспортна капсула профуча надолу и се разби в далечното дъно на пещерата, пръскайки кристални парчета и обезобразени трупове на пътници.

Вратата се отвори с трясък. Нахълта капитан Жаз, размахал пулсов щурмови лазестрел от новия модел. Следваха го четирима негови подчинени със същите оръжия в ръцете си. Никой на Икс, особено маркграфът, не бе предполагал досега, че Лето и Ромбур ще се нуждаят от лични телохранители.

— Тръгвате с нас, млади господари! — задъхано заповяда капитанът.

Тъмните му очи шареха трескаво към падащите от тавана късчета и нацепения прозорец. Макар че беше готов да се сражава до смърт, Жаз явно не проумяваше бедствието в толкова мирния допреди малко град Верний.

— Капитане, какво става? — избълва Ромбур, когато охраната ги избута в коридора с неравномерно мигащи светлини. Гласът му трепна за миг, но веднага си възвърна силата, както подобаваше на иксианския наследник. — Кажете, семейството ми в безопасност ли е?

Други стражи и служители се щураха насам-натам, отекваха пронизителни възгласи, погълнати от поредния взрив. А отдолу се надигаше тътнещата гълчава на разярена тълпа. Лето различи и остро бръмчене на включени лазестрели. Нямаше нужда от обясненията на Жаз.

— Имаме си неприятности със субоидите! — изръмжа капитанът. — Не се безпокойте, набързо ще ги укротим.

Докосна бутон на колана си и една невидима досега врата се отвори в стената от огледално полиран мрамор. Явно Жаз и гвардейците му толкова грижливо се бяха подготвяли да отблъснат мощно нападение отвън, че не знаеха какво да сторят срещу бунт в самия Икс!

— Оттук ще ви отведем на сигурно място. Не се съмнявам, че другите от семейството ви ще чакат там.

Щом двамата младежи се наведоха и влязоха в ниския отвор, стената мигновено се запечата. Лето и Ромбур затичаха край електромагнитната водеща релса в жълтеникавото мъждукане на аварийни светоглобуси. Капитанът бърбореше припряно с някого по

ръчния си комуникатор. От екранчето нещо проблясваше в лилаво, глас с метални нотки уверяваше: „Идва помощ!“

След секунди по тайния тунел профуча бронирана кола и спря със скрибуцане. Жаз скочи вътре с младите наследници и двама стражи, другите останаха да прикриват оттеглянето им.

— Субоидите са взривили две от диамантените колони — прошепна останалият без дъх Жаз, вторачен в екранчето. — Част от покривния слой е рухнал. — Лицето му посивя от потрес. — Невъзможно...

Лето, който отдавна долавяше приближаващата буря, беше уверен, че положението е още по-лошо, отколкото си го представя гвардейският капитан, и безредиците няма да бъдат потушени за час-два.

Металният глас вече крещеше отчаяно:

— Субоидите прииждат на огромно гъмжило от долните равнища!

Ромбур изруга, а Лето само го изгледа учудено. Бе се опитал да предупреди иксианците, но точно сега не му се искаше да натяква за този факт. Династията Верниус очевидно не бе прозряла колко сериозна е заплахата.

Предпазните ремъци изщракаха в ключалките си, щом атрейдът се настани на задната седалка. Релсовата кола се ускоряваше неспирно към кухините, скрити в кората на планетата над огромната пещера. Капитанът работеше с по-мощния комуникатор на пулта и пръстите му бяха по клавиатурата, окъпани в синкаво сияние. Ромбур напрегнато следеше всичко — вече осъзнаваше, че може да се наложи самият той да поеме командването.

— Това е аварийна спасителна капсула — обясни единият страж на Лето. — Засега вас двамата не ви заплашва нищо. Субоидите не могат да пробият защитата на горните равнища, щом я включим.

— Ами родителите ми и Кайлеа?! — възкликна Ромбур.

— Действаме по план — увери го Жаз. — Ще се срещнете на предварително подготвено място. Светци и грешници, дано хората ми помнят какво трябва да вършат! Този път не е учебна тревога...

Колата свърна последователно в няколко странични прохода и изведнъж се устреми нагоре по стръмен тунел. Скоро обаче пак пое по равен път, минавайки край огромен прозорец от еднопосочно

прозрачен бронепласт. Зърнаха за миг хаоса долу — пламнаха пожари, безбройни множества под града. Кристална тръба се разлетя на късове и мъничките фигурки на пешеходците пропаднаха към неизбежната си гибел.

— Капитане, спри тук! — извика Ромбур. — Искam да видя какво става долу.

— Моля ви, сър — официално започна Жаз, — не се бавете... Възможно е бунтовниците да разбият и тази стена.

За малко и Лето престана да вярва в реалността на случващото се. Бунтовници, взривове, планове за бягство? Икс му изглеждаше толкова изтънчен, умиротворен, защитен от всякакви неслоди! Колкото и да бяха разгневени субоидите, как са подготвили такова всеобхватно и унищожително нападение? И как са се сдобили с всичко необходимо?

През прозореца ясно виждаше, че групичките иксиански войници в униформи губят битката срещу ордите бледокожи противници. Атакуващите мятаха по тях грубо стъкмени взривни и запалителни бомби, а войниците поваляха десетки наведнъж с пурпурните лъчи на лазестрелите.

— От комуникационния център съобщават, че субоидите са се разбунтували навсякъде — изумен промълви Жаз. — И крещят „Джихад!“, когато нападат.

— Алени адове! — изсумтя Ромбур. — Какво общо пък има джихадът с тази глупост? Защо се надигнаха срещу нас?

— Сър, трябва да се махнем оттук — капитанът го дръпна за ръкава. — Не бива да закъсняваме.

Колата бързо набра скорост, свърна наляво в мрака и пак се устреми нагоре. Ромбур закима, лицето му се бе изопнало.

— В горните равнища имаме резервни центрове за управление. Взели сме предпазни мерки и бойните ни отряди би трябвало вече да охраняват най-важните производствени инсталации. Скоро ще овладеем положението.

Очевидно се мъчеше да убеди самия себе си. А Жаз се наведе стреснато над пулта.

— Дръжте се, сър!... Пред нас е опасно!

Сграбчи лостовете на аварийното ръчно управление. Колата се разтρεсе от резкия завой към страничен тунел. Двамата стражи се

оглеждаха на всички посоки, готови да стрелят.

— Разгромен е Четвърти пункт — съобщи капитанът. — Субоидите са взривили стените и са нахълтали. Ще се опитаме да стигнем до Трети!

— *Разгромен?! —* повтори Ромбур и лицето му се наля с кръв. От срам... или може би от страх? — Как, по дяволите, тези отрепки са се справили със защитата?

— От центъра твърдят, че са замесени тлейлаксианци... и техните лицетанцьори. Всички са тежко въоръжени. — Жаз ахна тихичко, щом прочете новите данни. — Господ да ни пази!...

Въпросите се стовариха като лавина в съзнанието на Лето. „Тлейлаксианци ли? Защо нападат? Джихад? Икс е планета на машините... а тлейлаксианците са религиозни фанатици. Нима толкова се боят от вероятните светотатства, извършвани тук, че са пръснали сред субоидите своите отгледани в резервоари формоменители? Да, това обяснява великолепната подготовка за атаката. Но защо са се настървили толкова? Защо?“

Жаз следеше непрекъснато постъпващите сведения за сраженията.

— Светци и грешници! Тлейлаксиански сапъори са взривили току-що инсталациите за подаване на енергия от магмата.

— Но ние имаме нужда от тази енергия за машините! — нададе вопъл Ромбур.

— Унищожили са и тръбопроводите за изпомпване на отпадъците и отровните химикали в планетарната мантия. — Гласът на капитана вече не звучеше толкова безстрастно. — Удрят Икс право в сърцето... парализират производството.

Лето умуваше усилено над всичко научено през месеците, прекарани тук. Откъслечната информация се напасваше много логично.

— Помислете! Щетите, за които научихме досега, могат да бъдат отстранени. Знаели са точно какво да повредят, за да съсипят Икс временно, а не безвъзвратно...

— Той стисна зъби, открил в миг на озарение истинската причина. — Тлейлаксианците искат този свят и всичките му технологии! Имат намерение да превземат планетата.

— Лето, не ставай смешен! — избухна иксианският принц. — Никога няма да отстъпим своя свят на мръсните тлейлаксианци!

Изглеждаше по-скоро озадачен, отколкото засегнат.

— Сър, може би... това няма да зависи от желанието ни — обади се колебливо Жаз.

Ромбур настръхна и рязко заповяда те двамата с Лето да получат оръжие. Единият страж вдигна капак в пода на колата и им подаде пистолети със стрелички и защитни пояси.

Лето безмълвно закопча пояса на кръста си и натисна бутона за проверка на полето. Дръжката на оръжието охлаждаше запотената му длан. Погледна дали пълнителят е зареден със смъртоносни отровни стрелички, а стражът му подхвърли още два пълнителя. Младежът ги пхна в калъфите на пояса си.

Спасителната капсула се понесе с грохот по дълъг тъмен тунел. Светлото петънце далеч напред се уголемяваше с всяка секунда. Лето си спомни едно от наглед случайно изтърваните обобщения на баща си: „Тлейлаксианците няма да мирясат, докато не унищожат всичко, приличащо поне малко на мислеща машина.“ Имаше ли по-подходяща жертва на яростта им от Икс?

Светлината вече ги заслепяваше, след миг нахлуха в нея.

За масите религията и законите трябва да бъдат едно и също. Неподчинението да се равнява на грях и да навлича на виновника религиозно наказание. Така ще имаме двойна полза — и по-голямо послушание, и по-силна храброст. Разберете, че не бива да разчитаме на отделния смелчага, а на неустрашимостта на цялото население.

Пардот Кайнс,
слово пред сбор на представители от по-големите
сийчове

Без да подозира за отредения му скорошен край, Пардот Кайнс обикаляше сводестите коридори на пещерите, неизменно съпроводен от Омун и Турок. Тримата отиваха да видят как е Стилгар, който събираше сили в семейното си жилище.

Щом видя кой е дошъл, жилавият младеж веднага седна в постелята си. Въпреки раната, която едва не го погуби, той се възстановяваше изумително бързо.

— Дълга ти живота си — рече на планетолога и тържествено се изплю на пода.

В първия миг Кайнс се стъписа, но се досети колко е важна водата за тези хора, особено пък безценната телесна влага. Стилгар му оказваше голяма чест, като жертваше за него тези капки слюнка.

— Аз... ценя твоя дар — усмихна се насила ученият. — Но недей повече да пилееш водата си. Искам да оздравееш.

Фрийт, неразговорливата сестра на Стилгар, стоеше наблизко, а изцяло сините ѝ очи търсеха неуморно какво още има да се свърши. Взя се задълго в Кайнс, но изражението ѝ си остана неразгадаемо. Сетне безмълвно се плъзна в съседната стая да донесе мехлеми, за да намаже пак раната на своя брат.

Около планетолога винаги се събираха любопитни слушатели. Високият мъж с едва набола брада будеше интереса им. Неговите налудничави, но може би и пророчески речи звучаха нелепо като бълнуване, ала дори децата на сийча не се отделяха от чужденеца.

Озадачената и разгорещено спореща тълпа съпровождаше Кайнс, а той размахваше ръце и зяпаше в тавана, сякаш виждаше небето над него. Колкото и да напругаха въображението си, свободните не си представяха как биха изглеждали облаците, струпващи се да дарят дъжд на пустинята. „Водни струи да падат от небето? Ама че смехория!“

Планетологът обаче не млъкваше, а обясняваше процеса стъпка по стъпка. Искаше да събират всяка капчица роса сутрин, за да проправят пътя към великолепната нова екосистема.

— Възприемайте своя свят от гледната точка на инженери — поучаваше ги за кой ли път, радвайки се, че го слушат толкова внимателно, макар и да не знаеше доколко го разбират. — Тази планета, разгледана като цялостна система, е просто сбор от енергии — машина, задвижвана от слънцето. Необходимо е да я преобразуваме според потребностите си. Да, можем да направим това с Дюна! Но ще ни стигнат ли силите и волята?

Омун и Турок бяха чували това неведнъж. Отначало се подхилваха, но думите се вкореняваха в съзнанието им. Този неукротим дух и наивната искреност ги подтикваха да *повярват*. А защо да не мечтаят? По лицата на съплеменниците си долавяха, че и мнозина други вече се замислят сериозно... нищо че старейшините смятаха тези хора за безгрижни и недопустимо доверчиви оптимисти. Кайнс не се смущаваше от пренебрежението им, а пръскаше идеите си, колкото и недоверчив присмех да будеха те.

Сурово навъсен, найбът Хейнар присви единственото си око и подаде свещения кристален нож, все още скрит в канията. Воинът пред него протегна ръце, за да поеме почетния дар.

Хейнар произнесе ритуалните слова.

— Юлайът, който си по-старшият Лайът, ти си избран да изпълниш тази задача за доброто на племето. Неведнъж си доказвал храбростта си в битките срещу харконите. Ти си уважаван ездач на червеи и един от най-великите бойци на свободните.

Юлайът се поклони. Беше мъж на средна възраст със сякаш изсечено от длето лице. Протегнатите му ръце не трепнаха. Знаеше се,

че е искрено вярващ човек и не се уплаши от важността на поръчението.

— Вземи този осветен нож.

Хейнар хвана дръжката и извади оръжието от канията. Кристалните ножове бяха светини за свободните, защото се правеха от зъбите на пясъчни червеи. Острието беше *закрепено*, тоест настроено към тялото на притежателя си, и се разпадаше след смъртта му.

— Ножът ти бе потопен в отровната Вода на живота и благословен от Шай-хулуд. А нашият обичай повелява свещеното острие да не бъде прибрано в канията, преди да се е напило с кръв.

Едва сега Юлайът изтръпна от тежестта на задачата, за която го бяха избрали. Дълбоко вкоренените суеверия тъй и не му позволиха да свикне с пясъчните червеи, макар че много пъти бе обявдал чудовищата на пустинята. Никога не забравяше, че те са възплъщения на твореца, създал цялата Вселена.

— Ще изпълня волята на Шай-хулуд.

Пое оръжието и го вдигна с отровния връх нагоре. Всички старейшини стояха зад наiba, потвърждавайки неговото решение с присъствието си.

— Вземи двама вододелци — нареди Хейнар. — Те ще приберат водата на планетолога за доброто на племето.

— Защо да не отделим малко от водата му и да засадим храст в негова памет? — предложи Алиид, ала никой не се съгласи.

Юлайът излезе гордо от залата. Не се боеше от планетолога, макар този чужденец да бърбореше разпалено за виденията си, като че го направляваше някакъв просветлен дух. Но защо ли ледената тръпка отново прониза гръбнака му?...

Прогони тези мисли от ума си. Двамата вододелци зад него носеха достатъчно съдове за кръвта на Кайнс и кърпи, с които до попият всяка капка.

Не беше трудно да открият планетолога. Следваше го цяла тълпа — лицата на хората бяха или светнали от страхопочитание, или в недоверието им се прокрадваше колебание. Кайнс стърчеше над околните, не млъкваше и размахваше ръце. Рядко някой се осмеляваше да зададе въпрос.

— За хората най-важният проблем е не колцина ще оцелеят в наличната система — тъкмо казваше планетологът, когато Юлайът го

доближи с нож в ръка и ясна за всички мисия, — а как ще живеят онези, които оцелеят.

Воинът непоколебимо навлезе в гъмжилото. Хората се отдръпваха и се споглеждаха разочаровано или уплашено. Смълчаха се. Така живееха свободните.

Кайнс нищо не забелязваше. Очерта с пръст кръг във въздуха около себе си.

— Тук е възможно да се задържи вода в открити басейни, и то благодарение на малка, но съществена промяна. *Ще успеем, ако ми помогнете.* Само си представете как излизате навън без влагосъхраняващи костюми!

— Значи разправяш — обади се един от по-недоверчивите, — че дори ще си имаме езерца, в които да топим шепа и да пием направо, когато ни хрумне?

— Непременно! Има ги на толкова много планети, защо да ги няма и на Дюна? С ветрокапаните ще изтръгвате водата от въздуха и ще я използвате, за да засаждате треви, храсти и всякакви други растения, които ще я задържат в корените и стъблата си. До езерцата може дори да има овощни градини със сладки сочни плодове.

Юлайът крачеше устремен към целта, забравил всичко ненужно. Вододелците се отдръпнаха. Щяха да се намесят след екзекуцията.

— Какви плодове? — изписука едно момиченце.

— Каквито ти харесват! Отначало ще трябва да ги подбираме според типовете почва и наличната влага. Може би лозята ще са подходящи за каменистите склонове. Чудя се какъв ли вкус ще има отлежалото вино на Дюна... — Засмя се. — И онези кръгли оранжеви плодове, наречени портигули. Ох, колко ги обичам! Родителите ми си имаха такова дръвче на Салуса Секундус. Обвивката им е гъвкава и здрава, но може да се обели. Вътрешността е на сладки парченца, с най-яръкия оранжев оттенък на света.

Юлайът плуваше в червеникава мъгла. Задачата изгаряше ума му. Заповедта на най-ба Хейнар сякаш отекуваше в него. Стараеше се да не чува размечталия се мъж, да не мисли за виденията му. Нима можеше да има съмнение, че той всъщност е демон, изпратен да поквари простодушните?...

Препречи пътя на разсеяния планетолог и вдигна за удар отровния кристален нож. Кайнс млъкна наред изречението — най-

сетне забеляза натрапника. Видимо се подразни, че някой смущава мислите му. Примига и каза:

— Махни се от пътя ми!

Нехайно подмина Юлайът и заговори отново.

— Ах, какво чудо са горите! Избуяла зеленина, докъдето ви стига погледът, покрила хълмове и долини. В древни времена пясъкът е настъпвал към растенията и ги е поглъщал, но на новата Дюна ще се случи обратното — вятърът ще разнася семена навсякъде по планетата, ще израстват, досущ като деца, още дървета и храсти.

Втрещеният воин не бе помръднал — жертвата му го напъди като муха. „Махни се от пътя ми!“ Внезапно осъзна какво са му поверили да извърши. Причини ли смъртта на този човек, завинаги ще остане в легендите на свободните като Юлайът, Убиеца на мечтите.

— Но преди всичко друго е разполагането на ветрокапаните по високите скали — обясняваше прегракналият Кайнс. — Прости устройства, правят се съвсем лесно, а събраната от тях влага ще използваме, както решим. Не след дълго ще имаме огромни подземни хранилища на вода, преди да я върнем на повърхността...

Потресеният Юлайът се вторачи в кристалния си нож. Не можеше да повярва, че този мъж изобщо не се уплаши от него. „Махни се от пътя ми!“ Кайнс бе застанал лице в лице със смъртта си и бе отминал спокойно. „Воден от Бог.“

И сега, с един замах, би забил острието в беззащитния гръб. Но не успя дори да шавне. Планетологът беше като вдъхновен от свят закрилник. Този велик човек им бе донесъл мечта за бъдещето на Дюна, която все повече завладяваше хората. А свободните, със суровия си живот и продължилата безчет поколения борба срещу безмилостни врагове, гонили ги от планета на планета, се *нуждаеха* от мечти...

Може би най-сетне имаше кой да ги поведе. Пророк. Душата на Юлайът щеше да бъде прокълната за вечни времена, ако посегнеше на божия пратеник!

Но нали прие задачата от вожда на племето, нали кристалният нож не можеше да бъде прибран без кръв по острието? Нямахше да се отърве от колебанията си с дребна драскотина, защото и тя стигаше, за да подейства отровата.

Не знаеше как да примири непримиримото. Ножът затрепери в ръцете му.

Кайнс не усети, че около него настъпи гробна тишина, а все така витийстваше за разполагането на ветрокапани. Хората обаче знаеха какво предстои и наблюдаваха втренчено своя изтъкнат боец.

Устата на Юлайът се овлажни. Искаше да се отърве от заблудата на сетивата, но като насън опита вкуса на сладкия лепкав сок от портигулите — плод, който хората ще откъсват от клона... и ще го преглъщат с чиста езерна вода. Вода за всекиго!

Той отстъпи крачка назад, после втора, вдигнал церемониално ножа. Направи третата крачка, когато планетологът заговори за равнините, покрити с житни и ечемичени ниви, за животворящия пролетен дъждец.

Воинът се обърна зашеметен, в главата му още кънтяха простичките думи: „Махни се от пътя ми!“ Зяпна острието, което бе обърнал към себе си. Олюля се, спря и пак залитна нарочно — право напред, така че да падне върху ножа си. Коленете му не се подгънаха, не се опита да се извърти, за да избяга от съдбата си. Стовари се по лице, а отровният връх проби слънчевия му сплит и стигна до сърцето. Проснатото тяло потрепери и замря. След броени секунди Юлайът беше мъртъв. От раната почти не се проля кръв. Цялата тълпа викна в един глас, когато видя поличбата. Отдръпнаха се в широк кръг около мъртвеца. Чак когато свободните се вгледаха с дълбока почит в Кайнс, той прекъсна тирадата си. Извъртя се на пети и зърна мъжа, който се бе пожертвал за него.

— Какво става тук? Кой беше този? Вододелците се втурнаха напред да приберат трупа.

Увиха го в наметала и кърпи, понасяйки го припряно за извличане на водата.

— Ето, вижте! — кресна една жена. — Бог ни упъти. Той насочи ръката на Юлайът! Той шепне на Пардот Кайнс!

— Умма Кайнс — промълви някой убедено.

Пророкът Кайнс.

Един мъж се отдели от кръга и свирепо изгледа всички.

— Ако и сега не го чуем, значи сме глупаци! Мнозина се втурнаха по коридорите на сийча. Кайнс не разбираше добре психиката на тези хора и не можеше да проумее докрай смисъла на случката.

Но не му се вярваше отсега нататък някой да не се вслушва — по една или друга причина — в думите му.

Нито един чужденец не е виждал тлейлаксианска жена или поне не е доживял да разкаже за видяното. А като знаем увлечението на Бене Тлейлакс по манипулации с гените (вж. напр. свързаните с темата бележки за клонингите и голите), този прост факт поражда изобилие от допълнителни въпроси.

Анализ на Бене Гесерит

На Кайтен пристигна изнервена от бързане иксианка с неограничени пълномощия на куриер. Носеше извънредно важно послание до императора. Без да губи нито секунда, влезе в двореца, като не се спираше да отговаря на ничии въпроси. Дори Камар Пилру, посланикът на Икс; още не бе чул нито съобщението, нито страшните вести за бунта на субоидите.

През Огънатото пространство не съществуваха технологии за мигновени комуникации. Затова хайлайнери превозваха с експресни полети преминалите сложни тестове заклетите куриери, които бяха способни да запаметяват мигновено и свършено точно съобщенията и да ги пренасят до получателите им.

Съпроводена от двама служители на Сдружението, куриерката Юта Брей се опита да получи незабавен достъп до императора. Жената непреклонно отказваше да сподели каквото и да било дори с посланика на собствената ѝ планета, който бързо бе дочул за настъпилото в двореца вълнение и дотича в залата за аудиенции. Тронът на Златния лъв беше празен — Елруд отново се чувстваше преуморен и болен.

— Нося спешно лично послание от маркграф Доминик Верниус до императора, предназначено само за неговите уши — студено обясни Брей на Пилру. Сдружението и ПОСИТ прилагаха безмилостни похвати в подготовката на официалните куриери, за да са сигурни в тяхната годност и лоялност. — Моля ви да останете наблизо, защото нося и важни новини, засягащи вероятния разгром на Икс. Задължително е ги чуете.

Посланикът разпалено я умоляваше да му обясни какво става, но тя не отрони нито дума повече. Сардаукарите провериха

пълномощията ѝ и я въведоха в преддверието на императорските покои, оставяйки придружителите и посланика в залата.

Елруд изглеждаше съсухрен и изтощен. Гърбеше се в кресло с висока облегалка, а краката му почиваха върху отоплена табуретка. Зад него стърчеше вечно угриженият Акен Хезбан.

Брей за пръв път виждаше стареца в домашна обстановка, а не на трона. Посинелите от меланжа очи гледаха болнаво, едва смогваше да задържа главата си изправена на изтънялата като пръчка шия. Изглеждаше тъй, сякаш можеше да се свлече в несвяст всеки момент.

Тя се поклони небрежно и обяви:

— Повелителю, аз съм куриерката Юта Брей от Икс и трябва да ви предам важно послание на маркграф Доминик Верниус.

Императорът се озъби, щом чу името.

— Слушам.

— Наредено ми е да бъде изречено само пред императора — вторачи се нагло тя в Хезбан.

— И какво от това? — кисело се подсмихна Елруд. — Вече не чувам добре, този достоен господин ми замества ушите.

— Както желаете. — Брей започна да повтаря наизустените думи, възпроизвеждайки дори интонацията на Верниус. — Нападнати сме от Бене Тлейлакс под фалшивото прикритие на вътрешни безредици. Лицетанцьори са проникнали сред нашите работници и са ги подтикнали към размирици. Бунтовниците предателски се възползваха от предимството на изненадата. Много от отбранителните ни съоръжения са превзети. Нападателите викат като обезумели „Джихад!“.

— Свещена война ли?! — слиса се Хезбан. — Каква е причината?

— Не ни е известна. Всички познават тлейлаксианците като религиозни фанатици. Нашите субоиди са предназначени да изпълняват заповеди, затова лесно се поддават и на коварни манипулации. — Юта Брей помълча, устните ѝ трепнаха. — Маркграф Доминик Верниус най-почтително настоява за незабавната намеса на имперските сардаукари срещу тези незаконни действия.

Тя съобщи подробни данни за съотношението на силите, мащабите на бунта, повредените промишлени инсталации, убитите

граждани. Сред жертвите беше и съпругата на посланика, загинала при взрив до посолството на Сдружението.

— Това е нетърпимо! — Възмутеният Хезбан като че се канеше сам да издаде заповед за защитата на Икс. — Повелителю, ако тлейлаксиянците са готови да обвинят Икс в нарушение на която и да било забрана, наложена с Великото Споразумение, нека го сторят в открито съдебно заседание на Ландсрада.

Макар че в стаята горяха ароматни пръчици, а по перлените подноси на масичката бяха наредени закуски с остри подправки, Брей усещаше и киселия дъх на болест. Елруд присви влажните си очи и каза:

— Ще разгледам молбата. В момента имам нужда от почивка. Изпълнявам съветите на лекаря си. Ще обсъдим проблема утре. Моля ви, изберете си стая в покоите за видни гости. Може би желаете да се срещнете и с посланика на Икс?

Погледът на жената стана още по-пронизващ от тревогата.

— Повелителю, донесените от мен сведения са остарели с няколко часа. Възложено ми е да ви предам, че според маркиграф Верниус всяко забавяне ще се окаже фатално за нас.

Хезбан я сгълча по навик, докато озадачено размишляваше защо Елруд не се намеси веднага.

— Млада госпожице, внимавайте как говорите с императора! Можете само да го молите, не и да настоявате.

— Повелителю, приемерте най-смирениите ми извинения, но днес видях как нанасят смъртоносен удар на моя свят. Какво ще желаете да предам на маркиграф Верниус?

— Проявете нужното търпение. Ще се свържа с него, когато му дойде времето. Първо трябва да обмисля отговора си.

Лицето на Брей посивя.

— Позволявате ли да попитам кога ще стане това?

— Не позволявам! — с неочаквана сила натърти Елруд и се вторачи яростно в нея. — Аудиенцията ви приключи.

Хезбан поведе куриерката към вратата, но на излизане тя се озърна смутено към императора.

— Да бъде волята ви, господарю — поклони се Брей и стражите я съпроводиха към Голямата зала.

Разбира се, Елруд долови ясно гнева и отчаянието на жената, която бе се провалила в мисията си. Май зърна и сълзи в очите ѝ. Колко досадно предвидимо беше всичко...

Шадам и Фенринг се вмъкнаха в преддверието. Старецът знаеше, че са подслушвали.

— Двамата ще научите добър урок — поклати глава той.

— О, да. Татко, ти се справи чудесно. Събитията се развиват точно както ги предвиди.

„С усилен, макар и невидима помощ от мен и Фенринг.“

Императорът засия от самодоволство, но се закашля.

— Моите сардаукари щяха да разчистят терена доста по-бързо от онези тлейлаксианци, но не бива намесата ми да проличи прекалено рано. Официално оплакване от иксианците, внесено в Ландсрада, можеше сериозно да ни затрудни. Трябва да се отървем от династията Верниус и да сложим на тяхно място тлейлаксианците, на които ще дърпаме конците. По-късно ще изпратим някой и друг легион сардаукари да смаже остатъчните огнища на съпротива и да осигури предаването на властта.

— Хъм-а-а... Може би е за предпочитане да казваме, че осигуряваме „безпроблемен и бърз преход към новите условия“. И да не споменаваме думи като „смазване“.

Елруд се усмихна и оголи зъби, отново заприличал на череп.

— Виждаш ли, Хазимир, все пак ставаш лека-полека политик... въпреки склонността ти към грубо и пряко въздействие.

И тримата знаеха какво е предизвикало нападението, но не изтърваха нито една дума за вероятните облаги, след като Хидар Фен Аджидика започне опитите си за производство на синтетичен меланж.

Хезбан нахълта в стаята необичайно възбуден.

— Повелителю, извинете ме, но... Когато куриерката се върна при хората от Сдружението, уведоми ги, че сте отказал да спазите законите на Империята. Вече разговаря с посланик Пилру. Ще настояват да бъде свикан Съветът на Ландсрада.

— Хм-а-а... Господарю, тя се разшета зад гърба ви!

— Ама че нелепост! — изсумтя Елруд и ръката му се вкопчи в неизменната чаша с меланжова бира. — Какво може да знае една куриерка за законите?

— Въпреки че заклетите куриери нямат пълноценна подготовка на ментата, всеки от тях се отличава с точна и неограничена памет — изтъкна Фенринг.

— Тя не може да обработва масиви от данни, но е твърде вероятно да знае всеки кодекс и правилник — съгласи се лорд-камерхерът. — Чухте, че избълва заглавията на цял куп закони.

— Е, да, но как ще оспорят решението на императора, щом той още нищо не е решил? — вдигна рамене Шадам.

Хезбан подръпна единия си мустак и се намръщи на кронпринца, но не го укори за невежеството му.

— Съгласно договореностите между Обединения съвет на Ландсрада и династията Корино, императорът е задължен или незабавно да окаже поисканата му помощ, или спешно да свика Съвета по безопасността, за да бъде обсъдено положението. Ако баща ви не стори това до един час, иксианският посланик автоматично получава пълномощията сам да свика Съвета.

— Съвета по безопасността ли? — Елруд направи гримаса и погледна първо лорд-камерхера, после Фенринг. — Що за закон използва този демон в женски образ?

— Том тридесети, раздел шести, член трети от кодексите на Великото Споразумение.

— И какво гласи той?

— Засяга случаите на конфликт между династии, когато една от враждуващите страни е апелирала към императора за намеса. Смисълът на този член е в забраната императорът да взема страна, но трябва да влезе в ролята на неутрален арбитър. Задължен сте да действате.

— Хезбан пристъпи от крак на крак. — Повелителю, опасявам се, че не разбирам желанието ви да протакате. Нима сте в сговор с тлейлаксиянците?

— Акен, не си осведомен по множество деликатни въпроси. Просто изпълнявай нарежданията ми.

Лорд-камерхерът като че се засегна.

— Хм-м-м... Фенринг крачеше зад креслото на Елруд.

— Повелителю, формално погледнато, куриерката е права. Не можете да отлагате решението си. Този член постановява и друго — ако бъде свикан Съветът по безопасността в Ландсрада, заседанието

му задължително трябва да завърши с конкретно решение. — Фенринг подръпна долната си устна. — Враждуващите страни имат право да бъдат представени. В случая с иксианците като техен представител може да се яви не само посланикът Пилру, но и Космическото сдружение. Налага се да добавя, че единият син на посланика е пряко застрашен от бунта, а другият наскоро бе приет в Сдружението.

— Не забравяйте и че съпругата му е загинала — намеси се Хезбан. — Там умират хора!

— За плановете ни тлейлаксианците да използват иксианските технологии ще е най-добре, ако Сдружението не се намесва — обади се и Шадам.

— Планове ли?

Лорд-камерхерът се стъписа още повече, че са го държали настрана от толкова важни замисли.

— После ще ти обясня, Акен. — Императорът се начумери. — Ама че проклета жена!...

— Онези двамата от Сдружението чакат в залата с нея. А посланик Пилру настоява да го приемете веднага. Скоро и представителите на други династии ще научат за събитията; Те също ще поискат да направим нещо... особено онези, които са в Съвета на директорите на ПОСИТ. Безредиците на Икс ще имат тежки икономически последствия, поне в близкото бъдеще.

— Помисли кои закони са приложими в случая и повикай двама ментати за независим анализ. Открийте някаква уловка, за да се измъкнем! — Императорът събра сили, пришпорен от кризата. — Династията Корино не бива да пречи на тлейлаксианците да превземат Икс. Бъдещето ни зависи от това!

— Щом... е такава волята ви, господарка. Хезбан се поклони и излезе напълно объркан.

След броени минути притича лакей с холоизлъчвател и черен овален екран. Нареди модулите на масичката, а Фенринг я завъртя така, че императорът да вижда по-добре. Хезбан се върна с двамата ментати, чиито устни бяха обагрени от сока на сафо. Пред вратата сардаукарите едва удържаха напора на неколцина представители на династии, които се гневяха, че не ги пускат вътре. Във врявата ясно се различаваше високият превъзбуден глас на иксианския посланик.

Фенринг търсеше данните, записани на намотки шигърова жица, а лорд-камерхерът обясняваше проблема на ментатите. Над масичката се появи триизмерен образ на множество страници. И Шадам се вглеждаше в сякаш бездънните дълбини на закона, като че би успял да зърне тънкость, изплъзнала се от вниманието на останалите. Очите на ментатите се зареяха към тавана, докато обмисляха възможните варианти.

— За начало — промълви единият — да разгледаме отново раздел шести, член трети.

Думите в полето на излъчвателя се замъглиха, откри се нова страница. Няколко абзаца се осветиха в червено. Второ холокопие се появи пред очите на императора.

— Няма да помогне — завъртя глава вторият ментат. — Виж препратката към том дванадесети, раздел седемдесет и осми, член трети.

Елруд четеше примижал. Накрая прокара ръка през текста и изображението изчезна.

— Гнусно Сдружение! — изръмжа изведнъж той. — Ще ги поставим на колене, щом...

Фенринг се прокашля, за да прекъсне увлеклия се старец. Страниците се сменяха, ментатите ги преглеждаха мълчаливо.

— По дяволите тези забрани! — фучеше Елруд. — Защо не мога да ги пръсна всички с атомно оръжие! Не съм ли властител на Империята? Угаждам на Ландсрада, внимавам да не настъпя Сдружението по някой мазол... Императорът не би трябвало да се съобразява с никого!

— Прав сте, повелителю — успокои го Хезбан. — Но в момента сме обвързани в истинска паяжина от договори и съюзи.

— Май това ще свърши работа — обади се Фенринг след малко. — Изменения и допълнения, засягащи заветите на джихада, параграф деветнадесети, точка четвърта. — Той се вгледа в редовете. — По въпроси, свързани с Бътльоровия джихад и спазването на заветите, императорът има допълнителни правомощия да взема решения относно наказанията за всеки нарушител на забраната срещу създаването на мислещи машини.

Хлътналите очи на Елруд блеснаха.

— Аха! А тъй като е неясно дали иксианците не са нарушили забраните, може би законът не би ни попречил да разгледаме въпроса „изчерпателно и всестранно“. Особено с оглед на това, че напоследък получихме смущаващи сведения за новите иксиански технологии.

— Нима? — учуди се лорд-камерхерът.

— Разбира се. Забрави ли за онези самообучаващи се тренировъчни автомати, пуснати на черния пазар? Налага се да проведем допълнително разследване!

Шадам и Хазимир се спогледаха засмени. Всички събрани тук съзнаваха, че подобна позиция не може да бъде защитавана дълго, но Елруд трябваше просто да позабави намесата си още съвсем малко. Тлейлаксиянците щяха да затвърдят окончателно своята победа след ден-два. Без подкрепа династията Верниус беше обречена.

Хезбан прочете друга страница.

— Съгласно преамбюла към измененията и допълненията императорът е „Свещен пазител на Джихада“ и е длъжен да брани заветите му.

— Естествено! — намеси се кронпринцът. — В такъв случай ще изискаме тлейлаксиянският представител да ни запознае с предполагаемите доказателства, после ще определим срок, в който Пилру да отговори на отправените обвинения. — Шадам млъкна неуверено и с поглед потърси одобрението на Хазимир. — А към края на деня императорът може да издаде заповед за временно прекратяване на бойните действия.

— Тогава ще бъде твърде късно — напомни Хезбан.

— Именно. Икс ще бъде превзет и никой не би могъл да промени нищо.

Подобно на кулинарните деликатеси, отмъщението е ястие, на което трябва да се наслаждаваме бавно след дългото и усърдно готвене.

Император Елруд IX,
прозрения от смъртното ложе

Половин час по-късно Шадам гледаше как посланиците на воюващите влизат в преддверието за частна аудиенция при императора, на която „да решат разногласията си“. Фенринг не пропусна да подсказе на приятеля си, че трябва да облече по-строга дреха с почти военна кройка. Сега кронпринцът имаше вид на истински водач, особено в сравнение със своя занемарил се баща.

Иксианският посланик пък носеше доста намачкан цял вълнен костюм с широки ревери и пухкава яка. Бе сресал набързо оредяващата си коса. И понеже не беше лично запознат с кризата на Икс, водеше куриерката Юта Брей като очевидка.

Мофра Туй, единственият тлейлаксиански представител, когото успяха да открият, беше поредното джудже с разчорлена оранжева коса и сивкава кожа. Той просто излъчваше ярост, която съдържаше с мъка, а тъмните му очички сякаш се опитваха да пробият дупки във врага.

Знаеше отлично какво да каже.

Посланик Пилру все повече затъваше в потреса си — едва сега осъзнаваше напълно смъртта на своята съпруга С'тина и започваше да скърби за нея. Всичко му се струваше някак недействително. Кошмар! Стоеше замислен, налегнат от тревоги за своя свят и пост, а и за синовете си. Погледът му шареше в търсене на поддръжници сред съветниците на императора. Каменните им лица го вледеняваха.

Двама агенти на Сдружението бяха се изправили да стената и наблюдаваха безизразно. Единият имаше червендалесто лице, обсипано с белези, главата на другия пък беше уродливо издута отзад. Шадам вече бе виждал такива хора, започнали обучението за навигатори, но провалили се още в началото.

— Първо ще изслушаме Мофра Туй — изчегърта гласът на императора. — Искам да обясни какви подозрения са се зародили у

неговия народ.

— А също и защо си позволяват такова нечувано насилие! — намеси се Пилру.

Останалите се държаха, сякаш не са го чули.

— Разкрихме незаконни операции на Икс — подхвана дребосъкът с детския си гласец. — Ние от Бене Тлейлакс преценихме, че е задължително да спрем тази напаст, преди зловещият машинен интелект отново да се развихри из Империята. Ако се бяхме забавили, човешката раса може би отново щеше да страда в робство хилядолетия наред. Нямахме избор.

— Лъжец! — изръмжа Пилру. — Откога станяхте пазители на заветите и си позволихте да заобиколите правото? Нямате никакви доказателства, защото на Икс не е имало незаконни операции. Винаги сме се придържали към забраните на джихада.

Забележително спокойният тлейлаксианец гледаше само към останалите в стаята, за да покаже, че иксианският посланик не е достоен дори за презрението му.

— Нашите сили предприеха необходимите действия, с цел да не позволят уликите да бъдат унищожени. Нима и досега не сме се поучили от Великия бунт? Щом възникне веднъж, машинният разум става отмъстителен, освен това усъвършенства способността си да се възпроизвежда и да прониква навсякъде като горски пожар. А Икс е източникът на всички интелигентни машини. Ние, тлейлаксианците, само продължаваме свещената война, за да опазим Вселената от този враг. — Туй внезапно се обърна и кресна на Пилру: — Джихад! Джихад!

— Вижте какво, господине — поотдръпна се иксианецът, — това поведение е недопустимо.

— „И не сътворявай машина по подобие на човешкия разум“ — непререкаемо изрече джуджето. — А ти заедно с династията Верниус ще бъдеш навеки прокълнат за греховете си!

— Успокойте се.

Елруд изкусно прикри усмивката си. Пилру и Брей зашепнаха напрегнато, накрая иксианският посланик погледна императора.

— Умолявам повелителя да изиска представянето на така наречените доказателства. Бене Тлейлакс извършват престъпления, съсипват самата основа на деловите ни начинания, без предварително

да са обявили обвиненията си пред Ландсрада... — Усети се и добави припряно:

— ...или пред императора.

— Доказателствата още се събират — заяви Туй. — Те ще включват и истинската подбуда за тежките грехове на иксианците. Вашите норми на печалба са намалявали стремително и вече са поставяли под съмнение директорското ви място в ПОСИТ.

Шадам се спогледа с Хазимир. „Ето, стигнахме и до данните, които ние фалшифицирахме толкова убедително!“ Никой не подправяше статистически извадки по-умело от Фенринг.

— Нагла лъжа! — наежи се Пилру. — Печелим повече от всякога, особено с новия модел хайлайнери. Просто попитайте Сдружението. Не сте имали никакво право да развихряте подобно насилие...

— Имаме пълното *морално* право да защитим Империята от нова мрачна епоха на поробване от машините! Прозряхме истинските ви подбуди за създаване на изкуствен интелект. Нима вашите печалби са по-важни от свободата на човечеството? Продали сте душите си!

Вените по слепоочията на Пилру се издуха, за миг той загуби заученото си хладнокръвие на дипломат.

— Това са нагли измислици, проклет лъжлив дребосъко! — вторачи се в Елруд. — Повелителю, настоявам да изпратите своите сардаукари на Икс, за да защитят нашия народ от незаконното нахлуване на Бене Тлейлакс. Не сме нарушавали нито един закон.

— Погазването на забраните, наложени от Бътлъровия джихад, е извънредно сериозно обвинение — промълви замислено императорът, за когото всичките тези приказки нямаха никакво значение. Закри устата си с длан и пак се изкашля. — Не мога да се отнеса лековато към него. Не забравяйте какви могат да бъдат вероятните последици...

Шадам тайно се развесели от бавния тежък тон на баща си. Кронпринцът си призна, че все още има на какво да се възхити в този обречен старец, въпреки че най-добрите години на Елруд отдавна бяха останали в миналото.

Брей също не сдържа нервите си.

— Повелителю, тлейлаксианците се мъчат да спечелят време, а сраженията продължават. Изпратете сардаукарите си, за да прекратят

бойните действия, а после нека всяка от страните представи твърденията и доказателствата си в съда.

Елруд я изгледа надменно.

— Като обикновена куриерка нямаш думата пред мен.

— Озърна се към стражите. — Изведете тази жена!

Загубата на последната надежда сякаш превърна гласа ѝ в назъбено острие.

— Моля за извинение, повелителю, но възразявам категорично! От присъстващите тук аз съм най-добре запозната с кризата на Икс, а моят господар маркграф Верниус ме упълномощи да предприема всички необходими действия. Ние настояваме Бене Тлейлакс да представят доказателствата си незабавно или да се оттеглят. Защото те не събират нищо, а чисто и просто протакат!

— Кога можете да ми представите доказателствата си? — обърна се императорът към Туй.

— *Предполагаете* доказателства! — тутакси възрази Пилру.

— След три имперски дни — отвърна тлейлаксианецът.

Иксианците зяпнаха от тази наглост.

— Но... повелителю — заекна посланикът, — за три дни те ще затвърдят военната си победа... и ще скалпят каквито фалшификати пожелаят. — Очите му заискриха от гняв. — Съпругата ми вече загина заради тях, те рушат нашия свят... И синът ми е изчезнал. Моля ви, не позволявайте да вършат злодеянията си още цели три дни!

Елруд поумува в напрегнатата тишина.

— Сигурно преувеличавате жертвите и щетите, за да ме подтикнете към прибързано и необмислено решение. А поради тежестта на обвиненията предпочитам да изчакам представянето на доказателствата или да се убедя, че такива липсват. — Озърна се към лорд-камерхера. — Какво е мнението ти, Акен? Ще спазим ли по този начин разпоредбите на закона?

Хезбан смънка неуверено потвърждение, а Елруд кимна на Пилру, сякаш му правеше неоценима лична услуга.

— Струва ми се обаче, че е най-добре доказателствата да бъдат представени след два, а не след три дни. Ще успеете ли, посланик Туй?

— Ще бъдем затруднени, повелителю, но... да бъде волята ви.

Лицето на иксианеца пламтеше от ярост.

— Император Елруд, как е възможно да подкрепяте тези... тези отвратителни мръсници?

— Посланик Пилру, проявените от вас предразсъдъци са недопустими в нашия двор. Уверявам ви, че изпитвам само най-искрено уважение към маркграф Верниус... и, разбира се, към неговата съпруга лейди Шандо.

Шадам наблюдаваше двамата агенти на Сдружението. Разговаряха тихо на тайния си език, накрая си кимнаха. Явно и за тях погазването на забраните на джихада беше непростимо престъпление.

— Но след два дни ще загубим планетата си... Пилру се взря умолително в хората от Сдружението.

Те мълчаха и отбягваха погледа му.

— Обричатے ни на гибел! — кресна и Брей.

— Държете се безочливо досущ като маркграф Верниус — поклати глава Елруд. — Съветвам ви да не изпитвате търпението ми. — Заговори строго на тлейлаксиянския представител: — Посланик Туй, след два дни трябва да ми представите *неопровержими* доказателства... или да изтеглите войските си от Икс.

Мофра Туй се поклони. Стоеше с гръб към агентите на Сдружението и те не успяха да видят усмивката, от която ъгълчетата на устните му трепнаха.

— В такъв случай — изсъска разтрепераният иксианец, — настоявам веднага да бъде свикан Съветът по безопасността в Ландсрада.

— И това ще стане — увери го императорът, — но съгласно изискванията на закона. Вече предприех действията, които според мен са необходими за опазването на реда в Империята. Мофра Туй ще говори пред Съвета след два дни, същото можете да сторите и вие. Ако дотогава желаете да посетите планетата си, ще ви предоставя хайлайнер за експресен полет. Но не забравяйте, че ако обвиненията бъдат потвърдени, династията Верниус ще бъде наказана сурово за престъпленията си.

Доминик Верниус триеше потта от бръснатата си глава, докато слушаше своя посланик, току-що пристигнал от Кайтен. Пилру вече бе съобщил смразяващата новина на маркграфа и съпругата му. Нямаше

търпение по-скоро да потърси сина си в хаоса на подземния град. Стояха в оперативния център, скрит в дълбините на планетарната кора, защото кристалните кабинети на Големия дворец бяха прекалено уязвими при бойни действия. Чуваха се шумове на машини, скоростни капсули пренасяха иксианските войски и оръжието им през лабиринта от тунели.

Нямаха никакъв успех в отбраната. Със старателно подготвени саботажи и прекъсване на комуникациите тлейлаксианците бързо овладяха по-голямата част от Икс и сега изтласкваха защитниците му в отдалечени една от друга периферни области. Разбунтувалите се субоиди многократно превъзхождаха по численост иксианските войници, а и нашествениците ги хвърляха в боя безогледно.

— Елруд ни съсипа, любов моя.

Доминик прегърна жена си. Имаха само изпоцапаните си дрехи и малкото фамилни съкровища, които успяха да грабнат. Вече разбираха всичко.

— Знаех, че императорът ме мрази, но дори от него не очаквах такова падение. Ех, ако можех да докажа ролята му...

Наглед по-бледа и крехка от всякога, Шандо не губеше нито за миг решимостта си. Фините бръчици около прекрасните ѝ очи и устни бяха единствените белези на възрастта — тъкмо те напомняха на Доминик да се радва на хубостта, обичта и духа ѝ все по-жадно с отминаващите дни.

— Дали да не отида при него — предложи тя — и да го моля за милост? Може и да се вразуми заради спомените...

— Няма да ти позволя! Той те ненавижда отдавна, също както и аз му станах противен, след като с теб се оженихме. Руди не знае що е състрадание. А и доколкото го познавам, оплел се е в толкова сложни интриги, че вече не би могъл да се откаже, дори да поиска. И при победа нямаше да допусне да получим репарации. Владенията на династията ми ще бъдат конфискувани, аз ще бъда лишен от всякаква власт. — Сниши глас, за да прикрие отчаянието си. — За да си отмъсти, че му отнех една жена преди толкова години...

— Доминик, ще постъпя, както поискаш — кротко промълви Шандо. — Ти се ожени за мен, вместо да ме оставиш своя наложница. Винаги съм ти казвала...

Предпочете да не довърши изречението.

— Знам, любов моя. — Той стисна ръката ѝ. — И аз съм готов на всичко за теб. Струваше си... дори на тази цена.

— Милорд, очаквам заповедите ви.

Пилру не го свърташе на едно място. Синът му К'тер беше някъде долу — криеше се или воюваше, а може и да беше вече мъртъв. Доминик по навик задъвка долната си устна.

— Няма съмнение, че династията Верниус е набелязана за окончателен разгром... Лишени сме от избор. Скалъпените обвинения са нищожен повод. Законът се оказа хартиен щит, който вече е нахъсан на парченца. Императорът иска да ни унищожи, а ние нямаме сили да се борим срещу династията Корино, особено след такова предателство. Ландсрадът явно ще шикалкави умишлено, после също ще се нахвърли да вземе своя дял от плячката. — Кипнал от гняв, той изпъна широките си рамене. — Ще вземем фамилното си атомно оръжие и щитовете и ще избягаме извън пределите на Империята.

Посланикът не сдържа възклицанието си.

— Но... нима ще допуснете да ви обявят за *изменник*? А какво ще стане с всички нас?

— Камар, за жалост нищо друго не можем да сторим. Само така има вероятност да се спасим. Ще поискаш от Сдружението извънреден превоз. Напомни им за всички услуги, които ни дължат. Осведомени са за положението ни. Кажи им, че искаме да вземем и бойните си части... колкото са ни останали. — Доминик сведе поглед. — Не съм си представял, че ще дочакаме и това... да ни изхвърлят от двореца и градовете ни...

Посланикът кимна сковано и излезе през дъгоцветното защитно поле на изхода.

Пред една от стените се редяха четири холоизлъчвателя — предаваха сраженията из цялата планета. Загубите на иксианците нарастваха. Маркграф Верниус поклати глава.

— Време е да говорим с приятелите и приближените си. Трябва да знаят какво ги заплашва. Ще бъдат изложени на много по-големи опасности и затруднения, ако избягат с нас, отколкото ако се покорят на тлейлаксианците. Ще ни придружат само доброволци. Превърнем ли се в отцепническа династия, всички членове на семейството, както и поддръжниците ни, стават мишена за ударите на хора, жадни за слава.

— По-точно — ловци на глави — добави Шандо с натежал от скръб и гняв глас. — Доминик, трябва да се разделим, за да прикрием следите си и да увеличим шансовете за спасение.

Две от холограмите угаснаха — тлейлаксиянците бяха засекли и унищожили камерите.

— След време — благо подхвана маркграфът, — когато възстановим династията и си върнем планетата, ще си спомняме какво изрекохме и сторихме тук. Това е драмата на историята. Нека сега ти разкажа една случка... като повод за сравнение. Някога Салуса Секундус била столичният свят на Империята. Знаеш ли защо династията Корино се е преместила на Кайтен?

— Имало някаква атомна катастрофа — сви рамене Шандо.

— Официалната имперска версия гласи, че е станала злополука. Династията Корино не иска в главите на хората да се раждат опасни идеи. А ето и истината — една отцепническа династия, чието име е заличено от всички архиви, успяла да кацне на Салуса с фамилното си атомно оръжие. И най-дръзко го стоварила върху имперското средище, предизвиквайки глобална екологична катастрофа. Планетата още не се е възстановила от опустошението.

— Нападение с атомно оръжие? Не подозирах...

— Оцелелите се прехвърлили на Кайтен, в по-добре защитена звездна система. Оттам младият император Хасик III възстановил властта си. — Той внезапно долови, че жена му е по-загрижена за него, отколкото за себе си. Прегърна я. — Няма да се провалим, любов моя.

И другите две холограми изчезнаха — нападателите бяха открили последните камери.

В Империята се признава и „принципът на индивида“ — благороден, макар и твърде рядко прилаган. Съгласно този принцип, когато някой наруши действащ закон в обстоятелства на крайна опасност или нужда, има правото на специален съдебен процес, за да обясни и да докаже неизбежността на своите действия. На принципа се опират няколко особени съдебни процедури, сред тях „Съдебните заседатели на Дрей“, „Слепият трибунал“ и „Изпитанието чрез конфискация“.

„Закони на Империята: Коментар“

Въпреки катастрофалните военни загуби в борбата срещу неочаквания бунт, на Икс оставаха непокътнати много секретни скривалища. Очевидно още преди векове, когато династията Верниус бе положила началото на технологичния си възход, маниакалната подозрителност вече е подтиквала основателите ѝ. Доверени инженери, заклели се да мълчат, бяха създали нерегистрирана плетеница от неизлъчващи помещения, камери с водорасли и тайници, защитени с чудесата на иксианската изобретателност. Който и да е враг би загубил стотици години, за да ги открие всичките. Дори членовете на властващата династия отдавна бяха забравили къде се намират поне половината от тях.

Съпроводени от капитан Жаз и личната си охрана, Лето и Ромбур се притаиха именно в такава камера с водорасли, разположена в кората на планетата. Обичайното сканиране би показало единствено биоотпечатъка на водораслите, защото силните им поглъщащи полета не пропускаха никакви други сигнали.

— Е, ще постоим тук няколко дни. — Ромбур се насилваше да си възвърне присъщия му оптимизъм. — Ландсрадът или Империята ще изпратят войски срещу нашествениците, а династията ни има сили да възстанови всичко на Икс.

Лето не продума. Ако подозренията му се потвърдяха, краят щеше да бъде съвсем друг...

— Господарю Ромбур — обади се капитанът, — тази камера е просто сборен пункт. Ще изчакаме маркграфа и ще действаме според неговите заповеди.

Ромбур оживено закима.

— Да, баща ми знае какво да направи. И преди е попадал в трудни положения. — Усмихна се лъчезарно. — А пък в някои сражения е бил редом с твоя баща, Лето.

Атрейдският наследник обаче се питаше дали онези битки са били толкова лишени от надежда за успех. Подозираше, че победите на Доминик винаги са постигнати с превъзхождащи сили срещу жалки групички въстаници.

Баща му нееднократно му бе напомнял, че при опасност е задължително да си подробно запознат с обстановката. Затова Лето отдели достатъчно време да огледа скривалището. Търсеше спасителните изходи и слабите места. Камерата с водорасли беше издълбана в плътни скали и отвсякъде я обгръщаше дебел слой зеленина, насищаш въздуха с кисел органичен дъх. Разполагаха с четири жилищни помещения, голяма кухня с аварийни припаси, а също и с възможност за последен отчаян ход — спасителен кораб, който можеше да излети в ниска орбита.

Безшумни машини без триещи се части поддържаха негентропийни контейнери по средата на скривалището, за да са пресни храните и напитките. Други подобни контейнери съдържаха дрехи, оръжия, филмокниги и хитроумни иксиански игри, за да запълват бегълците времето си с някакво занимание. Чакането на незнайно какво и докога можеше да се окаже най-непоносимата част от живота в камерата, а мнозина неразумно бяха пренебрегнали опустошителното въздействие на скуката. Иксианците обаче се бяха сетили и за това!

Според хронометрите им бе настъпила вечерта. Жаз педантично разполагаше войниците си във външните коридори и пред замаскирания входен люк. Ромбур бълваше безкраен поток от въпроси, а капитанът нямаше никакви отговори за повечето от тях. „Какво става навън? Тлейлаксиянските нашественици просто ще ги затворят ли, или ще ги сполети нещо по-лошо? Кой ще му съобщи, ако родителите му са загинали? Защо другите още не са се добрали до сборния пункт?

Известно ли е какви са разрушенията във Верний? Ако не, възможно ли е да бъдат установени?“

Резкият сигнал за вероятно нападение го накара да млъкне. Някой се опитваше да влезе в камерата.

Капитан Жаз измъкна преносим монитор и натисна бутон, с който едновременно включи осветлението и голям видеоекран на стената. Лето видя три познати лица пред камерите във външния коридор — Доминик Верниус, дъщеря му Кайлеа в скъсана рокля, а между двамата — Шандо, която едва се крепеше на краката си. Едната ѝ ръка и хълбокът бяха набързо превързани.

— Искам разрешение за влизане. — Гласът на маркграфа прозвуча кухо. — Ромбур, отворете! Жаз, Шандо има нужда от медицинска помощ.

Ромбур се втурна към пулта, но капитанът сграбчи ръката му.

— Светци и грешници! Не забравяйте за лицетанцъорите!

Лето внезапно си спомни, че тлейлаксианските формоменители биха могли с лекота да наподобят външността на всекиго и да влязат дори в най-строго охраняваната зона. Затова и той стисна рамото на приятеля си, докато Жаз разменяше отдавна уговорени фрази с маркграфа. След малко и биометричният скенер светна: „Потвърждение — маркграф Доминик Верниус.“

— Разрешавам влизане — побърза да каже Ромбур. — Мамо... какво се случи?

Кайлеа изглеждаше слисана, все едно подът се е измъкнал изпод краката ѝ, а тя още не вярва, че пада. Всички новодошли воняха на пот, дим и страх.

— Сестра ти реши да се скара на субоидите. Заповяда им да се връщат на работа — обясни развеселено Шандо въпреки болките. — Твърде глупава постъпка.

— Някои от тях обаче ме послушаха!... — възрази момичето и бузите ѝ пламнаха от гняв под саждите.

— А един извади маула-пистолет от колана си и стреля по нас. Добре че изобщо не знаеше как да се прицели...

Доминик вече отваряше медицински комплект, за да се погрижи лично за раните на жена си.

— Нищо сериозно, любов моя. Но не биваше да рискуваш така.

— Дори за да спася Кайлеа ли? — Шандо се закашля и очите ѝ се насълзиха от болка. — Ти би сторил същото за децата ни... или дори за Лето Атрейдски. Не отричай!

Маркграфът се извърна за миг и кимна неохотно.

— Да, но още изтръпвам, като се сетя... че се размина на косъм със смъртта. За какво да се боря, ако те загубя?

Погали косата ѝ, а тя притисна дланта му към бузата си.

— Пак би имал много неща, за които да се бориш.

Лето най-сетне прозря какво бе подтикнало младата красива наложница да напусне императорския двор и защо Доминик Верниус бе рискувал да си навлече гнева на императора.

Неколцина войници отново блокираха люка и се приготвиха да го отбраняват. На екраните се виждаше, че в коридора отвън елитни иксиански щурмоваци разполагат мощни лазестрели и звукови зашеметители.

Ромбур с облекчение прегръщаше родителите си и Кайлеа.

— Всичко ще се оправи. Ще видите!

Сестра му погледна неуверено към Лето и веднага сведе изумрудените си очи. Изглеждаше потисната и уязвима, нямаше го толкова присъщото ѝ горделиво дистанциране. Искаше му се да я утеши, но не знаеше как. Положението им беше твърде неясно и плашещо.

— Деца, нямаме никакво време. — Доминик избърса чело с ръка и я изтри о туниката си. — Налага се да предприемем отчаяни стъпки.

Лето се чудеше дали кръвта по темето му е от враг или от приятел.

— Значи не е моментът да ни наричаш „деца“! — натърти Кайлеа с изненадваща рязкост. — И ние сме въввлечени в тази битка.

Ромбур също се изправи гордо до грамадния си баща. Изобщо нямаше вид на глезено синче.

— Готови сме да ти помогнем да си върнеш Икс. Верний е наш град и ще го отвоюваме!

— Не, вие тримата оставате тук. — Маркграфът вдигна широката си мазолеста длан в категоричен жест, че няма да допусне възражения. — Първата грижа на всяка династия е да опази наследниците. Никакви спорове! Всеки напразно пропилян миг ми пречи да се върна при хората си, а те имат нужда от водач.

— Момчета, твърде млади сте да се сражавате — подкрепи го Шандо с изопнато в маска на непреклонност лице. — И двамата сте бъдещето на своите династии.

Маркграфът застана пред Лето и се вторачи в очите му по непознат досега начин, сякаш за пръв път виждаше у него мъжа.

— Баща ти никога не би ми простил, ако допусна нещо лошо да сполети неговия син. Вече известихме стария дук какво става на Икс. А той на свой ред обеща да стори каквото е по силите му в момента. Изпратил е спасителна група, която ще отведе теб, Ромбур и Кайлеа на Каладън.

— Доминик отпусна длани върху раменете на децата си. — Атрейдският дук ще ви закриля и ще ви осигури безопасност. Нищо повече не би могъл да стори.

— Но това е неразумно! — Сивите очи на Лето просветнаха от възмущение. — Милорд, вие също трябва да потърсите убежище при атрейдската династия. Баща ми не би ви предал.

Маркграфът отвърна с бледа усмивка:

— Не се съмнявам в Паулус. Но *не мога* да си позволя това, защото ще обрека децата си.

Ромбур се озърна стреснат към своята сестра. Лейди Шандо кимна и продължи — вече бе обсъдила възможностите им със съпруга си.

— Ромбур, ако ти и Кайлеа живеете в изгнание на Каладън, може и да сте в безопасност, защото не би си струвало да ви преследват. Подозирам, че този кръвопролитен бунт е бил организиран по идея на императора и с неговата подкрепа. Всичко ни насочва към този извод.

Ромбур и Кайлеа се спогледаха изумени, после сякаш потърсиха помощ от Лето, за да отхвърлят чутото.

— Не знам за какво му е притрябвал Икс — вдигна рамене маркграфът, — но враждата на Елруд с мен и с майка ви е известна. Ако дойда с вас при атреидите, ловците на глави веднага ще се нахвърлят върху ни. Ще измислят повод да нападнат и Каладън. Не бива. Двамата с майка ви ще трябва да постъпим така, че да ви измъкнем от въртопа на събитията.

Бледият до този миг Ромбур изведнъж почервения.

— Можем да удържим нещата и тук, татко. Не искам да ви изоставяме!

— Няма какво да мъдруваме повече, момчето ми. Освен атреидите, които ще спасят и приютят теб и Кайлеа, никой друг няма да ни се притече на помощ — нито сардаукарите на императора ще ни подкрепят, нито армиите на Ландсрада ще прогонят тлейлаксияците. Видяхме вече, че субоидите са пионки в ръцете им. Разпратихме послания до Великите династии, но е ясно, че никой няма и пръста си да помръдне навреме. Надхитриха ни...

— Какво ще стане с вас? — смънка Лето, защото Ромбур и Кайлеа явно не смееха да зададат въпроса.

— Династията Верниус ще се... отцепи от Империята. Думите на Шандо сякаш натежаха във въздуха.

— Алени адове! — викна Ромбур, Кайлеа също ахна.

Шандо разцелува децата си.

— Ще вземем каквото можем да измъкнем оттук, после аз и Доминик ще се разделим и ще се укриваме. Може би години наред. С нас ще дойдат само най-верните, другите ще поемат накъдето решат или пък ще предпочетат да посрещнат участта си на Икс — добра или лоша. Вярвам, че след време сполуката ще се обърне на наша страна.

Маркграфът неловко раздруса ръката на Лето — не сплитайки пръсти според имперския обичай, а както са го правили древните земяни. Отделилото се семейство вече нямаше да бъде част от Империята.

Шандо и Кайлеа тихо плачеха, вкопчили се една в друга, Доминик стисна за секунда-две раменете на сина си. След малко маркграфът и съпругата му излязоха забързано. Половината войници тръгнаха с тях, а Ромбур и сестра му ги гледаха жадно, докато не изчезнаха от екраните.

На следващата сутрин тримата седяха на неудобни суспенсорни столове, поглъщаха високоенергийни храни от аварийните запаси и пиеха консервиран сок. Чакаха.

Кайлеа почти не продумваше, сякаш бе загубила желание да се бори с обстоятелствата. Брат й напразно се опитваше да я ободри. Изолирани в тайната камера, оставаха без никакви известия отвън. Не знаеха идват ли подкрепления, гори ли градът...

Девојката не бе успяла в упоритите опити да поправи съсипаната си дреха и сега я носеше едва ли не с гордост.

— Тази седмица трябваше да участвам в бал — заговори тя равно, — по случай слънцестоеенето на Дур. Ще бъде едно от най-бляскавите светски тържества на Кайтен. Майка ми обеща, че ще ме изпрати на такъв бал, когато порасна достатъчно. — Засмя се с явна горчивина в гласа си. — Щом можех да се сгодя тази година, сигурно нищо не пречеше и да потанцувам. Какво ще кажете?

— Когато отидем на Каладън — неуверено подхвана Лето, — ще помоля майка ми да организира голям бал във ваша чест.

Знаеше, че лейди Хелена е настроена враждебно към Ромбур и Кайлеа заради религиозните си предразсъдъци, но нима нямаше да поомекне от отчайващата промяна в живота им? Пък и едва ли би искала да наруши добрите обноси...

В очите на Кайлеа блесна яростен пламък и той се стресна.

— Да гледам как рибарите подскачат дивашки, а селяците изпълняват някакъв ритуал на плодородието ли?

Лето почувства жестока обида от думите ѝ. Явно и той, и неговият свят не бяха достойни за надменното момиче. Иксианката обаче веднага се опомни и докосна ръката му.

— Моля те да ме извиниш. Наистина съжалявам. Само че толкова ми се искаше да видя императорския дворец, да разгледам цялата прекрасна планета...

Ромбур подхвърли начумерено:

— Елруд не би те пуснал да припариш там, щом се отнася толкова злобно към майка ни.

Девојката стана и закрачи нервно из малката стая, вмирисана на водорасли.

— А защо е трябвало да го напуска? Можеше да си остане в разкоша на двореца, но е предпочела да се свре в тази... пещера. В която днес шетат на воля плъхове! Ако баща ни толкова я е обичал, защо е поискал от нея подобна жертва?

— Не вярваш ли в любовта? — опита се да възрази Лето. — Забелязах как се гледат родителите ви...

— О, да, вярвам в любовта! Но още повече вярвам в здравомислието и знам кое трябва да предпочете човек.

Момичето им обърна гръб и демонстративно започна да преглежда развлекателните записи. Лето реши да не я дразни повече, а се обърна към Ромбур.

— Всеки от нас би трябвало да познава управлението на орбиталния кораб. За случаи, подобни на този...

— Не е нужно. Аз ще го управлявам. Лето отпи от киселия сок и сви устни.

— Ами ако си ранен... или стане по-зле? Ние какво ще правим?

— Прав е — промърмори унило Кайлеа, без да ги погледне. — Хайде да му покажем кораба.

— Можеш ли да летиш с орнитоптер? — попита го Ромбур. — Или със совалка?

— Топтерите владеех още преди да навърша десет години. Но досега съм виждал само роботизирани совалки.

— Безмозъчни механизми, които изпълняват зададените функции всеки път по един и същ начин. Мразя ги... макар че ние ги произвеждаме. — Ромбур отхапа още малко от блокчето концентрат. — Е, по-точно произвеждахме ги. Преди да ни налетят тлейлаксияците.

Вдигна дясната си ръка и потърка пръстена с огнен камък, който го обозначаваше като наследника на Икс. Голям квадрат от тавана се спусна плавно на пода. Лето надникна през отвора и видя сребрист обтекаем корпус.

— Да се качим! — Ромбур пръв стъпи върху плоскостта и Кайлеа застана до него. — Тъкмо ще проверим всички системи.

Щом и Лето отиде при тях, усети силен тласък. Тримата се издигнаха през скалата до висока площадка на кораба.

Орбиталният апарат му напомняше на лихтер с тясното си туловище и илюминаторите от бронепласт. Всъщност беше комбинирана совалка-орнитоптер, приспособена както за полети в атмосферата, така и за ниска орбита.

Влязоха през незабавно отворилия се люк и тутакси ги обгърна жуженето на машини и електроника. Ромбур ги въведе в теснотията на пилотската кабина. Пред двете високи анатомични кресла имаше еднакви сензорни пултове. Накара Лето да се настани в едното, а той седна в другото. Гъвкавият сензоформ веднага се нагоди според телата им. Пултовете грейнаха в мека зелена светлина. Кайлеа се подпря на креслото на брат си.

Пръстите на Ромбур се плъзнаха над светещия пулт.

— Ще превключа твоя на тренировъчен режим. Корабът ще те научи как да го пилотираш.

Пред Лето светлината стана жълта. Кой знае защо, отново го бодна съмнението за забраните срещу машинния интелект. Не знаеше какво да мисли. Доколко този кораб действаше самостоятелно? Дали майка му основателно го бе предупреждавала да не приема повърхностно видяното на Икс?

— Сам ли мисли? Като новите тренировъчни автомати, които ми показвахте?

Ромбур се позабави с отговора.

— Ъ-ъ... Лето, знам какво те безпокои, но те уверявам, че тази машина не възпроизвежда човешките мисловни процеси. Подобно на онези автомати, които наблюдават противника, за да вземат решенията си, тя не мисли... а само реагира по предварително заложен алгоритъм, макар и светкавично обработвайки данните. Също както по началните ти движения автоматите предвиждат твоите следващи действия и реагират съответно на тях...

— Че какво друго е това, ако не мислене?

В зоната на пулта пред Лето светлинките сякаш се редяха на пластове. Кайлеа въздъхна отегчено.

— От Бътлъровия джихад са минали хилядолетия, а хората още се държат като деца, плашещи се от сянката си. Цялата Империя се е настроила срещу Икс само защото правим прекалено сложни *машини*. Другите просто не разбират същността им, а невежеството поражда подозрения.

— Тогава помогнете ми да разбера — сговорчиво кимна Лето.

Вторачи се в пулта и си напомни да сдържа нетърпението си. Явно и тримата започваха да се изнервят от постоянната заплахата, която ги заобикаляше.

— Протегни ръцете си над пулта за идентификация — нареди Ромбур. — Но не го докосвай.

Цялото тяло на Лето беше обгърнато от бледожълто сияние, стори му се, че милиони иглички боцкат кожата му.

— В момента машината запамятава всички твои отличителни свойства — формата на лицето ти, най-дребните белези, пръстовите ти отпечатащи, разположението на корените на окосмяването, ретината

ти. Зададох команда да приема твоите заповеди. — Сиянието изчезна. — Вече имаш достъп. За да започнеш обучението, прокарай десния си палец над втория ред светлини.

Лето го послуша и зрителното му поле беше незабавно запълнено от пълносетивна синтетична реалност — изглед от полет на средна височина между назъбени планински върхове и дълбоки урви. Почти същата местност, сред която се озова преди месеци, когато роботът го прогони безцеремонно от совалката на Сдружението.

Вече свикваше да подчинява кораба на волята си, но внезапно отдолу се разнесоха взривове и прашцене на статични полета. Гледката пред очите му се замъгли, проясни се отново и избледня. Ушите му пищяха от силния шум.

— Не ставай! — викна му Ромбур. — Това... вече не е симулация.

— Откриха ни!

Кайлеа се хвърли към най-близката седалка, долепена до стената на кабината. Щом се тръшна на нея, автоматично се включи задържащото поле. Лето също усети как кожата му се сгръ от полето, а Ромбур още се мъчеше с предпазните ремъци на своето кресло.

На обзорните екрани се мяркаха тлейлаксиански войници и въоръжени субоиди, които нахлуваха във външния проход и се опитваха да разбият с лазестрели доскоро замаскираните входи. Бяха прегазили и последните защитници на камерата с водораслите — капитан Жаз и бойците му се въргаляха като димящи купчини плът по пода.

— Може би родителите ви са се измъкнали — промълви Лето. — Дано са на сигурно място.

Ромбур пхна пръстите си в полето на пулта и превключи от тренировъчен режим на подготовка за излитане. Лето се облегна назад, за да не се намеси неволно. Не можеше да се отърси от майсторската симулация и все му се привиждаше девствената природа на повърхността на планетата.

Разтърси ги още по-мощен взрив. Чу Ромбур да стене от болка и тръсна глава, за да прогони илюзорните видения. Иксианският принц се бе свлякъл в креслото си, по лицето му се стичаше кръв.

— По дяволите! Какво ти е?

— Лето, ти трябва да изведеш кораба в орбита — хладнокръвно го подкани Кайлеа зад гърба му.

Той веднага протегна ръце напред и продължи активирането на системите, което Ромбур не бе успял да довърши. Следващата експлозия пръсна стените на камерата. Разлетяха се късове с полепнали по тях водорасли.

Нападателите нахлуваха. Субоидите зяпаха нагоре и сочеха кораба с тримата бегълци. Лазестрелите пърлеха каменните стени и корпуса на орбиталния апарат. Лето включи набора команди за излитане. Забравил доскорошните си съмнения, сега отчаяно се надяваше, че интерактивният компютърен мозък ще си свърши добре работата.

Корабът се стрелна право нагоре по шахтата, пронизваща скалите, и се издигна сред ослепителните облаци в необятното небе. Лето го отклони рязко встрани и едва избегна плътните снопове от лазерни лъчи на планетарната защита, управлявана от бунтовниците. Примижаваше болезнено заради слънчевата светлина, от която бе отвикнал.

При издигането в стратосферата внимаваше да засече навреме всеки евентуален враг, който можеше да ги удари от орбита. Затова почти веднага забеляза грамадния хайлайнер. И видя познатия сигнал — два клина от прожекторни лъчи. Посрещаха го атреидски кораби!

Включи комуникатора и предаде опознавателния си сигнал на бойния език на династията, който наставниците толкова упорито му бяха набивали в главата. Спасителни катери се наредиха от двете му страни, за да го съпроводят. Пурпурен лъч от десния му придружител изпари плътните облаци далече долу, където се криеха вражески кораби.

— Ромбур, добре ли си?

Кайлеа не губеше време, а се стараеше да определи колко тежко е пострадал брат й. Той се размърда, докосна челото си и изохка. Окачен под тавана електронен модул го бе халосал по главата, преди да се разпилее на пода.

— Уф!... Алени адове, защо не включих навреме полето!

Примигваше и триеше тъмната кръв от клепачите си.

Лето последва придружителите в абсолютната безопасност на грамадния трюм, където веднага различи две тежки фрегати от

атреидския планетарен флот. От комуникатора се разнесе глас — говореше на галах, но с познатия привлечен акцент на Каладън.

— Имаше полза, че накарахме тия типове от хайлайнера да почакат. Добре дошъл на борда, принц Лето. Вие и спътниците ви... как сте? И колцина сте?

— Трима. — Озърна се към Ромбур. — Живи и почти здрави. Да се махаме по-бързо от Икс!

Той изпусна протяжна въздишка на облекчение и разгледа внимателно раните на Ромбур, които Кайлеа вече почистваше. Иксианският принц се ухили посърнало:

— Приятелю, никакви симулации не могат да се сравнят с практическото обучение.

После изпадна в несвяст.

Дори най-бедната династия може да притежава богатството на верността. Съюзите, които се налага да бъдат скрепявани с подкупи или подаръци, са кухи и порочни; освен това се разпадат във възможно най-неподходящия момент. А онези, чиято основа е в сърцата, са по-твърди от диамант и по-скъпоценни от чист меланж.

Дук Паулус Атреидски

В далечен сектор на галактиката трюмът на друг хайлайнер приютяваше необозначен иксиански кръстосвач, спотаил се сред нагъсто натъпканите кораби. Бегълците се бяха прехвърляли от един маршрут на друг, често променяйки обявената крайна цел на пътуването си.

В кръстосвача Доминик и Шандо Верниус седяха сред жалките останки от войските си. Повечето гвардейци от отрядите им бяха загинали, други не успяха да стигнат навреме до кораба, трети пък решиха да рискуват и да се приспособят към новия ред след бунта. Дълго време никой не продумваше.

Омер, личният прислужник на лейди Шандо, шаваше неспокойно на седалката си, тесните му рамене потръпваха. Правата му черна коса бе грижливо подрязана точно до линията на яката, но сега и прическата, и дрехата изглеждаха орфани. Единствен той от прислугата предпочете да тръгне с тях. Плахият мъж се ужасяваше от самата мисъл да живее под гнета на тлейлаксианците.

От сбитите съобщения на посланик Пилру стана болезнено ясно, че не могат да очакват подкрепа нито от бойните сили на Ландсрада, нито от императора. А щом се обявиха за отцепници, загубиха правата си — както и задълженията — съгласно имперските закони.

Всички хранилища, всяко свободно местенце в кръстосвача бяха натъпкани със скъпоценности, които можеха да бъдат продадени. Най-вероятно бягството щеше да се проточи твърде дълго.

Доминик държеше изящната ръка на жена си. Бръчките още отчетливо прорязваха челото му.

— Елруд ще изпрати множество групи от преследвачи — промърмори той накрая. — Ще ни подгонят като дивеч.

— Но защо поне сега не ни остави на мира? — жално промълви Омер. — Загубихме всичко!

— За Руди това няма да е достатъчно — меко каза Шандо на прислужника си. — Изобщо не ми е простил, че го убедих да ме пусне. Не съм го излъгала, но той си въобрази, че е бил измамен.

Стисна пръстите на съпруга си и се постара да не мисли какъв страшен обрат настъпва в съдбата им. Помнеше деня, в който отпътува от императорския двор — пременена, ухаеща, закичена с цветя от пищните градини. Другите наложници я бяха обсипали с брошки, пръстени, сияещи шалчета, които променяха шарките си от топлината на тялото. Беше млада и се носеше на крилете на вълнението, сърцето ѝ преливаше от благодарност за спомените и преживяванията, но и мъчително силно ѝ се искаше да започне нов живот с мъжа, в когото беше лудо влюбена.

Шандо бе запазила в тайна връзката си с Доминик и се надяваше, че напуска Елруд с охотното му съгласие и взаимни добри чувства. Остана при императора още една нощ, говориха си весело за споделените години. Елруд тъй и не разбра причината за желанието ѝ да си тръгне от Кайтен, но в края на краищата той имаше толкова много наложници... Загубата не означаваше почти нищо за него, докато не научи, че го е изоставила заради любовта си към друг.

Този път припряното бягство от Икс с нищо не напомняше за заминаването ѝ от Кайтен. Въздъхна горчиво.

— За век и половина на трона Руди се е научил как да подготвя отмъщението си.

Отдавна отърсил се дори от сянката на някаква ревност, Доминик се подсмихна, щом чу галеното име.

— Е, вече ни го върна тъпкано. И ние ще трябва да се научим на търпение, докато търсим начин да възстановим династията. Ако не за нас самите, поне за децата си.

— Вярвам, че Паулус Атрейдски ще ги опази — пророни Шандо. — Той е добър човек.

— Не бива да разчитаме обаче някой да опази нас — натърти Доминик. — Оцеляването ни ще бъде трудна задача.

Скоро двамата щяха да се разделят и под фалшиви самоличности да се укрият на затънтени планети. Щеше да ги крепи само надеждата отново да се съберат някой ден. Платиха огромен подкуп на Сдружението, за да няма никакви записи за броденето им из космоса. Сега, сплели пръсти, те се опитваха да си представят своето бъдеще, в което, уви, не виждаха дори капчица сигурност.

К'тер Пилру се бе сврял в малката изолирана стая. Надяваше се никой от субоидите да не се натъкне на убежището му. Нямахше друг шанс да оцелее в развихрилото се клане.

Много отдавна неговата майка му бе показала това място, замаскирано зад дебелата скална стена на запустял склад в Големия дворец. Като синове на посланик К'тер и Д'мур имаха законно право на скривалище в случай на беда. Със същата разсъдлива предвидливост, която толкова й помагаше в работата на банкир, С'тина се погрижи да запомнят какво трябва да сторят при извънредно положение... Ужасеният, облян в пот и изтормозен от глада К'тер с огромно облекчение намери стаята непокътната наред хаоса и взривовите наоколо.

Когато се напъха вътре, шокът от катастрофата, разтърсила целия му свят, го притисна с неимоверната си тежест. Не му се вярваше, че великолепието на Икс бе се превърнало в отломки, кръв и пушечи.

Пък и Сдружението отведе брат му, за да го обучи за навигатор. Поне Д'мур нямаше да бъде засегнат от бунта. К'тер се надяваше, че той вече е научил за нещастията. Или тлейлаксианците все още се опитваха да потулят истината?

Бе опитал да се свърже и с баща си на Кайтен. Но при безразборното изстребление, започнато от озверелите субоиди, нямаше какво друго да стори, освен да се крие, за да оцелее. Сигурно беше, че ще го убият, преди да стигне до най-близкия от комуникационните центрове, за да предаде съобщение до някой хайлайнер, който би го отнесъл на посланик Пилру.

А майка му... загина.

К'тер угаси светоглобусите, легна и се заслуша в приглушения шум на сраженията и гръмкото си дишане. Беше жив, все още.

Преди три дни видя как бунтовниците разрушиха цяло крило от посолството на Сдружението... и то тъкмо банковия сектор. Заложениите от субоидите експлозивни разкъсаха сградата и целият сектор се стовари с разтърсващ грохот върху дъното на пещерата, смазвайки стотици зяпачи. Естествено нямаше оцелели и сред служителите на Сдружението, запазило неутралитет в този сблъсък.

К'тер знаеше, че е безполезно да се промъква надолу, за да търси майка си. По-добре да остане в единствения подслон, който му беше познат...

Сви се в зародишна поза и заспа. Събуди се обзет от някаква смътна решителност, притъпена от гнева и мъката. Провери с какви припаси разполага в негентропийните контейнери, прегледа и старомодните оръжия. За разлика от големите камери с водорасли това скривалище не бе оборудвано с орбитален кораб. Надяваше се да не е отбелязано на никакви схеми, колкото и секретни да са. Иначе тлейлаксиянците и покорните им субоиди щяха непременно да го открият. Все още омаломощен от преживения шок, К'тер се притаи в бърлогата си, без да знае ще може ли да избяга или поне да изпрати съобщение до някого. Не му се вярваше нечий войски тепърва да спасят Икс от нашествениците — това трябваше отдавна да е станало, но странно защо никой не се намеси. Баща му не би се върнал от Кайтен. Беше дочул и паническите слухове, че династията Верниус е избягала и се е отцепила от Империята. Големият дворец беше плячкосан и скоро щеше да се превърне в седалище на новите господари.

К'тер се надяваше, че и Кайлеа Верниус е със семейството си, далеч от бедствието. Твърде млада и красива беше тя, за да е научена да се бори със зъби и нокти за живота си.

Призляваше му дори само от мисълта, че прекрасният град е опустошен. Представяше си кристалните проходи между подобните на сталактити сгради, величавите хайлайнери, които навигаторите пренасяха от пещерата в космоса като с магическа пръчка. Субоидите съсипаха всичко това. И защо? Съмняваше се, че те разбират какво всъщност, правеха...

Предполагаше, че би успял да намери изход към повърхността, да се свърже с кораб и да си плати полета до Кайтен, където ще се срещне с баща си. А дали Камар Пилру все още е посланик? Нали

нямаше правителство в изгнание? Но дълбоко в себе си чувстваше, че не може да изостави своя свят. Икс беше неговият дом, нямаше как да избяга от него! Зарече се да оцелее... все някак. Ще действа според обстоятелствата. Щом положението се поуспокои, ще излиза, навлякъл стари дрехи, и кротко ще се преструва на някой от обърканите иксианци, които се опитват да се нагодят към новите си управници. Разбираше обаче, че никога повече няма да е в безопасност.

Особено ако реши да се опълчи на нашествениците...

През следващите седмици започна да се измъква от скривалището си през програмираните нощи на пещерата. Използваше иксиански биотърсач, за да се изплъзва на тлейлаксианските стражи и другите вражески служители. И с ужас наблюдаваше как великолепието на Верний се срина с всеки следващ ден.

В Големия дворец вече се бяха настанили грозните джуджета, коварните сивокожи завоеватели, откраднали цял свят пред безразличния поглед на Империята. Дребосъците се прокрадваха навсякъде с тихите си стъпки. Тършуваха като гризачи за укрили се благородници. Щурмовите отряди от лицетанцъори пипаха по-твърдо и умело от безредните тълпи субоиди.

Които пък се веселяха долу... и не знаеха какво друго да вършат. Скоро ги налегна скуката и те вкиснати се захванаха с предишната си работа. Щом подстрекаващите ги формоменители престанаха да им внушават своите желания, нямаше вече организирани сбирки и подклаждани от гнева решения. Животът им отново си влезе в познатото русло, макар че господарите бяха други, а изискванията — по-строги. К'тер разбираше, че тлейлаксианците просто са принудени да извличат огромни печалби от плячкосаната планета, за да покрият разходите по превземането ѝ.

Влачеше се по улиците на подземния град сред смазаните от промяната хора — началници на смени и семейства на по-старши работници, които бяха оцелели при прочистването, но вече нямаше къде да отидат. Незабележим в безцветните си дрехи, той се промъкваше по повредените прозрачни тунели и се спускаше към останките на производствените центрове. Едва ли би успял да се крие вечно, но засега никой не му обръщаше внимание.

К'тер отказваше да се примири с поражението. Бене Тлейлакс нямаша приятели в Ландсрада и несъмнено не биха устояли на

организирана съпротива. Само че защо все още никой не ги заплашваше?

Застанал сред малка тълпа притихнали иксианци на тротоара от шарени плочки, той се взираше в непозната група руси войници със сякаш изваяни лица. Носеха сиво-черни униформи — не бяха от планетата, нито пък тлейлаксианци. Високи, надменно изпъчени, те крачеха със зашеметители в ръце и налагаха ред. Изтръпна от ужас, когато ги разпозна.

Имперските сардаукари!

Щом се увери, че бойците на императора помагат в превземането на Икс, К'тер направо побесня от подлия заговор... но потисна чувствата си, за да не изпъква в тълпата. Не биваше да привлича погледите. Чуваше обаче сумтенето и мърморенето около себе си — въпреки страшната слава на сардаукарите хората от Икс не сдържаха недоволството си от изненадващата истина. Маркграф Верниус беше благодушен, макар и малко нехаен управник, а фанатиците от Бене Тлейлакс не търпяха дори нищожно отклонение от грубо наложените правила. Иксианците изведнъж се простиха с повечето си права, които лекомислено бяха смятали за неподлежаща на съмнение даденост.

На К'тер ужасно много му се искаше да измисли начин как да си разчисти сметките с коварните нашественици. Закле се това да бъде целта му, колкото и време да е необходимо за постигането ѝ!

Отдолу опушените и изронени висящи сгради бяха още по-печална гледка. А с взривяването на две от диамантените опорни колони срутванията бяха погребали цели сектори от жилищните тунели на субоидите.

Изръмжа през зъби — осъзнал, че са унищожени всички прелестни творби, изложени на открито, дори стилизираният модел на хайлайнер. И чудесната илюзия за небе, скриваща грапавите скали на тавана, беше отчасти повредена и загрозена от сиви петна. Мрачните и непреклонни тлейлаксианци не се славеха с любовта си към изкуството. За тях то представляваше само досадна пречка.

Спомни си, че и Кайлеа Верниус беше си опитвала силите в живописа и подвижните скулптури. Неведнъж бе обсъждала с близнаците кои стилове се ценят най-много на Кайтен и жадно поглъщаше с поглед холограмите, които посланик Пилру носеше от

имперското средище. Но Кайлеа вече не беше тук, скоро и изкуството щеше да изчезне от Икс.

К'тер пак се почувства скован и безпомощен от самотата си.

Мушна се сред руините на постройка в доскорошна ботаническа градина. Внезапно се вцепени. Нещо прикова вниманието му и той присви очи, за да го различи.

Над все още димящите отломки се появи смътно познат силует на някакъв старец. Младежът мигаше озадачен. Дали го подвеждаше въображението му или виждаше холограма от архивен диск... А може пък смисълът на случката да беше съвсем друг? Не бе слагал залък в устата си целия ден, малко оставаше да се свлече в несвяст от пренапрежението. Но образът не беше илюзия, съвсем не!

Въпреки лютивите струйки пушек, позна стария изобретател Дейви Рого — сакатия гений, който се бе сприятелил с близнаците в края на живота си. К'тер зяпна от изненада, а видението му зашепна с пресекаливия си и поскърцващ глас. Призрак... или халюцинация, породена от лудост? Особнякът Рого май подсказваше на К'тер какво да направи, кои части да подбере и как да ги сглоби в цялостно устройство.

— Ти истински ли си? — прошепна сакисаният младеж и пристъпи към видението. — Що за приказки са тези?!

Незнайно защо размазаният образ не отговори на въпросите му. К'тер не разбираше напътствията докрай, но слушаше много внимателно. Около краката му бяха пръснати разкъсани жички и метални парчета, разпилени от безразборните взривове. „И те ще ми потрябват...“

Озърна се за нежелани наблюдатели, после се наведе. Започна да събира всякакви остатъци — късчета метал с чудновата форма, кристали, електронни модули. Старецът му бе вдъхнал жизнено важна идея.

К'тер тъпчеше всичко по джобовете си и под дрехите. Икс щеше да се промени неузнаваемо под тлейлаксиянския гнет, затова всяка останка от собствената му цивилизация можеше да се окаже незаменима.

Последваха дни на плашливо дирене. Не зърна повторно видението, нито пък осмисли напълно случката, но усърдно

попълваше технологичната си колекция... *своите богатства*. Беше готов да продължи и сам тази битка.

Всяка нощ се изплъзваше на враговете си, които очевидно се настаняваха завинаги на Икс. Тършуваше из пустеещите сектори на горния и долния град, преди ремонтните екипи да се заемат с почистването и преустройството им.

Нито за миг не забравяше какво бе му прошепнал призракът на Рого; и ето че един ден се захвана да сглобява... *нещо*.

Когато атрейдските спасителни кораби се завърнаха в звездната система на Каладън и се спуснаха от хайлайнера към космодрума, пътниците в тях разбраха, че старият дук не им е подготвил особено тържествено посрещане. Събитията бяха прекалено зловещи, за да позволи той на церемониалмайстора си да се развихри.

Паулус стоеше на откритата площадка и примижаваше нагоре към кацащите кораби. Носеше любимото си наметало от петниста козина на мъхнат кит, за да се предпази от режещия вятър, макар дрехата да не подходеше особено на туниката му. Придворните и войниците чакаха строени около площадката; изобщо не го интересуваше какво мислят за външността му. Стигаше му, че неговият син се завръща жив и здрав у дома.

До него лейди Хелена както винаги сякаш бе глътнала бастун. Поне нейният вид беше безупречно официален. Когато фрегатата докосна космодрума, тя хвърли на съпруга си поглед от рода на „казах ли ти аз“, и грейна в мила усмивка, която всички можеха да забележат. Кой ли би се досетил за яростните им спречквания, докато чакаха хайлайнера да върне корабите тук!...

— И досега не проумявам как ти хрумна да предложиш убежище на тези двамата — промълви тя тихо и ледено на Паулус, без усмивката да изчезне от устните ѝ. — Иксианците погазиха заветите на джихада и ги постигна възмездие за греховете им. Твърде дръзко е да се месиш в Божиите дела.

— Децата на династията Верниус са невинни и ще останат тук като гости на атрейдите, докато е необходимо. Защо се заяждаш толкова упорито? Вече взех решението си.

— Но още не си го вдълбал в камък за вечни времена, нали? Ако поне веднъж ме послушаш, може би булото ще падне най-после от очите ти и ще съзреш на каква опасност излагаш всички ни, като ги доведе тук! Загрижена съм за собственото ни благополучие и за бъдещето на нашия син.

Корабът замря устойчиво върху опорите си. Загубил търпение, дукът рязко изви глава към съпругата си.

— Хелена, дължа на Доминик Верниус повече, отколкото можеш да си представиш... и не забравям лесно дълга си. Дори без толкова пъти да бе ми спасявал живота на Еказ, пак щях да закрилям децата му. Правя го с искрено желание, а не поради морална принуда. Пък ти, жено, смекчи мъничко сърцето си! Помисли само какво са преживели тези двамата!

По-силен повеи разпиля косата ѝ, но тя не трепна. Имаше някаква ирония във факта, че първа вдигна ръка за поздрав, когато се отвори изходният люк. И каза, без да се обърне:

— Паулус, подлагаш шия на имперските палачи, и то засмян и доволен! Още не подозираш как ще се разплащаме за глупавата ти прищявка. Аз само се стремя да е добре на всички ни...

Придворните гвардейци наоколо по навик оставаха глухи за спора. Зелено-черният флаг плющеше на вятъра. Наклонената рампа на фрегатата докосна равната настилка на космодрума.

— Нима съм единственият загрижен за *родовата чест*, вместо като всички останали да си блъскам главата над политическите шашми?! — изръмжа той.

— По-тихо!

— Ако живееш само чрез безопасните решения и изгодните съюзи, нямаше да съм мъж, нито пък достоен за ранга си на дук.

Почетният ескорт се строи и застина в стойка мирно. Тримата спасени щяха да минат между редиците. Лето излезе пръв, вдиша жадно свежия дъх на морето и примига в слънчевата мараня на Каладън. Умората му още личеше. Кожата му изглеждаше някак пепелява, а над ястребовите очи и нос се бяха врязали първите бръчици.

„У дома съм!“ Не искаше никога повече да напуска своята планета. Усети погледа на баща си, светнал с радостта от срещата им, но и от ярост заради стореното с династията Верниус.

Ромбур и Кайлеа застанаха неловко до Лето. Изумрудените очи на момичето гледаха измъчено и сякаш се плашеха от необятното небе над този нов за нея свят. Лето съдържа напиралите думи на утеха, защото майка му го наблюдаваше.

Ромбур видимо се стараеше да стои наперено изпъчен. Съзнаваше, че сега единствен от династията си ще е пред очите на Ландсрада, поне докато баща му Доминик продължава да се крие. Надяваше се, че битката тепърва започва. Лето отпусна ръка на рамото му и го подкани с жест да слязат по рампата.

Старият дук и синът му тръгнаха едновременно един към друг. Паулус притисна прошарената си брада към бузата на момчето. Потупаха се безмълвно по гърбовете.

Лето виждаше колко насилена е сърдечната усмивка на майка му. Погледът ѝ се стрелна към Ромбур и Кайлеа, после пак се прикова в него. Той не се съмняваше, че лейди Хелена ще посрещне двамата изгнаници с всички почести, полагащи се на видни гости. Забеляза обаче, че в накитите и цветовете на дрехите ѝ изпъкваше символиката на династията Ричиз, сякаш за да посипе със сол душевните рани на бегълците от Икс.

Дук Паулус като че не обръщаше никакво внимание на това предизвикателство. Поздрави жизнерадостно Ромбур, който още имаше превръзка на главата си.

— Добре дошъл, момко. Както обещах на твоя баща, ти и сестра ти ще останете при нас, закриляни от мощта на атрейдската династия, докато не разчистим тази страшна бъркотия.

Кайлеа се вторачи в разкъсаните облаци, сякаш за пръв път виждаше истинско небе. Потръпна като загубило се дете.

— Ами ако никога не я разчистим?...

Подтикната от задълженията си на домакиня, лейди Хелена хвана под ръка момичето.

— Да вървим, скъпа. Ще ви помогнем да се настаните удобно при нас, защото засега това ще е новият ви дом.

Ромбур сплете пръсти с дука в имперско приветствие.

— Сър, трудно ми е да изразя благодарността си. И двамата с Кайлеа разбираме напълно какво рискувате, като ни давате убежище.

Паулус посочи през рамо Каладънския замък върху крайбрежните скали.

— Атрейдската династия цени верността и честта несравнимо повече от политическите изгоди. — Втренчи се в своя изтощен син, който кимна, че е разбрал смисъла на казаното. — Верността и честта! — отново натърти старият дук. — И така трябва да бъде винаги.

Само Бог може да създава живи разумни същества.
Оранжевата Католическа Библия

Едно вресливо новородено момиченце лежеше върху плота на медицинската машина в Първа родилна зала на комплекса. Дъщерята с гени от барон Владимир Харконен. Миризмата на кръв и дезинфектанти сякаш сгъстяваше въздуха, по-остро се чуваше шумоленето на стерилизирани облекла. Дразнещо ярки светоглобуси хвърляха неприятни отблясъци върху полирания метал и грапавите каменни стени. Много дъщери се бяха родили тук... много нови сестри за Бене Гесерит.

С далеч по-явно от обичайното вълнение свети майки в тъмни роби побутваха мършавото бебе с накрайниците на някакви апарати и обсъждаха разтревожено състоянието му. Една взе кръвна проба, друга — кожна. Позволяваха си само шепот. *Странна кожа, разстроена биохимия, недостатъчно тегло...*

Обляна в пот, Гайъс Хелън Мохайъм лежеше наблизко и се насилваше да си върне контрола над собственото си измъчено тяло. Макар възрастта ѝ изобщо да не личеше, явно беше вече твърде стара да зачева и ражда. Беше ѝ много тежко, не както с предишните осем деца... Чувстваше се някак изхабена.

Две послушници побързаха да я откарат в другия край на залата. Едната притисна студена кърпа към челото ѝ, другата изстиска няколко оскъдни капки влага върху напуканите ѝ устни. Мохайъм си беше свършила работата, с останалото щеше да се заеме Сестринството. Не знаеше какво бъдеще са определили за това момиченце, но ѝ беше известно, че то непременно трябва да оживее.

А през това време сестрите обръщаха бебето върху сканиращата маса, още преди да са избърсали кръвта и другите течности от телцето му. На момиченцето явно му беше студено, ревеше от първичен ужас, но все по-накъсано. Гласчето му сякаш слабееше с всяка следваща минута.

Всички резултати бяха събрани на големия стенен екран, за да ги виждат специалистките на Бене Гесерит. Сравняваха ги придиричиво с

втората колона, която съдържаше оптималните биоконстанти.

— Несъвпадението е направо стъписващо — тихо отбеляза Анирул.

Разочарованието на светата квизац майка тежеше като огромен камък върху раменете ѝ.

— И напълно неочаквано — промълви старшата майка Харишка.

Птичи очи блещукаха измежду дълбоките бръчки на лицето ѝ. В Бене Гесерит не само се бяха отрекли напълно от изкуственото оплождане за целите на размножителните си програми, но и нито изследваха, нито променяха зародишите. Престарялата жена поклати глава и изгледа с ъгълчето на окото си изтощената Мохайъм, която полека-лека се опомняше.

— Имаме необходимите ни гени, но това... *дете* не е наред. Допуснахме грешка.

Анирул се наведе да огледа бебето по-отблизо. Болнавата бледност, доста уродливите лицеви кости и изкривеното рамо веднага се набиваха на очи. Може би имаше и други вродени недъзи, вероятно хронични, които щяха да проличат по-късно. „От нея ли ще очакваме да стане бабата на квизац хадераха? Слабостта не ражда сила.“

Не се издаваше, но вътрешно цялата трепереше, докато се опитваше да разбере в какво са сбъркали. Другите пак ще кажат, че е прекалено млада и припряна. А предвижданията според данните в генетичните архиви бяха толкова точни, информацията от Другите Памети — неподлежаща на съмнение! Макар че биологичният баща на детето беше барон Владимир Харконен, то явно нямаше да оправдае надеждите им. Хилавото създание не можеше да се превърне в следващото стъпало към завършека на пътя, до който оставаха само две поколения...

— Възможно ли е да има грешки в указателя за най-благоприятните съчетания? — попита старшата майка, извърщайки поглед от новороденото. — Или сме свидетели на случайно отклонение?

— Старша майко, в генетиката никога няма пълна сигурност. — Анирул също се отдръпна от масата. Бе загубила самонадеяността си, но се стараеше да не се оправдава. Нервно прокара пръсти през късо подстриганата си коса. — Предвижданията ни са правилни. Боя се обаче, че кръвните линии просто не се съчетаха добре... този път.

Харишка плъзна поглед по лекарките и останалите сестри. Всяка дума, всеки жест щяха да бъдат съхранени в архивите на Уалах IX — разбира се, и в Другите Памети — за да послужат на следващите поколения.

— Нима предлагаш отново да опитаме с барона? Не беше особено склонен да ни сътрудничи.

Анирул се подсмихна унило. „Колко меко се изрази...“

— Това е съчетанието с най-висока вероятност — барон Харконен и Мохайъм. Грижливият подбор в продължение на хилядолетия ни доведе дотук. Имаме естествено и други възможности, но те са далеч по-съмнителни... Затова е задължително да опитаме пак. — В гласа ѝ прозвуча философско примирение. — Старша майко, имало е и други несполуки по пътя ни. Не бива да допуснем да ни попречи един провал.

— Разбира се! — отсече Харишка. — Ще се свържем с барона. Изпратете при него най-убедителната сред нас, докато Мохайъм се възстановява.

Анирул се взря в момиченцето. То бе млъкнало от изтощение, само размахваше ръчички и крачета. Дори нямаше сили да плаче дълго! „Не е от здрав размножителен материал.“

Мохайъм се надигна на подвижното легло и се загледа с трескавите си очи в новороденото. Незабавно зърна уродството и слабостта. Изстена и се отпусна на гръб.

Старшата майка застана до нея и се помъчи да я утеши.

— Сестро, сега имаме нужда от твърдостта ти, не от отчаяние. Ще уредим нещата с барона още веднъж.

Скръсти ръце на гърдите си и излезе от родилната зала, следвана от помощничките си.

В покоите наред харконската си крепост баронът стоеше гол пред огледалото и се наслаждаваше на отражението си. Често го правеше. Тук не липсваха нито огледала, нито всевъзможни светлини, за да се радва непрекъснато на съвършенството, с което го бе дарила природата. Беше строен и мускулист, с чудесен тен... особено когато любовниците му втриваха в неговата кожа ароматни масла. Опипа коравите мускули на корема си. „Превъзходно!...“

Защо да се чуди, че вещиците поискаха за втори път да заплоди една от тях? Беше прекрасен. Естествено те се стремяха да получат само най-доброто за размножителните си програми. Дори онази кранта Мохайъм трябва да е родила толкова безупречно отроче, че им се е приискало да имат още един потомък на барона. Макар че погнусата му беше искрена, вече се питаше дали е чак толкова ужасно да се появи още едно дете с великолепната му наследственост.

Щеше му се обаче да знае как тези негови потомци се вписват в дългосрочните замисли на лукавите и потайни жени. Никой извън Бене Гесерит не успяваше да се досети за същинския смисъл на многобройните им размножителни програми. Досега се бяха въздържали от предизвикване на династични раздори, не му се вярваше да започнат тепърва. Но каква изгода би могъл да извлече самият той от настойчивостта им? Дори Пайтър дьо Врие не му предлагаше задоволителен отговор.

— Бароне, чакам решението ви — напомни Марго Рашино-Зий зад гърба му.

Вещицата очевидно не се притесняваше ни най-малко от голотата му. Той огледа внимателно отражението на русата красавица. Нима са си въобразявали, че ослепителната ѝ хубост ще го изкуши? Всъщност би ли предпочел да се сношава с нея вместо с другата? Едва ли ще е по-приятно.

Марго му бе обяснила преди малко „необходимостта“ да заплоди за втори път гнусната Мохайъм. А не бе минала дори година. Ама че нагли твари! Русата досадница поне говореше по-уклончиво и прилично, не ръсеше груби простотии като дъртачката. Явно вещиците се бяха сетили да изберат по-умела парламентьорка.

— Мохайъм ми се стори доста постна самка — промърмори той и най-после се обърна с лице към пратеничката. — Я ми кажи, първото дете наистина ли беше момиче, както обещахте?

— Нима има някакво значение за вас? — отвърна с въпрос тя.

Сивите ѝ очи не се отделяха и за миг от неговите, но му се струваше, че ей сега ще зашарят по красиво очертаните мускули под златистата му кожа.

— Не съм казал, че има значение, глупачке!... Аз все пак съм благородник и ти зададох въпрос. Отговори ми... или умри.

— Бароне, бене-гесеритките не се плашат от смъртта — промълви тя безметежно. Нейната невъзмутимост го вбесяваше, но и озадачаваше едновременно. — Колкото до въпроса... Знаем какво вършим. Не бихме имали полза от ваш син.

— Ясно. А защо пак ми губите времето?

— Не съм упълномощена да ви разкрия нищо друго.

— Смятам второто искане на вашето Сестринство за непростимо оскърбление. Казах ви недвусмислено, че повече няма да имам нищо общо с Бене Гесерит. Защо ли не заповядам да те екзекутират за дързостта ти? Това е моята планета!

— Няма да е благоразумно, ако прибегнете към насилие.

В равния глас прозвуча сковаваща мислите му заплаха. Как тази жена смогваше да внушава такава чудовищна мощ в уж безобидното си, макар и прекрасно лице и тяло?

— Предишния път щяхте да разкриете моите измислени от вас запаси от подправка. Съчинихте ли нещо ново, или ще ме изнудвате със същото?

— Ние от Бене Гесерит винаги можем да си послужим и с други средства за принуда. Все пак доказателствата за вашите фалшификации и измами би трябвало да са достатъчни, за да ви навлекат гнева на императора.

Баронът изви едната си вежда и благоволи да вземе лъскавия си черен халат от креслото, където го бе метнал.

— Разполагам с неоспорими данни, че още няколко Велики династии са натрупали запаси от меланж. Някои дори твърдят, че и Елруд не бил чужд на същото увлечение.

— Напоследък нито здравето, нито настроението на императора са особено добри. Затънал е в историята с Икс.

Барон Харконен се замисли. И собствените му шпиони на Кайтен донасяха, че Елруд е по-избухлив и непредвидим от когато и да било, често проявявал дори признаци на параноя. Явно съзнанието му гаснеше, здравето му вече го нямаше никакво... и това го озлобяваше. Какво по-очевидно свидетелство от решението за разгром на династията Верниус?

— Аз не съм ви породист салусански бик!

Нямаше от какво да се опасява. Доказателствата на вещиците вече не струваха нищо. Пръснал бе запасите си от меланж в

безлюдната пустош на Ланкивейл, заповяда също да бъдат заличени всички издайнически следи на Аракис. Тази работа бе свършена майсторски от бивш ревизор на ПОСИТ; бивш във всяко отношение. Дьо Врие на свой ред се погрижи за човека.

Въпреки наглостта си бене-гесеритките вече не бяха толкова опасни за него. Можеше да им се опъне.

Вещицата продължаваше да го зяпа дръзко. Щеше му се да стисне изящната ѝ шия и да я накара да млъкне завинаги. Това обаче не би го избавило от проблема... ако изобщо останеше жив след схватката. Непременно щяха да пратят друга. Струваше му се поуместно да им даде незабравим урок.

— Щом настоявате, изпратете ми разплодната си света майка.

Знаеше какво да стори. Пайтър, вероятно и племенникът му Рабан щяха да му помогнат с удоволствие.

— Светата майка Гайъс Хелън Мохайъм ще потегли към Гайъди Прайм след две седмици.

Марго стана и си тръгна, без да продума повече. Искрящо русата ѝ коса и млечнобялата кожа изглеждаха прекалено лъчезарни за невзрачната роба на бене-гесеритка.

Баронът нареди да повикат Пайтър дьо Врие. Имаха работа.

Без цел животът е нищо. Понякога целта обхваща целия живот на човека, превръща се във всепоглъщаща страст. Но щом бъде постигната, тогава какво? О, нещастнико, ами после?

Из личните дневници на лейди Хелена

След годините на Гайъди Прайм малкият Дънкан Айдахо сякаш видя рая в пищно избуялата природа на Каладън. Озова се, без да подозира, в град, отдалечен на половин планета от Каладънския замък. Приятелят на Джанис, вторият помощник-капитан Рено бе изпълнил обещанието си, а накрая просто заряза беглеца на равнинния космодрум.

Без повече да му обръщат внимание, хората от екипажа разтовариха докараните за преработка индустриални отпадъци и напълниха трюмовете с пунди ориз в чували. Вторият помощник не се сбогува с Дънкан, не му пожела и късмет, преди да се върне с кораба си в хайлайнера.

Момчето не се обиди. Нали избяга от харконите? Сега оставаше само да намери атрейдския дук.

Стоеше сред непознати в нов за него свят и гледаше как товарният космолет се издига в облачното небе. Каладън се оказва планета на богати аромати, на влага и сол във въздуха, на пъстри и уханни цветя. Едно дете от Гайъди Прайм не би могло дори да сънува такива неща.

На южния континент хълмовете бяха стръмни, покрити с наситено зелени треви и терасирани градини, вдълбани в склоновете като стълби, изсечени от пияница. Усърдни селяни се трудеха из тях под мъгливото жълто слънце. Нямаха заможен вид, но пък изглеждаха доволни от живота си. Мнозина пренасяха към пазара пресни плодове и зеленчуци върху суспенсорни палети.

Дънкан изяждаше с поглед това изобилие. Един добродушен старец му даде попрезрял парадънски пъпеш. Момчето го загриза нетърпеливо. Сладък сок капеше между пръстите му. Не помнеше някога да е ял нещо по-вкусно.

Селянинът видя и жизнеността, и окаяното му положение. Попита го дали иска да тръгне с него и да поработи няколко дни в оризищата. Не можеше да предложи надница, само подслон и храна до насита. Дънкан се съгласи, без много-много да умува.

По дългия обратен път разказа на стареца за битката си с харконите, как бяха арестувани и убити родителите му, как бе избран за лова на Рабан и как успя да му се изплъзне.

— Сега трябва да се явя пред дука — завърши убедено. — Но нито знам къде е, нито как да го намеря.

Възрастният селянин го гледаше със съчувствие, накрая кимна сериозно. Всички каладънци се бяха наслушали на легенди за своя владетел, гледали бяха и най-зрелищния му бой със салусански бик при изпращането на младия Лето. Хората почитаха дук Паулус и им се струваше съвсем нормално всеки жител на планетата да има право на среща с него.

— Ще ти обясня в кой град живее дукът — обеща старецът на момчето. — А пък зет ми има карта на света, тъкмо ще ти покаже всичко. Ама не знам как ще стигнеш дотам. Далечко е.

— Аз съм силен. Ще стигна.

Селянинът кимна отново и го поведе към оризищата.

Дънкан остана четири дни при семейството му. Газеше до кръста в наводнените поля, разчистваше каналите и садеше малките, но издръжливи семена в жвакащата кал. Бързо научи песните на тукашните хора.

Един следобед съгледвачите, качили се по провисналите клони на ниските дървета, заудряха оглушително с лъжици по тиганите в ръцете си, за да вдигнат тревога. След няколко секунди и вълничките по мътната вода издадоха стремителното приближаване на цял рояк тигрови риби — обитатели на мочурищата, които винаги нападаха в гъмжило. За броени мигове можеха да оглозгат жертвата си до кости.

Дънкан се покатери пъргаво сред сплетените клони при подплашените сеячи. Избута висящия раздърпан мъх, за да вижда по-добре. Вече различаваше във водата възголемичките хищници с по няколко редици остри зъби в зейналите усти. Дебели люспи покриваха телата им като броня. Немалко от тигровите риби в рояка закръжиха около неговото дърво.

Някои се надигаха на рудиментарните си предни перки, превърнали се в ципести лапи с нокти. Смъртно опасните твари подаваха почти изцяло телата си над водата, протягайки се нагоре. Тесните им влажни очи примигваха към крехкото месо, скрито се между клоните. Дънкан ги погледа още малко и предпочете да се прехвърли на по-висок клон. Рибите скоро се отказаха от обсадата, гмурнаха се и поеха нататък в оризищата.

На другия ден момчето взе пакета със суха храна, приготвен от семейството на стареца, и затупурка към брега. Скоро го приеха на един рибарски кораб — да помага при работата с мрежите. Малкият съд щеше да кръстосва топлите южни морета и да го пренесе на континента, където се намиреше Каладънският замък.

Седмици наред участваше в хвърлянето и издърпването на мрежите, кормеше уловената риба и се тъпчеше до пръсване в камбуза. Готвачът използваше щедро всевъзможни — и непривични за момчето — подправки. Очите му се насълзяваха, а носът му протичаше от лютивия пипер и палещата небцето горчица. Коравите моряци му се присмиваха и го уверяваха, че от него няма да излезе никакъв мъж, щом не може да понася такава храна. Хлапакът обаче ги изненада — прие предизвикателството и скоро започна да недоволства, че гозбите не били достатъчно лютив и кисели. Поглъщаше такива количества подправки, че и другарите му по кораб се дивяха, докато го хвалеха за издръжливостта.

Към края на плаването другият юнга го попита спомня ли си кога е роден. След дълго пресмятане на разликата в планетарните орбити му съобщи, че е навършил девет стандартни години преди около шест седмици.

— Ама ми се струва, че съм доста по-стар — промърмори Дънкан.

Не бе очаквал, че ще мине толкова време, преди да достигне целта си, но се радваше на всеки следващ ден въпреки изнурителния труд. Доскоро би било невъзможно да живее в такава безопасност и свобода. Свикна с моряците като със семейството си.

Щом корабчето докосна пристана, той бързо-бързо остави океана зад гърба си. Не поиска да му платят, дори не помоли капитана да му разреши да си тръгне — просто слезе по подвижното мостче и закричи напред. Нито за миг не бе забравил, че трябва да се срещне със стария

дук на Каладън. Не чакаше помощ, а работеше усърдно, за да се отплати за гостоприемството.

Моряк от друг кораб се опита да го насили в глуха уличка. Натъкна се на железни мускули и светкавични рефлексии. Натъртеният и кървящ градски хищник побърза да избяга, уплашен от малкия дивак.

Когато някой водач се съгласеше да го качи, Дънкан се взеше за малко и на наземни коли. Друг път пък имаше късмет да го вземат в скоростен влак или товарен топтер. Напредваше неуморно на север — към Каладънския замък.

Тук валеше често и момчето свикна да се сгушва под гъстия листак на дърветата. Дори когато беше мокър и гладен, не се обезсърчаваше. Спомняше си ужасната мразовита нощ в Горския стражеви пост, когато сам бе изчовъркал с нож радиофара от рамото си. Значи можеше да понесе всичко!

Понякога се запrikaзваше с други пътници и чуваше разкази за техния славен дук или откъси от историята на атреидите. На Гайъди Прайм никой не подхващаше подобни разговори. Хората си мълчаха и споделяха нещо само при крайна нужда. А жителите на Каладън охотно обсъждаха живота си. И един ден Дънкан, който пътуваше с трима артисти, осъзна потресен, че каладънците наистина *обичат* своя владетел. Неведнъж му казваха, че старият дук вземал само малобройна почетна стража, когато обикалял пазарищата. Отивал на гости на поданиците си без защитно поле или броня, защото не се боял, че някой ще му посегне.

Нито барон Харконен, нито Глосу Рабан биха посмели да се държат така. „Може и да ми хареса този дук...“ — каза си момчето, свито под даденото му от артистите одеяло.

Накрая, след няколко месеца път, той стоеше на селска улица в подножието на канарите, където се извисяваше Каладънският замък. Величествената крепост приличаше на страж, взрян в спокойното море. Някъде вътре беше дук Паулус Атреидски, вече превърнал се в жива легенда за малкия Дънкан.

Потръпна от утринния хлад и си пое дълбоко дъх. Мъглата по крайбрежието се разпръсваше и изгряващото слънце приличаше на огромна оранжева топка. Тръгна по дългото стръмно шосе към замъка.

Опита се да си придаде по-приличен вид — изтупа праха от дрехите си, прибра намачканата блуза в панталона. Чувстваше се уверен в себе си. Дукът щеше или да го приеме, или да го изхвърли от замъка си, но Дънкан Айдахо трябваше да оцелее във всички случаи!

Когато застана пред голямата порта към вътрешния двор, стражите му препречиха пътя, защото помислиха, че е дошъл за милостиня.

— Не съм просяк — вирна глава момчето. — Прекосих галактиката, за да се срещна с дук Паулус, и трябва да му разкажа историята си.

Мъжете се разсмяха.

— Ако искаш, ще ти намерим нещо в кухнята, но на повече не се надявай.

— Много любезно от ваша страна, господа — съгласи се Дънкан, чиито черва куркаха от глад, — но не за това съм дошъл. Моля ви, предайте в замък — повтори думите, на които го научи един от пътуващите певци, — че господин Дънкан Айдахо моли за аудиенция при дук Паулус Атреидски.

Стражите се хилеха, но неволно се настроиха по-уважително към него. Един от тях отскочи до кухнята и донесе на момчето чиния с мънички варени яйца. Дънкан ги изгълта стръвно, облиза си пръстите, благодари и седна на каменните плочи. Часовете се изнизваха мъчително бавно.

Стражите току го поглеждаха и клатеха глави. Накрая го попитаха дали има някакви оръжия или пари. Той отрече. Молителите влизаха и излизаха, войниците все тъй си бърбореха. Дънкан ги чу да обсъждат някакъв бунт на Икс, загрижеността на дука за съдбата на династията Верниус, особено след като императорът обявил награда за главите на Доминик и Шандо... Научи, че Лето, синът на дука, се завърнал от опустошената планета с двама бегълци от доскоро властвалия там род. Явно и в замък духовете доста се бяха разбунили.

Въпреки това не се отказа.

Слънцето мудно мина над главата му и накрая се скри зад хоризонта на сякаш безбрежния океан. Момчето прекара нощта свито в една закътана ниша на стената, а щом стражите се смениха сутринта, повтори молбата си. Този път обаче добави, че е избягал от свят на харконите и иска да постъпи на служба тук, при атреидите. Щом

спомена вражеското име, най-сетне привлече вниманието на войниците. Претърсиха го старателно за оръжия.

В ранния следобед първо го прекараха през скенер за скрити смъртоносни устройства, после и през детектор за отрови. Накрая го въведоха в замъка. Зяпаше в захлас древния каменен градеж, чиито коридори и зали бяха украсени с гоблени и драперии. Всичко лъхаше на история и леко захабено изящество. Дървените подове скърцаха под краката му.

Пред широка каменна стълба двама атреидски стражи го провериха с още по-сложен скенер и отново не откриха нищо подозрително. Виждаха, че е недорасло момче и няма какво да крие, но носеха недоверието си като странна и неудобна дреха, сякаш тепърва свикваха с нови заповеди. Накрая позволиха на Дънкан да влезе в просторна стая със сводест таван.

В средата ѝ седеше дукът и се вглеждаше в странния посетител. Владетелят на Каладън беше много як, с почти мечешко телосложение. Яркозелени очи се взираха проникателно над буйната му брада. Паулус се бе настанил в удобно дървено кресло, а не на трон. Така можеше да си върши работата часове наред, без да се умори. На високата облегалка точно над главата му бе издълбан ястребовият герб на атреидите.

До него седеше мургавият Лето, кльощав и наглед с изцедени сили, сякаш трудно се опомняше от преживелиците си. Дънкан срещна погледа на сивите му очи и помисли, че двамата имат какво да си кажат.

— Лето, ето го извънредно настойчивото момче — подхвърли дукът на сина си.

— И доколкото виждам, иска нещо различно от останалите молители днес. — Споменатият беше с пет-шест години по-голям от него — огромна разлика на тяхната възраст — но отново му се стори, че нещо ги свързва. Може би принудата да пораснат твърде бързо? — Не изглежда алчен.

Изражението на Паулус се смекчи, той леко се приведе напред на креслото си.

— Момко, откога чакаш пред портата?

— О, няма значение, господарю. — Дънкан се надяваше, че обноските му не са прекалено простовати. — Нали вече съм пред вас.

Старият дук изглежда недоволен стража, който бе довел момчето.

— Нахранихте ли този младок?

— Дадох ми много храна, сър. Покорно благодаря. И си отспах добре в едно кътче на стената.

— Стената ли?! — Още по-суров поглед към войника. — Добре, момко, казвай защо си дошъл. Да не си от някое рибарско селце?

— Не, господарю... Аз съм от Гайъди Прайм.

Ръцете на стражите стиснаха по-здраво оръжията.

Дукът и синът му се спогледаха мрачно.

— Ами разкажи ни тогава как се озова тук — нареди Паулус.

Докато го слушаха, лицата им се навъсиха от погнуса. Момчето не пропускаше нито една подробност, съхранена от будната му памет. Очите на дука сякаш заблестяха още по-ярко. Виждаше колко открита душа има това момче. Вече знаеше, че нищо в разказа му не е съчинено. Озърна се към Лето, който кимна утвърдително. Деветгодишно дете не би могло да повтори така история, измислена от друг.

— Затова дойдох при вас, сър — завърши Дънкан. — Посъветвах ме да ви попитам дали не бихте се съгласили да ми намерите някаква служба... Мразя харконите, господарю, и съм готов да се закълна във вечна вяност към атреидите, ако ми позволите да остана!

— Татко, аз му вярвам — тихо изрече Лето, взирайки се в синьозеленикавите очи на Айдахо. — Или това е поредният ти заобиколен урок по държавническа мъдрост?

Паулус се облегна, сплете пръсти в скута си и огромният му гръден кош заподскача. След миг Дънкан се досети, че едрият мъж едва потиска гръмотевичния си смях. Все пак не издържа, прихна басово и се плесна по коленете.

— Момко, възхищавам ти се! Всеки храбрец с железни топки като твоите трябва непременно да бъде един от нас!

— Благодаря ви, сър... — смънка момчето.

— Татко, аз съм убеден, че ще се намери работа като за неговите способности — подсмихна се изнурено и Лето.

Появата на неукротимото и упорито хлапе беше като свеж полъх след всичко, което бе му се струпало напоследък.

Дукът се надигна от креслото и викна на прислугата да намерят дрехи на Дънкан, да го заведат в банята и да го нахранят.

— Не, чакайте! — вдигна ръка след секунда. — Наредете масата в трапезарията. Аз и синът ми настояваме за честта да споделим обяда си с младия господин Айдахо.

Влязоха в трапезарията, където слугите тракаха и подрънкваха припряно със съдовете и приборите. Един от тях се сети да срещне набързо момчето, прокара и почистващ уред по прашните му дрехи. Паулус се настани в челото на масата, Дънкан седна отдясно, а Лето — отляво. Дукът опря брадичка на юмука си.

— Момко, хрумна ми нещо. Щом си доказал, че можеш да победиш онези чудовища харконите, мислиш ли, че ще те затруднят някакви си салусански бикове?

— Ще се справя, сър. — Айдахо бе слушал за зрелищните подвизи на дука на арената. — Ако искате да се бия с тях, ще го сторя с радост.

— Да се биеш с тях ли?! — разкикоти се Паулус. — Не това искам от теб.

Ухили се и подкани Лето да продължи.

— Млади човече — официално подхвана синът му, — според нас имаме подходяща служба за теб в Каладънския замък. Ще помагаш на майстор Ириск в грижите за биковете. Ще ги храниш, а ако те допуснат до себе си, ще ги тимариш. И аз съм го вършил. Ще те заведа да се запознаеш с Ириск. — Стрелна с поглед баща си. — Майсторът ми позволяваше да погалья биковете дори когато бях по-малък от Дънкан Айдахо.

— О, този момък няма само да ги гали, ами ще върши и добра работа!

Веждите на Паулус се поизвиха, когато забеляза втренчения поглед на момчето, прикован в появилите се на масата великолепни ястия.

— А проявиш ли се както подобава в грижите за биковете, може би ще ти намерим и още по-славни занимания...

Историята рядко е била добра с онези, които подлежат на наказание. А наказанията, наложени от Бене Гесерит, не се забравят никога.

Повеля на Бене Гесерит

Нова делегация на Сестринството, оглавявана от Гайъс Хелън Мохайъм, пристигна на Гайъди Прайм. Само година по-късно светата майка стъпваше отново на планетата.

Този път кацнаха през деня, но мазните облаци и стълбовете дим сякаш бяха запушили небето, лишавайки го дори от намек за слънчеви лъчи.

Совалката на светата майка се приземи със същото искане за „специално отношение“. Баронът обаче се бе зарекъл срещата му с вещицата да протече по съвсем различен начин.

Отбивайки в свършен такт маршовата стъпка, на полето излезе цял полк от полицейските части на харконите. Щурмоваците мигом обкръжиха совалката. Бяха предостатъчно, за да накарат наглите жени да се замислят.

Бурсегът Крюби, бивш пилот от Аракис, а сега началник на личната охрана на барона, се изпружи надменно до наклонената рампа, две крачки пред първата редица на войниците си. Всички носеха сините си парадни униформи.

Мохайъм се появи на площадката горе в широката си безформена роба. Зад нея се скупчиха послушници, телохранители и други сестри от Бене Гесерит. Тя презрително сви вежди към бурсега и главорезите му.

— Що за посрещане е това? Къде е баронът? Крюби отметна глава.

— Не се опитвай да ми въздействаш с Гласа, защото ще подтикнеш подчинените ми към... опасна реакция. Получих заповед да отведа само теб при барона. Никакви придружителки и телохранители. Очаква те в приемната зала на крепостта. — Той кимна към групата зад Мохайъм.

— Никоя от тях няма да влезе.

— Неприемливо! — отсече светата майка. — Настоявам за спазване на дипломатическия протокол. Всяка една от придружителките ми ще бъде приета с дължимото ѝ уважение.

Крюби изобщо не се впечатли. „Знам какво иска вещицата — бе му казал баронът. — И ако си мисли, че може да идва тук непрекъснато, за да ѝ пълня корема, жестоко се лъже!“ Каквото и да означаваха тези думи, бурсегът срещна погледа ѝ, без да трепне.

— Вашите искания се отхвърлят. — Боеше се далеч повече от вероятното наказание, отколкото от всичко, което тази жена би могла да му стори. — Ако не одобрявате поставените от нас условия, можете да напуснете веднага Гайъди Прайм.

Мохайъм изсумтя и се озърна за миг към спътничките си.

— При цялата си склонност към перверзии барон Владимир Харконен се оказва и твърде предвзет — изрече тя насмешливо, отправяйки подигравката по-скоро към щурмоваците. — Особено когато се касае за хетеросексуални отношения.

Крюби, който не беше особено наясно с положението, я изслуша с искрен интерес. И реши, че е добре за здравето му да не задълбава в някои теми.

— Кажете, бурсег — подхвана вещицата с дразнещ тон, — как изобщо бихте доловил, че ви въздействам с Гласа?

— Никой войник не разкрива докрай защитния си арсенал.

— Разбирам... — промълви този път успокояващо тя. Крюби не се почувства заплашен, но и не знаеше дали е успял да я заблуди.

Мохайъм също не би разкрила на този глупав войник, че е жрица на истината, способна да различава и най-незначителните оттенъци на лъжата и измамата. Позволи на самодоволния бурсег да я преведе по закрития надлез. Щом влязоха в крепостта, светата майка си придаде вид на отчуждено хладнокръвие.

Но подготвените ѝ възприятия бяха в състояние да уловят всеки издайнически признак. Баронът я бе подтикнал към крайна подозрителност. Знаеше, че е намислил нещо ново.

Владимир Харконен крачеше нервно из голямата зала и се озърташе. Помещението беше много просторно и студено, а и твърде ярко заради изключените филтри на светоглобусите, скупчени на

гроздове в ъглите и под тавана. Всяка стъпка отекуваше кухо. Добро място за засада.

Макар че жилищната част на крепостта привидно изглеждаше пуста, баронът бе разположил живи и електронни наблюдатели в разни кътчета. Знаеше, че няма да заблуди задълго бене-гесеритската курва, но това не го безпокоеше особено. И да усетеше, че я дебнат, може би щеше да се позамисли, преди да започне с дяволските си номера. Надяваше се предпазливостта ѝ да му даде предимство от няколко секунди.

Този път щеше да наложи господството си и искаше хората му да гледат. Уреждаше им великолепно представление, което да предъвкват с наслада години наред по казармите и бойните кораби. Още повече го радваше възможността да постави вещиците на подобаващото им се място. „Ще ме изнудват те!“

Пайтър дьо Врие се появи толкова бързо и тихо зад гърба му, че отново го стресна.

— Пайтър, колко пъти съм ти казвал да не изникваш така!

— Донесох ви каквото наредихте. — Извратеният ментат му подаде две малки запушалки за уши. Бяха излъчватели на бял шум. — Пъхнете ги дълбоко в ушните си канали. Ще чувате разговора, но нежеланите обертонове ще бъдат отстранени.

Баронът въздъхна с досада и стегна за миг мускулите си. Подготовката трябваше да бъде безупречна.

— Пайтър, ти се погрижи да изпълниш както трябва своята роля. Аз знам какво да правя!

Баронът пристъпи към плитка ниша в стената, сграбчи кристалната гарафа с бренди от кирана и отпи голяма глътка. Течността опари гърлото му. Вече бе погълнал повече алкохол, отколкото изглеждаше благоразумно преди приближаващото изпитание. Дьо Врие, който ясно долавяше безпокойството му, сякаш се смееше само с очи на господаря си. Харконен се озъби и надигна пак гарафата напук на ментата. Пайтър потри ръце от нетърпение.

— Господарю, може би вещицата идва отново, защото първата среща с вас ѝ е харесала. — Ментатът се изкикоти. — Как мислите, дали не си е мечтала за същото оттогава?

Новата гримаса на барона накара Пайтър да се замисли не е ли прекалил. Все пак винаги успяваше да си спести наказанията с

подходящи думи.

— Това ли е най-умното, което мога да очаквам от своя ментат?
— изръмжа Харконен. — Напъни го този свой мозък, проклет да си! Защо Бене Гесерит иска *още едно дете* от мен? Нима се опитват да завъртят ножа по-навътре в раната, за да ги намразя повече?

Изпръхтя, но се зачуди дали случайно не е налучкал истината. „А може и наистина да имат нужда от две мои дъщери, дявол знае защо!“ Пълните му устни се извиха в усмивка. „Но това дете ще е последното...“

Бене-гесеритките вече не можеха да го тормозят. Меланжът беше скрит на Ланкивейл, под носа на Абулурд. Глупакът нямаше как да заподозре, че е прикритие за тайните на барона. И макар че беше мекушав празноглавец, все пак си оставаше Харконен. Дори да надушеше нещо, не би дръзнал да се разприказва, защото щеше да застраши благополучието на собственото си семейство.

Баронът се вторачи ядно в ментата, който надигна своето шишенце с тъмночервен сок от сафо.

— Готови ли сме вече, господарю? Онази чака отвън.

— Готови сме, Пайтър.

Харконен седна в креслото си. Острият поглед на вещицата нямаше да открие никакви видими оръжия под широката му пижама... поне не оръжия, каквито тя очакваше. Засмя се.

— Върви да я доведеш.

Когато Мохайъм влезе в залата, бурсегът Крюби и войниците му затвориха вратата и ключалките щракнаха. Светата майка се настрои още по-подозрително и забеляза веднага, че баронът се е погрижил за всяка дреболия на тяхната среща.

Наглед двамата бяха сами в дългото помещение, студено и неприятно осветено. Из цялата крепост се набиваха на очи правите ъгли и несмекчената от нищо суровост, които толкова допадаха на харконите. Това място приличаше повече на заседателна зала в някой промишлен концерн...

— Приветствам ви отново, барон Харконен. — Усмивката на Мохайъм забулваше с учтивост презрението й.

— Виждам, че сте се подготвили за срещата. Да не сте я очаквали с нетърпение? — Тя погледна за миг пръстите си.

— Този път бих могла да ви помогна да изпитате по-силно удоволствие.

— Защо пък не? — подхвърли той сговорчиво.

Отговорът не ѝ хареса. „Каква игра е подхванал?“ Мохайъм се огледа, прецени разместването на въздуха, опита се да чуе недоловимите шумове от присъствието на други хора. Да, имаше още някой... но къде? Смятат да я убият ли? Биха ли посмели? Не позволи на пулса си да се ускори.

Нямаше съмнение, че баронът не е настроен просто да изпълни искането им. Изобщо не бе очаквала да го подчини лесно. Предводителите на някои Малки династии можеха да бъдат смачкани или манипулирани — а бене-гесеритките знаеха как да правят това, — но харконите се поддаваха по-трудно.

Взря се във въгленочерните очи на барона, ала и усетът за истина не ѝ подсказа какво крои той. За частица от секундата изпита дълбоко стаен страх. Докъде би могъл да стигне този мъж в наглостта си? Не би си позволил да им откаже, след като знаеше с каква информация разполага Сестринството. Нима ще рискува да стане жертва на жестоката мъст на императора?

И още по-важно — би ли дръзнал да понесе наказанието на Бене Гесерит?

При друг случай сигурно щеше да изпита своеобразно удоволствие от интелектуалното предизвикателство на сблъсъка със силен противник. Баронът беше достатъчно гъвкав и би намерил начин да се измъкне, вместо да ѝ позволи да го пречупи. Но в момента бе се настроила пренебрежително към него — той трябваше да ѝ послужи само като разплоден мъжкар, чиито гени са необходими на Сестринството. Мохайъм не знаеше колко важна може да е тази дъщеря, но ако се върнеше на Уалах IX, без да е изпълнила задачата си, по-старшите от нея свети майки щяха да я скастрият сурово.

Реши да не губи време. Съсредоточи се, за да придаде пълната мощ на Гласа — изкусния подбор на думите и интонациите, срещу който необученият човек не можеше да противостои.

— Трябва да изпълните желанията ни.

Баронът се подсмихна. Не помръдна, само погледът му се стрелна встрани. Мохайъм толкова се слиса от неуспеха си, че не прозря навреме другия капан, който Харконен бе заложил. Пайтър дьо Врие вече изскачаше от замаскираната ниша. Тя се извъртя, готова за схватка, ала ментатът можеше да се мери по бързина с всяка бене-гесеритка.

Баронът се наслаждаваше на зрелището.

Дьо Врие държеше грубо, но твърде действено оръжие. Старомодният неврозаглушител щеше да подейства като изключително широкоспектърен и мощен зашеметител. Натисна спусъка, преди Мохайъм да отскочи. Вълните проникнаха в нея, прекъсвайки напълно връзката между съзнанието и мускулите.

Просна се по гръб в болезнени гърчове, а навсякъде по кожата ѝ сякаш пъплека хапещи мравки.

„Каква прелест!...“ — възхити се баронът.

Ръцете и краката ѝ се бяха разперили, все едно я е стъпкал крак на великан. Главата ѝ се удари силно в плочките и ушите ѝ писнаха от сътресението. Очите ѝ се вторачиха немигащо в тавана. Въпреки съвършения си *прана-бинду* контрол над мускулите, не можеше да шавне.

След малко преливащото от злорадство лице на Владимир Харконен се появи в стесненото ѝ зрително поле. Крайниците ѝ подскачаха от хаотични нервни импулси. Усети влажна топлина — пикочният ѝ мехур се изпразни самovolно. Тънка лигава струйка се проточи по бузата към ухото ѝ.

— Сега ме чуй, *вещице* — започна баронът. — Зашеметителят няма да те повреди завинаги. Само след двайсетина минути ще владееш отново тялото си. Но времето ще ни стигне да се опознаем по-интимно. — Той повиши глас заради скритите зрители. — Знам какви фалшификати сте скалърпили срещу династията ми, за да ме изнудвате, но моите правници са готови да ви разгромят във всяка съдебна инстанция на Империята. Заплашихте ме с разобличение, ако не ви дам още едно дете. Жалки приказки от устите на беззъби вещици! — Помълча и се засмя, сякаш го споходи ново хрумване. — Но нямам нищо против да ви снабдя с втора дъщеря, щом толкова настоявате. Наистина! Само че ти, вещице, ще отнесеш на Сестринството си

научения от теб урок — *не можете* да злоупотребявате с барон Владимир Харконен за своите цели, без да си платите.

Мохайъм трябваше да изчерпи способностите си докрай, за да постигне ограничено възстановяване на някои нерви и мускули. Поне можеше да движи очите си. Иначе все още нямаше власт над тялото — зарядът от неврозаглушителя беше прекалено силен дори за нея.

Баронът преодоля отвращението си и запретна робата ѝ. Ама че гадни телеса! Напълно липсваха релефните мъжки мускули, които обожаваше и жадуваше...

— Ау... Май сме имали малко произшествие — смръщи се той при вида на мокрия от урина плат.

Пайтър дьо Врие стоеше над главата ѝ и поглъщаше с поглед нейното отпуснато лице. Тя пък се взираше в обагрените от сока на сафо устни и полубезумния блясък в очите му. Баронът подритна глезените ѝ, за да я разкрачи, и развърза коприненото шнурче на пижамата си.

Мохайъм не го виждаше какво прави, а и не искаше.

Замаян от успеха на замисъла си, Владимир Харконен нямаше никакви проблеми с ерекцията. Разгорещен от изпитото бренди, той си представяше как осъжда тази скучна жена на сигурна гибел в най-ужасната си робска тъмница. Бе си въобразявала, че е велика и непобедима, а сега лежеше напълно безпомощна в нозете му... и в негова власт!

Изпита огромно удоволствие от изнасилването. За пръв път се забавляваше така с жена, макар и превърната в безпомощна купчина плът.

Мохайъм лежеше по гръб разярена, но лишена от всякаква възможност за съпротива. Усещаше болезнено всяко движение на барона, ала мускулите не ѝ се подчиняваха.

Вместо да хаби енергия в напразни усилия, тя потъна мислено в лабиринта на своята биохимия и се зае да я променя. Неврозаглушителят не можеше да я лиши от контрол над тези процеси, без да я убие мигновено. Барон Владимир Харконен щеше горчиво да съжалява...

Вече бе настроила овулацията си максимално благоприятно за зачеване точно в тези часове. И изнасилването не би попретило

спермата на барона да оплоди яйцеклетката ѝ с необходимата на Сестринството дъщеря.

Друго не се и искаше от този окаян мръсник. Но светата майка Гайъс Хелън Мохайъм имаше намерение да му се *отплати* — с бавно възмездие, което щеше да съсипе остатъка от живота му.

Никой никога не биваше да забравя наказанието, наложено му от Бене Гесерит. Нямаше значение, че е парализирана. Самият ѝ организъм съдържаше твърде необичайни оръжия, с които можеше да борава дори в този момент. Той умееше да синтезира противоотрови срещу всяко вещество, да обезсили и най-заразните болести, да унищожи патогенните бактерии... или да ги съхрани в латентна форма за бъдеща употреба. Мохайъм носеше в себе си и няколко латентни щамы, способни да ги активира чрез собствените си биохимични процеси.

Баронът ръмжеше и пъшкеше като животно над нея, стиснал челюсти и изопнал устни. Капчици пот избиваха по зачервеното му лице. Погледите им се срещнаха, той се ухили и започна да напъва още по-усърдно.

В тази секунда Мохайъм направи избора си — микроб, който ще поразии нервната му система и ще го лиши от прекрасното му тяло. Очевидно се радваше и гордееше с външността си! Би могла да го зарази със смъртоносни болести, от които да изгние жив... но не, тази напаст щеше да бъде по-страшен удар за него. Нека всеки ден наблюдава как губи сили и трупата тлъстине. Мускулите му ще атрофират, обмяната на веществата му ще се обърка безвъзвратно. След няколко години не би могъл дори да ходи без помощни приспособления.

Щом се изпразни в нея, Владимир Харконен се надигна предоволен, показал на вещицата кой от двамата е по-силният.

— Пайтър, дай ми кърпа да избърша тези гнусотии...

Ментатът изприпка с кикот от залата. Влязоха мнозина униформени стражи, които нагло гледаха как светата майка полака-лека овладява тялото си.

— Предай на приятелките си от Сестринството никога повече да не ми досаждат с генетичните си игрички — заяви баронът със зла усмивка.

Тя оправи с мъка дрехите си и стана почти без да се олюлява. Вирна гордо глава, но не можеше да скрие напълно унижението си.

Нито пък баронът прикриваше задоволството си от гледката.

„Мислиш, че победи? — каза си Мохайъм. — Тепърва ще разбереш...“

Излезе от харконската крепост доволна от постигнатото и от страшното отмъщение. Бурсегът я съпроводи до изхода и я пусна да прекоси площадката на космодрума сама като натирено куче. Охраната около совалката дори не я погледна.

Мохайъм си възвърна хладнокръвието още преди да доближи наклонената рампа. Най-сетне си позволи крива усмивка. Каквото и да се бе случило, носеше в утробата си втората дъщеря с кръвната линия на династията Харконен. Нали тъкмо това беше целта на Бене Гесерит...

Колко просто беше всичко, когато нашият месия си оставаше само мечта.

Стилгар, наиб на Сийч Табър

След като го приеха в сийча, за Пардот Кайнс нямаше връщане към предишния му начин на живот.

Наближаваше денят на сватбата му с Фрийт и от него очакваха да прекарва часове наред в подготовка и размисъл, в изучаване на брачните обичаи при свободните, особено на ахал — церемонията, с която жената си избира спътник в живота. Нямаше съмнение, че Фрийт бе направила първата крачка в тяхната връзка.

За предводителите на сийча случаят беше особено тържествен, несравним със сватбите между свободни. Никога досега чужденец не се бе събирал с някоя от жените на племето.

Откакто воинът Юлайът се пожертва, сред хората от Червената стена се говореше (а историята несъмнено се бе разнесла и в други средища на свободните), че достойният боец бил осенен от божие откровение. Хейнар и старейшините Джерат, Алиид и Гарнат бяха дълбоко огорчени, че в началото са се усъмнили във вдъхновените слова на планетолога.

Кайнс преливаше от щастие, загдето му позволиха да се занимава на воля с плановете си за преобразуване на планетата и събирането на данни от уредите, пръснати из цялата пустиня.

Сега свободните не пестяха усилия, за да направят всичко, което Кайнс искаше от тях, колкото и нелепо да им се струваше то. Вече вярваха на всяка негова дума. Той обаче дори не забелязваше тази преданост. Кажеше ли, че трябва да се извършат някакви измервания, обитателите на сийча плъзваха из далечни райони на пустинята, отваряха и възстановяваха ботаническите опитни станции, отдавна зарязани от Империята. Някои от запалените помощници на планетолога дори стигнаха чак до недостъпните южни територии, макар да пазеха в тайна от него как са успели да се доберат дотам.

През трескавите начални седмици двама от свободните срещнаха края си в пустинята, но никой не спомена това пред Кайнс. Той

ликуваше от потока превъзходно точни данни, който се стичаше при него. Не би успял да постигне това сам за десетилетия, макар и снабден с пълномощията на имперски планетолог.

Сякаш се бе пренесъл в някакъв рай, създаден специално за учени!

В деня преди сватбата си написа много предпазливо първия си доклад, откакто бе попаднал при свободните. Един младеж от племето веднага го отнесе в Аракийн, а оттам докладът бе препратен на императора. Кайнс внимаваше дори да не намекне за скорошното си сближаване с жителите на пустинята. На Кайтен не биваше да заподозрат, че е станал „абориген“.

За него вече нямаше Аракис, а само Дюна. Не би му хрумнало да я нарече сред своите с друго име. И с всяко ново откритие се убеждаваше, че странно сухият свят е много по-загадъчен, отколкото императорът си представяше.

Истински сандък със съкровища, който трябваше да бъде отворен!...

Безразсъдният Стилгар оздравя напълно от раната и вече напираше да помага на планетолога, поемайки вместо него всички досадни дреболии в работата. Младежът твърдеше, че само така можел да облекчи тежкия воден товар на дълга си. Кайнс не смяташе, че Стилгар му е чак толкова задължен, но отстъпи пред мълчаливата настойчивост на целия сийч. Свободните не забравяха и не пренебрегваха нищо.

Предложиха му да вземе за жена Фрийт, неомъжената сестра на Стилгар. И без това тя незабележимо се бе нагърбила с всички грижи за него — переше и зашиваше дрехите му, поднасяше му храна, преди още да се е сетил, че е гладен. Ръцете ѝ бяха чевръсти и сръчни, в сините ѝ очи проблясваше бърз като мълния ум. Спести му куп неловки положения, като не го оставяше да допуска грешки. Кайнс обаче си мислеше, че просто му е благодарна за живота на своя брат.

Никога не се бе замислял сериозно за брак. Твърде самотно живееше, а и работата го поглъщаше без остатък. Но вече знаеше колко бързо пламва обидата у свободните. Не би посмял да откаже...

И когато двете луни се издигнаха пълни в небето, той се присъедини към племето си за сватбения ритуал. Преди да свърши

нощта, щеше да е съпруг. За пръв път си бе пуснал брада. Фрийт рядко си позволяваше да изказва мнение, но май така го харесваше повече.

Водени от Хейнар и сайядината на сийча — религиозна водачка, която много му напомняше за светите майки, — участниците в церемонията се спуснаха към нагънатите дюни в откритата пустош. Луните обливаха пясъците с бисерно сияние.

Кайнс се загледа в дюните, внезапно подсетили го с меките си очертания за извивките на женско тяло. „Може би желая тази сватба повече, отколкото си мислех...“

Изкачиха се по плътния пясък на подветрената страна и тръгнаха край заобленото било на дюната. Наоколо се бяха пръснали наблюдатели, които щяха да ги предупредят навреме и за появата на червей, и за разузнавателни топтери на харконите. Щом съплеменниците му бдяха, Кайнс знаеше, че нищо не го застрашава. Беше вече един от тях и започваше да проумява, че свободните са готови да дадат живота си за него.

Загледа се в свежата хубост на Фрийт, която стоеше под луните и изцяло сините ѝ очи се взираха в него изпитателно... а може би и с обич?

Часове наред няколко омъжени жени бяха заплитали в дългата ѝ коса металните пръстени на водните жетони — и нейните, и принадлежащите на бъдещия ѝ съпруг. Това беше знак, че сливат живота си. Преди много месеци сийчът иззе всички припаси от колата на Кайнс, прибави водата от съдовете му в общия резервоар. Когато го приеха в племето, платиха му с водни пръстени за приноса към благоденствието на Червената стена. Затова сега се смяташе за умерено заможен човек.

Докато двамата с Фрийт се гледаха, Кайнс за пръв път осъзна, че тя е прекрасна и той силно я желае... Сгълча се, че е бил толкова сляп досега.

Девойките на племето се втурнаха сред пясъците, развели пуснатите си коси. Започваше традиционният сватбен танц. Рядко се случваше някой тук да му обяснява обичаите, смисъла на ритуалите и произхода им. За свободните всичко си беше такова, каквото е. Никой не подлагаше на съмнение традициите, защо тъкмо Кайнс да го прави? А и ако наистина е пророк, за каквото го смятаха, значи трябваше да вниква в тези неща с интуицията си.

Момичетата се въртяха лудешки, косите им се разпиляваха в облаци около главите. „Символ на пустинните вихрушки — сети се планетологът. — На кориолисовите бури...“ От проучванията си знаеше, че такива ветрове достигат понякога скорост от осемстотин километра в час, а носените от тях песъчинки могат да остържат плътта от костите.

Кайнс стоеше до жената, с която скоро щеше да се свърже, и гледаше към луните. Замисли се как слабото им гравитационно въздействие е повлияло върху геоложката и климатичната история на този свят. Може би по-дълбокото звуково сондиране щеше да му разкрие — повече отговори...

През следващите месеци трябваше да вземе много проби от ледената шапка на северния полюс. Измерването на слоевете и изотопният анализ на леда можеха да му представят доста точна картина на промените в климата. Тази информация пък вероятно би му подсказала къде се е дянала водата.

И досега нямаше смислено обяснение за засушаването на планетата. Нима беше възможно влагата на цял един свят да се затвори някак в скалните пластове под пясъците? Или е станало заради силно космическо въздействие? Заради вулканични изригвания? Не, нито една от хипотезите не му се струваше особено смислена!

Сложният танц свърши, найбът и сайядината пристъпиха към новобрачните. Старата жена впи в Кайнс очите си, тъй тъмни на лунната светлина, сякаш го гледаше хищна птица — синьо-в-синьото поради пристрастяване към подправката...

Планетологът от месеци ядеше гозбите на свободните и всяка хапка го лъхваше на меланж. Един ден се вторачи в огледалото — бялото на очите му беше добило оттенъка на небето. Промяната го стресна.

Чувстваше се обаче по-жизнен от всякога, умът му работеше неуморно, тялото му не оставаше без сили. Съзнаваше колко е въодушевен от замислите си, но явно и подправката помагаше. Тук тя беше навсякъде — във въздуха, храната, дрехите, драпериите, килимите. Меланжът беше неразделна съставка от живота в сийча, също като водата.

Малко след това дойде Турок, който неизменно го съпровождаше при обиколките. И той забеляза новия цвят на очите му.

— Кайнс, ставаш един от нас. Наричаме този цвят „очите на Ибад“. И ти вече си част от Дюна. Нашият свят те е преобразил завинаги!

Планетологът се усмихна, но някак неуверено, сякаш за миг се бе поддал на страховете си.

— Така си е.

А ето че сега се женеше — още една разтърсваща промяна в живота му.

Застанала пред него, загадъчната сайядина заговори на чакобза. Кайнс не разбираше този език, но ѝ отвърщаше подобаващо, защото бе научил наизуст отговорите. Старейшините на племето вложиха изключително усърдие в подготовката му за ритуала. Може би след време щеше да проумее по-ясно плетеницата на обичаите, древния език, тайнствените традиции. Засега успяваше единствено да изгражда смътни предположения.

И по време на церемонията продължаваше да мисли за проучванията, които искаше да направи в откритата пустиня и планините, преценяваше какви растения да засади в опитните градини. Предстоеше му да осъществи величествени планове, а най-сетне имаше на разположение и неизчерпаеми сили. Само с безкрайно упорит труд щяха да пресътворят планетата си... но Пардот Кайнс знаеше, че ще успеят, защото свободните споделяха мечтите му.

Ще успеят!

Усмихна се и Фрийт също го погледна засмяна, макар че мислите ѝ сигурно много се отличаваха от неговите. Така планетологът, почти без да го осъзнае, се ожени за момичето съгласно обичая на свободните.

*Високомерните градят крепостни стени, зад които се
опитват да скрият съмненията и страховете си.*

Аксиома на Бене Гесерит

Утринните мъгли носеха дъх на йод откъм морето, пропълзяваха по влажните черни скали, които крепяха кулите на Каладънския замък. Паулус обикновено се радваше на мирната гледка, но днес тя го изпълваше с безпокойство. Стоеше на площадката върху една от кулите и вдишваше с пълни гърди чистия въздух. Обичаше планетата си, особено рано сутрин. Освежаващата тишина в началото на новия ден му вдъхваше повече сили и от най-дълбокия нощен сън.

Дори в толкова тревожно време.

Съпругата му се поколеба на прага на спалнята, преди да застане до него. Очите ѝ издаваха умора и обида, но по-ясно от всичко личеше, че не е смекчила упорството си. Щяха да се помирят... и скоро тя отново ще подхване все същото. Хелена непреклонно настояваше, че династията на атреидите се е изложила на огромна опасност заради решението му.

Отдолу долитаха викове, приглушен смях и шумове от енергични упражнения. Дукът надникна към оградения отвсякъде двор и с удоволствие отбеляза, че Лето е станал отдавна и усилено тренира с иксианския наследник в изгнание. Защитните им полета жужаха и просветваха в оранжевите лъчи на изгрева.

През седмиците, откакто заживя на Каладън, Ромбур се възстанови напълно от мозъчното сътресение, получено по време на бягството. Тренировките и животът на открито скоро подобриха и здравето му, и мускулния му тонус, а и цвета на кожата му. Но душата на младока едва ли щеше да заздравее толкова бързо.

Двамата кръжаха, нанасяха удари и ги отбиваха, стараяйки се да преценят с каква бързина да насочат остриетата, за да не бъдат отхвърлени от полето. Оръжията им непрекъснато отскачаха със звън от безплътната защита.

— Момчетата са много бодри за толкова ранен час — промълви Хелена, разтривайки внимателно зачервените си очи. Надяваше се да

не го подразни с безобидните думи. Пристъпи още една крачка към него. — А Ромбур е отслабнал.

Дукът се обърна — забеляза, че сякаш порцелановото ѝ лице изглежда по-крехко от възрастта, а в косата ѝ се прокрадват сиви нишки.

— Това е най-доброто време за тренировки. Кръвта се раздвижва за целия ден. Втъпих го на Лето още когато беше малък.

Паулус зърна мъждивите сигнални светлини на траулер навътре в морето, чу и остро предупреждаващо тракане на шамандура край плитчините.

— Да... Момчетата се упражняват — продължи Хелена, — но не видя ли, че и Кайлеа е там? Според теб защо е станала толкова рано?

Дукът пак надзърна надолу и едва сега погледът му се спря на хубавата дъщеря на Доминик. Кайлеа седеше на слънце върху пейка от полиран корал и похапваше плодове. Бе оставила до себе си подарения ѝ от лейди Хелена екземпляр на Оранжевата Католическа Библия. Паулус озадачено се почеса по брадата.

— Това момиче винаги ли се вдига от леглото в ранни зори? Сигурно още не е свикнала с денонощния цикъл на Каладън.

Хелена наблюдаваше как Лето яростно, но премерено нападна през защитното поле на Ромбур и успя да промуши учебния нож, който хубавичко разтърси противника с електрически заряд. Иксианецът кресна неволно, после се изсмя и пъргаво отскочи. Противникът му стрелна с очи Кайлеа.

— Паулус, нима не си забелязал досега как я гледа нашият син? — с кисело неодобрение подхвърли Хелена.

— Не съм.

Дукът отново се взря — и в Лето, и в Кайлеа. Призна пред себе си, че по навик още смяташе за дете момичето от династията Верниус. Може би неповратливият му ум не бе забелязал навреме, че и двамата съзряват бързо...

— Хм, хормоните явно бушуват в кръвта му. Налага се да си поприказвам с Туфир. Ще му намерим подходящи девойчета.

— За да свикне като теб с любовниците още отсега ли?

Тя се извърна уязвена.

— Нищо лошо не виждам в това — Паулус от все сърце се надяваше, че няма да задълбават поне в тази *тема*, — стига да не се

увлече сериозно.

Като всеки благородник в Империята, той не си бе отказвал множество връзки с жени. Разбира се, бракът му с Хелена, една от дъщерите в династията Ричиз, бе уреден по строго политически причини, след претегляне на всякакви варианти и продължително пазарене. Постара се да изгради нормални отношения помежду им, а и до някое време я обичаше — за своя искрена изненада. После тя се отдалечи от него, потъна в религията и мечтите за изгубеното величие, вместо да се среща лице в лице с действителността.

И Паулус тихомълком се върна при любовниците си. Държеше се мило с тях, забавляваше се от душа и внимаваше да не раждат копелета. Никога не продумваше за това по свое желание, но Хелена, разбира се, го знаеше. И трябваше да търпи.

— Да не се увлече сериозна. — Тя пак се вторачи в Кайлеа. — Опасявам се, че у Лето са се пробудили някакви чувства към момичето, а може би дори вече е влюбен. Казах ти да не го изпращаш на Икс!

— Това не е любов — завъртя глава дукът.

Престори се, че наблюдава много съсредоточено двубоя. Хлапаците естествено влагаха в схватката повече възбуда, отколкото умение. Задължително беше да поработят върху ловкостта. Най-тромавият от харконските гвардейци би могъл да проникне през защитните им полета и да ги заколи, преди да успеят да мигнат.

— Толкова ли си сигурен?! — настойчиво и угрижено възкликна Хелена. — Това е много важно, разбери! Лето е наследник на атрейдската династия, син на дук. В романтичните си увлечения също трябва да влага предвидливост. И да се съветва с нас, да договаря условията, да търси ползата за себе си...

— Знам — промърмори Паулус.

— Да, знаеш го твърде добре — отвърна тя още по-ледено. — Може би идеята ти за „девойчетата“ не е лоша. Поне няма да се прехласва толкова по Кайлеа.

Момичето, за което говореха, капризно подбираше плодовете от чинията, взираше се в Лето с игриво възхищение и се смееше на похватите му в боя. Ромбур отби поредния удар, полетата се сблъскаха с прашене и искри. Когато Лето се обърна с усмивка към Кайлеа, тя веднага сведе очи с престорено безразличие.

Хелена отлично разпознаваше чудатите стъпки в танца на ухажването, по-сложни от която и да е схватка с мечове или ножове.

— Виж ги само как се гледат! Дукът кимна печално.

— Доскоро дъщерята на династията Верниус щеше да е чудесен избор за Лето...

Натъжаваше се, щом помислеше, че приятелят му Доминик сега е подгонен като дивеч. Елруд явно полудяваше, след като обяви бившия маркграф и за отцепник, и за предател... Нито Доминик, нито Шандо бяха пратили вест на Каладън, Паулус можеше само да се надява, че са живи. Твърде много амбициозни и алчни ловци на глави обаче бяха тръгнали по следите им.

А атрейдската династия наистина рискуваше, давайки убежище на Ромбур и Кайлеа. Все пак Доминик Верниус бе напомнил на повечето Велики династии какво му дължат. Затова Ландсрадът обяви, че двамата млади изгнаници имат право на закрила, ако не предявят претенции към възстановяване на предишното династично положение.

— Никога не бих се съгласила нашият син да се ожени за нея — натърти Хелена. — Докато ти се перчеше на арената срещу бикове, аз бях нащрек. Династията Верниус от години изпаднаше в поквара. Колко пъти ти го повтарях, а ти не желаеше да ме чуеш!

— Предубеждението ти пречи да бъдеш справедлива — кротко отвърна Паулус. — Верниус открай време са конкуренти на Ричиз и ви разгромиха в търговските войни.

— Няма съмнение, че божият гняв се стовари върху Икс — упорито заяви тя. — Безсмислено е да отричаш. Би трябвало веднага да се отървеш от Ромбур и Кайлеа. Прогони ги оттук или направо ги убий... Ще бъде проява на милосърдие.

Този път дукът кипна. Знаеше си, че няма как да не се счепкат отново!

— Хелена! Мери си приказките... — изгледа я изумен. — Дори от твоята уста такива думи звучат възмутително!

— Тъй ли било? Тяхната династия сама се провали, като презря заветите на Великия бунт. Верниус предизвикаха самия Бог със своята надменност! Всички виждаха това... Предупредих те още когато Лето заминаваше. — Тя се вкопчи в ръкава му, вече трепереща от вълнение и желание да му внуши доводите си. — Нима човечеството не е запомнило горчивите поуки? Помисли през какви ужаси сме

преминали — поробването, почти пълното изстребление... Не бива отново да се отклоним от правия път. Иксианците се опитваха пак да ни натрапят мислещите машини. „И не сътворявай машина по подобие...“

— Не е нужно да ми го припомним! — прекъсна я Паулус.

Когато Хелена изпаднаше в неукротимия си религиозен плам, никакви укори не можеха да свалят пелената от очите ѝ.

— Но защо не искаш да се вслушаш в тези слова, да прочетеш писанията! — Сега в тона ѝ се прокраднаха умолителни нотки. — Ще ти покажа кои текстове в Библията...

— Доминик Верниус ми беше приятел! — отново я прекъсна дукът. — А ние, атреидите, подкрепяме приятелите си. Ромбур и Кайлеа са мои гости в Каладънския замък и не искам да чувам подобни глупости.

Хелена му обърна гръб и влезе в спалнята. Той обаче не се съмняваше, че не след дълго пак ще започне да го убеждава в правотата си...

Въздъхна. Въпреки фарисейските си измишльотини съпругата му каза и истини. Тъкмо такъв повод чакаха прастарите им врагове — харконите. Правните им съветници сигурно вече умуваха как по-успешно да ударят Каладън. Ако на Икс наистина бяха престъпили забраните на Бътлъровия джихад, атреидската династия можеше да бъде обвинена в съучастие.

Но връщане назад нямаше и Паулус се готвеше да отвърне на всяко предизвикателство. Трябваше обаче да се погрижи за бъдещето на сина си.

Долу момчетата повече играеха, отколкото се учеха, макар дукът да забелязваше, че Ромбур сякаш напада безбройните невидими врагове, прогонили семейството му от родната планета. Тези подрастващи хлапаци явно имаха нужда от истинска подготовка — не просто груби навици да въртят личните си оръжия, а умения да предвождат хората, да разбират в цялата им сложност привидно абстрактните изисквания на управлението.

Паулус се засмя мрачно. Знаеше какво да стори. Ромбур и Кайлеа бяха под негова закрила; нямаше да отстъпи от кръвната клетва, обвързваща го с баща им Доминик. Беше длъжен да им даде най-добрите шансове за оцеляване.

Значи трябваше да повери Лето и Ромбур на Туфир Хауът, своя ментат и изкусен убиец.

Ментатът-воин стоеше като стоманена колона, вторачен сърдито в двамата си нови ученици. Бяха се качили върху гола канара над морето на много километри от Каладънския замък. Вятърът брулеше хлъзгавите камъни и размяташе жилавите стръкове на тревата. Сиви чайки се рееха с крясъци над главите им. Превити от устойчивите бризове дребни кипариси бяха се вкопчили в скалите.

Лето не знаеше дори приблизително възрастта на Туфир Хауът. Жилавият ментат бе обучавал и самия дук Паулус през младежките му години. Сякаш някакви неизчерпаеми сили не допускаха и досега старостта да се прокрадне в тялото на страшния боец!

Хауът гледаше младежите пред себе си без да продума, скръстил ръце пред изподраскания си кожен нагръдник. Очите му бяха като оръжия, мълчанието му будеше тревожни догадки. Стиснатите устни носеха яркия оттенък на сок от сафо.

Лето пристъпяше от крак на крак. Пръстите му вече измръзваха и съжаляваше, че не взе ръкавици. „Кога ще започнем?“ Дватамата с Ромбур се спогледаха нетърпеливо.

— Казах да гледате мен! — стресна ги гласът на ментата.

— Можех да скоча към вас и да ви изкормя, докато си намигахте.

Дватамата носеха хубави дрехи — удобни, ала и с царствен вид. Вятърът подмяташе качулките на наметалата им. Хауът помълча още малко и посочи само с движение на брадичката си.

— Първо смъкнете тези смешни наметала.

Лето веднага посегна към гърлото си, а Ромбур се поколеба. В мига между два удара на сърцето ментатът изтръгна късия си меч от ножницата и срязва шнурчето на милиметри от кожата на иксианския принц. Вятърът сграбчи пурпурно-медната дреха и я отнесе като загубено знаме отвъд канарата.

— Ей! — кресна Ромбур. — Защо...

Хауът сподави с един-единствен жест възмущението му.

— Дошли сте да се учите как да боравите с оръжия. Защо сте се натруфили като за бал на Ландсрада или императорски прием? — Ментатът изпръхтя и се изплю.

— Битките са мръсна работа и ако няма да криете оръжия под тези наметала, глупаво е да ги носите. Все едно сте сложили на раменете си погребален саван.

Лето още държеше своето наметало в ръцете си. Хауът се пресегна рязко, хвана края и го усука... обездвижвайки по този начин дясната, по-силната ръка на младежа. Дръпна с все сила и закачи с ботуша си глезена му; в следващата секунда той вече се бе плъоснал върху камъните. Пред погледа му заподскачаха звездички, едва си пое дъх. Ромбур понечи да се засмее шумно, но си наложи спокойствие. А ментатът захвърли и втората дреха към океана.

— Всичко може да се превърне в оръжие. Носите мечовете си, виждам и кинжали на коланите ви. Препасали сте защитни пояси. Това са видими за другите неща. Но би трябвало да скриете по себе си още дреболийки — игли, зашеметители, отровни ками... Нека врагът ви отвлича вниманието си с очевидните оръжия — Хауът замахна с дългия си меч, — а вие нападнете с нещо по-смъртоносно.

Лето стана и изгупа пръстта от панталона си.

— Но... сър, не е почтено да се използват скрити оръжия. Това не противоречи ли на...

Пръстите на Хауът щракнаха като изстрел под носа му.

— Не ми приказвай за учтивост в убийствата! — Загрубялата кожа на бузите му леко се зачерви. — Вие към какво се стремите — да се фукате пред дамите или да премахнете противниците си? Това не е игра! — Сивокосият мъж се вторачи в Ромбур толкова напрегнато, че иксианецът неволно отстъпи крачка назад. — Принце, вече се разнесе вестта, че е обявена имперска награда за главата ти, ако някога посмееш да напуснеш убежището си на Каладън. Ти си наследникът в изгнание на династията Верниус. Не можеш да живееш като простолюдието. И никога няма да предвидиш откъде ще те връхлетят, затова трябва да си готов постоянно. Вярно, в дворцовите интриги и политиката също има правила, но те твърде често остават неизвестни за повечето участници.

Ромбур преглътна мъчително, а Хауът се обърна към атрейдския наследник:

— Момко, и твоят живот винаги ще е в опасност, щом някой ден оглавиш династията си. На хора като теб им се налага зорко да пазят живота си.

Лето също впи поглед в очите на наставника.

— Разбрах, Туфир. Искам да се уча. — Озърна се към Ромбур. — И двамата искаме да се научим на всичко, което ще ни бъде необходимо!

Алените устни помръднаха в усмивка.

— Това е добре за начало. Другите родове, представени в Ландсрада, често си позволяват да имат сред себе си непохватни тъпанари... Но вие, момчета, ще бъдете пример за подражание. Ще изучавате не само боя с нож и защитно поле, наред с по-изтънчените методи за убиване, но и могъщите оръжия на политиката и управлението. Задължително е да знаете как да се отбранявате чрез културата и красноречието си, когато телесната сръчност не е достатъчна. — Ментатът-воин се изпъчи. — И всичко това ще научите от мен.

Той включи защитното си поле. Стисна дългия меч в едната си ръка, кинжала — в другата.

Лето инстинктивно докосна сензора на своя защитен пояс и трепкащото Холцманово поле го обгърна. Ромбур отново се забави, Хауът направи лъжливо движение, нападна и се дръпна, преди да го е наранил.

С едно прехвърляне размени оръжията в ръцете си, за да подсказе, че не е известно от коя посока ще дойде гибелната атака.

— Внимавайте. Някой ден от това ще зависи животът ви.

Всеки път, който ограничава бъдещите възможности, може да се превърне в гибелен капан. Хората не бродят наслуки като в лабиринт — те по-скоро оглеждат необятен хоризонт, изпълнен с уникални шансове.

Наръчник на Космическото сдружение

Свързващият възел беше неприветлив свят без особено географско разнообразие. Липсваха красиви гледки, а безцеремонният климатичен контрол не допускаше никакви природни неудобства. Космическото сдружение бе избрало планетата за свое средище не заради пейзажите, а защото беше удобно разположена.

Тук се обучаваха онези, които може би щяха да станат навигатори.

След изпитанието, съборило преградите в съзнанието му, Д'мур Пилру бе прехвърлен тук, без да се сбогува с близките си. Отначало малко се дразнеше, но напрегнатата подготовка на новациите в Сдружението бързо му разкри толкова нови чудеса, че забрави всичко останало. Установи, че вече е способен да съсредоточава мислите си несравнимо по-добре... и още по-лесно да изтрива ненужното.

Сградите тук имаха огромни издути форми — стандартен дизайн на Сдружението, напомнящ малко и за неговото посолство на Икс. Практични и стъписващи с размерите си. Навсякъде личеше символът на безкрайността. Помощните технически системи бяха произведени и от Ричиз, и от Верниус още преди столетия, но продължаваха да работят безупречно.

Космическото сдружение предпочиташе среда, която да не отвлича вниманието. Всяко разсейване на навигатор можеше да се окаже фатално. Стараеха се веднага да внушат това на новациите.

На обширното поле с черна настилка Д'мур наполовина плуваше, наполовина пълзеше в собствения си контейнер с меланжов газ. Тялото му се променяше постепенно, всички системи в организма му се приспособяваха към чудовищните количества подправка. Ципи свързваха пръстите на ръцете и краката му, самият той се източваше и полека-лека добиваше формите на риба. Никой не му обясни докъде

ще стигне тази метаморфоза, а и нямаше особено желание да разпитва. Беше му безразлично. След като бе му се разкрила самата Вселена, всяка цена изглеждаше твърде скромна!

Очите на Д'мур бяха се смалили и загубили миглите си, а и вече се покриваха с перде. Не му бяха нужни, за да вижда... защото имаше мисловното си зрение. Достъпна му беше безкрайната панорама на космоса. Долавяше, че оставя зад себе си другото; а също — че то не му липсва.

През мътилката виждаше равните редици от контейнери с новаци като него и техните наставници навигатори. Понякога от клапаните изскачаха облачета пречистен меланжов газ и обгръщаха хората с маски на лицата, които чакаха заповед да преместят огромните съдове при нужда.

Контейнерът на старшия наставник, щурман на име Гродин, бе издигнат върху висока платформа. Обучаващите се го виждаха по-скоро със съзнанията си, отколкото с очите. Гродин току-що се бе завърнат от Огънатото пространство заедно с един новак, чийто контейнер още беше свързан с неговия чрез гъвкави тръби.

И Д'мур вече бе извършил три кратки полета. Смятаха го за един от най-обещаващите кандидати. Щом се научеше да прониква самостоятелно в пространството, щеше да бъде определен за пилот, най-низшия ранг при навигаторите... но стоящ неизмеримо по-високо от простосмъртният човек.

„Толкова е приятно тук...“ С разширените си ноздри Д'мур поемаше острия, богат аромат на меланжа. Човеците с техните притъпени сетива оприличаваха тази миризма на канела, но подправката беше несравнимо по-сложна.

Вече не бе принуден да се занимава с пошлото всекидневие на ограничени и късогледни хора — политически машинации, тълпи като разбунен мравуняк, съществуване, подобно на ярки или мъждукащи искри от огън. Миналото му се превръщаше в смътен бледнеещ спомен, лишен от конкретни имена и лица. Не се съсредоточаваше в случайно мяркащите се образи. Нямаше смисъл — не би могъл да се върне към някогашния си живот.

— Навигаторът не бива *само* да наблюдава — дращеше гласът на Гродин. — Той използва видяното, за да насочва безопасно звездолетите през пустошта. Ако не прилага някои задължителни

принципи, може да причини катастрофа и да погуби поверените му пътници и товари.

Преди някой от новациите като Д'мур да стане пилот, всички те трябваше да овладеят похватите за справяне с кризи — частично Огънато пространство, непълнота в прозрението, внезапен пристъп на непоносимост към меланжа, повреда в Холцмановите генератори... или дори умишлен саботаж.

Д'мур се опитваше да си представи зримо участието, сполетяла някои от злополучните му предшественици. В насажданите у простолюдието твърдения нямаше нищо вярно — не самите навигатори огъваха пространството, а Холцмановите генератори. Навигаторите само насочваха ограничените си прозрения към търсене на безопасен маршрут. Корабът би могъл да се пренесе от една точка в друга и без тяхната намеса, но такова опасно налучкване почти винаги щеше да завърши с бедствие. Всъщност дори опитен навигатор от Сдружението не можеше да гарантира пълна сигурност... ала все пак повишаваше неимоверно благоприятните шансове. Винаги обаче можеха да възникнат проблеми, свързани с непредвидени събития.

Д'мур, разбира се, щеше да попие докрай натрупаните от Сдружението знания, но и те нямаше как да обхванат всички възможности. Вселената и нейните обитатели се намираха напред неспирни промени. Великите древни школи разбираха и осмисляха този факт, особено Бене Гесерит и ментатите. Оцелелите се учеха да се приспособяват към промените, да очакват неочакваното.

С периферията на съзнанието си той възприе преместването на своя контейнер върху суспенсорите към редицата зад други обучаващи се. Чуваше един от помощник-наставниците да изрежда указания от Наръчника на Сдружението. Около него бръмчаха механизмите за напompване на меланжовия газ. Всяка дреболия беше ясна, отчетлива, важна. Преди никога не би могъл да се почувства толкова жив!

Отново вдиша дълбоко оранжевите струи и осъзна колко е свободен от грижи. Мислите му се подреждаха спретнато по нервните пътища на усъвършенстващия се мозък.

„Д'мур... Д'мур, братко...“

Името сякаш се завихри заедно с газа, прозвуча като шепот на Вселената. Бе го изоставил, когато получи своя номер в Сдружението. Имената налагаха ограничения и предубеждения, семейни задължения

и товар от миналото, натрапваха индивидуалност, противоположна на същността на навигатора. А принадлежащите към Сдружението се сливаха с космоса и проникваха през криволиците на предопределението, осеняваха ги видения, с чиято помощ местеха материята от едно място на друго като фигури върху вселенската игрална дъска.

„Д’мур, чуваш ли ме? Д’мур?“

Струваше му се, че гласът звучи и от комуникатора, и от някаква безмерна далечина. Разпознаваше твърде неясно тембъра и интонацията. Нима бе забравил толкова много? Д’мур... Почти бе заличил името от мислите си!

Проследи връзките, които ставаха все по-маловажни за него, и от отпуснатата му уста заклокочиха звуци:

— Да. Чувам те...

Служителят забута контейнера на Д’мур над настланата пътека към грамадното здание, където живееха навигаторите. Може би никой друг не долавяше гласа.

„Аз съм К’тер. Твоят брат. Чуваш ли ме? Най-после накарах това нещо да проработи. Как си?“

— К’тер?...

Начинаещият навигатор долови как съзнанието му сякаш потъна в самото себе си, сви се до остатъците отпреди постъпването в Сдружението. За миг се опитваше отново да бъде човек. А имаше ли защо?

Беше болезнено, ограничаващо, все едно доброволно затваряше очите си, но стигна до информацията: близнакът му, К’тер Пилру. Обикновен човек. Виждаше мимолетно баща си в одеждите на посланик, майка си в униформата на банкиер от Сдружението, брат си (негово пълно външно подобие) с тъмни очи и коса. Бе отделил тези представи от своята мисъл... но още не ги бе загубил окончателно.

— Да — потвърди Д’мур. — Познавам те. Помня те.

В тъмната ниша на Икс, където бе задействал незнайно как скалъпления преподавател, К’тер настръхваше от опасността да го открият... но невероятният шанс си струваше всеки риск. Сълзи се стичаха по бузите му.

— Отведоха те от камерата за изпитанието — шепнеше дрезгаво. — Не ми позволиха да те видя, да се сбогувам. След всичко, което се случи на Икс, вече знам, че от нас двамата ти си бил късметлията... — Въздъхна накъсано. — Скоро след като постъпи в Сдружението, нашият град беше разрушен. Загинаха стотици хиляди. Сега тук господари са тлейлаксианците.

Д'мур не се приспособи веднага към вече твърде странния за него начин на общуване.

— Братко, аз насочвах хайлайнер през Огънатото пространство. Обхващам галактиката с ума си, математиката е видима за мен. — Думите звучаха непохватно и неуместно. — Сега знам как... Знам... Уф, тази връзка ми причинява болка. Ти... как успя?

— Болка ли?! — К'тер неволно се дръпна от предавателя и сниши глас, за да не го чуят щъкащите навсякъде тлейлаксианци. — Извинявай, Д'мур! Може би трябва да...

— Не е важно. Като главоболие е... но и различно. Рее се през съзнанието ми... и отвъд. — Брат му говореше разсеяно, гласът му звучеше някак безплътно. — Как постигна връзката? Какво е устройството?

— Не чу ли какво ти казах? Икс е опустошен, нашият свят се превърна в затвор. Майка ни бе убита от взрив! Не можах да я спася. Крия се и е опасно да се свързвам с теб. Баща ни е в изгнание някъде... май на Кайтен. А династията Верниус се отцепи от Империята. Тук съм като в капан, съвсем сам!

Д'мур явно не се разсейваше от най-значимото за него.

— Пряка връзка през Огънатото пространство? Невъзможна. Обясни ми.

Смаян от равнодушието на брат си към страшните вести, К'тер все пак не си позволи да го укори. Знаеше, че Д'мур се е променил коренно и не биваше да го вини. Не бе се и надявал да разбере какво е преживял. Самият К'тер се провали на изпитанието заради страха и сковаността си. Иначе сега и той можеше да се обучава за навигатор...

Затаи дъх и се заслуша в скърцането по горния коридор. Стъпките затихнаха. Гласове, отслабени до шепот от разстоянието. След малко се престраши да поднови разговора.

— Обясни ми! — настоя Д'мур.

К'тер жадуваше за каквото и да е общуване. Разказа на брат си за останките от техника, които събираше.

— Помниш ли Дейви Рого — стария изобретател, който ни водеше в лабораторията си и ни показваше с какво се занимава?

— Сакат... Имаше суспенсорни патерици.

— Да. Той обмисляше осъществима ли е комуникация чрез енергийните честоти на неутриното. Говореше за някаква мрежа от пръти, потопени в силикатни кристали.

— Охх... Пак тази болка.

— Ти страдаш! — К'тер се озърташе, потиснат и от риска за собствения си живот. — Няма да те тормозя още дълго.

Д'мур го подкани нетърпеливо.

— Продължи обяснението. Трябва да знам какво е устройството.

К'тер му разказа за странното видение в разрушената сграда, за указанията на призрака.

— Той ми подсказа идеята...

— Интересно — отвърна безстрастно бъдещият навигатор.

К'тер все тъй се безпокоеше от пълната липса на чувства у брат си. Помъчи се да го разпита за преживяванията му, но другият близък не искаше да губи време и само отвърна, че няма да обсъжда тайните на Сдружението. Пътувал през Огънатото пространство и било невероятно. Толкова.

— Кога ще можем да си поприказваме отново?

Апаратът тревожно се нагриваше, трябваше вече да го изключи. Д'мур само изпъшка от болка някъде в безкрая и не каза нищо. Въпреки негодите, които му причиняваше, К'тер изпитваше необходимост да се сбогува.

— Засега се прощавам с теб. Липсваш ми!

Щом изрече отдавна напиралите думи, собствената му мъка престана да го гнети, макар че Д'мур едва ли щеше да го разбере както някога. Гузно прекъсна връзката. Поседя, докато се пребори с чувствата си — радваше се, че отново намери брат си, но го натъжаваше уклончивото му държание.

Бе очаквал Д'мур да не остане безразличен към смъртта на майка им и злощастията на Икс. Навигаторите би трябвало да са обвързани с цялото човечество. Защо да не са *по-загрижени*, поне настроени *по-покровителствено*?

А брат му като че бе скъсал всички връзки. Дали се придържаше към повелите на Сдружението, или беше толкова погълнат от самия, себе си и своите нови способности, че се бе превърнал в егоманиак? Нима беше задължително да стане такъв? Завинаги ли е отхвърлил човечността си? Още не можеше да прецени...

И все пак му се струваше, че отново е загубил своя брат.

Свали бионеутринните контакти от машината, които временно бяха придали нов размах на съзнанието му, за да достигне чак до Свързващия възел с мисълта си. Изведнъж се замая и се върна в изолираната си стаичка. Сви се на нара. Зад спуснатите си клепачи се опитваше да си представи Вселената такава, каквато я виждаше неговият близък.

Д'мур бе говорил сякаш изпод вода... или през множество филтри, пречещи на взаимното разбиране. К'тер вече долавяше и скрити значения в разменения поток информация, тънкости и неочаквани равнища. През цялата вечер в скривалището мислите се въртяха с демонична натрапчивост из главата му. Контактът бе пробудил нещо неподозирано и в неговия мозък. Изумителна реакция...

Дни наред не напусна стаичката, потънал във все по-сложните си спомени. Избистряше ги до налудничава яснота с помощта на чудатия си апарат. Множествените значения на думите разцъфтяваха като свежи цветя в ума му. Все едно пътуваше през собствено Огънато пространство. Започваше да се досеща в какво се е превърнал Д'мур. Колко вълнуващо... и ужасно!

Опомни се незнайно кога. Край него се въргаляха празни опаковки от храни и напитки. Стаичката вонеше. В огледалото видя кръвясали очи и сплъстена коса. Стъписан, едва се позна.

Ако Кайлеа Верниус го видеше сега, щеше да го презре, или да се уплаши. Но след трагедията на Икс момчешкото му увлечение не означаваше нищо. От всички жертви, които беше принуден да направи, тази се оказа най-нищожната.

Не се съмняваше, че му предстои да преживее много по-страшни неща.

Преди да се заеме с почистване и на себе си, и на убежището, вече премисляше как да подготви следващия разговор с Д'мур.

Възприятията господстват над Вселената.

Максима на Бене Гесерит

Роботизирана совалка напусна хайлайнера, кръжащ в системата Лаоджин, и се стрелна към повърхността на Уалах IX. Периодично предаваше съответните кодове за сигурност, за да мине през външната отбранителна система на Сестринството.

Гъстата коса на Гайъс Хелън Мохайъм започваше да сивее, тялото ѝ — да наемква за възрастта си. Поне пред себе си светлата майка признаваше, че ще ѝ олекне да се завърне у дома след толкова месеци, през които изпълняваше задълженията си къде ли не. Всяка задача беше като нова нишка, втъкана в безмерния гоблен на Бене Гесерит. Нито една от сестрите не обхващаше с разума си цялата картина, плетеницата от събития и хора; също като останалите Мохайъм просто вършеше своя пай от работата.

Бременността ѝ напредваше и Сестринството я бе призовало да остане в средището, докато роди дъщерята, която очакваха толкова нетърпеливо. Само квисац майката Анирул знаеше истинската ѝ ценност за размножителната програма — всичко зависеше от това дете! И Мохайъм разбираше, че дъщеря ѝ е много важна за бъдещите планове, но дори многогласният шепот на Другите Памети замлъкваше упорито, когато им задаваше въпроса „защо?“...

Совалката на Сдружението пренасяше само нея към планетата. Потиснати от плътната сянка на джихада, производителите от Ричиз бяха създали нелепо ръбат робот, осеян с груби нитове. Машината нито подражаваше на човешкия мозък, нито приличаше на хората... а и не беше особено сложна.

Роботът служеше за прехвърляне на пътниците и товарите от кораба в орбита до планетата и обратно, изпълнявайки само предварително зададени команди. Програмите едва допускаха необходимата приспособимост към промените във въздушните коридори или климатичните отклонения.

Седнала до илюминатора, Мохайъм си мислеше за чудесното наказание, което наложи на барон Харконен. Оттогава бяха минали

само няколко месеца и той едва ли подозираше какво му предстои, но бене-гесеритките умееха да чакат разплатата толкова дълго, колкото се налага. Питаше се дали след години съсипаният от болестта барон няма да стигне до самоубийство...

Разбира се, бе постъпила импулсивно, но напълно справедливо. И старшата майка Харишка не би одобрила, ако династията Харконен остане ненаказана. Мохайъм смяташе, че решението ѝ е било жестоко, но напълно уместно. Освен всичко друго, така спести на Сестринството излишно похабени усилия и време.

Надяваше се второто дете да отговаря идеално на изискванията, защото вече не биха имали никаква полза от барона. Ако не... Бене Гесерит винаги предвиждаше и други ходове. Размножителните програми бяха достатъчно гъвкави.

Все пак малко се озадачаваше, че отново избраха нея след първия провал. По-старшите не ѝ обясниха нищо, а самата тя знаеше, че не бива да любопитства. „Нима има смисъл да задълбавам в дреболиите? Нося каквото трябва в утробата си.“ Ако плодът нямаше недостатъци, това сигурно би се отразило благоприятно и на нея самата, би могло да доведе дори до избирането ѝ за старша майка от прокторите след време...

Изведнъж усети промяна в полета на совалката. Надзърна през тесния илюминатор — извивката на видимата част от Уалах IX рязко се преобърна. Планетарният апарат се гмурна в атмосферата тъй, сякаш бе станал неуправляем. Предпазното поле около седалката ѝ заблещука в смущаващо необичаен оттенък на жълтото. Досега механизмите само шумоляха тихичко, но внезапно запищяха така, че я заболяха ушите.

По модула за управление отпред лудешки пробягваха светлинки. В движенията на робота сякаш се промъкна неувереност. Мохайъм бе обучена да се справя с кризисни ситуации и умът ѝ веднага заработи трескаво. Макар и рядко, тези космически съдове се повреждаха и нещастията ставаха неизбежни заради липсата на пилот, способен да реагира на извънредните обстоятелства.

Совалката падаше устремно, друсаше се от неравномерната съпротива на атмосферата. Роботът опитваше отново и отново онова, което беше заложено в схемите му. Двигателят се включи за миг и пак угасна.

„Не може да бъде... — вдървено помисли Мохайъм. — Не и сега, когато нося това дете...“ Древни инстинкти я подтикваха да вярва, че ако и този път оцелее, дъщеря ѝ ще бъде здрава и ще отговори на отчаяните надежди на Сестринството.

Но я измъчваха и подозрения. Навигаторите на Сдружението решаваха задачи в многоизмерни пространства от най-висш разред, прониквайки в бъдещето. Нима са успели да разкрият планове на Бене Гесерит и са се почувствали заплашени?

Докато совалката се носеше към своята наглед неизбежна гибел, през ума на Мохайъм профучаваха най-невероятни догадки. Предпазното поле около нея видимо се разтегна и пожълтя още повече. Тялото ѝ се притисна в него, всеки момент щеше да го разкъса.

Впрочем не бяха ли предположенията ѝ твърде далеч от истината? Ами ако по-висша от Сестринството сила стоеше зад злополуката? Бене Гесерит не се ли опитваше да си присвои ролята на божество със своите размножителни програми? Не съществуваше ли истински Бог въпреки скептичното и дори понякога цинично отношение на сестрите към вярата?

„Ама че гнусна шега би било да го срещна...“

Уродливостта на първото дете, собствената ѝ предстояща смърт, както и тази на втория зародиш... все нещо означаваха! Но ако е така, кой... или какво е причинило бедата?

Бене-гесеритките не вярваха в злощастните случайности.

„Не бива да се страхувам — занарежда безмълвно. — Страхът е убиец на разума. Страхът е малката смърт, която води до пълно обезличаване. Ще се изправя с лице срещу моя страх. Ще му позволя да премине над мен и през мен. А когато отлети, ще обърна мисления си взор към неговия път. Където е минал страхът, не ще остане нищо. Ще остана само аз.“

Молитвата против страх, съчинена в древността от някоя неизвестна сестра и предавана от поколение на поколение.

Мохайъм вдиша дълбоко и овладяно, треперенето ѝ отслабна. За миг совалката престана да се върти, илюминаторът се обърна към планетата. Двигателят отново се включи, появиха се и накъсаните тласъци... Мохайъм виждаше колко бързо се спускат към континента, вече можеше да различи дори разпрострелия се нашироко комплекс на Бене Гесерит — истински лабиринт с бели стени и червени керемиди.

Да не би някой да запращаше совалката към главните сгради на школата? Истинска бомба, натоварена с неизвестно колко мощен експлозив! Ами ако взривът бъде достатъчно унищожителен и лиши Сестринството от старшите му ръководителки и архивите?

Тя напрегна докрай силите си, но не успя да се изтръгне от предпазното поле. Совалката се завъртя и пейзажът долу изчезна от погледа ѝ. Сега илюминаторът гледаше към синьо-бялото слънце над плътните слоеве на атмосферата.

Неочаквано полето се проясни и Мохайъм осъзна, че планетарният апарат е подновил управляемия си полет. Двигателят вече работеше равномерно. Отпред роботът действаше привидно умело, сякаш нищо не се е случило. Вероятно беше задействала някоя от аварийните програми.

Когато совалката меко докосна голямата равна площадка, Мохайъм си позволи една въздишка на облекчение. Втурна се към изходния люк, обзета от желанието да се скрие в безопасността на най-близката сграда... но спря навреме. Отдели миг-два да се опомни и излезе невъзмутимо. Светата майка трябваше да внимава за впечатлението, което създава у околните.

Щом слезе с плавна походка по рампата, сестри и послушници се скупчиха около нея, като че искаха да я защитят с телата си. Старшата майка Харишка вече бе отправила искане совалката да бъде задържана на космодрума за пълен и подробен оглед, докато бъде установено дали се касае за повреда или за саботаж. Но от хайлайнера отговориха с откровено груб отказ.

Светата майка Анирул Садоу Тонкин посрещна Мохайъм с горда усмивка. Изглеждаше много млада. Мохайъм все още се питаше на какво се дължи влиянието ѝ. Двете жени си кимнаха.

Отведоха я в сигурно здание и поставиха силна охрана от въоръжени стражи. Щяха да бдят над нея неуморно.

— Повече няма да пътуваш — уведоми я старшата майка. — Не бива да поемаш никакви рискове, докато не родиш тази дъщеря.

А ти, в чиито гърди бие плашливо сърце, бъди силен и не се бой. Защото виж — твоят Бог се завръща да въздаде мъст! Той идва да те спаси от поклонниците на машините.

Оранжевата Католическа Библия

В крилото за наложници на двореца машините за масаж потупваха и размачкваха голата плът, мажеха с ароматни масла всяка великолепна извивка по телата на жените, оказали се достойни за императора. Усъвършенствани устройства премахваха целулита, подобряваха мускулния тонус, стягаха коремите и брадичките, смекчаваха кожата с микродозы от необходимите ѝ вещества. Всичко в наложниците трябваше да се харесва на Елруд, макар напоследък той да бе загубил интереса си към тях. Дори най-възрастната от четирите жени, прехвърлилата седемдесетте Грера Кари, имаше фигура, на която можеха да завидят двойно по-млади от нея. Дължеше свежестта си и на често поглъщания меланж.

Лъчите на изгряващото слънце проникваха с кехлибарени оттенъци през дебелите прозорци от бронепласт. Когато масажът на Грера завърши, машината я уви в затоплена хавлия и притисна към лицето ѝ кърпа, напоена с извлеци от евкалипт и боровинки. Масажната маса се промени в сензоформено кресло, което веднага се приспособи към положението на тялото ѝ.

От тавана се спусна автоматизиран модул за маникюр. Грера шепнеше, потънала в сутрешната си медитация, докато апаратът се занимаваше с ноктите ѝ. Накрая модулът се прибра в нишата си, жената стана и пусна хавлията на креслото. По цялата ѝ кожа премина електрическо поле, за да отстрани нежеланите косъмчета.

„Идеално.“ Или поне съвършено според вкуса на императора.

Единствено Грера беше толкова отдавна в двореца, че да помни Шандо. Елруд не бе обръщал прекалено внимание на тогавашната си наложница, но когато тя го напусна, започна да се заяжда с останалите и да се ядосва за загубата си. Дори през следващите години си подбираше предимно жени, чиято външност да му напомня за Шандо.

Греда се озърна към другите, които се подлагаха на същите процедури като нея. Замисли се колко беше се променил животът им. Само допреди година рядко се събираха и четирите, защото Елруд изпълняваше „имперския си дълг“, както предпочиташе да се изразява, с някоя от тях. Бяха измислили на дъртия пръч прякора Форникарио — дума от някакъв древен земен език, подсказваща за неутолимия му сексуален глад. Споменаваха я само помежду си и се подсмиваха.

— Да сте виждали Форникарио наскоро? — обади се по-високата от двете млади наложници в другия край на стаята.

Всички прихнаха и Грера промълви:

— Уви, нашият имперски дълб се превърна в плачеща върба.

И сега Елруд прекарваше много време в леглото, но по съвсем други причини. Здравето му го напускаше бързо, вече се бе лишил от либидото си, а скоро нямаше да му остане и ум.

Млъкнаха изведнъж и се обърнаха стреснати към входа. Без да ги предупреди, кронпринцът Шадам влезе с неизменния си спътник — Хазимир Фенринг. Жените наричаха този дребосък Пора заради тясното му лице и острата брадичка. Четирите наложници се покриха бързо с хавлиите и станаха, за да проявят уважение.

— Какво ли смешно има, хм-а-а? — проточи Фенринг. — Чух ви да се кискате.

— Момичетата само се шегуваха — отвърна Грера предпазливо.

Като най-старша често говореше от името на всички. Носеха се слухове, че този наглед невзрачен човечец е убивал с нож свои метреси. Когато го погледнеше, беше й твърде лесно да повярва. Дългият живот я бе научил да разпознава хората, които нямат мяра в жестокостта си. А за Фенринг се знаеше също и че е безплоден.

Той я стрелна с огромните си бездушни очи, после пристъпи към двете дошли наскоро руси хубавици. Кронпринцът стоеше до вратата на солариума. Носеше сивата си сардаукарска униформа със сребърни и златни шевици. Всеизвестно бе, че наследникът на трона обича да си играе на военен.

— Моля ви, споделете шегата с нас — настоя Фенринг, вторачил се в по-дребничката блондинка с очи като на Шандо. Двамата бяха с почти еднакъв ръст. — Кронпринцът и аз сме ценители на хумора.

— Разговорът ни имаше смисъл само за нас — намеси се отново Грера.

— Тя няма ли уста да говори сама? — солна се Фенринг и леко сви пръстите си, обсипани с пръстени. — Щом са я избрали да развлича падишах-императора, убеден съм, че умее и да се шегува.

— Грера е права — запъна се русото момиче. — Разговорът беше личен. Не си струва да го повтаряме.

Дребосъкът хвана хавлията, с която тя бе увила съблазнителното си тяло. Младата жена се смръзна от изненада и страх. Той подръпна края и оголи едната ѝ гърда.

— Стига глупости, Фенринг! — ядоса се Грера. — Ние сме наложници на императора. Никой освен него не може да ни докосва.

— Ех, какви сте късметлийки!

Той се озърна към Шадам, който кимна недоволно.

— Хазимир, така е. Ако искаш да се забавляваш, отиди при някоя от моите наложници.

— Приятелю, аз изобщо не я пипнах... Само нагласих хавлията. — Фенринг отстъпи и момичето се уви още по-плътено отпреди. — Но дали императорът е... хм-а-а, ползвал услугите ви наскоро? Научихме, че една част от него вече се е споминала.

Грера Кари се взираше гневно отгоре надолу в Пора. За миг потърси с поглед подкрепа от кронпринца, но срещна само равнодушие. Студените му очи я отбягваха. В ума ѝ се мярна въпросът дали и той е надарен в леглото като баща си. Леденото му държание обаче я караше да мисли, че и на смъртното си ложе Елруд ще е по-страстен любовник.

— Ела с мен да си поговорим още малко за шегите! — заповяда ѝ Фенринг. — Аз също обичам да разказвам вицове.

— Сега ли, господине?

Тя посочи красноречиво хавлията си. Лъскавите му очи се присвиха заплашително.

— Човек с моето положение не може да чака някаква капризна жена да се облече. *Сега*, разбира се!

Хвана в шепа мекия плат и я задърпа. Тя беше принудена да го последва, за да не остане гола пред двамата мъже. Шадам ги придружи някак отчуждено развеселен.

— Императорът ще научи за това! — предупреди Грера.

— Бива, само викай по-силно, че е зле и със слуха. — Фенринг се ухили нагло. — А и кой ще му каже? Има дни, в които той не помни

дори собственото си име. Няма да се разтревожи за бабичка като теб.

От тона му по гръбнака ѝ полазиха неприятни тръпки. Другите наложници зяпаха безпомощно как Пора нахално извежда тяхната уважавана доайенка в коридора...

В този ранен час не се мяркаха придворни, само сардаукарите стояха на стража. Щом присъстваше и кронпринцът, те нямаше да забележат нищо. Гледаха през Грера, сякаш е прозрачна.

Тя долови, че ядът в гласа ѝ дразни Фенринг и предпочете да млъкне. Тази сутрин Пора се държеше повече от странно, но като императорска наложница нямаше защо да се бои от него. Дори да беше се побъркал, едва ли би посмял да ѝ стори зло.

Изведнъж разбра, че Шадам е изчезнал някъде. Бе останала сама със злия дребосък.

Фенринг мина през едно защитно поле — имаше достъп навсякъде — и я избута пред себе си в някаква стая. Тя се подхлъзна на гладкия мраморпласт. Голямото помещение с декоративна камина явно бе служило за подслоняване на гости, но в момента нямаше никакво обзавеждане. Миришеше на запустяло.

Макар че беше въоръжена само с хавлията си, Грера се изправи гордо и безстрашно пред Фенринг. Все пак се постара презрението ѝ да не проличи прекалено.

Вратата се затвори. Шадам не се мяркаше. Какво ли искаше от нея Пора? Той извади блещукащ зелен овал от джоба на туниката си, натисна бутон и в светлината заискри дълго зеленикаво острие.

— Не те доведох тук да си бъбрим. — Завъртя оръжието пред очите ѝ. — Всъщност искам да изпитам ето това. Съвсем ново е, а пък аз отдавна не харесвам някои от живите играчки на императора...

За Фенринг се знаеше също, че убива с голи ръце не по-рядко, отколкото уреждаше „злополуки“ или плащаше на други да свършат работата. Понякога предпочиташе да оплеска всичко с кръв, друг път — да действа изискано. Едва деветнадесетгодишен, бе се измъкнал една нощ от двореца и заклал двама служители от администрацията, просто за да докаже на самия себе си, че е способен да го извърши. И досега се стараяше да поддържа уменията си в тази област.

Открай време знаеше, че притежава желязната воля, необходима на всеки хладнокръвен убиец, но като млад не бе очаквал, че това деяние ще му харесва толкова много. Премахването на предишния

кронпринц Фафнир беше най-голямото му постижение. А когато умреше и Елруд, щеше да закичи с още едно перо въображаемата си ловджийска шапка. „Това никой не би могъл да надмине!“

Искаше да е запознат с всички нови похвати и изобретения. Не се знаеше кога ще му послужат. А този невронож изглеждаше особено интересен...

Грера се вторачи изцъклено в трепкащото острие.

— Императорът ме обича! Не можеш да...

— *Обича те?! Престарялата си наложница?* Май повече тъгува за измяната на Шандо. Толкова е изкуфял горкият, че няма и да забележи липсата ти. А другите му женички ще се зарадват на шанса да се издигнат...

Преди тя да отскочи, злодеят я връхлетя. В очите му се разгоря тъмен пламък. Забиваше трескаво острието в гърдите ѝ, отново и отново. Наложницата изпищя в агония, свлече се, изохка дрезгаво и замря. Никакви рани, нито капка кръв, само илюзорна болка. Нямаше улики... Най-съвършеното убийство!

Опиянен, Фенринг се наведе над сгърченото върху смачканата хавлия тяло. Хубава кожа, здрави мускули, макар и вече отпуснати от смъртта. Наистина не беше за вярване, че е на толкова много години. Доста меланж трябва да е излапала, а и всеки ден се е грижила за себе си часове наред. Опила шията ѝ. Не се долавяше пулс.

Невроножът наистина се оказа интересно изделие. Изобретателят от Ричиз бе го нарекъл понта. Едно от малкото полезни творения, създадени през последните десетилетия на този скучен свят...

Зеленото острие се прибра в овала с напълно правдоподобно изщракване. Жертвата не само си бе внушила, че е поразена смъртоносно, но и чрез непоносимо силната стимулация на нервите си наистина бе преживяла гибелно нападение. В известен смисъл Грера бе убита от собствения си организъм. Затуй по съвършената ѝ кожа нямаше нито следа.

Наистина понякога кръвта изостряше и без това вълнуващото преживяване, но пък заличаването на следите често се оказваше неприятен проблем.

Чу познати звуци зад гърба си — вратата се отвори и защитното поле се изключи за секунда. Озърна се и срещна застиналия поглед на

Шадам.

— Хазимир, как ти хрумна да го направиш! Ама че напразна смърт... Нищо, де. Тя вече не беше нужна никому.

— Горката старица май е починала от инфаркт — поклати глава Фенринг. От другия си джоб извади втората понта. Имаше рубиненочервено острие. — Ще проверя как работи и този нож. Баща ти стиска душата си зад зъбите по-дълго, отколкото очаквахме. Това ще го довърши чудничко. Никакви улики. Защо да бездействаме, докато отровата го прати в гроба?

Шадам сгуши глава в раменете си, като че вече го обземаха съмнения. Потрепери и си придаде строго изражение.

— Ще чакаме, докогато се наложи! Споразумяхме се да не прибързваме.

Винаги, когато кронпринцът се напъваше да си придава важност, Фенринг изпитваше влудяваща досада.

— Хм-а-а... Защо ли останах с впечатлението, че тъкмо ти бързаш? Елруд продължава да прави грешка след грешка, разпилява парите на Корино с всеки ден, през който още диша... — Големите очи се разшириха още повече. — И колкото по-дълго е в това състояние, толкова по-жалък ще го запомни историята.

— Нищо няма да предприемаме — отсече Шадам. — Боя се, че ще прекалим и ще се издадем.

Хазимир Фенринг се поклони.

— Както желаете, принце.

Излязоха, оставяйки трупа в празната стая. Рано или късно някой щеше да го намери. Фенринг не за пръв път си позволяваше такава дръзка самонадеяност. Не му се вярваше, че на трите живи наложници би им стигнала смелост да го обвинят. Ще се уплашат да не споделят участта на Грера, а и най-вероятно тутакси ще започнат да се борят коя да стане фаворитка на слабоумния старец.

Докато новината стигнеше до ушите на императора, той едва ли щеше да е способен да се досети коя е била Грера Кари.

*Човекът не е нищо повече от камъче, хвърлено в езеро.
А щом е така, делата му също не са по-значими.
Мъдрост на Зенсуни*

Лето и Ромбур се занимаваха дълго и упорито всеки ден, както беше прието в рода Атреидес. Влагаха в подготовката си неизчерпаемо въодушевление и решителност. Тежичкият иксиански принц си възвърна жизнеността, понамали килограмите и стегна мускулите си.

Двамата младежи бяха с почти изравнени сили и затова се оказаха много подходящи за партньори в учебните схватки. Имаха си пълно доверие и можеха да опитват докъде се простират пределите на способностите им, без да се излагат взаимно на ненужни рискове.

Старият дук се надяваше не само да превърне прогонения наследник на Верниус в изкусен боец. Искаше да запълни времето му със смислени занимания и да му помогне да се почувства като у дома си.

Туфир Хауът им позволяваше пълно самоотдаване в схватките, за да могат да се усъвършенстват. Лето скоро забеляза не само своя собствен напредък, но и новите умения у Ромбур.

Иксианският принц се вслуша също и в съвета на наставника по бойни изкуства за силата на културата и дипломацията. Постепенно у него се пробуди интерес към музиката. Опитва с няколко инструмента и накрая се спря на меките, но удивително сложни съзвучия, които можеха да бъдат извлечени само от деветструнния балисет.

Сестра му Кайлеа често сядаше да го слуша в двора, докато се занимаваше с история и религия — традиционни за младите благороднички области. Хелена Атреидес ѝ помагаше в обучението по изричното настояване на дук Паулус. Кайлеа пък се старееше искрено, за да заеме с нещо мислите си. Примиряваше се, че на практика политическите интриги са я затворили в Каладънския замък, но поне във въображението си още се виждаше как постига много повече в живота.

Лето знаеше, че враждебността на майка му е като дълбока пропаст под привидно спокойни води. Хелена беше доста сурова

наставничка, но това само караше възпитаничката ѝ да влага още повече усърдие в учението.

Веднъж Лето тръгна по-късно вечерта към покоите на своите родители. Искаше да помоли баща си за разрешение да вземе една от шхуните за плаване край брега. Но когато доближи двойната дъбова врата, дочу разгорещен спор.

— Какво направи досега, за да намериш друго убежище на онези двамата? — Изобщо не се усъмни за кого говори майка му. — Все някоя от малките династии в периферните сектори на Империята ще ги приеме срещу достатъчно щедър подкуп!

— Добре ти е известно, че нямам намерение да се отървавам от тези деца. Като наши гости тук те са в безопасност от противните тлейлаксианци. — Гласът на дука се сниши до приглушен тътен. — Не разбирам защо Елруд не прати сардаукарите си да прочистят пещерите на Икс от оная напаст!

— Колкото и неприятни недостатъци да имат хората от Бене Тлейлакс — вметна сухо Хелена, — те поне ще върнат иксианските производства в правия път и ще спазват строго заветите на джихада.

Паулус изпръхтя с досада, но Лето, доловил мъртвешки сериозния тон на майка си, направо се смръзна. Гласът ѝ стана още по-пронизителен от неистовото желание да убеди съпруга си.

— Нима си неспособен да прозреш, че всичко това е било предопределено? Не биваше да изпращаш Лето на Икс, за да не го покварят със своята гордост, с надменната си слепота за Божиите повели. Но когато Икс премина в други ръце, Лето, слава Богу, се завърна при нас. Не допускай същата грешка повторно!

— Грешка ли? Много съм доволен от всичко, което момчето е научило там. Някой ден ще стане чудесен дук. — Чу се трополенето на ядно захвърлен ботуш. — Стига си се яла отвътре! Нима не изпитваш поне мъничко съчувствие към Ромбур и Кайлеа?

— В гордостта си хората от Икс престъпиха забраните и напълно заслужено ги сполетя възмездие — заяви тя непреклонно. — Защо да ги съжалявам?

Паулус стовари шумно ръката си върху нещо дървено.

— Нима се опитваш да ми втълпиш, че си запозната с всяка подробност от иксианските технологии, затова имаш право да съдиш?! Или предпочиташ да чуваш само онова, което ти е по нрава, без

изобщо да те притесни пълната липса на доказателства? — Той се изсмя и заговори по-кратко. — А и доколкото виждам, има полза от заниманията ти с Кайлеа. Тя се радва на твоята компания. Питам се как ти дава сърце да говориш такива неща пред мен, а после да се държиш мило с нея?!

Хелена отново прибягна до най-разсъдливия си тон.

— Паулус, децата не са виновни, че са такива — не по свое желание са се родили там и са им пълнили главите с всичко друго, но не и с праведните писания. Да не мислиш, че някога са се зачитали в Оранжевата Католическа Библия? Не мога да ги мразя само защото са били отгледани в заблуда.

— Но тогава защо...

Майка му изведнъж закрещя толкова яростно, че Лето неволно заотстъпва в сумрачния коридор.

— Паулус, ти си този, който направи грешния ход! И това ще струва твърде скъпо и на теб, и на династията ти!

Дукът издаде груб гърлен звук.

— Хелена, нямах никакъв избор. Кълна се в честта си — никакъв!

— Взе решението си сам въпреки моите предупреждения и съвети. Значи то си е твое, Паулус Атреидски. — Гласът ѝ отново изстина плашещо. — Ще трябва да приемеш и последиците му, ако ще те да се превърнат в истинско проклятие.

— Слушай, жено, я се успокой и заспивай!

Разстроеният Лето се отдалечи безшумно, забравил молбата си.

На следващото слънчево утро той стоеше до Ромбур пред отворения прозорец и гледаше към пристаните в основата на скалистия нос. Океанът се беше ширнал като синьо-зелена прерия към далечния хоризонт.

— Прекрасен ден... — досещаше се, че на Ромбур му е домъчняло за загубения Верний, а и може би му омръзваха тукашните капризи на времето. — Сега е мой ред да те разведа из Каладън.

Слязоха по стръмните стълби, оградени отвсякъде с парапети, като избягваха хлъзгавия мъх и солените корички.

Няколко корабчета на дука бяха вързани за кея. Лето избра любимия си бял моторен катер, дълъг петнадесет метра. Макар и доста широк, корпусът му беше с добра обтекаемост и позволяваше бързо плаване. На носа имаше просторен мостик, спалните каюти бяха долу. Двете палуби отзад покриваха два трюма, които можеха да се използват и за товари, и за допълнителни спални места.

Прислужниците им приготвиха храна, а трима от пристанищните служители провериха всички системи на катера. Ромбур с интерес наблюдаваше приятелското държание на Лето с тези хора.

— Хей, Джерик, жена ти още ли я болят ходилата? Дом, ти кога ще довършиш този покрив на бараката си? — Накрая тупна притеснения си приятел по гърба. — Днес ще започнем да събираме новата ти колекция от минерали. Ще се гмуркаме за коралови камъни!

Тези високо ценени скъпоценности се намираха в кораловите рифове. Бяха популярни на Каладън, но трудно се съхраняваха. Мнозина твърдяха, че съдържали мънички твари, от които пламъчетата в тях танцуваха и се преливаха. И понеже бяха прекалено опасни, украшенията така и не се превърнаха в съществена част от каладънския износ. Ценителите предпочитаха безобидните сукоази от Бузел, въпреки че признаваха кораловите камъни за великолепни.

Лето искаше да подари един такъв камък на Кайлеа. Разбира се, той спокойно би могъл да купи за сестрата на Ромбур цяло съкровище, но беше по-добре сам да се постарее!

Двамата стъпиха на палубата и атрейдският вимпел се развя от флагщока на кърмата. От кея им подхвърлиха въжетата. Един от мъжете попита:

— Милорд, ще се справите ли сами с това корито? Лето се разсмя.

— Джерик, кръстосвам с лодки и катери, откакто съм проходил. Благодаря ти за доверието, няма що! Не се тревожи — просто ще прескочим до рифовете.

Ромбур се опитваше да помага, изпълняваше точно каквото му кажеше. Иксианецът не криеше, че за пръв път излиза в открито море. Застана на носа, а приятелят му седеше зад пулта на мостика. И двамата сякаш попиваха с кожата си водата, вятъра и слънцето.

— Тук се чувствам толкова сам... — въздъхна по едно време Ромбур. — И толкова свободен.

Надникна зад борда. Минаваха край плътно покрили повърхността водорасли със закръглени плодове, които като че ги задържаха върху водата.

— Парадънски пъпеш — осведоми го Лето. — Ако искаш да си хапнеш, просто се пресегни и откъсни един. Не си ли ги ял направо в морето, значи нищо не си опитал... макар че за мен са възсолени.

Далеч вдясно цяло стадо мурмони се носеха по течението като обвити в козина дървесни стволоче. Кротките същества си подвикваха тихо.

Плаването до най-близките рифове отне около час. Накрая Лето подаде бинокъл на Ромбур и му посочи мястото, където вълните се пенеха в някакви черни скали. Острите им краища едва се подаваха над водата като прешлени на задрямало чудовище.

— Ето ти го и рифа. Ще пуснем котва на половин километър оттам, за да не разпорим корпуса. И ще се гмуркаме. — Отвори един от шкафове, извади чували и малки широки ножове за двамата. — Кораловите камъни не са надълбоко. Нямаме нужда от кислородни маски. — Той отново тупна приятеля си по гърба. — Време е вече да се научиш как се изкарва прехраната!

— Да те удържам от щуротии е достатъчно тежък труд — ухили му се Ромбур.

Когато закотвиха катера, Лето посочи очертанията на рифове върху екрана на скенера.

— Огледай добре тези нишички и мънички пещери. Точно там ще намираш кораловите камъни. — Ромбур се взираше, за да запомни местата, а Лето продължи: — Всеки е затворен в черупка, твърда коричка, която постепенно се натрупва около тях. Наглед не е нищо особено, но само докато не отвориш първия, за да видиш най-красивото нещо във Вселената. Досуц разтопени капки, паднали от някоя звезда! Само че трябва винаги да са мокри, иначе се окисляват от въздуха и стават твърде пирофорни.

— Тъй ли... — смънка иксианецът.

Не беше наясно какво означава тази дума, а самолюбие не му позволи да попита. Непохватно се препаса с колана за гмуркане, на който окачи ножа и малък подводен фенер.

— Щом слезем долу, ще ти покажа как да ги търсиш — обеща Лето. — Колко дълго можеш да изкараш без въздух?

— Естествено, че поне колкото теб — наежи се Ромбур.

Скочиха едновременно зад борда. Лето загреба надолу и усети как нарастващото налягане притиска главата му.

Големият риф беше нагънат и назъбен. Туфи коралови водорасли се полюшваха лекичко от теченията, мъничките им устици наляпваха планктона от водата. Искрящо пъстри риби изскачаха и се връщаха светкавично в дупките по многослойните корали.

Лето се улови за грапав израстък, придърпа се и надникна в няколко пролуки. Осветяваше с фенерчето. Гърдите вече го боляха от напрежението, обаче откри безцветна бучка и махна на Ромбур да доближи. Тъкмо когато започна да откъртва находката с ножа си, иксианецът размаха трескаво ръце и се устреми право нагоре. Лето остана под водата, макар ушите му вече да бучаха. Най-сетне освободи бучката — очакваше да намери вътре средно голям коралов камък. Белите му дробове сякаш щяха да се пръснат, когато най-последно подаде глава над повърхността. Завари задъхания Ромбур да се държи за катера.

— Намерих един — каза му Лето. — Виж.

Без да вади черупката над водата, започна да я почуква с тъпата страна на ножа и накрая тя се пропука. Кораловият камък имаше формата на леко сплескано яйце. Заблещука със собствено перлено сияние. Вътре в него кръжаха мънички искрици като нажежени песъчинки, уловени в смола.

— Прекрасен е! — зарадва се Ромбур.

Лето се покатери бързо на средната палуба до спасителната лодка. Напълни една кофа с морска вода и пусна вътре находката, преди да е изсъхнала в ръката му.

— Време е и ти да си намериш.

Приятелят му кимна, вдиша дълбоко няколко пъти, изкара шумно въздуха от дробовете си и се гмурна. Лето го последва.

След около час бяха напълнили кофата до половината.

— Добър улов — отсъди атрейдът, приклепнал до Ромбур, който очарован ровичкаше кораловите камъни. — Харесват ли ти?

Приятелят му само изсумтя. Радваше се като дете на дълго жадуван подарък.

— Доста огладнях — сподели след малко Лето. — Ще отида да забъркам нещо от пакетите, които ни приготвиха.

— И аз бих хапнал. Ъ-ъ... да ти помогна ли?

Водачът му се изправи и вирна орловия си нос.

— Господине, като наследник на местния дук би било неприлично да съм лишен от готварски умения!

Премести се в малкия камбуз, а Ромбур остана да си играе с кораловите камъни. Имаше както идеално кръгли, тъй и разкривени или вдлъбнати. Иксианецът се питаше защо някои са едва ли не ослепително ярки, а други светят съвсем мъждиво. Нареди трите най-големи на средната палуба и се полюбува на гонитбата на слънчевите лъчи в тях, която обаче беше само бледо подобие на вътрешния им блясък. Откриваше почти незабележими разлики в сиянието и се питаше какво ли биха могли да сторят с това малко съкровище.

Мъчно му беше за неговата колекция от кристали и друзи. Бе пребродил всевъзможни тунели и шахти, докато я събере. И полека-лека научи много за геологията, а после тлейлаксианците го прогониха заедно със семейството му от Икс.

Лето надзърна от камбуза.

— Обядът е готов. Ела да се натъпчеш, че ще хвърля всичко на рибите!

Ромбур се вмъкна с усилие зад масичката, а приятелят му сложи на нея две огромни купи с яхния от миди и скариди, подправени с младо каладънско вино от собствените лозя на дука.

— Баба ми е измислила рецептата. Една от любимите ми гозби.

— Не е зле, макар и сготвено от теб. — Иксианецът сърбаше усърдно и се облизваше. — Ъ-ъ... хубаво, че и сестра ми не дойде — подхвърли пресилено сериозно. — Сигурно щеше да се натруфи, пък и нямаше да плува с нас.

— Ами да, прав си — неохотно се съгласи Лето.

За всички наоколо беше забавна гледка флиртът между него и Кайлеа, макар Ромбур да съзнаваше, че от политическа гледна точка тази романтична история в най-добрия случай е нежелателна, а в най-лошия — твърде опасна.

Слънцето напичаше палубите, пресушаваше локвичките морска вода, и излагаше неустойчивите коралови камъни на въздействието на въздуха. Трите най-големи пламнаха едновременно и се сляха в енергийно буйство, което би могло да прогори дори корпуса на космическа фрегата.

Лето скочи, събаряйки купите от масата. Видя как синьо-оранжевите пламъци се надигат и разширяват; след миг вече бяха обхванали и спасителната лодка. Единият от камъните се пръсна, горящите парченца подпалваха всичко наоколо.

Другите два за секунди пробиха палубата и попаднаха в трюма. Тукатси последва взрив на контейнера с резервно гориво. Макар и предвидливо просмукан с пожароустойчив химикал, корпусът на катера нямаше да издържи дълго на такава температура.

Двамата изскочиха от камбуза, без да знаят какво да правят.

— Трябва да угасим огъня! — кресна Ромбур.

— Това са коралови камъни! — отвърна по-тихо Лето, озъртайки се безпомощно. — Не е лесно да ги угасиш. Ще потънем, а сме далеч от сушата...

Наложиха си спокойствие, включиха помпите на носа и започнаха да поливат целия катер, но трюмът под средната палуба все тъй си оставаше обгърнат от пламъци. Мазен черен дим се просмукваше нагоре. На пулта в мостика светна квадратче и забръмча тревожен сигнал — катерът се пълнеше с вода.

— Наистина ще потънем!... — извика Ромбур и се закашля.

Лето припряно му подаде спасителна жилетка и също облече една.

— Свържи се с брега, кажи им къде сме и обясни как сме загазили. Ще се справиш ли?

Ромбур закима, давайки се от пушеците. Лето изпразни още един химически пожарогасител без никаква полза. Скоро двамата щяха да се озоват наред морето само с овъглените останки от катера наоколо. Трябваше да стигнат до суша и да чакат някой да ги спаси!

Спомни си едно от наставленията на баща си: „Когато изпаднеш в наглед безизходна криза, заеми се първо с *осъществимите* действия. Щом стесниш спектъра от възможни решения, тогава се захващай с най-трудното.“

Чуваше как Ромбур крещи дрезгаво по комуникатора, повтаряйки молбата за помощ. Реши засега да пренебрегне огъня. Катерът потъваше. Озърна се към пенещите се около рифовете вълни. И нахълта в мостика.

Преди пожарът да е стигнал до двигателите, той ги включи и сръза въжето на котвата с аварийния пиропатрон. Горящият катер се

понесе като комета над водата.

— Какво правиш? — изграчи Ромбур. — Накъде потегли?

— Към скалите! По-добре да заседнем там, отколкото да се цамбуркаме в дълбокото. Заклеся ли катера върху рифа, ще се помъчим да угасим пожара.

— Ще се потрошим! Ти си се побъркал!

— Предпочиташ да се удавим ли? Катерът ще потъне тъй или иначе. Никой ли не отговори на обаждането ти?

— Не. Дано... са ме чули.

Лето го помоли да опита още веднъж.

Вълните вече заливаха релинга, облаци дим оставаха зад горящия катер. Той газеше все по-тежко, а пламъците вече облизваха машинното отделение. Лето насили двигателите докрай. Не знаеше дали ще победи в тази надпревара. Успееше ли да забие катера в рифовете, щяха да чакат в относителна безопасност. Не се знаеше обаче кога спасителната група ще стигне до тях...

До приборя оставаше съвсем малко. Атрейдът изобщо не намали скоростта.

— Дръж се!

В последния миг двигателите замлъкнаха, победени от огъня. Катерът продължи по инерция и се стовари с трясък върху назъбените скали. Двамата се затъркаляха по палубата.

— Скачай веднага! — изрева Лето. Вече хвърляше във водата преносимите помпи и маркучите. — Потопи този край на маркуча по-надълбоко. И внимавай да не се порежеш на камъните!

Опитваха се да запазят равновесие сред мимолетните въртопи и напирещите вълни.

Включиха помпите и маркучите блъвнаха солена вода. Поливаха упорито остатъците от катера. Пламъците полека-лека се укротиха.

Мокрият Ромбур изглеждаше окаяно, докато Лето изпитваше чудат прилив на жизненост.

— Недей да униваш! Я помисли — на Икс трябваше да избягаме от бунт, дето почти съсипа планетата. В сравнение с него това си беше съвсем дребно приключение, не мислиш ли?

— Да, бе! — начумери се иксианецът. — Откога не се бях забавлявал така.

Димният стълб се издигаше в ясното небе на Каладън като сигнал за бедствие.

Скоро от далечината се понесе все по-силен рев на мощни двигатели. След секунди зърнаха и фучащ към тях двукорпусен кораб на подводни криле, който достигаше невероятни за океана скорости. Доближи ги и зави, за да не се натъкне на скалите. На предната палуба стоеше мрачният като градоносен облак Туфир Хауът и недоволно клатеше глава.

Част от отговорностите на управника е необходимостта да наказва... но само когато жертвата поиска това от него.

Принц Рафаел Корино,
„Беседи за ръководството на една галактическа империя“,
12-то издание

С разрошена кестенява коса и разкъсани дрехи, абсолютно неподходящи за пустинята, жената тичаше в отчаяно търсене на спасение.

Джанис Милам се озърна през рамо и примига, за да освободи ресниците си от вече избилите сълзи. Щом видя сянката на суспенсорната платформа, където стояха барон Харконен и племенникът му Рабан, тя се втурна напред с нови сили. Краката ѝ затъваха в ситния като прах пясък, олюляваше се. Стремеше се към откритата пустош — още по-гореща, суха и смъртоносна.

Забитото в близката дюна кречетало туптеше... и призоваваше.

Мъчеше се трескаво да открие някаква хладна пещера, скала или дори сянката на камък. Как ѝ се искаше поне да не умре пред погледите им, за да не ѝ се присмиват! Подхлъзна се и устата ѝ се напълни с нажежен прахоляк.

От безопасната височина баронът и племенникът му наблюдаваха жалкия напън на дребната фигурка да избяга. Носеха влагосъхраняващите си костюми като всяка друга дреха, лицевите покривала висяха на гърдите им.

Бяха се върнали на Аракис от Гайъди Прайм преди няколко седмици, а затворническият кораб докара Джанис предишния ден. Владимир Харконен искаше да екзекутира изменницата още в Барония; Рабан обаче пожела тя да страда пред очите му сред палещите пясъци, за да я накаже, че е помогнала на Дънкан Айдахо.

— Толкова е нищожна долу, нали? — равнодушно подхвърли баронът. Понякога племенникът му имаше забавни идеи, но му липсваше способността да ги осъществи изтънчено. — Много по-

приятно, е от пошлото обезглавяване, пък и ще има полза за червеите. Ще нахрани първия, който върхлети.

Звукът, изтръгнал се от гърлото на Рабан, твърде много напомняше животинско ръмжене.

— Скоро ще е! Тези кречетала винаги ги привличат. Баронът стоеше сковано изправен на платформата.

Усещаше жегата и потта по кожата си. Цялото тяло го смъдеше — това гадно състояние го тормозеше вече няколко месеца. Подкара напред, за да са по-близо до жената.

— Както научих — проточи той замислено, — онова момченце вече е при атреидите. Грижи се за салусанските бикове на дука.

— Мерне ли ми се пред очите, ще го очистя! — Рабан избърса солените капки от загорялото си чело. — Заедно с всеки друг атрейд, когото спипам.

— Ех, Рабан, същински бивол си. — Пръстите на барона се впиха в могъщото рамо на племенника му. — Не хаби енергия за глупости. Родът Атреидес са истинските ни врагове, а не някакво си момченце от оборите им. И все пак... Хм...

Долу Джанис отново падна по лице, докато се катереше по поредната дюна. Владимир Харконен се изсмя басово.

— Няма начин да се отдалечи достатъчно от кречеталото.

Вибрациите отекваха във въздуха като погребален звън.

— Страшна жега — изсумтя Рабан. — Защо не взехме навес?

Налапа раменната тръбичка на влагосъхраняващия си костюм и отпи неприятно топла глътка.

— Харесва ми да се потя — отвърна баронът. — Така тялото се чисти от отровите.

Рабан вече не го свърташе на едно място. Омръзна му да зяпа тромавия бяг на жената и зарея поглед към опърления хоризонт — търсеше диря на приближаването.

— Между другото, какво стана с онзи планетолог, когото императорът ни натрапи?

— Кайнс ли? Че откъде да знам? — вдигна рамене баронът. — Скитосва из пустинята, връща се в Картаг с докладите си, когато му скимне, и скоро пак изчезва. Отдавна не съм чувал нищо за него.

— Ами ако пострада? Няма ли да ни смърят, че не сме го наглеждали?

— Съмнявам се. Елруд вече не е с всичкия си. — Владимир Харконен прихна. — Не че някога е бил, де...

Тъмнокосата жена, цялата побеляла от прах, още се бореше с дюните. Падаше и ставаше, но не се отказваше.

— Скучно е — оплака се Рабан. — Само стоим и гледаме.

— Някои наказания са лесни — съгласи се баронът, — но не винаги са достатъчни. Премахването на тази предателка няма да изтрие черното петно върху честта на харконската династия... Петното, което тя лепна с помощта на атреидите.

— Ами да измислим нещо и за тях! — ухили се племенникът.

Когато Владимир Харконен се усмихна, стори му се, че кожата на бузите му ще се напука от жегата.

— Може и да измислим нещо, защо не?

— Какво, чичо?

— Дали пък не е време да се отървем от стария дук? И без това е като трън в задниците ни.

Рабан го погледна тъй, сякаш направо щеше да се пръсне от щастливо нетърпение. Баронът искрено се наслаждаваше на вълнението му и нарочно вдигна бинокъла към очите си. Опита различни степени на увеличение. Надяваше се сам да забележи червея, без да разчита на гъмжащите наоколо орнитоптери на охраната. Но най-напред усети раздвижването на въздуха.

Пръскащият се в дъги пясък очертаваше приближаващия подвижен хълм, все едно огромна пустинна риба плуваше под самата повърхност. В жарката тишина ясно се чуваше триенето и стърженето на пълзящото чудовище. Баронът сграбчи лакътя на Рабан и посочи. В същия миг избръмча и слушалката в ухото на племенника му.

— Знаем — промърмори харконът. — Вече го виждаме. Другият промълви замислено:

— Не е зле да научиш, че поддържам връзка с... *някои хора* на Каладън. Старият дук си има установени навици. Опасна склонност! — Усмихна се скъпернически и примига към червея. — Намислил съм как да се възползваме от нашите агенти...

Долу Джанис тичаше слепешком, обзета от луда паника. Тя също бе видяла напирания към нея колос. Пясъчният хълм достигна кречеталото, което за миг изчезна в гигантската уста, обрамчена с кристални зъби.

— Премести платформата над нея! — оживено нареди баронът.

Рабан се зае с управлението. Червеят вече усещаше и трептенията от стъпките на жената. Гмурна се в пясъците като акула, открила нова жертва.

Джанис рухна върху билото на една дюна, сви колене към брадичката си и се разтрепери. Опитваше се да не издава никакъв шум, да спре дори дъха си.

И чудовището застина.

Рабан спря платформата точно над обречената, която стискаше зъби и ги изпепеляваше с поглед. Приличаше на приклещено в ъгъла зверче. Баронът се наведе и взе празната бутилка от меланжово питие, с което се ободряваха по време на дългото чакане. Вдигна кафявия съд като за наздравица и се ухили.

Червеят чакаше под дюните, нащрек за всяко движение или шум.

Владимир Харконен замери жената с бутилката. Стъклото, хвърлящо отблясъци през целия си полет, тупна гръмко на броени сантиметри от стъпалата на Джанис.

Червеят изригна към нея. Жената изкрещя проклетие към харконите и се втурна по пясъчния склон, събаряйки цяла малка лавина. Но опората под краката ѝ пропадна, сякаш се отвори грамаден люк.

Устата на чудовището зейна като бездна и погълна Джанис заедно с всичко около нея. Прашен облак увисна над пустинята, а червеят се гмурна обратно подобно на кит.

Рабан веднага попита наблюдателните топтери дали са успели да заснемат холозаписи.

— Нито я чух да пищи накрая, нито видях кръв... — оплака се той разочарован.

— Ако ще ти олекне, удуши някого от слугите ми — предложи баронът. — Днес съм в добро настроение и ти позволявам!

Оглеждаше притихналите дюни, мислейки за заплахата и гибелта, скрити под тях. Жалко, че вместо тази никаквица долу не беше старият му неприятел Паулус Атрейдски! За такова зрелище би докарал безчет холокамери, та да се радва после на гледката от всевъзможни гледни точки, да вкухва, макар и само във въображението си, дребната мръвка заедно с червея.

„Нищо! Това, което съм му подготвил, също ще бъде много любопитно...”

*Казвай истината. Така е най-лесно, а и почти винаги
тя е най-силният довод.*

Аксиома на Бене Гесерит

Дънкан Айдахо се взираше в салусанския бик през решетките, между които трептеше силовото поле. Срещна погледа на фасетъчните очи на свирепата твар. Под множеството разклонения на роговете се криеше раздвоен мозък, способен само на една мисъл: „Унищожи всичко, което се движи.“

Вече няколко седмици момчето се стараяше до изнемога в обора, колкото и неприятна работа да му възлагаха. Хранеше и поеше бойните бикове, чистеше клетките им — избутваха ги със силовото поле в съседно ограждение, за да не го нападнат, докато рине мръсотията.

Харесваше му тук, въпреки че околните се мръщеа гнусливо на заниманията му. Той дори не смяташе, че върши черна работа, макар да чуваше мърморенето на другите момчета. За него беше предостатъчна отплата да има свободата си. И почиташе искрено своя благодетел дук Паулус Атрейдски.

Тъпчеше се до насита, имаше удобно жилище и чисти дрехи винаги, когато му потрябваша. Макар че никой не искаше от него да се преуморява, изпълняваше всяка задача с въодушевление. Въпреки това му оставаше свободно време, а момчетата разполагаха със своя зала за спорт и развлечения. Можеше да плува в морето колкото си ще, а един дружелюбен възрастен рибар понякога го вземаше на лодката си.

В момента дукът имаше пет бика. Дънкан опита да се сприятели с тях, подкупваше ги със стиски свежа трева или плодове, но когато майстор Ириск го завари да прави това, здравата се ядоса.

— Дукът излиза да се бие с бикове, момче... Да не мислиш, че ще му хареса да си кротуват на арената?!

Подпухналите очи на белокосия мъж се разшириха от гняв. Бе приел Дънкан да работи при него по заповед на дук Паулус, макар и без особено желание.

— Трябва да нападнат, разбра ли? Само това оставаше — да мучат мило на Пласа де Торос! Какво ще си помислят хората?

Момчето сведе очи и тихомълком се изниза. Повече не му хрумна да се държи добре с животните.

Бе гледал холозаписи на предишни боеве с участието на дука, а и на други прочути матадори. Натъжаваше се, като гледаше как умират великолепните бикове, но се изуми от смелостта и увереността на Паулус Атреидски.

Научи, че последната корида на Каладън била проведена по случай заминаването на наследника Лето. Старият дук бе обявил, че скоро пак ще има представление на арената в чест на гостите от Икс. Да, де... изгнаниците, напомни си Дънкан.

Макар че имаше свое кътче в крилото за прислугата, той честичко оставаше да спи близо до биковете, слушаше нощем пръхтенето и мученето им. Вече долавяше техните движения дори насън, умееше да разпознава реакциите им. От няколко дни животните ставаха по-неспокойни и свирепи, блъскаха яростно с рога клетките си... сякаш предусещаха какво ги чака.

Нещо не беше наред. Толкова дълго и внимателно ги наблюдаваше, че сякаш проникваше в инстинктите им. Знаеше и как да ги предизвика, и как да ги успокои... а това поведение беше трудно да се обясни.

Майстор Ириск видимо се стресна, щом сподели с него безпокойството си. Почеса колебливо оредялата коса на темето си и изражението му изведнъж се промени. Вторачи се с подозрение в момчето.

— Ами, нищо им няма на биковете! Ако не те бях опознал, щях да си помисля, че си поредната харконска гадинка, която само гледа да подбужда тревоги. Бягай да си вършиш работата.

— Какви харкони?! Та аз ги мразя и в червата!

— Но си отраснал при тях, шушумиго. А ние, атреидите, сме се научили винаги да бъдем нащрек. — Той грубо побутна Дънкан. — Хайде, ако не знаеш какво имаш да свършиш, аз ще ти намеря!

Момчето бе дочуло, че отначало Ириск е бил на служба при династията Ричиз. Едва ли имаше чак такова право да се пъчи, че е от атреидите. Не се заяде, но и не отстъпи.

— Бях роб на харконите, а накрая ме подгониха като дивеч.

Иреск сви бухналите си вежди. Кльощавото дългуресто тяло и вечно рошавата коса му придаваха прилика с плашило.

— Старата вражда между династиите пуска дълбоки корени и сред простолюдието. Знам ли какви номера можеш да ми извъртиш...

— Господине, не затова ви казах за биковете — запъна се Дънкан. — Плашат ме, когато са такива. А за родовите вражди нищичко не знам.

Иреск се засмя. Отказваше да го чуе.

— Раздорите между династиите Атреидес и Харконен са започнали още преди хилядолетия. Нима не си учил дори за битката при Корин, за страшната измяна и за моста Хретгир? Не знаеш ли, че заради един от предците на харконите хората едва не претърпели поражение срещу омразните мислещи машини? При Корин всичко висяло на косъм, щели сме да загубим последното сражение, ако не са били атреидите.

— Не съм учил история — намуси се момчето. — По едно време трудно си намирах и какво да ям.

— Тогава аз ще ти кажа! Някога родовете Атреидес и Харконен били задружни, ама не и след предателството... А ти, хлапако, ни се стовари направо от Гайъди Прайм. — Иреск сви костеливите си рамене. — Да не очакваш да ти повярваме веднага? Благодари се, че дукът изобщо те пусна тук.

— Че какво ме засяга мен битката при Корин? — искрено се озадачи Дънкан. — И какво общо има тя с биковете? Било е толкова отдавна!

— Ох, омръзна ми да си губя времето с теб. Поне не притеснявай останалите с измишльотините си. При нас всеки върши своята работа, момче!

Дънкан не мързелуваше и се държеше достойно, но не само Иреск се отнасяше с него тъй, сякаш е едва ли не разконспириран шпионин. Каква полза, чудеше се момчето, биха имали харконите от деветгодишен агент?

Този път обаче се вбеси от несправедливостта.

— Господине, с биковете става нещо лошо! Дукът трябва непременно да научи за това преди боя!

Иреск го изгледа присмехулно.

— Когато започна да се нуждая от съветите на дете, ще се обърна първо към теб, господин Айдахо.

Дънкан се върна посърнал при клетките и се загледа в разярените и изнервени мутанти от Салуса Секундус. Фасетъчните им очи блестяха необичайно трескаво.

Да, нещо се бе объркало ужасно. Изобщо не се съмняваше, но кой ли би пожелал да го изслуша?

Несъвършенствата, разгледани по подходящ начин, могат да се окажат извънредно ценни. Великите школи с техния неизчерпаем стремеж към съвършенство често са затруднени да вникнат в това твърдение, докато не им бъде доказано, че нищо във Вселената не е случайно.

Из „Философията на Старата Земя“, откъс от съхранен ръкопис

В мрака на своята изолирана и охранявана спалня Мохайъм седна рязко на леглото и притисна длан към издутия си корем. Усещаше кожата си изопната, дори сякаш продъбена, лишена от младежката гъвкавост. Нощницата ѝ беше подгизнала от пот, а кошмарът оставаше все тъй отчетлив в съзнанието ѝ. Главата ѝ туптеше от виденията за кръв и пламъци.

Беше поличба, послание... предчувствие, пронизително като вой, което нито една бене-гесеритка не би си позволила да отхвърли с лека ръка.

Веднага се запита колко ли меланж ѝ бе дала сестрата и дали подправката не е влязла във взаимодействие с някое от останалите лекарства. Всъщност какви количества бяха безопасни за една бременна жена? Мохайъм потрепери. Колкото и да се насилваше да осмисли ужаса с разума си, не можеше да потисне мощта на изпълнението я знание.

Сънища... кошмари... предсказания... — проникна в страшни събития, които щяха да разтърсват Империята хилядолетия наред. Немислимо бъдеще! Не би посмяла да пренебрегне предупреждението... но трябваше ли да се довери на своето тълкувание?

Светата майка Гайъс Хелън Мохайъм се видя като първото търкулнало се камъче, с което започва всяко грамадно свлачище.

Сестринството разбираше ли с какво всъщност се занимава? Ами растящото в нея дете, до чието раждане оставаше месец? Видението се въртеше около дъщеря ѝ. *Нещо неимоверно важно и потресаващо...*

Не ѝ бяха казали всичко, а сега дори сестрите в Другите Памети се бояха!

Долавяше влагата от дъжда навън. И макар че климатичните системи поддържаха най-подходящата температура в стаята ѝ, истинската топлина се излъчваше от жаравата в камината срещу леглото. Лишен от практичност анахронизъм, ала ароматът на дим от запалени дърва и жълто-оранжевото сияние вдъхваше някакво първобитно умиротворение.

Пламъците на разрухата, огънят на ада, поглъщащ планета след планета из цялата галактика. Джихад! Джихад! Ето каква щеше да бъде участта на човечеството, ако нещо се обърка в плановите на Бене Гесерит за нейната неродена дъщеря.

Мохайъм успокои психиката си и се съсредоточи за бърза проверка на телесните процеси. Биохимията ѝ беше близо до оптималните стойности.

Само кошмар... или нещо друго?

Пак увърташе. Съзнаваше, че не може да си позволи оправдания, а трябва да се вслуша в предчувствието. Другите Памети знаеха истината.

Сестрите я наблюдаваха непрекъснато... може би дори в този среднощен час. Всичко се докладваше на Анирул Садоу Тонкин, младата света майка с влияние и власт, наглед несъответстващи на годините ѝ. Но най-сетне Другите Памети бяха намекнали в съня ѝ за ролята на Анирул. Разтърсващото видение ги бе подтикнало към съдържани откровения.

Квизац хадерах. „Скъсяването на Пътя.“ Толкова отдавна лелеяната мечта на Бене Гесерит за месия и свръхчовек!

Сестринството осъществяваше всякакви размножителни програми, основаващи се на различни характеристики на човечеството. Много от тях бяха маловажни, някои дори служеха единствено за отвличане на вниманието. И нито една не можеше да се сравни по значението си с програмата за създаване на квизац хадерах.

От самото начало в древния план, предвиден да даде плод след стотина поколения, бе заложена предпазна мярка — посветените в него свети майки се заклеваха да не разкриват нищо дори в Другите. Памети, предавайки всички подробности само на няколко избрани сестри.

И Анирул беше сегашната квизац майка. „Затова дори, Харишка е длъжна да се вслушва в словата й.“

Самата Мохайъм до тази нощ не подозираше мястото си, макар че от дъщерята в утробата ѝ до кулминацията на замисъла оставаха само две крачки. Бъдещето зависеше от това дете. А първото уродливо момиче беше грешка.

Всяка стъпка встрани можеше да им навлече ужасите, които бе предвидила. Кошмарът ѝ показва съдбата на хората, ако планът се провалеше. Предчувствието беше като дар свише и Мохайъм трябваше да постъпи правилно, колкото и трудно да бе решението. Не смееше да си позволи слабост.

„Анирул познава ли мислите ми, предусетила ли е отвратителната постъпка от моя сън? Това предупреждение ли беше, обещание... или заповед?“

Другите Памети... многогласието от древността, което предлагаше съвети и опасения. Вече нямаше как да скрият каквото знаеха за квизац хадераха. Мохайъм можеше да ги повика и щяха да се обадят — по отделно или заедно. Но не искаше да търси общите им напътствия. Разкриха ѝ достатъчно, за да се събуди с писък.

Грешките са недопустими.

Длъжна беше сама да реши, да избере собствен път към бъдещето, за да го отклони от непоносимата кървава участ.

Тя стана от леглото, оглади нощницата по тялото си и трмаво тръгна към помещенията, където бяха настанени пеленачетата. С всеки ден ходеше все по-мудно. Чудеше се ще я спрат ли дебнещите копои на Сестринството.

Врящите в главата ѝ мисли я накараха сама да спре нерешително. В топлия сумрак на яслата долавяше неравното дишане на първата си дъщеря от барон Харконен. Бебето беше на девет месеца. А в корема ѝ риташе втората... тя ли я тласкаше? Развитието на зародиша ли бе отключило вратата към предвестието?

Бене Гесерит имаше нужда от свършена дъщеря, здрава и силна. Потомството с недъзи беше безполезно. В друг случай все пак биха намерили място дори на такъв урод. Но съзряла участието си в програмата за създаване на квизац хадерах, Мохайъм вече знаеше какво ще последва, ако изберат погрешния път...

Сънят се врязваше във въображението ѝ като ярка холосхема. Трябваше само да му се подчини, без да се замисля. „Направи го!“ Големите дози меланж често пробуждаха ясновидството и тя не се съмняваше в прозрението си. Представяше си отчетливо милиардите загинали, рухването на Империята, поредния джихад, сеещ опустошение навред.

Как можеше един нежелан от никого живот да се мери с такава безгранична заплаха?

Болнавата първа дъщеря от Харконен беше пречка, риск. Криеше в себе си възможността за препъване в иначе неотклонното изкачване по генетичната стълба. Трябваше да премахне опасността, иначе щеше да оплиска ръцете си с кръвта на бъдещите милиарди жертви.

„Но... Собственото ми дете?...“

Напомни си, че момиченцето *не е нейно*, а е плод на указателя за благоприятните генетични съчетания, съставен в Бене Гесерит. Значи беше собственост на всяка сестра, която съзнателно или неволно се е посветила на цялостната размножителна програма. Мохайъм бе родила и други деца в служба на Сестринството, но само две носеха в себе си страшната комбинация от гени.

Две. А имаше място за едно. Иначе рисковете нарастваха безкрайно.

Слабичкото същество не можеше да се впише в общия план. Анирул почти не поглеждаше момиченцето. Общо взето, никой тук не обръщаше внимание на уродчето.

„Но аз не съм безразлична.“ Скастри се за излишното чувство. Трудните решения налагат своя цена. Споменът за кошмара отново я обля с ледените си вълни и укрепи волята ѝ.

Наведе се над бебето и нежно погали главичката ѝ шийката... после се отдръпна. Бене-гесеритките не изпитваха и не проявяваха обич — нито романтична, нито семейна. Емоциите се смятаха за подвеждащи и непристойни.

Потърси вината в биохимичните промени, причинени от бременността. Постара се да разнищи чувствата си, да ги примири с онова, на което я бяха учили цял живот. Ако не обичаше детето... защото обичта е забранена... тогава защо... Преглътна буцата в гърлото си, но не можа да превърне противната мисъл в думи. Дори да

изпитваше привързаност към момичето въпреки всички повели, имаше още по-зрима причина да стори замисленото.

„Премахни изкушението.“

Разбира се, че съжаляваше горкото създание. Не би споделила колебанията си с никоя от сестрите. Срамуваше се от своята слабост, не от постъпката си.

„Побързай, да се свърши веднъж завинаги!“

Бъдещето задължаваше Мохайъм да направи това. Иначе щяха да загинат цели планети. Още неродената дъщеря носеше страховития товар на предопределението, значи първата трябваше да бъде пожертвана.

Мохайъм все не успяваше да се насили, сякаш майчинството я приковаваше на място като непосилно бreme. Погали момиченцето по гърлото. Каква топла кожа... В сумрака не виждаше грозните очертания на лицето и изкривеното рамо. Но бебето ѝ се струваше толкова слабичко.

Усети горещия му дъх върху кожата на дланите си и зашепна молитвата против страх.

С крайчеца на зеницата си долови мъждивия светлик на поредното „око“, наблюдаващо яслата. Премести се, за да закрие с гръб детето. Взираше се в бъдещето, не в ръцете си. Дори една света майка понякога може да изпита угризения...

Стори каквото сънят ѝ наложи. Притискаше възглавничката към лицето на бебето, докато то замря.

Когато всичко свърши, нагласи завивките с треперещи ръце и намести главичката на трупчето. Изведнъж се почувства прекалено стара. Тежеше ѝ древност, която не се измерваше само с годините на собствения ѝ живот.

„Направих го.“ Отпусна дясната си ръка върху своя огромен корем. „Дъще, не бива да ни подведеш.“

Управникът поема безвъзвратно отговорността за управляваните. Той е стопанин. А това понякога изисква от него проява на безкористна обич, която може да бъде смешна в очите на управляваните.

Дук Паулус Атреидски

В пищната ложа, запазена за атреидите високо на трибуните на Пласа де Торос, Лето се настани в мекото зелено кресло до Ромбур и Кайлеа. Лейди Хелена, която нямаше никакво влечение към подобни зрелища, предпочете да се появи по-късно. Кайлеа Верниус се бе пременила за случая в коприни и панделки, пъстри воали и искрящо зелена, свободно падаща рокля, ушита специално за нея. Лето се чувстваше едва ли не без дъх от вида ѝ.

Навъсеното небе не предвещаваше дъжд, но беше прохладно и влагата насищаше въздуха. Дори оттук се усещаше миризмата на прах и отдавна пролята кръв, на скупчени нагъсто тела, на каменни колони и пейки.

Мрежата от вестоносци бе обявила по цял Каладън, че дукът посвещава този бой с бикове на потомците на рода Верниус — символ на борбата им срещу незаконното превземане на Икс и наградата, обявена за главите на техните родители.

Пласа де Торос бръмчеше от разговорите на хилядите зрители. Хората си махаха и се поздравяваха. Местният оркестър свиреше бодра музика, която трябваше да засили още повече вълнението.

Лето се озърташе, заслушан разсеяно в мелодията и оживлението. Учуди се, че майка му се забави толкова. Отсъствието ѝ скоро щеше да бъде забелязано и коментирано...

Най-сетне лейди Хелена пристигна с придружителките си. Крачеше плавно, отметнала глава, но по лицето ѝ сякаш играеха сенки. Другите жени я доведоха до входа на дукската ложа и заеха места на редовете под нея.

Без да продума на сина си или дори да забележи гостите му, Хелена се облегна във високото резбовано кресло. Имаше още едно подобно, но празно — това беше мястото на дука, когато гледаше

другите матадори. Бе останала през последния час в параклиса, общувайки със своя бог. По традиция и матадорът трябваше да прекара в размисъл времето преди боя, но Паулус предпочиташе да провери снаряжението си и да се поразкърши.

— Бях длъжна да се моля — промърмори тя, без да се обръща към Лето, — баща ти да бъде спасен от глупостта си. Помолих се за всички нас... Все някой трябваше да го направи.

— Сигурен съм, че татко цени това — отвърна той плахо.

Майка му поклати глава, въздъхна и се вторачи в арената. В този миг фанфарите отекнаха гръмко от всички страни. Момчетата от оборите и конюшните изтичаха долу в непривични за тях пищни одежди, развели големи знамена. Последва ги дук Паулус на едър бял жребец. Поводите на коня бяха украсени с дълги зелени пера, а вплетените в гривата му бели панделки се развяваха около ръцете на ездача.

Днес дукът носеше елегантен костюм в алено и черно, обсипан с пайети и препасан с изумрудено зелен пояс. Традиционната матадорска шапка бе извезана с миниатюрни атреидски гербове според броя на бикове, които Паулус бе надвил на арената. Ярро пурпурно наметало се спускаше от раменете му.

Лето плъзна поглед по участниците в церемонията. Опитваше се да открие Дънкан Айдахо, който също би трябвало да участва в това пасео преди боя. Не го видя.

Белият жребец мяталаше глава и пристъпяше грациозно по арената, а дукът махаше с ръка на своите поданици. Спря пред ложата и се поклони ниско на съпругата си, която седеше вдървено, както обикновено, в предназначениято за нея кресло. Точно според очакванията тя му изпрати въздушна целувка.

Ромбур се усмихна на Лето.

— Никога не съм виждал такова зрелище. Май ъ-ъ... започва да ми харесва!

Избраният за боя салусански бик измуча дрезгаво и се хвърли срещу стената. Една от дъските се нацепи на трески. Разбира се, силовото поле между прътите на решетката не поддаде.

Дънкан отскочи стъписан. Фасетъчните очи на звяра пламтяха, сякаш в тях се беше разпалила жарава. Бикът беше разярен и озлобен — досущ оживял детски кошмар.

Момчето носеше дрехи от бели и зелени коприни като останалите участници в днешното представление. За пръв път обличаше великолепна премяна и малко се притесняваше, че трябва да стъпва в мръсотията около ограждението. Подчини се обаче на далеч по-силното си безпокойство.

Усещаше плата гладък и мек по чистата си парфюмирана кожа. Бе подстриган и с грижливо оформени нокти. Дори се чувстваше някак претъркан от усърдното къпане за празника... Бели дантели по краищата на ръкавите падаха върху мазолестите му длани.

След секунда си спомни, че бикът не може да му налети, и оправи накривената си шапка. Взираше се внимателно в животното, което биеше с копита по пода и се блъскаше в стените. Неволно сгуши глава в раменете си от безпокойство.

Озърна се — майстор Ириск стоеше само на крачка зад него. Дългурестият мъж зяпаше уж безметежно свирепия звяр, но очите му издаваха потисната неувереност.

— Май на този му се иска да излезе срещу нашия дук...

— Господине, казвам ви, че нещо не е наред! — настоя Дънкан.
— Още по-бесен е от преди.

Гъстите бели вежди се извиха насреща му.

— Съдиш по дългогодишния си опит, нали? Не те ли посъветвах да не си пълниш главата с щуротии?

Дънкан настръхна от подигравката.

— Господине, защо не искате да видите какво става...

— Слушай, оборско плъхче, салусанските бикове ги развъждат тъкмо заради свирепостта им! А дукът отдавна е доказал, че знае какво върши. — Майсторът скръсти кльоцавите си ръце на гърдите. — Колкото е по-наежен, толкова по-добре ще изглежда на арената. Дук Паулус обича хубавите представления. А пък хората направо се захласват.

Сякаш за да потвърди думите му, бикът се блъсна в решетката и изрева с цялата мощ, скрита в огромното му туловище. Вече се бе натъртил на няколко места от усилията да се измъкне оттук, за да стъпче всичко живо наоколо.

— Майстор Ириск — упорито изрече Дънкан, — според мен трябва да изберете друг бик за днешния бой.

— Стига глупости! — загуби търпение белокосият мъж. — Ветеринарят взе проби от тъканите на животното и всичко е наред. Ами ти защо не си застанал при другите за излизането на арената, а само мътиш водата? Тичай, че вече закъсняваш!

— Просто се опитвам да помогна, господине! — заинати се момчето и впи гневния си поглед в Ириск. — Ще се опитам да поговоря с дука. Може пък той да ме чуе.

— А, не позна, гадинко! — С бързината на змиорка майсторът сграбчи хлъзгавия плат на куртката му. — Заради дук Паулус изтърпях нахалството ти, но няма да му съсипеш празника... Не виждаш ли колко хора са се събрали?

Дънкан напъваше да се изтръгне от ръцете, му и се развика за помощ. Но фанфарите зазвучаха, а и тълпата крещеше оглушително. Без прекалена грубост Ириск го захвърли в една празна клетка и включи силовото поле. Момчето плъосна сред стъпкалия фураж и кафяво-зелените изпращания.

— Ще останеш тук, щом толкова искаш — натъжи се майсторът. — Подозирах, че ще си имаме неприятности с теб, харконска отрепка.

— Аз мразя харконите! — изкрещя Дънкан и се хвърли срещу решетката досущ като бика в съседното ограждение.

Тресеше се от ярост. Прекрасните му дрехи бяха съсипани. Майсторът се поизтупа, за да си придаде достолепен вид, и закричи към арката на изхода. Озърна се през рамо.

— Слушай, мишок, тук си защото някак успя да влезеш под кожата на дука. Аз обаче се занимавам с неговите животни от двайсетина години и си знам работата. Кротувай!

На няколко метра от Дънкан салусанският бик набираше злоба.

Дук Паулус Атрейдски стоеше в средата на арената. Завъртя се бавно, за да почерпи сили от вълнението на тълпата. Зъбите му белееха в самоуверена усмивка. Зрителите тътнеха одобрително. О, как обичаха да ги забавлява!

Включи частично защитното си поле. Все пак трябваше да внимава, за да не пострада. Елементът на опасност не му позволяваше

да се отпуска, а и допринасяше за удоволствието на множеството.

Бе излизал пред такова гъмжило десетки пъти, най-често по случай големите каладънски празници. Чувстваше се най-добре пред хиляди очи и много се радваше на възможността да прояви храбростта и ловкостта си. А и по този начин се отплащаше за обичта на своите поданици. Струваше му се, че стига до предела на способностите си при всяко преминаване по ръба на риска в схватката с разяреното животно. Надяваше се Ромбур и Кайлеа също да харесат представлението.

Веднъж като млад бе преживял сериозна опасност. При тренировъчен бой мудният и уж твърде тъп бик го подмами да изключи напълно защитното си поле... и изведнъж се превърна в буря от рога и копита. Мутантите бяха не само свирепи, но и доста хитри благодарение на двойния си мозък. Паулус повече не повтори грешката да забрави за особеностите им. Тогава бикът бе успял да разпори хълбока му. Дукът отхвърча встрани и щеше неминуемо да бъде стъпкан до смърт, ако наблизо не беше също много по-младият Туфир Хауът. Щом видя какво става, ментатът-боец плю на всякакви условности и се нахвърли сам срещу звяра. Преди да умре, разяреното животно успя да прободне и Хауът в единия крак. Оттогава дългият белег напомняше на всички колко предан е ментатът на своя дук...

Нов сигнал на фанфарите оповести началото на боя.

Династията Атреидес не беше нито най-влиятелният род в Ландсрада, нито пък най-богатият. Все пак Каладън имаше разнообразни природни ресурси — плодородните оризища, изобилието от вкусна риба в океаните, полезните водорасли, плодовете и зеленчуците в градините, дори ръчно изработените инструменти и костените украшения на южняците. През последните години все повече се търсеха гоблените, ушити от Усамотените сестри — изолирана от света религиозна секта, която живееше по хълмовете на източния континент. Каладън се радваше на умерено изобилие и Паулус нямаше опасения за благополучието на своето семейство. Беше искрено щастлив, че някой ден всичко това ще премине в ръцете на Лето.

Салусанският мутант нападна.

— Хо-хо! — прихна дукът и размаха пъстрата мулета.

Дръпна се пъргаво и остави животното да профучи наблизко. Бикът рязко отметна глава. Един рог мина достатъчно бавно през Холцмановото поле и Паулус едва успя да се извие навреме, за да остане само драскотина по бронята му.

Всички ахнаха, щом видяха как острието се плъзна по тялото на владетеля им. Звярът спря сред облак прах и песъчинки от риещите копита. Паулус пак размаха мулетата, а с другата ръка приготви за удар първата бандериля.

Стрелна с поглед ложата и докосна с назъбеното острие челото си. Лето и Ромбур бяха станали, но Хелена седеше неподвижно с ръце в скута, вторачила се мрачно в него.

Бикът се завъртя и сякаш се опомни. Обикновено салусанските мутанти се объркваха, когато не улучат набелязаната жертва, но този почти не се поколеба. Дук Паулус веднага бе разбрал, че противникът му пращи от енергия, вижда добре и е неукротим. Въпреки това се засмя. Да победи такъв звяр щеше да е неговият звезден миг... и подобаващ поздрав към прогонените от Икс деца.

Поигра си с животното в още няколко нападения, изплъзвайки се със стъпките на танцъор от рогата, като даряваше щедро своите хора с очакваното от тях зрелище. Частичното поле трепкаше около тялото му.

Изниза се почти час, а бикът изобщо не показваше умора, затова пък все по-настъргвено се опитваше да го убие. Паулус, почувствал първите признаци на безпокойство, реши да привършва. Щеше да използва полето си — хитрост, която бе научил от може би най-надарения матадор в цялата Империя.

При следващата атака рогата на бика отскочиха от защитното поле и сблъсъкът най-сетне смути чувството за ориентация на свирепото животно. Дукът стисна бандерилята и я заби в гърба на звяра като кол. Острието потъна във вратните мускули, дебели колкото корабни въжета. От раната бликна мазна кръв. Паулус пусна отровеното оръжие и се отдръпна. Веществото по зъбците на бандерилята би трябвало да действа мигновено, изгаряйки невротрансмитерите в двойния мозък.

Тълпата се развика, а мутантът изрева от болка. Препъна се, краката му започнаха да се подгъват. Паулус предположи, че отровата си е свършила работата, но бикът го изненада — заби копита в пясъка

и внезапно се втурна право към него. Успя да отскочи, обаче рогата закачиха мулетата и я изтръгнаха от ръката му, разкъсвайки пъстрия плат на парцалчета.

Дукът присви очи. Предизвикателството се оказа по-голямо, отколкото очакваше. Хората закрепяха уплашено, а той по навик им отвърна с уверена усмивка. „Да, няма нищо по-вълнуващо от трудните боеве, а каладънците ще запомнят този ден задълго!“

Вдигна втората бандерия и я размаха като тънка шпага. Обърна се към налитащото чудовище. Вече нямаше с какво да отклони вниманието му, затова животното щеше да се съсредоточи в тялото на врага. Разполагаше с едно-единствено късо острие и частичното си поле.

Виждаше, че немалко атреидски войници начело с Туфир Хауът стоят край арената и се канят да изтичат, за да го отърват от бика. Вдигна повелително ръка, за да ги възпре. Трябваше да се справи сам. Що за матадор е, ако ще го спасява цял отряд, когато стане малко по-напечено?

Звярът ровеше пясъка с копита, втренчил фасетъчните си очи в него. На дука му се стори, че зърна в тях злобна пресметливост. Мутантът нямаше да отстъпи от желанието си да го убие. Но и Паулус се канеше да стори същото.

Бикът се ускори устремно към него. За миг дукът се запита защо невротоксинът не е забавил реакциите му. „Как е възможно? Сам потопих остриетата в отровата. Но... отрова ли беше?“

През съзнанието му прелетя съмнение дали не е обект на саботаж. Бикът го доближаваше, пяната от устата и ноздрите му падаше по муцуната.

Разделяха ги броени метри, когато животното направи лъжливо движение надясно. Дукът мигновено нанесе удар с късото копие, но мутантът преодоля изумително ловко инерцията на тежкото си тяло и нападна от другата, му страна. Върхът на бандерията се плъзна по люспестата кожа, без да се забие. Малкото оръжие отлетя встрани, а чудовището профуча на една-две педи от човека.

За миг Паулус остана с празни ръце. Отстъпи заднешком и посегна към бандерията. Докато беше с гръб към бика, чу го да спира сред скърцането на разхвърляния пясък, да се обръща на място и да се

засилва отново. Огромното животно полетя към него с немислима бързина, навело тежката си глава.

Той се помъчи да прекрачи встрани, но мутантът вече навлизаше в опасната зона. Главата му се пъкна под защитното поле. Дългите извити рога се забиха дълбоко в гърба на мъжа, надробиха ребрата и разкъсаха белите дробове и сърцето.

Бикът нададе ликуващ тръбен вой и за ужас на тълпата разтръска глава, подмятайки жертвата си. По пясъка капеха червени капки, забавени от защитното поле. Умиращият дук се гърчеше, нанизан върху гора от рога.

Настъпи гробно мълчание.

След не повече от секунда Туфир Хауът и стражите бяха на арената. Лазестрелите им нарязаха салусанския бик на купчини димящо месо. Отрязаната глава тупна на пясъка.

Тялото на дука се превъртя във въздуха и се просна по гръб.

В ложата Ромбур изкрещя потресен. Кайлеа хълцаше истерично. Лейди Хелена наведе глава и заплака.

Лето стърчеше прав, кръвта се отдръпна от лицето му. Устните му мърдаха, но шокът не му позволяваше да издаде нито звук. Искаше да изтича на арената, ала страшните рани по тялото на баща му подсказваха, че вече е късно. Дори нямаше да чуе последните му думи.

Дук Паулус от династията Атреидес, величавият предводител на своя народ, беше мъртъв.

Пронизителни вопли сякаш изпълниха въздуха над трибуните. Лето усети как подът на ложата затрептя. Не можеше да откъсне поглед от баща си, изпънал се изтерзан на пясъка. Знаеше, че кошмарната гледка ще го съпътства до края на собствения му живот.

Туфир Хауът стоеше до поваления си господар, но дори един ментат и наставник по бойни изкуства не можеше да стори нищо за мъртвеца.

Странно как тихият глас на майка му проникна през врявата и нахлу в ушите на младежа като ледено острие:

— Лето, сине, сега ти си атреидският дук.

Принципът на „машинната ваксина“ гласи: всяко технологично устройство съдържа в себе си зародиша на своята противоположност, следователно и на унищожението си.

Гиан Кана,
патентен магнат на Империята

Завоевателите незабавно започнаха с трайни промени в процъфтяващите подземни градове. Мнозина невинни иксианци загинаха, други изчезнаха безследно, а К'тер все чакаше да го намерят...

През кратките си набези извън изолираното скривалище той научи, че бившата столица Верний е преименувана от тлейлаксианците на Хилация. Фанатичните нашественици дори настояли деветата планета от системата Алкаурупс вече да се обозначава в имперските архиви като Ксутух, а не Икс.

Много му се искаше да удуши първото срещнато тлейлаксианско джудже, но си наложи да измисли нещо по разумно.

Отмъкна дрехи на работник с нисък ранг и подправи документи, според които преди е бил бригадир на незначително съоръжение — само едно равнище над субоидите, — комуто са поверявали десетина подчинени. Беше изучавал достатъчно дълго заваряването и херметизирането на корпусни плочи, за да придаде правдоподобие на измамата. А и така никой не би очаквал кой знае какви умения от него.

Тлейлаксианците превръщаха града в мрачен ад. Вбесяваше се и от грозните промени, и от наглостта на джуджетата, особено от участието на императорските сардаукари в тази подлост.

Засега не можеше да стори нищо, просто изчакваше сгоден момент. Беше сам и се криеше като плъх.

Но дори гризачите могат да бъдат страшно вредни, нали?

През отминаващите месеци К'тер свикна да се слива с тълпата, да се преструва на покорно нищожество. Винаги свеждаше поглед при среща, ръцете му бяха изцапани, дрехите и косата — мърляви.

Бе се зарекъл, че нашествениците няма да открият скривалището му и отрупаните там технически богатства. Може би неговата сбирка оставаше последната надежда на Икс.

Гледаше как се сменят указателите с имената на улиците и секторите, а дребосъците — само мъже, нито веднъж не зърна жена — си присвояват огромните изследователски комплекси, явно за нечистоплътни цели. Навсякъде зорко бдяха не особено старателно предрешени сардаукари или собствените лицетанцьори на тлейлаксианците.

Скоро след победата се появиха и Майсторите, които поощряваха субоидите да излеят гнева си върху внимателно подбрани обекти. К'тер стоеше настрана в сивите си дрехи и гледаше как тълпата се скупчва около зданието, където бяха произвеждали самообучаващите се тренировъчни автомати.

— Династията Верниус сама си навлече бедите! — крещеше с убедителна ярост някой от бледите работници, почти сигурно внедрен формоменител. — Искаха да създадат отново мислеци машини. Да разрушим това свърталище на греха!

Оцелелите иксианци унило и безпомощно наблюдаваха как субоидите разбиха прозорците и подпалиха с термични бомби малкия завод, виейки от верски плам и мятайки камъни. А от набързо изградения подиум се разнасяше усиленият от високоговорители глас на един Майстор.

— Ние сме новите ви господари и ще се погрижим производствата на планетата да бъдат в пълно съгласие с повелите на Великото Споразумение...

Пожарът се разгаряше с пукот и съскане. Някои субоиди се заслушаха, но повечето не обръщаха особено внимание на тлейлаксианеца.

— Възможно най-скоро трябва да отстраним щетите и да възстановим нормалния живот — продължаваше той. — Разбира се, ще създадем по-добри условия и за вас, субоидите.

Докато се взираше в овъглената сграда, на К'тер едва не му прилоша.

— Всички технологии — поясняваше Майсторът — отсега нататък ще подлежат на проверка от религиозен съвет. Съмнителните

ще бъдат заличени. Никой вече няма да иска от почтените поданици да скверният душите си.

Одобрителни викове, трясък на рухващи стени, диви крясъци...

К'тер все повече се убеждаваше, че разходите за нападението трябва да са били огромни въпреки подкрепата на императора. А Икс беше една от опорните точки в икономиката на Империята и новите господари не биха си позволили да спрат за дълго потока от жизнено необходими изделия. Щяха да унищожат показно някои спорни продукти, но не вярваше да се откажат от най-печелившите производства.

Догадките му се потвърдиха напълно — субоидите бяха върнати на работа под надзора на тлейлаксиянците. Солариите щяха да се трупат в сметките на коварните завоеватели, явно поизпразнени от твърде скъпата военна операция.

Съзнаваше, че секретността и мерките за сигурност, налагани поколения наред от династията Верниус, вече се обръщаха срещу бившите владетели на планетата. Икс открай време съзнателно се забулваше в тайнственост, така че кой сега щеше да забележи разликата? Щом потребителите на технически чудеса можеха отново да получат каквото желаят, никой в Империята не би се разтревожил от вътрешните дела на този свят; Мръсната история щеше да бъде потулена и набързо забравена.

„Тъкмо на това са разчитали.“ Планетата бе останала загадка за Империята досущ като собствените светове на Бене Тлейлакс.

Новите повелители наложиха строги ограничения върху пътуванията, наказваха безмилостно всяко нарушение на правилата. Лицетанцъорите продължаваха да измъкват „предатели“ от скривалища като неговото и ги избиваха с показна безцеремонност. К'тер обаче нямаше да се откаже. Щеше да се бори за своя свят с всички сили!

Естествено не издаваше пред никого името си, не привличаше ничие внимание... но се вслушваше във всеки прошепнат слух и мислеше напрегнато. Не знаеше кому би могъл да се довери и предпочиташе да смята всекиго за вероятен доносник, прикрит формоменител или просто слабодушен приспособенец. Най-често разпознаваше опасните хора по грубата настойчивост на въпросите им: „Къде работиш? Къде живееш? Какво търсиш на тази улица?“

Не всички обаче се разкриваха толкова лесно. Веднъж той сам подхвана разговор с една съсухрена старица. Искаше да научи как да стигне до работната площадка, където му бяха заповядали да отиде. Стори му се безобидна, но нали така изглежда и детенце с мощна бомба в джоба си?

„Я, с какви интересни думички приказвате — ехидно се ухили жената. — Пък и говорът ви един... Да не сте от бившите благородници?“

Тя погледна многозначително към опушените здания-сталактити под тавана на пещерата. К'тер успя да измънка: „Н-не, ама цял живот им прислужвах, з-затуй съм прихванал от предвзетите им приказки. Да ме прощавате, ама бързам.“

Отдалечи се припряно, без дори да чуе в коя посока трябва да върви. После се досети, че достатъчно се е разкрил с реакцията си, затова захвърли този кат дрехи и дълго време внимаваше да не минава през същия сектор. Започна още по-усърдно да избягва всичко онова в речта си, което би посочило към коя класа е принадлежал доскоро. Когато можеше, изобщо не говореше с непознати. Гневеше се, че повечето иксианци бяха се прехвърлили на страната на новите, господари, забравяйки рода Верниус за по-малко от година.

В бъркотията на първите дни бе струпал в убежището си всевъзможни устройства и отделни модули. Подозренията му се оказаха много прозорливи. Скоро всичко освен най-примитивните технологии бе иззето от населението. Въпреки това продължаваше да тършува и да събира всяка скъпоценна дреболия, която му попаднеше. Примиряваше се с опасността, защото разбираше, че самотната му битка може да се проточи с години, ако не и с десетилетия.

Често се връщаше мислено в годините със своя брат Д'мур и сакатия изобретател Дейви Рого, сприятелил се с двете момчета. В личната си лаборатория той им бе обяснил какви ли не любопитни принципи, показва им без неудобство и прототипите на неуспешните си творения. Подсмиваше се, а очите му хитро искряха, когато ги подканяше да разглобяват и разглеждат машинките. Така научиха много от него.

К'тер естествено не вярваше, че призракът на Дейви Рого е дошъл от отвъдното, за да му даде отново наставленията си. Нито преди, нито след това бе имал подобно видение. Все едно дали беше

свърхестествено послание или халюцинация... Но благодарение на него поне постигна нещо съвсем практично — установи връзка със своя загубен завинаги близък, потънал в мистериите на Сдружението.

Сгушен в несигурното си скривалище, К'тер също се носеше из Вселената, проникнал в съзнанието на Д'мур. Научаваше с гордост и вълнение за първите му самостоятелни полети през Огънатото пространство — бяха го допуснали да продължи обучението си за пилот. А само преди няколко дни одобриха брат му за първи редовен полет! Превел бе товарен колониален кораб далеч извън пределите на Империята...

Жалко само, че необичайният апарат, чрез който се свързваха, беше извънредно капризен. Силикатните кристали трябваше да бъдат нарязани много точно с лазер и съединени по един-единствен допустим начин. И твърде скоро се разпадаха от претоварването. Още първата пукнатина, по-тънка от косъм, ги правеше безполезни.

К'тер продължаваше да разпитва предпазливо и постепенно стигна до хора от черния пазар, които започнаха да го снабдяват с необходимото. Хитроумните контрабандисти фалшифицираха върху всички стоки знаците на религиозния съвет и по този начин се изплъзваха от бдителния надзор на нашествениците.

Въпреки това отбягваше потайните си партньори, за да не рискува излишно... но така пък се налагаше да се свързва по-рядко със своя брат.

К'тер стоеше зад преградата сред неспокойното потно множество. Хората не се поглеждаха. Всички се взираха към огромната площадка, където стърчеше скелетът на частично построения хайлайнер. Над тълпата илюзорното небе си оставаше на черни петна — тлейлаксианците нямаха никакво намерение да го възстановяват. Суспенсорни прожектори и комуникатори се рееха във въздуха. Събралите се чакаха да им кажат какво трябва да бъде свършено, макар че никак не им се искаше да чуят точно тия думи...

— Този хайлайнер е създаден по неприемлив проект на рода Верниус — загърмя безполов глас и отека от каменните стени. — Религиозният съвет не го одобри. Вашите тлейлаксиански владетели се връщат към предишния модел, затова корабът трябва да бъде разглобен

незабавно. — Тиха гълчава се надигна от стъписаното множество. — Всички материали ще бъдат преработени и използвани отново. Построяването на поредния кораб по одобрения проект ще започне след пет денонощия.

Мислите на К'тер се завъртяха като вихрушка, докато дребосъците в кафяви роби разделяха тълпата на групи. Като син на посланик бе чувал недостъпни за повечето иксианци подробности. Знаеше, че старите хайлайнери пренасяха значително по-малко товар, а и не бяха толкова надеждни. Нима религиозният фанатизъм правеше тлейлаксианците безразлични дори към по-големите печалби? Какво щяха да постигнат по този начин?

Спомни си и самодоволния разказ на баща му колко раздразнен бил Елруд от нововъведението, защото то намалявало приходите му от данъци. Всичко си идваше на мястото... Династията Корино бе пратила преоблечените си сардаукари, за да потискат иксианското население. К'тер предполагаше, че връщането към стария модел хайлайнери е отплатата на Бене Тлейлакс.

Заговори в заговорите...

Догади му се. Ама че дребнава причина да загинат толкова невинни, да бъдат стъпкани прекрасните традиции на Икс, един благороден род да бъде прогонен, а установеният живот на цяла планета да бъде пратен в забрава! Гневеше се на замесените в отвратителната бъркотия, дори и на маркграф Верниус — трябвало е да предвиди злощастните последици от действията си и да не предизвиква могъщите си врагове!

Точно в този момент му заповядаха да се присъедини към субоидите, участващи в разглобяването на кораба. Естествено не си позволяваше нищо освен показно равнодушие, докато боравеше с мощния лазер при рязането. Въпреки че ужасно му се искаше да обърне лъча срещу тлейлаксианците... Други групи пренасяха със суспенсори частите от опорната конструкция и корпусните плочи, подкрепяйки ги за строежа на следващия кораб.

Сред металния звън и тракане наоколо К'тер си спомняше доброто старо време, когато бе стоял до Д'мур и Кайлеа в панорамната зала над пещерата. Струваше му се, че е било твърде отдавна. Видяха как навигатор излетя с последния хайлайнер от новия модел направо

от площадката. Наистина щеше да е последният, ако К'тер не помогнеше нашествениците да бъдат прогонени!

Огромният недовършен кораб постепенно се превръщаше в късове и части, оглушителният шум и химическата воня едва се търпяха. В такива условия ли работеха субоидите? Вече се досещаше, че е имало и основателни причини за недоволството им. Но все пак не му се вярваше, че сами са се вдигнали на бунт.

Нямаше представа и за истинската роля на Бене Тлейлакс в плана на императора за разгрома на Верниус. Джуджетата бяха най-ненавистната раса в цялата галактика. Елруд би могъл да повери властта над Икс на която и да е Велика династия. Защо падишах-императорът се е съюзил тъкмо с омразните фанатици? Защо бе затънал до гуша в тази гадост?

Наблюдавал беше със сподавена ярост и други промени в подземния град. Новите господари щъкаха деловито и подхващаха някакви неразбираеми проекти в най-големите инсталации. Покриваха с непрозрачен бронепласт прозорците, включваха зашеметители и минираха целия периметър. *Пазеха мръсничките си тайни.*

К'тер реши, че ще научи всичко, независимо от средствата и времето. Тлейлаксианците трябваше да се провалят...

Фундаменталният въпрос: защо съществува животът? Отговорът: заради самия живот.

Неизвестен автор, приписва се на Зенсуни

Двете свети майки, старата и младата, стояха на голото хълмче и разговаряха. Залязващото слънце Лаоджин проникваше през облаците и хвърляше дългите сенки на закачулените им фигури по склона. Незнайно колко свети майки бяха заставали тук през вековете, под лъчите на същата звезда, за да обсъждат един или друг сериозен проблем...

Ако двете жени пожелаеха, можеха да се върнат в кризите на миналото чрез Другите Памети. Анирул Садоу Тонкин го правеше често от почти всички останали. За нея всяка случка или обстоятелство беше само мъничка стъпка по дълг, твърде дълг път.

В подножието на хълма още строяха зданието от бял пластобетон. Като работни пчели жените, които нямаха нужда от чертежи, защото бяха запомнили всичко до последната подробност, управляваха тежките машини, вдигаха покривните плочи и ги монтираха по местата им. За редките външни посетители Уалах IX с училищата и библиотеките на Бене Гесерит си оставаше все същата планета, но Сестринството непрекъснато се приспособяваше, за да оцелее, променяше се незабележимо, усъвършенстваше се...

— Много се бавят. Искях вече да са привършили. — Анирул си потърка челото. Напоследък я мъчеше главоболие. Терминът на Мохайъм приближаваше и отговорностите на квизац майката натежаваха. — Съзнаваш ли колко малко дни остават?

— Можеш да виниш само себе си. Ти пожела тази необичайна родилна зала — недоволно напомни старшата майка Харишка. Анирул почервения и се извърна. — Всяка сестра знае колко е важен строежът. И много от тях подозират, че това дете няма да е поредното, което ще се изгуби в плетеницата от размножителни програми. Някои вече подхвърлят ненужни приказки за квизац хадерах.

Квизац майката прибра зад ухото си един непослушен кичур с бронзов цвят.

— Неизбежно е. Сестрите знаят за мечтата ни, само че почти никоя не предполага колко близо сме до нейното сбъдване. — Тя седна на тревата и посочи към недовършената сграда, откъдето отекваше шум от механични триони и чукове. — Мохайъм трябва да роди след седмица, а все още дори не са уплътнили покрива...

— Ще се справят навреме. Успокой се. Всички се стараят да изпълнят точно нарежданията ти.

Анирул трепна като от плесница, но потисна реакцията си. „Старшата майка още ли ме смята за невъзпитано и поривисто момиченце?“ Може би прекаляваше с настойчивостта си за зданието, защото понякога Харишка се взираше в нея с неодобрение. „Дали не ревнува, че Другите Памети са избрали мен за най-важната ни програма? Дразни ли се, че са ми разкрили повече, отколкото на нея?“

— Всъщност не съм толкова млада, колкото изглеждам — напомни тя въпреки предупредителния зов на благоразумието.

Малко бене-гесеритки носеха целия товар на историята в себе си. И само избраниците сред сестрите бяха осведомени за етапите в създаването на квизац хадерах, за провалите и успехите през хилядолетията, вече деветдесет поколения.

— Знанията ми са достатъчни, за да продължим нататък — добави Анирул.

— Тогава разчитай повече на Мохайъм — свъси вежди старшата майка. — Досега тя роди девет дъщери на Сестринството. Уверена съм, че ще избере най-подходящия момент, а ако е необходимо, дори ще отложи раждането за ден-два. Нейната роля е несравнимо по-важна от всичко останало.

Анирул се озъби едва ли не против желанието си.

— Именно! Затова не бива да се провалим като миналия път!

Дори света майка не би успяла да овладее всички процеси в развитието на зародиша. Можеше да направлява напълно своята обмяна на веществата, но не и метаболизма на детето. Изборът на пол зависеше от биохимията на майката, от съчетанието на внимателно подбрани яйцеклетка и сперматозоид. Ала щом зиготата започнеше да расте в утробата, новият организъм ставаше все по-независим.

— Тази дъщеря е жизненоважна за нас — промълви квизац майката, — на нея се крепи всичко...

Отдолу се разнесе грохот и тя направи кисела гримаса. Една от покривните плочи пропадна във вътрешността на сградата и работничките се разтичаха да поправят грешката си.

Старшата майка промърмори някакво сквернословие.

С денонощни героични усилия родилната зала бе довършена навреме. Анирул бе изминала може би десетки километри в гневно кръстосване напред-назад. Само няколко часа преди раждането работничките и примитивните помощни работи се магнаха от строежа. Други сестри набързо внесоха и монтираха медицинското оборудване. Светоглобуси, легла, завивки... Дори дървата в старомодната камина пламтяха и грееха, както бе пожелала Мохайъм.

Анирул и Харишка оглеждаха стаите, където още се долавяше дъх на прах, когато моторната носилка шумно вкара Гайъс Хелън Мохайъм. Коремът ѝ беше огромен. Бременната изглеждаше съсредоточена, за да контролира засилващите се контракции. Свети майки и медици в бели дрехи я съпровождаха и говореха оживено.

— Закъсняхме... — поклати глава квизац майката. — Не ми допада да внасяме допълнително напрежение в една и без това сложна задача.

— Съгласна съм — неочаквано за нея старшата майка се съгласи с упрека ѝ. — Сестрите ще бъдат сурово порицани за мудността си. Но ако се бяхме ограничили с не толкова амбициозно начинание...

Думите сякаш увиснаха във въздуха. Анирул се вгледа в декоративните пана от слонова кост и седеф, в изящните дърворезби. Наистина, ако бяха наблегнали повечко на практичността вместо на украсата...

Харишка скръсти костеливите си ръце пред гърдите.

— По подредбата си новата родилна зала е почти точно копие на старата. Толкова ли беше необходима тази прилика?

— Няма никакво подобие! — настоя Анирул. Отново ѝ се наложи да внимава с думите, за да не звучат те като оправдание. — Просто старата родилна зала вече беше негодна.

Старшата майка се усмихна снизходително. Разбира се, новото здание не бе опетнено от лоши спомени...

— Анирул, чрез нашата Мисионария Протектива ние си служим със суеверията на невежите... но от самите нас не се очаква да им се поддаваме.

Квизац майката прие укора добродушно.

— Уверявам те, старша майко, че напразно ме подозираш.

Удължените тесни очи на по-възрастната жена проблеснаха.

— Някои сестри твърдят, че според теб старата зала била прокълната и това причинило уродството на първото дете... а може би и загадъчната му смърт.

Анирул се смръзна.

— Старша майко, моментът едва ли е подходящ да обсъждаме тази тема.

Тя оглеждаше придирчиво подготовката — Мохайъм беше вече на родилната маса, а сестрите наоколо подреждаха затоплени кърпи, съдове с течности, салфетки. Светлинките по пулта на кувъза грееха ободрително. Най-умелите акушерки на Сестринството, събрани в залата, бяха готови да се противопоставят на всяко възможно усложнение.

Мохайъм бе потънала в дълбока медитация, но Анирул нямаше как да не забележи колко остаряла изглежда тя, лишена и от последните остатъци на младежка свежест. Изведнъж усети сухите пръсти на Харишка върху рамото си — спонтанен жест на близост.

— Всички носим в себе си първични суеверия — промълви старшата майка, — но трябва да се борим с тях. Не мисли за нищо освен за това дете. Сестринството има нужда от здрава дъщеря.

Жените в бяло неспирно проверяваха инструментариума си, няколко от тях се бяха скупчили около Мохайъм, която дишаше дълбоко и учестено. Бузите ѝ се зачервиха от напъните. Две от акушерките я подкрепиха да се настани в прастарата родилна поза. Самата тя позволи лека сянка на болка да премине по лицето ѝ от твърде силните контракции.

Анирул стоеше отстрани и обмисляше думите на старшата. Квизац майката се бе допитала тайно до учител по *фън шуї* за старата родилна зала. Сбръчканият старец се придържаше към древното учение на философите Зенсуни, според което градежите, обзавеждането и използването на светлина и цветове трябва да подпомагат благополучието на обитателите. Бе кимнал

дълбокомислено, преди да обяви, че старото здание наистина е разположено неблагоприятно. Обясни подробно на Анирул какво трябва да бъде направено. Имаха само месец до термина на Мохайъм и квизац майката не бе загубила нито миг напразно.

Огледа щедрите потоци светлина, падащи върху родилната маса от прозорци в стените и тавана, а не от светоглобуси. И отново се увери, че не се е поддала на „суеверия“. Фън шуй учеше хората да взаимодействат правилно с природата и да осъзнават ясно околната си среда. Всъщност тази философия се вписваше напълно във възгледите на Бене Гесерит.

Толкова неща зависеха от раждането! Не искаше да пренебрегва и най-нищожната дреболия, подпомагаща успеха. Възползва се от влиянието си и настоя да бъде построена нова родилна зала в пълно съответствие с наставленията на стареца. Самия него отпрати тихомълком. Другите сестри мислеха, че е опитен майстор-градинар.

Пристъпи към родилната маса и се взря в Мохайъм. Надяваше се онзи човек да се окаже прав. Детето беше техният последен... и най-голям шанс.

Стана съвсем бързо, след като Мохайъм реши, че моментът е настъпил.

Сърдит плач изпълни залата и Анирул вдигна здравето момиченце пред очите на старшата майка. Дори гласовете на Другите Памети тържествуваха от победата. Всички наоколо грейнаха в усмивки. Превъзбуденото от стреса бебе риташе и размахваше ръчички.

Веднага поднесоха на родилката голяма чаша със специален разтвор, за да започне да възстановява изгубените течности. Анирул ѝ подаде детето. Все още задъханата Мохайъм се взря в момиченцето; неприсъща гордост скова лицето ѝ.

— Наричам я Джесика, тоест „богатство“ — обяви гръмогласно тя, макар че едва си поемаше дъх.

Другите сестри се отдръпнаха за миг и родилката се вторачи в Харишка и Анирул, които единствени останаха наблизко. С шепот, предназначен само за техните уши, тя заговори бързо:

— Знам, че детето е част от програмата за създаване на квизац хадерах. Другите Памети ми го разкриха. Имах видение за ужасните последици, ако се провалим и този път...

Двете жени неловко се спогледаха. Харишка отвърна тихо, озъртайки се към по-младата, сякаш искаше да отслаби хватката ѝ върху съдбовната размножителна програма:

— Заповядвам ти да пазиш тайна. Твоето дете ще бъде бабата на квизац хадераха.

— Предполагам... — Мохайъм отпусна глава на възглавницата, сломена от откровението. — Толкова скоро...

Навън радостните възклицания се разнасяха като кръгове по вода с новината. По балконите и терасите на учебните сгради и библиотеките се скупчиха преподавателки и послушници, ликуващи от щастливия край на очакването, макар само шепа свети майки да съзнаваха мястото на това дете в размножителните програми на Сестринството.

Гайъс Хелън Мохайъм предаде дъщеря си на акушерките. Отказваше да се закрепости във връзка с бебето, която по начало беше недопустима в Бене Гесерит. Макар да запазваше самообладание, чувстваше се изцедена и стара, умората се просмукваше дори в костите ѝ. Джесика беше нейното десето дете за Сестринството и се надяваше, че с него задълженията ѝ на майка са приключили.

„Наистина имам късмет, че участвах в този момент“ — мислеше си Анирул, взирайки се в изтощената родилка. Все още ѝ се струваше твърде чудно, че от всички сестри, стремили се към целта хиляди години — а те жадно наблюдаваха процеса чрез Другите Памети — тъкмо тя бе присъствала на раждането на Джесика. Очакваше, че отново на нея ще бъде поверена подготовката на момичето за жизненоважното ѝ съчетаване с подбрения партньор, за да стигне програмата до предпоследния си етап.

Повитото бебе спря да плаче и кротко лежеше в уютната топлина на изкуствената си среда.

Анирул я погледна през стъклопласта. Опитва се да си представи как ще изглежда Джесика като жена. Мислено виждаше как лицето се удължава. Пред нея сякаш застана прекрасна дама с царствените черти на своя баща барон Владимир Харконен — пълни чувствени устни и гладка кожа. Баронът никога нямаше да срещне потомката си, нямаше

да научи и името ѝ, защото това щеше да бъде една от най-строгите пазените тайни на Бене Гесерит.

А когато Джесика достигнеше подходящата възраст, щеше да ѝ бъде наредено да роди дъщеря, която пък ще бъде съчетана със син на Абулурд Харконен, по-младия полубрат на барона. В момента Абулурд и съпругата му имаха само един син — Рабан, но Анирул вече бе дала началото на поредния си план, който да им подсказва, че трябва да заченат още едно дете. Така шансовете поне един от синовете им да оцелее до зрели години биха се подобрили, също както и възможностите за генна селекция.

Огромната картина, подредена от безброй късчета, оставаше отчетлива в съзнанието ѝ — всяко парченце от нея беше отделно събитие в невероятната програма за целенасочено размножаване, замислена още със зараждането на Бене Гесерит. Трябваше да бъдат наместени само още няколко елемента, за да бъде въплътена мечтата за квисац хадерах — всемогъщия мъж с дарбата да свързва пространството и времето в единство, свършения инструмент, с който Сестринството щеше да наложи надмощието си.

Питаеше се, както неведнъж досега, без да изразява пред никого съмненията си, дали появата на такъв мъж би подтикнала Бене Гесерит да преоткрие религиозната страст, подобна на фанатизма в рода Бътлър, вдъхновил кръстоносния поход срещу мислещите машини. Ами ако той просто принуди околните да го почитат като бог?

„Представи си само...“ — потръпна тя. Тогава бене-гесеритките, които, използваха вярата като остен, за да подкарват другите в желаната посока, щяха да попаднат в капана на собствения си месиански водач! Не ѝ се искаше да вярва, че това е възможно да се случи.

Светата майка Анирул излезе от залата, за да отпразнува със своите сестри благополучния завършек на раждането.

*Най-добрият начин да опазиш тайната е да внушиш
на хората, че вече знаят отговора.*

Древна мъдрост на свободните

— Умма Кайнс, ти постигна много — изрече едноокият Хейнар.

Двамата седяха на скална издатина над своя сийч. Наибът отдавна се отнасяше с планетолога като с равен, дори проявяваше подчертано уважение към него. Кайнс пък вече не си правеше труда да възразява, че го наричат умма, тяхната дума за пророк.

Гледаха как медните оттенъци на залеза се разливат над безкрая от дюни в Големия ерг. Някъде към хоризонта висеше мараня с размити краища — последните следи на бурята, преминала оттук предишния ден. Могъщите ветрове бяха пренаредили релефа на дюните. Кайнс отдъхваше с гръб към скалите и отпиваше ароматно меланжово кафе.

Щом научи, че съпругът ѝ ще излезе от сийча, бременната Фрийт забърза след мъжете, очакващи да се сбогуват за пореден път със слънцето. Красивият бронзов сервиз бе сложен грижливо на един плосък камък. Бе донесла и хрускави сусамени питки, които Кайнс много харесваше. Докато се сети да ѝ благодари за грижите, тя бе изчезнала като сянка в пещерите.

— Да, постигнах много, но още колко работа предстои...

Мислеше за стъписващо сложните си замисли, с които щеше да осъществи мечтата за възраждането на Дюна — истинското име на Аракис, почти непознато в Империята.

Империята... Все по-рядко се сещаше за стария Елруд. Представите му за значимото и смисленото бяха се променили коренно. За нищо на света не би се превърнал отново в обикновен имперски планетолог след всичко онова, което преживя сред свободните.

Хейнар стисна китката на новия си приятел.

— Друже, хората казват, че залезът е време за размисъл и преценка. Нека се вгледаме в свършеното, вместо да тънем в пустия безкрай на бъдещето. Ти си едва от година на тази планета, а вече

намери своя народ и своята жена. — Хейнар се усмихна. — Скоро ще имаш и дете, може би син...

Кайнс също се засмя, макар и малко неуверено. Наближаваше времето Фрийт да роди. Отначало той дори се учуди на бременността ѝ, защото твърде често отсъстваше от сийча. Още не знаеше как да свикне с бъдещата си роля на баща.

Но от друга страна раждането се вписваше чудесно в плановите му за изумителната планета. Синът му щеше да порасне и да води свободните и тогава, когато животът на неговия баща щеше отдавна да е свършил. Това беше важно, защото сбъдването на мечтата изискваше столетия.

Като планетолог той се бе научил да мисли в мащабите на големи отрязъци от време, а свободните изглежда не се отличаваха особено с тази привычка. Това го озадачаваше, защото вече познаваше донякъде тяхното дълго и изпълнено с несгоди минало. Устната им история се простираше хилядолетия назад. Често повтаряха разказите за безкрайното бродене, докато превърнат в свой дом една планета, която другите определяли като невъзможна за обитаване.

Нравите и обичаите им бяха консервативни и почти не се меняха с поколенията. Тези хора не бяха склонни да възприемат света през широкия кръгзор на прогреса. Убеждението, че тяхната среда не може да бъде променена, ги превръщаше в нейни пленници, не в господари...

Кайнс се надяваше да сложи край на това. Постара се да превърне виденията си в приблизителни графици за засаждането на растения и събирането на вода, да определи критерии за изпълнението на всеки следващ етап. Хектар по хектар Дюна трябваше да бъде изтръгвана от ноктите на пустинята.

Неговите групи обхождаха и вземаха проби от Големия блед, Малкия ерг и Погребалното поле, но много тераформиращи фактори си оставаха променливи величини с неизвестни стойности. Все пак данните се натрупваха и проясняваха представите му с всеки отминал ден. Веднъж сподели желанието си да разполага с по-точни карти на планетарната повърхност. И научи слисан, че свободните отдавна имат подробни топографски, та дори и климатични такива!

— Но защо не успях да се сдобия с тях преди? — възкликна той.
— Дойдох като имперски планетолог, а спътниковите карти, които

получих, бяха отчайващи.

Старият Хейнар се подсмихна и присви здравето си око.

— Плащаме големи подкупи на Космическото сдружение, за да не се вира прекалено в делата ни. Цената е възсолена, обаче така наистина сме свободни, а харконите тънат в невежество заедно с всички други в Империята.

Кайнс кимна доволен, че ще има на разположение почти цялата географска информация, от която се нуждаеше. Скоро след това прати хора да се пазарят с контрабандистите за създадени чрез генно инженерство семена на издръжливи пустинни растения. Трябваше да създаде цяла нова екология!

По време на един голям сбор свободните попитаха новия си „пророк“ какво трябва да правят, колко ще трае всичко, кога Дюна ще се покрие с изобилна зеленина. Кайнс естествено бе извършил изчисленията. Огледа се невъзмутимо и като учител, отговарящ на нелепо лесен въпрос, вдигна рамене:

— Триста до петстотин години. Или малко повече... Някои сподавиха стонове на разочарование, другите само се вираха стоически в своя умма. Продължиха да вършат каквото им нареди. „Триста до петстотин години.“ Мислене и работа за резултати далеч отвъд продължителността на отделния живот. Щяха да се научат и на това. Осенен от прозрение, Юлайът се бе пожертвал за този човек. Нямахше защо повече да се съмняват в божественото му вдъхновение.

Всеки друг вероятно би се поблазнил да злоупотреби с такава власт. Пардот Кайнс само я включи сред обстоятелствата, подпомагащи замисъла му. Представяше си бъдещето, измерено в геоложки епохи и звездни системи, а не чрез дребнави страсти...

Слънцето изчезна зад пясъците в цветна симфония. Кайнс допи последните капки кафе и избърса брадата си. Въпреки думите на Хейнар не можеше да се задоволи с направеното за една година. Предстоящото през вековете беше несравнимо по-важно.

— Наиле, колко са свободните? — попита, вторачен в покоя на пустинята. Чувахе за множество сийчове, виждахе техни обитатели и в харконските селища... но още не можеше да отвикне от мисълта, че са застрашени от изчезване. — Питам те колко сме из целия ни свят.

— Умма Кайнс, такава ли е желанието ти — да се преброим?

Хейнар не се учуди, само искаше да се увери, че е разбрал добре волята на пророка.

— Трябва да науча числеността на населението, за да знам точно как ще преобразяваме планетата. Всичко зависи от броя на хората, които ще се захванат с тази работа.

Старият свободен се изправи.

— Ще бъде сторено. Ще преброим и сийчовете, и обитателите им. Ще изпратя пясъчни ездачи и прилепи с дистранс до всички наши общности и скоро ще съберем данните, които са ти нужни.

— Благодаря ти.

Кайнс посегна към подноса. Фрийт се появи от сянката и го прибра. Бременността не бе отнела нищо от пъргавината ѝ.

„Първото общопланетно преброяване на свободните... — помисли планетологът. — Още едно знаменателно събитие.“

Стилгар дойде при него на другата сутрин. Очите му блестяха.

— Умма Кайнс, събираме нещата за пътуването ти далеч на юг. Много е важно да ти покажем някои неща там.

Стилгар беше един от най-усърдните му помощници. Изглежда влиянието му в сийча нарасна след сродяването с планетолога, но не мислеше за лична изгода, а за общото благо.

— Колко ще трае пътуването? — недоверчиво попита Кайнс. — И къде всъщност отиваме?

Зъбите на младежа се показаха искрящо бели между устните.

— Изненада! Трябва да видиш с очите си, иначе няма да повярваш. Нека това бъде подарък от нас за теб!

Обзетият от любопитство учен се озърна към нишата с най-важните си принадлежности. Не биваше да забравя електронния бележник, за да попълни записките си.

— Хм... И колко ще пътуваме?

— Двадесет кречетала — отвърна Стилгар с мерната единица за дълбоката пустиня и повтори на излизане: — Далеч на юг.

Фрийт, макар и в напреднала бременност, прекарваше дълги часове пред станове или в работилниците за влагосъхраняващи костюми. Закусиха заедно, макар да размениха само няколко думи. Когато тя се взираше така мълчаливо в него, той все си мислеше, че изобщо не я разбира.

Жените на свободните като че имаха отделен свят, свое място в обществото на пустинниците. Тукашният живот с нищо не му напомняше за отношенията по други светове на Империята. Говореше се, че местните жени били може би най-свирепите бойци в цялата галактика и ако ранен враг попаднел в ръцете им, по-добре било да се самоубие тутакси, иначе...

Не откриваше и ключа към загадката на сайядините, светите жени на сийча. Досега бе видял само една от тях на сватбената церемония. Носеше дълга черна роба като бене-гесеритките. Мъжете не желаеха да обсъждат заниманията и ролята им. „Друг свят, други тайни...”

Мислеше си, че би било полезно да се проведе социологическо изследване на реакциите и приспособяването на различните култури към крайно враждебна околна среда. Питаше се как ли влияят суровите условия върху инстинктите и традиционните роли на половете. Но и без това беше затрупан с работа, а като планетолог не се чувстваше достатъчно подготвен за подобни начинания. Дояде си закуската и се наведе да целуне жена си. Погали засмян закръгления ѝ корем под дрехата.

— Стилгар иска да пътувам с него. Ще се върна колкото се може по-скоро.

— Докога няма да си тук?

Тя явно мислеше за приближаващото раждане. Докато Кайнс, увлечен в дългосрочни планове, не забелязваше, че съвсем скоро ще стане баща.

— Каза, че пътуването е двадесет кречетала.

Не знаеше как да превърне тази мярка в нещо по-разбираемо.

Фрийт изви вежди в безмълвно учудване, сведе поглед и се зае да разтреби масата.

— И най-дългото пътуване минава по-бързо, ако сърцето е изпълнено с покой. — В гласа ѝ разочарованието почти не се долавяше. — Ще те чакам, съпруге. — Поколеба се и добави: — Изберете си добър червей.

Кайнс пак не я разбра.

Не след дълго Стилгар и още осемнадесет млади мъже в пълно пустинно снаряжение го поведоха по виещите се тунели към подножието на планината. Излязоха в началото на огромния пясъчен

океан, прострял се на запад. Ученият се опита да прогони смътната си тревога. Нажежената пустош му се струваше прекалено опасна. Този път истински се зарадва, че не е сам.

— Умма Кайнс — изрече Стилгар, — отиваме отвъд екватора, където ние, свободните, имаме други земи и други тайни.

Планетологът го зяпна изумен. Бе слушал само безнадеждно мрачни истории за необитаемите южни райони. Загледа се в тази посока, а Стилгар бързо провери дали е облякъл правилно влагосъхраняващия си костюм. Пристегна няколко уплътнения.

— А как ще пътуваме?

Единственият лек орнитоптер на сийча не можеше да побере толкова хора, камо ли да излети с тях.

— Ще яздим, умма Кайнс — натърти младежът. — Омун ще ни покаже какъв пясъчен ездач е станал.

Отрядът закрачи в колона по един. Всички носеха пустинни ботуши темаг. Изведнъж първият от колоната се втурна по билото на висока дюна, изпреварил с няколкостотин метра останалите. Там заби надълбоко дълъг прът, нагласи нещо в горния край и скоро се чу приглушено ритмично туптене. Планетологът вече бе виждал такова приспособление по време на лова на пясъчен червей, завършил твърде плачевно за самолюбие то на Глосу Рабан.

— Нима съзнателно призовава червей?

— Да, стига и бог да го желае — кимна Стилгар. Омун приклекна и извади от дълъг вързоп няколко инструмента — дълги стоманени куки, остри остени и намотки въже.

— Сега пък какво прави?

Свободните чакаха търпеливо, натоварени с раници и вързопи.

— Ела, трябва да сме готови, когато дойде Шай-хулуд — подкани Стилгар.

Заеха нова позиция. Младежите си шепнеха нещо. Скоро Кайнс чу незабравимите звуци — съскането и все по-силния грохот на пясъчното чудовище, привлечено неустойимо от ритъма на кречеталото.

Омун се напегна, стиснал куките в едната си ръка. Въжето вече бе окачено на кръста му. Не помръдваше. Другите чакаха наредени по билото на съседната дюна.

— Ето го! Виждаш ли?

Видимо развълнуваният Стилгар сочеше на юг, където пясъкът се надигаше, сякаш някакъв подземен боен кораб се бе устремил към кречеталото. Планетологът не проумяваше смисъла на ставащото. Да не би Омун да се готвеше за нелепа битка със зловещия червей? Или щеше да се пожертва, за да е успешно дългото им пътуване през пустинята?

— Подготви се! — Стилгар стисна силно ръката на Кайнс. — Ние ще ти помогнем.

Преди ученият да го попита какво точно предстои, кречеталото блъвна ревяща вихрушка. Омун беше нащрек и отскочи назад, дебнейки удобния момент. Огромната уста на червея изникна от дълбините и погълна източника на досадния шум. Широките пръстени се подадоха над пустинята.

В този момент Омун се хвърли в лудешки бяг, макар краката му да затъваха в разровения пясък. Покатери се по извит широк пръстен на червея с помощта на куките си.

Кайнс зяпаше втрещен; не можеше нито да подреди мислите си, нито да осъзнае постъпката на младежа. „Не вярвам...“

Свободният заби по-широка кука, подобна на лопата, във вдлъбнатината между два пръстена и дръпна с все сила, оголвайки розовата плът отдолу. Червеят се завъртя, за да предпази чувствителното място от нараняващия го пясък. През това време Омун ловко изприпка нагоре и заби нова кука. Така чудовището беше принудено да излезе още по-нагоре на повърхността. Щом се озова в най-високата точка зад главата на червея, младежът заби някакъв остър прът и пусна дългите въжета. Даде знак на другите.

Свободните закрепяха весело и повлякоха тичешком Кайнс към страховитото същество. Той едва се задържаше на краката си. Още трима се покатериха пъргаво по въжетата и добавиха вестителни куки, както ги наричаха, за да задържат червея върху дюните. Грамадното създание запълзя напред, но някак объркано, сякаш не разбираше защо тези противни буболечки го тормозят.

Бягащите свободни подхвърляха товара си, а стоящите горе го привързваха върху гърба на червея с въжета и припряно сглобяваха нещо. Стилгар дърпаше зашеметения Кайнс, за да не изостане. Планетологът усещаше лъхащата от съществото топлина и се питаше какви ли химически огньове бушуват в огромната жива пещ...

— Хайде, умма Кайнс, качвай се! — извика Стилгар и му помогна в движение да закачи носовете на ботушите си в спуснатите примки.

Пардот се катереше неумело, въпреки че подметките му не се плъзгаха по грапавото туловище. Изкачването сякаш нямаше край. От нажежения въздух около Шай-хулуд го заболяха дробовете. Накрая Стилгар го изведе върху гърба на червея, където вече се бяха събрали останалите.

Оказа се, че са скалъпили специално за него грубовата площадка със седалка и навес. Другите стояха, стиснали изпънатите въжета. Кайнс с благодарност се отпусна на седалката и се вкопчи в страничните облегалки. Обезсърчаваше го чувството, че изобщо не си е на мястото и всеки миг ще литне надолу, за да бъде премазан. От клатушкането го присвиваше стомахът.

— Така превозваме само нашите сайядини — обясни Стилгар. — Знаем обаче, че не си подготвен да яздиш Шай-хулуд. Това е израз на нашата почит към умма. Не се срамувай!

Кайнс кимна разсеяно и се загледа напред, а Омун вече дърпаше въжетата и куките, насочвайки лъкатушещото чудовище на юг.

През целия ден сухият пращен вятър брулеше лицето му, а наоколо слънцето се отразяваше заслепяващо от пясъците. Планетологът естествено нямаше как да измери скоростта на червея, но се стъписваше от бързината му.

Долавяше повеи, наситени с кислород и дъх на прегорял кремък. Изведнъж се досети, че при почти пълната липса на растителна покривка по планетата би трябвало тези влечуги да са основният източник на кислород в атмосферата.

С големи усилия се задържаше на седалката. Дори не помисли да вади електронния си бележник от раницата. Ех, как великолепно щеше да изглежда това пътешествие в доклада му... но никога не би разкрил тази тайна на императора. „Ние наистина обяздихме червей!“ Да, вече имаше неописуемо различни стремежи и задължения!

Преди столетия Империята бе разположила биологически опитни станции по грижливо подбрани точки навсякъде из Дюна, но те полека-лека се повреждаха, изоставени напълно. През последните

месеци Кайнс упорито ги възстановяваше. Назначаваше като персонал свободни от своя сийч. Слисваше го умението на братята му да се сливат със средата, да откриват какво им е полезно и да използват техниката. Бяха невероятно приспособими — единственият начин да оцелеят в свят като Дюна.

По негови указания вземаха оборудване от по-отдалечените и недостъпни опитни станции и го отнасяха в сийчовете. После той невинно попълваше необходимите формуляри за повредени модули и чиновниците на Империята нареждаха всичко да бъде подменено, за да работят станциите...

След толкова часове шеметно пътуване през голямата пустош червеят ставаше муден, умората му личеше и Омун по-трудно го направляваше. Животното като че ли нямаше търпение да се зарови в пясъка въпреки риска да нарани откритите си меки тъкани.

Накрая Омун го остави да спре изтощен. Свободните наскочаха и помогнаха на Кайнс да се плъзне надолу по грубия пръстен. Водачът слезе последен и позволи на червея — твърде преуморен, за да се интересува от тях — да потъне в пустинята. Знаеха, че Шай-хулуд бързо ще се възстанови.

Побързаха да стигнат до скалист рид. Кайнс се изненада, че попаднаха в малък сийч, където ги посрещнаха с добре дошли за обща вечеря и разговор. Явно мечтите на планетолога вече бяха познати навсякъде из тайните убежища на свободните. Наибът на този сийч дори заяви, че за хората му ще е голяма чест да приютят през нощта човек като умма Кайнс.

На сутринта продължиха върху друг червей. Вече можеше да си представи какво означават „двадесет кречетала“.

Вятърът носеше само кристално чист въздух, светлината играеше по пясъците, а свободните се наслаждаваха на приключението си. Кайнс седеше под навеса като император на своя трон и оглеждаше пустинята. Дюните бяха и безкрайно разнообразни, и чудато еднакви навсякъде.

Преди около месец се бе отдалечил от сийча на Хейнар с малък имперски топтер. Кратка буря го отклони от курса. Овладея машината въпреки внезапните пориви на вятъра, но скоро занемя от изненада — стихията бе издухала пясъчната покривка от огромна белееща се плоскост. Солена падина.

Бе виждал такива явления и преди, само че не на Дюна. Падината приличаше на огледален овал и бележеше някогашните граници на море. Простираше се на около триста километра. Щом въображението му запълни с вода дъното на древния океан, Кайнс потръпна от вълнение.

Приземи се и излезе от топтера. Примижа в стелеция се прахоляк. Приклекна, после заби пръсти в сипкавата бяла повърхност. Облиза показалеца си и предположението му се потвърди — горчива сол. Не се съмняваше, че на тази планета е имало морета. Още не беше уверен обаче защо са изчезнали.

А сега — червей след червей — пътешестваха отвъд екватора и все по на юг. Много гледки напомняха на Кайнс за откритието му — блещукащи падини, вероятни останки от морета и езера. Сподели догадките си с младите свободни, но те можеха да се позоват само на митове и предания, не особено полезни за учения. А и повече ги интересуваше целта на пътешествието.

Най-сетне оставиха последния червей зад себе си. Отрядът продължи между острите зъбери в тези най-южни райони на Дюна. Шай-хулуд не доближаваше местата около полюсите. И макар че някои водни търговци бяха проучили северната ледена шапка, естествено за да извличат печалби от нея, южният полярен район оставаше безлюден и обвит в тайна. Никой не идваше тук... освен свободните.

Младежите едва сдържаха вълнението си през целия ден, докато крачеха по камънаците. Накрая Кайнс разбра какво жадуваха да му покажат. Бяха сътворили и съхранили потресаващо съкровище!

Недалеч от жалката ледена шапка, където според Стилгар и останалите било прекалено студено за заселване, пратеници на множество сийчове бяха разположили добре прикрития си бивак. През древен пролом — може би корито на река? — навлязоха в криволичещо дефиле. Кайнс погледна под краката си — камъните наистина бяха изгладени и заоблени от течаща вода. Макар и възхладен, въздухът беше по-топъл, отколкото би очаквал толкова близо до полюса.

Свободните бяха разположили хитроумно слънчеви отражатели и усилватели в стените на урвата, за да сгреят земята и да топят замръзналата почва. А в песъчливата и камениста пръст бяха посадили растения.

Кайнс занемя. Съзираше началото на своята мечта с очите си!

Близна една капка — по-вкусно нещо не бе опитвал, откакто стъпи на Дюна. Чиста вода от земята, не минала хиляди пъти през филтри и влагосъхраняващи костюми...

— Виж тайната ни, умма Кайнс — промълви Стилгар.

— Направихме всичко това само за година.

Туфи жилава трева никнеха по влажните участъци в разширяващия се каньон, имаше ярки пустинни цветчета, стелеха се дори яките лози на растение, раждащо едри кратуни. После погледът му се спря на най-изумителното — редици нисички финикови палми, вкопчили се с корените си в живителната влажна пръст.

— Палми... Започнали сте!

— Да, умма — сдържано кимна Стилгар. — Тук можем да надзорнем в бъдещето на Дюна. А из целия свят свободните изпълняват поставената от теб задача — засяват треви по наветрените страни на дюните, за да ги укрепят.

Планетологът сияеше. Наистина се бяха вслушали в думите му! Тревите щяха да пускат плетеници от коренчета, да събират вода, да обездвижват пясъците. С откраднатото от опитните станции свободните щяха да дълбаят водни резервоари, да градят ветрокапани, за да събират капчиците влага от ветровете...

Отрядът остана в закътаната урва няколко дни. Кайнс се опияняваше от гледките. Идваха и свободни от други сийчове. Това място май се превръщаше в новия сборен пункт на потайния народ. Пратениците се взираха с широко отворени очи в растенията, избуяващи на открито.

Една вечер самотен пясъчен ездач се довлече преуморен в каньона. Търсеше умма Кайнс. Останал без дъх от изкачването, сведе очи, сякаш не смееше да срещне погледа на пророка.

— Завършихме преброяването, както заповяда — обяви той. — Събрахме сведенията от всички сийчове и вече знаем точно колко са свободните.

— Чудесно, казвай! — усмихна се подканящо планетологът. — Имам нужда поне от приблизителни данни, за да предвидя колко бързо ще напреднем в работата.

Младежът отметна глава и най-после го погледна с наситено сините си очи.

— Оказа се, че сийчовете са повече от петстотин.

Планетологът издиша шумно. Изобщо не бе очаквал убежищата да са толкова много.

— А истинските свободни на Дюна са повече от десет милиона. Умма Кайнс, искаш ли да направим съвсем точно обобщение на сведенията?

Ученият се олюля, защото внезапно му се зави свят. Та това беше неимоверно число! И имперските специалисти, и чиновниците на харконите бяха уверени, че пустинните обитатели са не повече от няколко стотици хиляди, най-много милион...

— Десет милиона!

Той скочи към стъписания младеж и го прегърна братски. Толкова много усърдни работници! „С подобна неуморна армия наистина ще преобразим цялата планета!“

Вестоносецът се отдръпна почтително, макар лицето му да грейна от честта.

— Нося и друга новина, умма Кайнс. Помолиха ме да ти предам, че твоята жена Фрийт е родила силен син, който несъмнено ще бъде гордостта на своя сийч след време.

Планетологът зяпна, останал без думи. Бе вече баща! Озърна се безпомощно към Стилгар, Омун и другите. Наоколо размахаха ръце и закрещяха поздравленията си. Досега не се бе замислял особено за промените в живота си, но в този миг щастието като буен поток отнесе изненадата му.

С избистрен от радостта взор Кайнс огледа дългите редици палмички, все по-високите треви и цветя. Накрая вдигна глава към тясната начупена ивица синьо небе, обрамчена от стените на урвата. Фрийт е родила син...

— Значи свободните са станали с един повече! — високо изрече той.

*Омразата е не по-малко опасно чувство от любовта.
Способността да изпитваш едната емоция предполага
способност да изпитваш и другата.*

Предохранителни наставления към Сестринството,
архиви на Бене Гесерит на Уалах IX

Мъждивите слънца на двойната система Куенцин едва осветяваха начумереното небе на Бела Тегойзе. По-близкото хвърляше алени оттенъци по следобедните облаци, а ледено бялата главна звезда на системата беше твърде далечна, за да дари планетата с топлина и повече приличаше на дупка в небосвода. Мърляв и непривлекателен свят, далеч от основните маршрути на Сдружението. Хайлайнерите рядко се отбиваха тук.

На това унило място господарката на чифлика наглеждаше разположените на повърхността градини и си напомняше упорито, че това е временният ѝ дом. След почти година се чувстваше все същата чужденка.

Взираше се през хладния, някак мътен въздух в полята и наетите местни селяни. Под фалшиво име бе купила с част от спасените скъпоценности малко имение с надеждата да оцелее, докато дойде времето да се събере отново с другите. След отчаяното бягство не ги бе виждала, не знаеше нищо за участието им. Нито за миг обаче не си позволяваше небрежност. Елруд все още беше жив и ловците на глави претърсваха галактиката...

Плоски дискове хвърляха снопове пълноспектрни лъчи над земята, за да поддържат крехките екзотични плодове и зеленчуци, които тя щеше да продаде прескърпо на местните величия.

А наоколо растителността се скупчваше бодлива и корава. Грозна гледка! Естественото осветление не стигаше за фотосинтезата в капризните ѝ питомци.

Винаги усещаше остро студа. Чувствителната ѝ кожа, някога галена от пръстите на самия император, загрубяваше и се лющеше. Но жената се бе заклела да е силна, да издържи. Колко много би ѝ олекнало, ако можеше да съобщи на близките си, че е жива и здрава...

Мъчително жадуваше да ги види, но не смееше да потърси връзка, защото щеше да застраши и своя, и техния живот.

Машины потракваха между правите лехи и събираха узрялото. Ярките дискове хвърляха сенки като прокрадващи се твари. Неколцина селяни напяваха монотонно, докато се навеждаха над онези растения, които бяха прекалено слаби, за да ги берат механично. Постепенно пълнеха суспенсорни кошници и ги приготвяха за продажба.

Бе позволила само на най-приближените си придворни да я последват в новия ѝ живот. Не искаше да оставя разкъсани нишки в хищните лапи на имперските копои, нито ѝ даваше сърце да излага верни хора на такава опасност.

Позволяваше си само редки предпазливи разговори с доверениците си, които също живееха на Бела Тегойзе. Кратки плашливи реплики, непрекъснато озъртане, безмълвни усмивки... и нищо повече. Щъкащите „очи“ и агенти бяха навсякъде.

С грижливо оставени следи и безупречни документи господарката се превърна в достопочтена жена на име Лизет — вдовица, чийто съпруг бил местен търговец и дребен служител в ПОСИТ, затова ѝ оставил достатъчно средства да поддържа скромния чифлик.

Цялото ѝ всекидневие се преобрази неузнаваемо. Вече не беше обградена с грижи, нямаше музика, банкети и приеми, никакви интриги в Ландсрада или скучни заседания на Съвета. Живееше ден за ден, спомняше си миналото и копнееше за него, като същевременно си вътълпяваше, че сегашната действителност вероятно е най-доброто, на което може да се надява.

Повече от всичко ѝ тежеше, че не е изключено никога повече да не види любимите си хора.

Подобно на военачалник, инспектиращ строената си армия, господарката вървеше край насажденията. Бе запаметявала неуморно имената на екзотичните растения, за да е убедителна и в най-професионалния разговор.

При всяко свое излизане от голямата къща на имението тя, носеше красива огърлица — умело замаскиран иксиански хологенератор. Обвиващото лице ѝ поле изкривяваше образа, смекчаваше очертанията на скулите, разширяваше малката брадичка,

променяше цвета на очите. Така се чувстваше в безопасност... доколкото това изобщо беше възможно.

Случайно погледна нагоре и зърна искрящ дъжд от падащи звезди на хоризонта. Не приличаха на бледите светлинки от околните имения и далечното селце. Совалки... но само с товар или и с пътници?

Бела Тегойзе не беше гъсто населена. Нямахме с какво толкова да се похвали, а и историята ѝ беше мрачна и кървава — някога тук имало селища на кораби, но затънали в мизерия хора, превръщани в роби за други светове. Жената също се чувстваше затворница, макар все още да разполагаше с живота си.

„Каквото и да се случи, любима, не се отпуская нито за миг — бе напомнил съпругът ѝ при раздялата. — Никога!“

И понеже беше винаги нащрек, забеляза отдалеч трите орнитоптера, които летяха ниско откъм космодрума. Бяха включили на пълна мощност прожекторите си за нощно претърсване, макар че на Бела Тегойзе следобедът тепърва отминаваше.

Сякаш усети студени пръсти да стискат сърцето ѝ. Въпреки това се изправи гордо и се уви още по-плътено с тъмносиньото си наметало. Някой подвижна откъм голямата къща:

— Госпожо Лизет! Отказват да отговорят на запитването ни кои са и какво искат!

Озърна се към кльощавия Омър, който бе дошъл чак дотук с нея, защото не знаеше как иначе да осмисли живота си. Уверяваше я, че искал само и единствено да ѝ служи. Беше му признателна за предаността.

Хрумна ѝ да побегне, но се отказа в същия миг. Ако натрапниците действително бяха онези, от които се страхуваше, нямаше никакъв шанс да се спаси. Ако пък подозренията ѝ се окажеха напразни, защо да бяга?

Орнитоптерите увиснаха над градините с ревящи двигатели. Спуснаха се нагло върху засетите поля, събаряйки светлинни дискове и мачкайки растенията.

Когато люковете им се отвориха и отвътре изскочиха войници, тя разбра, че е обречена.

И, пренесла се като насън в по-щастливото минало, зърна отново съвсем други войници. Бе започнала да се отегчава от

главозамайващото си положение на императорска наложница. Елруд също вече отделяше повече внимание на други жени. Самата тя бе очаквала това и не се почувства пренебрегната.

Но след като въстанието на Еказ бе смазано, имперските бойци минаха в тържествен парад по улиците на Кайтен. От ярките цветове на знамената я заболяха очите. Униформите изглеждаха съвършени, мъжете — храбреци. Начело на колоната крачеше бъдещият ѝ съпруг, горд плещест воин с широка усмивка. Тя почувства как у нея се пробужда нова страст, виждаше го като най-величествения в цялата армия...

А сегашните войници бяха само и единствено страшни в сивочерните си парадни сардаукарски униформи.

Командващият ги бурсег вървеше отпред. С рязък жест заповяда да заемат позиции. Господарката го пресрещна, вирнала брадичка, вкопчила се в последната си надежда.

— Аз съм госпожа Лизет, собственичката на това имение — представи се с неприязнен тон и огледа красноречиво съсипаните лехи. — Вие или вашите началници имате ли намерение да ми изплатите щетите, причинени от непохватността ви?

— Затваряй си устата! — кресна един войник и насочи лазестрела си към нея.

„Що за глупак... Ами ако носех защитен пояс под дрехите?“

Бурсегът повелително вдигна ръка, за да наложи мълчание на подчинения си. Жената веднага разпозна предварително уговорената игра — непокорен простак, който да я сплаши, и строг командир, опиращ се на разсъдливостта. Добър главорез, лош главорез...

— Тук сме по заповед на императора — отсечено заговори командващият. — Издирваме оцелели изменници от една отцепила се династия. Въз основа на извънредните си пълномощия настоявам да ни окажете пълно съдействие.

— Не ми е известно коя юрисдикция има предимство в случая — вдигна рамене господарката. — И не съм чувала нищо за никакви отцепници. Най-добре е да се срещнете с правния съветник, чиито услуги ползвам. Ще ви съдействам, разбира се, но се боя, че ще останете разочаровани.

— Как пък не! — изръмжа дръзкият войник. Наоколо селяните стояха сковано по местата си. Бурсегът се доближи само на една

крачка от нея, но тя не трепна. Взираше се в лицето ѝ и се мръщеше. Жената знаеше, че холомаската ѝ придава външност, каквато сардаукарът не е очаквал да види. Преди да долови какво е намислил, той сграбчи иксианската огърлица и я скъса. Естествено господарката не усети никаква промяна, но вече се бе лишила от прикритието си.

— А, така е по-добре — подсмихна се презрително бурсегът. — Значи не сте чувала за никакви отцепници?

Тя само го гледаше надменно. От топтерите наизскачаха още сардаукари, някои нахлуха в къщата, тършуваха в хамбарите и силозите. Нима подозираха, че крие тежко въоръжен отряд?

Друг навъсен войник стисна ръката ѝ. Тя не успя да се отдръпне, а мъжът светкавично вдигна ръкава на дрехата ѝ и я одраска с малка кюрета. Жената се смръзна, защото помисли, че са я отровили, но сардаукарът се отмести невъзмутимо и пхна пробата в анализатор.

— Самоличността потвърдена, господине — обърна се той към своя бурсег. — Лейди Шандо Верниус от Икс.

Войниците разшириха кръга около нея, а тя не помръдваше. Знаеше какво я чака.

Старият император се държеше все по-налудничаво, съзнанието му гаснеше, губеше последните си сили. Елруд като че таеше в себе си повече омраза, отколкото едно тяло може да издържи. Но докато беше върховен повелител, заповедите му се изпълняваха стриктно.

Питаше се само дали първо ще я изтезават, за да изтръгнат от нея информацията, която нямаше — къде е Доминик.

Омър изхвърча с крясък от странична врата на къщата. Размахвана грубо ловно оръжие. „Смел и верен — съжали го жената. — но твърде глупав...“

— Оставете господарката ми на мира! — крещеше прислужникът.

Неколцина сардаукари се целеха в него и в работниците по полето, но повечето бяха насочили оръжията си към самата нея. Тя се загледа в небето и мислите ѝ я пренесоха при нейния нежен мъж и децата им. Надяваше се с цялата си душа да не им е отреден такъв край. Дори сега признаваше пред себе си, че ако можеше да избира, отново би сторила същото. Не скърбеше за загубеното положение и богатства в императорския двор. Бе преживяла любов, каквато (знаеше го от опит!) рядко спохожда благородниците.

„Горкият Руди... Никога не е разбирал какво е обич.“ Както винаги Доминик се оказа прав. Отново го зърна какъвто го бе срещнала за пръв път — привлекателен млад воин, завърнал се с победа.

Вдигна ръка, сякаш за да докосне лицето му още веднъж...

И всички сардаукари натиснаха спусъците.

*Трябва да управлявам с очи и нокти, както ястребът
сред по-слабите птици.*

Дук Паулус Атреидски

Дук Лето Атреидски.

Владетел на планетата Каладън, член на Ландсрада, предводител на Велика династия... Тези титли не означаваха нищо за него. Баща му беше мъртъв.

Струваше му се, че се е върнал в детството си. Смазан и объркан, все още не събираше сили да понесе бремето, стоварено толкова жестоко върху неговите рамене през шестнадесетата му година. А в неудобното, прекалено широко за него кресло, от което грубоватото прямият стар дук бе водил официални заседания и потайни сбирки, направо се чувстваше измамник.

„Не съм готов да бъда дук!“

Бе обявил седемдневен траур и през това време успяваше да се измъкне от повечето си задължения като глава на рода Атреидес. Почти непоносимо беше дори да чете съболезнованията на други Велики династии... особено писмото от Елруд IX, несъмнено съчинено от лорд-камерхера, но подписано с треперещата ръка на императора. „Велик мъж на своя народ падна без време. Изразявам ви най-искреното си съчувствие и се моля за доброто ви бъдеще.“

Незнайно защо Лето долови заплаха в думите, дори в наклона на подписа. Изгори листа в камината на личните си покои.

Най-важни за него бяха искрените прояви на подкрепа от хората на Каладън — свежи цветя, кошници с току-що уловена риба, бродирани флагове, дори балади и елегии, сътворени от местни поети. А също така — статуетки, скици и портрети на стария дук в блясъка на величието му.

Щом останеше сам, без нито един евентуален свидетел на слабостта му, Лето изплакваше мъката си. Знаеше колко много обичаха тези хора стария дук Паулус и си спомняше как окрилен се чувстваше той самият, когато заедно с баща си държеше бичата глава напред

арената. Тогава копнееше някой ден също да изпита обичта и верността им. Родът Атреидес...

Лейди Хелена се бе затворила в покоите си и оставаше глуха и сляпа за грижите на своите прислужници. Лето не бе съзирал особени прояви на привързаност между родителите си и не можеше да познае дали майка му скърби искрено. Все още тя се съгласяваше да приема само свещеници и личните си духовни наставници. Вкопчваше се в насилините тълкувания, които сама придаваше на определени пасажии от Оранжевата Католическа Библия.

Лето все по-често си повтаряше, че е длъжен да се измъкне от това бласто. Време беше да се заеме с управлението на Каладън. Дук Паулус би го сгълчал за страданията и за неумението му да определи най-първостепенните грижи. „Момко, тъгувай през свободното си време — би казал строго той. — Никога не демонстрирай пред околните, че в рода ни се е загнездило слабодушие!“

Заричаше се да стори всичко, на което е способен. И добре разбираше, че му предстоят много жертви...

Сега Ромбур незабелязано бе застанал до креслото му в пустата зала за аудиенции. Лето тъжно зяпаше портрета на отсрещната стена, на който баща му бе изобразен в пищните дрехи на матадор. Иксианецът впи пръсти в рамото на приятеля си.

— Ти изобщо ял ли си днес? Имаш нужда от енергия!

Въздъхна на пресекулки и се обърна към Ромбур, по чието широко лице ясно личеше тревога.

— Не съм. Ще закусиш ли с мен?

Надигна се вдървено от твърдото кресло. Трябваше да помни дълга си. Туфир Хауът се заседа с тях до масата часове наред — обсъждаха планове и стратегиите си. По едно време се умълчаха, а воинът-ментат се взря право в очите на младежа.

— Господарю дук, макар че се надявам да е проличало и от постъпките ми, искам да ви уверя, че ви обричам предаността си докрай и подновявам клетвата си за вярност към рода Атреидес. Ще дам всичко от себе си, за да ви помагам и съветвам. — Изражението му стана по-сурово. — Но вие би трябвало да разбирате, че всички решения ще бъдат ваши и само ваши. Възможно е да чуete противоречиви съвети от мен, от принц Ромбур, от майка си и от

другите си помощници. В крайна сметка ще решавате вие. *Вие* сте дукът. *Вие* сте атрейдската династия.

Лето наведе глава, сякаш отговорността беше като хайлайнер на Сдружението, готов да се стовари върху него.

— Осъзнавам това, Туфир, и наистина ще имам нужда от помощ. А сега... Докъде стигна в разследването на причините за гибелта на моя баща? Потвърждава ли се версията за злополука, или това е само заблуда?

Ментатът сви вежди, лицето му посърна.

— Не ми се искаше да го казвам, господарю дук, но... опасявам се, че е убийство. Продължават да се трупат доказателства за отдавнашен и заплетен заговор.

— Какво?! — Юмрукът на Ромбур се стовари върху масата, а самият той почервения. — Кой е сторил това с дука? И как?

Бе се привързал силно не само към приятеля си Лето, а и към патриарха на рода Атреидес, приютил него и сестра му въпреки рисковете. Разяри се при мисълта, че Паулус може да е бил наказан за добротата си към иксианските изгнаници.

— Ромбур, аз съм дукът — хладнокръвно напомни Лето, отпуснал ръка на рамото му. — Това е мое задължение.

— Химическият анализ на мускулната тъкан — продължи ментатът-воин, — взета от салусанския бик, показва слаби следи от две неприсъщи за обмяната му вещества.

— Нали уж ги проверяваха преди боя? И ветеринарят ли е участвал в заговора?

— Всички задължителни тестове са били направени преди началото на коридата. — Туфир стисна устни, потропвайки с пръсти по масата, докато подреждаше мислите си. — За жалост не е било възможно да открият отклонението. Бикът е бил нарочно настървен със силен стимулант, който постепенно се е натрупвал в тялото му, защото му е даван на порции.

— Така не биха могли да постигнат нищо! — Ноздрите на Лето се разшириха от гняв. — Баща ми беше майстор на коридата. Най-добрият матадор!

Ментатът поклати рошавата си глава.

— Дали са на животното и противоотрова срещу невротоксина, с който бяха намазани бандерилите. Това вещество е усилвало

действието на стимуланта. Вместо да бъде полупарализиран, бикът всъщност е освирепял до бяс. Станал е същинска машина за убиване тъкмо когато дукът започна да се изморява.

Лето скочи от стола си и неволно се озърна към вездесъщия детектор за отрови над масата. Закрачи из трапезарията, а недокоснатият оризов пудинг изстиваше в чинията. Завъртя се на пети и изрече властно, събирайки в гласа си всичко, което бе научил за изкуството на управлението:

— Ментат, искам от теб обобщена хипотеза. Кой би го извършил?

Туфир застина на стола си, потънал в интуитивен размисъл. Данните се носеха на мълниеносни потоци в мозъка му, уподобяван на компютър — древния омразен враг на човечеството...

— Най-вероятно обяснение: удар от някой враг на дука сред Великите династии. Поради избрания момент подозирам, че е свързан с подкрепата му за династията Верниус.

— И аз го допускам — промърмори Ромбур.

Синът на Доминик Верниус вече не изглеждаше като добродушно момче, свикнало да му угаждат. Откакто дойде на Каладън, стана по-жилав и в очите му личеше непреклонност.

— Но нали нито един род не е обявил канли срещу Атреидес? — напомни Лето. — Древните ритуали на вендетата налагат строго спазване на правилата. Не е ли така, Туфир?

— Не можем да разчитаме — възрази ментатът, — че всички врагове на дук Паулус биха се придържали към правилата. Трябва да бъдем изключително предпазливи.

Ромбур отново почервения — спомни си за прогонването на собственото си семейство от Икс.

— Има и такива, които извращават смисъла на формалностите според прищевките си.

— Втора възможност — продължи Хауът. — Самият дук Паулус е бил набелязан за жертва, а не родът Атреидес. Лично отмъщение. Не е изключено да е виновен някой местен молител, комуто не е допаднало отсъждане на дука. Макар че убийството има последици с галактически мащаби, подбудите биха могли да са и нелепо дребнави.

Лето завъртя глава.

— Не ми се вярва. Знам колко много обичаха баща ми хората тук. Никой от поданиците му не би се обърнал срещу него.

Туфир не се остави да бъде разубеден толкова лесно.

— Господарю дук, не надценявайте силата на обичта и верността и не подценявайте мощта на омразата.

— Ъ-ъ... а кое обяснение е по-вероятно? — не се сдържа Ромбур. Хауът не отместваше поглед от Лето.

— Нападение с цел да бъде отслабен родът Атреидес. С гибелта на баща ви вашата позиция, милорд, става прекалено уязвима. Вие сте млад и неопитен.

Лето пламна, но сдържа острия си отговор.

— Враговете ви — натърти ментатът — ще предположат, че вашата династия е станала твърде неустойчива и биха могли да се претрашат за продължаване на атаката. А за съюзниците ви не е изключено да преценят, че сте им в тежест и да ви подкрепят... с по-оскъдна добронамереност. Периодът е особено опасен.

— Харконите? — промълви неуверено Лето.

— Нищо чудно — сви рамене Хауът. — Или някой техен съюзник.

Младежът притисна длани към слепоочията си и отново вдиша дълбоко. Забеляза, че Ромбур го гледа угрижено.

— Туфир, продължавай разследването. Щом са си послужили със салусанския бик, предлагам ти да разпиташ по-подробно хората от оборите и конюшните.

Прислужникът Дънкан Айдахо застана пред новия си дук и се поклони гордо, готов да даде клетвата за вярност. Бяха го накарали да се измие, но носеше работните си дрехи.

Яростта още бушуваше в него. Нищо не можеше да го разубеди, че дук Паулус щеше да е жив и до днес, ако някой бе пожелал да чуе предупреждението му. Мъчеха го и угризения, че не е направил достатъчно, за да спаси благодетеля си. Не трябваше ли да говори и с друго, а не само с майстор Ириск? В момента се колебаеше да разкаже ли какво е видял. Реши да не прибързва.

Привидно смаленият от огромното кресло Лето Атреидски примижа и го прониза с поглед.

— Момче, помня как се присъедини към нашето домочадие. — Сега лицето на младия дук изглеждаше повяхнало от грижи. — Беше тъкмо след като избягах от Икс с Ромбур и Кайлеа.

Двамата изгнаници също седяха в залата. Тук бе и Туфир Хауът с цял взвод гвардейци от охраната на замъка.

— Дънкан Айдахо — безстрастно продължи Лето, — чух разказа ти как си се спасил от харконите, които са те измъчвали. Моят баща ти се довери, когато ти даде служба в Каладънския замък. Имаш ли представа колко необичайно беше решението му?

Наклони се напред, за да погледне момчето отблизо.

— Да, милорд — кимна Дънкан и почувства топлина по лицето си. Как лошо се отблагодари на благия човек! — Знам.

— Някой е давал опасни лекарства на салусанските бикове преди последния бой на баща ми. Ти също работиш в оборите. Имал си чудесна възможност да го сториш. Защо не участваше в пасеото с другите? Спомням си, че се чудех защо те няма. — Гласът зазвъня безмилостно. — Дънкан Айдахо, нима те изпратиха при нас под маската на невинност и невежество, а всъщност си наемен убиец на харконите?

Момчето отстъпи покрушено.

— Как тъй, господарю дук?! Ами че аз все това разправях — нещо не беше наред с бикове! Колко пъти казах на майстор Ириск, а той нищо не направи. Само ми се подиграваше. Даже накрая се скарахме. Затова не излязох на арената. Искях да отида при дук Паулус и да го предупредя, но майстор Ириск ме заключи в една от мръсните клетки. — Сълзите напиреха в очите на Дънкан. — Омазах хубавите дрехи, които ми подари вашият баща. И дори не видях как загина.

Изненаданият Лето се изпъна напрегнато в креслото и стрелна с поглед Хауът.

— Ще проверя, милорд — веднага го увери ментатът.

Дукът отново се взря в момчето. Стори му се унило от печал, а не от страх. Този деветгодишен беглец май искрено се радваше на живота си в Каладънския замък въпреки черната работа в оборите.

В такива моменти си признаваше, че няма никакъв опит в разгадаването на лукави души, ала кой знае защо бе готов да повярва на Дънкан — корав, умен и свиреп не за годините си, само не и коварен.

„Внимавай... Наборът от мръсни номера в Империята е просто неизчерпаем.“ Замисли се обаче първо за Ириск. Началникът на конюшните и оборите беше в Каладънския замък още от уредения брак между родителите му... „Възможно ли е подобен план да е бил подготвен преди толкова много години?“ Защо пък не? Вледени се вътрешно от всичко, което би се съдържало в такова разкритие.

Лейди Хелена влезе сама, с неуверена стъпка в залата. Очите ѝ се губеха в тъмни сенки. Лето проследи как майка му се настанява в креслото до него, както преди бе сядала до съпруга си. Изопна гръб и се вторачи в застаналото пред тях момче.

След малко гвардейците доведоха и майстор Ириск. Бухналата му бяла коса беше в безпорядък, очите с торбички под тях гледаха притеснено. Но когато Туфир Хауът му предаде сбито разказа на Дънкан, кльошавият мъж се разсмя и костеливите му рамене се отпуснаха в пресилено облекчение.

— След всички години, през които служих на династията, вие сте готови да повярвате на това *харконче*?! — Изви очи възмутено. — Моля ви, милорд!

„Прекалява с драматизма“ — отбеляза Лето. Долови, че ментатът обмисля същото наблюдение. А Ириск докосна устните си с показалец, като че тепърва се сещаше за нещо.

— Щом споменахте, милорд, не бих се учудил самият хлапак да е давал онези гадости на бика. Никой не би могъл да го гледа в ръцете през цялото време.

— Лъжеш! — кресна Дънкан. — Исках да кажа на дук Паулус какво става, а ти ме затвори в клетката. Защо не се помъчи да спреш боя? Колко пъти те питах... а сега дукът е мъртъв!

Хауът слушаше, зареял поглед нанякъде, устните му бяха още влажни и алени след поредната порция сок от сафо. Лето виждаше, че пак е потънал в ментатския си унес и вписва току-що наученото за момчето и Ириск сред вече известните данни.

— Е, нищо ли няма да кажеш? — обърна се към стареца.

Мъчеше се да не мисли за времето, когато дългурестият началник на конюшните и оборите го водеше при животните.

— Дребосъкът може и да е дърдорил нещо, милорд, но той поначало си се плашеше от биковете. Немислимо е да отменя боя, защото някакво си детенце се е ужасило от тези твари. — Изсумтя

сърдито. — Грижех се за него, дадох му възможност да се прояви, а то...

— И не ти хрумна да се вслушаш в предупреждението му! После баща ми загина. — Лето не остана сляп за внезапната му уплаха. — Защо го направи?

— Вероятно обяснение — обади се Хауът. — Поради подчинението си на лейди Хелена, Ириск е работил през цялото време за рода Ричиз. А тази династия в миналото е била свързана с Харконен. Не бива да забравяме и враждата ѝ с иксианците. Възможно е да не е осведомен напълно за отредената му функция в цялостния замисъл или... — Какво?! Това са безсмислици! — възкликна Ириск.

Почеса се по темето и се опита да срещне погледа на лейди Хелена, но тя хладно се извърна.

— Не прекъсвай моя ментат — заплашително изрече Лето.

Туфир Хауът също се взираше в Хелена, чиито ледени очи сега се съсредоточиха в неговите. След малко се обърна към сина ѝ и продължи:

— Обобщение — бракът на Паулус Атреидски с Хелена от Ричиз беше опасен дори по онова време. Ландсрадът видя в него удобен случай да отслаби връзките между Ричиз и Харконен, докато граф Илбан Ричиз го смяташе за последен шанс да обърне към добро съдбата на своето семейство в момент, когато губеше управлението на Аракис. Ползата за рода Атреидес беше, че дук Паулус получи място в съвета на директорите на ПОСИТ и право на глас в Съвета, което не би постигнал по друг начин. Но когато лейди Хелена пристигна тук с приближените си, едва ли всички са се заклели доброволно във вяност на атреидите. Допускам, че агенти на харконите са се свързали с майстор Ириск... без знанието на самата лейди Хелена, разбира се.

— Това са щуротии, особено пък от устата на ментат! — отсече Ириск.

Лето следеше как този път белокосият мъж търси с поглед подкрепа от когото и да е в залата, само не и от майка му. Изпъкналата му адамова ябълка подскачаше на шията.

Озърна се към лейди Хелена, останала безмълвна, вторачи се в стиснатите ѝ челюсти. И режещо студена вълна плъзна по гръбнака му. Бе чул думите ѝ през дебелото резбовано дърво на вратата: „Паулус, ти

си този, който направи грешния избор! И това ще струва твърде скъпо и на теб, и на династията ти!“

— Ъ-ъ... Лето, никой не би и помислил да следи човека, надзираващ конюшните и оборите — тихо се намеси Ромбур.

Приятелят му обаче се взираше все така неотклонно в майка си. Да, Ириск е дошъл със свитата ѝ от Ричиз. Беше ли го превърнала в свой съучастник? С какво го е подчинила?

Устата му пресъхна, когато всички елементи от загатката се сплетоха в съзнанието му — може би точно такива внезапни озарения използваша и ментатите. Тя бе направила това! Самата лейди Хелена Атрейдска бе дала тласък на плана. О, едва ли би се отказала и от чужда помощ, може би дори от харконите... а Ириск несъмнено е бил прекият изпълнител.

Само тя и никой друг бе решила да убие Паулус. Вярваше го с цялата си душа! Синът ѝ дори не бе навършил шестнадесет години... Значи лейди Хелена отсега нататък щеше да владее положението на Каладън, да наложи *своите* представи кое е най-добро за планетата.

„Лето, сине, сега ти си атрейдският дук.“ Ето какво му бе казала броени мигове след смъртта на неговия баща. Странни думи за потресена от ужас жена.

— Моля ви, престанете... — кършеше ръце Ириск. — Милорд, никога не бих изменил на династията, в служба на която съм се поставил. — Посочи Дънкан. — Всички знаете, че това плъхче е от харконите. Нали ни се изтърси направо от Гайъди Прайм?

Лейди Хелена дори не шавна, когато от гърлото ѝ се разнесе толкова хрипкав глас, сякаш не бе говорила няколко дни. Изглежда предизвикателно сина си.

— Лето, от малък познаваш майстор Ириск. Нима сериозно възнамеряваш да обвиниш човек от моята свита? Не ставай смешен.

— Майко, още никому не сме предявили обвинения — отвърна той сдържано.

Като предводител на рода Атреидес беше длъжен да се отчужди от детството си, когато неуморно молеше Ириск за разрешение да погали бикове. Върлинезият мъж го научи да се грижи за животните, да язди, да поправя хамути.

Ала някогашният Лето беше в далечното минало за новия дук на атреидите.

— Ще проучим грижливо доказателствата и уликите, преди да стигнем до конкретни заключения.

Лицето на Ириск се кривеше от борещи се чувства. Лето изведнъж изпита опасения от това, което би могъл да каже началникът на конюшните и оборите. Ако го подложат на натиск, ще се осмели ли да замеси и лейди Хелена? Гвардейците в залата несъмнено бяха наострили слух, Кайлеа също попиваше всеки звук. И други щяха да чуят и да разнесат изречените тук думи. Такъв скандал би разтърсил жестоко Каладън, вероятно и Ландсрада.

Дори майка му да бе уредила нещастieto на арената, дори Ириск да бе получил заповеди — или е бил подкупен, или изнуден, — не биваше да има самопризнания в тази зала! Искаше да научи истината, но не пред свидетели. Разчуе ли се, че лейди Хелена е виновна за смъртта на дук Паулус, свършено е с атреидите. Неговата власт също ще бъде подронена безвъзвратно. Тогава не би имал друг избор, освен да наложи най-суровото наказание... на своята майка.

Изтръпна, щом си припомни мита за Агамемнон, за проклятието на Атрей, което тегнеше над рода още от зората на историята. Наложил си да диша дълбоко и спокойно, за да укрепи решимостта си.

„Прави необходимото, момко — бе казвал баща му. — И никой за нищо няма да те обвини, стига да избираш най-правилните решения.“

Е, какво беше най-правилното решение в този случай?

Хелена се изправи и заговори с непрекословно строгия си майчински тон.

— Смъртта на моя съпруг не е причинена от ничия измяна... Тя беше Божие наказание. — Махна с ръка към Кайлеа и Ромбур, които я гледаха като зашлевени. — Нашият любим дук бе наказан за дружбата си с рода Верниус, за снизхождението, с което допусна тези деца в замъка ни. Тяхната династия погази заветите на джихада, но мъжът ми ги приюти. И бе поразен от собствената си надменност, а не от наш служител. Няма защо да умуваме повече.

— Достатъчно, майко — изрече Лето.

Погледът ѝ изгаряше от гняв, сякаш бе я ядосало непослушно дете.

— Не съм свършила! Положението на дук има множество тънкости, които още не си...

Той не стана, а насочи цялата си воля в гласа.

— Аз съм дукът, майко, и ти ще замълчиш, иначе ще заповядам на охраната да те изведе насила от залата и да те заключи в някоя кула.

Кожата на Хелена побеля, очите ѝ зашариха диво от огромната изненада. Още не вярваше, че нейният син ѝ говори така, но благоразумно предпочете да не задълбочава раздора. Често бе виждала подобно изражение и на лицето на Паулус.

Иреск обаче не проумя, че за него е по-добре да си мълчи.

— Момчето ми, защо вярваш на това боклуче без...

Лето стрелна с поглед загубилия самообладание мъж и сравни държанието му със спокойната гордост на Дънкан. Лицето около подпухналите очи на Иреск лъщеше от пот.

— Защото ми вдъхва доверие — проточи безстрастно той. — Повече не си позволявай да се обръщаш към мен с „момчето ми“.

Хауът пристъпи към креслото на Лето.

— Ще получим повече информация чрез дълбоко сондиране. Лично ще се заема с разпита.

Младият дук се спогледа със своя ментат.

— Насаме, Туфир. Само ти и той.

За миг притвори очи и преглътна. По-късно трябваше да обясни на Хауът, че Иреск не бива да оцелее от разпита... Ментатът кимна незабележимо в знак, че вече знае неизречената заповед. Каквото и да чуеше, щеше да бъде тайна, споделена между него и дука.

Гвардейците сграбчиха костеливите ръце на възрастния мъж и той изкрещя истерично. Преди да каже каквото и да е, Хауът притисна длан към устата му.

И, сякаш нарочно подбрал най-удобния момент, за да хвърли окончателно всички в смут, в залата влезе мъж с униформа, когото гвардейците пропуснаха без никакви спорове. Крачеше право към Лето и създаваше илюзията, че вижда само него. Електронният му идентификатор го определяше като официален куриер, явно слязъл току-що от лихтер на космодрума в град Кала. Младият дук се вцепени — не очакваше добри вести.

— Милорд, трябва да ви съобщя страшна новина.

Всички настръхнаха. Гвардейците, повели Иреск, се запънаха на място, но Хауът заповеднически им посочи да го изведат преди куриерът да е казал още нещо. Вестоносецът замря и се съсредоточи. Познаваше положението на Каладън и подбра внимателно думите.

— Възложиха ми печалната задача да ви уведомя, че лейди Шандо, заклеямена от император Елруд IX като отцепничка и предателка, е била издирена от сардаукари и в съответствие със заповедта на императора екзекутирана на Бела Тегойзе. Всички нейни приближени също са били убити.

Ромбур се свлече онемял на мраморното стъпало до креслото на дука. Кайлеа изхлипа и заудря с юмрук по близката каменна колона, докато изпод ноктите ѝ се процеди кръв.

Хелена погледна тъжно сина си и кимна.

— Виждаш ли? Още едно наказание. От нас двамата аз се оказах правата. Иксианците и всички, които им помагат, са прокълнати.

Този път ненавистта пламна неприкрита в очите на Лето. Той изграчи към останалите в залата гвардейци:

— Отведете майка ми в нейните покои и предайте на служителите ѝ да се подготвят за пътуване. — Пое си дъх, за да не затрепери гласът му. — Убеден съм, че заради сътресенията през последните дни тя се нуждае от пълен покой... много далеч оттук.

В неблагоприятни обстоятелства всяко живо същество се превръща в нещо друго — напредва или се връща назад в развитието си. Човеци ни прави знанието какво сме били преди и — да се надяваме! — споменът как да възстановим това състояние.

Посланик Камар Пилру,
„Слова в защита на Икс“

Безшумната алармена система на скривалището го събуди за пореден път. Облян в пот от неспирните кошмари, К’тер мигновено седна, готов за схватка с дебнещите го нашественици.

Но тлейлаксианците не откриха бърлогата му и този път, макар че бе му се разминало на косъм заради проклетите им скенери. Изолираната камера беше оборудвана с автоматичен контролен монитор, който трябваше да я пази от всякакво излъчване векове наред, но упоритите фанатици вече си служеха с устройства за откриване на подобни нежелани машини. Рано или късно щяха да спипат К’тер.

По навик изключи всичко за секунди — осветление, вентилация, отопление. После зачака в задушния мрак. Не чуваше нищо освен собственото си дишане. Никой не се опита да отвори замаскирания люк.

Дълго не си позволи да шавне.

Случайните претърсвания можеха да обезсмислят усилията му да оцелее и да съхрани технологичното си съкровище. Принуждаваха го да открадне едно от тези устройства. Успееше ли да анализира принципите му на действие, би могъл да измисли и как да се противопостави на скенерите.

Повечето сутрини коридорите и приемните на бившия Голям дворец (сега канцелария на тлейлаксианските управници) пустееха. К’тер се измъкна от прикрита отвесна шахта за достъп и се шмугна в склад до централния коридор. Оттук можеше да прибяга до многопосочен автономен асансьор. Бе се научил да изчезва, да се

преструва и да оживява. Но шансовете му щяха да се подобрят, ако знае и как да се изплъзва от скенерите.

Някой от търсачите може би още шареше наблизно. К'тер също трябваше да бъде ловец! Промъкваше се, послушваше се. Познаваше всяка извивка в тази част на зданието.

Макар да носеше зашеметител и лазестрел, опасяваше се, че тлейлаксианските детектори веднага ще ги засекат при евентуална употреба. Тогава нашествениците щяха да го подгонят безмилостно. Затова стискаше в едната си ръка дълъг остър нож. Най-доброто оръжие в момента.

Най-сетне зърна някакъв оплешивяващ намусен човечец, който доближаваше по коридора. Държеше с две ръце малък екран, а на него сякаш избухваха фойерверки. Търсачът така се бе задълбочил в работата си, че отначало не забеляза нищо... докато тъмнокосият младеж не се втурна към него.

Дребосъкът зяпна и в устата му се белнаха остри като бисерчета зъбки. Преди да извика, К'тер му преряза гърлото. Джуджето се просна, пръскайки кръв, а иксианецът успя да сграбчи скенера, преди да се е разбил на пода. Изобщо не обърна внимание на гърчещия се дребосък, нито на червената локва по красивите гладки плочки в някогашния Голям дворец на династията Верниус.

Не се страхуваше. Фанатиците и без това щяха да го убият на място, щом го намерят. Какво значение има, ако им даде още един повод? Съвестта му беше чиста. Колко невинни бяха загинали заради тлейлаксианците? Ами стъпканата история и култура? Тежък, твърде тежък беше кръвният им дълг!

Все пак завлече трупа към шахтата, която водеше до убежището в плътните скали, и избърса кръвта. Докато кафеникавата коричка засъхваше по ръцете му, К'тер за миг се смръзна — мисълта за предишните години проби защитната обвивка на съзнанието му. Какво ли би казала прекрасната Кайлеа Верниус, ако го види такъв? Не, не биваше да губи време във вайкане за онова, което му бяха отнели тлейлаксианците... а и не можеше да отгатне колко се е променило момичето заради личните си несгоди. Дори не знаеше дали още е жива.

И той нямаше да запази живота си за дълго, ако не заличи следите от нападението и не се шмугне обратно в бърлогата.

Търсачът се оказа учудващо тежък за ръста си, явно имаше твърде плътни кости. К'тер напъха трупа във вече опразнен негентропиен контейнер. По-скоро слънцето в иксианското небе щеше да угасне, отколкото тялото да изгние.

След като се почисти и преоблече, той се зае с най-важната в момента задача. Сложи скенера на работната си маса и започна да го изследва.

Скоро вникна в елементарната система за управление — сензорен пулт и екран за параметрите на откритите машини. Лесно разшифрова и тлейлактианския код, защото още през първите дни бе домъкнал в скривалището си усъвършенстван иксиански декриптор.

Несравнимо повече го затрудни самото устройство. Пипаше с болезнена предпазливост, защото очакваше да е предвиден и модул за самоунищожение. Не смееше да отвори насила апарата. Задоволи се с пасивни методи на изследване.

Ужасно много му се искаше призракт на Дейви Рого да е наблизо, за да го помоли за съвет. В камерата беше самотен и често потискаше самосъжалението. Крепеше го единствено увереността, че върши нещо важно. Може би бъдещето на Икс зависеше от малките му победи!

С цената на всичко трябваше да опази тайната на убежището си, защото тук беше и чудатият комуникатор, преодоляващ пространството. Дано скоро измислеше начин да открие оцелелите от рода Верниус и да им помогне. А за да продължи, сега трябваше да разбере как работи досадният скенер...

Минаха няколко дни в безплодни усилия, докато не му хрумна да си послужи със звукова сонда — провери ще успее ли да състави поне приблизителна схема на устройството. Стресна се, защото внезапно се чу щракане. Веднага остави скенера на масата и се отдръпна. Нищо не се случи и К'тер пак огледа черната кутия. От едната ѝ страна се бе появила пролука. Помъчи се да я разшири с пръсти.

Скенерът нито се взриви, нито се стопи. Пред щастливия му поглед се откри вътрешността на апарата, а с едно натискане на бутон той включи наръчника за употреба — холографски образ на изискан мъж, който охотно обясняваше на потребителя всичко за устройството.

Дружелюбният човек от записа явно не се бе притеснявал, че някой конкурент ще възпроизведе скенера, защото функционирането

му зависеше напълно от рядкото и скъпоценно „огледало на Ричиз“. Досега никой не бе успял да го фалшифицира. Създадените от неизвестни минерали и полимери огледала като че съдържаха безброй вложени една в друга призми.

К'тер неохотно се възхити на това творение и пак се замисли каква ли е била ролята на Ричиз в заговора срещу Икс. При толкова отдавнашна вражда загубилата конкурентната война династия с удоволствие би помогнала за разгрома на съперниците...

Сега започваше най-тежкото — да освободи интуицията си, да си припомни всичко научено и с това „огледало“ и случайно събраните части да създаде уред, с който да неутрализира скенерите. След изтощителни допитвания до услужливия наръчник за употреба започна да съзира наченките на решението.

Вечерната среща с хората от черния пазар отново му съсипа нервите, но какво друго да стори? Единствени те можеха да му продадат липсващите части.

Прибра ценната доставка и се върна в притихналото здание под тавана на пещерата. В асансьорите използваше подправена биометрична карта, която го представяше за тлейлаксиянски техник. Носеше се устремно нагоре и си мислеше за чертежите, разхвърляни по работната му маса. Нямаше търпение да довърши уреда.

Но когато излезе в коридора, осъзна грешката си. Вместо запустели складове видя множество кабинети, разделени с прозрачен стъклопласт. Беше включено само мътнооранжевото нощно осветление. Всички надписи по вратите бяха на непознато тлейлаксиянско наречие.

Не се бе изкачил докъдето трябваше. Преди да се върне в кабината, изстърга метал и се чуха провлачени стъпки. Беше твърде късно. Видяха го.

— Ей, ти! — извика мъжки глас на галах, но с рязък акцент. — Ела насам.

К'тер припряно плъзна картата си през идентификатора, а по коридора вече тежко тропаха ботуши. Разнесоха се и други гласове. Очакваше всеки миг някой да стреля по него.

Кабината се отвори след цяла вечност... треперещата му ръка изтърва торбичката с току-що купените безценни части. Нямах време да я прибере.

Каза с дрезгав шепот етаж, до който искаше да се качи. Вратата щракна на мястото си в последната секунда и гласовете заглъхнаха. Тревожеше се, че стражите ще успеят да спрат кабината или ще повикат чакащите наблиз сардаукари. Искеше да излезе от този капан. Стори му се, че пълзи нагоре влудяващо бавно.

Вратата се отвори и той се огледа колебливо. Засега не се мяркаше никой. Програмира кабината за спиране на още четири места и я прати по-навътре в скалните пластове.

Скоро вече се потеше изобилно в своята изолирана камера. Бе се отървал и този път, но се ядосваше на небрежността си. Загуби толкова необходимите му елементи за довършването на уреда и неволно подсказа на тлейлаксианците с какво се занимава.

Нямаше да мирясат, докато не го намерят!

Всички живеем до някое време в сенките на предшествениците си. Но ние, които решаваме съдбините на цели планети, накрая стигаме до мига, когато от сенки се превръщаме в самата светлина.

Принц Рафаел Корино,
„Беседи за изкуството да управляваш“

Като официален член на Обединения съвет на Великите и Малките династии дук Лето Атреидски отпътува с хайлайнер до Кайтен за поредната сесия на Ландсрада. За пръв път напускаше Каладън в новата си роля на предводител. Надяваше се, че бе укрепил достатъчно волята си след гибелта на своя баща, за да се появи пред множество зорки погледи.

Щом обяви решението си да участва в сесията, Туфир Хауът и неколцина съветници по протокола се затвориха с него за ускорен курс по дипломация. Държаха се като строги учители и настояваха, че трябва незабавно да бъде осведомен за всички социални, икономически и политически фактори, важни за решенията на един дук. Лето реши на обучението да присъства и Ромбур.

„Когато династията му възстанови правата си, задължително трябва да знае всичко това!“

Някои от съветниците си позволиха скептични гримаси, но не възразиха. Все пак изпращайки го на космодрума в град Кала, придружен единствено от Туфир Хауът, до последната минута го увещаваха да не постъпва необмислено.

„Разбирам доводите ви — отвърна им Лето, — но ще се вслушвам първо в чувството си за чест.“

Древна традиция му даваше право да застане пред Ландсрада и да търси справедливост. Гневът и остатъците от юношеска наивност му вдъхваха мъждукаща надежда, че може и да постигне нещо въпреки всички съмнения на съветниците. Спомняше си обаче унило няколкото случая, когато дук Паулус бе отправял искания към Ландсрада. Баща му всеки път бе се завръщал пламнал от презрение и нетърпимост към пипкавата бюрокрация.

Под вечно ясното небе на Кайтен огромната Зала на красноречието се извисяваше като най-високият връх в цяла една планинска верига от законодателни и правителствени сгради. За изграждането ѝ своя принос бяха дали всички благородни династии в надпревара всяка да надмине останалите по великолепиe. Само заповедта на император Хасик Корино III бе принудила Ландсрада да премисли трезво фантастичните си проекти, иначе дори дворецът щеше да бъде засенчен...

След атомната катастрофа на Салуса Секундус и преместването на седалището на имперската власт всеки искал да вдъхне оптимизъм и вяра в новия ред. Хасик III се мъчат да покаже, че макар династията Корино да се е разминала на косъм с безвъзвратната гибел, Империята ще продължи още по-неотклонно пътя си напред.

Флаговете на Великите династии плющяха като пъстра дъга край външните стени. Лето дълго се озърта, докато открие зелено-черното знаме на рода Атреидес. Разбира се, алено-медният флаг на Верниус отдавна бе свален и изгорен на публична церемония.

Туфир Хауът стоеше до своя млад господар. На Лето много му се искаше и неговият приятел Ромбур да го придружи, ала съзнаваше, че иксианският изгнаник няма да е в безопасност, напусне ли убежището си на Каладън. За укриващия се Доминик Верниус не се бе чуло нищо дори след новината за смъртта на Шандо. Лето не се съмняваше, че коравият мъж скърби по своему, като в същото време замисля отмъщението си...

Бездруго трябваше да се научи сам да се справя със задълженията си. Баща му би очаквал именно това от него. Изопна рамене и се загледа право напред, замислен за родовата си история, за всичко случило се след мрачните времена на Атрей. Не позволи пищният блясък на Ландсрада да му вдъхне чувство за малоценност.

Когато влизаше в Залата на красноречието редом с хора от други династии, Лето мярна цветовете на Харконен около бледия грифон на знамето. Изброи наум другите родове, чиито гербове бе разпознал — Ричиз, Теранос, Мутели, Еказ, Дивец, Канидар... По средата висеше далеч по-големият императорски флаг на Корино с лъва на алено-златен фон.

Фанфарите, съпровождащи влизането на знатните особи, звучаха неспирно и оглушително. Глашатай оповестяваше името и ранга на

всеки представител. Лето забеляза, че пристигналите благородници са малцина. Повечето бяха посланици, политически назначенци или платени угодници...

Макар че самият той носеше титла с кралско достойнство, не се чувстваше могъщ или влиятелен. В края на краищата какво ли представляваше дукът на средна по сила и средства династия в сравнение дори с премиер-министъра на някой от приказно богатите родове? Вярно, имаше Каладън и другите владения на атреидите, но доста от Великите династии можеха да се похвалят с контрол над несравнимо повече звездни системи. За миг си представи, че е рибка между акули, ала бързо прогони тази мисъл, за да не подронва решимостта си. Стариият Паулус никога не си бе позволявал слабост!

Щом се озова в огромната зала, зачуди се къде ли са били местата на династията Верниус. Не го утешаваше особено увереността, че въпреки превземането на Икс Бене Тлейлакс никога нямаше да заслужи честта на представителство в Ландсрада. Сборището от надменни благородници не би допуснало презрените джуджета в своите среди. Макар да не търпеше подобни вкоренени предразсъдъци, в този случай дори им се зарадва.

Заседанието започна с неизбежните безкрайни формалности. Лето зае мястото си в една от черно-сините разкошни ложи за видни особи. Хауът се настани до него. Младежът следеше внимателно ставащото, за да се учи. Беше готов да стори каквото е необходимо, но първо му се налагаше да изчака своя ред.

Истинските предводители на родове не можеха да си губят времето, като присъстват на всяко редовно заседание. Решаваха се всевъзможни дребни въпроси и обсъждането им нерядко се проточваше. Скоро осъзна, че тук не вършат почти никаква работа въпреки препирните за нищожни уловки в протокола или в имперските закони.

Все пак той бе решил да превърне участието си в свое официално представяне пред Ландсрада. И когато мудно пълзящият дневен ред стигна до неговото слово, Лето прекоси лъскавия гладък под, ширнал се под гигантските сводове на залата. Застана зад катедрата в средата. Не искаше да изглежда незрял юноша и се помъчи да си представи внушителното присъствие на своя покоен баща.

Спомни си оглушителните викове, когато двамата вдигаха бичата глава на арената.

Плъзна поглед по морето от отегчени самодоволни лица и си пое дъх. Усилвателите щяха да разнесат думите му навсякъде, а и всеки звук се записваше на шигърова жица. Тази реч беше жизнено важна за него — повечето присъстващи изобщо не го познаваха, немалко сред тях дори не бяха чували името му. Съзнаваше, че казаното от него ще създаде първата трайна представа за личността му.

Изчака секунда-две, за да се съсредоточат, макар че след толкова словоизлияния едва ли вече имаха кой знае какво желание да го правят.

— Мнозина от вас бяха приятели и съюзници на моя баща Паулус Атреидски. — Без повече увъртания стовари старателно обмислената изненада: — Неотдавна той стана жертва на заговор, подготвен от подлеци и страхливци.

Изви глава и се вторачи красноречиво към ложата на династията Харконен. Не знаеше имената и титлите на двамата мъже, седнали там.

Намекът беше достатъчно ясен за всички, макар че не бе изрекъл недвусмислено обвинение, пък и не разполагаше с нищо освен косвени улики. Майстор Ириск не оцеля от разпита — точно според указанията на Лето. Малко преди кончината си бе потвърдил, че Хелена е замесена в заговора, но не знаел нищо за съучастниците ѝ. Сега новият дук на династията Атреидес искаше най-вече да прикове вниманието на събралите се тук хора... и постигна целта си.

Двамата харкони си зашепнаха, поглеждайки го неспокойно и ядосано. Реши в момента да ги изхвърли от мислите си.

Гласът му се разнасяше ясно и отсечено като сигнала на крайбрежен фар в мъглива каладънска сутрин.

— Над входа на императорския дворец е изписан девиз: „Законът е върховната наука.“ Затова ще говоря пред вас и от името на доскорошна Велика династия, която вече не може да защити правата си. Верниус бяха наши съюзници и приятели.

Неколцина изпъшкаха от отегчение, други се размърдаха неловко в креслата си. Бяха чули твърде много за Верниус напоследък. Младият атреид дръзко продължи:

— Маркграф Доминик Верниус и семейството му бяха принудени да се обявят за отцепници след незаконното превземане на Икс от Бене Тлейлакс, които познаваме като покварена сган,

недостойна да бъде представена в това законодателно събрание. Но когато династията Верниус зовеше за помощ и подкрепа срещу възмутителното нашествие, *всички вие* се спотайвахте и протакахте, докато не стана прекалено късно.

Внимаваше да не обвини пряко самия Елруд, макар да не се съмняваше, че именно императорът е подтиквал Ландсрада към бездействие.

В залата замърмориха, този път мнозина изразиха и по-гръмко недоволството си. За младежа беше ясно, че вече го смятат за недорасъл и зле възпитан грубиян, който изобщо не е вникнал в истинските процеси и механизми на властта в Империята. Това обаче изобщо не го смути.

— Всички познавахте Доминик Верниус като почтен и заслужаващ доверие човек. И всички търгувахте с Икс. Колцина от вас не биха нарекли бившия маркграф свой приятел? — Огледа присъстващите и побърза да продължи, преди някой да е събрал смелост и вдигнал ръка. — Аз не принадлежа към рода Верниус, но тлейлаксиянските нашественици застрашиха и моя живот. Едва се спасих благодарение на силите, изпратени от покойния ми баща в моя защита. Маркграф Верниус и съпругата му избягаха, изоставяйки владенията си... а неотдавна лейди Шандо бе убита като подгонен дивеч! — Зрението му за миг се замъгли от ярост, но си наложи да говори с равен глас: — Нека всички знаят, че протестирам срещу действията на Бене Тлейлакс и ги смятам за абсолютно недопустими. Справедливостта трябва да възтържествува чрез обявяване на *канли* или по друг подходящ начин. Династията Атреидес не признава незаконните управници на Икс. Как смеят те да преименуват планетата на Ксутух?! Цивилизована ли е Империята, или ще се удавим в нов прилив на варварство? — Изчака миг-два, а яростта все още туптеше силно в главата му. — Ландсрадът обърна гръб на тази невероятна трагедия. Нима сте слепи за възможността същото да сполети *всекиго от вас*?

Един от харконските представители заговори неучтиво, дори без да се изправи.

— Династията Верниус обяви, че се отцепва. Древните закони дават пълно право на имперските сардаукари, както и на всички ловци на глави, да ликвидират съпругата на един отцепник. Внимавай с

приказките, младо дукче! Позволяваме ти да дадеш убежище на нейните деца от добро сърце, а не защото нещо ни задължава да го сторим.

Лето беше убеден, че харконът не е прав, но нямаше намерение да спори с него за тълкуването на един или друг параграф, особено без напътствията на останалия в ложата Туфир.

— Значи всеки род може да бъде преследван, а членовете му избивани от сардаукарите заради някаква прищявка, и тук никой няма да възрази?! — възкликна той. — Комуто хрумне, ще смазва Велики династии, а останалите просто ще си затваряте очите с надеждата, че тази участ ще ви подмине?

— Императорът не се осланя на прищевки в решенията си! — кресна глас и веднага се надигна одобрителна, гълчава... но не особено шумна.

Лето прецени, че немощната проява на преданост сигурно се дължи на крайно влошеното здраве на Елруд. Старецът не се бе появявал пред хората от месеци, предполагаше се, че е на смъртно легло.

— Може и да ви се виждам прекалено млад — отвърна на репликата той, — но не съм слепец. Членове на Ландсрада, съветвам ви да помислите — как можете да разчитате взаимно на подкрепата си, щом обещанията ви се разпиляват като прах в буря? Къде ще намерите опора, ако династиите започнат да се нахвърлят една срещу друга при най-дребния повод?

Гласът му зазвуча по-плътно и властно, когато повтори думите, с които баща му го посрещна на космодрума:

— Атрейдската династия цени верността и честта несравнимо повече от политическите изгоди... Дано не забравите скоро рода Верниус!

Личеше, че е накарал поне неколцина да се замислят, но не се съмняваше, че ако внесе искане за отмяна на наградите, обявени за главите на хората от тази династия, почти никой няма да го подкрепи. Въздъхна и закрачи към сводестата врата. Никой не ръкопляскаше... но не се чуваше и смях. Тишината издаваше по-скоро стъписване. Надяваше се да е пораздрусал това сборище. А може би отново си позволяваше наивен оптимизъм. Очевидно дук Лето Атрейдски имаше да учи още много за държавническото изкуство, както и Туфир Хауът

сигурно щеше да изтъкне на връщане, но беше твърдо решен да не се уподоби на двуличните мошеници в залата. До края на дните си, докато имаше живот в тялото му, искаше да остане достоен и почтен човек. Накрая всички ще го разберат... дори враговете му.

Туфир го настигна при колонадата на портала и двамата излязоха от Залата на красноречието, където Ландсрадът продължаваше заседанието си.

В историята намираме потвърждение, че технологичният напредък не може да бъде представен с равномерно издигаща се крива. Има периоди на застой, на резки скокове и дори на връщане назад.

„Технология на Империята“, 532-ро издание

Двете фигури в сенките наблюдаваха как доктор Юнгар, изтрил всякакво изражение от лицето си, прокарва медицинския скенер над тялото. Проснатият на леглото старец имаше пепеляв цвят и сякаш тънеше в пухкавите завивки. Апаратът жужеше.

„Вече няма нужда от наложниците си“ — помисли Шадам.

— Императорът е мъртъв — обяви лекарят от Сук.

— Ах, най-сетне е намерил покой — дрезгаво промълви кронпринцът.

Дали Елруд накрая бе научил кой е виновникът за смъртта му? Преди да се изцъклят, гущерските очи на дъртака се бяха вторачили в него. И коремът на наследника сякаш се вледени от спомена за деня, в който императорът бе разкрил съучастието му в убийството на Фафнир...

Подозирал ли е? Проклинал ли го е в последните си мисли?

Е, вече нямаше как да промени фактите. Престарелият повелител най-после се спомина, и то заради решението на Шадам. А, не... Фенринг измисли всичко! Нека той понесе цялата вина, ако се наложи.

Скоро нямаше да бъде кронпринц, а падишах-императорът на Оpoznатата Вселена. Не биваше да издаде с нищо вълнението и ликуването си. Ще почака до тържествената церемония.

— Предполагаше се — изрече Хазимир Фенринг до него, свел голямата си глава. — Горкият, отдавна боледуваше, хм-а-а...

Лекарят затвори апарата и го пхна в джоба на туниката си. Всички други бяха прогонени от спалнята — наложниците, стражите, дори лорд-камерхерът Хезбан.

— Все пак има нещо странно — промълви Юнгар. — Дни наред ме измъчва мисълта за някакво несъответствие... Не е напълно

естествена смърт. И е задължително да бъдем абсолютно точни в заключенията си заради императора...

— Покойния император — изтърси Шадам, преди да помисли.

С едва забележим жест Фенринг го подкани към сдържаност.

— Именно — подчерта и лекарят.

Дали този типичен представител на школата Сук не беше просто огорчен, че повече няма да смуче от тях фантастичните такси за проточилото се лечение?

— Драги ми докторе — подхвана Фенринг, — император Елруд беше на преклонна възраст и не издържаше на напрежението. Ние, най-приближените до него, нямаше как да не забележим промените към по-лошо в здравето и умствените му способности през... да речем, през последните две години. Струва ми се, че не е уместно да изказвате необосновани подозрения, които само могат да навредят на реда и спокойствието в Империята в толкова труден момент, хм-а-а... Падишах-императорът Елруд IX живя повече от сто и петдесет години, което е едно от най-дългите царувания в историята на Корино. Нека почива в мир!

Шадам се прокашля.

— Докторе, а какво друго е, ако не естествена смърт? Кой би могъл да се справи с мерките за сигурност на баща ми? Навсякъде стражи и детектори за отрови...

Юнгар погледна неловко към дребния мъж с лице на невестулка и пак се взря в кронпринца.

— Не съм следовател, за да отговоря на въпросите за вероятния извършител, подбудите му и възможностите, които е имал. Убеден съм обаче, че един ментат би ви дал достатъчно изчерпателен отговор. Ще представя наличната информация пред контролния ни съвет. Задължителна формалност.

— Кой би дръзнал да стори това с баща ми?! — повиши тон Шадам и пристъпи към леглото.

Този надут самохвалко от Сук отдавна го вбесяваше. А и мъртвецът сякаш ги гледаше обвиняващо.

— Сир, първо трябва да събера допълнителни данни.

— Данни ли?! Какви по-точно?

Шадам се овладя с усилие. Пот изби по челото му и той неволно прокара пръсти през грижливо вчесаната си червеникава коса. Май

прекаляваше...

А непоклонливо хладнокръвният Фенринг нехайно пристъпи от другата страна на императорското ложе, където беше чашата с недопита меланжова бира.

Лекарят зашепна така, че да го чува само кронпринцът:

— Принц Шадам, като възпитаник на Сук мой дълг е да ви предупредя, че вероятно и вие сте изложен на голяма опасност. Някои сили... според прочетените от мен доклади... не искат династията Корино да остане на власт.

— Откога в школата Сук получават доклади за съотношението на силите и интригите в Империята? — попита Фенринг, плъзнал се безшумно към тях.

Не чу думите, но от години знаеше как да разчита движенията на устните — особено полезно умение при шпиониране. Мъчеше се да научи на същото и Шадам, но кронпринцът напредваше трудно.

— Имаме свои източници — сопна се Юнгар. — Уви, такива връзки са необходими дори и на школа, която се е посветила на човешкото здраве. Живеем в опасни времена...

— Подозирате ли някого? — тихо попита кронпринцът. Дали не можеха да насадят лорд-камерхера Хезбан?

Ще скалпят доказателства, ще пуснат слухове...

— Сир, на ваше място щях да подозирам всекиго в името на собствената си безопасност. Бих искал да извърша аутопсия на император Елруд. Ако работя с някой от колегите ми, ще успеем да направим задълбочен анализ на всеки орган, всяка тъкан, дори всяка клетка... за да сме сигурни.

Лицето на Шадам се сви в гнуслива гримаса.

— Не е кой знае каква почит към баща ми да го накълцате. Той изпитваше ужас само от мисълта за операция. Сега трябва да се подготвим за погребалната церемония. И, естествено, за моята коронация.

— Напротив — настоя Юнгар, — почитаме паметта на императора, като се опитваме да установим от какво е починал. Може би нещо е заложено в тялото му по времето, когато поведението му се промени. Ние, лекарите от Сук, бихме могли да открием и най-малките следи дори две години по-късно.

— Гади ми се, като си представя аутопсия — промърмори Шадам. — Аз съм престолонаследникът. Забранявам!

Озърна се към мъртвия старец и космите по ръцете му настръхнаха от илюзията за реещ се над трупа призрак. Взираше се недоверчиво в сенките по ъглите и в студената камина. А бе очаквал да изпитва само въодушевление, когато най-сетне наследи Трона на Златния лъв от баща си!...

— Сир — все тъй спокойно изрече Юнгар, — имперските закони ми дават правото да предявя официално искане. И за ваше добро би трябвало да сторя точно това. Виждам, че още нямате опит в интригите, защото сте израснал под закрила. Несъмнено ме смятате за прекалено мнителен, но ви уверявам, че не греша. Интуицията ми подсказва, че има нещо нередно.

— Може би уважаемият доктор е прав — намеси се и Фенринг.

— Ти пък каква... — Шадам видя особения блясък в очите на приятеля си и млъкна. Изви глава към Юнгар. — Трябва да обсъдя въпроса със съветника си.

— Разбира се. Отдръпнаха се до вратата.

— Да не си се побъркал?! — сърдито зашепна кронпринцът.

— В момента е по-разумно да се съгласиш. А не след дълго поради... — Фенринг се усмихна, подбирайки подходящата дума — ... зловещо недоразумение... дъртият Елруд ще бъде кремиран, преди те да са се докопали до трупа.

— Ясно — Шадам сякаш се сепна от нещо и се обърна към Юнгар. — Моля ви, извикайте колегата си и извършете аутопсията. Тялото на баща ми ще бъде преместено в дворцовата болница, където ще имате най-добри условия за работа.

— Докато другият лекар пристигне, ще мине поне денонощие — предупреди Юнгар. — Бихте ли наредили да замразят трупа?

Кронпринцът се усмихна любезно.

— Разбира се.

— В такъв случай, сир, с ваше позволение...

Лекарят от Сук се поклони и припряно излезе. Дългата му коса се поклащаше, пристегнатата от сребърния пръстен.

Когато останаха сами, Фенринг се подсмихна.

— Трябваше или да му угодим, или да затрием мръсника.

Само час по-късно поредица от недоразумения доведе до превръщането на император Елруд IX в купчинка пепел, която отгоре на това не попадна в урната. Един от низшите прислужници и двама санитарии платиха с живота си за грешката.

Паметта и Историята са двете страни на една монета. Но след време Историята се приплъзва към благоприятната представа за събитията, докато Паметта е обречена да съхранява най-лошите им страни.

Лейди Хелена Атрейдска,
лични дневници

„Татко, не бях готов.“ Тази нощ прибоят бучеше страховито, а разнасяните от вятъра дъждовни капки трополяха по прозорците на Каладънския замък. Но съвсем друга буря бушуваше в дук Лето — тревогата за бъдещето на династията му след тежките удари на съдбата.

Твърде дълго отлагаше и това задължение... вече месеци. В такава неприветлива нощ не искаше нищо, освен да поседи в стоплената от камината стая с Ромбур и Кайлеа. Но все пак реши да се заеме с личните вещи на баща си.

Сандъците бяха донесени и наредени край стената. Прислужниците разпалиха огъня, напълниха камината с дърва, а от голямата кана с греяно вино се разнасяше аромат на подправки и дъх на прескъп меланж. Четирите малки светоглобуса достатъчно добре разсейваха мрака.

Кайлеа бе намерила в един гардероб пухкава кожена наметка и се уви в нея само за да се стопли; така изглеждаше още по-очарователна. Въпреки потискащите промени в живота ѝ и загубените мечти за бляскави дни на Кайтен, дъщерята на маркграф Верниус умееше да оцелява. И силата на волята като че ѝ стигаше да промени всичко наоколо, за да извлече от него най-доброто за себе си.

Въпреки очевидните затруднения, в които можеше да го въвлече каквото и да било обвързване с отцепниците, дук Лето — вече предводител на Велика династия — все повече се увеличаваше по Кайлеа. Но и не забравяше неспирно повтаряното поучение на баща си, че бракът не бива да зависи от любовта, иначе атрейдският род може да загине. Младият владетел знаеше, че няма да пренебрегне мъдростта на дук Паулус. Бе се вкоренила достатъчно здраво в съзнанието му.

И все пак много харесваше това момиче, макар досега да не събра смелост да изрази по-явно чувствата си. Предполагаше обаче, че тя го знае и без това. Впрочем Кайлеа разсъждаваше преди всичко логично. Лето го долавяше дори в извивките на пълните ѝ устни, в съсредоточеното изражение, когато ѝ се струваше, че той не забелязва отправления към него поглед...

Позволи на Ромбур да рови любопитно в тежките сандъци с надеждата да намери стари сувенири от общото бойно минало на Паулус и Доминик. Накрая приятелят му извади бродирано наметало и го разгърна.

— Това пък какво е? Не съм виждал баща ти да го носи.

Лето се вгледа в шевиците и веднага се досети. Ястребът на Атреидес бе обгърнал светилника на знанието — символа на династията Ричиз.

— Трябва да е част от сватбената му премяна.

— О, тъй ли... — Гласът на Ромбур заглъхна от притеснение. — Много съжалявам.

Побърза да прибере наметалото в сандъка, а Лето поклати глава. Тепърва му предстоеше да преглъща много горчилка.

— Ромбур, баща ми загина и ме остави в това положение не по своя воля. Моята майка обаче сама направи своя избор. А можеше да ми бъде безценен съветник! В други обстоятелства щях да се радвам да черпя от знанията и опита ѝ. На... — Въздъхна. — Както казах, тя предпочете друго.

Само Лето и ментатът-воин знаеха истината за участието на Хелена в заговора за убийство. Новият атреидски дук се бе зарекъл да отнесе тайната в гроба. Със смъртта на майстор Ириск вече бе изцапал ръцете си с кръв — за пръв, ала несъмнено не за последен път. Дори Ромбур и Кайлеа не подозираха нищо.

Отпрати майка си от Каладънския замък само с две прислужнички, подбрани лично от него. „В името на покоя и благополучието си“ тя щеше да живее в доста първобитни условия на източния континент при Усамотените сестри — консервативна религиозна общност с непоклатими убеждения. Хелена прие изгнанието надменно, без да поиска никакви обяснения от сина си.

Въпреки показната безчувственост Лето скърбеше, че трябва да се раздели с нея. Още не можеше да повярва, че за броени дни се е

лишил и от двамата си родители. Но Хелена бе извършила най-ужасяващото престъпление срещу собственото си семейство. За нищо на света не би ѝ простил и не искаше да я вижда повече. Разбира се, немислимо беше да я убие. Такава мисъл дори не се мярна в ума му. Важното беше тя да се махне от очите му, защото трябваше да се заеме с управлението на огромните си владения, а смяташе благоденствието на поданиците си за свой неотменим дълг. Предстоеше му да се научи как да управлява делата на рода Атреидес.

Огледа още веднъж дреболиите в сандъка и затвори якия капак. Дук Паулус бе имал свои спомени, минало и малки лични тайни. Но те с нищо нямаше да помогнат за бъдещото процъфтяване на династията. Лето пък имаше предостатъчно неотложни грижи, свързани с политиката и търговията. Туфир Хауът, другите съветници и дори Ромбур правеха всичко според силите си, за да му помогнат, и въпреки това се чувстваше едва ли не като новородено, което тепърва опознава света.

Кайлеа напълни чаша и му я подаде, после сипа вино в още две за себе си и за своя брат. Лето отпи разсеяно, но все пак се наслади на аромата. Топлината сякаш се просмука направо в костите му и той се усмихна с благодарност на момичето.

А иксианката се взираше в пръснатите наоколо вещи и опипваше един от златните гребени в тъмномедната си коса. Забеляза, че долната ѝ устна потреперва.

— Хей, какво има?

Тя въздъхна и вдигна глава.

— Никога няма да взема в ръце нещата, принадлежали на майка ми. Нито онези от Големия дворец, нито скъпоценностите, които отнесе със себе си.

Ромбур обгърна раменете ѝ, но сега тя се взираше само в Лето.

— Майка ми пазеше дори подаръците от императора. Толкова имаше да ми разказва, а аз не отделях време да я чуя, докато беше жива.

— Ще имаме собствени спомени — опита се да я утеши брат ѝ.

— Да, ще накараме всички да ни запомнят... — изведнъж пресекна гласът ѝ.

Поддал се на унинието и умората, Лето потърка пръстена с дукския печат. Все още го усещаше тежък и чужд, но нямаше да го

свали до оня ден, разположен в далечното бъдеще, когато ще го предаде на своя син, за да продължи водачеството на атреидите!

Навън бурята неуморно заливаше стените на замъка, а морето шумеше далече долу, в подножието на скалите. Кой знае защо, представяше си Каладън смазващо огромен, а себе си — нищожно дребен. Но когато размени усмивки с Ромбур и Кайлеа, почувства се уютно у дома си — въпреки вилнеещата стихия.

Научи за смъртта на императора, докато заедно с трима помощници се чудеше къде точно да окачи главата на салусанския бик в трапезарията. Неколцина работници вдигнаха чудовищния трофей с макари и въжета до избраното място на доскоро голата лъскава стена.

Намусеният Туфир Хауът ги гледаше отстрани, сплел пръсти зад гърба си. Ментатът неволно докосна дългия белег на единия си крак. Тогава бе спасил много по-младия Паулус от друг разбеснял се бик. Но този път не успя да се намеси навреме...

Кайлеа се извърна, когато погледна главата на гадната твар.

— Трудничко ще ни е да се храним тук, ако това нещо ни зяпа. Още се вижда кръвта по рогата му.

Лето обаче се взря с одобрение в трофея.

— Нека ми напомня, че винаги трябва да съм нащрек. Дори едно тъпо животно, макар и чрез намесата на заговорници, може да повали предводителя на Велика династия от Ландсрада. Мисли за поуката от случилото се, не за грозотата на бика!

— Боя се, че и поуката не ме утешава особено — промърмори тя и в изумрудените ѝ очи блесна влага.

Примига, за да проясни зрението си, и се върна към своите занимания. Пред нея беше отворен сборник с данни, изработен от ридулианов кристал. От известно време бе затънала в счетоводството на атреидите. Наученото на Икс ѝ помагаше да се ориентира лесно в дейностите и производителността навсякъде из Каладън. Обсъждаше изводите си с Лето, който с удоволствие откри, че Кайлеа Верниус има блестящи заложби на делова жена.

„Да си добър дук не означава само да въртиш сръчно меча и да се биеш с бикове — бе му казал Туфир Хауът дълго преди върху него да се стоварят сегашните проблеми. — Справянето с всекидневните

дреболии може да се окаже дори по-тежко.“ Ето че сега откриваше колко прав е бил ментатът...

Куриер, явно току-що спуснал се от хайлайнер на Сдружението, влезе с маршова стъпка в залата. Униформата му беше в алено и златно — имперските цветове.

— Моля да бъде приет от дук Лето Атрейдски.

Тримата се смръзнаха на местата си. Веднага си спомниха каква страшна новина научиха предишния път, когато в замъка бе дошъл вестоносец. Сега младият дук се молеше нищо лошо да не е сполетяло беглеца Доминик Верниус. Но този куриер все пак носеше униформата на Корино и изглеждаше уморен от дълго пътуване...

— Възложено ми е задължението да известя всички членове на Великите и Малките династии, представени в Ландсрада, че падишах-императорът Елруд Корино IX почина от продължително заболяване в сто тридесет и осмата година от царуването си. Дано тези десетилетия останат с добро в историята и нека душата му намери вечен покой!

Лето слушаше слисан. Един от работниците едва не изтърва въжето и бичата глава застърга надолу по стената, но Хауът му кресна да си върши работата.

Императорът беше неизменният повелител на галактиката в продължение на два нормални човешки живота — заобиколен от стражите си, защитен срещу всякакви заплахи, пристрастен към даряващата дълголетие подправка... Лето изобщо не се бе замислял, че и старецът все някой ден ще умре, макар от година-две да се чуваше, че здравето му се е разклатило.

Взря се в куриера и се поклони официално.

— Моля ви да предадете на кронпринца Шадам моите съболезнования. Кога ще бъде извършена церемонията по погребението? Родът Атреидес ще бъде представен на нея, разбира се.

— Не е необходимо — отвърна куриерът безстрастно. — По волята на престолонаследника ще има скромна частна церемония, на която ще присъстват само членовете на семейството.

— Разбирам.

— Възложено ми е да ви предам обаче, че Шадам Корино, който скоро ще бъде коронясан като падишах-император на Оpoznатата Вселена под името Шадам IV, любезно настоява за вашето присъствие и полагане на клетва за вярност към него по време на церемонията по

възкачването му на Трона на Златния лъв. Датата ще бъде уточнена допълнително.

Лето се озърна към своя ментат и отговори:

— Ще се отзовем на поканата. Вестоносецът кимна рязко и добави:

— Ще бъдете уведомени своевременно за всички подробности по протокола.

Мъжът се поклони и се обърна кръгом с отсечени, движения. Излезе от залата със същата маршова стъпка, за да се върне със скоростен топтер на космодрума и да поеме към следващата планета от Империята, където щеше да повтори известието си.

— Ами, тъ-тъ... ето ти една добра новина — кисело се обади Ромбур. Бледото му лице се изопна, той силно стисна челюсти. — Ако не беше дребнавата ревност на императора, нашето семейство можеше да се справи с кризата на Икс. А и Ландсрадът щеше да ни изпрати подкрепления.

— Елруд не искаше да се справим — вметна Кайлеа. — Жалко, че майка ни не доживя да чуе това.

Устните на Лето се извиха в усмивка на сдържана надежда.

— Чакайте... Та това е неочакван шанс. Помислете! Само Елруд упорстваше в личната си вражда срещу династията Верниус. Той и майка ви имаха общо минало, заради което — всички знаем — императорът отказа да отмени наградата за главите ви. Омразата беше негова... и само негова!

Застаналият под бичата глава Хауът наблюдаваше безмълвно и чакаше да чуе какво ще каже младият дук.

— Вече говорих пред Съвета на Ландсрада — продължи Лето, — но те са безполезни и безлични. Никога няма да заемат ясна позиция. А с моя братовчед по майчина линия Шадам е друго... — Докосна долната си устна с език. — Срещали сме се само три пъти, но една от бабите ми също е дъщеря на Елруд. Ще се възползвам от кръвната ни връзка. Когато Шадам седне на трона, ще подам официална петиция за амнистия като жест на милосърдие от негова страна. И заклевайки му се във верността на рода Атреидес към Империята, ще му напомня за славната история на Верниус!

— Че защо му е да те слуша? — усъмни се Кайлеа. — Каква изгода ще има, ако изпълни молбата ти?

— Но нали това ще бъде най-правилно?! — възкликна Ромбур.
— Просто защото е справедливо.

Сестра му го изглежда, сякаш си е изгубил ума.

— Ще го стори, за да даде ново начало на царуването си — увери ги Лето. — Всеки император иска веднага да покаже, че е различен от предшественика си, а не скован в рамките на старите нрави и решения. Шадам може би ще е склонен да прояви човеколюбие. А и отдавна чувам слухове, че не се погаждал много с баща си. Сигурен съм, че ще търси повод да прояви своя характер, след като Елруд е властвал повече от век.

Внезапно Кайлеа се хвърли в ръцете му и той я прегърна неловко.

— Лето, ще бъде чудесно, ако ни върнат свободата... и фамилните ни владения! Може би все пак ще спасим Икс.

— Да се надяваме — промърмори Ромбур, изведнъж настроил се скептично. — Ако го желаем силно, нищо чудно и да се случи.

— Поне не бива да се боим, а да настояваме — натърти Лето.

— Ами добре... — проточи иксианецът. — Ако някой успее да го постигне, това ще си ти, приятелю.

Пламнал от въодушевление и решимост, младият дук вече кроеше планове за пътуването до Кайтен.

— Ще им подготвим голяма изненада — заяви той след малко. — Двамата с Ромбур ще отидем заедно на тържествата.

Разтревоженият ментат се намеси.

— Господарю, опасно е синът на рода Верниус да напуска убежището си.

— Именно затова никой няма да очаква, че ще постъпим така!

*Какви сетива ни липсват, та не можем да видим или
чуем един друг свят, който е навсякъде около нас?*

Оранжевата Католическа Библия

Някои откриваха красота в местността около Горския стражеви пост — истинско чудо на девствената природа. Но барон Владимир Харконен с неохота се отделяше от затворените помещения, правите ъгли, метала и стъклопласта. Режещо студеният въздух му се струваше особено неприятен без привичните миризми на смазка, механизми и инсталации. Твърде суров, дори враждебен дъх.

Съзнаваше обаче, че са се запътили към много важна цел, а и се забавляваше от още по-явното недоволство на извратения ментат. Пайтър дьо Врие едва смогваше да не изостава, връхната му роба се цапаше все повече, косата му стърчеше на всички страни. Макар неговото съзнание да работеше не по-зле от могъща машина, тялото му беше изнежено, хилаво и немощно.

— Господарю, тук всичко е излишно *примитивно*... — подхвърли ментатът. — Наистина ли се налага да вървим толкова надалеч? Нима няма какво друго да правим, освен да блуждаем в гората?

— Някои хора плащат прескъпо — отвърна баронът, — за да посещават такива *места за отдих*, както ги наричат.

— Пайтър, я си затваряй устата! — озъби се и Рабан. Катереха се по доста стръмен склон към заледен и прояден от пещери скален масив. Дьо Врие се начумери и също се сопна:

— Рабан, нали онова момченце надхитри тъкмо тук и теб, и прехвалените ти ловци?

Племенникът на барона се извъртя на пети и изглежда ментата изпод тежките си клепачи.

— Следващия път ти ще си дивечът — обеща злобно, — ако не си държиш езика зад зъбите!

— Аз, скъпоценният ментат на твоя чичо?! — безгрижно промълви Пайтър. — А с кого би могъл да ме замени?

— На място казано! — подсмихна се Владимир Харконен.

Рабан промърмори нещо нечленоразделно.

Стражи и егери на династията бяха претършували открай докрай усамотения ловен резерват, за да могат тримата мъже да вървят без обичайните си придружители.

Рабан носеше маула-пистолет в кобур на хълбока си, а през рамо — топлинна пушка. Уверяваше ги, че е способен да се разправи с който и да е хищник. Баронът не споделяше самоувереността му, защото едно момченце наистина се бе подиграло с него...

Приседнаха на каменен перваз да си поемат дъх и пак продължиха нагоре. Добраха се до оголени стени от пясъчник. Нисък процеп чернееше между ронливите скали и пръстта.

— Ето го — отдъхна си Рабан. — Да влизаме.

Баронът приклегна и освети дупката с малкия фенер на един от пръстените си.

— Не съм любител на пещерите — изсумтя дьо Врие. — А и вече се преуморих.

— Понеже не се поддържаш в добра форма — поклати глава Владимир Харконен. — Явно имаш нужда от физическо натоварване.

— Господарю, не за това ме купихте навремето.

— Купих те, за да вършиш всичко, което ти заповядвам!

Баронът се наведе и пропълзя на колене в отвора. Тесният, но ярък лъч прорязваше мрака напред.

Макар че самият Владимир Харконен полагаше неимоверни усилия да запази съвършенството на тялото си, през последната година го тормозеха необясними болетки и неочаквани пристъпи на слабост. Никой не забелязваше... или не смееше да спомене, че започваше да трупа тлъстини, въпреки че не ядеше повече отпреди. И кожата му доби някак плътен, нездравео блед вид. Вече се чудеше дали да не обсъди състоянието си със своите медицински експерти, може би дори с някой лекар от Сук въпреки чудовищната такса. Засега обаче се успокояваше с прозрението, че животът несъмнено е безкраен низ от проблеми.

— Тук вони на меча пикня — оплака се ментатът.

— Ти пък откъде знаеш как вони мечата пикня? — ухили се Рабан и го побутна, за да се промъкне след него.

— Ами... съдя по твоята смрад.

По-навътре тримата успяха да се изправят и баронът включи малък светоглобус. Всички грапави повърхности бяха покрити с влажен мъх и слегнала се мръсотия. Нямаше никакви признаци тук да е стъпвал човешки крак.

— Прекрасен образец на миметичната маскировка — одобри баронът. — Най-изпипаната ни работа.

Протегна ръка и изображението на задната стена помътня. Рабан пък напипа малка издатина и я натисна. Стената се изви настрана с тътен и откри входен тунел.

— Необикновено скривалище — отбеляза баронът.

Проходът към вътрешността на канарата се освети. Направиха няколко крачки и стената отново запуши входа. Дьо Врие се озърташе смаян.

— Господарю, налагаше ли се чак сега да науча тази тайна?

— Рабан е открил пещерата по време на лов. Ние... просто променихме това-онова с помощта на една чудесна нова технология. Мисля, че ще съзреш скритите й възможности, щом ти обясня всичко.

— Наистина сте подготвили добре скривалището — съгласи се ментатът. — Предпазливостта никога не е излишна с всички тези шпиони наоколо.

Баронът вдигна ръце към тавана и закрещя, докато почувства болка в белите си дробове:

— Дано кронпринц Шадам се удави в помийна яма! Не... нека се пържи в лавата на най-долния ад!

От този изменнически вопъл се стъписа дори Пайтър, а Владимир Харконен шумно се изкикоти.

— Тук — и никъде другаде по цялата Гайъди Прайм! — изобщо не ме е страх от подслушване. — Въведе ги в основното помещение. — Тримата можем да се затворим и да издържим дори нападение с незаконно атомно оръжие. И никой няма да ни открие. Негентропийните камери са толкова претъпкани с припаси и оръжия, че ще ни стигнат за цяла вечност. Вече скътах в пещерата най-важното: родословните архиви, финансовата документация, компроматите — до последната пикантна подробност, която сме научили за другите династии.

Рабан се настани до полирана маса и натисна бутон в края ѝ. Изведнъж стените станаха прозрачни и жълтата светлина открои

трупове, общо двадесет и един, окачени между слоевете стъклопласт като във витрини.

— Ето ги и строителите — обясни племенникът. — Това е нашият... мемориал в тяхна чест.

— Съвсем във фараонски стил — добави нехайно баронът.

Раздутата плът на телата беше покрита с петна, лицата им — зловещо разкривени. И все пак жертвите като че излъчваха безнадеждно примирение, а не ужас от смъртта, запечатан в последните им мигове. Всеки изпълнител на подобна поръчка за харконите би трябвало да знае, че е обречен.

— Ще бъдат малко неприятна гледка, докато изгният — продължи Владимир Харконен. — но след време ще имаме хубава колекция от спретнати чистички скелети...

Останалите стени бяха украсени със сложно преплетени грифони, както и с просташко откровени сексуални сцени с хора и животни, еротични орнаменти и механичен часовник, който също будеше отвращение. Рабан обаче доволно се засмя на равномерното и неспирно съчетаване между мъжки и женски полови органи, изрисувани по него.

Дьо Врие въртеше глава и попиваше с очи всяка подробност, за да попълни своята база данни. Баронът му се усмихна.

— Тези помещения са защитени с поле, което ги прави практически невидими. Никакъв скенер не може да ги засече: оптически, звуково, топлинно, дори с допир... Наричаме го не-поле. Помисли само — стоим в кухня, която просто не съществува за останалата Вселена. Идеалното място да обсъдим нашите... прелестни замисли.

— Не съм чувал да е създадено такова поле — усъмни се ментатът. — Нито от Сдружението, нито от иксианците. Кой го е открил?

— Сигурно си спомняш за онзи гостуващ изследовател от Ричиз.

— Чобин ли?

— Пристигна при нас тайно със сведения за най-авангардната разработка. Технологиата е нова и крие още непроучени рискове, но нашето приятелче веднага е надушило перспективите. И постъпи умно — даде я на династията Харконен, за да се възползваме само ние от предимствата ѝ, стига да му се отплатим достатъчно щедро.

— Изръсихме се, няма спор! — вметна Рабан.

— Не похарчихме напразно нито един соларий — укори го баронът и по навик затропа с пръсти по масата. — В тази не-сфера никой не може да ни подслуша, дори навигатор от Сдружението с проклетите си прозрения... А сега Чобин прави за нас нещо още по-възхитително.

Рабан нетърпеливо зашава на стола.

— Хайде да приказваме по същество!

Дьо Врие седеше до самопочистващата се маса с блеснали очи, докато ментатският му ум вече напругаше способностите си, за да осмисли всички приложения и последици от това изненадващо средство за постигане на невидимост. Как да го употребят?... Погледът на барона шареше между грубите черти на племенника му и напрегнатото лице на ментата. „Ама че контраст! Двете крайности в интелектуалния спектър.“ Но и Рабан, и дьо Врие трябваше еднакво бдително да бъдат държани под око — първият заради тъпия си инат и сприхавостта, вторият поради опасната си проникателност...

Въпреки очевидните му недостатъци Рабан беше единственият харкон, подходящ да го наследи след време. За Абулурд не си струваше дори да мисли. Самият Владимир Харконен нямаше свои деца, ако не се броят двете незаконни дъщери, които останаха при Бене Гесерит. Значи беше длъжен да обучи племенника си как да употребява властта... и дори да злоупотребява с нея, когато се налага. Някой ден, на смъртното си ложе, баронът трябваше да е сигурен, че династията му ще се съхрани. „И ще бъде още по-доволен, ако преди това веднъж завинаги приключим с атреидите!“

Питаеше се дали Рабан няма да се нуждае от двама ментати до себе си вместо от обичайния един. Зверската същност на племенника му щеше да превърне неговото управление в още по-развихрено насилие, вероятно невиджано дори на Гайъди Прайм въпреки дългия опит на харконите в изтезанията и потисничеството спрямо техните роби.

Владимир Харконен неволно се начумери.

— Добре, да поговорим за най-важното. И двамата ме слушайте внимателно. Пайтър, искам от теб всичко, което можеш да постигнеш!

Дьо Врие извади шишенцето със сок от сафо. Преглътна и млясна с устни — особено противен според барона звук.

— Получих много неприятни сведения от агентите си — натърти Владимир Харконен, — касаещи Икс и последните интриги на императора преди смъртта му. Осъществят ли се планове му, ще се отрази плачевно на нашето благополучие. А ПОСИТ и Сдружението още не подозират нищо.

Рабан изсумтя, дьо Врие очакваше още данни.

— Оказва се, че Елруд и тлейлаксианците са сключили нещо като съюз, за да извършат една абсолютно незаконна мръсотия.

— Свинохлите и говната си пасват — избоботи Рабан и баронът се подсмихна на сравнението.

— Нашият непрежалим император лично е поощрил превземането на Икс. Принуди Верниус да се отцепят и настани там Бене Тлейлакс, за да започнат те някакви тайни изследвания, възползвайки се от усъвършенстваните съоръжения на иксианците.

— Какви изследвания, господарю? — попита ментатът. Баронът най-сетне изплю камъчето.

— Опитват се да създадат метод за синтез на меланж. Надяват се подправката, произведена по изкуствен път, да бъде евтина. Така ще направят излишни доставките от Аракис, тоест *нас*.

— Измишльотини! — прихна Рабан. — Никой не може да създаде меланж.

Ала ментатът вече свързваше чутото с отдавна известното му.

— Не бих си позволил да подценя тлейлаксианците... особено когато имат в ръцете си иксиански технологии. Така практически разполагат с всичко необходимо.

Рабан кипна.

— Но ако императорът сам си синтезира подправката, какво ще стане с нашите владения? И със запасите от меланж, които трупаме толкова години?

— Ако синтетичният заместител има свойствата на меланжа и е евтин — безстрастно изрече дьо Врие, — богатството на Харконен, опиращо се на подправката, ще се изпари мигновено.

— Това е самата истина, Пайтър! — Баронът удари с юмрук по масата. — Добивът на Аракис е безумно скъп. Ако императорът се сдобие със собствен източник на меланж, пазарът ще се срине... и династията Корино ще получи контрол над всичко. Императорът ще стане и монополист.

— В ПОСИТ изобщо няма да се зарадват на това — с неприсъща за него прозорливост отбеляза Рабан.

— Тогава да подхвърлим информация на Сдружението — предложи ментатът. — Трябва да им разкрием какво е подхванал императорът и да се погрижим Шадам да сложи край на експериментите. И ПОСИТ, и Сдружението едва ли биха искали да загубят всичко, което са вложили в добива на подправка.

— Пайтър, ами ако новият император успее да се договори с тях? — усъмни се баронът. — Династията Корино има значителен дял в ПОСИТ. Шадам ще гори от нетърпение да решава със замах проблемите в началото на властването си. Я си представи, че от ПОСИТ го притиснат да даде *и на тях* достъп до синтетичния меланж в името на разбирателството. А пък в Сдружението направо ще заподскачат от радост, ако си осигурят неограничени и евтини доставки на меланж. Просто ще забравят за Аракис.

— И ние оставаме на сухо! — изръмжа Рабан. — Всеки гледа да си изтрие краката в династията Харконен.

Клепачите на ментата се отпуснаха върху очите му, гласът нареждаше монотонно.

— Не можем да представим официално оплакване в Ландсрада. Членовете му ще се вкопчат яростно в новите възможности след появата на евтин заместител. В момента протичат промени и размествания в съюзните отношения и немалко от знатните родове горят от желание да ни лишат от монопола върху подправката. Не би ги спряло дори обстоятелството, че цената ѝ ще намалее стремглаво. Единствените потърпевши ще бъдат онези, които са вложили много средства в трупането на незаконни запаси или в скъпия добив на Аракис.

— Тоест пак ние и най-близките ни съюзници — обобща баронът.

— На вещиците от Бене Гесерит също ще им допадне да си купуват евтин меланж — подхвърли Рабан. — Какво ще правим тогава?

Дьо Врие отговори, без да се допита до господаря си.

— Династията Харконен ще трябва сама да се погрижи за своето бъдеще. Не бива да очакваме подкрепа от никого.

— Не забравяйте, че владеем Аракис само временно — обади се баронът. — Там сме, защото императорът и ПОСИТ ни търпят. А сега гадната планета се превърна в кука, на която сме овесени да съхнем. Налага се да бъдем много предпазливи!

— Нямаме военната сила да се опълчим срещу толкова много врагове — напомни Рабан.

— Значи ще прибегнем до по-изтънчени средства — вдигна рамене ментатът.

— Изтънченост?... — Веждите на барона се извиха. — Както кажеш! Винаги съм готов да опитам нещо ново.

— Задължително е да провалим изследванията на тлейлаксианците на Икс — отсъди дьо Врие. — Освен това предлагам династията Харконен да продаде част от собствеността си, за да увеличи наличните средства. Трябва да извлечем и повече печалби от добива на меланж, защото съвсем скоро можем да се простим с този източник.

Баронът се вторачи настойчиво в Рабан.

— Ще изстискаме всичко до капка. Ще накарам и онзи идиот — баща ти, да пришпори лова на мъхнати китове на Ланкивейл. Ще натъпчем хазната до пръсване. Иначе предстоящият сблъсък може да ни изцеди окончателно...

Пайтър избърса червена капка от устните си.

— Необходима е най-строга секретност. ПОСИТ бди зорко за финансовата ни активност. Веднага ще забележат всяко отклонение. Засега препоръчвам да не споделяме с никого за изследванията на тлейлаксианците. Не бива да изкушаваме ПОСИТ или Сдружението да обединят силите си с императора срещу династията Харконен.

Рабан се мръщеше от непривичните за него мисловни усилия.

— Но онези от Бене Тлейлакс вече се окопах на Икс. Как ще им попречим, без всички да научат с какво се занимават? И без да издадем, че сме замесени? Имаме много врагове... Ще се нахвърлят вкупом срещу нас.

Ментатът изрече следващото си заключение:

— Някой друг ще ни подкрепи. И то без да съзнава ролята си.

— Кой? — недоверчиво попита Рабан.

— Затова доведохме Пайтър — усмихна се баронът. — Да чуем какво предлага.

— Основната възможност — промълви Дьо Врие — са атреидите.

Ченето на Рабан увисна.

— Пръста си няма да мръднат за нас!

— Старият дук е мъртъв, те още не са се опомнили. Лето е поривисто кутренце. Няма никакви приятели в Ландсрада и наскоро се изложи с речта си пред Съвета. Втори довод: династията Верниус, близък съюзник на Атреидес, бе прогонена от Икс при нашествието на тлейлаксианците. Доминик Верниус се крие и за главата му е обявена награда, а лейди Шандо бе убита. Атреидите приютиха двете им деца. Очевидно е, че подкрепят жертвите на Бене Тлейлакс. — Пайтър поучително вдигна показалец. — Безразсъдният младеж Лето е добър приятел на принца в изгнание. Новият дук ненавижда тлейлаксианците заради превземането на Икс, смъртта на лейди Шандо и съсипаното бъдеще на рода Верниус. „Атрейдската династия цени верността и честта несравнимо повече от политическите изгоди“ — каза Лето пред Ландсрада. Може би дори смята за свой дълг да помогне на Ромбур Верниус да си възвърне Икс. Е, кой друг е по-подходящ да удари Бене Тлейлакс вместо нас?

Баронът обмисляше предложението със светнали очи.

— Тъй, значи... Ще предизвикаме война между династията Атреидес и тлейлаксианците! Така хем ще премахнем атреидите, хем ще смажем в зародиш производството на изкуствен меланж.

По погледа на племенника му личеше, че трудно смогва да следи плетеницата на узряващия план. Ментатът кимна.

— Ако не сгрешим в действията си, династията Харконен няма да бъде свързана със стълкновението. Получаваме каквото искаме, но ръцете ни остават чисти.

— Блестящо, Пайтър! Много се радвам, че не съм те екзекутирал досега, макар да ми даваш много поводи да го сторя.

— И аз се радвам, господарю.

Баронът отвори една от негентропийните камери и извади бутилка скъпо бренди от кирана.

— Ще вдигнем наздравица — ухили се той лукаво. — Тъкмо ми хрумна как да постигнем всичко това... — И двамата му слушатели наостриха слух. — Дук Лето ще присъства на коронацията на Шадам IV. Никоя Велика династия не би рискувала да оскърби падишах-

императора в първия ден на възвеличаването му. Дьо Врие веднага схвана идеята.

— И щом потегли на път... имаме шанс да нанесем своя Удар.

— На Кайтен ли?! — сепна се Рабан.

— О, не. Подозирам, че ще бъде далеч по-забавно. Баронът опита на вкус сладкото отлежало питие.

— Ах... Какво чудо ще бъде възмездието ни... А Лето изобщо няма да знае какво му се е стоварило на главата.

— Ще го накараме да се гърчи, а? — грейна племенникът му.

Владимир Харконен подаде кристалните чаши на Глосу Рабан и на ментата си. Рабан изгълта напитката на един дъх, а дьо Врие само втренчено гледаше питието, сякаш извършваше химически анализ с очите си.

— Да, момко, ще се гърчи, докато не го настъпи големият имперски ботуш!

Никой освен тлейлаксианец не може да стъпи в Бандалонг, най-свещения сред градовете на Бене Тлейлакс, защото това е фанатично охранявана неприкосновена земя, пречистена от техния бог.

„Дипломация в Империята“, издание на Ландсрада

Обгореното отвън здание доскоро беше иксиански завод за самообучаващи се бойни автомати — едно от богохулствените производства, погазило светите завети на Бътлъровия джихад. „Но не и сега!“ Хидар Фен Аджидика оглеждаше наредените аксолотлови резервоари и помощниците си. Увери се с удовлетворение, че мястото е напълно преобразено и предназначено за блага цел. „Бог ще одобри постъпката ни.“

След победата цялото съоръжение бе прочистено от зловредните машини и благословено от Майстори, за да стане годно за възвишените цели на Бене Тлейлакс. Въпреки заповедите и подкрепата от вече мъртвия Елруд, нито за миг Хидар Фен Аджидика не бе смятал това начинание за имперски проект. Тлейлаксианците не зачитаха никого освен своя Бог и самите себе си. Имаха собствени цели, които щяха да останат недостъпни за нечистите чужденци.

Повтори си едно от ръководните правата на своя народ: „Тлейлаксианската стратегия винаги е вплетена в паяжина от други стратегии, всяка от които може да се окаже истинската. В чудото на нашия Бог е спасението ни.“

Всеки аксолотлов резервоар съдържаше съставките за различен експеримент — множество разклоняващи се пътища към решението на проблема за изкуствен синтез на меланж. Нито един чужденец не бе зървал такъв резервоар досега, нито пък се досещаше за действителното му предназначение. Аджидика съзнаваше, че за да създаде скъпоценната подправка, ще му се наложи да прибегне до смущаващи средства. „Други може и да се ужасят, но Бог ще ме разбере“ — повтаряше той често в тайните кътчета на душата си. След време щяха да имат неограничени количества меланж.

Майсторът на изследователите добре знаеше колко е сложна тази задача, затова бе повикал посветени в технологията съратници от Тлейлакс Едно — тези учени мъже се придържаха към най-различни гледища как трябва да постигнат целта си. В толкова ранен етап не биваше да пренебрегват нито една хипотеза. Щяха да анализират всички данни в търсене на ключа към невероятно сложната органика на меланжа, както и към необходимите промени в ДНК, която за тлейлаксиянците беше „Божият език“.

Всички посветени стигнаха до съгласие, че изкуствената подправка трябва да бъде отглеждана в аксолотлови резервоари, които представляваха свещени източници на живот и енергия. Досега Майсторите-изследователи бяха завършили в резервоарите безброй програми с изумителни постижения — от свинохли до клонинги и голи... макар да имаше и немалко злощастни провали.

Тези необичайни вместилища бяха най-скъпоценното откритие на Бене Тлейлакс, недостъпно дори за кронпринца Шадам, неговите приближени и сардаукари. Секретността и мерките за сигурност, наложени на Икс — наречен вече Ксутух — бяха част от първоначалното споразумение с император Елруд. Старецът се бе съгласил с весело пренебрежение, вероятно убеден, че може да си присвои тайните винаги, когато пожелае.

Мнозина изпадаха в подобни смехотворни заблуди спрямо тлейлаксиянците. Аджидика бе свикнал с презрението на глупците.

Никой освен Майсторите или пълноправните изследователи нямаше да получи достъп до тези знания. Той вдиша дълбоко вездесъщите миризми на химикали — лютиви, остри и наситени с влага, неизбежно последствие от работата на резервоарите. Естествени аромати. „Долавям присъствието на моя Бог.“ Изрече думите в ума си на ислямият, скрития език, който никога не се говореше извън кехла — тайните съвети на неговата раса. „Бог е милостив. Само той може да ме води.“

Пред очите му се рееше светоглобус. Замига в червено. Дълго, дълго, късо, пауза... Дълго, късо, цветът се промени в синьо... Пет бързи примигвания и отново светна червеното. Пратеникът на кронпринца настояваше веднага да се срещне с него. Хидар Фен Аджидика знаеше, че не бива да изпитва търпението на Хазимир Фенринг. Макар да не носеше никаква благородническа титла,

сприхавият Фенринг беше най-близкият приятел на наследника, а и разбираше похватите в употребата на личната власт по-добре от повечето видни особи в Ландсрада. Аджидика дори изпитваше бледо подобие на уважение към този човек.

Примири се и мина безпрепятствено през зоната за сигурност; това би се оказало гибелно за всекиго, който нямаше работа тук. Дори кронпринцът едва ли щеше да остане невредим. Аджидика се усмихна при мисълта, че неговият народ превъзхожда останалите и в предпазните мерки. Иксианците бяха разчитали на машини и на силови полета, както се убедиха от горчивия си опит безмилостните, но твърде непохватни субоиди... причинявайки ненужни взривове и излишни жертви. А тлейлаксианците използваха биологически средства в сложно взаимодействащи си системи — токсините и невроагентите лишаваха от живот всеки пауинда, всеки неверник, който пристъпеше в забранена зона.

В преддверието го чакаше усмихнатият Фенринг. В някои моменти този човек напомняше за невестулка, в други за безобиден заек, но винаги беше извънредно опасен. Въпреки ниския си ръст имперският убиец стърчеше с цяла глава над Майстора.

— Е, драги Фен Аджидика — посрещна го той, — добре ли потръгнаха вашите експерименти? Кронпринц Шадам очаква с нетърпение последните сведения за напредъка ви.

— Наистина бележим напредък, господине. Надявам се, че нашият още некоронован император е получил подаръка ни?

— Да, приятна изненада. Изпраща ви благодарности.

— Фенринг се усмихна скъпернически, щом се сети за лисугера-хермафродит, който можеше да се размножава самостоятелно. Безполезна и чудата твар. — Как създадохте толкова интересно същество?

— Господине, ние сме се посветили на изучаването на жизнените сили...

„Очите — напомни си Аджидика. — Вглеждай се в очите му. Разкриват опасните чувства. Ето, обзет е от злоба...”

— Значи ви харесва да си играете на Господ, а? Аджидика отвърна със сдържано възмущение:

— Бог е над всички ни. Не дръзвам да посегна към мястото му.

— Да, разбира се. — Зениците на Фенринг се присвиха.

— Новият ни император ми възложи да изтъкна, че предпочита друг подарък — проба от изкуствения меланж.

— Господине, работим упорито за решаването на проблема, но обяснихме и на покойния император Елруд, че докато създадем пълноценен продукт, ще минат много години, може би дори десетилетия. А досега усилията ни до голяма степен се изчерпваха с настаняването на Ксутух и приспособяването на съществуващите тук съоръжения.

Фенринг дори не се опита да прикрие презрението си.

— Значи нищо особено не сте направили?

— Има много обнадеждаващи признаци.

— Добре. Щом е тъй, кога да очаква императорът вашия подарък? Желателно е да стане преди коронацията, а тя е след шест седмици.

— Невъзможно, господине! Получихме от вас пратката меланж, която ще използваме като катализатор, само преди месец.

— С толкова подправка ще си купите десетина планети...

— Разбира се, съзнавам цената й. Наистина правим всичко по силите си. Но аксолотловите резервоари трябва да бъдат развивани и модифицирани вероятно в продължение на десетки години. Нека кронпринц Шадам прояви търпение.

Фенринг се питаше дали джуджето не го лъже в очите.

— Аджидика, императорите не се славят с търпението си...

Майсторът едва понасяше този имперски хищник. Нещо в прекалено големите очи и в говора му подсказваше заплахата. „Да не се заблуждавам — този мъж ще налага волята си на новия император. И ще ме убие, ако не му угодя.“ Аджидика прикри с прозявка рязкото си вдишване, за да не издаде обзелия го страх.

— Когато Бог пожелае да успеем — изрече възможно най-хладнокръвно той, — това ще се случи. Всички зависим от неговата воля, дори кронпринц Шадам. Така е устроена Вселената.

Огромните очи блеснаха насреща.

— Разбирате ли колко е важно да успеете — не само за династията Корино и за икономиката на Империята, но и заради собственото си оцеляване?

— Не се съмнявайте! — Аджидика с нищо не показва, че е доловил заканителния тон. — Нашият народ отдавна се е научил да

чака. Откъснете ли ябълката твърде рано, тя ще е кисела... Щом придадем всички необходими свойства на изкуствения меланж, това напълно ще промени съотношението на властта в Империята. Но не знам начин да се създаде такова вещество от днес за утре!

Фенринг видимо кипна:

— Досега бяхме търпеливи, обаче няма да е задълго.

Аджидика му се усмихна, като че се готвеше да направи голяма отстъпка.

— Ако желаете, ще провеждаме по-чести срещи, на които да ви осведомяваме за извършеното и постигнатото от нас. Но подобни занимания само ще забавят експериментите, анализа на получените вещества и подготовката за следващите етапи.

— Ясно. Просто си вършете работата! — изръмжа Фенринг.

„Е, най-сетне поставих този нечестивец на мястото му — каза си Аджидика. — И както гледам, това изобщо не му харесва.“

Не забравяше обаче, че нехайният убиец пред него би посегнал, без дори да се замисли, на живота му при необходимост... Въпреки множеството тлейлаксиански средства за ненаатрапчива проверка, Фенринг несъмнено носеше какви ли не оръжия по дрехите, кожата и косата си. „Ще се помъчи да ме премахне в първия момент, когато реши, че съм им безполезен.“ Но и Хидар Фен Аджидика имаше своите скрити оръжия. Бе обмислил планове за справяне и с най-опасните чужденци... за да запази Бене Тлейлакс завинаги контрола си над проекта.

„Твърде вероятно е нашите лаборатории наистина да създадат заместител на меланжа. Ала нито един пауинда няма да научи как сме го направили.“

Нашият график ще започне да се възприема като природно явление. Животът на една планета е огромна, гъсто изтъкана мрежа. Отначало промените в растителността и животните ще се определят от грубите физически сили, с които боравим. Но щом се закрепят и приспособят, те, промените, на свой ред ще се превърнат в определящи влияния и ние ще бъдем принудени да се съобразяваме с тях. Не забравяйте обаче, че е необходимо да контролираме едва три процента от енергийната повърхност — само три процента! — за да подтикнем цялата среда към образуването на желаната от нас самоподдържаща се система.

Пардот Кайнс,
„Мечти за Аракис“

Когато синът му Лайът стана на година и половина, Пардот Кайнс тръгна на пътешествие с него и с жена си. Облякоха детето във влагосъхраняващ костюм по ръста му, покриха го с широка роба, за да опазят, кожата от вредните лъчения на слънцето и топлината.

Кайнс искрено се радваше, че може да прекара малко време със семейството си, да покаже своите успехи... Целият му живот се състоеше в споделянето на мечти! Тримата му помощници Стилгар, Турок и Омун настояваха да го упътват и пазят, но той не искаше и да чуе за това.

— Прекарал съм сам в пустошта повече години, отколкото вие сте живели на този свят. Ще се справя някак с два-три дни път и ще мога да се погрижа за семейството си. — Махна с ръка, сякаш ги отпъждаше. — Нямате ли какво да правите, за да ви дам още задачи?

— Ако искаш да свършим още нещо — веднага отвърна Стилгар, — с радост ще изпълним заръките ти.

— Добре, добре... Хайде, на работа! — смънка смутеният Кайнс и тръгна сам с Фрийт и малкия Лайът.

Детето седеше на гърба на кулон. Сийчът притежаваше три пустинни магарета, докарани на Дюна от контрабандисти и търсачи.

Водната цена на животното беше висока въпреки вродената му приспособимост към суровата пустош. Имаше подобие на влагосъхраняващ костюм и за четирикраката твар, но пък кулонът трудно пристъпяше, облечен в него. Кайнс реши този път да не го мъчи въпреки загубата на влага, затова се наложи да вземат допълнителни водни запаси, натоварени върху магарето.

В сенките на ранното утро високият брадат мъж поведе малкия си отряд по виеща се пътека, която само свободни биха забелязали. И той вече имаше изцяло сините очи на ибад като Фрийт. Пустинното магаре пристъпяше уверено по ронливия склон, без да издаде звук. Кайнс нямаше нищо против да повърви — бе правил тъкмо това дълги години на Салуса Секундус и Бела Тегойзе. Мускулите му и досега бяха като въжета. Погледът му непрекъснато се плъзгаше по камъчетата и песъчинките, без да се отклонява към далечните планини или жежкото слънце.

Фрийт охотно се заглеждаше, когато съпругът ѝ сочеше интересни скални формации, странен сипей или закътани ниши в камъните, подходящи да приютят някое растение. Поколеба се, но също започна да му показва различни особености на местността.

— Най-голямата сила на свободния е в наблюдателността — промълви тя накрая, сякаш си припомняше стара поговорка. — Така научаваме повече. А пък знанието ни дава могъщество, особено когато другите не умеят да виждат.

— Интересно...

Кайнс не знаеше почти нищо за предишния живот на жена си. Беше твърде зает, за да я разпитва за детството или съкровенията ѝ стремежи, но и тя май не се обиждаше, че е затънал в работата си по тераформирането на планетата. В културата на свободните двата пола поначало обитаваха различни светове, свързани с тесни и доста крехки мостове.

Бе чувал обаче, че жените от племената се славят като свирепи бойци. Враговете им се бояха от схватка с тях дори повече отколкото от нападение на прехвалените сардаукари. Засега бе успял да не предизвиква тази стаена у Фрийт жестокост и се надяваше никога да не я види обърната срещу самия него. Всеотдайна в предаността си, тя можеше да бъде и страшен враг!

Погледът му се спря на някакво дребно растение. Приклекна до бледозеления израстък във вдлъбнатинката, където се бяха събрали пясък и прахоляк. Разпозна рядък вид кореноплодно и бръсна праха от мъничките твърди листенца.

— Виж, Фрийт — повика я и очите му светнаха от удоволствие.

— Изкопаваме тези корени, когато сме в нужда — кимна тя. — От всеки извличаме поне половин литър вода, колкото човек да издържи два-три дни.

Кайнс се зачуди какви ли знания за пустинята бе събрала в паметта си сестрата на Стилгар. Досега не бе споделила почти нищо, но вината беше у него — прекалено малко време ѝ отделяше.

Кулонът веднага наведе муцуната си към земята, за да похапне свежи листа. Ноздрите му се раздуха. Кайне го избута.

— Това е твърде важно, за да закусваш с него! Наоколо не се виждаха други растения. Планетологът бе установил, че те са местен вид, оцелял в ужасната катастрофа, лишила този свят от вода.

Спряха за малко да нахранят детето. Фрийт опъна маскировъчен навес, а Кайнс се замисли за огромния напредък в началото на работата, която щеше да продължи векове.

По времето, когато Империята се разраствала бурно, тук били създадени ботаническите опитни станции. Тогава още никой не подозирал, че меланжът усилва прорицателските дарби и удължава живота... После станциите били забравени, а насажденията заедно с внесените насекоми и животни — оставени да оцеляват както могат.

Множество видове се бяха приспособили, проявявайки учудваща издръжливост — мутирали треви и кактуси наред с други растения, произхождащи от сушави земи. Кайнс се уговори с контрабандистите да му доставят още семена и ембриони от най-обещаващите. И свободните започнаха да засаждат пясъците — всяко скъпоценно зрънце беше зародиш на бъдещето на Дюна...

От един търговец на вода научи за смъртта на император Елруд. Припомни си ясно аудиенцията на Кайтен, когато престарелият владетел му възложи да дойде тук и да проучи екологията на Аракис. Кайнс съзнаваше, че целият му живот бе се преобърнал тогава и беше благодарен на стареца, макар и да се съмняваше, че императорът изобщо се е сещал за него в края на дните си.

Щом чу новината, за миг му хрумна да отиде до Аракийн, да си запази място в първия хайлайнер и да почете погребението на Елруд... но после идеята му се стори нелепа. Вече беше жител на пустинята, безкрайно далеч от плетениците на имперската политика. И имаше несравнимо по-важни занимания.

В пясъците на юг, където не се мяркаха харконски съгледвачи, свободните засяваха с жилави треви подветрените страни на грижливо подбрани дюни, за да ги обездвижат. Свличащите се склонове започваха да се закрепват, дюните растяха, заплашвайки да затрупат растенията. Тогава добавяха още семена и постепенно изграждаха гигантски сифове, чиито меки извивки се проточваха на много километри. Някои от пясъчните ридове пък се издигаха на цели хиляда и петстотин метра!

Вече обмисляше втория етап от екологичното преобразяване — щяха да засеят по-издръжливи треви с остри листа, да пръскат торове, да поставят ветрокапани и влагокондензатори. Както и да добавят други растения — много внимателно, за да не претоварят крехката екология — амарант, куча лобода, дребен тамариск, последвани от различни кактуси.

В северните обитаеми райони свободните трябваше да се задоволят с по-малки, скрити насаждения. Но всички многолюдни племена знаеха тайната и влагаха целия си живот в нескончаем труд... и то без с нищо да издадат огромните усилия за съживяването на Дюна.

Кайнс беше достатъчно търпелив, за да се задоволи с бавен напредък. А свободните вярваха непоколебимо във виденията на своя „умма“. Щом се замислеше за тяхната всеотдайност, душата му се сгряваше. Искаше да им дари нещо повече от сухи наставления и празни обещания. Те заслужаваха да видят ослепителния проблясък на надеждата. Вече можеше да им я покаже зримо.

И други знаеха за това място в Хоросановата падина, но той искаше сам да доведе тук Фрийт и малкия Лайът.

— Ще видиш нещо невероятно — каза на жена си, докато събираха своя миниатюрен бивак. — Ще можеш да си представиш каква ще стане Дюна. И ще разбереш защо работя толкова упорито...

— Но аз го разбирам, съпруже — усмихна се Фрийт. — Ти нямаш тайни от мен.

Взираше се в него с донякъде чудато доверие и Кайнс осъзна, че вече не е нужно да убеждава свободните в осъществимостта на общите им мечти. Заговори на жена си тъй, сякаш изнасяше лекция на особено надарен студент.

— Невежите в екологията не разбират най-главната особеност на екосистемата — именно че тя е система...

Хвана се за един стърчащ камък и се издърпа нагоре по неравната пътека. Не се озърна да види как ще се справи кулонът. Наистина копитата му се подхлъзнаха за миг, но животното го следваше. Лайът измрънка тихичко в ръцете на майка си, която слушаше внимателно.

— Системата поддържа определена устойчивост в съдържанието на влага, която може да бъде нарушена дори от един-единствен процес и в една-единствена екологична ниша. Всичко може да рухне при най-дребната грешчица. Екологичната система протича от точка към точка... но ако нещо прегради пътя на този поток, редът изчезва. Неподготвеният ум най-често не забелязва приближаващата разруха, докато не стане късно.

Свободните вече развъждаха насекоми в земите си, както и ровещи в почвата твари, които й осигуряваха въздух. Дребни лисици, кенгурови мишки, пустинни зайци заедно със съответстващите им хищници — ястреби и сови-джуджета. Скорпиони, стоножки, паяци... дори пустинни прилепи и оси. Всички те плетяха паяжината на живота.

Не можеше да долови дали Фрийт го разбира, дали изобщо й е интересно. Прииска му се поне веднъж тя да поспори с него. Но Пардот Кайнс беше неин съпруг и свободните го приемаха като свой пророк. Втълпените й предразсъдъци просто не позволяваха да се усъмни дори за миг в словата му.

Фрийт, която носеше момчето, без да се оплаква, изведнъж застина на място. Сините й очи зейнаха, зениците й зашариха трескаво. Наклони глава и се заслуша. Изморен и сгорещен, Кайнс черпеше сили от собственото си нетърпение да се похвали с постигнатото. Измина още четири-пет метра, преди да разбере, че тя е спряла.

— Съпруге! — изсъска Фрийт шепнешком.

Сякаш се опитваше да види нещо от другата страна на планината.

— Какво има? — примига той.

Брониран разузнавателен топтер изскочи над назъбения скалист гребен. Планетологът се вторачи, отметнал глава назад, застанал на открития склон. Веднага забеляза издрасканите от ветровете сини грифони на династията Харконен.

— Съпруже! Оттук!

Фрийт светкавично пхна детето в дълбока ниша, където двамата възрастни не биха се побрали. Затича се към Кайнс, преди той да е помръднал.

— Трябва да се скрием!

Стисна ръкава на влагосъхраняващия му костюм и го задърпа.

Двуместният топтер като че се прилепи към планината и се плъзна покрай нея. Кайнс се досети, че са ги видели. Той и семейството му бяха чудесни мишени на голия склон. Харконските войници често се забавляваха с нападения над отделни свободни, защото никой не им търсеше сметка за това.

От тъпия нос на въздушното возило се появиха оръжия. И една от стъклопластовите плочи на кабината се плъзна встрани. Войникът до пилота насочи лазестрел.

На минаване край пустинното магаре жената кресна смразяващо и го плесна с все сила. Стреснатото животно изрева, хвърли къч със задните си крака и препусна по криволичещата пътека, пръскайки чакъл.

Фрийт се завъртя на пети и се втурна надолу по склона. Лицето ѝ бе сковано в гримаса на неотстъпчива решителност. Кайнс едва успяваше да не изостава. Лъкатушеха между по-големите отломъци, стараяйки се да използват сенките. Ученият още не можеше да повярва, че жена му е изоставила Лайът, но след миг осъзна, че така синът им е в далеч по-голяма безопасност. Детето не се виждаше в скривалището си и като че ли инстинктивно се бе смълчало и не шаваше...

Топтерът прелетя над тях с тежко бучене, преди да се спусне към кулона. Фрийт явно бе предвидила, че харконските главорези ще се разправят първо с животното. Стрелецът подаде ухиленото си загоряло лице през илюминатора. Бяло-оранжевият лъч на лазестрела беше

почти невидим под яркото слънце. Срязва магарето на буци кърваво месо, които се затъркаляха надолу, а главата и предните крака паднаха на пътеката.

После лъчът се плъзна по склона, от камъните се разхвърчаха остри парченца. Кайнс и Фрийт тичаха лудешки и с мъка се задържаха на краката си. Внезапно тя го притисна към скалата зад почти незабележима издатина, от която лъчът се отрази само след частица от секундата. Замириса на озон и изгорен камък.

Топтерът зави и ги доближи. Стрелецът се целеше старателно. Предпочиташе това развлечение, вместо пилотът да изпепели жертвите с по-тежките оръжия на бойната машина.

Тогава стражите на Кайнс започнаха да обстрелват бронирания топтер от замаскираните си укрепления около входа на пещерата. Лазерните лъчи сякаш опипваха кабината и заслепяваха седящите вътре. Някой от скритите защитници имаше старовремска ракетохвъргачка, купена най-вероятно от контрабандистите. Взривът разклати разузнавателния топтер.

От неочакваното сътресение стрелецът изскочи през илюминатора. Падна с отчаяни писъци и след две-три секунди няколко скали се обагриха в червени пръски. Лазестрелът изтрака в камънаците.

Фрийт се гушеше в Кайнс, изумена от неочакваната помощ.

Щом машината се завъртя, свободните съсредоточиха стрелбата върху по-уязвимия двигателен отсек. Разнесе се воня на прегрял метал. Пилотът вече не успяваше да овладее топтера, отвсякъде блъвна дим, скъпоценна смазка цвъртеше от срязаните маслопровода. Осакатеният апарат се преметна със зловещ вой на изтерзаните си двигатели, рухна на склона, сцепи се и изчегърта още малко надолу. Крилете все още се размахваха, сякаш задвижвани от гърчещи се мускули, докато машината не спря в подножието на планината.

— Не знам наблизо да има сийч — промълви останалата без дъх жена. — Кои са тези хора? От кое племе са?

— Те са мои бойци и бранят нашето творение. Пилотът бе оцелял при катастрофата. Отмести стъклопласта и изпълзя навън. Едната му ръка висеше безпомощно. След броени мигове свободните изскочиха от скривалищата и се втурнаха към топтера. Раненият понечи да се върне в разбитата кабина, но двама мъже го хванаха.

Блесна синкавобял кристален нож, после вододелните отнесоха трупа забързано, за да извлекат влагата му. Кайнс знаеше, че водата и полезните вещества от тялото ще бъдат дадени за проекта в Хоросановата падина, вместо да обогатят някое семейство от племето.

— Но какво е толкова важно, че да го пазите? — чудеше се Фрийт. — Съпруже, какво всъщност правите тук ти и тези хора?

Той ѝ се усмихна лъчезарно.

— Ще видиш. Искях да си първата ни гостенка.

Жената се покатери и взе детето от нишата. Огледа го за рани. Малкият Лайът дори не бе заплакал.

— Истински свободен! — обърна се тя гордо към баща му.

А долу вече се организираха групи, които разглобяваха съсипания топтер, отмъкваха метала, двигателите, припасите. Помлади и пъргави свободни се изкачваха по стръмната канара, за да приберат другия труп и лазестрела.

Кайнс, Фрийт и Лайът минаха край останките от магарето. Планетологът въздъхна тъжно.

— Е, поне ще хапнем меса, а не ни се случва често. Щом разгледаш пещерата, ще има празненство.

Свободните припряно заличаваха последните следи от произшествието. Вече бяха вкарали по-тежките останки в прикрити тунели. Сега премахваха белезите по скалите, дори изравняваха пясъка в подножието. Кайнс отдавна живееше сред тези хора, но тяхната твърдост и сръчност все още го смайваха.

Введе жена си в нисък тунел. От пещерата се носеше освежаващ дъх на влажен хладен камък. Планетологът побърза да извади филтровите запушалки от носа си и подкани Фрийт да стори същото, макар че тя трудно се преборваше с инстинктите си за оцеляване в пустинята. Щом се взря по-навътре в сенките, жената се засмя удивена.

— Съпруже, надушвам вода...

— Ела с мен — хвана ръката ѝ Кайнс. — Искам да видиш нещо.

Когато свърнаха зад ръба на стената, той с рязък жест показва в какво се бе превърнала пещерата на Хоросановата падина.

Жълти светоглобуси се рееха под тавана. Въздухът беше наситен с влага и ароматите на цветя, храсти и дървета. Прелестният звук на

бълбукаща вода долиташе от тесни издълбани каналчета. Алени и оранжеви петна на цветни лехи бяха пръснати привидно случайно...

Напоителните системи пускаха капка след капка в резервоари с водорасли, а вентилаторите разпределяха равномерно влагата. Пещерата беше наситена с живот, с багри, пеперудки, мушици и пчели, които май направо се опияняваха от изобилието на цветя.

Фрийт ахна и Кайнс за миг прозря през неизменната порцеланова маска на чертите ѝ. Видя много повече отколкото през дългите месеци, откакто бяха заедно.

— Любими, това наистина е раят!

Пъстро колибри изпърха пред тях с мъничките си крилца. Градинари от племената на свободните блажено щъкаха из пещерата и се грижеха за растенията.

— Някой ден така ще бъде навсякъде из Дюна, и то на открито — убедено рече Кайнс. — Тук имаме жив символ, достъпен за всички. Нека нашите хора видят и се уверят какво могат да направят.

— Дори аз не проумявах... досега.

Планетологът тръгна между дърветата, вдишвайки дълбоко уханието на листа и цветчета. Пред него от клона висяха съзряващи оранжеви кълба. Откъсна най-едрото. Никой от градинарите не би го упрекнал.

— Ето го портигула, за който говорих в Червената стена.

Пусна плода в мургавите ръце на Фрийт и тя пое подаръка с благоговение като най-безценното съкровище на света.

Кайнс обхвана с широк жест пещерата.

— Запомни добре това. Всички свободни трябва да го видят. Нашата Дюна ще стане такава само след няколко столетия!

*Дори невинните носят собствената си вина по своему.
Никой не успява да премине през живота, без да си плати по
един или друг начин.*

Лейди Хелена Атрейдска,
лични дневници

Веднага след като бе оповестена първата коронация на император след почти век и половина, династията на атреидите започна своята подготовка. От зори до мрак служителите в Каладънския замък обикаляха из гардеробни и складове, за да подберат облеклата, дрънкулките и даровете, необходими за официалното пътуване и пребиваването в императорския двор.

А Лето бродеше из покоите си и се опитваше да доизпира своя план, да открие най-добрия начин, за да изкопчи помилване за Ромбур и Кайлеа. „Новият император Шадам трябва да се вслуша в молбата ми!“

Съветниците по протокола губеха часове наред в препирни за най-подходящите цветове на наметки и копринени туники. Обсъждаха дали накитите да бъдат пищни или скромни, със скъпи вносни камъни от Еказ или с нещо по-простичко. Лето си спомни за съвместното приключение с Ромбур и настоя да носи малък коралов камък в прозрачна сфера с вода.

Кайлеа копнееше да тръгне с него. От малка искаше да посети двореца на Кайтен, където майка ѝ някога е била приближена на императора. Лето ясно виждаше желанието в зелените ѝ очи, надеждата, изписана на лицето ѝ, ала нямаше друг избор, освен да откаже. Ромбур щеше да дойде, за да защитава семейството си, но при провал наследникът на Верниус можеше да бъде екзекутиран, защото е напуснал убежището си. Кайлеа също би срещнала края си. Лето ѝ обеща, че ако постигнат целта си, ще я отведе на Кайтен, за да види сбъдната своята мечта.

В тихия час преди изгрева той крачеше напред-назад по дървения под на стаята и се заслушваше в проскърцването на дъските. Успокояващите домашни звуци... Колко ли пъти предишните дукове са

кръстосвали из тези покои, докато обмислят държавните дела? Старият Паулус несъмнено бе будувал неведнъж, разтревожен от размирици сред първобитните племена на южния континент или от поредното искане на императора да участва в потушаването на внезапно пламнали бунтове на някой забутан свят.

Бе изпълнявал дълга си с ум и прозорливост, знаеше кога да бъде твърд и кога да прояви снизхождение. Умееше да съчетае пълната отдаденост, нравствените устои и икономическата стабилност, за да вдъхне у хората гордост и вяност към рода Атреидес едновременно. Как би могъл Лето да се надява, че ще му бъде равен?

Вдиша рязко и с гняв прогони самосъжалението.

Заради Каладън и заради паметта на стария дук щеше да стори всичко, което е по силите му!

В някоя по-спокойна сутрин би могъл да слезе в двора с Ромбур, за да се упражняват с мечове и ножове под зоркия поглед на Туфир Хауът. Днес обаче не се чувстваше достатъчно свеж. Спа лошо, изтормозен от бремето на неизбежните решения, под чиято тежест сякаш се гънеха и каменните стени на замъка. А далеч долу, в прибоя, му се причуваха тракащи великански челюсти. Неспокойното море беше същинско отражение на мислите му.

Уви се в халат, обточен със скъпа вносна козина от мъхнат кит, и слезе бос по витата стълба към Голямата зала. Подуши горчивината на врящо кафе и лекия дъх на меланж, който щеше да бъде сипан в неговата чаша. Усмихна се — хубаво бе, че главният готвач отстояваше така упорито убежденията си, според които младият дук имаше нужда от неизчерпаема енергия!

Чуваше различни приглушени шумове от кухните — там зареждаха хранителните автомати, но същевременно подклаждаха и старомодни огньове. Паулус бе предпочитал в някои от стаите да има истински разпалени камини и Лето продължи традицията на съчетаване между старото и новото.

Мина през Залата на мечовете към трапезарията, но се закова на място от изненада.

Дънкан Айдахо, момчето от оборите, бе свалило от стената един дълъг и богато украсен церемониален меч. Опираше върха на оръжието в каменния под и макар че дръжката му стигаше чак до

очите, решително я стискаше. Стегнато увитият по ръкохватката шнур помагаше да не се изплъзне тежкия меч от пръстите му.

Дънкан се стресна, щом разбра, че са го заварили тук. Гърлото на Лето пък се сви навреме, за да сподави напирания суров упрек. Щеше да сгълчи хлапето, че се е вмъкнало без разрешение, но видя напирания в очите му сълзи.

Засрамен, ала преливащ от гордост, рано възмъжалият Дънкан се изпъчи.

— Моля за извинение, господарю дук.

В гласа му тегнеше печал, каквато не беше редно да познава едно дете. Момчето сведе поглед към меча, после се обърна по посока на трапезарията, където бе окачен портретът на пращания от жизненост Паулус Атрейдски. Приличащият на ястреб мъж се взираше с пламтящи зелени очи, увековечен в пъстрата си премяна на матадор, сякаш нищо в цялата Вселена не би могло да му попречи или да го възпре.

— Много ми е мъчно за него... — промълви Дънкан. Буцата в гърлото на Лето постепенно слезе като оловна топка към гърдите му.

Паулус бе оставил следа в живота на мнозина. Дори хлапето, което някак бе надхитрило харконските преследвачи и бе избягало от Гайъди Прайм, понасяше загубата като разлютена рана. „Болката е силна не само у мен.“ Той стисна рамото на Дънкан и няколкото мига в мълчание заместиха думите, за които не стигат часове.

Момчето се облегна на меча, все едно беше патерица. Червенината на смущението изчезна от лицето му. Пое си дъх.

— Милорд, дойдох... да ви попитам нещо, преди да заминете за Кайтен.

Прислугата шеташе из коридорите, прозвънваха съдове и прибори. Скоро някой щеше да се качи в покоите на Лето със закуската му, но нямаше да го завари там.

— Ами питай!

— За бикове, сър. Ириск го няма, но аз се грижа за тях всеки ден, помагат ми и други момчета... Какво ще правите с животните? Ще се биете ли с тях като баща си?

— Не! — Лето потисна пронизалия го страх. — Не — повтори по-спокойно. — Боевете с бикове са вече минало за Каладън.

— А аз какво да върша, сър? Още ли да се грижа за тях?

Лето едва сдържа смеха си. На тези години момчето би трябвало да не се товари много с работа, а да играе и да си пълни главата с мечти за великолепни приключения. Но щом срещнеше погледа му, виждаше зряла личност, а не дете. Външността на Дънкан изобщо не отговаряше на истинската му възраст.

— Измъквал си се от преследвачите в онзи град-затвор, нали?

Айдахо кимна и си прехапа устните.

— Макар да си бил на осем години, сражавал си се с тях в горския резерват. И си убил неколцина, доколкото си спомням. Изрязал си радиофара от рамото си и си заложил клопка на харконските ловци. Унижил си самия Глосу Рабан.

Дънкан пак кимна, но не самодоволно. Просто потвърждаваше.

— И си прекосил Империята, защото си искал да стигнеш до Каладън? Дойде пред прага ни през няколко континента?

— Точно така беше, милорд дук. Лето посочи церемониалния меч.

— Баща ми се упражняваше с това оръжие. Възголемичко е за теб... поне засега. Но може би с малко помощ ще станеш страховит боец. Един дук винаги се нуждае от доверени воители и телохранители. — Сви замислено устни. — Как смяташ, подходящ ли си за мой страж?

Синьозелените очи на Дънкан засияха, той се ухили до ушите.

— Ще ме пратите ли в бойните школи на Гинъз, за да бъда и аз майстор на меч?

— Хо-хо! — Самият Лето се стресна от кънящия си смях, прозвучал досущ като от гърлото на Паулус. — Да не прибързваме! Ще те обучаваме тук, за да видим къде е пределът на способностите ти... и тогава ще си проличи заслужаваш ли чак такава награда.

Момчето кимна много сериозно.

— Ще я заслужа.

В трапезарията влязоха прислужници. Лето вдигна ръка, за да ги повика.

— Можете да разчитате на мен, господарю дук — добави Дънкан.

Атрейдът въздъхна. Как му се искаше да има непоклатимото самочувствие на това хлапе!

— Вярвам ти, Айдахо.

Изглежда, че нововъведенията имат свои живот и разум. Когато условията са подходящи, някоя идея, променяща изсмяло парадигмата, може да се породи едновременно в много умове. А може и да си остане тайна, заключена в мислите на един човек за години, десетилетия, векове... докато и на друг не хрумне същото. Колко ли блестящи открития остават мъртвородени или недостъпни за Империята като цяло?

Обществени защитници от Ричиз,
възражение срещу теза на Ландсрада, озаглавено
„Истинското царство на интелекта —
частна собственост или ресурс за цялата галактика?“

Транспортната капсула спусна двамата си пътници в недрата на харконската крепост и с програмирана точност изфуча по една от разклоняващите се релси. Носеше барона и Рабан към смрадното гъмжило на град Харко, обширно димно петно върху местността, където зданията се редяха в потискаща теснотия. Владимир Харконен не знаеше да е съставяна подробна карта на градските подземия, защото те се разрастваха неспирно като гъби. Дори в момента нямаше ясна представа къде отиват.

Бе наредил на Пайтър дьо Врие да намери просторни, но добре укрити лабораторни и производствени помещения. Ментатът го увери, че е изпълнил задачата, и баронът не задаваше излишни въпроси. Капсулата, изпратена от Пайтър, щеше да ги закара до мястото.

— Чичо, искам да знам всичко за плана — обади се Рабан, който шаваше неспокойно на седалката.

В малката кабина отпред седеше глухоням водач. Баронът не поглеждаше към тъмните и ъгловати сгради, които капсулата подминаваше шеметно, нито към облаците пушилка и сажди, бълвани от заводите. Гайъди Прайм произвеждаше достатъчно, за да си покрие разходите, още по-приятни бяха печалбите от лова на мъхнати китове на Ланкивейл и извличането на минерали от астероидите. Ала

истинското богатство на харконската династия, засенчващо всички останали доходи, се трупаше от добива на подправката на Аракис.

— В плана няма нищо сложно, Рабан. Ще ти отредя най-важната роля в изпълнението му. Стига да се справиш!

Очите под тежките клепачи светнаха, дебелите устни се изопнаха в усмивка. Племенникът дори малко изненада чичо си със своето търпеливо очакване. „Може пък и да се научи на нещо...“

— Ако успеем — продължи баронът, — позициите ни ще се укрепят неимоверно. Има и нещо особено приятно — ще си доставим удоволствието да разгромим най-после рода Атреидес след безброй векове на вражда... — Племенникът потри ръце, но погледът на чичо му внезапно охладня. — А ако се провалиш, ще се погрижа да не мръднеш повече от Ланкивейл и там баща ти ще те прави каквото му хрумне — ще те кара да пееш в църковен хор или да рецитираш стихчета за братска обич.

— Няма да се проваля — наежи се Рабан.

Капсулата спря пред бронирания вход на строго охраняваната лаборатория. Глухонемият с жест ги подкани да слязат. Баронът не би могъл да се върне самостоятелно в крепостта, дори от това да зависеше животът му.

— Къде сме? — озадачи се и Глосу Рабан.

— В едно от изследователските ни средища. Тук подготвяме много гадна изненада.

Племенникът му закричи енергично, искайки по-скоро да разгледа всичко. Във въздуха се смесваха миризми на припой, препечена смазка, изгорели предпазители и пот. Пайтър дьо Врие се провря между сандъците и кутиите по пода, за да ги посрещне. С превзетите си стъпки и нервните движения приличаше на гущер.

— Пайтър, минаха доста седмици. За твоє добро ще е да ми покажеш нещо свястно. Казах ти да не ми губиш времето, нали?

— Не се съмнявайте, господарю барон! — Ментатът ги поведе навътре в огромната зала. — Нашият опитомен изобретател Чобин направо надмина себе си.

— Пък аз си мислех, че ония от Ричиз вече са способни да правят само евтини имитации — подхвърли Рабан.

— Винаги има изключения — сви рамене баронът. — Да видим какво ни е приготвил Пайтър.

Почти цялото пространство се запълваше от преработен харконски боен кораб с диаметър сто и четиридесет метра. Космическият апарат с плавни очертания беше много полезен в типичните, нападателни сражения — нанасяше тежки удари и изчезваше бързо. Промениха го според строгите и подробни изисквания на Чобин. Опашната част бе намалена, двигателят — преместен, а в помещенията за щурмоваците бяха монтирани новите съоръжения. После от архивите на династията Харконен изчезна всяко споменаване за кораба. Пайтър дьо Врие умееше да борави с данни.

От двигателния отсек се появи пълничък мъж с плешиво теме и посивяла козя брадичка. Работните му дрехи бяха зацапани.

— Господарю барон, много се радвам, че дойдохте да видите какво направих за вас. — Чобин пхна някакъв инструмент в джоба си. — Монтажът е завършен. Моето не-поле е съвършено. Синхронизирах го напълно с другите модули на кораба.

Рабан тупна с юмрук по корпуса.

— Защо избра такава грамада? В това туловище се побира бронирана рота. Не е много добро за тайни операции.

— А вие сте?... — попита неуверено изобретателят, който не познаваше якия младеж.

— Племенникът ми Рабан — представи го отсечено баронът. — Той зададе уместен въпрос.

— Нямаше друг начин — почти се сопна Чобин. — Сто и четиридесет метра е най-малката сфера на невидимост, създавана от генератора. Затрудненията са неописуеми. Аз... — Мъжът се прокашля, сякаш внезапно обзет от досада. — Сър, отвикнете от вкоренените си представи. Опитайте се да проумеете онова, което виждате тук. Невидимостта напълно компенсира по-малката маневреност. А и какво значение имат размерите на кораба, щом никой не може да го забележи? Освен това лесно се побира в трюма на бойна фрегата.

— Чудесно, стига да работи — подхвърли баронът. Дьо Врие припряно щъкаше наоколо.

— Рабан, щом никой не би търсил кораба, нищо не те заплашва. Представи си само каква бъркотия ще причиниш! Ще бъдеш истински призрак, сеещ гибел.

— О, да! — Споменатият изведнъж се запъна. — Аз... ли? Чобин затвори един от люковете за достъп до двигателите.

— Всичко е опростено и лесно за управление. Корабът е готов за утрешното ви отпътуване към Кайтен.

— Проверих, господарю барон — потвърди Пайтър.

— Великолепно — изрече Владимир Харконен. — Чобин, ти се оказа много ценен помощник.

— Аз ли ще го пилотирам? — не можеше да повярва Рабан.

Гласът му пресекваше от възбуда. Баронът кимна. Въпреки всичките си недостатъци, неговият племенник беше превъзходен пилот и стрелец.

— Мисля, че направих добър избор — усмихна се изобретателят, — когато дойдох направо при вас. Династията Харконен веднага прозря какви възможности съдържа моето откритие.

— Щом новият император научи за това — сети се Рабан, — веднага ще поиска не-кораб и за себе си. Току-виж дори прати сардаукарите си да ни отнемат този.

— Значи ще се погрижим Шадам да не научи нищо — разпери ръце Пайтър дьо Врие. — Поне в близкото бъдеще.

— Чобин, ти си изключителен човек — продължи баронът — след като успя да измислиш всичко това.

— Всъщност само приспособих Холцмановото поле за нашите нужди. Още преди векове математическата система на Тио Холцман е доразвита, за да бъдат създадени силовите полета и двигателите за проникване в Огънатото пространство. Аз просто направих следващата крачка в използването на тези принципи.

— И сигурно очакваш да забогатееш, както не си и сънувал? — проточи Владимир Харконен.

— Напълно заслужено, господарю барон, не сте ли съгласен? Вижте какво направих по ваше желание. Ако бях останал на Ричиз, трябваше да търпя години наред юридически разправи, проучвания на предшестващи изобретения и сходни патенти. После властите щяха да ми вземат лъвския пай от печалбите... Да не говоря пък за подражателите, които със сигурност щяха да се раз-шетат веднага. Подобрение тук, промяна там... и още някой взема патент за практически същото изобретение.

— Значи запази тайната, докато не дойде при нас? — подметна Рабан. — И никой друг не е чувал за тази технология?

— Би било глупаво да споделям нещо с когото и да било! Разполагате с единствените генератори на не-поле в цялата Вселена.

Мъжът доволно скръсти ръце пред мърлявия си гащеризон.

— Засега... — промълви Владимир Харконен. — Но иксианците са схватлива пасмина, което не може да се отрече и на тлейлаксианците. Рано или късно някой ще се сети, ако дори вече не го е сторил...

Рабан се примъкна по-близо до непредпазливия мъж от Ричиз.

— Разбирам какво ви безпокои — вдигна рамене Чобин.

— Не съм алчен и тъкмо затова бих искал по-скоро да припечеля от изобретението си.

— Мъдър човек си — похвали го баронът и погледна красноречиво якия си племенник. — Заслужаваш награда.

— Не е зле важните тайни да бъдат пазени по-строго — обади се Рабан иззад доволно хилещия се изобретател.

Посегна мълниеносно и мускулестата му предмишница стегна гърлото на Чобин. Стисна с все сила като преса. Закръгленият мъж изхърка, но не можа да издаде друг звук. Лицето на Рабан се зачерви от усилието, което скоро се увенча с гръмко прашене на прекършен гръбнак.

— Да, Чобин, трябва да внимаваме с тайните — промърмори весело баронът. — А ти беше прекалено небрежен.

Трупът се свлече като счупена кукла. Само дрехата прошумоля на пода. Рабан бе вложил такава мощ, че нямаше нито предсмъртни хрипове, нито последно проклятие.

— Господарю барон, дали постъпихме благоразумно? — попита ментатът. — Не беше ли по-уместно първо да проведем изпитание на кораба и да се уверим, че можем да възпроизведем технологията?

— Защо? Нима нямаш доверие на покойника?

— Всичко е наред — убедено заяви младежът. — А и нали си го поставил под постоянно наблюдение, имаме чертежите му и записи на всеки етап от работата?

— Да. Освен това се погрижих за техниците — кимна Пайтър. — Те също няма да се разприказват.

Рабан се озъби алчно насреща му.

— Остави ли ми поне един-двама? Дьо Врие разкърши рамене.

— Е, позабавлявах се, но не съм чак такова прасе. — Кимна към редицата плътно затворени врати. — Втората стая. Сложил съм петима на операционни маси. Упоени са. Порадвай им се.

Ментатът потупа огромното рамо на Рабан, който направи крачка към вратата, но колебливо се озърна към чичо си, защото не чу разрешение да излезе. Баронът обаче се взираше в Пайтър, който също сви вежди.

— Господарю барон, ние сме първите с не-кораб на разположение. Имаме и предимството на изненадата. Никой няма да заподозре какво ще сторим.

— Какво ще сторя аз! — поправи го грубо баронът. Дьо Врие вдигна ръчния си комуникатор към устата.

— Почистете и до утре преместете кораба във фамилната флагманска фрегата.

— Искам всички чертежи, описания и записи да бъдат внимателно събрани и скрити — заповяда Владимир Харконен.

— Да, господарю. Лично ще се погрижа за това.

— Върви — смили се най-сетне баронът над нетърпеливия си племенник. — Час-два игрички ще ти помогнат да се отпуснеш... та да си готов за важната задача!

Те проявяват много успешно изтънчените си умения в съчетанието между наблюдателност и събиране на данни. Информацията е тяхната разменна монета.

Имперски обзор за Бене Гесерит, използван с учебни цели

— Това прави потресаващо впечатление — промълви сестра Марго Рашино-Зий, взирайки се в огромните здания около гигантския овал на Площада на Империята и Ландсрада. — Пиршество за всички сетива.

След толкова години на облачния, простичък свят Уалах IX очите ѝ вече смъдяха от прекаленото изобилие на гледки.

Освежаваща мъглица се стелеше от фонтана наред площада — смайваща художествена композиция, издигаща се на стотина метра. Самият фонтан имаше формата на спирална мъглявина, осеяна с твърде големи планети и други небесни тела, които пръскаха ароматни струи в неизброими цветове и оттенъци. Ярките тесни лъчи на прожектори се отразяваха от водата и създаваха шарени дъги, танцуващи беззвучно във въздуха.

— О, да, виждам, че за пръв път идвате на Кайтен — небрежно вметна кронпринц Шадам, който вървеше до прекрасната русокоса бене-гесеритка.

Охраната от сардаукари пристъпяше по-назад. Явно смятаха, че са достатъчно близо, за да предотвратят всичко, което би могло да сполети наследника на трона. Марго потисна усмивката си. Винаги я развеселяваше склонността на хората да подценяват Сестринството.

— Виждала съм това и преди, повелителю. Но възхищението ми от чудесната столица на Империята не отслабва.

Облечена в малко корава нова черна роба, Марго крачеше между Шадам и Хазимир Фенринг. Не бе опитала да прикрие никак дългата си златиста коса, свежото лице и чистата си хубост. Мнозина си представяха Бене Гесерит като сборище на престарели вещици в мрачни одеяния. Но сред сестрите не бяха рядкост зашеметяващо красивите жени като Марго Рашино-Зий. С отмерено освобождаване

на феромони от тялото си и подобрани похвати във флирта тя можеше да превърне своя пол в оръжие.

Но не тук и сега! Сестринството имаше други замисли за бъдещия император.

На ръст беше почти колкото Шадам и съответно доста по-висока от Фенринг. Следваха ги три свети майки, проверени и допуснати лично от Хазимир на разстояние, не позволяващо подслушване. Кронпринцът още не знаеше какво общо имат другите жени с тази среща, но Марго скоро щеше да разкрие причината.

— Трябва да видите тези градини нощем — отбеляза той. — Тогава водните струи са като метеорни потоци.

— Да — потвърди тя с лека усмивка. — Това е любимото ми място вечер. Идвах вече два пъти след пристигането си... докато очаквах тази лична среща с вас, повелителю.

Макар че Шадам се мъчеше да поддържа непринуден разговор с представителката на могъщите бене-гесеритки, Шадам не се чувстваше напълно спокоен. Всеки искаше нещо, всеки имаше собствени цели... и всяка група се опираше на увереността си, че може да разчита на връщане на услуга или пък притежава достатъчно сведения за изнудване, за да му повлияе... Фенринг се бе погрижил за неколцина подобни паразити, но на тяхно място със сигурност щяха да припъльзят нови.

В момента притесненията му бяха свързани не толкова с Марго, колкото с все по-явното недоверие и разпри между Великите династии. Въпреки че лекарите от Сук не извършиха аутопсия, неколцина важни членове на Ландсрада повдигнаха неудобни въпроси за загадъчната смърт и проточилата се болест на Елруд. Съюзите се променяха. Изплащането на значителни данъци и такси от няколко богати светове беше забавено без задоволителни обяснения.

А тлейлаксиянците се оправдаваха, че засега са все още далеч от добиването на обещания изкуствен меланж.

Днес Шадам и малкият му съвет от приближени трябваше да обсъдят отново нагряващата криза. Умуваха вече седмица. Продължителното управление на Елруд бе натрапило устойчивост (ако не и упадък) на Империята. Никой не помнеше как би трябвало да се осъществи по-спокоен преход към нова власт.

По всички светове въоръжените сили се укрепваха и бяха приведени в повишена бойна готовност. Сардаукарите на Шадам не бяха изключение. Шпионите се вряха навсякъде още по-напористо. Понякога кронпринцът се чудеше дали отстраняването на Акен Хезбан, доверения лорд-камерхер на баща му, не беше грешка. Сега Хезбан седеше в кабинетче с каменни стени наред един астероиден рудник, готов да се завърне и да поеме юздите, ако всичко потръгне от зле на по-зле. „Но на Аракис ще завалят студени дъждове, преди това да стане!“

Опасенията на Шадам го подтикваха да реагира болезнено на всичко, дори изглежда започваше да се поддава на суеверия. Дъртият лешояд беше мъртъв и сигурно страдеше в най-низшия ад, описан в Оранжевата Католическа Библия, докато синът му още усещаше неговата кръв по ръцете си...

Преди да излезе от двореца за срещата със сестра Марго, той, без да се замисли, сграбчи някакво наметало. Искаше да се опази от въображаемия утринен хлад. Златотъканата дреха висеше в гардероба до още много други, които не бе обличал. Чак сега си спомни, че баща му я предпочиташе.

По кожата му сякаш плъпнаха мравки. Потрепери от допира на мекия плат. Златната верига на врата му стягаше като примка.

„Ама че нелепост.“ Неодушевените предмети не носеха духовете на мъртвите и не можеха да му навредят. Опита се да прогони страха. Бене-гесеритката непременно щеше да разгадае притесненията му. Не биваше да дава такава власт в ръцете ѝ.

— Харесва ми този стил — изрече Марго. — Доколкото ми е известно, почти всичко е направено по волята на вашия прадядо Вутиер Корино II?

— А, да... Вутиер е бил голям почитател на изкуството — смънка Шадам. Сдържа се с усилие да не захвърли наметалото. Отсега нататък ще носи само собствените си дрехи! — Вярвал е, че зрелищността без топлота или вдъхновение е лишена от смисъл.

— Моля ви, сестро, кажете вече за какво сте дошли — обади се Фенринг, забелязал смущението на приятеля си, но изтълкувал го погрешно. — Времето на кронпринца е скъпоценно. Много неща се объркаха след смъртта на императора.

Шадам и Фенринг не бяха останали напълно извън подозрение, ако се съдеше по плъзналите слухове. Кронпринцът трябваше да укрепи веднага позициите си, иначе можеше да последва война между династията Корино и Ландсрада...

Марго беше настояла неотстъпчиво да обсъди с него особено важен въпрос. Възползвала се бе от незабележимото, но всепроникващо влияние на Бене Гесерит и скоро си уговори частна аудиенция с Шадам, въпреки че незапълнени с работа и срещи бяха само сутрешните му разходки. Отделяше това време за спокоен размисъл („и скръб за тежката загуба“, както внушаваше Фенринг на придворните).

Марго се усмихна на мъжа с тясното лице и сиво-зелените ѝ очи го огледаха внимателно.

— Хазимир, знаеш какво искам да обсъдя с твой приятел — промълви тя толкова фамилиарно, че наследникът на трона се стъписа. — Не го ли подготви?

Фенринг нервно завъртя глава и Шадам забеляза колко по-мек става той в присъствието на тази жена. Не изглеждаше смъртно опасен както обикновено. Марго Рашино-Зий явно бе прекарала доста часове в разговори и спорове с Хазимир. Кронпринцът долавяше някаква привързаност или поне взаимно уважение между двамата. „Не е за вярване!“

— Хм-а-а... Сестро, според мен от вашата уста ще прозвучи по-приятно. Повелителю, прелестната Марго ще ви направи интересно предложение. Според мен е добре да я изслушате.

Бене-гесеритката се беше вторачила доста особено в Шадам. „Почувствала ли е тревогата ми? Досетила ли се е за причината?“

Тя хвана дланите му. Пръстите ѝ бяха приятно топли и меки. Щом надникна в очите ѝ, в него се разля спокойствие.

— Повелителю, имате нужда от съпруга — започна Марго, — а Бене Гесерит може да осигури на вас и на династията Корило най-подходящата избраница.

Шадам се сепна и издърпа ръцете си. Вторачи се във Фенринг, който му се усмихна насилено.

— Скоро ще бъдете коронясан за император — продължи бене-гесеритката. — Сестринството може да ви помогне в укрепването на вашата власт, и то повече от какъвто и да било съюз с някоя от

Великите династии в Ландсрада. Вашият баща е вземал за съпруги жени от родовете Мутели, Хагал и Еказ, а майка ви е била от Хасика V. Но в тези трудни времена според нас ще спечелите най-голямо предимство, ако свържете трона си с мощта и разнообразните възможности на Бене Гесерит.

Говореше уверено и убедително. Шадам видя, че другите сестри внимателно ги наблюдават. Сардаукарите стояха точно там, където шепотът на фонтана им пречеше да чуват, но дебнеха, застинали като статуи. Отново се възря в съвършеното лице на Марго и изпита хипнотизиращото ѝ обаяние. Тя го изненада, като изви глава към придружителките си.

— Обърнете внимание на жената в средата, тази с бронзовия цвят на косите.

Посочената бене-гесеритка пристъпи напред. Кронпринцът присви очи. Преценяваше чертите на кроткото лице. Дори от няколко метра му се стори много привлекателна, макар красотата ѝ да не беше смайваща. Жалко, не приличаше на Марго, но пък изглеждаше млада и свежа.

— Тя е Анирул, бене-гесеритка с таен ранг.

— И какво означава това?

— Само една от обичайните титли в Сестринството, повелителю. Няма никакъв смисъл извън нашия Орден и не би засегнала вашите задължения като император. — Марго помълча за миг. — Достатъчно е да знаете, че Анирул е една от най-съвършените сред нас. Ние ви я предлагаме за съпруга.

— Просто така?

— Сам знаете какво влияние има Бене Гесерит. Можем да действаме и зад кулисите, за да изгладим вашите противоречия с Ландсрада. Това ще ви развърже ръцете поне в началото на царуването. Ще си осигурите свое място в историята. Не един от прадедите ви е правил същия избор и е извличал голяма полза. — Сиво-зелените очи се загледаха право в неговите. — Повелителю, известно ни е какви затруднения изпитвате в момента.

— Да, да, всичко казано от вас е вярно...

Шадам се озърна към Фенринг, като че чакаше някакво обяснение от него. После махна с ръка на Анирул да дойде по-наблизо. Сардаукарите от охраната се спогледаха неуверено.

А погледът на Марго стана по-непреклонен.

— Повелителю, вие сте най-овластеният човек във Вселената, но политически се крепите на равновесието между Съвета на Ландсрада, Космическото сдружение и Бене Гесерит. Бракът ви с една от нашите сестри ще бъде взаимно изгоден.

— Освен това, господарю — с официален тон подхвана Фенринг, а очите му изглеждаха по-огромни от всякога, — съюзът с някоя от Великите династии би бил... обременен с проблеми. Другите родове могат да се почувстват пренебрегнати, и дори отхвърлени. Тъкмо сега нямаме нужда от бунт.

Макар предложението да беше неочаквано за Шадам, то веднага му допадна. Едно от отегчително повтаряните правила на неговия баща беше, че властникът трябва да се вслушва в интуитивния си усет. А проклетото наметало сякаш смазваше раменете му с тежестта си. Може пък вещерските дарби на Сестринството да го опазят от злите сили, витаещи в двореца...

— Тази ваша Анирул е чаровна.

Той отново се вторачи в жената, застанала със сведен поглед на пет крачки от него.

— Повелителю, да разбирам ли, че ще обмислите предложението ни? — почтително попита Марго.

— Да го обмисля ли? — засмя се кронпринцът. — Вече го сторих. В моето положение човек трябва да решава бързо и без колебания. — Изглежда многозначително Фенринг. — Не е ли така, Хазимир?

— Хм-а-а... Не е едно и също да избирате нова дреха и съпруга.

— Забележката ти е смислена само на пръв поглед. Но ѝ липсва типичното ти хитроумие. Както виждам, вече си се сприятелил със сестра Марго, освен това доста се постара да уредиш тази среща, след като си знаел какво ще ти предложи тя. Затова съм принуден да предположа, че одобряваш идеята на Бене Гесерит.

Фенринг се поклони.

— Решението е изцяло ваше, повелителю, независимо от личното ми мнение или отношението ми към тази прекрасна жена.

— Тъй да бъде. Отговорът ми е... да. — Светата майка Анирул също го чу, но дори не се усмихна. — Е, Хазимир, какво ще кажеш, добър избор ли направих?

Фенринг не бе свикнал да го сварват неподготвен и се прокашля два-три пъти, докато подреди мислите си.

— Дамата е надарена с най-похвални качества и ще бъде безупречна съпруга. А Бене Гесерит е желан съюзник, особено в наситен с трудности преходен период...

Кронпринцът се разсмя.

— Говориш като някой от нашите дипломати. Искам да чуя „да“ или „не“, без всички тези увъртания.

— Да, господарю. Нямам никакви съмнения. Сестра Анирул е с чудесен произход и характер... Е, малко е младичка, но пък рано помъдряла. — Фенринг стрелна с поглед Марго. — Увериха ме, че може да ражда...

— Наследниците на короната ще струят като поток от утробата ѝ — подсмихна се русата бене-гесеритка.

— Що за мила картинка! — отново се засмя и Шадам. — Доведете я, искам да се запозная с нея.

Марго вдигна ръка и Анирул побърза да застане до кронпринца. Другите две бене-гесеритки си зашепнаха оживено.

Шадам се взря отблизо в жената. Бъдещата му съпруга имаше изящни черти. Забеляза първите мънички бръчици около гълъбовите очи, но стройното ѝ тяло преливаше от младежка жизненост. Все още стоеше със сведена глава и бухнала бронзова коса. Лукаво го погледна за миг и пак се извърна.

— Повелителю, току-що взехте едно от най-разумните решения в живота си — увери го Марго. — Властта ви ще има непоклатима опора.

— Както имаме и повод за празненство с цялата пищност, на която е способна Империята — подхвърли кронпринцът. — Всъщност смятам да оповестя на всички, че брачната церемония ще се състои в деня на коронацията.

Фенринг грейна.

— Приятелю, значи ще уредим най-приказното представление в цялата вселенска история!

Шадам и Анирул се спогледаха с усмивка и за пръв път докоснаха ръцете си.

*Когато центърът на бурята не помръдва, значи
стоиш точно на пътя му.*

Древна мъдрост на свободните

Атрейдската фрегата излетя от космодрума на град Кала, претърпана до пръсване с флагове, изискани одежди, накити и дарове за коронацията на падишах-императора. Дук Лето искаше на всяка цена да допринесе забележимо за великолепието на имперските церемонии.

— Добра тактика — мрачно кимна Туфир Хауът. — Шадам винаги е ценял преди всичко външните белези на положението си. Колкото по-пищно сте облечен и колкото повече подаръци му поднесете, толкова по-силно впечатление ще му направите... и по-лесно ще го склоните да се вслуша в молбата ви.

— Наглед цени формата повече от същността... — проточи Лето. — Но привидността често заблуждава и аз не бих си позволил да го подценявам.

Кайлеа бе облякла за изпращането прекрасната си рокля в небесносиньо и лилаво. Ромбур се появи в панталон, риза и наметка в алено и медно — цветовете на разгромената династия Верниус. Вървеше гордо изправен и дори сестра му се смръзна от тази дързост. Вече изглеждаше възмъжал и мускулест. Нямаше и следа от детската закръгленост в загорялото му лице.

— Господарю дук, някои биха приели това като проява на наглост — промълви Хауът и кимна към дрехите на иксианеца.

— Туфир, цялото ни начинание е хазарт — отвърна Лето. — Длъжни сме да напомним за великолепието, което се разсипа на прах, след като тлейлаксианската подлост принуди благородното семейство да се отцепи. Ще изтъкнем колко късогледо е било коварното решение на покойния Елруд. Ще помогнем на Шадам да проумее, че династията Верниус може да бъде отново ценен съюзник на короната. В края на краищата — той посочи внушителния Ромбур — *този* мъж ли би предпочел да те подкрепя или мръсните тлейлаксианци?

Усмивката на ментата-боец беше скъперническа.

— Не бих хвърлил такива думи в лицето на падишах-императора.

— Ще му го кажем без думи!

— Милорд, ще бъдете чудесен дук — поклати глава Хауът.

Запътиха се заедно към площадката, откъдето удвоен почетен отряд атреидски воители вече се качваше във фрегатата. Кайлеа доближи Лето и за миг го прегърна сковано. Той усещаше напрежението в ръцете ѝ — май и на двамата им се искаше да се сбогуват много по-страстно. После дъщерята на Доминик и Шандо Верниус се вкопчи отчаяно в брат си.

— Внимавай, Ромбур! Ще бъде много опасно.

— Но може би е единственият начин да изчистим името на рода си! Нека Шадам реши съдбата ни. Дано се окаже различен от баща си. Нищо няма да спечели, ако потвърди присъдата срещу нас, но пък той има какво да губи... особено при това смутно настроение, обхванало Империята. Трябва да събере приятели и поддръжници около себе си.

Лето, Ромбур и Хауът щяха да се явят на церемонията като представители на Каладън. Вероятно прекаляваха... но защо да не изтълкуват постъпката им като проява на смелост и хладнокръвие?

Като дук Лето се надяваше второто мнение да преобладава. Съзнаваше, че опърничавото поведение не е най-добрият път към успеха в политическия лабиринт. Но чувствата му подсказваха да рискува, ако залозите са достатъчно високи, особено когато брани правдата. Бе решил винаги да е на нейна страна — във всеки сблъсък! Стариият дук не би го посъветвал друго.

А от баща си знаеше, че твърдостта и дързостта често постигат далеч повече от предпазливия план, замислен без въображение. Защо да не опита? Дали и Паулус щеше да стори нещо подобно или — укоряван от съпругата си — да избере по-безопасен подход? Нямаше как да познае, но му олекваше, че поне не му се пречка някой като суровата и непреклонна лейди Хелена. За нищо на света не би избрал жена като нея!

Изпрати официален куриер при Усамотените сестри на източния континент, за да уведоми майка си, че той и Ромбур ще отпътуват за Кайтен. Не ѝ съобщи за своя план, въпреки че тя веднага щеше да разбере колко голяма е опасността. Ако самият Лето станеше жертва на „злополука“ или убиец, лейди Хелена трябваше да оглави рода

Атреидес, тъй като липсваха преки наследници. Макар да бе причинила смъртта на баща му, нямаше друг избор съгласно древните закони.

Графикът на тържествата беше толкова претрупан, че им провървя да получат аудиенция едва на четвъртия ден след коронацията. Тогава двамата с Ромбур щяха да изложат молбата си пред Шадам и да поверят съдбата си в ръцете му.

Щеше ли новият падишах-император още в бляскавите първи дни на властването си да хвърли сянка върху празненствата, като потвърди една смъртна присъда? Много династии и досега виждаха знамения и поличби във всяка подобна случка, пък и за самия Шадам се носеше мътва, че е твърде суеверен. С решението си повелителят на Империята щеше да определи духа на своята власт. Би ли се престрашил да започне, погазвайки справедливостта? Все пак Лето можеше единствено да се надява, че той няма да се покаже толкова бездушен!

Дукската фрегата зае определеното за нея място в гигантския, но запълнен почти докрай трюм на хайлайнера. Наоколо бавно маневрираха пътнически совалки и товарни кораби със стоки от Каладън — пунди-ориз, лекарства от водорасли, ръчно изтъкани гоблени и рибни продукти... Великанският кораб на Сдружението обикаляше от свят на свят по пътя си към Кайтен и трюмът с размери на цял областен град бе изпъстрен с кораби от много сектори на Империята, понесли гости за тържествата.

Туфир Хауът погледна хронометъра в стената на каютата.

— Имаме цели три часа, докато свърши товаренето и разтоварването на хайлайнера. Милорд, предлагам да уплътним времето с тренировки.

— Винаги това предлагаш — поклати глава Ромбур.

— Защото сте твърде млади и трябва да се усъвършенствате неуморно — невъзмутимо отвърна ментатът.

Луксозната флагманска фрегата на атреидите беше толкова пренаситена с удобства, че Лето и свитата му можеха дори да забравят, че са напуснали своята планета. Но той нямаше желание да безделничи, а и несигурността на близкото бъдеще го подтикваше да се освободи от излишната нервна енергия.

— Туфир, с какво бихме могли да се занимаваме тук? Очите на ментата светнаха.

— В космоса един дук... — кимна към Ромбур, — ... а и един принц винаги има какво да научат!

Безкрил боен модул с размерите на голям орнитоптер изплува от атрейдската фрегата и се спусна под хайлайнера. Лето пилотираше, Ромбур седеше в креслото на втория пилот. За миг се спогледаха, припомняйки си прекъснатото запознаване с иксианския орбитален кораб, което едва не завърши с гибелта им.

Хауът стоеше зад тях, предпазен от подвижна система за справяне с резки маневри. Подръка му беше преносимият пулт, с който можеше да поеме управлението на модула в случай на опасност.

— И тъй, млади господа, този апарат не е като вашето любимо крайбрежно корабче — подхвана ментатът. — Сега сме в условията на нулева гравитация с всички предимства и ограничения, които тя налага. Работили сте често със симулаторите, но ви предстои да узнаете как се чувства човек в истинска космическа битка.

— Аз ще опитам пръв с оръжията — напомни Ромбур предварителната уговорка.

— Да, а пък аз ще пилотирам — отвърна Лето, — но след половин час си разменяме местата.

Хауът се намеси поучително:

— Милорд, не е особено вероятно да участвате в космически сражения, но...

— Да, да, разбира се! Трябва да бъда подготвен за всичко. Поне това съм научил от теб.

— Да започнем с основните похвати в пилотирането.

Хауът наставляваше Лето как да извършва обичайните и аварийните маневри. Внимаваше да не доближават опасно хайлайнера, но и да не се отдалечават, за да бъде огромното туловище сериозно препятствие, с което младежите да се съобразяват. Веднъж Лето прибърза и остави бойния модул да се завърти около оста си. Веднага обаче го овладя с кратко включване на помощните двигатели.

— Подходящи контрамерки — одобри Хауът. — Когато корабчето ви се подпали в морето, двамата успяхте да стигнете до

рифа и да се справите с кризата. Тук обаче няма на какво да разчитате. Всяко нежелано движение продължава, докато не измислите как да го прекратите. Можете да паднете към планетата и да изгорите в атмосферата ѝ или да отлетите неуправляемо в празното пространство.

— Лето — обади се Ромбур, — искам да се поупражнявам с оръжията... стига да нямаш нищо против да не експериментираш с управлението поне няколко минути!

— Заредил съм за изстрелване достатъчно сонди-мишени — съобщи Хауът. — Ромбур, твоята задача е да ликвидираш колкото се може повече от тях. Ти избирай как — с лазестрели, експлозиви или многофазови снаряди. Но преди това, милорд — той потупа Лето по рамото, — нека минем от другата страна на планетата, за да не уцелим случайно хайлайнера.

Лето се засмя и послуша наставника си. Профуча далеч над облаците на Каладън към нощната страна. Зад тях яростният блясък на звездата оформяше ореол около тъмния кръг на планетата.

Хауът изстреля десетина блещукащи кълба по най-различни траектории. Ромбур се вкопчи в холографския пулт за управление на огъня и трескаво загърмя напосоки. Улучи само една мишена с цял откос многофазови снаряди. И тримата знаеха, че попадението е чиста случайност.

— Принце, самоконтролът и търпението трябва да стоят над всичко — изрече ментатът. — Използвай всеки изстрел, сякаш е последен, за да имаш полза от него. Щом станеш по-точен, едва тогава си позволявай да прахосваш боеприпаси.

Лето подгони сондите, а Ромбур стреляше последователно с всички оръжия. Когато най-сетне унищожи мишените, двамата си смениха местата и продължиха тренировката...

Два часа минаха неусетно и накрая Хауът нареди да се върнат в хайлайнера, за да се настанят удобно във фрегатата, преди навигаторът да огъне пространството в скока към Кайтен.

Потънал в мекото кресло с ястребовия герб, Лето се взираше през илюминатора в скупчените из трюма кораби. Отпиваше греяно вино, спомняйки си за мирната вечер, когато заедно с Ромбур и Кайлеа преглеждаше личните вещи на баща си. Копнееше за покой и дружески

разговори, но знаеше, че ще мине много време, докато в живота му настъпи някакво подобие на умиротворение.

— Всички тук сме наблъскани толкова натясно... — промълви той след малко. — Започвам да се тревожа.

Взираше се в два тлейлаксиянски транспортни кораба и харконската фрегата зад тях.

— Няма за какво да се безпокоите, господарю дук — увери го Хауът. — Според ограниченията над военните действия, наложени от Великото Споразумение, никой не може си послужи с оръжие в хайлайнер. Династията, дръзнала да стори това, се лишава завинаги от достъп до услугите на Сдружението. Никой не би стигнал до подобно безумие.

— Щитовете ни включени ли са все пак?

— Алени адове, никакви щитове не бива да включваме! — стъписа се Ромбур, но след секунда се ухили. — Трябваше да научиш повечко за хайлайнерите, докато беше на Икс. Ти обаче през цялото време си зяпал сестра ми! — Тъмна червенина плъзна по лицето на Лето и иксианецът побърза да обясни: — Щитовете смущават Холцмановото поле в двигателите на хайлайнера и им пречат да огъват пространството. Освен това не позволяват на навигатора да изпада в своя ясновидски транс. Всички ще загинем, ако това се случи.

— Забранено е съгласно договора ни със Сдружението — добави Хауът, сякаш правните формалности придаваха по-голяма тежест на физическите факти.

— Значи всички тук сме беззащитни и се уповаваме само на взаимното си доверие — изръмжа Лето, който не откъсваше поглед от харконския боен кораб.

Усмивката на Ромбур посърна.

— Караш ме да си спомня колко хора искат смъртта ми...

— Принце, в хайлайнера всички кораби са еднакво уязвими — вметна ментатът. — Но засега няма от какво да се боите. Най-рисковано за вас ще бъде на Кайтен. В момента дори бих си позволил кратка почивка. По-голяма безопасност от тази е трудно да си представим.

Въпреки думите на Туфир Хауът подозренията на Лето не се разсеяха. До него и Ромбур сякаш не можеше да се намести в креслото си, но успяваше някак да прикрие напрежението. Младият дук

въздъхна и си наложи спокойствие. Опитваше се да прогони смътната тревога и да се подготви психически за политическата криза, която щеше да предизвика още с пристигането си на Кайтен.

*Бурите пораждат бури. Яростта поражда ярост.
Мъстта поражда мъст. Войните пораждат войни.*
Главоблъсканица на Бене Гесерит

Огромните външни люкове на хайлайнера бяха вече затворени и навигаторът скоро щеше да изпадне в своя транс, за да пренесе кораба с последния му скок от този дълъг полет до Кайтен. Там представителите на Великите и Малките династии в Ландсрада се събираха за коронацията на падишах-император Шадам IV.

Навигаторът отдалечи гигантския съд от гравитационната яма на Каладън, за да включи по-лесно и безопасно Холцмановите двигатели и да ги насочи за пронизване на Огънатото пространство.

Пътниците изобщо не усещаха движение, никаква промяна в положението на телата си или в околните звуци. Натъпканите в трюма кораби висяха по местата си като информационни блокчета в запечатан библиотечен комплекс. Всички разчитаха на дарбите на една-единствена мутирала твар, за да пристигнат невредими.

„Като добитък пред заколение“ — помисли Рабан, докато влизаше в своя невидим щурмови кораб.

Би могъл да превърне поне десетина бойни фрегати в нажежени късчета, преди някой изобщо да проумее какво става наоколо. Ако можеше да се развихри на воля, сигурно щеше да сее тъкмо такъв хаос, да се наслади на неудържимото насилие...

Но планът беше друг. Засега.

Чичо му бе изпил до съвършенство лукавия си замисъл. „Помисли и се поучи“ — бе натъртил на племенника си. „Този път наистина има от какво да се поуча“

— призна пред себе си Рабан. Тепърва откриваше предимствата на изтънчеността и сладостта на отдавна предвкушаното отмъщение.

Но това естествено не би го подтикнало да изостави по-грубите форми на потисничество, от които извличаше огромно удоволствие. Напротив! Просто щеше да попълни с похватите на барона своя смъртоносен репертоар. Имаше намерение да знае и да умее всичко в насилието, когато му дойде времето да оглави рода Харконен.

Люкът на една фрегата се отвори полека и задържащото поле отслабна само колкото бойният кораб да се плъзне във вакуума на трюма.

Бавно, незабележимо, търпеливо.

Преди някой да зърне кораба, той включи не-полето, както му бе показал Пайтър дьо Врие. Не усети никаква разлика, не се промениха и изображенията на мониторите в пилотската кабина. Но вече беше като смъртоносен дух — невидим... и неуязвим.

За всеки външен наблюдател срещащите не-полето електромагнитни сигнали просто се плъзгаха по повърхността му и привидно превръщаха вътрешността в пустота, в празно пространство. А модифицираните двигатели не издаваха дори шепот, липсваха вибрации, които да долови и най-чувствителният уред.

Никой нищо нямаше да за подозре. Кому би хрумнало да очаква появата на невидим нападател?

С кратки тласъци на помощните двигатели Рабан полека се премести от харконската фрегата към атрейд-ската. Не му допадаше, че щурмовият кораб е толкова голям и донякъде лишен от маневреност, но незабележимото и безшумно придвижване все пак му даваше огромно предимство.

Дебелите му пръсти танцуваха над холографския пулт за управление. Вътрешно преливаше от злорадство и предвкушаше удоволствието. Скоро щеше да унищожи цял кораб, пълен с тлейлаксиянски изроди. Стотици гадни джуджета щяха да умрат.

Досега се бе възползвал от положението си в династията Харконен, за да получава непрекословно каквото пожелае, да си играе с живота на други хора и да убива малцината окаяници, изпречили му се на пътя. Просто се забавляваше. Но този път имаше жизнено важна роля — от успеха му зависеше накъде ще се обърне сполуката на целия род. Баронът бе му поверил тази задача и Рабан се закле да не допусне провал. Не можеше и да си представи, че ще бъде принуден да се върне при баща си!

Напредваше съвсем бавно към избраното място. Нямаше причина да бърза. Разполагаше с времето на целия преход през Огънатото пространство, за да предизвика една война.

С не-поле около кораба си се чувстваше досущ като ловец в засада. Но този лов изискваше повече умения от взривяването на

пясъчен червей на Аракис, както и по-остър усет от преследването на деца в горския резерват. Тук щеше да се сдобие със съвсем друга плячка — рязък обрат в политическото състояние на Империята. Вместо да окача трофеите си по стените, щеше да поднесе на династията Харконен власт и богатство.

Невидимият щурмови кораб почти се долепи до атрейдската фрегата. Рабан включи в готовност оръжейните системи и провери дали са готови за изстрелване различните многофазови снаряди. Налагаше се да разчита на собствената си точност, вместо на автоматичното насочване.

Но и нямаше как да сбърка при стрелба от упор.

Внимателно се завъртя към двата тлейлаксиански транспортни кораба, настанени до атреидите благодарение на внушителен подкуп, платен на Сдружението чрез посредници.

Идеално! Целият Ландсрад бе чул младия дук Лето Атрейдски да обявява открито вражда с тлейлаксианците, желанието си да отмъсти за стореното на рода Верниус. Хлапакът явно не бе внимавал достатъчно какви изречени от него думи ще останат в архивите... За всички щеше да е ясно колко би трябвало да мрази пътуващите в тези два кораба.

Имаше и допълнителна приятна дреболия — изгнаникът Ромбур Верниус се намираше във фрегатата му. Той също щеше да се оплете в харконската паяжина, да стане една от жертвите на кървавата война между рода Атреидес и Бене Тлейлакс!

Ландсрадът несъмнено би обвинил Лето, че е луда глава — сприхав, безогледен и склонен към разюзданост, а и подтикнат към зле премерени постъпки от злощастното си обвързване с иксианците и от мъка по своя баща. Горкичкият Лето, толкова лошо подготвен да се справи с бремето на властта...

Увиснал във вакуума точно пред атрейдската фрегата, невидим и неочакван от никого, Рабан се прицели в корабите на тлейлаксианците. Дебелите устни се разтеглиха в усмивка, когато протегна ръка към пулта.

И задейства оръжията на кораба си.

Тео Холцман е бил един от най-плодовитите иксиански изобретатели, останали в историята. Често се отдавал на творчески „гуляи“, затваряйки се месеци наред, за да не смущава никой работата му. Понякога след излизането си от усамотението имал нужда от болнични грижи, а околните били непрекъснато загрижени за психическото и телесното му здраве. Холцман починал млад, едва на тридесет стандартни години, но резултатите от неговите усилия променили галактиката завинаги.

„Кратки биографии“, имперска филмокнига

Когато Рабан изведе кораба от фрегатата, за да изпълни важната си задача, баронът се настани в кресло с висока облегалка пред обзорните екрани и започна да оглежда гигантския трюм на хайлайнера. Навигаторът вече бе включил двигателите и насочваше грамадния космически съд през Огънатото пространство.

Макар че знаеше мястото на действието, Владимир Харконен не би могъл да види не-кораба. Ала следеше хронометъра и знаеше, че моментът приближава. Вторачи се в атрейдската фрегата, застинала в отредената ѝ ниша, като често-често погледът му се плъзгаше и към тлейлаксиянските кораби. Потрепваше с пръсти по страничната облегалка на креслото, наблюдаваше и чакаше. — Минутите се изнизваха бавно.

Отначало искаше племенникът му да порази набелязаните мишени с мощен лазестрел... но Чобин бе надраскал в работните си записки неясно предупреждение. Не-полето имало нещо общо с основния Холцманов ефект, въз основа на който бяха разработени силовите щитове. А всяко дете знаеше, че срещата на лъч от лазестрел със защитно поле има разрушителни последици — като взрив на ядрен заряд. Немислимо беше да рискуват.

Разбира се употребата на лазестрели не беше задължителна, защото нито един кораб не включваше щитовете си в трюма на хайлайнер. Многофазовите снаряди, не по-малко ефикасни и одобрени от Великото Споразумение, за да бъдат ограничени нежеланите

разрушения и жертви, щяха да свършат чудесна работа. Те проникваха в корпуса на кораба, унищожаваха вътрешността му с контролирана експлозия, а след това вторичните и третичните взривове потушаваха пожарите и не допускаха пораженият корпус да се разлети на късове. Рабан естествено не схвана напълно техническите тънкости, умееше да борави само с оръжейните системи... Но какво друго се искаше от него?

Най-сетне баронът зърна мъничкото жълтобяло припламване и двата смъртоносни снаряда литнаха, сякаш изстреляни от носа на атрейдската фрегата. Стрелнаха се като буци лепкав пламък и се забиha. Обречените тлейлаксиански кораби потрепераха и се нажежиха до яркочервено.

Ех, как се надяваше да е имало поне неколцина случайни очевидци!

Прякото попадение само за секунди превърна единия космически съд в изпепелена кука черупка. Вторият — както и трябваше да се случи — бе ударен в кърмата и сериозно повреден, но почти без да пострада екипажът. Жертвите получаваха чудесен повод да отвърнат с огън на атрейдските агресори. И сблъсъкът щеше да се развихри...

— Добре! — Баронът си представи, че говори на зашеметените тлейлаксианци. — А сега знаете какво да правите. Просто се вслушайте в инстинктите си!

Щом изстреля снарядите, Рабан рязко се издигна между фрегатите от горната редица. На аварийната честота чуваше трескавите съобщения от повредения кораб:

— Мирни транспортни кораби на Бене Тлейлакс нападнати от фрегата на рода Атреидес! Нарушение на законите на Сдружението! Молим за спешна помощ!

В този момент хайлайнерът не беше *никъде*, защото се намираше в преход между измеренията. Не можеше да има законно възмездие и възстановяване на реда до излизането от Огънатото пространство и пристигането в звездната система на Кайтен. Но дотогава щеше да бъде твърде късно...

Рабан се надяваше да започне подобие на кръчмарско сбиване. Контролна холограма показваше всеки обитател на трюма със сива

точка. Много от тях светваха в оранжево — кораби на различни Велики династии активираха оръжията си, готови да се бранят в наглед неизбежното хаотично сражение.

Рабан се чувстваше като мишка в оживена бална зала, докато вмъкваше не-кораба зад грамаден харконски товарач, където никой не би видял, че люкът на фрегатата се отваря, за да прибере щурмовака. Щом се озова в безопасност, изключи не-полето. Излезе в хангара, триейки потта от челото си. Очите му святкаха от възбуда.

— Почнаха ли да се гърмят?

Виеха сирени. Комуникаторите бълваха панически пререкания. Яростни гласове на галах и бойни езици задръстваха всички честоти. „Атреидите обявяват война на тлейлаксианците! Вече стреляха по техни кораби!“

Рабан, преливащ от самодоволство, подвикна на екипажа:

— Ей, внимавайте да не улучат и нас, защото онези от Атреидес са безмилостни главорези, да знаете!

Разкикоти се тихичко.

Крановете вече се бяха вкопчили в сравнително малкия щурмови кораб и го напъхаха в кухнята между две фалшиви стени. Плочите веднага се наместиха и закриха отвора. Разбира се, бездруго никой нямаше да претърсва тук.

— Защищавайте се! — кресна някакъв пилот по комуникатора.

— Уведомяваме всички — разнесе се и носовото скимтене на тлейлаксианец, — че ще отвърнем на стрелбата. Това е наше право. Не предизвикахме с нищо-тази нагла провокация.

Намеси се друг глас, груб и тътнещ:

— Сензорите не засичат никакви включени оръжия във фрегатата на династия Атреидес. Може би не са ви нападнали те.

— Това е подло дело! — нададе вой тлейлаксианецът. — Единият ни кораб е унищожен, другият е повреден непоправимо. Нямате ли очи? Династията Атреидес трябва да си плати за всичко!

„Това се искаше“ — каза си Рабан, възхитен от хитроумието на своя чичо. В този критичен момент бяха възможни няколко варианта, до един предвидени в плана. За дук Лето се знаеше, че бързо се поддава на чувствата си, а от днес нямаше да има и съмнение, че е способен на подлост. С малко късмет корабът му щеше да бъде

съсипан от насрещната стрелба, името на рода Атреидес — завинаги опозорено...

А може би пък тепърва започваше дълга и кръвопролитна вражда между атреидите и тлейлаксианците?

Каквото и да стане, атреидският дук нямаше да се измъкне от паяжината!

В командната кабина на своята фрегата Лето се насилваше да запази спокойствие. Знаеше, че от неговия кораб никой не е стрелял и затова минаха няколко секунди, докато проумее обвиненията, които долитаха по комуникатора.

— Пуснаха снарядите точно под носа ни — промърмори Хауът.

— Значи не е злополука?

Внезапно го налегна лошо предчувствие. Унищоженият тлейлаксиански кораб още светеше в оранжево, пилотът на другия викаше яростно.

— Алени адове! — промълви Ромбур, взиращ се направо през бронепластовия илюминатор. — Някой наистина ги е гръмнал. Крайно време беше, ако питате мен!

Лето се вслушваше във врявата по радиото, в която се открояваха воплите и заканите на тлейлаксианеца. Отначало му хрумна да предложи помощ на пострадалите. Но точно в този момент оцелелият пилот започна да кълне *атреидите* и да иска *неговата* кръв.

Оръжията на повредения кораб се насочваха към тях.

— Туфир! Какво прави той?!

От комуникатора се разнасяше гневен спор между тлейлаксианеца и онези, които отказваха да повярват, че атреидите са виновни. Все повече гласове подкрепяха обвиненията. Някои дори уверяваха, че са видели нападението с очите си. Опасното напрежение нарастваше.

— Алени адове, Лето, мислят си, че ти си го направил! — възкликна Ромбур.

Ментатът вече седеше зад пулта на защитните системи.

— Господарю дук, тлейлаксианците са подготвили оръжията си за контраудар срещу нас.

Лето се втурна към комуникатора. За броени мигове мисълта му се ускори изумително... но нали все пак не беше ментат, усъвършенствал дълги години разума си? Струваше му се, че всичко е сън; или наистина имаше нещо вярно в приказките колко много видения минавали през главата на човек преди смъртта му? „Ама че безнадеждна мисъл!“ Не, длъжен е да открие спасителен изход!

— Внимание! — кресна той. — Говори дук Лето Атреидски. Не сме стреляли по тлейлаксианските кораби. Отхвърлям всякакви обвинения.

Знаеше, че няма да му повярват и едва ли ще успеят да си възвърнат самообладанието достатъчно бързо, за да не допуснат инцидентът да се разгори и да доведе до опустошителна война. След секунда се досети какво още трябваше да стори.

„Дано имам силата на предците си... Да бъдеш водач е самотно занимание...“

Тук и сега ли щеше да свърши родът на атреидите, или Лето щеше да стане баща на деца, чиито гласове да зазвучат заедно с всички техни предшественици още от времето на Атрей?

„Управлението е партньорство, опиращо се на закрилата. Твоят народ е под твоите грижи и ще благоденства или ще загине в зависимост от решенията ти.“

Съзнанието му сякаш се превърна в тихо и тъмно място.

— Включете щитовете! — изрева Лето.

Рабан се слиса от гледката на екрана. Затича от палуба на палуба и след малко застана изчервен и задъхан до чичо си. Преди вбесеният, ала нерешителен тлейлаксиански пилот да открие огън, защитното поле затрептя с бледите си оттенъци около атреидската фрегата!

Но нали силовите щитове бяха забранени от транспортните договори на Сдружението, тъй като нарушаваха транс на навигаторите и пречеха на прехода в Огънатото пространство? Холцмановите генератори не можеха да работят правилно при такива смущения. И Рабан, и баронът се разпсуваха, сипейки проклетия.

Хайлайнерът потрепери, изскочил внезапно от Огънатото пространство.

В камерата си високо над товарната кухня ветеранът навигатор почувства как трансът му се разпада. Мозъчните му вълни се разстроиха и се насложиха една върху друга, докато накрая напълно загуби контрол над тях.

Холцмановите двигатели изстенаха, Огънатото пространство се разлюля и стана неустойчиво. Нещо не беше наред с кораба. Навигаторът се разшава в своя контейнер с меланжов газ. Усети тъма някъде далеч напред.

Огромният хайлайнер се отклони от маршрута си, внезапно запратен обратно в действителната Вселена...

Ромбур се претърколи по мекия под на кабината, а Лето успя да се хване за един парапет в стената, монтиран точно за такива случаи. Безмълвно зашепна молитва. Той и екипажът му можеха само да се надяват, че хайлайнерът няма да изскочи във вътрешността на някоя звезда.

Туфир Хауът стърчеше като вкоренено дърво до него, сякаш се задържахше на мястото си единствено с усилие на волята. Ментатът-наставник бе изпаднал в унес и пресяваше забулени за останалите области на логиката и анализа. Лето обаче не беше особено уверен, че неговите заключения ще им бъдат от полза в момента, защото проблемът за вероятността да причинят беда на хайлайнера с включването на щитовете бе прекалено сложен дори за ментат.

Фрегатата се разтресе, нещо тупна тежко на долната палуба. Ромбур се изправи непохватно и нахлупи аудиокомплект върху разрешената си коса.

— Да включиш силово поле, докато хайлайнерът е в преход... Решението ти беше смахнато, колкото и... хм, стрелбата по тлейлаксианските кораби. — Иксианецът погледна приятеля си със зейнали от стъписване очи. — Това май е денят на безумието!

Лето се наведе над пулта и пренастрои няколко системи.

— Нямах друг избор. Вече ми е съвсем ясно. Някой се опитва да внуши на всички наоколо, че *ние* сме нападнали тлейлаксианците... а такъв инцидент може да предизвика всеобща война между враждуващите фракции в Ландсрада. Лесно ми е да си представя как ще пламнат отдавна тлеещите раздори, а фронтовите линии ще се очертаят още тук, в хайлайнера. — Изтри мокрото си чело.

Прозрението го бе осенило напълно интуитивно, подобно на извод на ментат. — Трябваше да премахна тази възможност *незабавно*.

Хаотичното движение на хайлайнера най-после замря. Шумът също стихна. Хауът изплува от дълбините на транса си.

— Прав сте, господарю дук. В този трюм има кораби на почти всички династии заради предстоящата коронация и сватбата на императора. Започналият тук сблъсък би се разпрострял навсякъде в Империята. Воюващите страни ще се разпаднат на групички със самостоятелни интереси, досущ като безкрайно дялящите се клони на джакаранда. След смъртта на Елруд съюзните отношения и без това се менят непрекъснато, защото династиите търсят нови възможности за завоюване на позиции.

Лицето на Лето се сгорещи, а сърцето му биеше като чук.

— Цялата Империя ми изглежда като осеяна с бурета барут и едно от тях е ей в този трюм! Бих предпочел всички в хайлайнера да загинат... защото алтернативата е немислима. Сражения навсякъде, милиарди жертви...

— Значи според теб ни насадиха нарочно? — усъмни се Ромбур.

— Ако войната започне оттук, ще е все едно дали наистина съм стрелял или не. Трябва веднага да отстраним опасността, за да имаме време да потърсим отговори на въпросите си. — Заговори отсечено и властно по комуникатора. — Дук Лето Атреидски вика навигатора на Сдружението.

Чу се пукот и се разнесе колеблив неестествен глас, като че навигаторът бе забравил как да говори с простосмъртни.

— Дук Атреидес, всички можехме да срещнем смъртта си. Не е известно в кой сектор се намираме в момента. Излязохме от Огънатото пространство. Щитовете ми пречат да се съсредоточа. Моля, веднага изключете защитата на фрегата си.

— При цялото ми уважение се налага да откажа.

И от други кораби се опитваха да се надвикат в опит да привлекат вниманието на навигатора с обвинения и въпроси.

— Фрегата на Атреидес трябва да изключи щитовете си! Спазвайте законите и разпоредбите на Сдружението!

— Отказвам. — Въпреки непреклонността си Лето усещаше смразяващ студ по цялата си кожа и разбираше, че едва се сдържа да не отстъпи пред ужаса. — Не вярвам, че бихте могли да ни сторите нещо,

докато щитовете ни са включени, затова ще останем тук — където и да сме, — докато не изпълните едно мое... искане.

— След като унищожихте кораб на Бене Тлейлакс и включихте защитното си поле, нямате право да искате каквото и да било! — изкрещя глас с тлейлаксиански акцент.

— Държете се нагло, Атреидес — прозвуча сякаш изпод вода гласът на навигатора. Всички млъкнаха. — И все пак... обяснете... какво искате.

Лето помълча още миг и срещна недоумяващите, но почтителни погледи на останалите в командната кабина.

— Преди всичко ви уверяваме, че ние не сме стреляли по тлейлаксианците и имаме твърдото намерение да докажем невинността си. Готови сме да изключим щитовете, но Сдружението трябва да гарантира безопасността на моя кораб и екипаж, както и да прехвърли на Ландсрада юрисдикцията върху инцидента.

— Защо на Ландсрада? — запита навигаторът. — Този хайлайнер е под юрисдикцията на Космическото сдружение.

— В Ландсрада има установена юридическа процедура, известна под наименованието „Изпитание чрез конфискация“.

— Господарю! — неочаквано се намеси Хауът. — Нима ще пожертвате рода Атреидес, всички тези векове на благородни традиции...

Лето изключи звука и стисна рамото на ментата-боец.

— Ако трябва да умрат милиарди, за да запазим владенията си... Каладън просто не струва толкова! — Туфир сведе поглед. — Пък и ние *знаем*, че не сме виновни. Ментат с твоите способности едва ли би се затруднил прекалено да докаже това. — Възстанови връзката. — Аз ще поискам да бъда подложен на изпитание чрез конфискация, но всички враждебни действия трябва да бъдат прекратени незабавно. В противен случай отказвам да изключа щитовете на фрегатата и хайлайнерът ще остане в тази космическа пустош!

За миг му хрумна да блъфира със заплахата, че ще насочи собствените си лазестрели срещу защитното поле. След такава експлозия от хайлайнера биха останали само изстиващи във вакуума разтопени парченца. Предпочете обаче да се опре на разсъдливостта.

— Какъв смисъл имат по-нататъшните пререкания? Щом пристигнем на Кайтен, ще се предам на Ландсрада и ще поискам да

бъда съден по вече посочената от мен процедура. Просто се опитвам да предотвратя войната. Не сме извършили това престъпление, но сме готови да приемем и обвиненията, и последиците, ако бъдем признати за виновни.

Комуникаторът отново изпраща.

— Космическото сдружение е съгласно. Гарантирам безопасността на фрегата и екипажа.

— Тогава чуйте всички — изрече Лето. — Съгласно процесуалните изисквания на изпитанието чрез конфискация аз, дук Лето Атреидски, възнамерявам да се откажа от всички права върху владенията си и да поверя своята участ на волята на трибунала. Никой друг от моята династия не може да бъде задържан или обвинен. Признавате ли юрисдикцията на Ландсрада?

— Да — без колебание потвърди навигаторът.

Лето прекрати захранването на защитните полета и се свлече разтреперан в креслото. Другите кораби в огромния трюм започнаха да изключват оръжията си, макар нервите на пътуващите в тях хора все още да бяха изопнати докрай.

Тепърва започваше истинската битка.

През дългата история на нашия род сме били неуморно преследвани от несполуката, сякаш тя ни е набелязала за свои жертви. Човек почти би могъл да повярва в проклятието на Атрей, известно още от древността на Старата Земя.

Из реч на дук Паулус Атреидски пред неговите пълководци

По настланата с прозрачни призми алея на императорския дворец новата годеница на кронпринца Анирул и придружителката ѝ Марго Рашино-Зий доближиха три млади придворни дами. Около тях, навсякъде по булевардите и площадите в този кът на показността, кипяха пищни приготовления за наближаващата коронация и сватбената церемония на императора.

Трите жени бърбореха в захлас. Сигурно им беше трудно да пристъпят в тежките си рокли, обсипани с килограми крецящи накити. Млъкнаха тутакси, щом зърнаха бене-гесеритките в черните им одежди.

— Марго, само за минутка... — Анирул застана пред придворните и заговори рязко, почти без да прибягва до въздействието на Гласа: — Не си губете времето в клюки. Поне веднъж направете нещо полезно. Имаме още много неща да свършим до пристигането на хората от всички династии.

Едната тъмнокоса красавица за миг присви големите си кафяви очи, но явно не ѝ стигна смелост. Придаде си сговорчив вид.

— Права сте, госпожо.

Веднага поведе приятелките си към крилото за посланици.

Марго се усмихна и подхвърли на тайната квизац майка:

— Нима в клюките не е самата същност на дворцовия живот? Бих казала, че те изпълняваха задълженията си възхитително...

Анирул се навъси и сякаш стана доста по-възрастна.

— Трябваше да им дам изрични заповеди. Тези жени са празна украса, досущ като цветните фонтани.

През годините, прекарани на Уалах IX, тя бе научила и чрез Другите Памети колко много е постигнало Сестринството през цялата история на Империята. Всеки човешки живот за нея беше скъпоценна искрица в огъня на вечността. Но куртизанките не искаха да бъдат нищо повече от мръвки за мъжките апетити.

А тя нямаше никаква реална власт над тях, дори и като бъдеща съпруга на императора. Марго докосна ръката ѝ.

— Анирул, не се поддавай на настроенията си. И старшата майка признава дарбите и уменията ги, но е убедена, че трябва да се сдържаш повече. Всички оцеляващи форми на живот се приспособяват към околната среда. Вече си в императорския дворец. Приспособявай се! Ние от Бене Гесерит си вършим работата *невидими*.

Светата майка кисело се подсмихна.

— Открай време смятам своята искреност за силна страна на характера си. И Харишка го знае. Така успявам да обсъдя интересни за мен теми и да науча повече.

— Стига другите да са способни да те изслушат — изви вежди Марго.

Анирул продължи по алеята, вирнала глава като императрица. Скъпи кристали блещукаха по мрежичката, покрила бронзовата ѝ коса. Знаеше, че придворните дами непрестанно шушукат за нея и се питат какви ли тайни задачи изпълняват вещиците от Сестринството в двореца, с какви ли магии и заклинания са съблазнили Шадам... „Ех, ако знаеха!“ Сега техните догадки само щяха да ѝ придадат още по-мрачен и мистичен ореол.

— Май и ние има за какво да си шепнем — обърна се тя към Марго.

— Разбира се. За детето на Мохайъм ли?

— И за проблема с Атреидес.

Анирул вдиша дълбоко уханието на рози с цвят на сапфир. Ароматът освежи съзнанието ѝ. Двете жени стигнаха до терасирана градина и седнаха на пейка, откъдето можеха да наблюдават всеки, който би ги доближил, макар да продължаваха да разговарят с насочен шепот.

— Но какво общо имат Атреидес с дъщерята на Мохайъм?

Като една от най-способните оперативни агентки на Бене Гесерит, Марго беше посветена в някои подробности от следващия

етап в програмата за създаване на квисац хадерах — поне колкото и самата Мохайъм.

— Марго, помисли за генетичните схеми, за стълбата от поколения, която градим. Дук Лето Атреидски е в затвора, застрашени са и титлата, и животът му. Нищо, че *изглежда* незначителен благородник от не особено влиятелна Велика династия. Нима не подозираш каква катастрофа може да ни сполети заради бедата, в която е изпаднал?

Марго рязко си пое дъх, щом свърза данните в ума си.

— Дук Лето? Той ли ни е необходим за...

Не посмя да произнесе двете най-тайни думи във Вселената.

— Задължително е да включим гените на атреидите в следващото поколение! — малко по-възбудено натърти Анирул, може би като отзвук от врявата на Другите Памети в нея. — Хората се боят да подкрепят Лето и ние добре знаем причината. Някои от по-важните магистрати може и да се отнесат със симпатия към него, но изцяло от политически подбуди. Никой обаче не вярва искрено в невинността му. Защо младият дук е постъпил толкова безразсъдно? Умът ми не го побира!

Марго тъжно завъртя глава.

— Макар Шадам да заяви публично неутралитета си по този случай — продължи Анирул, — в частни разговори той се е показал като противник на атреидската династия. Сигурно е най-малко склонен да вярва, че Лето е невинен. Но може би има друг скрит мотив. Вероятно кронпринцът е свързан по някакъв начин с тлейлаксианците, обаче не разкрива този факт. Според теб това възможно ли е?

— Хазимир нищо не ми е казвал. — Марго забеляза как произнесе името и се засмя. — А той *споделя* някои от тайните си с мен. След време и Шадам ще говори не по-малко откровено с теб.

Квисац майката се смръщи, щом се замисли за Шадам и Фенринг с неспирните им кроежи, сякаш за тях политиката не беше нищо повече от увлекателна игра.

— Значи са подхванали някаква интрига! Двамата заедно. Може би и съдбата на Лето е оплетена в плановете им?

— Напълно възможно е.

Анирул се наведе напред, за да могат розите да я скрият напълно.

— Марго, нашите мъже искат родът Атреидес да се сгромоляса, въпреки че засега не знаем защо... Сестринството обаче трябва да има кръвната линия на Лето за завършека на програмата. В нея е най-сериозната ни надежда. Хилядолетен труд зависи от това.

Другата света майка като че не схвана докрай думите ѝ.

— Сдобиването ни с потомство на атреидите не зависи от положението им като Велика династия.

— Нима? — Анирул се зае да обясни търпеливо опасенията си. — Дук Лето няма братя и сестри. Ако заради рискования си ход загуби това изпитание чрез конфискация, може дори да се самоубие. Личи му, че е несломимо горд, а такъв изход от процеса ще бъде ужасен удар за него, и то толкова скоро след смъртта на баща му.

Марго сви недоверчиво устни.

— Не ми се струва достатъчно силен, за да постъпи така. Предполагам, че ще продължи да се бори докрай.

Събеседничката ѝ вдигна поглед към безоблачното небе.

— А ако го убие жаден за мъст тлейлаксианец, дори след като императорът го помилва? Ако някой харкон види сгоден случай да му уреди „злополука“? Лето Атреидски не бива да се лиши от закрилата на благородническата си титла. Нужен ни е жив, за предпочитане със сегашния си ранг.

— Разбирам доводите ти.

— Този млад дук трябва да бъде опазен на всяка цена. За начало ще съхраним позициите на неговата Велика династия. Не бива да загуби процеса.

— Хм-а-а, може би има начин — невесело се усмихна Марго. После заговори замислено. — Хазимир сигурно дори ще се зарадва на идеята ми, когато я чуе, въпреки инстинктивната си съпротива в първия момент. Ще стъписаме всички участници в тази игра.

Анирул чакаше безмълвно, макар очите ѝ да светеха от любопитство. Марго се премести по-близо до нея.

— Подозрението ни за... връзка с тлейлаксианците. Ще си послужим с него като заблуда в заблудата. Но как да го сторим, без да навредим на Шадам или на цялата династия Корино?

Светата майка внезапно се смръзна.

— Бъдещият ми съпруг и дори Тронът на Златния лъв не са по-важни от нашата размножителна програма!

— Разбира се — примирено кимна Марго, смаяна от собствената си грешка. — Но как да започнем?

— Първо ще пратим съобщение на Лето.

Истината е хамелеон.
Афоризъм на Зенсуни

На втората сутрин след ареста на Лето и прехвърлянето му в затвора на Ландсрада при него дойде чиновник с важни документи за подпис — официалния иск за подлагане на изпитание чрез конфискация, както и безусловен отказ на обвиняемия от цялата собственост, принадлежаща на рода Атреидес. Това беше моментът на истината, когато той трябваше да потвърди рискования си избор.

Макар да нямаше съмнение, че е в затвор под строга охрана, разполагаше с две стаи, удобен диван-спалня, бюро от полирана джакаранда, четец за филмокниги и други удобства. Тази така наречена проява на любезност дължеше на ранга си в Ландсрада. Нито един предводител на Велика династия нямаше да бъде подложен на лишенията, отредени за обикновен затворник... поне докато не загуби всичко със съдебно решение или не се отцепи като рода Верниус.

„Килията“ беше топла и уютна, храната изобилна и вкусна, постелята удобна, само че Лето почти не можеше да се наслаждава на удобствата, докато се подготвяше за предстоящото изпитание. Не смееше и да се надява на бързо и просто решение на главоблъсканицата.

Чиновникът — съдебен техник на Ландсрада с достъп до охранявани зони — се обърна към него с „господин Атреидес“, а не с титлата му, сякаш документите вече бяха подписани.

Лето предпочете да не се заяжда за тази преднамерена неучтивост, макар да си оставаше дук напълно официално, докато магистратите не заверят подписа му върху документите. През хилядолетията, откакто съществуваше Империята, бе имало само три случая на изпитание чрез конфискация. В два от тях обвиняемите бяха осъдени, а династиите им — съсипани.

Лето имаше намерение да промени тази статистика. Не би позволил династията Атреидес да рухне в калта по-малко от година след смъртта на баща му. Така само щеше да заслужи в анализите на Ландсрада мястото на най-нескопосания предводител на династия!

Настани се зад масата от син стъклопласт. Туфир Хауът в ролята си на ментат и съветник седна до него. Заедно прегледаха купчината документи. Както във всички официални дела на Империята, показанията и решенията на съда се записваха на свръхтънки листовے ридулианов кристал, които можеха да се съхраняват хиляди години.

При докосване всеки лист светваше за по-удобно четене на дребния шрифт. Старият ментат запечатваше всяка буква в паметта си, за да обмисля текстовете по-късно. В документите се изреждаха подробности от подготвителните процедури и същинския процес. Страниците бяха заверени от неколцина служители на съда и от защитниците на Лето.

Съгласно разпоредбите на необичайната форма на правосъдие екипажът на фрегата не бе задържан. Повечето атреиди обаче не се завърнаха на Каладън, а останаха на Кайтен като мълчалива подкрепа за младия си дук. Не можеше да има колективна отговорност — пое я изцяло техният предводител. Освен това на децата на отцепилата се династия Верниус се гарантираше правото на убежище независимо от решението на съда. Лето се утешаваше, че и при най-лошия възможен завършек е постигнал поне тази победа. Приятелите му нямаше да изпаднат в по-голяма опасност.

Разпоредбите за изпитанието чрез конфискация го задължаваха да предаде всички дела на династията (включително фамилното атомно оръжие и управлението на планетата Каладън) под общия надзор на Съвета на Ландсрада. Дори майка му не можеше да оспори такова решение.

Сега се подготвяше за процеса, който вероятно щеше да се окаже предварително решен в негова вреда.

Въпреки всичко бе успял да предотврати катастрофална война и да спаси милиарди хора. Постъпи правилно, каквото и да го чакаше отсега нататък. В подобно положение и старият дук Паулус не би направил друг избор.

— Да, Туфир, документите са безупречно съставени — прецени накрая Лето.

Свали от ръката си пръстена с дукския печат и герба с ястреба от униформата си и ги предаде на съдебния чиновник. Сякаш отрязва жива плът от себе си.

Загубеше ли в този отчаян гамбит, владенията му на Каладън щяха да се превърнат в награда за победителя след яростно боричкане между династиите в Ландсрада, а жителите на планетата — в безпомощни жертви. Цялото му бъдеще висеше на косъм. Помисли унило: „Може пък да дадат Каладън на харконите — помисли унило, — ей тъй — напук!“

Съдебният служител му подаде магнитна писалка. Лето притисна показалеца си към меката страна на мъничкото устройство и подписа кристалните листове. Чиновникът добави идентификационния си печат. Туфир Хауът стори същото с видима неохота.

Щом останаха сами в килията, атрейдът отрони:

— Вече съм от простолюдието — нито титла, нито владения...

— Само докато спечелим делото — успокой го ментатът. Гласът му трепна. — Но каквото и да ни сполети, винаги ще си останете моят почитаем дук!

Хауът крачеше из стаите като пленена блатна пантера. Обърна гръб на малкото прозорче с изглед към гигантска черна плоскост, най-вероятно покрив на пристройка към императорския дворец. Утринното слънце засенчваше лицето му.

— Проучих приетите от съда улики, данните от скенерите в трюма на хайлайнера и твърденията на очевидците. Милорд, принуден съм да се съглася с адвокатите ви, че положението ни никак не е добро. Трябва да започнем с предпоставката, че вие по никакъв начин не сте виновен за инцидента.

— Туфир... — въздъхна Лето. — Щом ти не ми вярваш, значи нямаме дори нищожен шанс пред Ландсрада.

— Смятам невинността ви за установен факт. Допустими са няколко обяснения, които ще изложа, започвайки от най-невероятните. Първо, все пак е възможно унищожаването на тлейлаксианския кораб да е било нещастен случай.

— Не, имаме нужда от нещо по-убедително!

— По-правдоподобно е самите тлейлаксианци да са взривили кораба си, за да обвинят вас. Известно ни е колко малко ценят те живота на индивида. Ако екипажът и пътниците на загиналия кораб са били само голи, не биха се поколебали да ги пожертват. Винаги могат да си отгледат други двойници в аксолотловите резервоари. — Хауът събра върховете на пръстите си. — За съжаление възниква друг

проблем — липсата на подбуда. Нима тлейлаксианците биха осъществили толкова сложна и нагла провокация, само за да ви отмъстят, че приютявате потомците на рода Верниус? Каква изгода биха имали от това?

— Туфир, не забравяй, че заявих открито враждебността си към тях пред целия Ландсрад. И те основателно ме смятат за свой враг.

— Господарю дук, не е достатъчно — убедително като мотив. Не, има нещо по-голямо, заради което виновникът е рискувал да разпали всеобща война. — Ментатът поумува и добави: — Не съм в състояние да определя какво ще спечели Бене Тлейлакс, ако опозори или дори съсипе окончателно рода Атреидес. Вие далеч не сте основният им противник.

Лето също се замисли, но щом дори ментат не можеше да проследи подобна асоциативна верига, един млад дук нямаше как да събере толкова разпръснати и тънки нишки.

— Добре тогава. Коя е следващата ни догадка?

— Ами... Иксиански саботаж. Някой от отцепниците е решил да удари тлейлаксианците. Нескопосан опит да подкрепи беглеца Доминик Верниус. Не е изключено и самият Доминик да е замесен, макар никой да не го е зървал, откакто избяга.

Лето веднага се вкопчи в очевидния въпрос.

— Саботаж — да, но как е извършен?

— Трудно ми е да се досетя. По разрушенията в кораба съдя, че е използван многофазов снаряд. Химическият анализ също го потвърждава.

Лето се облегна на неудобния стол.

— Но как?! Кой би могъл да изстреля снаряда? Спомни си какво твърдят очевидците — изстрелите наглед са били извършени от нашата фрегата. И двамата с теб видяхме, че нямаше друг кораб толкова наблизо до нас, та да ни сбъркат с него.

— Господарю дук, дори малкото предположения, които ми хрумват, са твърде пресилени. И съвсем дребен боен модул може да изстреля такъв снаряд, само че не би останал незабелязан. А ние нищичко не видяхме. Дори отделен човек в скафандър щеше да бъде засечен в трюма. Така че не е била възможна и индивидуална диверсия. Пък и никому не е разрешено да излиза от корабите по време на преход през Огънатото пространство.

— Туфир, не съм ментат... но надушвам харконска намеса.

Лето разсеяно очертаваше кръгове по масата. Беше длъжен да събере сили, да напегне ума си. Хауът се съсредоточи за сбит анализ.

— Когато е извършено злодеяние, три основни следи водят към виновника — пари, власт или отмъщение. Този път целта е да бъде унищожена атрейдската династия... и това вероятно има връзка със заговора срещу вашия баща.

Лето въздъхна тежко. — Радвахме се на няколко години спокойствие, докато при тях бяха на власт Дмитрий Харконен и синът му Абулурд. Бяха ни оставили на мира. Боя се, че старата вражда е пламнала отново. Доколкото разбирам, баронът й се наслаждава.

Ментатът се усмихна зло.

— Същото си мислех, милорд. Озадачен съм до пълна безпомощност обаче как те биха успели да направят подлия си номер пред толкова свидетели. Затова ще ни бъде извънредно трудно да докажем своята хипотеза пред Ландсрада.

Пред входа се появи страж. Защитното поле го пропусна. Без да продума или да погледне към Лето, мъжът остави малък пакет на масата и излезе. Хауът веднага плъзна скенер над подозрителния предмет.

— Съобщително кубче.

Помоли с жест господаря си да се отдръпне и внимателно свали опаковката. По тъмното кубче нямаше никакви белези или надписи. Лето го взе и то светна веднага, щом папиларните линии на палеца му бяха разпознати. По едната страна плъзнаха ярки букви в синхрон с движенията на очите му. Двете изречения съдържаха цяла бездна от разтърсваща ума информация. „Кронпринцът Шадам продължава сключения от баща му таен и незаконен съюз с Бене Тлейлакс. Това сведение може да се окаже много ценно за защитата ви, ако дръзнете да го използвате.“

— Туфир, виж!

Но преди да обърне кубчето към ментата, то се разпадна на ронливи парченца. Нямаше представа кой му е изпратил информация с такъв разрушителен потенциал. „Нима имам незначителни поддръжници на Кайтен?!“

Изведнъж го обзе болезнена подозрителност. Послужи си с кодирания език на жестовете, разработен от атреидите. Предаде на

Хауът дума по дума съобщението и попита кой според него е вероятният му автор.

Ментатът веднага отговори със светкавични движения на пръстите си: „Глейлаксианците не се славят като опасна военна сила. Може би сега научаваме защо се справиха толкова лесно с Икс и неговите отбранителни технологии. Възможно е сардаукарите тайно да подпомагат потискането на населението в подземните градове. Шадам някак се е забъркал в нашествието и не би желал този факт да стане известен.“

Лето раздвижи ръка. „Но какво общо има това с нападението в хайлайнера? Не виждам никаква връзка.“

Хауът сви обагрените си в алено устни и отвърна с дрезгав шепот:

— Все едно е, щом имаме с какво да си послужим, ако изпаднем в пълна безизходица. Господарю дук, предлагам да блъфираме. И то — стигайки до крайност!

При изпитанието чрез конфискация не са приложими обичайните норми за представяне на доказателствата. Няма изискване с доказателствата да бъдат запознати противната страна или магистратите преди разглеждането на делото по същество. В такива случаи човекът, разполагащ със секретна информация, се поставя в уникално силна позиция, сравнима единствено с огромния риск, на който се е изложил със самата процедура.

Рогън, „Процесуални норми за доказателствата“,
трето издание

Когато кронпринцът прочете неочакваното послание от Лето Атрейдски, лицето му се наля с кръв.

„Повелителю, документацията по моята защита включва и изчерпателно изложение за връзките ви с тлейлаксианците.“

— Не може да бъде! Как е научил?!

Изкрещя сквернословие и запрати кубчето в стената. Фенринг събра парчетата, за да запази уликата, а и за да прочете и той съобщението. Кронпринцът се вторачи ядно в доверения си съветник, сякаш обвиняваше него за провала.

Бяха се усамотили в личните покои на Хазимир за разговор на спокойствие. Шадам седна в едно кресло на терасата като на трон. Вече се вираше в приятеля си с царствена сдържаност.

— Е, Хазимир, как според теб моят братовчед е научил за тлейлаксианците? И с какви данни разполага?

— Хм-а-а, може би само блъфира...

— Немислимо е да налучква случайно. И е прекалено опасно да разчитаме, че блъфира... дори да е вярно! Също така недопустимо е истината да бъде разкрита в съда на Ландсрада. — Шадам изпъшка от досада. — Никога не съм одобрявал това смахнато изпитание чрез конфискация. С него фактически се изема разпореждането с владенията на една Велика династия от юрисдикцията на короната. Тоест от мен. Твърде неуместна традиция.

— Но засега, повелителю, няма как да я отмените. Историческите корени на този закон стигат чак до времето на Бътлъровия джихад, когато родът Корино бил избран да управлява съдбините на човечеството. Радвайте се, че за толкова хилядолетия едва за четвърти път някой се осмелява да прибегне до тази процедура. Май принципът „Всичко или нищо“ не е особено популярен...

— Но как е успял да научи? Кой се е раздрънкарал? Какво сме недогледали? Ама че грешка!

Фенринг спря в края на терасата и се вторачи в звездите с блещукащите си очи. Гласът му стихна до зловещ шепот.

— Дали да не навестя Лето Атрейдски в килията му, хм-а-а? И да се осведомя точно какво знае и как го е научил. Мисля, че това е най-очевидното решение на дребния ни проблем.

— Нищо няма да ти каже. Твърде много е зложил. Дори да се хваща за сламка, не се съмнявам, че ще изпълни заплахата си.

Огромните зеници потъмняха.

— Шадам, когато аз питам, получавам отговори. Би трябвало да си го разбрал след всичко, което направих за теб.

— Онзи ментат Туфир Хауът няма да се отдели от Лето нито за миг, а той е страшен противник. Ненапразно го наричат „майстор на убийствата“.

— Моите дарби са в същата област... Ще измислим как да ги разделим. Ти само заповядай, аз ще се погрижа за останалото.

Фенринг вече бе издал радостното си нетърпение, но Шадам го сдържа.

— Хазимир, щом е толкова хитър, че е надушил нашите планове, сигурно е измислил и как да си осигури безопасност. А и изобщо не се знае какво би станало, ако той... пострада.

„...Изчерпателно изложение на връзките ви с тлейлаксиянците...“

— Както и ако се разчуе за нашия проект. Великите династии биха могли да не ме допуснат до трона, а Ландсрадът сигурно ще изпрати мощна щурмова група към Икс.

— Преименуваха го на Ксутух — промърмори Фенринг.

— Все тая!

Кронпринцът плъзна длан по своята намазана с благоухания червеникава коса. Кратичкото съобщение на арестувания атрейд беше

по-страшно от вест за гибелта на стотици планети.

— Има ли изобщо вероятност дук Лето да не е стрелял по онези тлейлаксиански кораби?

Фенринг се почеса по изострената брадичка.

— Съмнявам се, повелителю. Свидетелите потвърждават, че само атрейдската фрегата е била на мястото, откъдето е стреляш. А и Лето не криеше враждебността си към Бене Тлейлакс. Не помните ли речта му в Ландсрада? Той е виновен. Никой не би повярвал в обратното.

— Да, обаче... Дори хлапак на шестнадесет години би изпипал удара си по-умно. И защо дръзна да поиска изпитание чрез конфискация? — Шадам винаги се чувстваше особено неприятно, когато не разбираше хората и постъпките им. — Не, нелепо е да рискува така, щом е виновен!

Фенринг проточи мълчанието си, преди да пусне следващите думи като истинска бомба.

— Ами ако от самото начало е намислил да ви изпрати това?

Посочи останките от съобщителното кубче. Налагаше се да помогне малко на кронпринца, който често позволяваше на яростта да замъгли разсъдъка му. Побърза да продължи:

— Повелителю, май подхванахте проблема от обратната му страна. Да речем, че Лето нарочно е ударил тлейлаксианските кораби, защото е бил уверен, че ще му позволят да се възползва от изпитанието чрез конфискация — публичен процес в Ландсрада, по време на който да разкрие сведенията си за нас. Цялата Империя би се вслушала в такова разобличение.

— Но защо?! — Шадам пак се изчерви, но вече от пълно недоумение. — Защо се е настървил срещу мен? Братовчеди сме все пак!

Фенринг въздъхна.

— Лето Атрейдски е много близък с прогонения иксиански принц. Ако е научил за участието ни в превземането на планетата и работата по създаването на изкуствен меланж, не би ли освирепял? Да предположим, че си е наумил да накаже Бене Тлейлакс. Позволим ли да бъде съден в Ландсрада, той възнамерява да осведоми всички за нашата роля и да ни повлече със себе си на дъното. Просто и ясно, нали, хм-а-а? Извършил е престъплението си, като е съзнавал, че ще

бъдем принудени да го закриляме... за да опазим себе си. Иначе, каквото и да стане с него, ще ни го върне тъпкано. Е, поне ни е оставил някакъв приемлив изход!

— Аха. Но това е...

— Изнудване, повелителю. Шадам се вледени.

— Проклет да е! — Изправи се рязко и този път наистина изглеждаше като император. — Ако си прав, Хазимир, нямаме друг избор, освен да му помогнем.

Писаните закони на Империята не подлежат на промяна, независимо коя Велика династия е извоювала най-голямо влияние или кой седи на Трона на Златния лъв. Разпоредбите на конституцията са предназначени да управляват обществения живот в продължение на хилядолетия. Но това съвсем не означава, че всеки режим е напълно еднакъв с останалите в юридическите си аспекти. Различията се дължат на подхода при тълкуванията, както и на микроскопичните пролуки в правните текстове, които ненадейно стават достатъчно широки, за да прокараш и хайлайнер през тях.

„Закони на Империята: коментари и опровержения“

Лето се беше изтегнал по гръб на дивана и усещаше топлото туптене под себе си — масажната машина обработваше стегнатите от напрежение мускули по шията и гърба му.

Засега нямаше никакъв отговор от кронпринца и все повече се убеждаваше, че налудничаво рискованата му постъпка е била безполезна. Не разчиташе особено на тайното послание, пък и нямаше представа за какво се намеква в него. Час подир час обсъждаше с ментата си какви обстоятелства може да изтъкне в своя полза и как да се опрат само на собствените си сили.

Бъдещето му, съдбата на рода и разпореждането с Каладън бяха сложени на неустойчиви везни. Загубеше ли делото, неговата Велика династия щеше да бъде сполетяна от още по-страшна участ в сравнение с отцепилите се Верниус. Родът Атреидес просто щеше да прекрати съществуването си.

Помисли си с пресилено злорадство: „Поне няма да се тормозя с договарянето на подходящ брак, та да си създам силни връзки в Ландсрада!“ Неволно въздъхна, щом си спомни за меднокосата Кайлеа и нейните несбъднати мечти. Лиши ли се от титлите и собствеността си, би могъл да се ожени за нея без задни мисли за династии и политически интриги... Но тя копнееше за императорския двор и Кайтен. Би ли го погледнала, ако вече не е дук?

„Незнайно как откривам добрите страни във всяка беда“ — бе подхвърлил веднъж Ромбур. Лето нямаше неговия оптимизъм.

Зад отрупаното с какво ли не бюро седеше Туфир Хауът и преглеждаше холографски страници — обобщение на вероятните обвинения срещу Лето и анализ на съответните разпоредби на имперските закони. Бяха ги съставили официалните защитници на Атреидес в това дело, но и приносът на Хауът беше съществен.

Обвиненията се опираха изцяло на косвени улики, затова пък твърде убедителни, като се започне още с гневната реч на младия дук пред Съвета на Ландсрада. Несъмнено имаше мотив за нападението, защото на практика той си бе позволил да обяви война на тлейлаксиянците.

— Всичко доказва, че съм виновен, нали? — промърмори Лето.

Надигна се на дивана и машината за масаж се изключи.

— И то прекалено ясно, милорд — кимна ментатът. — А и улуките продължават да се трупат. Проверили са оръжейните системи на бойните модули в нашата фрегата и са установили, че с тях е стреляш. По този начин ни разобличават окончателно.

— Туфир, и ние знаем, че стреляхме от онзи модул. Регистрирахме намерението си при излизането от хайлайнера. Всеки член на нашия екипаж може да потвърди това!

— Магистратите обаче не са длъжни да ни повярват. Обяснението звучи доста нагласено, като че ли предварително сме искали да си осигурим алиби. Ще предположат, че сме се упражнявали с многофазови снаряди, за да се оневиним за състоянието на бойния модул, тъкмо защото сме възнамерявали да ударим тлейлаксиянците по-късно. Хитрината изглежда твърде непохватна, нали?

— Много те бива по заплетените дреболии — кротко се усмихна Лето. — Защото вечно се тревожиш за сигурността ни. Всичко предъвкваш отново, ровиш, пресмяташ, прогнозираш...

— Именно от това се нуждаем в момента, господарю ДУК.

— Туфир, само не забравяй, че имаме и *истината* на своя страна, а тя е могъщ съюзник. Ще се изправим гордо пред трибунал, съставен от равни на нас по ранг, и ще им кажем всичко, което се случи... а най-вече — какво не се случи. Длъжни са да ни повярват, иначе столетията на безукорна почтеност, проявявана от атреидите, не означават нищо.

— Ех, да имах вашата сила... и оптимизъм — поклати глава Хауът. — Твърдостта ви е забележителна. — Лицето на ментата се набръчка от задоволство и печал едновременно. — Вашият баща ви възпита добре. — Той изключи холосистемата и страниците изчезнаха. — Засега сред магистратите и членовете на Ландсрада, гласуващи като съдебни заседатели, има неколцина, които са склонни да установят невинността ви, но само благодарение на отдавнашните ни връзки с тях.

Лето се усмихна, макар да виждаше колко угрижен е Хауът. Стана от дивана и стъпи бос на пода. Кожата на ръцете му настръхна и той леко повиши температурата в килията.

— Убедените ще станат повече, след като изслушат показанията ми и се запознаят с документацията по случая.

Ментатът го изглежда стъписан, сякаш отново виждаше дете пред себе си.

— Едно от малкото ни предимства е стремежът на повечето ви съюзници към оправдателна присъда, само защото презират тлейлаксиянците. Все едно е дали мислят, че вие сте ударил корабите — важното е, че сте с благородническа кръв и сте от уважаван в Ландсрада род. Вие сте *един от тях* и няма да ви смажат, за да угодят на Бене Тлейлакс. Няколко династии ни подкрепиха заради уважението си към вашия покоен баща. А поне един от магистратите се опира на доброто си впечатление от вашата дръзка реч пред Съвета преди няколко месеца.

— И въпреки всичко те вярват, че съм извършил такова ужасно нещо? — Лето видимо посърна. — Другите им мотиви нямат нищо общо със същината на делото...

— Не ви познават и смятат, че сте още юноша, и то невъздържан. Засега, господарю дук, би трябвало повече да ни интересува вероятната присъда, а не подбудите им. Ако спечелите делото, ще имате много години, през които да изчистите петното от доброто си име.

— А ако го загубя, вече нищо не би имало значение. Хауът кимна мрачно.

— Няма установени процесуални норми за изпитанието чрез конфискация. Формата се изпълва със съдържание по време на конкретния процес. Не сме задължени да разкрием предварително

доказателствата, които ще представим... но същото важи и за останалите. Не е ясно какви лъжи ще изрекат противниците ни, какви улики са скалпили. Не можем да знаем предварително и какви ще бъдат показанията на основните свидетели, призовани от тлейлаксиянците. Сигурно е обаче, че ще чуем грозни слова за рода Атреидес. Подгответе се за това.

Лето се озърна — надзирателят бе изключил полето и пусна Ромбур в килията. Иксианският принц носеше риза с герба на своята династия. На дясната му ръка искреше пръстен с огнен камък. Изгнаникът бе поставен под временната закрила на съда и можеше да идва всеки ден при своя приятел-арестант.

— Беше ли в тренировъчната зала? — Лето се насили тонът му да е сърдечен и ведър въпреки мрачните изводи, изречени току-що от Хауът.

— Днес счупих една от машините — палаво се ухили иксианецът. — Май е била произведена от някоя Малка династия, прославена с мърльовщината си. Без контрол на качеството като на Икс.

Лето гръмко се разсмя, докато си стискаха ръцете. Ромбур докосна влажната си разрошена коса.

— Тренировките прочистват ума. И без това тези дни ми е трудно да се съсредоточа. Ъ-ъ... сестра ми те моли да бъдеш силен. Получих писмо с последния куриер от Каладън. Надявах се това да те ободри.

Усмивката на Ромбур изчезна и отново пролича угнетеността от непрекъснатите премеждия, които бяха се струпали върху седемнадесетгодишния младеж. Лето знаеше, че приятелят му не може да не мисли къде ще успеят да се скрият — той и Кайлеа — ако династията Атреидес загуби делото... Две благородни семейства, унищожени в плашещо кратък период! Вероятно щяха да потърсят за помощ своя баща-отцепник и тогава...

— С Туфир обсъждахме благоприятните страни в положението ни — подхвана Лето. — По-точно липсата им.

— Не съм казвал такова нещо! — възрази ментатът.

— Е, аз пък ви нося добри новини — обяви Ромбур. — От Бене Гесерит желаят да осигурят жрици на истината за процеса. Тези свети майки могат да уличат всеки лъжец и измамник.

— Великолепно! Така ще приключим бързо. Ще потвърдят незабавно, че говоря самата истина.

— Обикновено съдът не приема заключенията на жриците на истината — предупреди Хауът. — Не ми се вярва нашият случай да е изключение от правилото. Вещиците несъмнено имат свои цели, затова правниците са на мнение, че все пак могат да бъдат подкупени.

— Подкупени ли? — примига Лето. — Значи тези правници не познават светите майки! — Замисли се за различните възможности. — Тайни цели, хм... *Защо* от Бене Гесерит ще предлагат намесата си? Каква изгода биха имали от моята невинност... или вина?

— Трябва да сме предпазливи, господарю — напомни ментатът.

— Струва си да опитаме — настоя Ромбур. — Дори да не се приеме като обвързващо съда, заключението на една жрица на истината ще придаде тежест на думите, казани от Лето. А жриците могат да свидетелстват за показанията на всички — на Туфир, моите, на екипажа. Знаем, че няма да има противоречия и несъответствия. Ще докажат невинността ти извън всякакво съмнение! — Той се ухили до ушите. — Преди да се усетим, вече ще сме се върнали на Каладън.

Хауът не би се оставил да го убедят толкова лесно.

— Млади принце, коя бене-гесеритка ви направи това щедро предложение? И какво поиска в отплата?

— Ами... нищо не поиска — смутено отвърна Ромбур.

— Засега — подчерта ментатът. — Вещиците се славят с дългосрочните си планове.

Иксианецът се почеса все тъй объркан по слепоочието.

— Казва се Марго. От придружителките на лейди Анирул е. Сигурно е дошла за сватбата на императора.

Лето изсъска през зъби.

— Ами да, императорът ще се жени за бене-гесеритка! Да не би да е в отговор на нашето послание?

— Онези жени от Сестринството не са ничии слугинчета — поклати глава Хауът. — Прочути са със своята независимост. Предлагат ни, защото са преценили, че ще имат някаква полза.

— Не се запитах защо се обърнаха тъкмо към мен — промърмори Ромбур. — Но... ние пък не бихме имали никаква полза от идеята им, ако Лето не е невинен.

— А аз съм!

Ментатът одобри с усмивка прозорливостта на иксианеца.

— Разбира се. Вече имаме доказателство, че Сестринството вярва в невинността на Лето.

Чудеше се какво ли знаят бене-гесеритките, към какво се стремят...

— Може би и те ме поставят на изпитание — предположи Лето.

— Ако приема в процеса да участва жрица на истината, значи не лъжа. Ако не... имам какво да крия.

Хауът се загледа през бронепласта на прозореца.

— Не забравяйте, че сме страна по дело, което процесуално е твърде мъгляво. А и съществуват силни предубеждения срещу бене-гесеритките и техните едва ли не магьоснически похвати. Жриците на истината биха могли да престъпят клетвата си заради някаква висша цел. Толкова са потайни... Едва ли трябва да приемем помощта им прибързано.

— Нима според теб се опитват да ни подведат?

— Винаги подозирам коварство — заяви Хауът. — Такъв съм си.

Пръстите му зашепаху в кодирания език на атреидите: „Не е изключено вещиците да действат по желание на императора. Какви ли съюзи и заговори остават скрити от очите ни?“

Най-лошите съюзи са онези, които отнемат от силите ни. Още по-зле е когато някой император не осъзнае, че е въвлечен в такъв съюз.

Принц Рафаел Корино,
„Беседи за ръководството“

Кронпринцът Шадам се постара представителят на Бене Тлейлакс да не се почувства добре дошъл в двореца. Беше му противно дори да се намира в едно помещение с него, но нямаше как да избегне срещата. Тежковъоръжени сардаукари придружиха Хидар Фен Аджидика през един служебен вход и цяла редица от винаги заключени и охранявани врати.

Шадам избра най-сигурната стая. Не беше отбелязана дори в плановите на двореца. Скоро след смъртта на тогавашния наследник принц Фафнир, Хазимир Фенринг бе открил тайното кътче по време на неуморното си щъкане. Изглежда стаята бе използвана от Елруд в ранните години на сякаш безкрайното му пребиваване на трона, когато със сигурност е имал и доста неофициални наложници.

Между хладните стени се намираше една-единствена маса, огряна от донесените специално за случая светоглобуси. Прастар букет, превърнал се в снопче почернели стъбълца, лежеше в ъгъла — там, където е бил захвърлен преди десетилетия. Мястото създаваше желаната атмосфера, макар Шадам да знаеше добре, че тлейлаксиянци не са особено чувствителни към намеци.

От другата страна на голата маса Хидар Фен Аджидика, загърнат в кафявата си роба, бе сплел пръсти върху гладкото дърво. Примига с очичките си и се вторачи в кронпринца.

— Повелителю, по ваша заповед се откъснах от изследванията си и незабавно дойдох тук.

Шадам си взе парче месо от свинохли. Доверен страж би донесъл чинията, защото кронпринцът отново нямаше време да вечеря. Наслади се на соса от масло и гъби, после неохотно побутна чинията към госта. Дребосъкът неволно се отдръпна и не докосна храната. Кронпринцът се навъси.

— Вие създадохте свинохлите. Не ядете ли собствените си деликатеси?

Аджидика завъртя глава.

— Да, отглеждаме тези твари, но не се храним с тях. Моля ви да ме извините, повелителю. Не е нужно да проявявате любезност. Нека обсъдим каквото желаете. Нямам търпение да се върна в лабораториите си на Ксутух.

Шадам изсумтя, но действително му олекна, че не се налага да бъде учтив. Потърка слепоочията си — упоритото главоболие май ставаше още по-неприятно.

— Искам от вас... не, настоявам за нещо като ваш император!

— Моля да ми простите забележката, господарю принц, но вие още не сте коронован монарх.

Стражите до вратата настръхнаха. Шадам също зяпна от изумление.

— Нима в момента из цялата Империя има друг, чиито заповеди могат да противоречат на волята ми?

— О, не, господарю. Позволих си само едно уточнение.

Кронпринцът избута чинията встрани и се приведе към джуджето като хищник. Долавяше неприятната миризма на тлейлаксианеца.

— Чуй ме, Хидар Фен Аджидика. Вашият народ трябва да оттегли обвиненията си в делото срещу Лето Атрейдски. Не искам да се стигне до същински процес. — Облегна се, взе още една мръвка и продължи с пълна уста: — Оставете го на мира, а аз ще ви превода допълнителни средства и всичко ще бъде наред.

Струваше му се, че предлага просто и задоволително решение. Тлейлаксианецът замълча и Шадам се опита да прояви доброжелателство.

— Обсъдих проблема със съветниците си и реших, че Бене Тлейлакс трябва да получи компенсации за своите загуби. — Сви вежди в показна строгост. — Само за *действителните* загуби, разбира се. Няма да включваме в сметката и голите.

— Разбирам, повелителю, но за съжаление съм длъжен да заявя, че не е възможно да приемем предложението ви. — Гласът на Аджидика звучеше тихо и гладко както винаги. — Не можем да си

затворим очите за такова престъпление срещу нашия народ. То погазва честта ни.

Кронпринцът едва не се задави.

— Рядко се случва да чуя думите „тлейлаксианец“ и „чест“ в едно и също изречение.

Дребосъкът сякаш остана глух за обидата.

— Всички в Ландсрада са осведомени за ужасното злодеяние. Оттеглим ли обвиненията си, династията Атреидес ще остане безнаказана за наглото нападение срещу нашите кораби. — Върхът на нослето му потрепна. — Повелителю, държавническата мъдрост сигурно ви подсказва, че е немислимо да го сторим.

Шадам се вбеси и болката в главата му веднага се засили.

— Не моля, а ви *нареждам*.

Джуджето поумува, тъмните му очички святкаха.

— Повелителю, позволявате ли ми да попитам защо сте толкова загрижен за участието на Лето Атреидски? Младият дук е предводител на династия със сравнително слабо влияние. Защо не ни оставите да получим възмездие за оскърблението?

— Защото — заръмжа гърлено кронпринцът — Лето някак е научил за опитите ви да създадете изкуствен меланж на Икс!

Най-сетне тревогата раздвижи скованите черти на Аджидика.

— Невъзможно! Не сме небрежни в мерките за сигурност!

— Тогава защо ми изпрати такова недвусмислено послание? — Шадам почти скочи от креслото си. — Използва своята осведоменост, за да ме изнудва. Ако бъде признат за виновен, ще разкрие всичко за заниманията ви и нашето участие. Неминуемо ще се сблъскам с открит бунт в Ландсрада. С моя помощ баща ми позволи една Велика династия да бъде низвергната. За пръв път в историята! И то... от вас, тлейлаксианците.

Този път ученият видимо се обиди, но запази упоритото си мълчание. Шадам изсумтя яростно, ала все пак успя да се овладее.

— Ако всички научат, че съм извършил това, за да си осигуря личен източник на изкуствен меланж, лишавайки Ландсрада, Бене Гесерит и Сдружението от печалбите им, няма да остана на власт и една минута!

— Значи сме изпаднали в безизходица, господарю.

— Не сме! — изрева кронпринцът. — Пилотът на оцелелия кораб е основният ви свидетел. Накарайте го да промени показанията си. Може да не е видял точно това, което му се е сторило, че вижда... в първите мигове. Уверявам ви — ще получите пребогата отплата и от имперската хазна, и от сметките на династията Атреидес.

— Няма да е достатъчно, повелителю — възрази Аджидика с влудяващо безизразния си глас. — Атреидите трябва да бъдат подложени на публично унижение заради стореното от тях. Трябва да бъдат опозорени. Лето ще си плати.

Бъдещият император изглежда отвисоко и с унищожително пренебрежение нисичкия учен. После гласът му също зазвуча студено и непреклонно.

— Нима бихте желали да изпратя още сардаукари на Икс? Убеден съм, че ако по улиците на подземните градове се разхождат няколко допълнителни легиона, ще могат да наблюдават отблизо какви ги вършат там.

Аджидика не издаваше никакви емоции, а очите на Шадам сякаш се вкамениха.

— Чакам търпеливо месец след месец, но вие не ми давате онова, което ми е толкова необходимо. А напоследък дори твърдите, че до успеха оставали десетилетия... Не разбирате ли, че никой от нас няма да доживее това време, ако Лето ни разобличи!

Кронпринцът нервно дояде хапките от месо на свинохли. Макар ястието да бе приготвено безупречно, почти не усети вкуса му заради измъчващата го тежест в слепоочията. Нима винаги е толкова трудно да си император?

— Повелителю — подхвана Аджидика с необичайна решителност, — направете каквото желаете, но Лето Атреидски не е опростен и трябва да бъде наказан.

Шадам сбърчи нос и отпрати джуджето с презрителен жест. Скоро щеше да бъде пълновластен господар на Оpoznатата Вселена и имаше да свърши много по-важни дела!

Само ако можеше да се отърве от проклетото главоболие...

Най-лошата защита е увереността. Най-добрата отбрана е подозрителността.

Хазимир Фенринг

Туфир Хауът и Ромбур Верниус можеха да идват и да си отиват, когато пожелаят, но честта задължаваше Лето да е винаги в килията... отчасти и заради собствената си безопасност. Наистина ментатът и иксианският принц често излизаха, за да разнищват до последната дреболия показанията на останалите от екипажа.

Най-често Лето седеше сам зад бюрото. Макар че Туфир го учеше да не обръща гръб на никоя врата, атрейдът разчиташе на сигурността в своята строго охранявана обител.

Допадаха му спокойствието и тишината, в които внимателно преглеждаше вероятните варианти на свидетелски показания, очаквани от другите участници в процеса.

Чу шум откъм преградения със силово поле вход, но не се обърна веднага. Довърши абзаца за повредите на първия тлелайксиански кораб и отбеляза с бръмчащия холописец една техническа подробност, която му се бе изплъзвала досега.

— Туфир? — промълви той. — Забрави ли нещо?

Огледа се нехайно.

Бе влязъл висок страж в свободно падащата пъстра униформа на Ландсрада. Странна гримаса беше запечатана на широкото му лице. Кожата приличаше на нарисувана. Лето забеляза и нещо ненормално в тялото, в неестествено тромавите движения.

Бръкна под бюрото и стисна дръжката на ножа, който Хауът бе вмъкнал потайно в килията. Не промени нито позата, нито спокойното изражение на лицето си.

Всеки изстрадан урок под наставничеството на ментата-воин Хауът сега кипеше в тялото му, готово за светкавична реакция. Напрегнат като свита пружина, младежът не продума, не се сопна на натрапника. Разбираше обаче, че ще се бие за живота си.

В следващата секунда широките дрехи се смъкнаха от мъжа... заедно с бездушното лице. *Маска!* Паднаха също китките и

предмишниците.

Обърканият Лето се претърколи настрани и приклепна до твърде крехкото убежище на бюрото. Държеше ножа така, че да не се вижда, и обмисляше какво може да предприеме.

Тялото на високия страж сякаш се сцепи по средата и двама дребни тлейлаксианци се вторачиха в него. Единият скочи от раменете на другия. Носеха впити черни дрехи, под които изпъкваха релефни мускули.

Убийците се разделиха, за да го нападнат от различни посоки. Очичките им блещукаха като сачми. Нещо лъщеше в ръцете им — четири оръжия от непознат вид, но несъмнено смъртоносни. Едното джудже се хвърли бясно напред със стържещ крясък:

— Умри, демон-пауинда!

Лето реши, че е време да изравни шансовете, като убие този нападател. С отдавна отработено движение метна ножа. Острието срязва яремната вена на тлейлаксианеца и го отхвърли назад.

В същия момент сребриста стреличка избръмча край ухото му и атрейдът се претърколи под подвижния холоизлъчвател. Втора стреличка откърти парченце от стената до главата му.

Чу се жуженето на лазестрел. Ален лъч освети килията.

Тялото на втория нападател се блъсна в холоизлъчвателя и го събори. Втечнена плът се стичаше от костите на лицето му.

Влязоха Туфир Хауът и капитан от охраната, взирайки се разтревожени в Лето. След тях се скупчиха надзиратели, оглеждащи двата трупа. Вонеше на овъглено месо.

— Вмъкнали са се въпреки всички предпазни мерки... — промърмори капитанът.

— Ха, *предпазни*! — озъби му се ментатът.

Обади се някой от надзирателите:

— В гърлото на този е забит нож.

— Как ли се е появил той тук? — подхвърли капитанът и помогна на Лето да се изправи. — Вие ли го метнахте, сър?

Лето се озърна към Туфир и го остави да отговори вместо него.

— При такива предпазни мерки, капитане — ухили се злобно ментатът, — как бихме могли да внесем оръжие?

— Изтръгнах го от ръката на единия нападател — невинно допълни Лето. — И го убих със собствения му нож. — Трепереше от

притока на адреналин в кръвта си.

— Както се досещам, тлейлаксианците не са искали да изчакат края на процеса.

— Алени адове! — изръмжа току-що влезлият Ромбур, щом огледа бъркотията. — А от друга страна, хм... това изобщо няма да им помогне в гледането на делото. Щом са били толкова сигурни, че ще спечелят, защо поемат правосъдието в свои ръце?

Зачервен от притеснение, капитанът заповяда на подчинените си да махнат трупове и да почистят.

— Убийците използваха стреломети — посочи Лето.

— Внимавайте, докато вадите стреличките — посъветва надзирателите Хауът. — Най-вероятно са отровни.

Когато Лето, Туфир и Ромбур останаха сами в килията, ментатът кротко пхна един маула-пистолет в долното чекмедже на бюрото.

— За всеки случай. Следващия път ножът може да не е достатъчен.

Гледана от орбита, планетата Икс е девствено чиста и мирна. Но под повърхността ѝ се осъществяват проекти с неимоверен размах и се постигат смайващи резултати. Нашият свят може да се възприема като метафора за цялата Империя.

Доминик Верниус,
„Тайните структури на Икс“

Преливащ от самодоволство, Хазимир Фенринг подаде на Шадам купчина документи на особения език, който бяха измислили още в детството си. В голямата зала за аудиенции, където дори всеки шепот отекваше, те можеха да са спокойни за тайните си. Кронпринцът се гърбеше уморено на трона, който сякаш светеше отвътре с огнени отблясъци. Фенринг обаче направо трептеше от нервна енергия, предостатъчна и за двамата.

— Това са досиета за Великите династии в Ландсрада, които ще имат представители в процеса срещу Атреидес.

— Огромните очи бяха като черни дупки към лабиринта на ума му. — Убеден съм, че открих по нещо срамно или дори незаконно за всяка от тях. Общо взето, вече разполагаме с убедителни доводи...

Шадам се сепна. Зачервените му от недоспиване очи зейнаха гневно. Фенринг бе виждал тази паника и преди, например когато подготвяха убийството на по-големия му брат Фафнир.

— Защо не се успокоиш, хм-а-а? — промълви той тихо...

— За всичко съм се погрижил.

— Дяволите те взели! Ако плъзне мълвата, че сме се опитали да ги подкупим или изнудим, с династията Корино е свършено. Никой не бива да ни забърка в тази история! — Кронпринцът тръсна глава. Сякаш светът се сгромолясваше... а дори още не беше обявен за император.

— Хората ще се питат защо толкова се престаряваме да опазим някакъв незначителен дук.

Фенринг се усмихна, искайки по този начин да предаде малко от своята увереност на Шадам.

— Повелителю, много от Великите династии в Ландсрада поначало са ваши съюзници. Няколко внимателно подхвърлени намека, малко меланж, тук-там подкупче или заплаха...

— Аха! Ясно. Открай време те слушам, все едно си нямам собствен мозък. Само че скоро ще бъда император на милион светове и съм длъжен да мисля самостоятелно. Тъкмо това правя сега!

— Императорите имат съветници — подчерта Фенринг. — *Винаги.*

Изведнъж прозря, че трябва да бъде много предпазлив. Нещо бе раздрусало жестоко Шадам. „Знае нещо, което аз още не съм научил...”

— Хазимир, този път ще се откажем от твоите методи — властно отсече кронпринцът. — Забранявам! Ще измислим друг начин.

Сериозно уплашен, Фенринг изкачи стъпалата и застана до трона като равен. Долавяше обаче твърде неприятна промяна. Какво ли е потръгнало накриво? Нима не бяха израснали заедно? Нима не замисляха заговори и интриги още като момчета? Защо сега изведнъж отказва да се вслушва в съветите му?

Наведе се почти до ухото на кронпринца и придаде на гласа си необходимата нотка разкаяние.

— Моля за прошка, повелителю, но... Хм-а-а, вече е сторено. Не се съмнявах в одобрението ви, затова тези бележки бяха подхвърлени на съответните представители с молба да подкрепят императора, когато гласуват по делото.

— Осмелил си се да направиш това?! Без дори да ме попиташ? — Шадам пламна от ярост и няколко секунди не можа да изтръгне звук от гърлото си. — Смятал си, че ще ме водиш за носа, каквито и плитки хитрини да скалъпиш?

Кронпринцът явно побесня... и то някак пресилено. Какво ли го бе ядосало така? Фенринг се дръпна на крачка от трона.

— Моля ви, повелителю. Реагирате прекалено емоционална...

— Напротив, май най-сетне се опирам на здравомислието! — Ноздрите на Шадам се раздуха. — Хазимир, според теб не съм особено схватлив, нали? Откакто се помня, все ми обясняваш нещо с тънка усмивчица. Винаги си мислел по-бързо, по-прозорливо, по-безмилостно... Или поне се стараеше да ми го внушиш. Ако щеш вярвай, но съм способен и сам да се справя!

— Приятелю, никога не съм се съмнявал в твоя ум. Но с положението си в династията Корино ти винаги си имал осигурено бъдеще, докато аз трябваше да извоювам мястото си в живота стъпка по стъпка. Искam само да бъда твой довереник.

— Да-а... Въобразяваше си, че ще бъдеш истинският властник в сянката зад трона, а аз — кукла на конци?

— Кукла ли? В никакъв случай!

Фенринг отстъпи още една крачка. В момента Шадам беше непредсказуем, а неизменният му съветник изобщо не проумяваше как бе изпаднал в такава опасност. „Знае нещо...“ Никога досега кронпринцът не се интересувахе от действията му, не задълбаваше в подробностите на насилието и изнудването.

— Хм-а-а... Винаги съм се стремял да помогна в израстването ти като велик владетел.

Шадам се изправи бавно и царствено, и изгледа отвисоко мъжа с лице на невестулка, който вече стоеше под подиума на трона. Фенринг не помръдваше. „Какво ли са му съобщили?“

— Приятелю — продължи кратко той, — никога не съм и помислял да ти навреда с нещо. Ние... се познаваме твърде отдавна. И дори заедно сме се оцапали с кръв до лактите. — Фенринг вдигна длан пред гърдите си в ритуалния жест на Империята. — Просто познавам начина ти на мислене и... границите, отвъд които не пристъпяш. А ти всъщност си изключително интелигентен. Лошото е, че твърде често се затрудняваш при вземането на неприятни, макар и неизбежни решения.

Шадам слезе от подиума и стъпи върху полираните квадратни плочи, донесени от милион планети.

— Да, в момента също съм изправен пред неприятно, но неизбежно решение, което засяга службата ти при мен!

Фенринг чакаше търпеливо, макар да се страхуваше не на шега от безразсъдните идеи, с които очевидно беше пълна главата на господаря му.

— Чуй и запомни — изрече Шадам. — Няма да пренебрегна тежката ти простъпка. Ако твоите опити да подкупваш и да изнудваш се обърнат срещу нас, ще ти взема главата. Без никакви угризения ще подпиша смъртната ти присъда за държавна измяна.

Потресът на пребледнялото тясно лице предизвика топла вълна на удоволствие в тялото на кронпринца. Фенринг болезнено ясно

разбираше, че в сегашното си настроение той като нищо може да издаде такава заповед.

Стисна челюсти и се престраши да сложи край на този разговор.

— Шадам, говорих съвсем искрено за приятелските си чувства. — Подбираше думите извънредно грижливо. — Но не съм глупак, така че предвидих подходящи мерки, за да разкрия при необходимост участието ти в някои... хм-а-а... да ги наречем, приключения. Сполетели ме нещо лошо, всичко ще се разчуе — как умря баща ти, как се работи по създаването на изкуствен меланж на Икс, та дори за убийството на Фафнир в ранната ти младост. Ако не бях отровил твоя брат, сега *той* щеше да седи на трона. С теб сме обвързани завинаги. Или ще се възвеличим, или ще пропаднем... но заедно.

Кронпринцът като че бе очаквал тъкмо такава съпротива.

— Аха! Твърде предсказуемо, Хазимир. А именно ти си ме предупреждавал до втръсване да не бъда предсказуем.

Фенринг беше достатъчно честен към себе си, за да се засрами. Замълча си.

— Освен това пак ти ме въвлече в този рискован замисъл и все още никой не знае ще видим ли някога облаги от участието си в авантурата на Икс. — Очите на приятеля му блеснаха ядно. — Изкуствен меланж... Как ми се иска да не се бяхме забърквали с тлейлаксиянците! Сега затъвам в напълно нежелани последици. Е, виждаш ли докъде стигнахме заради твоите интриги?

— Хм-а-а... Шадам, няма да разпалвам този спор. Не виждам никакъв смисъл да го правя. Но ти знаеше от самото начало и рисковете, и потенциалните огромни печалби. Моля те, бъди търпелив.

— Търпелив значи? Пред нас има два коренно различни варианта на бъдещето. — Кронпринцът приседна на края на трона и се наежи като орел. — Както и ти спомена — или ще се възвеличим заедно след коронацията ми, или отново заедно ще бъдем прогонени, а може би и убити. — Издиша бавно и свистящо. — Наистина ни заплашва гибел заради пъклената ти измишльотина с подправката!

Фенринг направи последен отчаян опит, докато широко отворените му очи шареха сякаш в търсене на спасителен изход.

— Повелителю, научил сте тревожна новина. Моля ви, кажете ми какво се е случило.

Почти нищо не можеше да се изплъзне от вниманието му и в двореца, и в столичния град на Империята!

Шадам сплете дългите си пръсти, а Фенринг наостри слух. Кронпринцът въздъхна някак примирено.

— Тлейлаксиянците са изпратили двама убийци да се разправят с Лето Атрейдски в килията му.

Сърцето на Фенринг пропусна един удар. Добра вест... или лоша?

— Успешно ли е покушението?

— Не. Младият дук някак си се е сдобил с оръжие и се е защитил. Но аз изпитвам тежки опасения...

— Не мога да повярвам! — Фенринг не скри изумлението си. — Нали вече разговаряхте с техния представител и му заповядахте недвусмислено...

— Така е! — прекъсна го кронпринцът. — Явно не си единственият, който не се вслушва в заповедите ми. Или Аджидика е решил да не се подчини, или той вече няма никаква власт в Бене Тлейлакс.

Фенринг се зарадва, че е съзрял начин да отклони гнева на Шадам от себе си.

— Длъжни сме да ги ударим! Нека Хидар Фен Аджидика знае, че трябва да изпълнява волята на императора, иначе ще плаща прескъпо.

В погледа на приятеля му обаче личеше умора, а не предишното доверие.

— Хазимир, знаеш какво да правиш.

— Както винаги, повелителю.

Забърза към изхода на залата, вкопчен в шанса, който съдбата му даваше. Шадам крачеше пред кристалния трон и явно се опитваше да подреди мислите си. Подвикна след него:

— Не сме свършили разговора! Щом сложат короната на главата ми, ще има много промени.

— Да, повелителю. Постъпете... хм-а-а, както желаете.

Поклони се ниско и излезе заднешком — предоволен, че е отървал кожата.

При неизбежно действие също има избор на възможните подходи. Важното е работата да бъде свършена.

Граф Хазимир Фенринг,
„Послания от Аракис“

Оцелелият тлейлаксиански пилот бе призован да се яви на процеса като очевидец и с нежелание остана на Кайтен. Не беше затворник, грижеха се за потребностите му, но никой не разговаряше с него. Малцина дори знаеха как се казва.

Заради огромния приток на гости за приближаващата коронация и сватбата на императора навсякъде беше претъпкано. Служителите от протокола с огромно удоволствие го настаниха в оскъдно обзаведена и неприветлива стая. Дразнеха се обаче, че и това не го притесни. Не се оплакваше, просто чакаше да помогне за възмездието срещу скверния злодей Лето Атрейдски.

Нощите на Кайтен бяха свършени — ясни и звездни. Заради трепкащите полярни сияния тъматата никога не бе непрогледна. Все пак повечето хора в града спяха поне по няколко часа...

Хазимир Фенринг лесно се вмъкна в уж заключената стая. Движеше се като сянка, без да издаде нито звук. Отдавна бе свикнал с мрака и го възприемаше като свой помощник.

За пръв път виждаше заспал тлейлаксианец. Но когато пристъпи към леглото, пилотът рязко се изправи и седна. Сивокожият дребосък го гледаше втренчено, сякаш имаше още по-силно нощно зрение от неговото.

— Насочил съм стреломет към корема ви — подхвърли тлейлаксианецът. — Кой сте вие? Дойдохте да ме убие ли?

— Хм-а-а, не. — Фенринг бързо се опомни и се представи с най-омайващия си глас. — Аз съм Хазимир Фенринг, приятел от детинство на кронпринца Шадам. Идвам с молба при вас.

— Е, какво искате?

— Кронпринцът се надява, че ще премислите подробностите от свидетелските си показания. Той желае единствено да цари

разбирателство между династиите в Ландсрада и не иска да види съсипан рода Атреидес, който е служил на падишах-императорите още от времената на Великия бунт.

— Изключено! — рязко отказа пилотът. — Лето Атреидски стреля по нашите неприкосновени кораби. Загинаха стотици тлейлаксианци. Той предизвика най-голямата политическа буря през последните десетилетия...

— Да, да — побърза да се съгласи Фенринг. — Но вие можете да я поукротите, нали? Шадам се стреми да започне царуването си в мир и спокойствие. Няма ли да се съобразите с това?

— Мисля преди всичко за своя народ и за оскърблението, нанесено ни от този човек. Всеки знае, че атреидът е виновен и ще си изтърпи наказанието. А след това нека кронпринцът налага мир и спокойствие в Империята!

Ниският мъж се усмихваше с изопнати устни. Фенринг вече разбираше как е стигнал до отговорния пост на пилот. Несъмнено не беше лишен от смелост и упорство.

— Натъжавате ме — промърмори разочарован той. — Ще предам отговора ви на кронпринца.

Скръсти ръце пред гърдите си и се поклони на сбогуване, протягайки дланите си напред. Движението задейства двата иглени пистолета, вързани на китките му. Те изстреляха съвсем безшумно няколко остриета с парализираща смъртоносна отрова в гърлото на тлейлаксианеца.

Пилотът се сгърчи, но успя да натисне спусъка на стреломета. Фенринг с лекота отскочи встрани. Дългите назъбени стрелички се забиха тежко в отсрещната стена. След секунда-две обитателят на съседната стая потропа ядосано по стената да не го безпокоят.

Фенринг огледа жертвата си, без да включва осветлението. Стореното беше ясен знак за тлейлаксианците. След възмутителното покушение срещу Лето Атреидски и неоттеглянето на обвиненията въпреки заповедта на Шадам; Хидар Фен Аджидика имаше за какво да плаща!

В Бене Тлейлакс се гордееха с умението си да опазват своите тайни. Фенринг разчиташе, че тихомълком ще заличат името на пилота от списъка на свидетелите и никога повече няма да го споменат. Без

неговите показания шансовете им да спечелят делото значително намаляваха.

Все пак тайно се надяваше, че след убийството джуджетата нямаше да се настървят още повече за отмъщение. Как ли обаче ще реагира самият Аджидика?

Излезе и заключи стаята. Шмугна се в сенките на коридора. Остави трупа, защото тлейлаксианците може би щяха да го възпроизведат като гола. В края на краищата дребосъкът сигурно е бил добър пилот въпреки недостатъците си...

Когато замисляш някакво отмъщение, трябва да се насладиш на очакването във всичките му подробности, защото действителното изпълнение на плана често се отклонява твърде далеч от замисъла.

Граф Хазимир Фенринг,
„Послания от Аракис“

Барон Владимир Харконен нямаше как да е по-доволен от развоя на събитията. Е, щеше да е искрено щастлив, ако цялата Империя можеше да оцени прелестните плетеници на неговото постижение... но поне засега не би разкрил нищо, разбира се.

Като влиятелна династия, управляваща в момента добива на меланж на Аракис, харконите получиха чудесни покои в едно от по-отдалечените крила на двореца. Вече им бяха поднесени поканите за коронацията и сватбата.

А преди всички дълги и разточителни церемонии баронът трябваше да изпълни печалния си дълг и да наблюдава ужасното дело срещу Лето Атреидски. Потропа с пръсти по коляното си и сви пълните си устни. Ах, бремето на благородството...

Изтягаше се в меко кресло с цвят на индиго, докато кристалното кълбо в скута му показваше холообрази от предстоящите представления със светлини и фойерверки. В ъгъла на стаята една музикална камина нашепваше мелодични звуци и кой знае защо го караше да се прозява. Напоследък често се уморяваше, чувстваше тялото си слабо, дори някак особено немошно.

— Искам да напуснеш планетата — каза на Глосу Рабан, без да вдига поглед от кълбото. — Не бива да си тук по време на процеса или коронацията.

Широкоплещестият мъжага настръхна.

— Как тъй? Каквото казахте, това направих. Всичко се нагласи чудесно според плана. Защо ме отправяте точно накрая?

— Защото не те искам тук. — Баронът плъзна длан по перчема към темето, за да приглади гъстата си коса. — Не бива хората да те

гледат и да си мислят, че имаш нещо общо с тъжната участ на горкия ни скъп Лето. Държиш се прекалено... злорадо.

Племенникът се намръщи и пое дъх с пълни гърди, готов да прояви ината си.

— Но аз толкова мечтаех да съм тук, за да го гледам в очите, когато слуша присъдата си.

— Ето, видя ли защо трябва да се махнеш? Не разбираш ли, че сигурно ще ни издадеш...

Рабан въздъхна сумтящо, изръмжа нещо под носа си и се предаде.

— Поне може ли да се върна за екзекуцията? — попита едва ли не нацупен като дете.

— Зависи от момента. — Баронът зарея поглед в пръстите си, осеяни с пръстени, които почукваха звънливо по кристалното кълбо в привичния за него ритъм. — Но в най-лошия случай ще се погрижа представлението да бъде записано от всички гледни точки, за да му се порадваш.

Владимир Харконен трябваше да положи немалко усилия, докато се надигне от креслото. Оправи пояса на домашния халат, който от ден на ден му ставаше все по-тесен. Прекоси на бос крак разкошно обзаведената стая и се загледа към банята с изящно украсена вана, както и със сложни прибори за регулиране на температурата и работата на масажните машини. Непрекъснато го измъчваха болки с неясен произход, затова реши да се излегне задълго във ваната.

Начумереният Рабан стоеше до изхода на покоите му.

— Ами, аз... с какво да се заема сега?

— Качи се в совалка и отлети с първия хайлайнер към Аракис. Грижи се за добива на подправката и умножавай печалбите ни. — Баронът му се усмихна и зашава с пръсти, за да го отпрати. — И стига си се мусил! Отиди на лов за свободни, ако си толкова унил, поразведри се. Вече свърши своята работа в този заговор, и то отлично. — Постара се гласът му да звучи по-сговорчиво. — Но не бива да забравяме за предпазливостта, Рабан. Особено сега. По-често се замисляй над това, което върша, и се старай да ме разбираш.

Племенникът му докопа някаква хапка от подноса до вратата и излезе. Щом най-после остана сам, баронът поумува как би могъл да

си намери младо момче с нежна кожа, което да го обслужи в банята. Искаше да бъде съвършено отпуснат и умиротворен на следващия ден.

Щеше просто да гледа и да се весели, докато Лето Атреидски се лута в лабиринта от клопки, без дори да подозира какво му се е стоварило на главата!

Скоро нямаше да съществува Велика династия Атреидес.

Кое е по-значимо — формалното правосъдие или действителният завършек на процеса? Каквато и дисекция на доказателствата да извърши съдът, в основата остава непокътнатата истина. За жалост на мнозина обвиняеми тази истина често се знае само от жертвата и от извършителя. Всички други си съставят субективно мнение.

„Закони на Ландсрада — кодекси и анализи“

Сутринта преди гледането на делото в съда на Ландсрада Лето Атреидски внимателно подбра облеклото си. Други в същото положение сигурно биха се спрели на най-скъпите си премени. Той обаче предпочете дочени работни дрехи, блуза на бели и сини ивици и морскосиня рибарска шапка. Само това би могъл да си позволи, щом вече не е дук. Добави торбичка с риболовни кукички и празна кания от нож. По дрехите му нямаше знаци на рода Атреидес. Със скромната си външност всъщност показваше на Ландсрада, че въпреки всичко има намерението да оцелее.

Следваше примера на баща си и неотклонно се отнасяше добре с верните си поддръжници. Затова мнозина служители и войници го смятаха за един от тях, за съратник. Опитва се да си представи как ще се чувства като съвсем обикновен човек... и откри, че няма да е никак зле. Чак сега осъзна смазващия товар, който бе нарамил след смъртта на стария Паулус.

Наистина щеше да му олекне, ако стане рибар. Нямаше да вниква в заговори, ненадеждни съюзи и предателства. Уви, Кайлеа едва ли би пожелала да е съпруга на рибар...

„А аз не мога да подведа така народа си.“

В кратко и неучтиво писмо от Каладън майка му изразяваше гневно несъгласие с неговото решение да поиска изпитание чрез конфискация. Разгромът на рода Атреидес и неизбежната загуба на ранга ѝ щеше да бъде непоносим удар за лейди Хелена, макар че сега тя живееше (според нея — временно) при Усамотените сестри.

В коридора го чакаха защитниците му — две ненадминати адвокатки от Елак, Клер Рюит и Бруда Виол. Бяха прочути с успехите

си в защитата на обвиняеми по наказателни дела. Предложението да ги наеме Лето получи от иксианския посланик в изгнание Камар Пилру и се съгласи едва след като Туфир Хауът ги разпита придирчиво.

И двете носеха строги тъмни костюми. Те щяха да водят клиента си през криволиците на процесуалните формалности, но Лето беше уверен, че всичко ще зависи от самия него, от впечатлението за личността му. Знаеше твърде добре, че няма необорими доказателства в своя защита.

Клер Рюит му подаде тънък лист ридулианов кристал с изписано на него съдебно решение.

— Съжалявам, лорд Лето. Току-що го получихме. Изтръпнал от опасения, той се зачете в думите.

Раменете на Хауът увиснаха, сякаш ментатът вече знаеше какво ги чака. Ромбур също се опитваше да разчете тънките линии по листа.

— Лето, какво е това? Дай да видя.

— Магистратите от трибунала са постановили, че жрици на истината от Бене Гесерит не могат да участват в процеса като мои свидетели. Дори не ги допускат да се явят в залата.

Иксианецът кипна от възмущение.

— Алени адове! Всички доказателства и показания са допустими при изпитанието чрез конфискация! Няма право!

Другата адвокатка от Елак безстрастно завъртя глава.

— Обосновали са се, че принципите, заложили в цялото имперско законодателство, не предвиждат подобна намеса в делото. Всъщност дори има изрични разпоредби срещу показанията на Жрици на истината. Вярно е, че в случай като нашия процесуалните норми се тълкуват по-свободно, но магистратите стигнаха до заключението, че трябва да се постави някаква граница на допустимото.

— Значи... без жрици на истината — посърна Ромбур. — Жалко, те щяха да ни свършат най-добра работа.

Лето вирна глава.

— Ще се справим и сами! — Загледа се в приятеля си. — Хайде де, обикновено не аз подклаждам вярата ти в успеха, а обратното...

— Има и добра новина — вметна Бруда Виол. — Тлейлаксианците са заличили пилота на оцелелия кораб от списъка на свидетелите си, без да обяснят причината.

Лето си позволи дълга въздишка на облекчение.

— Господарю дук — сдържано изрече Хауът, — въпреки това ще чуем множество заклеяващи ни показания.

Влязоха смълчани в претъпканата съдебна зала на Ландсрада. Лето седна между защитниците си в сектора за обвиняеми пред издигната на висок подиум дълга маса. Рюит му зашепна нещо, но той не се заслуша в думите ѝ, а напрегнато четеше имената на магистратите — седмина дукове, оарони, маркграфове, графове и лордове, подбрани чрез жребий измежду Великите и Матките династии в Ландсрада.

Тези хора щяха да решат участието му.

Дори след превземането на Икс тлейлаксианците нямаха свой представител в Ландсрада.

С шумолене на тоги и парадни униформи избраните магистрати влязоха тържествено в залата и се настаниха зад леко извитата маса, надвиснала над сектора за обвиняеми. Над креслата изпъкваха пъстрите гербове и флагове на династиите им.

Подготвен от Хауът и адвокатките, Лето ги разпозна веднага. Двама от тях — барон Теркилиан Сор от Анбус IV и лорд Бейн ОТери от Хагал бяха неизменни и лоялни търговски партньори на атреидите. Дук Прад Видал от Еказ беше заклет враг на стария Паулус и съюзник на харконите. А граф Антон Мичи се славеше като податлив на подкупи, тоест много подходящ за целите на противната страна, защото Хауът и Ромбур не бяха успели да се доберат първи до него.

„Двама на двама...“ Не знаеше в чия полза биха могли да отсъдят останалите. Надушваше обаче вкисналата воня на предателството, съзираше коварството в студените лица на съдиите, в нежеланието им да срещнат погледа му. „Дали вече не са ме обявили за виновен?“

— Имаме още лоши новини... дук Лето. — Бруда Виол се поколеба, преди да изрече доскорошната му титла. Квадратното сурово лице на жената оставаше странно безучастно, сякаш вече бе видяла твърде много неправди и злоупотреби, за да се тревожи тепърва за нещо. — Наскоро установихме, че един от тримата колебаещи се магистрати — Ринкон от династията Фазийл, е загубил огромно състояние в тайна търговска война с Икс, свързана с добива на минерали от астероидите в системата Клайтем. Преди пет години

съветниците му едва го разубедили да не обяви кръвна вражда срещу Доминик Верниус.

Другата адвокатка кимна и сниши глас.

— До нас стигна слух, господин Атреидес, че Ринкон смята личното ви унищожение за единствен шанс да си разчисти сметките с Икс след отцепването на рода Верниус.

Лето почувства как се облива в студена пот и изсъска от погнуса.

— В този процес ще се говори ли изобщо за произшествието в хайлайнера?

И Бруда Виол, и Клер Рюит го изгледаха, сякаш е изтърсил нелепа шега.

— Трима на двама, господарю дук — поклати глава Хауът. — Значи трябва да спечелим на своя страна другите колебаещи се, без да губим несигурната подкрепа, на която ще разчитаме.

— Всичко ще свърши добре! — обади се Ромбур.

Лишената от прозорци, тежко укрепена съдебна зала някога бе служила за канцелария на един от дуковете по време на усиленото строителство на Кайтен. По готическите сводове бяха нарисувани бойни сцени, а около тях нагъсто се редяха гербовете на Великите династии. Лето веднага се вторачи в червения ястреб на атреидите. Макар да си налагаше стоическо примирение, гризеше го чувството за ужасна загуба, копнежа по безвъзвратно загубеното. Съсипваше всичко, което баща му бе оставил след себе си, повличаше рода Атреидес към забрава...

Усети напиралите сълзи и се прокле за моментната слабост. Не, не всичко беше загубено! Щеше да спечели това дело! Наложил си ледено спокойствие, чрез което да потисне отчаянието. Целият Ландсрад го дебнеше и затова трябваше да се покаже силен. Не можеше да си позволи никакви емоции!

Зад него наблюдаващите процеса вече запълваха залата, чуваше се жужене на тихи, ала очевидно развълнувани гласове. От двете страни имаше по една по-голяма маса. Враговете му щяха да седнат вляво — определени от тлейлаксианците техни представители, вероятно насъсквани от харконите и други противници на династията Атреидес. Но омразният барон и свитата му се настаниха далеч назад като обикновени зрители, сякаш за да покажат, че този път ръцете им са чисти. Вдясно щяха да бъдат съюзниците и приятелите. Лето

кимаше на всеки от тях, старейки се да изглежда уверен и дори усмихнат.

Само че в мислите си не намираше чак такава смелост и си признаваше, че позициите му в това дело далеч не са непоклатими. Обвинителите щяха да представят неоспорими доказателства за стрелба от бойния модул, свидетелства на десетки безпристрастни очевидци, според които снарядите може да са били насочени единствено от атрейдската фрегата. Отсъствието на тлейлаксианския пилот почти с нищо не облекчаваше положението му. Показанията на атрейдския екипаж и на многобройните поддръжници от други династии също нямаше да наклонят везните в негова полза.

— Може би отхвърлянето на жриците на истината като участнички в процеса ни дава основание да обжалваме присъдата — напразно се опита да повдигне духа му Клер Рюит.

През един страничен вход влязоха мрачните тлейлаксианци със своите адвокати и извратени ментати. Не се постараха да придадат тържественост на появата си, затова пък ги съпровождаше тракането и бръмченето на някакъв адски механизъм. Придвижваше се на скрибуцащи колелца. Хората в залата се смълчаха и запротяха шии, за да разгледат по-добре това смразяващо творение.

„Нарочно го правят — каза си Лето. — Искат да ме смутят.“

Сивокожите джуджета се озъртаха към него с горящи от ненавист очи. Оставиха машината до своята маса. Зрителите отново си зашепнаха.

— Какво вкарахте в залата? — попита неприветливо един от съдиите, барон Теркилиан Сор.

Старшият в групата от Бене Тлейлакс, жилав нисък мъж, чието име не бе оповестено, първо се опита да изпепели с поглед Лето и едва след това се обърна към магистратите.

— Почитаеми господа, в кодексите на имперското законодателство се срещат съвсем малко недвусмислени разпоредби, отнасящи се до изпитанието чрез конфискация, но те са толкова ясни, че не подлежат на тълкуване. „Ако обвиняемият не съумее да потвърди невинността си, той губи всичко, което притежава, без никакви изключения.“ *Всичко!*

— И аз мога да чета! — сопна се Теркилиан Сор. — Какво общо има този текст с вашата грозна измишльотина?

Тлейлаксианецът си пое дъх с видима наслада.

— Възнамеряваме да предявим правата си не само върху владенията на рода Атреидес, но и върху особата на злодея Лето Атреидски, дори върху клетките и генетичния материал в тялото му.

От задните редици се надигна потресен ропот, а едновременно с него тлейлаксиански техници се скупчиха около машината. Завъртяха се невидими остриета, електрически дъги прескачаха от игла на игла. Всичко в механичното чудовище беше преувеличено и пошло... точно както го бяха замислили създателите му.

— С това устройство ще източим кръвта на дук Лето Атреидски още в съдебната зала. Ще смъкнем кожата от тялото му и ще извадим очите му за провеждане на тестове и експерименти. Всяка негова клетка ще стане наша собственост и ще я употребим за каквото пожелаем. — Дребосъкът изсумтя. — Това е наше право!

Той се обърна към набелязаната жертва и се усмихна. Лето не трепна, но почувства, че по гърба му се стича неприятно студена струйка. Очакваше неговите защитнички да кажат нещо, ала те упорито мълчаха.

— Може би обвиняемият дори ще се зарадва на такъв край — още по-злобно се ухили тлейлаксианецът, — защото няма наследници. Но щом ние притежаваме неговите клетки, вероятно ще решим да го възкресим като гола.

„За да изпълнявам волята им...“ — досети се ужасеният Лето. До него Ромбур се зъбеше на враговете, а Туфир Хауът приличаше на безжизнена статуя. Двете жени от Елак усърдно пишеха нещо.

— Стига шутовщини — избоботи лорд Бейн О’Тери. — Ще вземем решение по искането ви по-късно. Време е да се заемем с процеса по същество. Искам най-после да чуя какво има да ни каже обвиняемият.

Макар че се напегна да не издаде нищо, Лето изведнъж разбра, че с него е свършено. Всеки от присъстващите знаеше за неприкритата му омраза към тлейлаксианците, за верността му като съюзник на прогонения род Верниус. Колкото и приятели да изсипеха хвалбите си за неговия характер, тук никой не го познаваше като личност. Беше млад и неопитен, въздигнат преждевременно за дук от неочаквана трагедия. Магистратите, изорани измежду членовете на Ландсрада, го

бяха чували да говори само веднъж — когато прояви твърде сприхавия си нрав пред Съвета.

В тлейлаксианската машина за вивисекция пращяха искри, сякаш гладен звяр се настървяваше за плячка. Внезапно Лето осъзна, че няма да дочака никакво обжалване на присъдата.

Но преди да бъде призован първият свидетел, грамадната, покрита с бронзови плочи двукрила врата се отвори и се блъсна с грохот в каменните стени. В залата всичко стихна и ясно се чуха отмерените твърди стъпки на подковани с метал ботуши.

Озърна се към главния вход — оттам идваше кронпринцът Шадам, наконтен в алено-златните кожи и сатен на династията Корино вместо в обичайната си сардаукарска униформа. Придружаваха го стражи от елитните му части. Бъдещият император веднага прикова погледите на присъстващите. Четиримата тежко въоръжени мъже около него опипваха с погледи гъмжилото, всеки мускул в телата им преливаше от готовност да се развихрят.

Изпитанието чрез конфискация само по себе си беше рядка съдебна процедура в Ландсрада... но появата на новия падишах-император просто нямаше прецедент.

Шадам подмина Лето по прохода между редовете, без дори да го погледне. Сардаукарите се наредиха зад масата на обвиняемия и с това само засилиха опасенията на младия дук.

Лицето на кронпринца беше като изсечено от камък, ала горната му устна едва забележимо се кривеше. „Дали посланието ми го е оскърбило? — питаше се Лето. — Ще рискува ли да пренебрегне моя блъф? Ще ме смаже ли тук, пред целия Ландсрад? Кой би дръзнал да му се опълчи, ако реши да го стори?“

Шадам отметна глава, за да погледне съдиите, и започна:

— Преди началото на този процес желая да направя изявление. Имам ли разрешението на почитаемия съд?

Макар че изобщо не изпитваше симпатия към своя братовчед по майчина линия, Лето трябваше да признае, че днес той изглежда и величествен, и елегантен. За пръв път го видя като личност, а не просто като сянка на баща му Елруд. Трябваше да бъде коронован след два дни и веднага след това да се ожени за Анирул. Събития, които той самият май нямаше да доживее... Могъщото Сестринство бе дало подкрепата си за новия владетел още в началото на царуването му и

всички Велики и Малки династии в Ландсрада разбираха, че трябва да застанат на негова страна.

„Чувства ли се заплашен от мен?“

Водещият процеса съдия се поклони и с доброжелателен жест изрази общото съгласие.

— Повелителю, вашето присъствие тук и интересът ви към делото са чест за нас. Разбира се, трибуналът на Ландсрада е готов да ви изслуша по всяко време. Моля ви, говорете.

Шадам посочи през рамо към масата на защитата.

— С разрешението на съда бих искал моя братовчед Лето Атрейдски да застане до мен. Смятам да изразя мнението си за злонамерените обвинения срещу него и се надявам, че ще дам основание на почитаемите магистрати да не прахосват напразно скъпоценното си време.

Мислите на Лето се завъртяха като вихрушка, той се вторачи недоумяващо в Хауът, сякаш очакваше обяснение.

„Но какво прави Шадам? «Братовчед» ли? Както го каза, прозвуча едва ли не дружески... а никога не сме били близки.“ Лето беше само внук на една от дъщерите на Елруд, и то от втората му съпруга, а не от майката на кронпринца. Родословното дърво на Корино отдавна се бе преплело с династиите от Ландсрада. Такава роднинска връзка едва ли означаваше нещо за Шадам.

Старшият съдия кимна. Адвокатките седяха слисани от двете страни на Лето и не знаеха как да реагират. Той колебливо се изправи. Застана смирено на крачка вляво зад повикалия го. Бяха еднакви на ръст и видимо си приличаха, но дори по облеклото си стояха в двата края на социалната стълба. С грубите си рибарски дрехи Лето се чувстваше като прашинка, понесена от буря.

Успя да се поклони официално, преди Шадам да сложи ръка на рамото му.

— Чрез мен говори душата на рода Корино, кръвта на падишах-императорите — започна кронпринцът. — Подкрепят ме гласовете на всички мои прародители, които от дълбока древност са били свързани с рода Атреидес. Бащата на този мъж — дук Паулус Атрейдски, се е сражавал храбро за Империята срещу бунтовниците на Еказ. Не ми е известно атрейдската династия да е прибегвала до коварство и подлост и в битки, и в тежки мигове, още от героизма и саможертвата си на

моста Хретгир по време на Бътлъровия джихад. Никога! Никой от тях не е бил страхлив убиец. Ще оспорите ли твърдението ми?

Очите му се присвиха и магистратите неловко се извърнаха. Шадам ги пронизваше с поглед един по един.

— Кой сред вас, познавайки историята на рода си, може да заяви чистосърдечно същото? Кой е равен на атреидите по неопетнена чест? Да си кажем откровено — малцина са способни да се сравнят с тях по благородство. — Помълча и остави тишината да натежи, нарушавана само от пукота на статичните заряди в зловещата тлейлаксианска машина. — А нали именно за това сме се събрали днес в тази зала? В името на истината и честта!

Лето виждаше, че някои от съдиите кимаха в съгласие, защото тъкмо това се очакваше от тях. Но бяха озадачени. Повелителите на Империята никога не идваха по своя воля в съда на Ландсрада. Защо ли Шадам се намесваше в такъв сравнително маловажен случай?

„Това е неговият отговор на посланието ми...“ Лето обаче чакаше капанът да щракне. Не знаеше в какво се е забъркал, но не му се вярваше, че бъдещият император е дошъл просто за да го спаси. Родът Корино се славеше с не един и двама хитроумни интриганти...

— Атреидите винаги са избирали правия път — продължи още по-властно кронпринцът. — А младият Лето, когото виждаме пред нас, от първия ден на живота си е закърмен с тази родова нравственост. — Той дръпна ръката си от рамото му и пристъпи към масата на магистратите. — Убеден съм, че е невъзможно човек, потомък на такъв род, да обстреля умишлено тлейлаксианските кораби, както гласи обвинението. Такова деяние би обезсмислило всичко, в което атреидите вярват. Всяко противно твърдение е заблуда. А и моите Жрици на истината потвърдиха убеждението ми, след като говориха с Лето и неговите свидетели.

„Лъжа! Не съм говорил с нито една жрица на истината!“

— Но, Ваше императорско височество — обади се, видимо недоволен, съдията Прад Видал, а от гримасата черните му вежди надвиснаха над очите, — няма съмнение, че оръжията на неговата фрегата са използвани. Нима твърдите, че тлейлаксианските кораби са пострадали по същото време поради злополука? Такова съвпадение е невероятно...

Шадам сви рамене.

— Поне за мен обяснението на дук Лето Атрейдски е напълно задоволително. И аз съм летял с орбитални бойни модули, за да се усъвършенствам в стрелба по учебни сонди. Нито един от фактите в следствието не е неопровержимо доказателство. Да, вероятно е имало злополука, но тя не е причинена от атреидите. Би трябвало да се дължи на някаква повреда.

— На два кораба едновременно ли?! — не скри жлъчта си Видал.

Засега Лето оставаше само ням участник в драмата. Шадам скоро щеше да поеме властта над Империята. Щом върховният повелител обявяваше безусловната си подкрепа за обвиняемия, би ли се осмелил някой от магистратите да заеме враждебна спрямо короната позиция? Последниците от подобно решение можеха да бъдат и сурови, и твърде дълготрайни...

„Всичко е политика, ежби за надмощие в Ландсрада, размяна на услуги... — Лето упорито се бореше със себе си, за да остане невъзмутим. — Истината изобщо не ги засяга.“ Дори отявлените врагове на династията Атреидес нямаше да рискуват с подобно предизвикателство срещу императора...

— Кой знае точно какво се е случило? — Шадам завъртя глава в знак, че става дума за дреболия. — Може би отломки от първия случаен взрив са повредили втория кораб.

Никой не би повярвал на скалъпената хипотеза дори за секунда, но кронпринцът сочеше на магистратите спасителния изход, хартиения мост, по който да преминат.

А те се впуснаха в нечути за останалите спорове. Неколцина явно се съгласиха, че версията е правдоподобна — защото искаха да нагодят фактите към нея, — но Видал не беше сред тях. От затруднението челото му се ороси с пот.

Лето погледна през рамо — говорителят на тлейлаксианците клатеше глава в мълчаливо неодобрение. В прекалено високото си кресло той приличаше на сърдито дете.

— Тук съм с правото и по задължението на ваш повелител — продължи Шадам, — за да се застъпя лично за моя изтъкнат братовчед дук Лето Атрейдски. Настоявам категорично този процес да бъде прекратен и всички титли и владения да му бъдат възстановени незабавно. Ако се съобразите с молбата ми, от своя страна поемам задължението да изпратя при тлейлаксианските представители

отговорни имперски дипломати. Надявам се те да ги убедят да се откажат от претенциите си и да не търсят никакво възмездие срещу династията Атреидес!

Кронпринцът се загледа втренчено в групата от Бене Тлейлакс и Лето долови, че той незнайно как е поставил натясно джуджетата. Личеше си, че са загубили надменността си.

— А ако тъжителите откажат? — не се сдържа Видал. Шадам се подсмихна.

— О, ще се съгласят. Аз дори съм готов да отворя императорската хазна за щедра... да речем, помощ за преодоляване на последиците от това случайно — отново подчертавам! — случайно произшествие. Мой дълг като ваш бъдещ повелител е да поддържам мира и реда навсякъде в Империята. Не бих позволил такава вражда да подрони съграденото от непрежалимия ми баща по време на дългото му царуване!

Лето съзря в очите на говорещия искрица страх въпреки безпрекословния му тон. Кронпринцът мълчаливо му нареждаше да си затваря устата и той се подчини, но любопитството му се разгоря още по-силно от неизвестните тревожни сигнали, които бе включил със загадъчното си послание.

Питаше се също би ли си позволил Шадам да го остави още дълго жив...

Магистратите отново си зашепнаха. След малко барон Лар Олин се прокашля и обяви:

— Този надлежно конституиран трибунал от представители на Ландсрада установи, че всички доказателства, изтъкнати срещу Лето Атреидски, са косвени и не потвърждават неопровержимо вината му. При наличието на твърде сериозни съмнения нямаме основания да продължим процес, в който се иска толкова тежка присъда, особено в светлината на изявлението, направено от кронпринц Шадам Корино. Следователно оправдаваме напълно и изцяло Лето Атреидски и му възстановяваме титлите и владенията.

Зашеметен от ненадейния щастлив завършек, Лето сякаш гледаше отстрани как го поздравява самият бъдещ император, а после го връхлита тълпа от приятели и поддръжници. Мнозина от тях се радваха искрено, че е оцелял в премеждието. Въпреки младостта си

той не беше наивник и виждаше, че не са по-малко онези, които тържествуват от посрамването на Бене Тлейлакс.

Залата се огласи от приветствени викове и ръкопляскания. Неколцина обаче изпъкваха с мълчанието си. Запомни ги, за да обмисли внимателно поведението им. Беше убеден, че Туфир Хауът прави същото в момента.

— Лето, има още нещо...

Гласът на Шадам стигна до ушите му през врявата, С ъгълчето на окото си зърна проблясък. Ръката на кронпринца стискаше кинжал, инкрустирай със скъпоценни камъни, чиято дръжка имаше синьо-зеления блясък на хагалски кристал — досущ като императорския трон. Шадам пристъпи пъргаво към него.

Хауът скочи от стола си, но нямаше време да се намеси. Множеството притихна.

Кронпринцът се усмихна и пъхна кинжала в празната кания, увиснала от колана на Лето.

— Братовчеде — изрече с подчертана любезност той, — носи това острие като знак за вярната ти служба!

*Вършим каквото е необходимо. Приятелството и
верността да вървят по дяволите. Вършим необходимото!*

Из личните дневници на лейди Хелена Атрейдска

Хазимир Фенринг се бе отдал на тежък размисъл в личните си покои. Не успяваше да се отърси от шока. „Как можа Шадам да постъпи така с мен?“

Капсулата с официалния имперски печат беше захвърлена на леглото. Разкъса указа на малки парченца, но не преди да съхрани в паметта си всяка дума.

Нов пост... Изгнание! Или повишение?

„Хазимир Фенринг, като признание за безупречната ви служба на Империята, от този момент сте назначен на новоучредената длъжност Имперски наблюдател на Аракис. Поради особеното значение на планетата за икономиката на Империята ще ви бъдат предоставени всички необходими пълномощия.“

Празнословие... Как посмя?! Що за дребнаво отмъщение — праща го в пясъчния ад, гъмжащ от гигантски червеи и опърпани мърльовци. В беса си копнееше да поговори с очарователната Марго, на която като че се доверяваше неразумно много. Тя все пак беше бене-гесеритска вещица...

„Особеното значение...“ Изпръхтя раздражено. За човек с неговите дарби тази работа беше оскърбление. Отдалечаваше се от средището на имперската политика, където винаги му е било мястото... а не в някаква адска дупка!

Но указите на Шадам не можеха да се оспорват. Фенринг имаше тридесет дни да замине за печално известната с пустините си планета. Чудеше се дали изобщо някога ще може да я напусне.

*Всички хора се побират в един-единствен човек, както
цялото време е в мига, а Вселената — в песъчинката.*

Мъдрост на свободните

В деня, когато Шадам IV трябваше да сложи короната на главата си и да се ожени, по всички светове в Империята преобладаваше празничното настроение.

Ликуващите тълпи се отдаваха на пианство, танци, състезания и увеселения с фойерверки. Дъртият Елруд бе седял толкова дълго на трона, че почти никой не помнеше предишното възцаряване на нов властелин.

В столичния град на Кайтен тълпите се блъскаха покрай великолепните булеварди, откъдето щеше да мине шествието.

Флаговете на Корино се вееха на свежия ветреца. Всички носеха алено и златно в чест на празника. Сардаукари пазеха навсякъде по маршрута със златно взем по черно-сивите си униформи. Държаха лазестрелите за почест и сякаш не чуваха отекващите фанфари или рева на хилядите хора наоколо. Ала бяха готови да покосят всекиго при най-нищожния намек за заплаха към императора.

Писъци и крясъци процепиха въздуха, когато зяпачите видяха кронпринца Шадам и годеницата му Анирул върху кадифените възглавници на колесницата, теглена от шест хармонтепски лъва със златисти гриви. Возилото се открояваше ясно въпреки трептенето на защитното поле около него.

Анирул имаше осанката на истинска владетелка. Вместо черната си роба сега носеше цял водопад от дантели и перли. Кристалите по диадемата ѝ сякаш събираха в себе си блясъка на светилото във вечно безоблачното небе. И Шадам изглеждаше величав с грижливо вчесаната си червеникава коса и военната униформа, обсипана с шнурчета, еполети и подрънкващи ордени.

Бракът му не беше проява на предпочитание към никоя от династиите, затова Ландсрадът прие неговия избор без инатене и спорове, макар мнозина да си задаваха въпроси за неясното потекло и „тайния ранг“ на Анирул.

Със замръзнала на лицето му бащинска усмивка кронпринцът хвърляше цели шепи соларии. Ако се вярваше на прастарата традиция, така осигуряваше благословено начало на царуването си. Хората го обичаха, самият той тънеше в несметно богатство, а с едно щракване на пръсти можеше да превърне в прах цели светове. Точно така си представяше ролята на императора винаги, откакто се помнеше...

— Хазимир, няма ли да седнеш при мен? — изчурулика стройната русокоса жена и му се усмихна кокетно.

Бяха на приема преди коронацията. Фенринг не успя да познае веднага дали Марго Рашино-Зий нарочно влага такава съблазън в гласа си или това ѝ е присъщо по природа.

Той държеше чиния с екзотични ордьоври. Навсякъде над гостите пърхаха детектори на отрови. Церемониите траеха безкрайно и от време на време хората се стараеха да отдъхнат и да се освежат.

Марго стърчеше над него и се навеждаше едва ли не интимно към лицето му, когато говореше. Рокля в коралово и гарваново черно обгръщаше съвършеното ѝ тяло. Около шията си имаше огърлица от каладънски бисери, носеше и златна брошка със скъпоценни камъни. Кожата ѝ сияеше с оттенъците на разтопен в мляко мед.

Около тях пред Голямата зала елегантни благородници и дами бъбреха и отпиваха отлежали вина от високи чаши. След час щяха да присъстват на върховния момент в тържествата — коронацията на падишах-император Шадам Корино IV и сватбата му с лейди Анирул Садоу Тонкин от Бене Гесерит.

Фенринг кимна с голямата си глава и леко се поклони.

— Прекрасна Марго, с радост ще седна при теб.

Настани се на дългия диван съвсем близо до нея. Тя огледа ордьоврите в чинията му и си взе един.

Внезапно Хазимир осъзна, че безгрижното веселие е искрено, без мърморенето, което доскоро тровеше дори въздуха в двореца. Беше доволен от своя принос. Най-важните съюзни отношения бяха препотвърдени и династиите в Ландсрада забравиха потайното шушукане за открито неподчинение към Шадам. Бене Гесерит дадоха подкрепата си на династията Корино, а и несъмнено бяха подръпнали нужните нишки в някои Велики династии. Отбелязваше с

любопитство, че мнозина от най-подозрителните и гръмогласните благородници вече не се числяха между живите... без този път да е било необходимо той да се намесва.

Процесът срещу Лето Атрейдски бе прекратен от усмирените съдии. Само тлейлаксианците все още открито възразяваха срещу решението им. Но двамата с Шадам щяха набързо да им запушат устите. За Фенринг най-озадачаващ си оставаше фактът, че никой не разбираше какво се е случило в хайлайнера.

Обмисляше неведнъж странната поредица от събития и все повече клонеше към предположението, че младият атрейд е станал жертва на ловко заложен капан... *но от кого? И как?* Нито една династия не тържествуваше особено забележимо заради злощастиято му. Би дал мило и драго да научи истината, дори само за да добави този похват към богатия си арсенал! Но заседнеше ли на Аракис, едва ли някога би разнищил тайната...

Тълпите отвън зареваха.

— Шадам и свитата му пристигат — промълви Марго и с изящно движение отметна един рус кичур от лицето си. — По-добре да си заемем местата.

Фенринг се опита да прикрие разочарованието си.

— Скъпа, но нали ти ще седнеш в сектора на Бене Гесерит... — Загледа се в нея с проблясващите си черни очи. — Би ли искала да се предреша и да се престоря на сестра? Ще го сторя охотно, за да бъда до теб...

Тя гальовно го мушна с пръст в гърдите.

— И без това ми е ясно, Хазимир Фенринг, че не си този, за когото се представяш.

Очите му се присвиха.

— Тоест?

— Тоест... двамата с теб си приличаме в много неща. — Марго като че неволно притисна гърдите си в ръката му над лакътя. — Питам се дали не е мъдро решение да продължим по този път, а и да скрепим официално връзката, която се заражда помежду ни.

Фенринг бързо огледа не ги ли подслушва някой. Не му се искаше да го шпионират. Доближи Марго и изрече безстрастно:

— Никога не ми е хрумвало да се женя. Аз съм генетичен евнух и не мога да имам деца.

— В такъв случай всеки от нас ще трябва да направи известни компромиси, без да се засягаме взаимно. — Златистите ѝ вежди се извиха. — Убедена съм обаче, че знаеш как да удовлетвориш потребностите на една жена. А и аз съм преминала през продължителна... подготовка.

Безсърдечна усмивчица сякаш разцепи лицето му.

— Тъй ли, хм-а-а? Мила Марго, защо ми се струва, че чувам от теб план за делово начинание?

— Останах с впечатлението, че предпочиташ практичния подход пред романтиката. Мисля, че и тук си подходдаме. И двамата умеем да разкриваме структурата на многопластови замисли и отлично да се ориентираме в лабиринта от връзки между привидно случайни действия и явления...

— А резултатите често са смъртоносни, нали?

Тя посегна със салфетката си и изтри капка сос от бузата му.

— Имаш нужда от грижи, както виждам.

Фенринг се вслушваше в нейната съвършена и овладяна реч, толкова различна от запъването и мънкането му. Сивозелените ѝ очи го гледаха уж открито, но той без особено усилие проникваше до искриците на множество тайни в тези прекрасни зеници... прекалено много тайни! Би могъл да прекара години с изтънченото удоволствие да ги разкрива. Не забравяше обаче колко умни и ловки са тези вещици. Никога не си позволяваха самоволни постъпки... и при тях нищо не беше такова, каквото изглеждаше.

— Скъпа Марго, ти и твоето Сестринство следвате своя висша цел. Знам това-онова за Бене Гесерит. Вие сте групов организъм.

— Да, вече осведомих груповия организъм за личните си желания.

— Осведоми ги... или помоли за разрешение? А може би са те пратили със задачата да ме хванеш в ноктите си?

— Взаимната полза е очевидна, а старшата майка Харишка вече ми даде благословията си. Самият ти ще имаш ценна връзка с Бене Гесерит, макар че не обещавам да споделя с теб *всички* наши тайни.

Отново го побутна игриво и той едва не изгърва чинията.

— Хм-а-а... — Огледа идеалната ѝ фигура. — Аз пък съм ключът към властта на Шадам, най-близкият му довереник.

Марго го стрелна с изненада.

— Нима? Затова ли те изпраща на Аракис? Защото сте особено близки? Доколкото разбрах, не си много доволен от бъдещия си пост.

— Кога успяхте да научите! — озъби се Фенринг. Обзе го непривичното чувство, че губи почва под краката си. — Получих указа само преди два дни.

Тази хитра вещица явно имаше какво още да му каже...

— Хазимир, опитвай се да обръщаш в своя полза всякакви обстоятелства. Аракис — това е меланжът, който пък ни дава Вселената. Новият ни император си въобразява, че просто те е отстранил от двореца, а всъщност ти е поверил нещо жизненоважно. Замисли се за смисъла на наименованието „имперски наблюдател на Аракис“.

— Права си. А и барон Харконен едва ли ще се зарадва. Подозирам, че отдавна крие от вниманието ни разни дреболии.

Тя го озари със сияйната си усмивка.

— Но не може да ги скрие от теб, мили. Или от мен.

— Значи ще разнообразяваме окаяното си всекидневие, ровейки в тайните му! — засмя се и Фенринг.

Дългите ѝ пръсти се плъзнаха по ръкава на неговата туника.

— Наистина на Аракис се живее особено трудно, надали няма да е по-поносимо, ако аз ти правя компания?

Той остана нащрек както винаги.

— Предполагам — сви уж нехайно рамене. — Но защо би тръгнала натам с такова желание? Планетата е самият ад!

— Моите сестри я смятат за средище на древни тайни. Времето, прекарано на Аракис, ще ми даде много по-високо положение в Бене Гесерит. Надявам се да бъде важна стъпка към издигането ми до света майка. Освободи въображението си! Пясъчни червеи, свободни, подправка... Интересно ще бъде, ако двамата заедно проникваме в тези загадки. Хазимир, не разбираш ли, че общуването с теб е силен стимул за мен самата?

— Ще... обмисля предложението ти.

Тази жена определено го привличаше — и чисто телесно, и емоционално... Ама че затруднение! Случеше ли се досега да изпита такива чувства, налагаше си да се отърве от изкушението на всяка цена. Със сестра Марго Рашино-Зий обаче беше различна... или се заблуждаваше? След още малко време щеше да е наясно!

Бе слушал какви ли не догадки за размножителните програми на Бене Гесерит, но поради вроденото му уродство Сестринството не би могло да се възползва от неговата кръвна линия. Значи... имаха друга цел. Нито за момент не се съмняваше, че Марго не се подчинява на лични подбуди... ако самият той изобщо я интересуваше. Явно виждаше в него *перспектива* — и за себе си, и за своя Орден.

Но и тя имаше какво да му предложи — нов път към властта, за който не бе и помислял. Допреди няколко дни единственото му предимство беше обвързването с Шадам. Положението му обаче сериозно се разклати, когато кронпринцът започна да се държи чудато. Шадам правеше опити да пристъпва отвъд пределите на способностите си, да мисли самостоятелно... Опасно, дори безразсъдно поведение, още повече че не осъзнаваше в какво затъва!

Фенринг беше длъжен да създаде нови връзки с могъщи сили. Например — с Бене Гесерит.

Гостите вече влизаха в Голямата зала. Той остави чинията на масичка до стената и Марго го хвана под ръка.

— Е, ще седнеш ли до мен?

— О, да — намигна ѝ Фенринг. — А може би и не само ще седя.

Тя се усмихна приятно, а той се замисли колко ли трудно би взел решение да я убие. Ако изобщо се стигнеше дотам...

Всяка Велика династия бе получила по дванадесет покани за двойната церемония в Голямата зала, а останалите жители на Империята щяха да гледат всичко по холоизлъчвателите на живо или на запис. Поне още десетилетие щяха да предъвкват подробностите от великолепното представление — точно както искаше Шадам.

Дук Лето Атрейдски се настани със свитата си на втория ред най-отпред. „Любимият братовчед“ на императора продължаваше да играе усърдно ролята си в трагикомедията и след края на процеса, но не вярваше престорената дружба да продължи още дълго... освен ако Шадам не бе решил да поиска някаква отплата. „Внимавай какво купуваш — казваше често старият Паулус, баща му, — защото цената може да те изненада.“

Туфир Хауът седеше отдясно, гордият и наперен Ромбур Верниус — отляво. От другата страна на иксия-неца беше сестра му Кайлеа,

пристигнала светкавично на Кайтен, за да гледа тържествата. Изумрудените ѝ очи попиваха зрелището. Не минаваше минута, без да ахне или да възкликне весело. Сърцето на Лето се сгриваше от радостта ѝ — виждаше я такава за пръв път след бягството им от Икс.

Ромбур носеше цветовете на династията Верниус, но Кайлеа бе предпочела наметка с атреидския червен ястреб. Когато влизаха, тя му прошепна с мила усмивка:

— Избрах я в чест на човека, който ни приюти, и на щастливия обрат в съдбата на рода Атреидес.

След тези думи нежно го целуна по бузата.

Смъртната присъда над династията Верниус все още тегнеше като тъмен облак на хоризонта. Но в тази празнична атмосфера Туфир Хауът прецени, че децата на рода не са заплашени почти от нищо, стига да не се застояват на Кайтен. Когато Лето го изслуша, неволно прихна.

— Туфир, откога ментатите твърдят, че нещо е безопасно?

Хауът изглежда не прие шегата. И досега никой не знаеше къде е изгнаникът Доминик Верниус.

В подобната на грамадна пещера зала — и на основното ниво, и по балконите — седяха също представители на Малките династии, различни клонове на ПОСИТ, на Космическото сдружение, ментатите, лекарите от школата Сук и други повече или по-малко влиятелни общности, пръснати из Империята. Династията Харконен имаше своя отделна ложа. Баронът бе дошъл без племенника си Рабан. Не поглеждаше към атреидите.

— Цветовете, звуци, ухания... Замая ми се главата — промълви Кайлеа, склонила глава към Лето. — Не съм виждала дори бледо подобие на тази пищност — нито на Икс, нито на Каладън.

— Никой в Империята — поклати глава той, — не е виждал такива церемонии от сто и четиридесет години.

Точно пред тях седяха жените от Бене Гесерит в еднаквите си черни роби, а по средата беше съсухрената старша майка Харишка. Те съдържано поздравиха бъдещата императрица Анирул, съпроводена от многобройна почетна стража и стъписващо пременени придворни дами.

Ромбур се оглеждаше за русата хубавица, която му предаде съобщителното кубче със загадъчното послание за Лето. Откри я до

Хазимир Фенринг, не при другите бене-гесеритки.

Очакването ставаше по-напрегнато от нетърпение. Внезапно настана пълна тишина и всички се изправиха почтително, свалили шапките от главите си. По централния проход между редовете крачеше кронпринцът Шадам в парадна униформа със сребърни еполети на сардаукарски командир. Косата му блестеше. Следващите го придворни до един бяха облечени в алено и златно.

В края на групата пристъпяше висшият жрец на Дур. Предшествениците му бяха коронясвали всеки император още от края на робството на мислещите машини, независимо от върховете и спадовете във влиянието на древната религия.

Лето виждаше уверените крачки и безупречната униформа на Шадам, припомняйки си мига, когато кронпринцът бе влязъл още по-самонадеяно в съдебната зала, облечен като император. Сега приличаше по-скоро на войник, а и наистина беше върховен главнокомандващ на всички армии в Империята!

— Твърде подчертан политически жест — промърмори в ухото му Туфир Хауът. — Шадам показва на сардаукарите, че и новият император ще бъде един от тях, тоест че те са особено важни като опора на трона му.

Лето кимна. Нали и той се сприятеляваше с хората си, дори често се хранеше с тях и участваше в заниманията им, за да внуши, че никога не би поискал нещо, което сам не е готов да стори...

— Повече показност, отколкото смисъл — сви устни Ромбур.

— В управлението на толкова обширна Империя показността е необходима — възрази Кайлеа.

Лето с болка си спомни за страстта на баща му към боевете с бикове и други ефектни зрелища.

Шадам явно се наслаждаваше на величието си. Поклони се, когато мина край бъдещата си съпруга и представителките на Бене Гесерит. Първо обаче трябваше да сложи короната на главата си. Спря на определеното място и се обърна към висшия жрец на Дур, който държеше искрящия символ на властта върху възглавничка от златен брокат.

Зад кронпринца се отдръпна широка завеса и откри подиума с трона, преместен специално за случая в залата. Грижливо настроени лазери осветяваха изсечения кристал и го потапяха в ореол от пъстри

дъги. Мнозина се слисаха от сякаш безтелесната красота на императорския трон.

„О, да, и във всекидневието на Империята церемониите имат своето място — помисли Лето. — Влияят обединяващо, вдъхват на хората увереност, че и те принадлежат към нещо, надарено с висш смисъл.“

Убеждаваше се, че ритуалите укрепват схващането за властта на Човечеството, а не на Хаоса, над Вселената. Искаше му се да вярва, че дори себичен император като Шадам може да постигне нещо добро...

Кронпринцът тържествено изкачи стъпалата на подиума и седна на трона, вторачен право напред. Жрецьт мина зад него и вдигна високо короната.

— Кронпринц Шадам Рафаел Корино IV, заклеваш ли се да служиш предано на Свещената империя?

Комуникационната система в залата бе настроена, толкова умело, че всички чуваха гласа му без никакви промени. Тези слова щяха да се пръснат навсякъде из милион светове.

— Заклевам се! — отекна отговорът на Шадам.

Жрецьт нагласи символа на властта върху главата му и се обърна към важните особи, събрали се тук от цялата галактика.

— Представям ви новия падишах-император Шадам IV. Дано царува сияйно, докато светят звездите!

И когато Шадам стана от трона, вече беше повелител на цялата Оpoznата Вселена. Хилядите в залата ръкопляскаха и крещяха. Погледът му се плъзна по множеството и спря върху кроткото лице на Анирул, която стоеше пред подиума, заобиколена от почетната стража. Императорът ѝ протегна ръка.

Харишка, старшата майка на Бене Гесерит, я отведе до него и се върна на мястото си.

Жрецьт произнесе ритуалните слова и новият император сложи два пръстена с диаманти на дясната ръка на Анирул, а на лявата закопча гривна с червени сукоази, принадлежала на прабаба му.

Хазимир Фенринг прошепна на Марго Рашино-Зий:

— Защо не излезем при тях? Жрецьт все ще намери минутка да вмъкне още една церемонийка.

Тя се засмя и го сръга с лакът да мълчи.

Тази вечер жаждата за наслади в столичния град достигна невиджани висоти, подклаждани от адреналин, феромони и музика.

Царствената двойка присъства на тържествена вечеря, последвана от бал и такава кулинарна оргия, че в сравнение с нея всички предшестващи пиршества изглеждаха само лека закуска.

Накрая император Шадам IV и лейди Анирул се оттеглиха в покоите си. Отвън пияни благородници звъняха с кристални камбанки и подхвърляха ярки светоглобуси към прозорците на спалнята им. И тези шеги бяха традиция, вещаеща плодовитост на младоженците.

Повече от хиляда прескъпи подаръка бяха наредени по полянките около двореца. Не след дълго слугите щяха да ги съберат и да ги раздават на поданиците през продължаващите още една седмица празници.

Чак след това Шадам щеше да се заеме с главоболната работа по управлението на Империята, обхванала един милион светове.

„По-късните анализи показват, че легендарният случай, известен като Гамбитът на Лето, е в основата на огромната му популярност. Той успешно наложи образа си като ослепителен фар на почтеността в мрачното галактическо море. Честността и дори наивността му станаха символ на достойнство в очите на мнозина членове на Ландсрада, засрамвайки немалко Велики и Малки династии дотам, че да променят взаимоотношенията си... поне за кратко, докато старите привычки не наложат отново своето надмощие.“

Бронзо от Икс,

*„Корените на рода Атреидес —
семена на бъдещето в Галактическата империя“*

Барон Владимир Харконен беснееше по коридорите на фамилната си крепост на Гайъди Прайм. Крещеше на служителите си да му намерят някое джудже, което да изтезава до насита. Имаше нужда от твар, над която да господства напълно и после да смаже без остатък.

Ихим, един от отговорниците за развлеченията му, плахо възрази, че не е чак толкова забавно да се гавриш с човек само заради ниския му ръст. Баронът веднага заповяда да ампутират краката му до коленете, за да отговаря на условието...

Стражите повлякоха жалостиво виещия мъж към хирурзите, а Владимир Харконен повика племенника си и Пайтър дьо Врие за много важен разговор в работния кабинет.

Чакаше ги до масата, отрупана с хартии и листове ридулианов кристал. Басът му избумтя:

— Проклети да са атреидите и дано онова дукче по-скоро се пренесе при прадедите си! Защо ли всички не са измрели още в Битката при Корин!

Ментатът влезе и баронът се извъртя към него, като едва не загуби равновесие, защото не овладя резкостта на собственото си движение. Все пак успя да се хване навреме за ръба на масата.

— Как е възможно Лето да оцелее в толкова нагласен процес? — яростно изръмжа той на Пайтър. — Ами че палето и досега няма представа какво се случи! Дяволите го взели и Шадам, че се набърка! Какво, като е император? Защо трябва да заема нечия страна? Що за полза е видял за себе си?!

И Рабан също като ментата се поколеба, застанал близо до вратата. Не им се искаше да ги връхлети гневът на Владимир Харконен. Пайтър затвори за миг очи и разтри веждите си, докато измисляше какво да отговори. Рабан се примъкна до нишата с пълната гарафа. Сипа си бренди от кирана и засърба шумно.

Баронът закричи из стаята — движенията му бяха странно накъсани, сякаш контролираше мускулите си на пресекулки. Виждаше се колко са отеснели дрехите му.

— Трябваше да започне неочаквана за всички война. Но противното атреидче им попречи да се избият. И то като настоя за изпитание чрез конфискация — да се провалят в ада дано тези овехтели закони! Беше готово да се пожертва, за да опази скъпоценните си приятелчета и екипажа. Затова сега всички му се радват в Ландсрада...

Пайтър се прокашля.

— Господарю барон, може и да беше грешка, че избрахме именно тлейлаксианци за мишена. На никого не му пука за тях. Повечето династии си останаха безразлични към случката. Изобщо не трябваше да се стига до съд.

— Никаква грешка нямаше! — изръмжа Рабан в защита на чичо си. — Пайтър, да не ти е омръзнал животът?

Дьо Врие нито му отговори, нито показва страх. Беше известен с особените си бойни похвати и богатия опит, затова вярваше, че при нужда лесно ще надвие нахалния младок въпреки огромната му сила.

Баронът също се вторачи разочарован в племенника си. „Май никога нищо не съзира под повърхността.“

— Рабан — меко подхвана ментатът, — да се придържаме към фактите. Мнозина в Съвета на Ландсрада харесват Лето. Възхищават се от постъпката му. Ние насила го направихме герой.

Племенникът допи чашата си, напълни я отново и примлясна звучно.

— Ха, откаго онези чиновници станаха човеколюбци? — изпръхтя баронът. — Това е по-невероятно дори от оцеляването на дукчето!

По дългите затъмнени коридори писъците отекваха чак до покоите му. Той изгледа ментата и махна към операционните зали.

— Пайтър, май е по-добре да ги надзираваш. Постарай се онзи идиот да оживее, за да го употребя както заслужава!

— Да, господарю.

Дьо Врие излезе забързано. Виковете ставаха все по-пронизителни. Тежките клепачи на Рабан се спуснаха над очите му, докато се заслушваше с видимо удоволствие. Той лично би предпочел да прати нещастника в горския резерват като дивеч за един хубав лов. Но чичо му смяташе тичането и катеренето за излишно хабене на енергия, пък и напоследък ставите го мъчеха, мускулите му отслабваха и трепереха...

А баронът си представяше как ще се позабавлява с глупака Ихим, щом запечатат чуканчетата на отрязаните му крака. Щеше да си въобразява, че пред него е Лето Атреидски. Развесели се. Поумува и осъзна, че не е разумно да се разстройва толкова от неуспеха на един план.

Неизброими поколения харкони залагаха изкусни капани на своите ненавистни смъртни врагове. Уви, атреидите никога не се оказваха лесни жертви, особено когато бъдеха натикани в ъгъла и принудени да се бранят отчаяно. Разколът между двете династии бе започнал още по времето на Великия бунт... с онези смешни обвинения в слабодушие и предателство. Оттогава се мразеха взаимно.

Очевидно така щеше да бъде и занапред.

— Имаме Аракис — вдигна рамене Владимир Харконен.

— Контролираме добива на меланж, макар ПОСИТ да ни притиска, а падишах-императорът да ни наблюдава зорко.

Ухили се на Рабан, който също се засмя угоднически. Насред мръсното и мрачно величие на своята крепост баронът вдигна свитата си в юмрук ръка и я размаха.

— Щом владеем Аракис, притежаваме здрава основа за благополучието си. — Пристъпи към племенника си и силно стисна рамото му. — Ще вадим подправката от пясъците, докато накрая от планетата остане само куха и безполезна черупка!

Само глупаците оставят свидетели.

Хазимир Фенринг

— Кайтен ще ми липсва — промълви Фенринг с неприсъщо за него униние.

На следващия ден трябваше да пристигне на Аракис като имперски наблюдател. „Изгнаник в пустинята!“ Но Марго го посъветва да вижда скритите възможности навсякъде... Дали императорът не просто го наказваше? Можеше ли и този пост да се окаже трамплин към повече власт?

През годините, прекарани до кронпринца, Фенринг се бе превърнал в изпълнител на „задачи“, независимо колко неприятни са те. Двамата бяха свързани с толкова позорни тайни, че трудно биха стигнали до сериозни раздори без тежки последици и за двете страни... и добре го разбираха.

„Шадам ми е длъжник, по дяволите!“

Новият император щеше да размисли, тъй като едва ли би си позволил да има в лицето на Фенринг враг или дори вечно недоволен служител. Скоро щеше да го върне от Аракис!

Лейди Марго, за която се ожени преди три дни с простичка церемония, се разпореждаше с прислугата като командир на бойна част. Около нея бушуваше истинска вихрушка от приготовления за заминаването. Като бене-гесеритка тя не беше склонна към екстравагантност. Разбираше обаче колко е важно впечатлението, налагано у околните, затова събра цял кораб предмети на лукса. Грижеше се за положението на съпруга си в Аракийн, където двамата щяха да се настанят — по-далеч от харконското средище Картаг. Показната независимост и разкошът щяха да подчертаят значението на поста имперски наблюдател, намеквайки и за неуморния надзор от страна на Империята.

„Каква великолепна жена!...“ До вечерта двамата щяха да заминат за Аракис — планета, която местните жители находчиво наричаха Дюна.

Малко по-късно същия ден Фенринг седеше до императора. Никой от двамата явно нямаше да пророни и дума за извинение или обяснение. Хазимир чакаше „противника“ да направи следващия ход в игралната машина. Напяваше си мънкащо, макар да знаеше отлично, че Шадам мрази този негов навик. Накрая новоизбраният император пхна черен прът в трепкащото силово поле, закачи бясно въртящия се диск и топката отскочи. Шадам присви очи, извади пръта и кълбото тупна в гнездо с изписана под него деветка.

— Да не сте се упражнявали тайно, повелителю, хм-а-а? — проточи Фенринг. — Нима нямате по-важни занимания? Не искате ли да смените пръта, за да ви потръгне играта?

Шадам упорито завъртя глава.

— Този ми е удобен, пък и това ще е последната ни игра поне за известно време. — Ноздрите му се раздуха. — Казах ти, че мога и сам да се справя. — Поза пхна се и добави: — Но това не означава, че не ценя заслугите ти...

— Разбирам, повелителю. Затова ме изпращате в онази адска дупка, където има само пясъчни червеи и вонящи диваци. — Фенринг се загледа безизразно в събеседника си над игралната машина. — Според мен правите грешка, Ваше величество. В началото на царуването си ще имате най-голяма нужда от добронамерени съвети. Сам няма да се справите, а кому можете да се доверите, ако не на мен?

— Вече отстраних назриващата криза с Лето Атрейдски.

— Съгласен съм, резултатът е задоволителен, но... нали още не знаем какво му е известно за нас и тлейлаксианците?

— Не исках да си помисли, че се тревожа кой знае колко.

— Хм-а-а... Може би сте прав. Но кажете ми все пак — ако Лето Атрейдски не е виновен, кой е стрелял по тлейлаксианските кораби? И как?

— Обмислям няколко хипотези.

Огромните очи на Фенринг блеснаха.

— В момента Лето се радва на неочаквана слава, нищо чудно някой ден да се превърне в заплаха за вашия трон. Независимо дали той е предизвикал съзнателно кризата, или не, атрейдският дук постигна несъмнена победа и не опетни честта на своя род. Прескочи

едно уж непреодолимо препятствие, държа се безупречна. В Ландсрада тези неща се забелязват.

— Да, да, вярно... но не виждам за какво да се безпокоя.

— Аз пък не съм убеден! Може би все още има недоволни династии.

— Чрез брака си получих подкрепата на Бене Гесерит.

— Оженихте се за съпругата си по моя препоръка — поклати глава Фенринг. — Но не всяка дума, изречена от вещиците, непременно е истина. Ами ако и този съюз не се окаже достатъчен?

— Какво се опитваш да ми внушиш?

Шадам се дръпна от игралната машина и нетърпеливо подкани с жест Фенринг да направи своя ход.

— Замислете се колко непредсказуем е дук Лето. Нищо чудно да обединява тайно военните си сили с други, за да нападнат заедно Кайтен. Популярността би му помогнала при привличането на съюзници, а той несъмнено е и много амбициозен. Предводителите на повечето Велики династии вече няма да го пренебрегват. А вие едва ли ще имате толкова широка подкрепа...

— Затова пък имам сардаукарите си! — натърти императорът, въпреки че изразът на лицето му говореше красноречиво за зараждащите се и у него съмнения.

— Внимавайте в легионите ви да не проникнат чужди агенти. Аз ще бъда далеч — на Аракис, но продължавам да изпитвам опасения. Твърдите, че и сам ще се справите. Вярвам ви. Само предлагам съвет... както винаги.

— И аз съм ти благодарен за това, Хазимир! Но ми се струва пресилено да обвиняваме Лето, че е предизвикал кризата в хайлайнера, само за да се сдобие с по-голямо влияние. Беше прекалено опасно. Немислимо е да е знаел предварително, че ще се застъпя за него.

— Все нещо трябваше да сторите, щом е научил тайната ви.

— Не — завъртя глава Шадам. — Не би заложил живота си и владенията на своя род. Та той едва не загуби всичко! Е, все пак ти благодаря за съветите. — Загледа се с пресилено внимание в игралната машина. — О, не ти ли споменах между другото, че... повишавам твоя ранг в Империята?

— Аз не бих нарекъл така — тихичко прихна Фенринг, — назначението ми като „имперски наблюдател“ на Аракис.

Шадам се усмихна и царствено вирна глава. Беше предвкусвал този момент през целия разговор.

— Е, да... но как ти звучи „*граф* Фенринг“?

— Правите ме... граф? — стъписа се приятелят му.

— Граф Хазимир Фенринг — кимна императорът, — личен наблюдател на Аракис от името на короната. Родът ти се издига, друже. Не след дълго ще помислим и как да заемеш полагащото ти се място в Ландсрада.

— А в директорския съвет на ПОСИТ?

— Хазимир, всичко с времето си! — ухили се Шадам. — Сега ще ти обясня защо твоят нов пост е жизнено важен и за твоята кариера, и за цялата Империя. Помниш ли човека на име Пардот Кайнс? Баща ми го изпрати преди няколко години на Аракис.

— Разбира се, че помня!

— Само че напоследък нямаме почти никаква полза от него. Изпраща докладите си все по-рядко и личи, че пропуска в тях важни сведения. Един от моите агенти дори съобщи, че Кайнс се е сближил прекалено със свободните, може би дори вече е станал един от тях.

Веждите на Фенринг се извиха в недоумение.

— Имперски служител да се прехласне по онези диваци?!

— Дано не е вярно, но разчитам на теб да установиш истината. Всъщност правя те свой отговорник по меланжа — тихомълком ще наблюдаваш добива на подправката на Аракис и напредъка в синтеза на изкуствен меланж на Ксутух. Ще сновеш непрекъснато между тези две планети и Кайтен. Ще изпращаш само кодирани доклади, и то лично до мен.

Когато Фенринг най-после осъзна значението на задачата и новото си влияние, изведнъж си възвърна предишната стръв и забрави обидата. Искаше час по-скоро да сподели новините с Марго — с подготовката си на бене-гесеритка тя сигурно би се досетила как да извлекат още облаги.

— Повелителю, това предизвикателство ми изглежда достойно за моите особени дарби. Хм-а-а, дори вече ми харесва...

Застана пред игралната машина. Закачи въртящия се диск и когато отдръпна пръта, топката падна в гнездото за осем точки. Поклати глава разочарован.

— Какво да се прави — сви рамене Шадам и с ловко движение прати последната си топка в десетката.

Напредъкът и извличането на печалби изискват огромни вложения от хора, оборудване и капитали. Но най-често пренебрегваният ресурс, който дава и най-голяма възвращаемост, е времето.

Доминик Верниус,
„Тайните структури на Икс“

Вече нямаше какво да губи. Всъщност нямаше нищо.

Отцепилият се маркграф и военен герой, известен някога като Доминик Верниус, беше мъртъв и заличен от архивите. Мъжът обаче оцеляваше под най-различни прикрития.

Някога се бе сражавал за императора. И в отплата получи безчестие и изгнание, съпругата му загина, децата му бяха преследвани...

Но Доминик знаеше как да оцелява въпреки всичко и как да постига целите си. А също и как да изчаква сгодния случай.

Макар омразният лешояд Елруд да бе мъртъв, той нито за миг дори не помисли да забрави отмъщението. Имаше да си връща много на короната за оскърбленията и мъките. Не му се вярваше и Шадам да се окаже по-достоеен човек от баща си.

Наглеждаше отдалеч своите две деца. Струваше му се, че са в достатъчна безопасност на Каладън. Никой не оспорваше правото им на убежище и след смъртта на страховития стар дук. Естествено Доминик жалеше за преждевременния край на своя приятел Паулус, но не посмя да присъства на погребението, нито дори да изпрати по някакъв начин съболезнованията си на младия наследник.

И все пак едва не потегли към Кайтен, щом научи за изпитанието чрез конфискация. Ромбур бе пристигнал там безразсъдно, за да подкрепя приятеля си, макар да рискуваше и своята глава. А Доминик беше готов да се пожертва вместо сина си.

Лето бе освободен и оправдан, колкото и невероятен да изглеждаше такъв обрат. Ромбур и Кайлеа също получиха опрощение. Как, защо се бе случило това? Не успяваше да открие обяснението. Самият Шадам се бе намесил, за да спаси Лето. Доминик подозираше,

че е имало огромен подкуп или безмилостно изнудване. Не си представяше обаче как неопитният млад дук би могъл да шантажира императора на Оpoznатата Вселена.

Все пак веднъж си позволи да рискува. Явно въпреки доводите на разсъдъка скръбта го бе заслепила. Замина за Бела Тегойзе. Почувства се длъжен да види мястото, където жена му е била убита от сардаукарите на Елруд.

Търсеше с въздушни и наземни возила, без да зададе и един-единичък въпрос някому. Накрая намери имение, където посевите бяха разорани, а почвата — осолена, за да не порасне нищо повече на нея. Вместо изгорената къща имаше дебела плоча пластобетон. Не би могъл да налучка къде са заровили Шандо, но сякаш усети присъствието ѝ.

„Моята любима е била тук.“

Под мъждивото двойно слънце той коленичи на съсипаната земя. Нямаше представа колко дълго плака. Когато сълзите свършиха, в сърцето му остана огромна пустота.

Вече беше готов за следващата стъпка.

Обиколи затънтени светове на Империята, за да събере верни мъже, избягали от Икс — онези, които предпочитаха да тръгнат с него независимо от цената, вместо да дремят безсмислено по селскостопански планети, едва изкарвайки прехраната си.

Намираше и някои от бившите си офицери, с които бе потушавал въстанието на Еказ. Вярваше на тези хора. Нито един от тях не би се поблазнил от огромната награда, обявена за главата му, защото щеше да плати със съвестта си.

Надяваше се, че затъналият в държавните дела император и служителите му няма да забележат изчезването на неколцина мъже, сражавали се под командването на маркграф Верниус, когато Шадам е бил още хлапе.

Не, той не биваше да повтори грешката на Шандо, която бе подценила имперските копои! Реши да отиде там, където никой няма да го зърне... за да тормози Ландсрада и императора.

Пилотираше нерегистриран кораб на контрабандисти, придружен от петнадесетина верни бойци. Щяха да се бият отново редом с него в търсене на слава и чест... а и на възмездие...

Бе прибрал фамилното атомно оръжие на рода Верниус. Въпреки древната забрана всяка Велика династия от Ландсрада пазеше тази възможност за последен удар. Иксианският арсенал беше заровен преди много поколения на малък естествен спътник, кръжащ около петата планета в системата Алкаурупс. Сега отцепникът Доминик имаше достатъчно мощ да унищожи цял свят.

Смяташе се за най-големия контрабандист, живял някога. Щеше да се скрие там, където никой не би ги потърсил, но откъдето би могъл да уязви жестоко могъщите властници, които го бяха предали.

С атомните си оръжия щеше да остави своя следа в историята.

Лесно се изплъзна на остарелите уреди в метеорологичните спътници около Аракис, поддържани от Космическото сдружение, и приземи кораба си в необитаем полярен район на планетата. Новата му база.

Никой нямаше да чуе още дълго време за Доминик Верниус. Но когато се подготвеше, цялата Империя щеше да го запомни завинаги!

Един свят се крепи върху четири неща — знанията на мъдрите, справедливостта на могъщите, молитвите на праведните и доблестта на храбрите. Но всички те са нищо без властник, който владее изкуството да управлява.

Принц Рафаел Корино,
„Беседи за управлението“

Лето слезе сам по криволичещата стълба до старите кейове под Каладънския замък.

През пролуките в облаците следобедното слънце хвърляше отблясъци по спокойната вода чак до хоризонта. Той поспря, заслони очите си с длан и се загледа отвъд рибарските флотилии с техните вечно подхванали песен екипажи към рифовете, остро очертани из ширналото се море.

Каладън... Свят, богат на океани и джунгли, както и на плодородна земя. Принадлежеше на рода Атреидес от двадесет и шест поколения. Сега беше негов.

Обичаше уханията на въздуха му, солта на моретата, миризмата на водорасли и риба. От прастари времена народът бе свикнал да се труди упорито за своя дук и Лето знаеше, че на свой ред ще стори за хората всичко, което е по силите му. Но ако бе загубил изпитанието чрез конфискация, какво ли щеше да сполети добрите жители на Каладън? Биха ли забелязали разликата, ако владенията му се окажеха прехвърлени под управлението на Мутели, Теранос или друга достойна династия от Ландсрада? Може би... А може би не!

Той обаче не би и помислил да се установи другаде. Тук и само тук беше мястото на един атреид. Дори да му бяха отнели всичко, щеше да се върне на Каладън, просто за да живее край морето.

Знаеше, че е невинен, но и досега не разбираше какво бе сполетяло тлейлаксиянските кораби в хайлайнера. С нищо не можеше да докаже, че не е изстрелял снарядите, заради които едва не пламна всеобща галактическа война. А пък и се шушукаше, че е имал достатъчно сериозен мотив да го стори! Затова другите династии, съюзни или не, не го подкрепиха безусловно — така биха се отказали

на практика от своя дял при разграбването на владенията му. Въпреки всичко обаче мнозина изразиха негласно одобрението си, че е опазил своите приятели и екипажа.

Откакто напуснаха Кайтен, Лето надълго и нашироко обсъждаше насаме с Туфир Хауът намесата на Шадам. Не вникваха изобщо в подбудите му да помогне на рода Атреидес, нито в страха му от неясното послание, което Лето бе му изпратил. Още от невръстно момче сегашният атреидски дук не вярваше в пресилената сърдечност, каквато прояви Шадам в съда. Значи новият император наистина имаше какво да крие за връзките си с тлейлаксианците!

Двамата внедриха агенти на много светове с надеждата да научат нещо по-определено. Но Шадам явно внимаваше повече от всякога...

В огромната плетеница на Империята династията на атреидите и сега не беше особено могъща, нито имаше с какво да си осигури трайната подкрепа на Корино. Кръвните връзки вече не означаваха нищо.

А къде ли се вписваше Бене Гесерит в тази загадка? За какви трябваше да ги смята Лето — за съюзници или за врагове? Защо се намесиха в негова полза? Те ли му изпратиха намека за прикритите начинания на Шадам? Бе научен да очаква подмолни действия от враговете си... но не от *съюзници*.

Оставаше си и главоблъсканицата, която беше в основата на всичко — кой удари тлейлаксианските кораби?

Закрачи от подножието на канарите към смълчания пристан. Всички лодки вече бяха изтеглени на брега освен закотвената яхта, от която се развяваше избледнял вимпел с ястреба на атреидите.

Ястребът, който едва не изчезна в забрава.

Лето седна да се погрее на слънце в края на кея и се заслуша в плискането на вълничките и крясъците на сивите чайки. Тук още по-силно лъхаше на сол и риба. Спомни си как с Ромбур се гмуркаха за коралови камъни. Тогавашното произшествие наистина изглеждаше дреболия в сравнение с катастрофата, която бе предотвратил в последния миг.

— Е, ще се примириш ли да останеш дук или предпочиташ да си обикновен рибар?

Гръмкият глас на Ромбур отново преливаше от жизненост. Лето се озърна. Иксианецът и Туфир Хауът вървяха по каменистата пътека

към пристана. Очакваше, че ментатът-воин ще го сгълчи, загдето е седнал на открито там, където шумът на морето би помогнал на евентуален нападател да го издебне и приближи незабелязано.

— Защо да не съм и дук, и рибар? — попита Лето, докато ставаше и изгупваше панталона си. — Така по-добре ще разбирам своя народ.

— „Да разбереш поданиците си означава да разбереш изкуството на управлението“ — повтори Хауът отдавнашното правило на атреидите. — Дано да сте размишлявал над държавните дела, защото ни чака много работа, след като всичко вече е нормално.

— Нормално ли? — въздъхна Лето. — Не мисля. Някой се опита да ме въвлече във война с тлейлаксианците. Императорът се бои от онова, което аз уж знам. Династията Верниус все още е отцепена от Империята, Ромбур и Кайлеа са изгнаници тук, макар че вече не са набелязани за жертви от който и да е ловец на глави... А и аз не успях да изчистя името си — мнозина и досега си мислят, че съм нападнал корабите. Туфир, ако това е победа за рода Атреидес, вкусът ѝ е твърде горчив!

— Дори да си прав — отвърна Ромбур, подпрял се на една лодка, — тя пак е по-добра от поражението.

Старият ментат закима.

— Господарю дук, вие им показахте що е истинска чест и благородство. Сега атреидската династия е още по-уважавана. Такава заслуга не бива да бъде отхвърляна с лека ръка.

Лето вдигна глава към високите кули на Каладънския замък. Неговият дом.

Мислеше си за древните традиции на своя род и как би могъл да гради върху тях бъдещето си. Положението на владетел го превръщаше в ос, около която се въртяха съдбите на милиони други. Занаятът на рибар сигурно би му се сторил по-лек и мирен... но не беше за него. Винаги щеше да си остане дук Лето Атреидски. Още имаше името, титлата и приятелите си. А и животът беше хубав, в края на краищата!

— Хайде, млади господа — подкани ги Хауът. — Време е за следващото ни занимание.

Лето и Ромбур се подсмихнаха, но тръгнаха след ментата по стръмната пътека към замъка.

РАЗХОДКА В ПУСТИНЯТА

Никога не съм се срещал с Франк Хърбърт, но имах чувството, че го познавам добре чрез написаните от него думи. Прочетох „Дюна“, когато бях на десет години. По-късно изгълтах с удоволствие и останалите книги от поредицата. Току-що отпечатаната „Бог-император на Дюна“ беше първата книга с твърди корици, която си купих (а наскоро бях постъпил в колежа). Впоследствие усърдно изчетох и останалите му творби, проверявайки по списъците „От същия автор“ във всеки нов роман. „Зеленият мозък“, „Кошерът на Хелстрьом“, „Бариерата Сантарога“, „Очите на Хайзенберг“, „Посока: пустота“, „Произшествието с Исус“ и много други...

За мен Франк Хърбърт беше апогеят на онова, което може да постигне научната фантастика: бъдеща мисълта, амбициозна, епична по обхвата си, опираща се на огромна изследователска работа и същевременно забавна — в една и съща книга! Още петгодишен бях решил, че искам да бъда писател. А докато навърша дванадесет, вече знаех, че искам да пиша като Франк Хърбърт.

През колежанските си години публикувах немалко разкази, после започнах първия си роман „Корпорация «Възкресение»“ — заплетена история в бъдещ свят, където възкресяват мъртвците, за да служат на живите. По онова време бях натрупал достатъчно заслуги, за да ме приемат в асоциацията „Американски автори на научна фантастика“... и една от най-важните привилегии беше справочникът за членовете ѝ. Видях с очите си домашния адрес на Франк Хърбърт. Зарекох се, че ще му изпратя първия екземпляр с посвещение. Почти веднага успях да продам „Корпорация «Възкресение»“ на „Сигнет Букс“... но преди датата на излизането му от печат Франк Хърбърт почина.

Бях изгълтал на един дъх последните две книги за Дюна — „Еретиците“ и „Домът на Ордена“, в които той подхващаше мащабна нова сага със задъхано действие. Знаех, че синът му Брайън също е писател и вече е издал няколко научно-фантастични романа. Чаках и се надявах, че Брайън ще довърши черновата, ако я има, или поне ще

представи замислите на покойния си баща, за да знаят верните читатели на „Дюна“ какъв е изходът от тежката ситуация в края на шестата книга.

Самият аз не се представях зле на писателското поприще. Бях номиниран за наградите „Брам Стоукър“ и „Небюла“, правата за заснемане на два от моите трилъра бяха купени от големи киностудии в Холивуд. Макар че не изоставях оригиналните си авторски начинания, постигнах немалък успех и с навлизането във вече известни сериали като „Звездни войни“ и „Досиетата Х“ (много харесвам и двете поредици!). Научих се как да се придържам към сюжета и особеностите на героите, но и да давам свобода на въображението си, задоволявайки очакванията на читателите.

През пролетта на 1996 г. прекарах една седмица в калифорнийската Долина на смъртта — едно от любимите ми места за работа. Един следобед тръгнах из усамотен далечен каньон, увлечен да записвам на диктофон хрумванията си. След около час установих, че съм се отклонил в неправилна посока и трябва да извървя десетина километра до колата си. По време на неочаквано дългата разходка по мрачно красивата пустиня се замислих за „Дюна“.

Бяха минали десет години от смъртта на Франк Хърбърт и вече се примирявах, че сагата ще си остане прекъсната в най-решителния момент. А толкова ми се искаше да науча как завършва историята... пък ако ще и сам да съчиня края ѝ!

Не познавах лично Брайън Хърбърт, нямаше и никаква причина да се надявам, че ще обърне някакво внимание на предложението ми. И все пак реших, че не е лошо просто да попитам...

Надяваме се, че ви е допаднало да погледнете отново към Вселената на Дюна и през нашите очи. За мен беше неопишуема чест да преглеждаме с Брайън хилядите страници с бележките на Франк Хърбърт, за да пресъздадем някои от ярко обрисуваните светове, родени от проучванията, въображението и живота му. И досега смятам „Дюна“ за толкова вълнуваща и вдъхновяваща, колкото при първата си среща с нея преди много, много години.

Кевин Дж. Андерсън

Издание:

Издательство „Аргус“, 2000

Камо, карта, 2000

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.